COMPENDII PRIVILEGIORVM.

PARS SECVNDA.

NEAPOLI,

Ex Typographia Stelliolæ, Ad Portam Regalem.
M. D. X C V.

AD ILL.^mum ET REVERENDISS. IVLIVM ANTONIVM SANCTORIVM S. R. E. CARDINALEM.

DONATVS FRANCVS CARMIANENSIS.

O LVX Italiæ, noſtrique ò gloria ſecli
Iuli nobilium Maxime Romulidum,
Quo nitens, nunquam ſapientia corruet, artes
Florebunt ſacræ, Phœbus, et Aonides,
Quo incolumi, magno non Cæſare Roma ſuperbit,
Cui rubuit patrio tincta cruore manus.
Ille etenim ferro terras, tua vincit Olympum
Mitra, timore viros ille, tu amore trahis.
Accipe conſumptos nocteſq́, dieſq́, labores,
Exigua eximio munera ab ingenio.
Claro namque tuo fulgentes nomine, viuent,
Dùm lymphas amnis, dũ feret aſtra Polus.

Ad Libri Auctorem, idem.

ET tẽpla, et ſtatuas erexit ſparta Lycurgo,
Qui ſtatuit populo iura prophana ſuo.
Gens electa Dei, quòd ſacra Hieronyme ſtringis
Dogmata Pontificũ, quid tibi cõſtituet?
Non poterit dignas meritis tibi reddere grates:
Verùm te in Cœlo præmia digna manent.

DICTIONARIVS INDEX

ALPHABETICVS Secundæ Partis Compendij.

INdulgentiæ plenariæ quoad Fratres. fol. 1
Indulgentiæ non plenarię quoad Fratres. 11
Indulgentiæ Stationũ. 14 & 77
Indulgẽtię quoad ſeculares. 22
Infirmi Fratres. 82
Ingredi Monaſteria Mon. 84
Inquiſitores hæreticę prauitatis. 146
Interdictum. 151
Itinerantes Fratres. 185

L

Laici Fratres. 186
Legata. 190
Licentiare Fratres. 197
Loca Fratrum. 196

M

Magiſter. 199
Mendicare. 290
Miniſtri. 200
Miſſa. 203
Monaſteria. 213
Moniales. 215
Mulieres non Moniales. 229

N

Nouitius. 232

O

Obedientia. 256
Oblati Fratrum. 257
Obligationes. 257
Obſeruantes Fratres. 258
Octauę Feſtiuitatum. 269
Officia Ordinis. 260
Officium Diuinum. 262
Oracula viuæ vocis. 272
Ordines ſacri. 273
Ornamenta Eccleſiaſtica. 284

P

Pacta. 288
Paramenta Eccleſiaſt. 288
Parentes Fratrum. 388
Parochia. 289
Paupertas. 290
Portio Canonica. 300
Poſſeſsiones Fratrum. 300
Prædicatores verbi Dei. 301
Prælati. 308
Præfatio Miſſæ. 309
Præſentatio Confeſſorum. 309
Priuilegia Fratrum. 314
Probatio Nouitiorum. 330
Proceſsiones. 330
Procuratores Fratrum. 333
Profeſsio Fidei. 339
Profeſsio Fratrum. 340
Promoti ad ordines. 340
Protector Ordinis. 341
Prouincia. 343
Prouinciales. 343

Q

Quarta portio. 343
Quæſtuare. 343

R

Recipere. 344
Reformatio. 348
Religio, & Religioſi. 352
Reuocatio. 353

S

Sacerdotium. 353
Sacramenta. 353
Scrupuloſi Fratres. 354
sepelitio, & sepultura. 355
seruitores Fratrum. 360
simonia. 360
sorores Tertij Ordinis. 364
stationes Vrbis. 77 & 365
statuta Ordinis. 365
stygmata. 369
studentes Fratres. 372
succedere. 374
superfluitates. 374
suſpenſiones. 374
syndicus. 374

T

Tertiarij Fratres, & sorores. 377
Tranſire ad alios Ordines. 395

V

Vendere. 396
Vicarius. 397
Viſitatio, & Viſitator. 399
Vnctio extrema. 400
Votum. 401

INDEX RERVM, AC SENTENTIARVM NOTABILIVM,

Quæ in hac Secunda Parte Compendij continentur:

Indulgentia.

INDVLGENTIA Plenaria in articulo mortis Fratribus conceditur, fol. 1.§.1. In Articulo mortis.

Indulg. plenaria in receptione habitus S. P. Franc. & in die. obitus. ibidem. §. 2. Habitus.

Indulg. plen. Sacerdotibus, & Laicis, & Monialibus ſe communicantibus diebus Dominicis, & ſolennitatibus B. Mariæ, & noſtri Ordi. & in omnibus alijs diebus; ut in. §. 5. 10. et 12. Pro Cōmu.

Dicentes coronam Domini N. et B. M. conſequuntur Indulg. plen. §. 7. 8. & 9. eandemque conſeq. Fratres infirmi, dicentes vnum pſalmum, vel hymnum B. M. §. 13. et ex quot Pater N. & Aue M. conſtet ipſa corona. §. 11. & Corduba, f. 7. B. Pro corona B. M. & D. N.

In Ramis Palmarum, & in die S. Ioannis ante Portam Latinam, quilibet Frater Minor, dicens pſal. pœnitent. vel quinquies Pater, & Aue M. ante Sacramentum Altaris, liberat animam à Purgatorio: ſed, quando hac voluerint vti facultate, debent dicere coronam pro ſua Sanctitate. §. 14. Liberatio animę à Purgatorio.

Recitantes Officium Defunct. vel ſept. pſal: pœnit. vel canticū grad. & 10. pſal. paſſionis, conſequuntur Indulg. Coro. B. Mariæ. §. 16. 19. 20. Pro officio defunct. 7. pſal. pœn. cā ticum grad.

Celebrantibus Miſſam Conceptionis, vel illam audientibus, Indulg. plen. §. 17. & 18. Pro Miſſa Concept.

Prouinciales Fratrum Minor. in Viſitis Fratrum, Monialium, & Tertiariorum, poſſunt concedere Indul. Plen. §. 16. Indulg. pro viſitis.

Indulgentiæ conceſſæ Fratribus Ord. Prędic. & Auguſtin. pro ſemel in vita, & in mortis articulo, & in Feſto S. Dominici, f. 6. §. 21. et 22. Prędicat. & Auguſtinēſ.

Indulg. S. Maria de Populo, conceduntur Fratribus, Monialibus, & Tertiarijs. §. 24. Monial. & Tertiariis.

Carthuſin. Camald. S. Iuſtinæ. S. Hieronymi de Piſis, &c. *Indulg. plenariæ conceſſæ Carthuſienſ. Canonicis Lateran. S. Iuſtinæ, Eremitis S. Hieronymi de Piſis Societ. Ieſu Camaldul. & Confraternitatibus Trinit. Corpore Chriſti, & Confalonis habentur, f. 8. 9. et 10.*

Multæ aliæ Indulg. non plen. habentur f. 13. videlicet, pro obſeruantia cærimoniarum, pro verſ. Te ergo quæſumus famul. tu. ſubu. & Gratias agamus D. Deo noſtro. et pro ſingulis Hor. Cano. et Miſſis intereſſentibus.

Multę aliæ Indulg. non plen. conceſſę Fratribus Monial. & Terti. S. P. Franciſci, videlicet, euntibus ad Capitulum generale, uel prou nc. pro uerſ. Maria mat. gratiæ, dicentibus 15. Pater N. et Aue M. pro uulneribus Ieſu Chriſti et quaſdā ibi; aſſignatas orationes, et orātibus pro Defunctis, & manentibus in peccato. ponuntur, f. 11. & f. 53. §. 5. 6. 7.

Perſoluēdo diuinū offic. per librum. *Perſoluentes Diuinum officium per librum, conſeq. Indulg. dimidiæ partis defectuum, ibi commiſſorum, f. 12. §. 10. E.*

Indulgentiæ Stationum, quoad Fratres.

INdulgentias Stationū poſſunt lucrari Fratres, quibuſdam obſeruatis conditionibus. f. 14. §. 1. & 2.

Pro S. Pa. & A. M. *Indulgentię pro dicentibus quinquies Pat. Noſter, & Aue M. abſque gloria patri, S. Marię de Angelis. Vrbis Romæ, &c. §. 3.*

Sed aduertendum, quòd in ſupraſcripta conceſſione, data Fratribus, non imponitur Pater, & Aue M. gloria patri. At in ſequenti data Monial. dicitur cum gloria patri, ut in §. 4. f. 15.

Et in conceſſione Leonis X. magis ampla, quàm aliæ. §. 11. 15. f. 17. additur, ut dicantur cum gloria patri & unum Pater, & Aue M. pro Sanctitate ſua. & uide quid dicit ibi Corduba, f. 21. E.

Fratres extra Conuētus exiſtentes, gaudent omnibus indulg. ut alij Fratres. §. 5. & 9.

Indul. S. M. de Portiūc. 2. dic. Aug. *Indulg. S. Mariæ de Portiunc. conceditur Fratribus, & Monial. S. Claræ ubique exiſtentibus die 2. Auguſt. f. 17 §. 11.*

Confirmatio Clem. VII. omnium Indulg. ad illud uſque tempus Fratribus, & Monial. conceſſarum. §. 16. f. 17. & f. 54. §. 11.

Indulgentiæ conceſſę Monachis Carthuſ. infirmis, & recitantibus pſal. Miſerere; uel alios 7. pœnit §. 17. f. 18.

Epilogus multarum Indulgentiarum, f. 19. B.

Indulgentiæ plen. non lucrantur, per Bullę Cruc. & confeſsionalium acceptionem: niſi earum expreſſa fiat mentio, quæ neceſſario requiritur,

ritur, f. 20. A.

Indulgentiæ conceſſæ Fratribus, & Monial. nunquam cenſentur ſuſpenſe, quoad perſonas Fratrum, & Monialium nec per Bullã Cruc. nec per alias: niſi ſpecifica fiat de eis mentio, f. 21. E.

Indulgentiæ, quoad Seculares.

ENarrantur quamplurimæ indulgentiæ uiſitantibus Eccleſias Fratrum Minorum in uarijs Feſtiuitatibus anni noſtri Ordinis, & aliorum Sanctorum, conceſſæ. ut f. 22. § 1. cum ſequentibus. Sed aduerdum, quòd nunc per Six. V. uiſitantibus Eccleſias prędictas in Feſtiuitatibus principalibus Sanctorum noſtri Ordinis datur Indulgentia plenaria, ut habetur in Bulla.

Indulg. portiũculæ fuiſſe datam à Xpo. declarauit Bened. 12. f. 24. §. 13.

Indulgentię quamplurimæ conceſſæ uiſitantibus Eccleſias aliorum Ordinum Mendicantium, & primò Prędicatorum, f. 24. §. 15. & §. 20. cum ſequentibus, f. 26.

2. Auguſtinenſium habetur f. 28. §. 30. & 31.

3. Carmelitarum, habetur, f. 29.

Indulgentię conceſſæ uiſitantibus Eccleſiam Fratrum Minorum, Auguſtinenſium, Carmelitarum, & Ordinis S. Ioannis Hieroſolimitani, tempore Quadrageſimæ ennarrantur, f. 30. & cum ſequentibus.

Indulgentiæ conceſſę uiſitantibus Eccleſias Fratrum Minorum, in quibuſlibet diebus anni, f. 32. D.

Indulgentię conceſſę uiſitantibus Eccleſias Fratrum Carmelitarũ, f. 33.

Indulgentias communicant inter ſe inuicem Ordines Mendicantes; & quomodo illæ, quæ ſunt conceſſæ uni illorum cenſeantur conceſſę alteri, uid. f. 34. D.

Indulgentiæ conceſſæ exhibentibus Fratribus Minoribus aliqua opera pietatis, f. 35. B.

Conceſsio, ut Generalis & Prouincialis poſsint communicare ſuffragia, indulgentias, & omnia ſpiritualia benefactoribus, f. 35. C.

Et pro hac conceſsione uid. noſtram annotationem, f. 40. C. Vbi pulchra quędam examinantur, uidelicet.

Quomodo, & quando poſsit quis recipi in alicuius cõmunitatis, uel Collegij communionem.

Et in quo talis receptio ei proficiet.

Et quę bona ſpiritualia poſsit Prælatus communicare.

Indulgentię conceſſæ facientibus opera pietatis Ordini Prædicatorum; fol. 36. D.

Indulgentiæ conceſſę exhibentibus opera pietatis erga Carmelitanos, fol. 40.

fol. 40. & fol. 45. D.

Indulgentię conceſſæ facientibus opera pietatis Fratribus Minimis, Hoſpitalis S. Ioannis Hieroſolimitani, & Sanctiſſ. Trinitatis, f. 37.

Indulgentiarum participatio à Benefactoribus, uel Germanis Ordinum, non intelligitur de Plenarijs, niſi expreſſa illarũ mentio fiat, f. 40. B.

Indulgentiæ, quas lucrantur audientes Verbum Dei à Fratribus Ordinis Minorum, & Praedicatorum, f. 46. & 47.

Indulgentiae, quas lucrari poſſunt ſeculares, ratione habitus Fratrum Minorum, Praedicatorum, Auguſtinenſium, Carmelitarum, & S. Trinitatis, f. 47. 48. 49. & ibi de deferentibus Zonam Sancti Auguſtini.

Indulgentia plenaria conceſſa deferẽtibus chordam S. Franciſci, de eius Confraternitate, & à quibus nunc debeat benedici chorda, f. 49. E.

Indulgentiæ in fauorem Conceptionis, f. 50. C.

Indulgentia plen. conceſſa patribus, & matribus Fratrũ Mino. f. 51. F.

Differentia, quæ eſt inter indulgentiam plenariam, & abſolutionẽ Plenariam à culpa, & pœna. ibidem f. 52. B.

Indulgentia pro recitantibus Roſarium B. M. V. f. 52. §. 2.

Sed aduertendum, quòd nunc ſunt infinitę aliæ indulgentię conceſſæ.

Indulgentia conceſſa Syndicis Fratrum, & eorum liberis, uxoribus, fratribus, ſororibus, etc. f. 53. §. 3.

Notabilia, et deciſiones quædam ualdè notabiles in materia Indulgentiarum Collectoris, f. 54. C. quæ ſunt, uidelicet.

Primum Notabile eſt de Excellentia, et ualore indulgentiarum: & utrùm dare operam ad acquirendas indulgentias ſit imperfectionis.

Indulgentia de iniunctis pœnitentijs, quomodo intelligatur, f. 55. E. et de contritis, et confeſsis, et an, accipiens talem indulgentiam, poſsit ſatisfacere pro præſentia ei data ieiunandi, uel aliud faciendi per tot dies. B.

Indulgentia per modum ſuffragij, quid operetur f. 57. E.

Tempore, quo quis manet in peccato mortali, plus ei confert communicatio bonorum aliorum, quæ fit per chartas filiationis, ſeu aliàs, quã indulg. fol. 58. D.

Opus bonum, quod pro aſſequenda indulgentia fit, poteſt alijs applicare; et indulgentiam pro ſe accipere, f 59. E.

Secundum notabile eſt de ijs, quæ concernunt auctoritatem concedendi indulgentias, et quis poteſt concedere indulgentias, f. 59. C.

Confeſſores, et Prædicatores, an, et quando poſsint concedere indulg. D.

Indulgentiæ conceſſæ ab inferioribus à Papa, ſolùm ualent quoad ſubditos eorũ, et ad Religioſos et iam exemptos, ibi cõmorantes, f. 60. C.

et quid

et quid, ſi Epiſcopus diceret, quòd illa indulgentia ualeat etiam pro forenſibus, venientibus illûc? &c.
Papa an poſſit expoliare Purgatorium, f.61. B.
Pro Conceſſione Indulgent. an requiratur cauſa rationabilis, f.61. E.
Indulgentiæ à Papa Adriano conceſſę, an ſubſiſtant, f.63. B.
An cauſa expreſſa in Bulla ſit rationabilis pro tanta indulgentia. C.
3. Notabile eſt de his, quæ concernunt indulgentias plenarias.
Et ſic quæritur, an habentes indulgentias plenarias in articulo mortis decedentes, infallibiliter vadant directè in Paradiſum, f. 64. C.
& de 4. cauſis impedientibus, ibidem.
Et an habens plures Bullas prò conſequenda indulgen. plen. in articulo mortis, valeant magis plures illæ, quàm vna, f.66. Et an Fratres, quibus cõceſſum eſt à pluribus Summis Pontific. lucrari indulg. plen. ſemel in vita, poſſint eas lucrari ſucceſſinè toties, quoties fuerunt Pontifices illas concedentes, f. 67. B.
4. Notabile eſt de ijs, quæ oportet facere pro lucrandis indulgentijs cõceſſis uiſitantibus aliqua loca, ſeu Eccleſias Fratrum, & vtrùm ipſimet Fratres poſſint eas lucrari? f.68.
5. Notabile, eſt de multis diuerſitatibus perſonarũ, quæ gaudere poſſunt indulgentijs, conceſſis Mendicantibus, f. 69. B.
Vbi deciditur, omnes indulgentias conceſſas Fratribus, conſequi etiam Moniales, & Tertiarios, Donatos, & familiares, dicendo quinque Pater, & Aue M. in Eccleſiis Fratrum. ibidem.
Et deportantibus habitum, vel ſepulturam in Eccleſia eorum eligentibus; & de ſeruitricibus Monialium.
Ponuntur oĩa, quæ concedũtur ſeruitorib' Fra. et an intelligatur de ſeruitoribus, ſeruientib' amore Dei, vel ꝑpter ſalariũ. ibid. f. 70. D.
Et dicitur de Syndicis, Medicis, Conſeruatoribus, Fundatoribus, Procuratoribus, Aduocatis, Nouitijs, & reliquis ſuprà narratis, f.71.
6. Notabile, utrùm in eodem die poſſint lucrari Stationes, & alias indulgentias toties, quoties quis voluerit, f.72. E.
In Eccleſia S. M. Portiunculę toties, quoties in die eius dedicationis ingreditur creditur lucrari indulgentiam, f.73. A.
7. Notabile, vtrùm ſeculares virtute Bullarum Cruciatæ, uel Fabricæ S. Petri, et ſimiliũ, poſſint lucrari indulg. plen. Vrbis Romæ, f.73. D.
Aliud Notabile, ſi in aliquo Iubileo mãdatur, vt ieiunẽt, ac confiteantur peccata ſua, infra hebdomadã, et die Dñico ſacrã Euchariſtiã ſumãt. quid ſi eodẽ die Dominico confiteretur, an lucraretur indulg. f.74. E.
Item quid, ſi in Iubileo mandaretur, vt tribus diebus ieiunaretur, Eleemoſyna largiretur, & oratio fieret, quęritur an ſit neceſſe, vt in die-

bus illis ieiunij, detur eleemoſyna, & fiat oratio, f.75. B.
Item quid, ſi in principio hebdomadæ fuerit abſolutus ab aliquo caſu reſeruato, & poſtea non adimpleuerit alia, quæ in Iubileo mandantur, an talis abſolutio valeat. ibidem. C.
Item aliud Notandũ contra Fratres ſub colore indulg. uagãtes, f.76. B.
Ponuntur indulg. Stationum ſeptem Eccleſiarum Vrbis Romæ, f.77.
Indulg. plen. in mortis articulo, cõceſſa Frat. Mino. ſemper reſeruata ꝑ uero art. mor. p. p. f.36. §.4. quæ nullibi in noſtris Priuil. reperitur ſic cõceſſa, f.36. A. et habet locũ ẽt in oblitus, et cõfeſſis in genere. ibi. C.

Infirmi Fratres.

FRatribus Minor. de Obſeruantia conceditur in articulo mortis Indulgentia plen, etiam ſi non poſſent confiteri, f.82. §.1.
Infirmi in ſuis lectulis, vel cellis, dicendo quinquies P. & Aue. M. lucrantur indulgentias noſtris Eccleſiis conceſſas. §.13.
Dicendo unum Pſalmum, uel Hymnum, B. V. conſequuntur indulgẽtias conceſſas, dicentibus coronam B. V. uel Domini noſtri. §.5.
Officium diuinum quando infirmi licitè poſſunt dimittere. §.6.
Conceſsiones pro Monialibus infirmis. §.4. & 7.
Facultates conceſſæ Prælatis Monachorũ S. Benedicti Congregat. Hiſp. in diſpenſando cum infirmis eorum Fratribus. §.8. 9. & 10.
Aliæ facultates ad idem conceſſæ Fratribus S. Hieron. f.84. §.11. ubi habetur pro Fratribus, Medicis, uel Chirurgis.

Ingredi Monaſteria Monialium.

PRohibetur Fratribus Minor. ex Regula, ingreßus Monaſteriorum quarumcunq; Monialium, f.85. §.1. & §.10.
Et nomine Monaſterij, fuit declaratum, intelligi clauſtrum, domos, & officinas interiores. ibidem.
Ad alia autem loca, ubi ſeculares conueniunt, qui Fratres, & quãdo poßint accedere. §.10.
Licentia, ut in certis caſibus poſsint Fratres ingredi Monaſteria, & cõfeſſor earum, quibuſdam obſeruatis conditionibus. §.3.
Innocentius declarauit, prohibitionem Regulæ intelligi tantùm de Monialibus incluſis S. Damiani §.4. Sed hæc declaratio, fuit poſtea, ut relaxatiua, annullata, ut ibidem.
Licentia ingrediendi pro confeſſore. §.6. pro exequijs, & pro ſepultura: & de num. ſociorum, uide f.114.
Licentia caſus, in quibus poteſt ingredi ad Monaſt. Mon. §.7. qui caſus, declarantur à Collectore, f.96. in primo Notabili.

Prote-

Protectoris auctoritas in licentiādo,pro ingreſſu ad Monaſt. Mon.§.13
Prohibitio cum excōmunic.pro omnibus Chriſtianis,nè in aliquod S.Claræ Monia.Monaſt.ingrediātur §.15. Et vide ad hoc Cordub.f.116.E
Claues clauſuræ,à quibus teneri debeant.§.16.
Prohibitio ne ingrediatur ad Tertiarias incluſas.§.17. et vide,f.94.B.
Tertiariæ uocantur etiam Moniales. Ibidem.
Licentia,pro prædicatoribus ad prædicandum,f.92.§.20.
Licentia, pro Confeßoribus Tertiarum; & à quibus Prælatis debeant ipſi Confeſſores inſtitui,f.93.§.26.
Circa prohibitionem ingreſſus ad Monaſt. S.Claræ,factam Fratribus,et omnibus alijs Chriſti fidelibus, adeſt diſpoſitio amplißima Leon.X.reuocatiua omnium aliarum conceßionum.§.28.
Sunt & aliæ quāplurimæ Cōceßiones,et prohibitiones ad huiuſmodi ingreßū ptinētes,q̄ fuſius examinātur in notabilib' Collectoris,f.96.B.
In pr.Notabili examinantur,& declarantur illi caſus in quibus,diuerſis perſonis licet ingredi clauſuram Monaſt.S.Claræ,f.96.et 122.D.
Reſolutio notabilis pro materia ingrediendi Monaſt.Mon.f.104. E.
In 2. Notab. an prohibitiones factę ingrediendi ad Monaſt. Monial.intelligantur etiam de Tertiariarum Monaſterijs, f. 105. & concluditur, quòd ſic. & vide f. 118. E. & f.129. C.
Ponitur cauſa inſtitutionis ſecundæ Regulæ Tertiariarum in congregatione viuentium,f.106. A.
In 3. Notabili diſcutitur, nùm prohibitio ingreſſus Monaſt. Monial. comprehendat generaliter omnia alia Monaſt. aliarum fœminarum collegialiter viuentium: & concluditur quod ſic, f. 109. & f.119. & uide f.129. B.
In 4. Notabili dicitur, quòd Prælati Monialium non poſſunt alijs ſecularibus,vel Religioſis dare licentiam, vt intrent clauſaram Monialium, f.112. & vide f.130. B.
An Fratres Minores poſſint ingredi Monaſt. S.Claræ,S.Domin.et Conceptionis,f.116. E. & f.119.E. Et quòd ſolùm Moniales Concept. admittentes aliquos intra clauſuram erant excommunicatę, ſed ſecùs eſt modò, per Pium V. & Greg.XIII. vt infra.
Intellectus Priuilegij Sixti IV. auferentis omnes cenſuras, contra nos latas,vltra Regulam; f.117.
An ſubijciantur Fratres Statutis, & ordinationibus, & cenſuris, ſynodalibus, &c. circa ingreſſum aliorum Monaſteriorū Monialium, f.119. B.
Caſus, in quibus licet intrare Monaſt. Monial. S. Claræ,declarantur à Corduba,f.122. D.

Fra-

Fratres deputati ad ſeruitium Monialium qui nam dicantur, f. 124. A.
An ſit prohibit' nobis Fratrib' Minor. ingreſſus ad Tertiarias, f. 126. C
& alias Solitarias? f. 126. B.
Monaſteria, & Cœnobia, quæ dicantur, f. 131. D.
Prouinciales noſtri Ordinis Minorum, an habeant auctoritatem Protectoris ad licentiandum pro ingreſſu Monaſt. Monial. f. 130. B. & 132. B. & f. 133. D. vbi concluditur à Corduba quid ſit tenẽdum.
Declaratio pulcherrima Motus Pij V. & Greg. XIII. circa ingreſſum Monaſterior. Monialium, et Religioſorum virorum; vbi multa ſcitu digna reſoluuntur, f. 134. C. cum ſequentibus.
Prohibitiones factæ ſub pœna Excom. Pontifici reſeruatæ à Pio V, & Greg. XIII. ne ingrediatur Monaſt. Monial. et Religioſorum. ibidẽ. D.
Prohibitio nè conuerſæ recipiantur in Monaſt. Monialium. ibidem. E.
Seruitricibus, an liceat intrare Monaſteria ipſa, f. 135. A.
Puellę, an poſſiut intrare, cauſa educationis. ibidem. B.
Et an poſſint intrare in Monaſt. Mon. Ordin Minimorum. ibid. D.
Decretum ſacrę Congr. Card. anno 1590. factum, nè aliquis cum Monialibus loquatur: et nè Cõfeſſores in ædibus Monaſterio cõtiguis pernoctent, &c. & de pœnis appoſitis, f. 136. B.
Adducuntur ad literam Motus Pij V. & Greg. XIII. f. 136. & 137. Ac poſtmodum, punctualiter declarantur, & notabiliter.
An, appellatione Monaſt. & Domus, veniãt horti ipſis cõtigui? f. 138. B. Et quid de Sacriſtia? ibidem. Et quid intelligatur nomine Monaſterij.
Mulieres, qua ætate debent eſſe, vt pœnas in ſupradictis Mot. proprijs appoſitas incurrant? f. 138. E.
Examinatur illud verbũ in Motu prop. poſitum, (admittere præſumãt.) & quòd ex hoc cõprehenduntur in pœnis non tantũ ingredi faciẽtes, ſed etiam eos poſtmodum aſſociantes, & cũ eis loquentes, f. 139. C.
Et an Prælati iubẽtes mulieres in Monaſt. ingredi, cõprehendãtur. ibi. D
Si quis bono fine in Monaſt. mulierem aliquam abſconderet, non cõprehenderetur in hoc Decreto. ibidem. E.
Prælati debent aduertere in inquirendo de hoc contra Fratres, an ſcilicet, fuerit factum cũ malitia, et temeritate: quia ſecùs eſſet, ſi ſimpliciter, &c. f. 140. B.
Si cauſa curationis alicuius Fratris in Infirmariam aliqua mulier ingrederetur, non incurreret in pœnas hic taxatas. ibidem. C.
Declaratio Pij V. quòd cauſa Proceſſionis, Vigilię, Miſſæ, Prædicationis, Tumulationis defunctorum, &c. Mulieres poſſint intrare Clauſtra Religioſorum; & quomodo intelligi debeat, habetur, f. 141. B.
Ex ſupradicta declaratione Pij V. Prȩlatus non poſſet iubere, vt aliqua

fieret

fieret Proceſſio extraord. ad hoc, vt illius occaſione, poſſent Mulieres intrare, f.141. C.

Mulieres intrantes in Clauſtra, in caſibus permiſſis, per aliquos malos reſpectus, an incurrerent in pœn. taxat. ibidem. E.

Per pœnã priuationis officiorũ, &c. quę officia cõprehendãtur f.142.B.

Per ſuſpenſionem à Diuinis, quid intelligatur? ibidem. C.

Officia diuina Ordinibus deputata, uel nõ deputata quæ ſint? ibidem. D.

An committẽs occultè, in hac Bulla vetitum; ſcilicet, ingredi faciens aliquam Mulierem in Monaſterium, incurrat in has pœnas, f.142.E

An incurrãt pœnã ſuſpẽſionis, etc. ipſo facto, abſq; alia declarat. f.143.B

Pœna appoſita ipſo facto incurrenda, quando ſit exequenda, abſq; Iudicis ſententia, vel declaratione. ibidem. C.

Et, an teneantur incurſi, renuntiare ex ſe officia, vel vocem actiuam, & paſſiuam. ibidem. E.

Declaratio Congr. Card. circa loca noſtra Capuccinorum, quando ſunt in fieri, ſi comprehẽdantur in ſupradictis prohibitionibus, f.144. A.

Quis poſſit abſoluere à pœnis ſupradictis. ibidem. B.

Diſpenſare in inhabilitate officiorum, quis poterit? ibidem. D. & quòd poſsint Prouinciales, ibidem probatur.

Abſoluere poſſe à ſuſpẽſione à Diuinis an, et quãdo cõprehendat diſpẽſare in priuatione, & inhabilitatione officiorum, f.145. A. & D.

Suſpenſionis appellatione, an veniant irregularitas, depoſitio, priuatio, inhabilitatio, & degradatio. ibidem. E.

In Priuileg. Miniſt. infirm. conceditur facultas diſpenſandi, cum priuatis, & inhabilitatis ad officia, f.146. A. etiam cum infirmis, & defectum natalium patientibus, &c.

An per huiuſmodi ſuprad. Motus Pij V. et Greg. XIII. cẽſeatur derogatũ Priuilegio, quod habet Ordo Minim. circa ſuas Monial. ibid. C.

Vide etiam pro hac materia Ingreſſus ad Monaſt. ſup. in p. p. in verbo Accedere ad Monaſteria.

Inquiſitores.

AVctoritas data Miniſtris Generali, & Prouincialibus ſuper Fratres, qui fuerint Inquiſitores, ac etiã ſuper alios Fratres in huiuſmodi caſu; habetur, f.147.§.1. & 2.

Item apponitur exemptio omnimoda, à quibuſlibet Inquiſitoribus; & præſertim, nè Fratres Minor. cùm fuerint Inquiſitores, procedant contra Fratres Prædicatores, nec è contra: & hoc à.§.3. vſq; in finem. Et quòd Inquiſitores omnia debent remittere Superioribus Ordinum delinquentium, &c.

Exem-

Exemptio ampliſſima Fratrum Carmelitarum, à quibuſcunq; Inquiſitoribus, & quòd tantùm coram Sum. Pontifici, vel Ordin. Protecto ri reſpondere habeant de pertinentibus ad officium Inquiſitionis. §. 4.
Sed quid circa huiuſmodi exemptiones ſit nunc obſeruandum, vide ibidem. f. 150. B. & C. & an Priuilegium datum à Pio 4. anno 1562. ſit per Conc. Trid. ſublatum. D.
Prælati Regularium quomodo poſſent diſcere inquirere in huiuſmodi materia demonſtratur, f. 151. A.

Interdictum.

Circa hanc materiam Interdicti, quamplurima Priuilegia reperiuntur conceſſa Mendicantibus, pertinentia ad modum ſe habendi tempore quo ab omnibus ſeruatur, vel ſeruari debet Interdictum: & hæc ponuntur pr. loco, ſub tit. Interdictum primò, f. 151.
Vbi inter alias, maxima refertur conceſſio facta Ordini Auguſtinenſ. f. 155. §. 14. E.
Narrantur Priuilegia ad hoc conceſſa Ordinibus Minimorum S. Benedicti Carthuſienſ. S. Ioannis Hieroſolimit. vbi diſputatur, an quoddam ampliſſimum Priuilegium datum Minimis, ſit ualidum, nec ne. f. 157. cum ſequentibus, & f. 164. & 168.
Alia Priuilegia pertinent ad ſuſpenſionem Interdicti in certis Feſtiuitatibus, ac circa modum, quo tunc ſe poſſunt habere Fratres; quæ ponuntur à ſecundo loco, f. 161.
Nonnulla uerò concernunt familiares, & procuratores Fratrum, & hęc ponuntur ſub titulo Interdictum 3. f. 166.
Sepelire cum pompa moderata, quid importet, f. 160. E. & 161. B.
Interdicti ſuſpenſio in aliquibus Feſtiuitatibus vnius Ordinis, an in iiſdē diebus poſſent illa ſuſpenſione vti cæteri participantes illius Ordinis Priuileg. f. 164. E.
Circa intelligentiam huiuſmodi materiæ Interdicti, quædam ponuntur notabilia à Collectore, f. 169. B.
In pr. Notabili declaratur duplex eſſe interdictum, ſcilicet, generale, & particulare, & quę emanantur conſtitutiones, de quo interdicto intelligantur, f. 169. C.
In 2. Notab. declarantur, quę erant conceſſa ante cap. Alma mater, & quæ poſtea? f. 170. A.
Tandem pro maiori huius materiæ Interdicti dilucidatione, quamplurima ſcitu digna, à Capuccino diſcutiuntur, f. 175. & præcipuè iſta, videlicet.
An Religioſi Ord. Mendic. poſsint tempore Interdicti, & Ceſſationis à

nis à diuinis, ſuis Priuilegijs vti?
Et quia huiuſmodi Priuilegiorum, quæ in tali tempore habētur, aliqua ſpectant ad ipſos Fratres, & alia ad ſeculares; ideò reſoluitur, ſi tam ipſi Religioſi, quàm ſeculares, poſſint eis tali tempore vti.
Et an hæc Priuilegia ad interdictum pertinentia, ſint nec ne per Conc. Trid. in aliquo reuocata; & quæ nam ſint illa Priuilegia, f. 176. B. Hæc, & alia ad longum ibi tractantur.
Monaſteria omnia, tam Fratrum, quàm Monialium Ordinum Mendic. quonam modo ſe debeant habere tempore Interdicti, & Ceſſat. à Diuinis, compendioſè demonſtratur, f. 177. B. vbi omnia Priuilegia ad hoc conceſſa, miro ordine recenſentur.
Interdictum eſt triplex; et quomodo eo tempore tria uetantur, f. 177. C:
In Ceſſatione à Diuinis debet attendi quonā modo ponatur, & quare D.
Ceſſatio à diuinis, quid ſit, & quotuplex, f. 182. A.
Admonitio ſalutaris, circa vſum ſupradictorum Priuilegiorū, tempore Interdicti, f. 183. A.
An in partibus, vbi adeſt Bulla cruciatæ, poſſit vti ſupradictis Priuileg. tam Fratres, quàm Regulares. B.
In Bulla Cruciatę quęnam ſuſpendantur, f. 184. A.
Interdicti tempore, quinam Confratres poſſunt ſepeliri in Eccleſiis Ordinis Prædicat. & aliorum Mendic. part. 2. f. 37. E.

Itinerantes Fratres.

Exhibentibus aliqua opera pietatis Fratribus Itinerantibus, conceditur indulgentia 40. annorum, & quòd ipſi itinerantes poſſunt lucrari omnes indulg. ac ſi eſſent in Monaſterio, f. 185.
Fratribus Minor. itenerantibus, fuit conceſſum poſſe transferre ieiuniū diei itineris ad alium diem, f. 186. §. 6.
Itinerantibus Fratribus, non habentibus copiam confeſſoris eiuſdem Ordin. fuit cōceſſum, poſſe confiteri alteri religioſo, p. p. f. 15. §. 23.
Et de facultate, quam habent in prędicando, & confeſſiones auſcultando: licet ibi, vbi fuerint hoſpites, non ſint præſentati, &c. vide ſupra in verbo Abſolutio, & in verbo Confeſſores.
Irregularitatis ex homicidio voluntario diſpenſandi facultas, de qua ſpecie ſit intelligenda: p. pr. f. 71. C. Sed aduerte, quòd ad facultatem ibi conceſſam diſpenſandi, in irregularitate homicidij voluntarij, etiam occulti, nunc obſtat Conc. Trid. ſeſſ. 13. cap. 7. de reformat. ſed non de homicidio caſuali, vt in eodem cap. 7. habetur.
In Iubileo Pleniſſimo, quolibet 25. anno celebrando, an ſuſpendatur Bulla cruc. & quòd quinque in eo ſuſpendantur. Vide ſupra in par. pr. f. 266.

pr. f. 266. A. in verbo Cruciata.
Et an illa quinq; ſuſpendantur, etiã quoad omnes Regulares; ex quo pulcherrime quædam inferuntur illationes. ibidem.
Iuriſdictio emanans ex cõmiſſione perpetua, facta à Papa, uel à Principe, vel a communitate non recognoſcente Superiorem, vtrúm ſit ordinaria, vel delegata, ſup. in par. pr. f. 21. E.
Illegitimè nati per ingreſſũ in Religionẽ, nõ cenſentur diſpẽſati ad dignitates, & ſuperioritates Religionis: niſi ad hoc ſpecialis diſpẽſatio fiat, et à quo debeat fieri. Vide ſup. p. p. in verbo Diſpẽſatio, f. 299. B. E.

L

Laici Fratres.

Laici poſſunt tangere Calices, & lauare Corporalia, & alia Eccleſiaſtica, cùm expedierit. Et quando communicantur in diebus Dominicis, & Feſtiuitatibus Domini, et B. M. lucrantur Indulg. plen. f. 186. §. 1. & 2.
Laicus ad clericatum aſcendens, etiam vſque ad ſacerdotium ſine licẽtia Prelatorum, quando reuerſus fuerit, omni honore clericali priuetur, & ad merum ſtatum laicalem reducatur, & officium Diuinum non dicat: ibidem. §. 4. E. & f. 190. C.
Et ad hoc adducuntur aliquæ ordinationes factæ in diuerſis Capitulis generalibus: vbi inter alia, fuit ordinatum, vt ſolus generalis poſſet licentiam dare laicis, ad ordines ſacros ſuſcipiendos. ibidem, f. 187. B.
Proponitur a Collectore diſcutiendũ, an. ſ. laici Apoſtatãtes ab Ord. noſtro Mino. ac in hmõi Apoſtaſia ad ſacros Ord. promoti, cũ poſtea redeunt, debẽt permitti illos Tonſurã deferre, vt alij clerici, f. 188. B.

Legata.

Legata relicta ad vnum vſum, poſſunt per Prælatos Ord. Minor. commutari ad alium vſum, ſine tamen ſcandalo, &c. f. 190. §. 1.
Legata pecunia, an, & quando poſſit acceptari à Fratribus, f. 191. A.
Quantitas moderata rei legatæ, quomodo iudicabitur. B.
Supefluum pecuniæ legatę, an poſſit à Fratribus recipi. D.
Legata rerum immobilium, quando poſſint à Fratr. acceptari, f. 192. C.
Legatorũ incõgruitas, et impoſſibilitas, quomodo tollitur, f. 192. et 193
Legata annui redditus an poſſint acceptari à Fratr. f. 194. B.
Legatum perpetuum interdicitur Fratribus. ibidem. E.
Legata ad modicum tempus qualia ſunt, f. 195. B.
Legata anniuerſariorum Defunctorũ, an ſint nobis licita. C.
Et an annuum indirectè Fratribus relictum. D.

Legata pro rebus Eccleſiæ, an liceant acceptare. E.
Bona immobilia Capuccinis, & Obſeruantibus prohibita. E.
Legata, quę licitè à Fratribus haberi poſſunt, quis in eorum expediet neceſſitates, f. 196. A.
Redditus vitalitios, an poſſint habere Fratres, et Monial. ibidem. D.

Licentiare Fratres.

Fratres Min. Obſer. qualiter poſſint, & debeant licentiari à Prælatis Ord. vel à Sede Apoſt. vt licitè valeant ad alium Ordinē trāſire, vel ad Conuentuales eiuſdem Ordinis, f. 197. A.
Et ſimiliter dicitur de omnibus alijs Regularibus. quid ius Com. determinat. ibidem. C.
Moniales S. Clarę, quomodo poſsint licentiari, ut ad alia Monaſt. eiuſdē Ord. valeant trāſire. habetur ſup. in p. p. in dict. Clauſura Mon.
Licētiare Frat. ad accedēdū ad Monaſt. Mon. quis Prelatus poſsit, uide ſup. in dict. Accedere ad Mon. Mo. et in uerbo Ingredi, et Clauſ. Mo.
Licentia Reuerendiſſ. P. Generalis imprimēdi hoc Compēdiū, unà cum operis approbatione habetur in fine Compend. poſt Bullas, f. 56.

Loca Fratrum.

Loca Fratribus oblata qualiter liceat eis recipere; & qualiter poſſint illa deſerere: vide remiſsiuè in f. 198. E.
Locorum ſeu domorū Frat. immunitatē, ac pœnā inflictā contra in eis aliquā facientes uiolentiā. vide ſup. in dictione Eccleſię Fratrū. §. 3.
De dignitate, & prioritate locorum, quæ Fratres Minor. obſer. debent habere inter Conuentuales, uide in dictione Proceſsiones. §. 3. 4. et 5.

M

Manus violentas Frater inijciens in clericum ſecularē à quo ſit abſoluendus, uide infra, in uerbo Religioſo.
Mendicantium Ordinum, & eorum Priuilegiorum participantium breuis ennarratur origo, & fundatio, in principio huius Compendij, poſt Epiſtolas dedicatorias.
Monachis S. Benedicti Obſeruantię conceditur poſſe abſolui ab omnibus ſententijs latis ab homine, ubi nō eſſet alteri ſatisfaciendum, p. p. f. 20. §. 39. & de plen. eorū abſolutione in mortis artic. f. 41. §. 11.
Priori Monaſterij Vallis Oleti datur ampliſsima facultas abſoluendi ſuos Monachos, & diſpenſandi cum illis in omnibus irregularitatibus, etiam in morte, & in membrorum truncatione, & enormis ſanguinis effuſione, dummodò, non ſint notorij. Quæ facultas fuit poſtmodum communicata omnibus alijs Prioribus, & Abbatibus, p. pr. f. 20. §. 40.

Monachis, ſeu Regularibus: cùm prius non poterant confeſsiones audire, fuit eis poſtea ob neceſsitatem conceſſam, & ideo pluribus fuerunt priuilegijs inſigniti, p. p. f. 86. E.

Monaſteria Religioſorum, et Religioſarum dicuntur Collegia, ſeu Cõuentus: & hoc deſeruit pro obligatione celebrandi Miſſam Conuentualem, ut Rubricæ mandant in Collegialibus Eccleſiis, p. 2 f. 229. A.

Montis Oliueti Congregationis exordium demonſtratur in primo folio huius Compendij, pagina 8.

Motus ꝑprius Six. V. de abortu, fuit moderat᷑ à Greg. 14. p. p. f. 72. C.

Miniſtri.

De Miniſtrorum Generalium, & Prouinc. electione. Ac de auctoritate eorum circa Collationes officiorum prædicationis, & confeſſ. & indulg. &c. Vide f. 200. C. Et de auctoritate, quam habent ſuper Monial. S. Claræ, uide f. 221. §. 21.

Miniſtrorum infirmorum latiſsimum Priuilegium, circa abſolutiones, & diſpenſationes, uide ſup. p. p. f. 27. C.

Miniſtri, & Cuſtodes, an poſsint dici eſſe de illis Prælatis, quibus datur facultas eligendi ſibi Confeſſores ad libitum, per cap. fin. ne pro dilat. de pœnit. & remiſſ. par. pr. f. 105. D.

Miſſa.

Circa Miſſarum celebrationem, tùm quoad locum, tùm quoad tẽpus, cùm etiam, quoad modum, multa reperiuntur fuiſſe conceſſa Priuilegia Fratribus Minor. & alijs; quæ habentur, f. 203. uſquè ad fol. 211.

Verùm quia multa illorum ſunt nunc aliter obſeruanda, iuxtà, diſpoſitionem Conc. Trid. & Rubric. Miſſalis noui; ideo uidenda eſt noſtra annotatio poſita ibidem. f. 211.

De hora celebrandi Miſſam, uide f. 205. 206. & 212. B.

De loco celebrandi Miſſam, et quando poſsit extra locum ſacrum, abſq; Epiſcopi licentia celebrari, f. 211. E.

De onere Miſſarum tollendo, à Conc. Trid. conceſſo, quomodo intelligatur, f. 212. et f. 213. habetur fuiſſe conceſſum Ordini Minimorum, ut unica Miſſa, cum nouem collectis, ſatisfiat nouem Miſsis: & quid ibi dicat Nauarr. uide ibidem.

Miſſam Immaculatæ conceptionis celebrantibus, uel audientibus conceditur indulgentia plen. uide ſupra in uerbo Indulgentia.

Moniales.

Monialium Confeſſorum facultas in abſoluendo illas, earumq; ſeruitrices,

Moniales.

Monialium confeſſorũ facultas in abſoluēdo illas, earumq; ſeruitrices, vide ſup. in uerbo Cōfeſſores Monial. & vt præter ordinariũ Confeſſorem, alius extraordinarius, bis, aut ter in anno offeratur, & vt ordinarius confeſſor vltra trienniũ non duret. par. pr. f. 5. D. & q̄ non ſit ab Epiſcopo examinandus, &c. vide etiam f. 227. C. p. 2.
Monialium cōfeſſori in quibus caſibus liceat Monaſteriũ introire. fol. 99.
Tēpus ſuſcipiēdi habitũ à puellis Deo dicādis, eſt 12. annorũ; & de exploratione earũ volũtatis faciēda ante profeſſionē; & de excom. contra cogentes eas Monaſteriũ ingredi, uel egredi: Vide ſupra in p. p. f. 5. B.
Monialium S. Dominici Nouitiæ in articulo mortis, ante tempus probationis, poſſunt emittere profeſſionem pro conſequenda Indulgentia plenaria, in forma Iubilei; & ita poſſent Nouitiæ aliorum Ordinum per communicationem Priuileg. ibidem. fol. 5. D.
Monialibus S. Claræ Tertiæ Regulæ prohibetur vſus Bullæ Cruc. ſeu aliarum conſimilium, par. pr, fol. 15. §. 22.
Monialibus S. Claræ, & S. Dominici communicatio Priuilegiorum. par. pr. fol. 184. §. 2. 5. & 6. & par. 2. fol. 218. §. 4.
Monialibus Conceptionis, Priuileg. communic. p. p. fol. 188. §. 18.
Monialibus infirmis, Conceſſiones, par. 2. fol. 83. §. 4. & 7.
Moniales Ordinario ſubiectæ non poſſe ſibi eligere alium confeſſorem virtute Bullæ Cruc. præter illum ab Ordin. eis conceſſũ, p. p. f. 259. A.
Monialium S. Claræ, Ordinis Prædic. & omnium aliorum Ord. ampliſſimæ Exemptiones, circa Decimarum ſolutionem, habentur ſupra, in verbo Decimæ, fol. 269. & 271.
Nonnulla alia Priuilegia, & diſpēſationes cōceſſæ Monialibus primæ, et ſecũdæ reg. S. Claræ, vide hic in p. 2. in ver. Moniales. f. 216. cũ ſequē.
Moniales, & Tertiariæ non tenentur, niſi ad illa Ieiunia, ad quæ tenētur Fratres Minores, quibus ſunt ſubiectæ, ibidem. fol. 218. §. 5.
Moniales recipere Nouitias ad Religionem, vel profeſſionem minimè poſſunt, niſi de expreſſa licentia Generalis, vel Viſitatoris. §. 10.
Moniales poſſe tangere, & lauare Corporalia, & Purificatoria, §. 14.
Moniales non incurrere ſimoniam, niſi in duobus caſibus, §. 15. & 31.
Prohibitio ſub excom. lata ſent. nè Monialium cura à Fratribus Minoribus obſer. recipiatur, & quomodo ſit intelligenda. fol. 220. §. 20.
Moniales, S. Claræ, collectaneæ, S. Damiani, vel pauperes Dominæ ſunt idem, & aliæ Moniales uiuētes ſecundùm Regulam Vrbani, etiam S. Claræ nuncupantur, fol. 116. E. & 124. E.
Moniales, an teneantur dicere officiũ diuinum in Choro, & ad faciendũ

celebrari Miſſam Cõuentualẽ,vt nos Fratres Min.facimus,f.225.C.
Moniales in cõmuni uiuere debẽt,& de proprietate eſtirpãda,f.228.A
An Generalis Ordinis Minor.de Obſeru.poſſit transferre aliquã Monialem ex vno Monaſt. in aliud, aliqua legitima cauſa? fol. 228. C.
& vide ſupra in verbo Clauſura Monial.fol.161.168.& 170.
Mantellatas,ſeu Bizocharas recipiendi ampliſſimæ facultates conceſſę. Auguſtinenſibus, & Carmelitanis, eorumque Priuilegia,fol.229.

N

Notorium duplex,Iuris, & facti:& quando quid dicatur Notoriũ par.pr.verbo Excommunicatio,fol.347.D.

Nouitius.

Nouitię Monialium Regulę S.Dominici poſſunt emittere profeſſionem in articulo mortis,ant finem anni probationis,p.p f. 5.D.
Nouitij in articulo mortis poſſunt abſolui ab omnibus Sedi Apoſtolicę reſeruatis,& Indulgentiam plen.conſequi.p.p.fol.33.§.2. E.
Nouitij poſſunt lucrari Indulgent.Vrbis Romæ, par.2.fol.16.§.8.

Circa Nouitiorum receptionem ad habitum.

Nouitius non admittatur ad profeſſionem in Ordine Minorum,& Prædicat.niſi per annum in probatione fuerit. In hac.2 par. verbo Nouitius,§.1.4.& 5.fol.232.Et ne recipiatur à Prelatis Ordinis Min. ille,qui Voto, aut Iuramento Ordini Prædicatorum, & è contra reperiretur obligatus,§.2.3.7.& 11.
Modus obſeruandus in receptione Nouitiorum in Regula Fratrũ Minorum præſcriptus.ibidẽ.f.240.D.Et Modus ſecundũ Six.V.241.C
Quibus competat Nouitios recipere.ibidem. E.
Impedimenta Nouitiorum,ut non poſſint recipi,enarrantur,fol.
Nouitij,vt nõ reciperẽtur,niſi in Capitulo,ordinatũ à Six.V.& quomodo nobis Capuccinis,à Greg.14 poſtea fuit in hoc diſpẽſatũ,f.242.A
Nouitij,de quibus ſint examinandi,ex ui Reg.P.noſtri Franc.f.242.C.
Facultas recipiendi ad Ordinem,cur Miniſtris ſit commiſſa.ibidem.E.
Conditiones requiſitę in receptione Nouitiorum, ex ui Regulę, & de Iure communi,& ex conſtitutionibus,enarrantur,fol.242.& 243. & illæ declarantur,f.244. E.
Nouitij nouiter conuerſi ad fidem,uel deſcẽdentes ex parentibus Iudeis Hereticis,uel Mahumetanis,poſſunt recipi,fol.244 E.

Circa Nouitiorum profeſsionis emiſsionem.

Nouitiorum Aetas ad profeſſionem requiſita,ſecundũ Ius antiquũ, & ſecundũ Conc.Trid. Ac ſecundũ diſpoſitionem Pij,& Six.V f.246.
Partes interruptę anni probationis,an poſſint coniungi?fol.247.

Religioſi, profeſſi alterius Religionis, uenientes legitimè in Religionem Fratrum minor. an debeant ſtare per annum in probatione, f. 248
Et quid de uenientibus inter nos Capuccinos? & inter Reformatos de obſeruantia, fol. 247.
Profeſſio facta ante finem anni probationis ad quid obliget? f. 248.
Profeſſio tacita quid operetur? fol. 248.
Profeſſio an indicantur per ſuſceptionē ordinis Sacri in nouitiatu? 249
Profeſſio facta ante ætatem legitimam, an valeat? 249.
Nouitius ad ſeculum rediens, quando peccet? 249.
Annus probationis, an poſſit prolongari. 249.
De remedio illius, qui prætenderet ſuam profeſſionem eſſe inualidā. 249.
Sixti V. prohibitio, nè reciperentur criminoſi, &c. 251.
Aliorumque Pontificum prohibitiones circa receptionem Religioſorum aliarum Religionum, fol. 251.
Nouit⁹, tacēs habere aliquod morbū incurabilē, an valeat ei⁹ pfeſ. 251
Illegitimi, quando, & quomodo poſſunt recipi, fol. 252.
Et quomodo per ingreſſum Religionis, non cenſeantur ad Officia Ordinis habilitati, niſi ſpecialiter cum illis in hoc fuerit diſpenſatum. Vide ſupra in Verbo Diſpenſatio, par. p. fol. 299. *E.*
An, propter inopiam parentū, liceat alicui profeſſo Religionē exire. 252
Recipere ad pfeſſionē, qs pōt, & an Guard. & Cuſtodes poſſint? f. 255. *B*
Modum obſeruandum in profeſſionis emiſſione uide in fine huius Compendij poſt Bullas fol. 25.

Circa Nouitiorum abſolutionem, & diſpenſationem.

Cum Nouitijs habentibus aliquem caſum Sedi Apoſt. reſeruatū, quid ſit nunc obſeruandum, iuxta S.D.N. Clem. 8. diſpoſitionem, fol. 252.
Nouiti⁹ abſolut⁹ ab aliqua cenſ. reſer. ſi poſtea exierit an reīcidat, f. 252
Prælatus an poſſit agnoſcere de crimine Nouitij, requirente degradationem, vel depoſitionem, fol. 253. *C.*
Latiſſima facultas pro abſolutione Nouitiorum, ex Priuilegijs Camaldulens. Montis oliueti, S. Auguſt. & Carthuſiens. ibidem. D.
Nouitij, licèt vouiſſēt aliū Ord. īgredi ēt ſtrictiorē, poſſūt recipi, ibidē.
Nouitij an poſſint abſolui à Caſibus reſeruatis in Religione, virtute Bullæ Cruc. vel ex Iure cōi. Vide in verbo Cruciata, p. p. f. 259 *E.*

Circa diſpoſitionem Bonorum ipſorum Nouitiorum.

Renuntiatio bonorū, quādo, & quomodo à Nouitio ſit faciēda, f. 254. *B.*
Diſpoſitio noſtræ Regulæ, vt dicatur eis, vt vadant, & c. quando, & quomodo ſit Miniſtris obligatoria, Ibidem. C.
Diſpoſitio Cōc. Tr. circa talē bonorū renūtiationē à Nouitio faciēdā, ibidē
Renūt. faciēda intra duos mēſes āte poſſeſſ. quomodo intelligatur Ibidē. E

Nouitio moriĕte, bona eius Monaſt. relicta, cui tribuĕda erũt, ibidĕ. E.
Nouitij clerici, an teneantur ad perſoluendũ Diuinũ Officiũ, & alia in Breuiario Pij V. ordinata, vt tenĕtur pfeſſi; et dicitur q̃ nõ, f. 255. E
De Puellarum, ſeu uirginum Nouitiatu, ac Religionis ingreſſu. Vide ſupra, in par. pr. verbo Abbatiſſa.

O

OBlatis fratrum S. Auguſtini, & Ordinis fratrum Minorum Priuilegia communicata, fol. 257. §. 3.
Octaua Conceptionis, & S. Bonau. ſolenniter debent celebrari, & In Octaua S. P. noſtri Franc. dicatur Credo, fol. 269. §. 1. 2. & 5.
Occultum quando aliquid dicatur, p p f. 70. D. & quotuplex ſit. f. 71. A & differentia inter occultum publicum, manifeſtum, & famoſũ. ibidem, & hæc declaratio ualde deſeruiet, quando in Bullis datur facultas abſoluendi, ſeu diſpenſandi ſuper occultis, ibidem. fol. 70. E.
Officijs, & dignitatibus Ordinis ſunt priuati Fratres Minores trãſeũtes ad alios ordines quoſcunq; etiã cum licenia Superiorum; f. 260. §. 1.
Officiorũ trium Ordinum S. Franc. durationis Statuta antiqua recenſentur, f. 261. §. 2 quæ iam vel nõ ſunt in uſu, uel ſunt abrogata, ut ibidĕ
Officia diuina, ordinibus deputata, uel non deputata, quæ ſint? Vide In uerbo Ingredi Monaſt. monial. p. 2. fol. 142. D.
Officium diuinum dimittere, quando liceat infirmis, par. 2. fol. 83. §. 6.
Officium diuinum dicere, an teneantur Nouitij, ut tenentur Profeſſi fol. 155. E.

Officium Diuinum.

OFficium diuinum uarijs modis poſſe dicere fuit fratribus cõceſſũ; vt habetur; fol. 263. ſed modo non ſunt in uſu.
Pro ſcrupuloſis fratribus fuerunt datæ multæ Conceſſiones ad ſupplendum defectus, uel negligentias in perſolutione Diuini Officij. occurſas in Choro, uel extra: Et ut poſſet dici ſub ſilentio, & mentaliter, abſque uerborum prolatione, &c. Quando ab infirmis poſſit licitĕ dimitti, habetur, fol. 163. & 264. et de ante poſitione, ſeu poſtpoſitione horarum ad horã debitam, habetur fol. 265. §. 14. & fol. 271. B.
Clerici ordinis Monachorum S. Benedicti, in ſacris non conſtituti, etiam ſi ſint profeſſi, ad Canonicas horas recitandas non tenentur ex debito, fol. 265. §. 17. Sed hoc nõ proficit Fratribus Minoribus, benĕ tamen poſſet prodeſſe alijs Mendicantibus, ut ibidem ait Collector. Idem eſt conceſſum Societati Ieſu, ut fol. 271. C.
Fratribus S. Hieron. Hiſpan. nonnullæ reperiuntur factæ Conceſſiones circa

circa perſolutionem Diuini Officij, quæ habentur, fol. 266.
Indulgentia conceſſa pro ſuppletione defectuum Diuini Officij, dicendo illam orationem Sacroſanctæ, ac indiuiduæ Trinitati, &c. fol. 268 §. 1. & 5.
Aliæ Indulgentiæ conceſſæ recitantibus Diuini Officij horas, habentur fol. 269.
Officium diuinum perſoluendum eſſe modò ſecundum rubricas Breuiarij noui, à Pio V. editi, demonſtratur, fol. 270. D.
Nonullæ cōceſſiones factæ diuerſis Ordinibus. Videlicet, Cōgreg. S. Iuſtinæ Camaldulens. Montis Oliueti, Minoribus. Societ. Ieſu, & S. Silueſtri, ſiue Theatin. recenſentur, in fol. 270. & 271.
Patres Societatis Ieſu, de licenia Generalis, aut alterius ab ipſo ſubſtituti, poſſunt iuſtis de cauſis Miſſæ poſtponere Officium Diuinum, ut habetur ibidem. E.
Officium paruum B. M. Defunctorum, & 7. Pſal. an ſint à Fratribus recitandi in Choro, uel extra, ſub pœna peccati mortalis? reſoluitur, fol. 271. E.

Oracula Viuæ Vocis.

ORaculorum uiuæ uocis ualor quantus ſit, habetur, fol. 272. §. 2.
Oracula uiuæ uocis, quomodo, & quando poſſint ſuſpendi in Capitulis generalibus, uel prouinc. habetur, ibidem. §. 3.
Operis huius Compendij Approbatio, cum licentia Reuerendiſſimi P. Generalis habetur in fine huius compendij, poſt Bullas, fol. 55.
Oraculum viuę uocis datum R. P. F. Angelo de Anguillara pro diſpenſatione cum inceſtuoſis, & cum illis, qui, facto voto caſtitatis, matrimonium contraxerunt, vt poſſint petere debitum, par. p. fol. 78. B.
Oracula viuæ uocis, ſeu Priuilegia, an poſſint in noſtris Capitulis generalibus ſuſpendi, vel coarctari, & quando, p. p. fol. 24. E.
Ordines Mendicantium, ac eorum priuilegiorum participantes quinam dicantur, & illorum originis, atq; fundationis breuis enarratio habetur in principio huius Compendij.
Ordo, ſeu modus ad inducendum Nouitium, & Nouitiam, habetur in fine huius compendij, poſt Bullas, fol. 25. 28. & 30.
Ordo ad induendū Fratres, & Sorores Tertij ordinis, S. Fran. ibidē f. 48
Ordo ad induendum Puerum, vel Puellam, pro aliquo voto, & etiam ad exuendum, ibidem. fol. 49.
Ordini S. Ioannis Hieroſolimitani Priuilegium, circa Interdicti obſeruantiam, fol. 159. ac alia eorum Priuilegia, vide in hoc Indice in verbo Fratres, & alibi.

Ordines

Ordines Sacri.

ORdinis Sacri ſuſceptio in Ordine Auguſtinenſium, profeſſionis loco habetur, par. p. fol. 123. §. 28. & vide id quod ait Corduba, ibidem fol. 125. C.

Quoad ordines Sacros ſuſcipiendos fuerunt nonnulla Priuilegia Cõceſſa Ordinibus Min. Monachorũ S. Bened. ac Fratrũ S. Hier. quæ recẽſẽtur f. 273 274. & 275. verũ aliter nũc ẽ obſeruãdũ ſm Cõc. Tr. ut infra.

Concilij Trid. decreta, circa ordinandorũ ætatẽ, & qualitatẽ, f. 275. D.

Ordines minores, ſiue primã Tonſurã, quibus, & quãdo, et vbi Abbates conferre poſſunt, ac literas dimiſſorias dare, ibidem, & fol. 284 B.

Motus proprius Six. V. cõtra Clericos male promotos, adducitur, f. 276. B

Declarantur nonnulla dubia occurrentia, tùm in Decretis, Cõc. Trid. hãc materiã tangentibus, cùm etiã in Motu ſupradicto Six. V. f. 277. B.

Et primò declaratur, ſi id, quod à Sacr. Conc. Trid. de interſtitijs dicitur, debeat, ita de Religioſis, ac de ſecularibus intelligi, fol. 277. D.

Secundò cui conueniat in interſtitijs illis diſpenſare, Prælatis, videlicet, Ordinũ cum ſuis ſubditis, an Epiſcopis? Et ſi Epiſcopis, Diœceſano, vbi Ordinandi morantur, vel Epiſcopo, qui eos ordinare habetur, Ibidẽ. E

Tertiò Quænã poterit eſſe cauſa pro tali diſpenſatione ſufficiẽs, f. 279. C

Quartò ſi Interſtitia omnia, tàm minorũ, quã maiorũ ordinũ, de rigore obſeruari debeãt, nec ne? f. 280. D. quæ 4. capita ibi exactè diſcutiũtur.

Duo ſacri ordines eodẽ die non poſſunt dari eidem, f. 279. E. Et an quatuor minores cũ vno Sacro poſſint ſimul eidem dari, f. 280. A. & D.

Vtilitas, et neceſſitas Eccleſiæ diſpẽſãdi in ĩterſtitijs, quænã erit? ibidẽ. B

Ordinati ſine licentia, vel ante ætatem, ſunt ipſo iure ſuſpenſi, & celebrãtes, incurrunt Irregularitatem. f. 281. E. Et cum iſtis poteſt Prælatus diſpenſare, ſed non cum ordinatis ante ætatem, f. 282. D.

Accipiens Presbyteratum ante legitimam ætatem, etiam quòd non celebret fit irregulares, f. 282. C.

Clerici idiotæ an poſſint in ordine aſſumpto miniſtrare, abſque diſpenſatione Pontificis, ibidem. E.

Epiſcopus ordinans, habens epiſtolas dimiſſorias, ſeu teſtimoniales, alterius Epiſcopi mittentis, an teneatur aliam facere diligentiam requiſitam, vt poſſit tutè ſtare illius approbationi? fol. 283. B.

Annus in interſtitijs ſeruandus, an debeat per 12. Menſes compleri, vel ſufficit lapſa eſſe. 4. Interſtitia. Ibidem. D.

Clerici Regulares, ante profeſſionem ordinati, ſunt ipſo iure ſuſpenſi, illoſque ordines exercendo, ſunt irregulares, f. 282. E. Sed Clerici ſociet. Ieſu in hoc non comprehenduntur, vt ibidem.

Ordinari non poſſe, niſi à proprio Epiſcopo, non intelligitur de Regularibus, f.284.A.

Ornaméta Eccleſiaſtica in Ordine Minorũ debẽt eſſe ſine ſupfluitate, & pretioſitate, f.285.§.1. Sed quomodo, & quãdo liceat ea habere ptioſa, ac Cellas, & loca aliqualiter sũptuoſa, vide Annot. Cord. f.286.E.

Veſtes, & pannos prophanos, poſſe in paraméta, & alios vſus Eccleſiaſticos conuertere eſt conceſſum, fol.286.§.6.

P

Paſchali tempore, vbi quis reperitur, ibi intelligitur adeptus eſſe in colatum, vt ibi confiteri, & communicari valeat p.p.fol.45.§.5.

Pauli Fuſchi Epiſcopi Sarnenſis doctrina, circa Epiſcopos incarcerantes Regulares exemptos, quòd ſint excommunicati, par.p.f,232.E.

Pœnitentiariorum minorum, & ſummorum facultas, quanta ſit, declaratur, par.p.fol.19.§.37.C.

Pœnitentia ſolennis pro quibus caſibus ſit imponenda, p.p.f.61.D.

Pœna priuationis officiorum, &c. quæ officia comprehendat, par. 2. fol. 142.B.

Pœna appoſita, ipſo facto incurrenda, quandó ſit exequenda, abſque alia Iudicis ſententia, uel declaratione, par.2.fol.143.C.

Percuſſores Regulares, manu violenta Clericum ſecularem, vel ſe inuicem percutientes à quo debent abſolui? vide infra in hoc Indice, in verbo Religioſo, qui manus, & p.p.f.9.§.8.E. & f.28.& 29.D.& C.

Percutientes Clericum, an ſint, vt excommunicati euitandi: uel ſint citandi, aut debeat ſententia declaratoria interuenire. Vide par.p.verbo Excommunicatio.fol.347.A.& 348.A.

Proprietas extirpanda, & de pœna proprietarij, à Conc. Trid. taxata, par.2.fol.228.B.

Puellæ an poſſint intrare Monaſt. Monialium cauſa educationis, & quę conditiones debent obſeruari in tali ingreſſu. uide ſupra in Verbo Ingredi Monaſt. Monial. fol.135.B.

Prælati.

Prælatis Ordinis Min. ac Carmelitarũ, qui aliter quã per electioné inſtituũtur, cõceditur cura animarũ Fratrũ ſibi ſubditorũ, p.p.f.6.E.

Prælati poſſunt à ſuis Fratribus, quos in confeſſores ſibi elegerint, à cenſuris abſolui, & diſpenſationis beneficio potiri, p p.f.8. B.

Prælatus, ſiue Epiſcopus concedens ſuo ſubdito, ut poſſit ſibi eligere confeſſorem idoneum, non intelligitur proinde ei concedere caſus ſibi reſeruatos, p.p f.9.§.9. E. & hoc declaratur, fol 29. E.

Prælati Ordinis Minorum poſſunt percutere delinquẽtes Fratres, cauſa corre-

correctionis per ſe, vel per alium, par. p. fol. 14. §. 20. & 27.
Prælati Ordinis Minor. non tenentur proferre ſententiam excommunicationis in ſcriptis p. p. fol. 16. §. 26.
Prælati Ord. Minorum magnam habent authoritatem: ſicut & Diœceſani habent: immo & maiorem, circa aliqua, p. p. fol. 23. D.
Prælati, vt ſunt Priores, Guardiani, &c. quando reperiuntur hoſpites in aliquo loco, poſſunt ſe confiteri abſque licentia Prælati illius loci, p. p. fol. 30 B. Sed non poſſunt hoc facere ſubditi, vt ibidem, fol. 28. A Et quòd, vt poſſint Prælati ſupradicto beneficio gaudere, tres debent habere conditiones, fol. 100. E. & 105. D. Sed, an talis facultas Prælatis conceſſa, poſſit tolli per Capitulum, vel per Statuta Ordinis. Ibidem. fol. 28. C. & fol. 106. D, & plenius in par. 2. in verbo Priuilegia, in noſtra annotatione; vbi quæritur, an ſtatuentes poſſent recedere à ſtatuto confirmato à ſede Apoſtolica.
Prælatorum authoritas abſoluendi ſuos ſubditos, quanta ſit, p. p. f. 65. D
Prælatorum authoritas abſoluendi, ac diſpenſandi, &c. In quibus Prælatis eſſe dicatur, & an ſit ordinaria, vel delegata, & an illam poſſint alijs delegare, p. p fol. 72. E.
Prælati facultatē habētes licētiā li alios ad ingredi Ord. Monaſt. Mon. An poſſint licētiare ſe ipſos, par. p. f. 97. D. & f. 104. C. Et quinā Prælati hanc habeāt facultatē, & ad quæ Monaſteria. Vide p. p. f. 96. A.
Prælatus, an ea, quæ poteſt facere erga ſuos ſubditos, poterit etiam facere erga, &c par. p. fol 97. E.
Prælati Minorum Ordinis, vt ſunt Generalis, Prouinciales, & alij Superiores, & antiquior eorum Socius, celebrando feria 2. & 4. pro Defunctis, conſequuntur omnes indulgentias, quas conſequerentur, ſi celebrarent in Altaribus Priuilegiatis, par. 2. fol. 9. C.
Prælatorum appellatione, qui veniant, par. p fol. 378. C.

Præſentatio Confeſſorum.

PRæſentatio Confeſſorum, an ſufficiat ſemel fieri pro ſemper, & an valeat pro omnibus Epiſcopatibus; Et quæ ſint in tali præſentatione obſeruanda, & multa alia circa talem præſentationem; vide in par. p. f. 47. §. 15. & 16. & fol. 54. & fol. 82. A.
Præſentati Confeſſores, nolente eos Epiſcopo ſine cauſa admittere, poſſent ea omnia facere, ac ſi eſſent admiſſi, ibidem. fol. 54. E.

Priuilegia Fratrum.

PRiuilegia, vel viuæ uocis Oracula, an poſſint in noſtris Capitulis generalibus ſuſpendi, vel coarctari par. p. fol. 24. E.

Priui-

Priuilegia ampliſsima, conceſſa illis, qui Miniſtri infirmorum appellantur, ponuntur p.p.fol.27.C.

Ex Priuilegiorum confirmatione, quæ ſunt in vſu, an tollantur ex hoc illa, quæ non ſunt in vſu.par pr fol.74.A.

Priuilegium, an & quando perdatur per non vſum vel per vnam, vel duas contrauentiones, p.p.fol.52.

Priuilegiorum confirmatio facta viuæ vocis oraculo, R. P. Franciſco, de Lichetto, à Leone X. p.p.fol.76.B.

Priuilegia poſita in corpore iuris, nunquam videntur ſuſpendi, niſi ſpecificè de eis fiat mentio, ibidem.fol.79.& 80.C.

Priuilegia Religioſorũ ſuſpenduntur in Bulla Cruciatæ, inquantũ reſpiciunt perſonã ſecularium, & nõ Religioſorũ, p.p.fol.79.D.& 258.E.

Priuileg.Confir.viuæ vocis oraculo facta, à Pio V. P. Aloyſio de Puteo, vt valeãt in foro interiori, et ꝙ ſint cõtra Cõc.Trid. p.p.85. D. Et ꝙ talis cõceſſ.nõ fuerit p Greg.14.reuocata, oſtẽditur.p.p.f.86. A.C.

In Priuileg. cõicatione, an intelligatur cõmunicari vſus, vel nõ vſus illorũ, p.p.f.73.E.f.52.A. Et quidẽ clauſula illa, quæ nũc ſolet opponi in Priuilegiorũ confirmatione, ſcilicet, Dũmodo ſint in vſu, & Sacris Canonibus, Decretis, Conc.Trid.non contraria, *ibidem. fol.73.& In hoc verbo Priuilegia, in annotatione noſtra, fol.329.*

Priuilegia participantes, an poſſint eis vti contra illos, quorum contemplatione participant.par.p.fol.198.D.

Quæ ſequuntur, pertinent ad priorem partem, ſed quoniam in ſuperiori Indice omiſimus, hic diſponuntur.

In verbo profeſsio Fratrum.

Profeſſio fratrũ facienda. Vide ſupra in hoc indice in verbo Nouitius.

In Verbo Protector.

Protectoris facultas in concedendo Monialibus licentiam pro egreſſione a clauſura, parte 2.fol.158.E.

In verbo Prouincias.

Prouincias nouas, & loca noua poſſunt Capuccini recipere abſque alia Summi Pontificis licentia, part 1.pr. Verbo; Aedificere, fol.316.C.

In verbo Prouinciales.

Prouinciales. Ordinis Prędicatorum, & etiam participantes, totam illam habent authoritatem cum ſuis ſubditis in foro conſcientię, quã habent Epiſcopi cum ſuis, a Conc.Trid.parte, p f 65.E. & f. 66.E.

An illa authoritas ſit annullata per §.Cæterũ Bullæ Cænæ Six V.quatenus reſeruat ſibi abſolutionem illarum excommunicationum: non obſtantibus quibuſcunque Conciliis, Ibidem.

Et poſſint ipſi Prouinciales abſoluere a caſibus ipſius Bullę cęnæ, f.70.C.

Prouin-

Prouinciales in eorum Viſitis poſſunt concedere Idulgentiam.pl.viſitaris tam Fratribus,quàm Monialibus, & Tertiariis parte 2.f.4.§.16

R

REgula prima,& ſecunda Tertiariorum, S. P. Noſtri Franciſci habentur in fine huius Compendij,poſt Bullas fol.35.

Reſeruare ſibi caſus inter Regulares,ad quos nunc ſpectet.Vide ſup. in Indice,pr.part.in Verbo Caſus reſeruati à S.D.N.Clem.

In verbo Recipere.

Recipere Fratres Minores fuit prohibitũ Fratribus Minimis a Iulio II. ſub excom. latæ ſentent.par.pri.fol.123.§.29.

Recipiẽdi forma ad pfeſſionẽ,habetur in fine hu9 cõpẽdij poſt Bullas,f.35

In verbo Religioſis.

Religioſus manus violentas in Clericum ſecularẽ iniiciens, a quo ſit abſoluendus,p.p.f.9.§.8.E,& declaratur f.28.& 29.D.C.& ibidẽ etiã declaratur,quãdo percuteret,Religioſũ alteri9 Religionis,an deberet abſolui a Prælato percuſſi Et quid,ſi pcuſſus eſſet excoĩcatus, an percutiẽs incideret in excom. & quid ſi Superior aliquis percuteret ſubditum ſuũ,an poſſit ipſe a ſubdito illo abſolui,& qd,ſi inuicẽ percuterent,an poſſint ab inuicẽ abſolui, ibidem fol. 28.& 29. E. A.

Religioſus exemptus percutiens Clericum ſecularẽ, an poſſit ab Epiſcopò denũciari pro excõmunicato.Vide in pri.par. Verbo Exẽptio.

Religioſus àn debeat ſibi eligere Confeſſorem approbatum ab Ordinario,quando in aliqua Bulla datur talis electio,par.pr. fol.91.

Religioſus,qui corã maiori parte Cõuẽtus Clericũ in aliqua expulit,pro publico excommunicato eſt cenſendu',in verbo Excom.p.p.f.347.E.

S

SEruitricibus Monialium quando, & quomodo poſſint a confeſſore Monialium ſacramenta miniſtrari,Vide fol.30.D.

Societatis Ieſu origo demõſtrat in principio huius compendij,pag.7.

Societati Ieſu ampliſſimæ facultates in abſoluendo, & prædicando conceſſæ:Vide ſup.in uerbo Abſoluendi,& Prædicandi.

Societas Ieſu poteſt abſoluere a caſibus Ordinario reſeruantis,fol 81.D.

Statutis generalibus quãdo ſit ſtandũ,& nõ Papalibus,p.p.f.104.6.& an Statuta poſsẽt limitare Priuil.cõceſſa Guard.& alijs,p.p.f.24.E.

Societati Ieſu Indulgentię ſtationum Vrbis conceſſæ,par.2.fol.9.6.

Socius antiquior Generalis,& Prouincialium,ſingulis,2.& 4.ferijs pro animabus defunctorum celebrans. conſequitur omnes illas indulgentias,quas lucraretur celebrando in altaribus priuilegiatis intus & extra Vrbem,par.2.fol.9.C.

Seruitoribus, & famulis fratrum multa conceduntur,quæ recenſentur par.2.

part. 2. fol. 70. D. & in Verbo, Seruitores.
Seruorum B. M.*initium deſcribitur in principio huius cōpendij, pag. 6.*
Societatis Ieſu amplum Priuilegium, contra eorum Aſtopatas, et de ingreſſu eorum ad alias Religiones, par. pr. fol. 128. D.
Summariè, ſimpliciter, ſine ſtrepitu, & figura iudicij; quid importent iſta uerba, par. pr. fol. 230. A.
Seruitrices Monialium an poſſint eorum monaſteria intrare. Vide in part. 2. Verbo. Ingredi Monaſteria Mon. fol. 135. A.
Suſpenſio a Diuinis, quę comprehendat, Vide ſup. in Verbo. Ingredi Monaſter. mon. fol. 142.
Et an comprehendat Depoſitionem, Priuationem, Inhabilitationem, et Degradationem ibidem. fol. 145. E.
Stolam deferre debet Sacerdos, quando priuatim uult Sācliſſ. Euchariſtiam ſumere. Vide ſupra, in pr. par. Verbo. Euchariſtia.
Superfluitates, & curioſitates quando, etiam ad Diuinū cultū, ſunt prohibitæ, & cuius iudicio ſuperflua iſta iudicare ſit ſtādū, p. p. f. 375. D.
Scoppetinorum ordo cur ſic uocetur habetur in primo folio huius compendij, pag. 7.
Statuentes an poſſint recedere a ſtatuto cōfirmato per Sedē Apoſtolicā Vide ſup. in uerbo. Priuilegia Fratrū in noſtra ānotatione circa finē.

T

Tertiarię quando, & quomodo teneantur ſeruare clauſuram, et de nonnullis alijs notabilibus circa hoc. Vide par. pr. fol. 165. B.
Tertiarię incluſæ, an ueniant appellatione Monialium, par. 2. fol. 90. D.
Tertiarij quando poſſint admitti ad communicationem noſtrorum Priuilegiorum. Vide. in par. pr. Verbo Excommunicatio. fol. 346. A.
Tertiariorum S. P. Franciſci Regula prima, & ſecunda habentur in fine huius Compendij poſt Bullas, fol. 35.

V

Vota omnia commutare poſſunt confeſſores Mendicantes, exceptis quinque illis Papæ reſeruatis, fol. 77. D.
Vicarij nomen apud Prædicatores idem eſt, ac Præſidentis noſtrorum Conuentuum, par. pr. fol. 198. B.
Veli, & Abbatiſſæ benedictio habetur in fine compendij, fol. 33. & 36.
Vellis umbroſe exordium demonſtratur in principio huius Compendij, pag. 8.

Admonitos uolo huius Compendij lectores, quòd cū alibi impreſſæ ſint aliquot Bullæ Summorū Pontificum, cum quibuſdā alijs ſpectantibus ad Fratres, Sorores, & Tertiarios; nullaque in Regeſto ſecundę partis de illis ſit facta mentio: apponentur in fine totius Compendij. *Finis Tabulæ.*

CASTIGATIONES ERRORUM,

Qui incuria contigerunt in ſecunda Parte Compendij.

Fol.	Linea	Errata	Correctio
1	L. 14	Leſi	Leo
7	21	Mooialibus	monialibus.
16	22	intentioue	intentione
21	32	quoad §. 14	quoad. §. 15.
25	23	Copilato	compilato
41	7	paitiopandum	participandum
42	6	partic. pattonē	participationē
42	10	Sacramentt	Sacramenti
42	13	Piccardus	Riccardus
42	11	Oomunia	Communia
44	5	pro prælatum	per prælatum
49	4	zona	zonam
49	11	ſeculares	ſecularis
56	1	impoſitę pe	impoſitę per
56	7	Turecremate	Turrecremata
59	26	poſſunt	poſſum
60	30	prædicatione	dedicatione
70	8	eiqdem	eiſdem
70	16	ſed ſeruiant	ſed ſi ſeruiunt
71	In poſtil.	Couētualiū	Conuentuum.
79	3	ſolum.	totum.
87	39	loquantur	loquatur
96	11	monaſteſium	monaſteriorum
96	17	quo datur	quando datur
96	20	loquutorum	loquutorium
105	34	monaſterium	monaſteriorum
106	27	clemena	clementina
107	8	Sixt°. 3.	Six. 4.
108	5	qu	quam
109	6	quorumlibet	quarumlibet
109	34	familiaritate	familiaritate n
111	2	on Machæ	Monachæ
127	24	eſſe: tubi	eſſe ibi
134	39	mentionum	mentionem
152	15	coacellione	conceſſione
176	34	& quod iam	etiā quod iam
175	5	largitione	largitionem
377	10	cōtrarii modo	quonam modo
377	36	ſimili modi	ſimili modo
419	34	ſcilicet	ſed
212	8	fratus	fratres
224	10	exiſtat	exiſtant
227	10	infrater	infra
228	40	174	170
231	13	proprio ſacer.	à proprio ſac.
221	22	inconcilium	in concilio
234	10	veſtres	veſtes:
253	31	voluiſſent	vouiſſent

ERRATA IN BULLIS POSITIS in fine huius Compendii.

Fol.	Linea	Errata	Correctio
3	8	paſcat	pateat
3	10	videlicet	vt.
5	35	contraditioue	contraditione
11	34	miſeratioue	miſeratione
18	2	ſupplicaioui s	ſupplicationi
14	7	cōmutādi ſunt.	ſuperfluit (ſunt)
15	2	gradibus	grad.bus
15	6	amiſſa	emiſſa
22	2	Nonaſteriorū	Monaſteriorū

ALIA ERRATA IN Prima Parte.

Fol.	Linea	Errata	Correctio
28	33	23.d.5.	23.q.5.
32	32	aliquam	aliquem
275	5	largitione	largitionem
350	24	curandus eſt	curandum eſt
363	6	ex,	exemplum.
365	11	votum	vocum
393	21	Tolera is	Tolerati
261	27	guardianis	guardianus
272	9	Toti	Soti
278	21	alicui	alicuius
279	7	ordinantes	deficit pertinere
284	6	ordinarii	ordinari

A # COMPENDII
PARS SECVNDA.

INDVLGENTIAE.

Diſtinctio materiæ Indulgentiarum.

B CIRCA materiam Indulgentiarum, Ordini Minorum, & alijs Ordinibus Mendicantium conceſſarum, ſic proceditur. Primò enim ponuntur Indulgentiæ, tàm Plenariæ, quàm aliæ, quæ ſolùm attinēt ad perſonas Fratrum Minorum, necnon ad aliàs perſonas, quæ eorundem Priuilegijs vniuerſaliter gaudere poſſunt. De- Collector.
C indè ſubiunguntur aliæ, quæ pertinent ad ſeculares deuotos Ordinis, tam Eccleſias eorundem Fratrum viſitantes, quàm ali qua alia, reſpectu ipſorum Fratrum, & ſuorum Monaſteriorum facientes, ac etiam multæ aliæ Indulgētiæ, prout infra patebit.

INDVLGENTIAE, QVOAD FRATRES.

Diſtinctio materiæ Indulgentiarum quòad Fratres.

D Circa Indulgentias pertinentes ſolùm ad Fratres, ſic proceditur. Primò, ponuntur omnes Plenariæ ¶ Secundò, adducuntur aliæ Indulgentiæ non Plenariæ. ¶ Tertiò ſuperadduntur Indulgentiæ Stationum Vrbis Romę, ac Hieruſalem, & S. Iacobi. Collector.

INDVLGENTIAE PLENARIAE QVOAD FRATRES.

MARTINVS. 5. Eugenius. 4. Nicolaus. 5. Calixtus. 3 Pius 2. ac Sixtus. 4. conceſſerunt omnibus Fratribus Mino. de Obſeruantia, quòd poſſunt eligere Confeſſorem, 1 Pro articulo mortis.
E qui ipſis poſſit concedere Indulgentiam Plenariam, in articulo mortis. Et quòd ſi occurrerit caſus, quòd non poſſint Confeſſorem eligere, ſeu habere; tunc etiam conſequantur prædictam Indulgentiam, ſi ſunt in ſtatu gratiæ, b. ffo. 71. conce. 185.

SIxtus. 4. conceſſit, quòd in receptione Habitus cuiuſlibet Fratrum Ordinum ſancti Franciſci, ſit Indulgentia Plenaria recipienti. Et ſimiliter, in die obitus. o. fo. 63. Et ffo. 67. conce. 104. Et fffo. 95. conce. 320. 2 Pro receptione habitus.

3 Pro feſtis Dominæ noſtræ. Ex Priuile. Auguſtinenſium.

IDEM Sixtus, conceſsit verè pænitentibus, & confeſsis, viſitantibus Eccleſiam ſanctæ Mariæ de Populo, Vrbis Romæ, in feſtiuitatibus præcipuis Dominæ noſtræ, ſcilicet, Conceptionis, Natiuitatis, Purificationis, Annuntiationis, Viſitationis, & Aſſumptionis, à primis Veſperis, vſque ad ſecundas Veſperas, Plenariam omnium peccatorum remiſsionem, & veniam. B. ffſo. 77. conceſsione. 233. A

Collector. ¶ Hac conceſsione gaudere poſſunt Fratres, ratione generalis Conceſsionis Indulgentiarum Vrbis Romæ, necnon & alterius ſpecialis Conceſsionis, quæ habetur hic infra. §. vltimo. B

1 Pro Sabbatis quadrageſimæ.

IDEM Sixtus conceſsit omnibus verè pœnitentibus, & cõfeſsis, qui prædictam Eccleſiam ſanctæ Mariæ de Populo viſitauerint qualibet die Sabbati ſingularum hebdomadarum quadrageſimæ, omnium peccatorum ſuorum remiſsionem, & veniam. B. ffſo 78. conceſsione. 234.

Collector. ¶ Huiuſmodi conceſsione, poſſunt etiam gaudere Fratres extra Vrbem Romam, propter generalem Conceſsionem Indulgentiarum prædictæ Vrbis, eis pleniſsimè factam. Non tamen poterunt gaudere huiuſmodi Indulgentijs, perſonæ ſeculares, quæ viſitauerint Eccleſias huiuſmodi Fratrum extra dictam Vrbem, prout aliqui Fratres aſſerere niſi ſunt. Quapropter, Leo. 10. fecit ſuper hoc quandam Declarationem, & Conceſsionem, quæ ponitur infra. §. vltimo. C

5 Communicare.

INNOCENTIVS. 8. conceſsit, vt Fratres Minor. Sacerdotes, celebrantes in diebus Dominicis, & ſolemnitatibus Domini, & Beatæ Mariæ, & Sanctorum noſtri Ordinis, habeant Indulgentiam Plenariam, & Fratres Laici quando communicant. o. ffſo. 69. conce. 148. Et ffſo. 99 conce. 361. D

6 Cõicare.

IDEM Innocentius conceſsit, vt Moniales communicantes habeant Indulgentiam plenariam. o. ffſo. 69. conce. 150.

7 De Corona Dominæ noſtræ.

IVLIVS. 2 conceſsit, quòd Fratres Mino. Obſeruantes, toties, quoties Coronam Virginis Mariæ, quæ continet 72. Aue Maria, & octo Pater noſter (præmittendo ante quaſlibet, decem Aue Maria, vnum Pater noſter) dixerint; lucrentur Indulgentiam Plenariam, addendo tamen, vnum Aue Maria pro ipſo Domino Papa. o. ffſo. 92. conce, 273. E

Collector. ¶ Vide infra. §. 11. cum additionibus ſequentibus.

8 De Corona Domini noſtri.

IDEM Iulius conceſsit, quòd prædicti Fratres, dicendo Coronam Saluatoris noſtri Ieſu Chriſti, quæ continet. 33. Pater noſter, & totidem Aue Maria, in memoriã annorum vitæ Chri-

ſti,

A ſti,lucrentur conſimilem Indulgentiam Plenariam, ſicut pro Corona Beatæ Virginis.o.ſſſo. 92. conce. 274.

¶ Vide circa hoc infra. §. 11. cum ibidem additis. Collector.

LEo.10.conceſsit,quòd Sorores ſanctæ Claræ,& Tertij Ordinis,de pœnitentia nuncupatæ,in congregatione cōmorantes, & ſub cura Fratrum Minorum Obſer. viuentes, toties quoties Coronam Virginis Mariæ dixerint, lucrentur Plenariam Indulgentiam, o. ſſſo. 62. conce. 272. 9 De Corona B. Virginis

B ¶ De huiuſmodi Coronis, ponitur infra alia Conceſſio melior. §. 11. Collector.

IDEM Leo conceſſit ſupradictis Monialibus, vt quoties ſacram ſumunt Communionem, ea die, Plenariam Indulgentiam conſequantur. B. ſſſo. 42. conce. 133. 10 Pro Monialibus in cōmunione.

IDEM Leo,conceſſit Sororibus,ſeu Ancillis Ordinis Beatæ Mariæ,vt dicēdo Coronas Domini Ieſu,& Beatæ Mariæ Virginis,conſequantur Plenariam Indulgentiam ſuorum peccatorum. Et declarauit, quòd hoc idem (licèt fortè minus clarè) C conceſſerat ipſemet Leo Monialibus ſanctæ Claræ. B. ſſſo. 43. conce. 134. 11 De Coronis.

¶ Ex hac Conceſsione, & ex alijs ſuprascriptis colligitur, bis conceſſum eſſe Fratribus Mino.& Monialibus ſanctæ Claræ, vt dicendo Coronas Domini noſtri, & Dominæ noſtræ, conſequantur Indulgentiam Plenariam, licet clarius in Oraculis viuæ vocis ſupra poſitis, ſcilicet, §. 7. & 9. Collector.

D ¶ Notandum eſt autem, quòd Corona Domini noſtri Ieſu Chriſti continet. 33. Pater noſter, & totidem Aue Maria, in honorem annorum vitæ eiuſdem Chriſti. Corona vero Beatæ Virginis, dicitur ab aliquibus continere. 63. Aue Maria, & de decem in decem, vnum Pater noſter. Et ſic habetur in litteris Leonis ſuperius allegatis. Sed, vt alij dicunt, & melius, continet. 72. Aue Maria, in memoriam. 72. annorum, quos Beata Virgo in hoc ſeculo creditur vixiſſe. Et ita ponitur in alijs litteris eiuſ- E dem Leonis. B. ſſſo. 63. conce. 204. Corona Chriſti cōtinet 33. Pater. Corona B. Virg. continet, vel 63. vel 72.

IDEM Leo conceſſit, ſupradictis Ancillis Beatæ Mariæ, & Monialibus ſanctæ Claræ, vt quoties ſacram ſumpſerint Communionem, ea die Plenariam conſequi valeant Indulgentiam. Et quòd poſſit eis impēdi Benedictio Papalis. B. ſſſo. 43. cōc. 127 12 Communicare. Nota.

IDEM Leo conceſſit, quòd Fratres infirmi, ac ſenes in decrepita ætate conſtituti, dicendo vnum Pſalm. vel hymnum Virginis, vel Domini noſtri, lucrentur Indulgentias conceſſas, di- 13 Pro Infirmis.

centibus Coronas Ieſu Chriſti Domini noſtri, & Matris ſuæ, quod huiuſmodi perſonæ non poſſunt ſemper tot dicere. O. ffo. 60. conce. 181. A

14 Liberatio animarum à Purgatorio.

IDEM Leo conceſſit, quòd in Sabbato Ramiſpalmarum & in die ſancti Ioannis Euangeliſtæ, ac in feſto eiuſdem, quod dicitur ante Portam Latinam, quilibet Fratrum Mino. regularis Obſer. dicendo Pſal. pænitentiales, vel quinquies Pater noſter, cum totidem Aue Maria, ante Sacramentum altaris, poſsit liberare vnam Animam à Purgatorij pœnis. Voluit tamen præfatus Pontifex, quòd Fratres prædicti in perpetuum, die qua prædicta gratia vtentur, dicant pro Sanctitate ſua vnam Coronam Beatæ Virginis Mariæ. O. ffo. 61. conce. 184. B

Collector. Nota.

¶ Solum tres præfatæ Conceſsiones pro liberandis animabus Purgatorij, inueniuntur autenticè. Aliæ autem, quæ ponuntur, vbi explicantur Indulgentiæ per ſingulas ferias Quadrageſimæ, reperiuntur in multis ſummarijs Romæ impreſſis. Et ideò non debent contemni, quamuis de ipſis nulla habeatur certitudo, nec practicentur Romæ. Valeant tamen, prout valere poſſunt. C

15 De officio Defunctorum. De Pſalm. pæniten.

IDEM Leo conceſſit, quòd Fratres Minores dicentes, vel recitantes officium defunctorum pro animabus exiſtentibus in Purgatorio, vel Septem Pſalm. Pænitentiales, eaſdem conſequantur Indulgentias, quas conſequuntur dicentes Coronam Beatæ Virginis Mariæ, ſcilicet, Indulgentiam Plenariam, toties quoties dixerint. O. ffo. 61. conce. 187.

16 De viſita. Conuẽtuũ quæ fit à Prouincialibus.

IDEM Leo conceſſit, quòd omnes Prouinciales Fratrum Minor. Obſeruant. acta viſitatione ordinaria in Conuentibus ſuæ Prouinciæ, habeant facultatem concedendi Indulgentiam Plenariam, omnibus Fratribus cuiuſlibet Conuentus ſic viſitati. Et idem de Monialibus ſanctæ Claræ, & Tertiarijs in Congregatione viuentibus. o. ffo. 93. conceſſione. 285. Idem conceſſit Greg. 13. Societati Ieſu, vt in eorum Compend. Priuilegiorum, verbo Viſitatores. D

17 Pro dicen. Miſſam Cõcept.

IDEM Leo conceſſit, quòd toties, quoties Fratres Minor. de Obſeruant. dicunt Miſſam Conceptionis Virginis Mariæ, ac intendunt orare pro ſua Sanctitate, & vniuerſali Eccleſia, habeant Indulgentiam Plenariam. o. E

Collector.

¶ Prædicta Conceſſio non eſt aliàs impreſſa, quod poſt impreſſionem Librorum Priuilegiorum fuit obtenta, ſeu ad partes Hiſpaniæ adducta. Nihilominus tamen, pro indubitata haberi poteſt, cum habeatur in Regiſtro Commiſſariorum Curiæ Romanæ ac exinde ſit fideliter extracta.

IDEM

A ¶ IDEM Leo ampliauit ſupradictã Indulgentiam, pro fratribus eiuſdem Ordinis, audientibus præfatam Miſſam Conceptionis, ac etiam pro Monialibus S. Claræ in cõgregatione viuentibus, ſimiliter audientibus prædictam Miſſam. o. 18

Pro audientibus miſſam: Conceptionis.

¶ hæc Conceſsio non eſt aliàs impreſſa, propter cauſam ſupradictam in fine conceſsionis præcedentis. Collector.

¶ IDEM Leo conceſsit Monialibus ſanctæ Claræ, ſub cura fratrum Minor Obſer. exiſtentibus; ac per conſequens eiſdem fratribus, quòd dicendo Canticum graduum, lucrentur Indulgẽtiam, quam lucrantur dicendo Coronam Virginis Mariæ, ſcilicet, Indulgentiam plenariam. o. 19

B De cantico graduum.

¶ Iſta Conceſsio non eſt impreſſa, propter cauſam ſupraſcriptam in calce. §. 17. Collector.

¶ IDEM Leo conceſsit præfatis religioſis, quòd dicendo decem Pſal. Paſsionis Chriſti, ſcilicet, Deus deus meus reſpice in me, &c. vſque ad Pſal. In te Domine ſperaui incluſiuè, lucrentur id, quod lucrantur dicendo Coronam Domini noſtri Ieſu Chriſti, ſcilicet, Indulgentiam Plenariam. o. 20

C De decem Pſal. Paſſionis Chriſti.

¶ Præfata Conceſsio, non eſt alibi impreſſa, propter cauſam ſupradictam. §. 17. Collector.

¶ Aduertendum eſt circa hanc vltimam conceſsionem, quòd decem Pſalmi de quibus in ea fit mentio, quinque, ſunt primi Septem Pſalmi, qui habentur in principio Primæ Dominicalis. Reliqui vero quinque, ſunt etiam primi exiſtentes in principio feriæ ſecundæ. Appellantur autem Pſalm. Paſsionis Chriſti, quia creditur, quòd ipſe Redemptor noſter, pendens in Cruce dixit illos. Nam primum verbum, quod dixit in Cruce, ſcilicet, Heloi, &c. eſt in Hebreo principium primi Pſal. prędictorum. Et vltimum verbum, quòd ibidem protulit, ſcilicet, In manus tuas, &c. habetur in vltimo Pſalmo præfatorum decem.

D

¶ Sciendum, quòd vltra ſupradictas Indulgentias Plenarias fratribus Minoribus conceſſas, ſunt etiam eiſdem fratribus conceſſæ multæ Abſolutiones Plenariæ, in varijs Feſtiuitatibus, alijſq; diebus, & temporibus anni, quarum nonnullæ habent inſimul Indulgentias plenarias. Sed quia huiuſmodi Conceſsiones poſitæ ſunt in dictione, Abſolutio extraordinaria quòad fratres, ideò hic non ponuntur. Collector.

E

SEQVVNTVR NONNVLLÆ ALIÆ INDVLgentiæ Plenariæ conceſſæ directè alijs Fratribus Ordinum Mendicantium. A

Pro fratribus Prædicatoribus.

21 Pro feſto ſancti Dominici. Particularis pro Regnis Caſtellæ, & legionis.

SIXTVS.4.conceſsit Fratribus Ordinis Prædicatorũ, & Monialibus eorundem de Obſeruántia, ac Tertiarijs eiuſdem Ordinis, in regnis Caſtellæ & Legionis conſiſtentibus, verè pænitentibus, & confeſsis, vt anno quolibet in feſto ſancti Dominici, & ſemel in mortis articulo, Plenariam Indulgentiam omnium peccatorum ſuorum conſequantur. Ac etiam omnes Indulgentias, & peccatorum remiſſiones, quas certis anni temporibus (almæ Vrbis Stationes nuncupatas) viſitantes conſequuntur, valeant conſequi, prout fratribus Min. conceſſum eſt. b. fo. 55. Et ffo. 73. conce. 191. & ffo. 119. conce. 540. B

Collector. ¶ Huiuſmodi Conceſsione Indulgentiæ Plenariæ, nequeunt vti Fratres Min. niſi illi, qui ſunt in Prouincijs dictorum Regnorum, quia ipſi habent ad hoc ſpecialem conceſsionem. Dico autem, quòd poſſunt hac Conceſsione vti, non in die ſancti Dominici, vt littera dicit, ſed in die ſancti Franciſci, prout declaratum eſt per Iulium 2. & poſitum eſt, ſupra in dictione Communicatio Priuilegiorum, §. 12. & 13, C

Pro Fratribus Auguſtinenſibus.

22 Pro die Natiuitatis Domini noſtri. Particularis pro Hiſpania.

INnocentius. 8. conceſsit fratribus Auguſtinenſibus Obſeruãtibus, Congregationis Hiſpaniæ, & Monialibus, vt Priores dictæ Congregationis, & Confeſſores ab eis deputati, eiſdem perſonis dictæ Cõgregationis verè pænitentibus, & confeſsis, quãdiù ſub Obſeruantia regulari dicti Ordinis vixerint, ac in ſinceritate fidei, & vnitate ſanctæ Matris Eccleſiæ, & obedientia ſedis Apoſtolicæ permanſerint, ſemel in quolibet anno; in feſto Natiuitatis Domini noſtri Ieſu Chriſti, & deindè in mortis articulo, omnium peccatorum ſuorum, de quibus corde contriti, & ore confeſsi fuerint, Plenariam Indulgentiam impendere valeant. b fo. 131. Et ffo 264. conce. 683. D E

23 Pro ſemel in vita & in mortis articulo.

IVlius. 2. conceſsit fratribus Auguſtinenſibus, vt Confeſſores idonei, & regulares, quos ipſi, de licẽtia ſuorum Superiorum, duxerint eligendos, poſsint eos abſoluere ab omnibus exceſſibus, & delictis, ac ſemel in vita, & in mortis articulo, omnium peccatorum ſuorum remiſsionem elargiri. B. ffo. 66. conc. 207.

A *Pro omnibus fratribus Mendicantibus, ac eorum Tertiarijs, & familiaribus eorundem.*

LEo.10.conceſsit, quòd vniuerſi, & ſinguli Ordinum Mendicantium Fratres, & Moniales, Tertijq; ordinis vtriuſq; ſexus, & familiares eorum duntaxat, poſsint gaudere omnibus, & ſingulis Indulgẽtijs, & gratijs, per prædeceſſores ſuos, & per ipſum, domui Beatæ Mariæ de Populo de vrbe conceſsis, & concedendis, perindè ac ſi ipſi prædictam domum de Populo perſo- 14 De Indulgentijs ſanctæ Mariæ de Populo.
B naliter viſitarent, illis diebus etiam, & feſtiuitatibus, quibus Indulgentiæ huiuſmodi conceſſæ ſunt, aut fuerint. B. ſſſo.56.conc. 157. ¶ Quæ autẽ ſint huiuſmodi Indulg. dictũ eſt ſupra. §.4 & 5.

¶ Sciendum eſt circa prædicta, quia idem Leo fuit informatus, quòd aliqui aſſerebant, quòd præfatis Indulgentijs poterant gaudere ſeculares, viſitantes Eccleſias fratrum prædictorum, fecit quandam inhibitionem poſt conceſsionem ſupraſcriptam, ſubſequentibus verbis. Collector.

C ¶ INHIBEMVS in virtute ſanctæ obedientiæ, & ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna, eo ipſo per contrafacientes incurrenda, omnibus, & ſingulis fratribus cuiuſcunq; Ordinis, & quibuslibet alijs perſonis, ne prædicent, aut publicè, vel priuatè nuncient, quòd Indulgentiæ, & gratiæ huiuſmodi ſanctæ Mariæ de Populo, ad perſonas ſeculares extendantur. Non obſtantibus quibuſcunque in contrarium facientibus, quæ, quo ad præmiſſa, reuocamus, & annullamus. B. ſſſ.56.cõce.157. In fine. Excommunicatio.

D ¶ Vide circa hoc, ſupra in dictione Communicatio Priuilegiorum. poſt. §. 23. Collector.

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVOAD §.11. circa id quod ibi Collector dicit, quòd, ſcilicet, alij dicunt, & melius, quòd Corona Dominæ noſt. continet 72. Aue Maria, &c. Notand. quòd ly melius, nulla ratione probatur; nam ad vtranq; partem ſunt diuerſæ opiniones; in tota autem Italia (vt refert quidam pater fide dignus) tam Fratres, quàm ſeculares communiter dicunt Coronam 63. Aue Maria, vt hic primò expreſſerat Leo 10. Sicq; (vt ait idem Pater) diuerſæ ſunt Conceſsiones, & prò vtraq; Corona conceſſa eſt nobis Indulgentia Plenaria. Pro Corona 62. Aue Maria, eſt in tota Italia cõmunis opinio apud fratres noſtros, conceſsiſſe nobis Six. 4. Indulgentiam præfatam, & de hac aſſertione loquitur Leo 10. in hoc §.11. & habetur ſſſ.43. in principio. Pro Corona autem 72. Aue Maria ſunt factæ prædictæ Conceſsio- Corona B. Mariæ quot continet, Aue Maria
E

nes contentæ in eod.Compen. Paulò ſuperius.§.7.per Iulium 2.etiam, A
& vt hic annotatur per Collectorẽ etiã eſſe cõceſſum per Leo.10.ſſſ.63.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Ex Priuile. Cartuſienſ.

Qvilibet frater Ordinis fratrum S.Hieronymi Hiſpaniæ,poteſt in die Natiuitatis glorioſæ Virginis Mariæ,vnum,ex expoſitis per Priorem,Confeſſorem ſibi eligere,qui eum ab omnibus ſuis peccatis,& exceſſibus, etiã Sedi Apoſtolicæ reſeruatis,abſoluat,Plenariamq; remiſſionem concedat.Ita conceſsit Six.4. B
Carthuſienſibus, & refertur in Compendio Ciſterſienſ. Hiſpan. verbo Indulgentia.§. 5.

Canonicis Lateranẽſ. de Vrbe.

Fratres dicentes vnum Miſerere, Indulgentiam plenariam conſequuntur;ita conceſſum eſt à Six.4.Canonicis Lateranenſis Eccleſiæ de Vrbe,& habetur in manu ſcripto.fol.50.pag.2.in fine. Dicentes autem vnum Miſerere, in quolibet altare ſuæ Eccleſiæ, conſequntur Indulgentias Vrbis, illius diei. Idem Sixt. 4. eiſdem, vt refertur in Compendio Societatis Ieſu. verbo Indulgentia.§.13. C

Cõgregat. Caſinenſ.

Quicunq;Confeſſor,quẽlibet Ordinis religioſum,in Articulo mortis, ab omnibus Caſibus(nullo excepto)cũ omnimoda auctoritate,ac ſi in illo actu eſſet Sũmus Pontifex, abſoluere poteſt; & eadem auctoritate ei Indulgentiam plenariam concedere.Ita conceſſum eſt per Innocent. 8. Monachis Congreg. Caſin. Ordinis S.Benedicti. Et refertur in lib.Priuileg. & Conſtitut.eiuſdem Congregationis fol. 47. §. 1. & fol. 48. §.2.

Not. Emphaſim verborum. Innoc. 8.

Congrega. Lateran.

Quicunq; ex fratribus,Pſalm. Miſerere mei,in Eccleſia dixerit ſingulis diebus in perpetuum, cum oratione pro Pontifice,ſcilicet, Deus D
omniũ fideliũ Paſtor,&c.vel Omnipotens ſempiternæ Deus,lucrantur omnes,& ſingulas Indulgentias, quæ ſunt conceſſæ Eccleſijs,& locis totius orbis. Hoc conceſſum eſt perpetuò per Iulium 2. perſonis Congregat. Lateranen. anno 1506.vt in manuſcripto fol.50.& refertur in Compend. Societ. Ieſu, Verbo Indulg. §. 17. & in Compendio fratrum S. Hieron. Hiſpan. fol. 124. §. 2.

Iulius 2.

Congrega. S.Iuſtinæ.

Leo X.cõceſsit Sacerdotibus Cõgreg.S.Iuſtinæ,Ordinis S.Benedicti, vt dicẽtes tres Miſſas,pro anima alicuius defuncti conſanguinei, intra E
3.gradũ,ſuper vno altare,per Priorẽ in propria Eccleſia aſsignati, liberẽt illius animam,à pœnis Purgatorij,ac ſi celebraſſent,ſuper altare S.Gregorij,aut S.Sebaſtiani Romæ;ita refertur in Cõpend.Priuileg.Canonic.S.Saluatoris in Lauro de Vrbe fol.30.qui eiſdẽ gratijs,& Indulgentijs gaudent: & in Compend. Fratrum S. Hieron. Hiſpan. fol. 36.

Eidem Cõgreg, S.Iuſtinæ & Mõtis Olіueti.

Septem Pſalm. quos dicere tenentur ad lucrandam Indulgentiam plenariam ſemel in vita, & in mortis articulo,quoad tempus abbreuiari po-

A ri poteſt, ita vt ſatisfactum ſit Priuileg. ſi toties prædictos Pſalm. dicamus, quot ſunt in anno Hebdomadæ, etiam ſi in ſimul eos dicamus: ita conceſsit Pius 2. Congreg. S. Iuſtinæ, & Iulius 2. Congregat. Montis Oliueti, vt refertur in Compend. S. Hieron. Pius 2. Iulius 2.

Quilibet Religioſus, illius Ordinis, in quarta Dominica Quadrageſimæ, cōfeſsus ore, & contritus corde, Indulgentiā plenariam, & remiſſionem omnium peccatorum, à culpa, & pœna, in forma ampliſsima Iubilei, conſequitur. Ita conceſsit Pius V anno Domini 1571. Fratri- B bus Eremitis S. Hieron. aliàs beati Petri de Piſis. Et refertur in Compendio Priuileg. S. Hieron. Hiſpan. fol. 121. §. 15. Fratribus Eremitis S. Hieron. alias de Piſis. Pius V.

Poſſunt Patres Societatis Ieſu Indulgentias omnium Stationum Vrbis, eiſdem diebus, in propria Eccleſia, vel domo conſequi, dummodò viſitent, quinque altaria, vel in vno, quinque pſalm. aut ſi neſciant legere alias orationes dicant; Pius V. viuæ vocis Orac. Refertur in Compend. Priuileg. ipſorum Patrum, in verbo, Indulgentia, §. 14. Societati Ieſu. Pius V.

Generalis Ordinis Minorum, Prouinciales, & alij Superio- C res, ac vniuſcuiuſque eorum, antiquior Socius ſecundum Religionis ingreſſum, quocumq; ſe ex obedientia transferre contingerit. Singulis ſecundis, & quartis ferijs, pro animabus defunctorum celebrantes, eaſdem indulgentias pro defunctis conſequuntur, ac ſi in Altaribus Romæ priuilegiatis, tàm intra, quàm extra muros celebrarent; in quibus qui celebrant, ſingulas animas, per ſingulas Miſſas, à pœnis Purgatorij liberant. Clemens VII. Minoribus conceſsit, vt in Priuil. manuſcripto fol. 63. & refertur in Compend. Priuileg. Patrum Socie- D tatis Ieſu, §. 36. Fratribus Minoribus. Liberatio animarū à Purgatorio. Clemens VII.

Item multis Confraternitatibus, à Gregorio XIII. fuerunt conceſſæ Indulgentiæ plenariæ, vt puta, Confraternitati Sanctiſſimæ Trinitatis de Vrbe, pœnitentibus, & contritis, qui nomen Ieſus in mortis articulo nominauerit, eorumq; Eccleſias viſitantibus in die Sanctiſsimæ Trinitatis, & Natiuitatis, Aſſumptionis, Purificationis, & Viſitationis B. Mariæ. Et Archiconfraternitati Corporis Chriſti de Vrbe in Damaſo, viſitantibus altare, vbi fuerit Sacramentum Euchariſtiæ, in feſto E Corporis Chriſti, vel infra eius octauam, & inibi deuotè pro ſtatu Eccleſiæ orantibus. Confraternitatibus. Sāctiſsimæ Trinitati de Vrbe. Corporis Chriſti in Damaſo.

Ac Confraternitati Corporis Chriſti ſupra Mineruam, omnibus Religioſis, confitentibus peccata ſua, in feſto, vel infra octauam Corporis Chriſti, & Sacramentum Euchariſtiæ deuotè ſuſcipientibus, aut celebrantibus. Corporis Chriſti ſupra Mineruam.

Ac Confraternitati Confalonis Vrbis, omnibus pœnitentibus, & confeſſis celebrantibus, vel Sacramentum Euchariſtiæ deuotè ſuſcipienti- Cōfalonis.

pienti-

pientibus,ſingulis,tùm Domini noſtri Ieſu Chriſti,quàm eiuſdem Matris B.Mariæ feſtiuitatibus; necnon S.Luciæ, S.Alberti, SS. Quadraginta Martyrum, S.Mariæ Magdalenæ, SS. Petri, & Pauli feſtiuitatibus. Vt videre eſt in eorum Bullis, & narrantur in Compendio priuilegiorum Fratrum S. Hieron. Hiſpan. collecto à Patre Garſia anno 1591. fol. 121. A

Pro Fratribus Camaldulenſibus.

EST notandum, quod Clemens VII. anno Domini 1529. conceſſit viuæ vocis Oraculo omnibus Fratribus Camaldulenſibus, oblatis, B
Indulgẽtia ampliſſima. *& Nouitijs, qui viſitauerint, ad hunc, vel alium effectum, quamlibet Eccleſiam, aut Oratoriũ Heremitorij, vel alterius loci, ipſis Fratribus, tunc, vel in futurum ſubiecti; recitando ſemel Pſalm. Exaudiat te Dominus; vel ter Pater noſter, & ter Aue Maria, rogando pro fœlicitate ſtatus ſuæ Sanctitatis, dum viueret, & poſt mortem, pro ſua animæ ſalute; omnes Indulgentias, quæ à Sede Apoſtolica in generali, aut particulari, aut quouis alio modo, ad illud vſque tempus erant conceſſæ, & quæ in poſterum eſſent concedendæ, ſub quauis forma verborum, tàm Eccleſiis intra Romam conſiſtentibus, quàm extra, & in omnibus Mundi partibus fabricatis, ita, & eo modo, ac ſi in ſpecie prædicti Heremitæ, in propria perſona, ſtatutis tẽporibus, Eccleſias, & loca illa viſitaſſent, ac ea, quæ pro illis conſequendis eſſent neceſſaria, feciſſent. Inſuper ſi quis eorum, legitimo impedimento impeditus, vt prædictas eorum Eccleſias, aut Oratoria, viſitare non poſſent, tunc ſufficiat, vt dicant dictum pſalmum, Exaudiat, vel ter Pater noſter, & Aue Maria, quocumq; in loco ſe inuenerint: & ſi quis omninò ea dicere non poſſet, ſufficiat illud dicere, ſola mente, vel intentione. Et inſuper conſequantur omnes Indulgentias, & peccatorum remiſſiones, quas conſequerentur, ſi Roſarium, vel Coronam Dominæ noſtræ, ſecundum Ordinem dicendi Roſarium pro conſequendis Indulgentijs dicto Roſario, à B.Dominico inſtituto, conceſſis. Cuius viuæ vocis Oraculi conceſſionis, authenticum teſtimonium datur à Laurentio Epiſcopo Præneſtinenſe, ac S.R.E.Cardinale, & ipſorum Camaldulenſium tunc protectore, & ego eam vidi Romæ in noſtro Monaſterio Capuccinorum, vulgari ſermone impreſſam.* (C, D, E in right margin)

Huius indulgẽtiæ teſtimoniũ. *Et notandum etiam, quòd hæc eſt copioſiſſima Indulgentia, eamque nos Capuccini ſpecialiter participamus, per communicationem Priuilegiorum, gratiarum, & Indulgentiarum omnium Ordinum Mendicantium, & non Mendicantium nobis factam per Pium IIII. Anno Domini 1560. & etiam omnes alij Mendicantes, & participantes, ratione communicationis factæ à Sixto V. Anno 1588.*

A INDVLGENTIAE NON PLENARIAE, *quoad Fratres.*

ALEXANDER IIII. conceſsit Indulgentiam vnius anni,& quadraginta dierum, Fratribus euntibus per obedientiam ad Capitulum Generale. Euntibus autem ad Capitulum Prouinciale, cētum dierum Indulgentiā. b. 1 Pro itinerantibus.

Hanc conceſsionem reperi in quadam tabula Priuilegiorum Collector.
B antiqua, facta per quendam Commiſſarium Romanum.

EVGENIVS IIII. conceſsit, quòd toties, quoties, Fratres Minores dixerint orationem, Deus omnium, pro vero Papa, habeant centum dies Indulgentiæ. o. fol. 101. conceſsione 402. 2

Aduerte, quòd ſupradictum videtur debere intelligi pro tempore ſchiſmatis ſolùm. Collector.

ALEXANDER VI. conceſsit omnibus dicentibus in offi- 3
C cio Beatæ Virginis, in Hymnis: Quem terra ponthus: & O glorioſa Domina: Verſum, Maria Mater gratiæ, &c. decem annos Indulgentiarum pro qualibet vice. o. fol. 66. Et fol. 70. conceſsione 170. Et fol. 100. conceſſ. 378. Pro Verſ. Maria Mater gratiæ, &c.

LEO X. conceſsit Ancillis Beatæ Virginis, & Monialibus S. Claræ, ac Sororibus Tertij Ordinis, in congregatione viuentibus; necnon Fratribus Min. de Obſeruantia, vt dicendo qualibet die quindecim Pater noſter, & totidem Aue Maria, in 4 Pro vulneribus Christi.
D commemorationem omnium vulnerum, quæ Saluator noſter Ieſus Chriſtus in ſuo Sacratiſsimo Corpore, paſsionis tempore, pro humani generis ſalute pertulit, conſequantur quindecim millia annorum de vera Indulgentia, & remiſsionem peccatorum ſuorum. B. fol. 43 conceſs. 135.

IDEM Leo conceſsit Fratribus Min. Obſeru. vt Indulgentias, quæ generaliter conceduntur porrigentibus manus adiutrices, poſsint prędicti Fratres, omnes huiuſmodi Indulgentias, 5 Pro indulgētijs etiā plenarijs.
E etiam plenarias, promereri, dicendo quinquies Pater noſter, & Aue Maria, pro fœlici ſtatu Papæ, & Sanctæ Romanæ Eccleſiæ. Et hoc in eiſdem locis, vbi ſunt conceſſæ, aut in Eccleſijs ſuis. O. fol. 59. conceſſ. 173.

IDEM Leo conceſsit, quòd omnes dicentes infraſcriptos quinque Pſalmos cum Antiphona, Verſu, & Oratione, eandem Indulgentiam habeant, quam habent dicentes orationes Pietatis, ſeu Sancti Gregorij. Antiphona. In nomine Ieſu. Pſalmus, 6 Pro nomine Ieſu.

Iubilate

Iubilate Deo omnis terra, &c. Exaudiat te Dominus. Saluum me fac Domine, quoniam defecit Sanctus. Vſquequo Domine obliuiſceris me, &c. Sæpe expugnauerunt me. Antiphona. In nomine Ieſu omne genu flectatur Cœleſtium, Terreſtrium, & Infernorum, & omnis lingua confiteatur, quia Dominus noſter Ieſus Chriſtus in gloria Dei Patris eſt. ℣. Sit nomen Domini benedictum in ſecula. ℟. Ante Solem permanet nomen eius. Oratio. A

Omnipotens ſempiterne Deus, dirige actus noſtros in beneplacito tuo, vt in nomine dilecti Filij tui mereamur bonis operibus abundare. Per eundem Chriſtum Dominum noſtrum. o. fol. 92. conceſſ. 270. B

7 Pro defunctis. IDEM Leo conceſsit Fratribus Minorum Obſeruant. vt Indulgentiæ coràm imagine Pietatis à ſancto Gregorio conceſſæ, poſsint etiam pro animabus defunctorum lucrari. o. fol. 92. conceſsione 383.

Collector. Ampliatio huius conceſsionis ponitur immediatè infra.

8 Pro defunctis. IDEM Leo conceſsit, vt Indulgentias à ſanctitate ſua conceſſas pro viuis. ſ. de Corona Domini, & Beatæ Mariæ Virginis, ac de orationibus ſancti Gregorij ad Pietatem, & de Pſalmis nominis Ieſu, & alias ſimiles, etiam ab alijs ſanctitatis ſuæ prædeceſſoribus datas, poſsint Fratres Min. Obſeruātiæ ad animas defunctorum extendere, ac pro illarum redemptione, ſicut pro viuis lucrari. Et hoc per modum ſuffragij. o. fol. 94. conceſſione 302. C

9 Pro exiſtē. in peccato mortali. IDEM Leo conceſsit, quòd omnes, tàm Fratres, quàm Seculares, dicentes quindecim Pater noſter, & totidem Aue Maria, pro exiſtentibus in peccato mortali, in qualibet vice conſequantur remiſsionem tertiæ partis ſuorum peccatorum, cum hoc ſit opus maximæ charitatis. o. fol. 94. conceſſ. 300. D

10 Pro officio diuinō. IDEM Leo conceſsit, quòd Religioſi Ordinis Min. qui officium diuinum ſoluerint per librum, cōſequantur dimidiæ partis peccatorum commiſſorum in illa die, qua prædictum ſoluerint officium. o. fol. 94. conceſſ. 298. E

11 Pro Pater noſter. IDEM Leo conceſsit, quòd Fratres Trium Ordinum Sancti Franciſci, dicentes ſemel Pater noſter, & ter nomen Ieſus, ſemel in die, lucrentur tria millia annorum de Indulgentia. o.

Collector. Huius Conceſsionis non ponitur hic quotatio, propter cauſam ſuperius dictam.

A *Ex Priuilegijs Monachorum S. Benedicti.* 12

BENEDICTVS XIII. conceſsit Monachis Sancti Benedicti, quadraginta dies Indulgentiæ pro cęrimonijs Ordinis, pro quolibet die, o. Pro cerimonijs.

13

EVGENIVS IIII. conceſsit, quòd omnes, & ſinguli Monachi ſupradicti, Profeſsi, Conuerſi, Fratres, & Nouitij cùm fuerint debiles, infirmi, aut occupati, obtineant, perpetuis B temporibus, quaſcunque Indulgentias, à Sanctitate ſua, & alijs Romanis Pontificibus; exiſtentibus in diuinis officijs, in Feſto Corporis Chriſti, per eiuſq; octauas; necnon in proceſsione, ac veneratione eiuſdem, quomodolibet conceſſas, ac ſi præſentes illo tunc ibidem eſſent; & cętera alia in venerationem eiuſdem Dominici Corporis peregiſſent. O. Pro feſto Corporis Chriſti.

Ex Priuilegijs Monachorum Cartuſienſium.

C 14

BENEDICTVS XIII. Cartuſienſibus, qui in Matutinorum officio, dùm in Hymno, Te Deum laudamus, ille magnæ deuotionis Verſus. Te ergo quæſumus tuis famulis ſubueni, quos pretioſo ſanguine redemiſti, cantatur, genibus flexis ſteterit, tres quadragenas de pœnitētijs iniunctis relaxauit. O. Pro Verſ. Te ergo quæſumus, &c.

15

IDEM Benedictus, Cartuſienſibus, quotieſcunq; in Præfatione Miſſæ, hæc verba, videlicet, Gratias agamus domino Deo D noſtro, audientes genuflexerit, & Presbyteri ſic celebrantes, caput reuerenter inclinauerint, centum dies de iniunctis eis pœnitentijs relaxauit. O. Pro Verſ. Gratias agamus.

Ex Priuilegijs Fratrum Sancti Hieronymi.

16

MARTINVS V. conceſsit, quòd Fratres Ordinis Sancti Hieronymi, pro qualibet horarum, Matutino, Pri E ma, Tertia, Sexta, Nona, Miſſa, Veſperis, & Completorio, cum eas dixerint in Choro cum alijs, lucrentur centum dies Indulgentiæ. o. Pro ſingulis Horis Canonicis

17

IDEM Martinus conceſsit, quòd Fratres Clerici, vel Laici Ordinis S. Hieronymi, dùm in Eccleſia, vel in Cappellis Eccleſiæ contiguis, interſuerint Miſſis, & horis diuinis, vel ſteterint intra Monaſteria de mandato Prioris, vel Vicarij in Prioris abſentia, lucrentur, & obtineant omnes, & ſingulas gratias, Miſſa. Hora Canonica.

& in-

18 & Indulgentias conceſſas Fratribus Clericis, qui huiuſmodi A
Miſsis, & horis interfuerint. o.

Pro feſto Corporis Chriſti.

IDEM Martinus conceſsit, ꝙ Fratres occupati per obedientiam in Monaſterio vel extra, ita quòd non poſsint intereſſe horis; gaudeant indulgentijs conceſsis intereſſentibus Miſsis, & horis in Feſto Corporis Chriſti, & in eius octauis: vt continentur in Clementina, Si dominum, de reli. & ven. ſanctorum,
19 & in aliis Bullis Apoſtolicis. o.

Nota.

EVGENIVS IIII. conceſsit, quòd Prior, & Fratres præfa- B
ti, Eccleſiam ſuam viſitantes, Indulgentiis gaudeant, licèt manus non porrigant adiutrices. o.

INDVLGENTIAE STATIONVM, *quoad Fratres.*

1

Pro Fratribus Min. Obſeru.

PIVS II. conceſsit Fratribus Min. Regularis Obſeruant, vt ipſi certas Cappellas, & loca deuota, C
in ſuis Eccleſiis, & Oratoriis contenta, viſitando illas, & eaſdem Indulgentias promereri valeant, quas perſonaliter viſitãdo Eccleſias, Oratoria, Cappellas, & Altaria in alma Vrbe conſiſtentia (etiam in diebus orationum) promereri poſſent. Et hanc

Pro Monialibus S. Claræ.

eandem conceſsionem extendit ad Moniales Sanctæ Claræ, in obedientia Regulari viuentes, ſub obedientia Generalis obſeruantiæ, Fratrum Minorum. Ita tamen, ꝙ ſeptem Pſalmos Pœni- D
tentiales, cum Lætania dicant, viſitando loca prædicta, per Prælatos deputanda, ſeu deputata. o. fol. 52. Et fol. 66. conceſſ. 93.

Collector.

Vide ſuper hoc latiorem Conceſsionem infra §. 7. & 11.
2 ac. 15.

Pro Fratribus Laicis.

IDEM Pius poſteà confirmauit prædictam Conceſsionem, declarando, quòd Fratres Laici dicere poſsint loco ſeptẽ Pſalmorum, Pater noſter, ſecundum diſcretionem ſuorum Prælatorum. ¶ Et circa hoc fuit determinatum per Generalem, qui tũc E
temporis erat, quòd quilibet Frater Laicus, pro huiuſmodi Indulgentiis dicat viginti Pater noſter, & totidem Aue Maria.
3 o. fol. 66. conceſſ. 93.

Pro Fratribus Mino. & Mon. S. Claræ, & Tertiarijs.

SIXTVS IIII. conceſsit Fratribus Min. Obſeru. & Monialibus ſanctæ Claræ, atq; Tertiariis vtriuſq; ſexus, & Seruitoribus Fratrum, & Seruitricibus Monialiũ, & Sororibus, in Eccleſia exteriori, vel vbi queſtuando ſteterint, Indulgentiam ſan-

ctæ

A ctæ Mariæ de Angelis,atq; omnes alias Indulgentias generales, tàm plenarias,quàm non plenarias Almę Vrbis, dicendo quinque Pater noſter,cum totidem Aue Maria,in ſuis Eccleſijs,ac ſi viſitarent loca perſonaliter vbi ſunt iſtę indulgētię diebus ſuis. o.fol.64. Et fol.68.conceſſ.136.Et fol.67.conceſſ.123. Et fol. 96.conceſſ.333.

Vide Ampliationem huius conceſsionis infra §. 7. & 11. ac 15. Collector.

B IDEM Sixtus conceſsit iterùm, quòd omnes Indulgentias Stationum Romę, & Portiunculę conceſſas Fratribus in locis ſuis, habeāt Moniales, ſiue Sorores in earum Eccleſiis ab intra, eo modo, & forma, quo Fratres, videlicet, cum quinque Pater noſter, & totidem Aue Maria, cum Gloria patri. Et ꝙ earum Seruitrices in Eccleſia exteriori, ſimiliter habeant eaſdem Indulgentias.o.fol.67.conceſsione 114.Et fol.96.conceſſ.327. 4 Pro Monialibus S. Claræ, & Seruitricibus earū.

5 Pro Fratribus extra Cōuentus.

IDEM Sixtus conceſsit, quòd Confeſſores Monialium, & C Socii eorum, habeant omnes Indulgentias, vbi adeſſe eos contigerit, quas habent in Eccleſiis ſuis. Et ſimiliter Fratres, maximè Prædicatores, & Socii eorum.o.fol.67. conceſſ.121. Et fol. 96.conceſsione 332.& 333.

6 Pro Fratribus itin & ſeruit. Mo.

IDEM Sixtus conceſsit, quòd omnes Fratres exeuntes, & Seruitrices Monialium pro quæſtu euntes, habeant omnes Indulgentias, quas lucrari poterant modo ſupradicto in Eccleſijs, vbi adeſſe contigerit, ſicut in Eccleſijs ſuis. o.fol.64. Et fol.68. D conceſſ.139. Et fol.96. conceſſ.333.

7 Stationes & indulg. plenar. pro Fratribus Min.

IDEM Sixtus conceſsit, quòd omnes Indulgentiæ plenariæ, & non plenariæ, quæ ſunt Romæ in ſingulis Eccleſijs, quocunque tempore, & die, eodem tempore, & die ſint in Eccleſijs Fratrum Min. pro ipſis tantùm. Et dixit, quòd per nullam aliam Bullam factam, vel fiendam, intendit ſua Sanctitas tali Indulgentiæ derogare, quæ non præiudicat Cruciatæ. o.fol.67. conceſsione 351.

E Notandum eſt hic, tàm pro iſta Conceſsione, quàm pro cæteris alijs, quòd (cum par in parem non habeat Imperium) non eſt dubitandum, quin Succeſſor, ſi voluerit, poſsit à Prædeceſſore conceſſa derogare, ac ſimiliter, & idem Pontifex ea, quæ ipſe conceſſit, ſi mutauerit intentionem. Ac propterea, non obſtantibus quibuſcunq; clauſulis, etiam ſi dicatur in prima Bulla, ſeu Conceſsione, quòd niſi de verbo ad verbum fiat de illa mentio, non poſsit reuocari, vel aliæ inſolitæ clauſulæ ponantur, re- Collector. Nota.

uocabitur

uocabitur per ſequentem,ſi ponantur iſtę clauſulæ Non obſtan A
tibus quibuſcunq; Priuilegijs, etiam ſi de illis deberet fieri men
tio de verbo ad verbum, vel aliæ ſimiles. Nam licet ſuper hoc
fuerit aliquando altercatio inter Iuriſtas, tamen ſtilus Curiæ
hoc decidit,quia ſic habet in Practica,& Conſuetudine,quæ eſt
optima Legum interpres. Et ita determinauit Felynus in cap.
Nonnulli,de reſcriptis;dicens,quòd ſtylus Curiæ præualet,præ
ſertim,quia maior pars Doctorum hoc tenet.Et ideò non deci-
8 piantur Fratres credendo, ꝙ ſua Priuilegia ſint irreuocabilia. B

Pro Nouitijs. IDEM Sixtus conceſſit, quòd Moniales S. Claræ, quæ di-
cuntur Collectaneæ.i.primæ Regulæ eiuſdem Sanctæ, & earum
Nouitiæ poſsint promereri omnes Indulgentias Almæ Vrbis,
viſitando ſuas Eccleſias.o.fol.261.conceſſ.678.

Collector. Aduertendum, quòd cum nos non habeamus alicubi expreſ-
sè, quòd Nouitij poſsint promereri Indulgentias Almæ Vrbis,
9 ex iſta Conceſsione poterimus adiuuare illos.

Pro Fratribus itinerantibus. INNOCENTIVS VIII. conceſsit, quòd Fratres Minores C
Prædicatores,& alij, qui per obedientiam reperiuntur ex-
tra Conuentus,& loca, poſsint promereri Indulgentias Statio-
num,& alias eiſdem Fratribus conceſſas in ſuis Eccleſijs,dicen-
do quinquies Pater noſter,& Aue Maria,in quacunq; Eccleſia,
& loco ea dixerint pro intentione, & propoſito illius Indulgen
Pro infirmis. tiæ,prout illi,qui in prædictis ſuis locis dicunt. Ac etiam Infir-
mi in ſuis Infirmarijs,& Cellis,& etiam in lectulis,quando com
modè aliter dicere non poſſunt.o.fol.65.Et fo.69.conceſſ.160. D
10 Et fol.100.conceſsione 390.

Ex priuil. Fratrũ Minimorum. IVLIVS II. conceſſit Fratribus Ordinis Minimorum, qui
ſingulis Quadrageſimæ, & alijs cuiuſlibet anni temporibus
Stationum, aliquam ſui Ordinis Eccleſiã,vel aliam, in qua eos
pro tẽpore cũ obedientiæ merito fore contingeret viſitauerint,
& inibi ante illius altare, maius quinquies orationem Domi-
nicam,& toties Salutationem Angelicam deuotè recitauerint,
vt omnes,& ſingulas Indulgentias conſequantur, quas tempo- E
ribus huiuſmodi conſequuntur viſitantes Eccleſias Stationum
Vrbis, & alias extra ipſius muros, pro Stationibus deputatas;
quaſq; Fratres ipſi conſequerentur,& conſequi poſſent,ſi Eccle
ſias Stationum huiuſmodi,eiſdem temporibus perſonaliter vi-
ſitarent B.fol.6.conceſſ.17.

Collector. Iſta Conceſſio eſt ſolùm pro Stationibus, & non pro alijs In-
dulgentijs Romæ.

A LEO 10. conceſſit per quodam breue Monialibus S.Claræ, ſub cura Fratrum Minor.Obſeru.viuentibus, ac etiam eiſdem Fratribus, Indulgentias ſanctæ Mariæ de Angelis, ſiuè Portiunculæ in Aſiſio, ſecunda die Auguſti, & de quinque Pater noſter, cum Gloria Patri coram Sacramento Altaris recitanda, & de Pſalmis Pœnitentialibus pro Stationibus Vrbis conſequendis, prout dictis Fratribus anteà erant conceſſæ.B.ſſſo.42.conceſſione 131. 11 Pro Monialibus Sanctæ Claræ.

B Vide circa hoc infra §.15.latiorē Cōceſſionē eiuſdē Leonis. Collector.

IDEM Leo conceſſit ancillis, & Sororibus Ordinis B. Mariæ, ſub cura, & regimine Fratrum Minorum degentibus, Indulgentias S.Mariæ de Angelis, & Stationum Vrbis Romæ, prout antè conceſſerat Monialibus ſanctę Clarę, vt ſupra poſitum eſt. B ſſſo.42.conceſſ.134. 12 Pro Monialibus Dominæ noſtræ.

IDEM Leo conceſſit, quod Fratres Min.Obſeru. poſſint quocunq; tempore diei, vel noctis, dicendo orationes, vel pſ. prout ipſis conceſſum eſt, conſequi Indulgentias, & Stationes Romæ, in domibus proprijs. O.ſſſo.61.conceſſ.193. 13 C

IDEM Leo fecit Conceſſionem magnam pro liberatione animarum Purgatorij, tribus diebus anni, prout habetur ſupra in dictione, Indulgentiæ plenariæ. §.14. 14

IDEM Leo conceſſit omnibus Fratribus Min. Reg.Obſer. ac Monialibus ſanctæ Claræ, & Tertij Ordinis, quod dicendo quinquies Pater noſter, cum Aue Maria, & in fine cuiuſlibet Gloria D Patri, & pro Sanctitate ſua, vnum Pater noſter, cum Aue Maria, ſimiliter cum Gloria Patri, lucrentur Stationes, Indulgentias, & remiſſiones, tam Vrbis, quàm etiam Portiunculæ, ſiue Hieruſalem, ac S.Iacobi in Compoſtella. Et quod quacunque hora diei, vel noctis, & quocunq; loco dicant.ſ.Choro, Eccleſia, Clauſtro, Oratorio, ac Cella, lucrentur illas.O.ſſſo.50 cōceſſ.180.fol 60. 15 Pro Fratribus, &c. Stationes, ac Indulgētiæ plenariæ. Nota.

Hæc Conceſſio eſt melior, & latior reliquis omnibus præcedentibus in hac materia; ſi tamen in ipſa expecificatio facta eſſet de Indulgentijs plenarijs. De omnibus tamen intelligi debet, quia petens (prout ab ipſomet ego accepi) de omnibus habuit intentionem. In huiuſmodi autem ſemper voluntas concedentis, intelligitur conformari intentioni petentis. Collector. E

CLEMENS 7. confirmauit omnes Indulgentias, & remiſſiones peccatorum contentas, & annotatas in libris impreſſis Priuilegiorum Fratrum Min. illaſq; etiā de nouo cōceſſit.o. 16

Præfata Conceſſio facta eſt anno Domini 1527. Idcircò intel- Collector.

ligenda eſt de contentis in libris, vſq; ad illud tempus impreſ- A
ſis.ſ. Monumenta Ordinis, Supplementum, & Compendium.
Nec debet intelligi additis nunc in huiuſmodi libello, quia de
præteritis,& non de futuris loquitur ſupraſcripta Conceſſio.

Ex Priuilegijs Monachorum Cartuſienſium.

17 SIXTVS 4. conceſſit Cartuſienſibus,'vt viſitando maius, & alia Altaria conſiſtentia in ambitu Eccleſiæ domus, in qua B eos pro tempore degere contingerit, & ante quodlibet Altare earundem genibus flexis pſal. illum pœnitentialem, qui incipit: Miſerere mei Deus; ſeu ſi illiterati forent, ſeptẽ Dominicas orationes, cum totidem Angelicis Salutationibus, deuotè dicendo; verè pęnitentes,& confeſſi, eaſdem prorſus Indulgentias,& peccatorum remiſſiones, etiam plenarias conſequãtur, quas conſequerentur cum, vel ſine adiutricum manuum porrectione, ex Apoſtolica, vel alia Conceſſione, quæ hactenus, vel pro tempore, tunc iam emanaſſent, ſi ea die, qua id fecerint Baſilicas, vel C aliam, ſeu alias, Eccleſiam, vel Eccleſias, conſiſtentes in Vrbe, aut alia Ciuitate, Terra, Caſtro, Villa, ſeu alio loco Diœceſis, in qua domus ipſa, cuius Eccleſiæ Altaria ſic per eos viſitata forẽt, exiſterent, viſitarent, in omnibus, & per omnia; perinde ac ſi ipſi Fratres ſic dicta Altaria viſitãtes, Baſilicas, ſeu Eccleſias prædictas Vrbis, Ciuitatis, Terræ, vel Caſtri, loci, vel Diœceſis, in qua domus ipſa, cuius Eccleſiæ Altaria, pro tempore, fuerint D per eos viſitata, conſiſtit, perſonaliter viſitaſſent, & omnia illa feciſſent, quæ ad conſecutionem Indulgentiarum huiuſmodi forent quomodolibet oportuna. B.

De pſ. Miſerere mei Deus.

Nota.

18 IDEM Sixtus conceſſit poſtea, ꝙ præfati Cartuſienſes litterati dicentes,& deuotè recitantes ſeptem pſalm. pęnitentiales; illiterati verò vigintiquinque orationes Dominicas, totidemq; Salutationes Angelicas, in Oratorijs Cellarum, vel locorum, in quibus ex ordine perſoluunt officium diuinum, conſequantur il- E laſmet Indulgentias, quæ in ſupraſcriptis litteris exprimuntur, & quas conſecuti fuiſſent, ſi illa Altaria, vt præmittitur, viſitaſſent,& pſalm. Miſerere mei Deus, ſeptem q; orationes Dominicas, coram ipſis Altaribus dixiſſent. B.

De ſeptem pſ. pœnitẽtialibus.

19 ALEXANDER 6. conceſſit prædictis Cartuſienſibus infirmis,& debilibus, præfatos ſeptem pſ. cum ſocio dicentibus, vel ipſis infirmitate impeditis, aliquem ex Confratribus il-

Pro infirmis, & itinerãtibus.

los

A los dicentem audientibus, necnon Prioribus, & Procuratoribus dicti Ordinis pro tempore exiſtentibus, itinerantibus pſ. huiuſmodi, cum vno ſocio ſimiliter dicentibus, vt eas Indulgentias in omnibus, & per omnia conſequantur, quas conſequerentur, ſi contenta in ſupradictis litteris plenè adimplerent. B.

CIrca Stationes eſt notandum, ꝙ ſicut dicit S. Thomas in 4. diſt. 20. & Cardinalis de Tutre cremata in c. Menſuram, de Pœnitentijs. di. prima, illas inſtituit B. Gregorius, & in qualibet B die Stationis, ſeptem annos remiſſionis conceſſit. Attamen in multis tabulis, & ſummarijs ampliores remiſſiones reperiuntur, prout hic ſequuntur.

Collector. Nota Stationũ ordo nũc eſt obſeruandus, vt in Miſſali nouo.

Notandvm eſt, ꝙ, ſecundũ aliquos, Romę eſt quotidie ad minus in tribus locis (vbi mulieres nõ ingrediũtur) remiſſio plenaria omnium peccatorũ. Et in octo locis ad minus remiſſio tertiæ partis. Et in vno loco remiſſio quartæ. Et in alio ſeptimæ. Et in diuerſis Eccleſijs, & locis ipſius Vrbis, Indulgẽtiæ quaſi in C numerabiles. Et ſecundum aliquos ſunt in ſumma 4000. annorũ, & 1500. quadragenæ Indulgentiarũ. ¶ Itẽ ſunt aliæ multæ, & magnę Indulgẽtię in diuerſis locis, & Eccleſijs quotidie, & in Dedicationibus Altariũ, & Eccleſiarũ, & in diuerſis tẽporibus, & locis, & Feſtiuitatibus Sãctorum augentur Indulgentiæ. Et duplicantur oẽs in Quadrageſima. ¶ Vltra prædictas Indulgentias, additæ ſunt nonnullæ aliæ de nouo à Sixto 4. & ab alijs maximè in Eccleſijs ab eodem factis, ſeu reædificatis, præſertim in S. Ma D ria de Pace, & in Sancta Maria de Populo, in Feſtis Beatæ Virginis, & Sabbatis Quadrageſimę, & à Sabbato de Paſſione, vſq; ad octauas Paſchæ, vbi eſt maximus concurſus Populi Romani. ¶ Has autem omnes Indulgentias (vt præmittitur) poſſunt quotidie lucrari Fratres, & Sorores, & alij ſupra expreſſi, viſitando Eccleſias in quibus morantur, & dicendo quinquies Pater noſter, & Aue Maria, vt ſupra. Vel viſitando ſeptem loca deputata, ſpecialiter in memoriam ſeptem principalium Eccleſiarum E Vrbis Romæ, & dicendo ſeptem pſalmos pœnitentiales cum lætania. Et Laici dicendo certum numerum Pater noſter ſibi à Superioribus prætaxatum. Qui quidem modus ad huc ſeruatur à multis laudabiliter, ne tãta gratia faciliter contẽnatur. Attamẽ per illũ nõ lucrãtur Indulgentię Hieruſalem, & S. Iacobi, niſi dicantur 6. Pater noſter, & Aue Maria: prout habetur ſupra §. 15.

Epilogus multarũ Indulgentiarum.

Advertendvm eſt etiam, ac valdè memoriæ commendandum (ne quis de cætero decipiatur, ſicut hucuſque multi

Collector.

Nota. decepti ſunt) ꝙ Indulgentię plenariæ ſuperius annotatæ, nec A aliquæ aliæ, quæ per anni circulum in Eccleſijs Vrbis Romæ habentur, non conceduntur accipientibus Bullas Cruciatæ, vel fabricæ ſancti Petri, aut habentibus alias Conceſſiones, vel Conſeſſionalia. Quia (prout apparet in Bullis originalibus huiuſmodi Cruciatæ, &c.) ibi ſolum conceduntur Stationes, & Indulgẽtiæ propter Stationes conceſſæ. Et ſi fortè aliquando ibi abſolutè concederentur Indulgentiæ Eccleſiarum Vrbis, tamen ex quo nunquam expreſsè fit ibidem mentio de Indulgentijs plenarijs (quod tamen ſecundum ſtilum Curię Romanę, & Regulam expreſſam Cancellarię Apoſtolicę, neceſſariò requiritur ad hoc, vt tales Indulgentiæ intelligantur conceſſę, prout à peritiſsimis Curialibus aſſeritur) ideò virtute huiuſmodi Bullarum nequeunt lucrari, niſi ad plus Stationes, & Indulgentię non plenarię. Imò credo, ꝙ non amplius, quam ſeptem anni, prout beatus Gregorius conceſſit, ſicut ſupradictum eſt. Nec multò minus Indulgentię liberationis animarum à Purgatorio, niſi ſpecificentur in Bullis prędictis. Quæ tamen ſpecificatio nunquam reperitur facta. Sed quęſtores, ſeu Commiſſarij (lucri cauſa, vel ex ignorantia) ponunt tales Indulgentias in Summarijs, quos ipſi pro libito ſuo componunt; ſubducendo ex Summarijs Ordinis noſtri Minorum, quibus, vt ſupradictum eſt, expreſsè omnes Indulgentię, etiam plenarię conceſſę ſunt. Propter quod ſuperfluum, & perinde prohibitum eſt nobis ſtrictiſſimè, tales Bullas accipere; niſi cũ magnis modificationibus, quę vix ſimul cõcur- D rẽt; vt hr ſſſo. 60. conceſſ. 178. & ſupra in dictione, Abſolutio ordinaria, quòad Fratres, §. 21. & 22. Et in dictione Cruciata, §. 3.

Collector. NOTANDVM eſt inſuper, ꝙ vltra prędictas Indulgentias, directè, ac pręcisè cõceſſas perſonis Fratrũ Min. & Monialiũ S. Claræ, &c. poſſunt ẽt ijdem Fratres, & Moniales gaudere Indulgentijs conceſſis generaliter viſitãtibus ſuas Eccleſias, vel Monaſteria in certis Feſtiuitatibus, & alijs diebus anni, viſitando ſimiliter ſuas Eccleſias, vel Cappellas cũ intentione lucrãdi huiuſmodi Indulgentias, aut remiſsiones peccatorũ. Et hoc etiam, ſi in Cõceſsionibus talium Indulgentiarũ ſit additũ, ꝙ eas lucrentur porrigẽtes manus adiutrices. Nã tunc dicendo quinq; pater noſter, & totidem Aue Maria, pro fęlici ſtatu S. Eccleſię, poterunt iſtas abſq; dubio lucrari, ẽt ſi eſſent in alijs Eccleſijs cõceſſę. Et hoc virtute cuiuſdã Cõceſſionis Leonis 10. ſuprapoſitę in dictione, Indulgẽtię non plenarię, quòad Fratres, in §. 5. & ſupra §. 17.

Nota. E

Circa

A CIRCA præfata tamen dicit Felynus in quodam ſermone, quem fecit de hac materia, & incipit. Hodie mecum eris in Paradiſo. Quid autem de Clericis commorantibus in loco, vbi conceditur Indulgentia, & diuina officia celebrantibus? Quæſtio. Reſpondet Nicolaus de Lyra in ſuis Quotlibetis, quòd ſi conceditur Indulgentia venientibus, & benefacientibus illi loco, & aliud non dicitur, non participant ipſi de Indulgentia, quia non videtur intentio dantis dirigi ad hoc; ſed vt alliciat ad deuotio- Reſponſio.
B nem illius loci, & ſubueniatur adminiſtrantibus, vt poſſint ſeruire Eccleſiæ. Quod nota, dicit prædictus Felynus, quia non inueni ab alio tactum. ¶ Sed licèt ità ſit reſpectu aliorum, nõ tamen reſpectu Fratrum Min. propter ſupradicta §. 17. & in dictione Indulg. non plen. quòad Fratres, §. 5.

Pro validitate, & firmitate ſupradictarum Indulgentiarum, notanda eſt ſequens Conceſſio. Collector.

C LEO X. conceſſit, & declarauit, q̃ virtute Bullarum Cruciatæ contra Infideles, aut aliarum Indulgentiarum generalium, quaſcunq; reuocationes, vel ſuſpenſiones Priuilegiorum Ordinum, etiam Mendicantium continentes, nunquam intelligantur reuocata, nec ſuſpenſa Indulta, Priuilegia, & gratiæ conceſſæ, quòad perſonas Fratrum Minorum Obſeru. & quòad ſuſpendendum interdictum in feſtiuitatibus Sanctorum ſui Ordinis; niſi de ipſis ſpecificè, ac nominatim mentionem facerent. O. ſſo. 59. conceſſ. 177.

D Aduertendum tamen eſt circa hæc, q̃ non propterea debet credi non poſſe reuocari præfatas Indulgentias, & alia Priuilegia Fratribus conceſſa. Circa quod vide, quæ ſupra poſui in hac dictione Indulgentiæ Stationum, quòad Fratres, in fine cuiuſdam Conceſſionis Sixti poſt §. 7. Et ſimiliter vide infrà poſita in dictione Priuilegia, in fine Conceſſionum. Collector.

ANNOTATIO CORDVBAE.

E

QVOAD §. 14. notand. quòd Anno Domini 1535. die 12. menſis Iulij Reuerend. Pater Frater Ant. Ortiz, dixit ſe impetraſſe à Dom. Papa Paulo III. q̃ Fratres Min. poſſint lucrari prædictas omnes Indulgentias, quas hic conceſſit Leo X. recitando prædicta ſex Pater noſter, & Aue Maria, cum Gloria Patri, &c. Et hoc non ſolùm in Choro, Eccleſia, Clauſtro, Oratorio, ac Cella, vt conceſſerat Leo X. ſed & in quocunq; loco alio recitentur, ſine vlla reſtrictione.

¶ *Diſtinctio Indulgentiarum, quòad Seculares.*

Collector. Diſtinctio Indulgentiarũ, quòad ſeculares.

QVIA Indulgentię, quæ continentur in Priuilegijs Fratrum Min. quibus poſſunt gaudere perſonæ ſeculares, ſunt diuerſæ, ac reſpectu diuerſorũ operum, quæ ad illas promerendas oportet huiuſmodi ſeculares facere; ideò vt melius agnoſci valeant, ſub ſequenti ordine diſtinguuntur. ¶ Primò B namque ponuntur Indulgentiæ conceſſæ viſitantibus Eccleſias Fratrum Minorum, in præcipuis feſtiuitatibus anni. Secundò apponuntur, quæ pro tempore Quadrageſimali conceſſæ ſunt. Tertiò aliæ, quæ pro reliquis diebus anni conceſſæ reperiuntur. Quartò ſequuntur Indulgentiæ conceſſæ facientibus prædictis Fratribus aliqua opera pietatis. Quintò adduntur nonnullæ remiſſiones peccatorum, quas concedere poſſunt Fratres prædicantes. Sextò ſuperadduntur multæ aliæ Indulgentiæ conceſſæ C ſecularibus ratione habitus prædictorum Fratrum. Septimò annectuntur nonnullæ aliæ in fauorem Conceptionis B. Virginis datæ. Octauò ſubſequuntur aliæ Indulgentiæ, ab eiſdem Fratribus pro ſecularibus obtentæ.

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVOAD §. 2. vbi ponitur Conceſſio facta per Leonem X. & Adrianum VI. pro Germanis Ordinis Sanctæ Trinitatis, notandum, quòd paulò ſuperius in Compend. & tit. eo. §. 16. habetur declaratum, de quibus Germanis ſit intelligendum. D

INDVLGENTIAE PRO VISITANTIBVS Eccleſias Fratrum Minorum, in præcipuis feſtiuitatibus. Primò.

1

Pro feſtis Domini noſtri, ac Dominæ noſtræ, & alijs.

GREGORIVS IX. conceſsit omnibus viſitantibus Eccleſias Fratrum Minorum, in feſtiuitatibus principalibus Domini noſtri, ac in feſtiuitatibus, & commemorationibus Dominæ noſtræ, ac Ioãnis Baptiſtæ, & omnium Sanctorum, ac ſancti Franciſci, & beati Antonij, & beatæ Heliſabeth, centum annos, & totidem quadragenas Indulgentiæ. b. fol. 61. Et fol. 64. conceſſ. 73. Et ffo. 107. conceſſ. 426. E

100.

IDEM

A IDEM Gregorius conceſſit omnibus viſitantibus Eccle- 2
ſiam Montis Aluernæ, in die ſtigmatum beati Franciſci, remiſ- Pro die
ſionem medietatis omnium delictorum. Viſitantibus autem ſtigmatũ.
alias Eccleſias Ordinis eadem die, dedit de Indulgentia annos
triginta.b.ffo.260.conceſſ.647.

INNOCENTIVS 4. alias 6. conceſſit viſitantibus Eccleſias 3
Fratrum Minorum, in feſtiuitatibus Domini noſtri Ieſu Chri Pro Feſtis
ſti, & B. Mariæ Virginis, ac beatorum Ioannis Baptiſtæ, Apoſto præcipuis.
B lorum Petri, & Pauli, necnon Sancti Franciſci, & aliorum San-
ctorum Ordinis prędicti, Indulgentiam quadraginta annorum.
b.ffo.261.conceſſ.669. Et fol.109.conceſſ.453.

ALEXANDER 4. conceſſit omnibus viſitantibus Eccleſias 4
noſtras, in feſtiuitatibus, & tranſlationibus beatorũ Fran-
ciſci, & Antonij, & Claræ, de Indulgentia annos quinquaginta. Pro Feſtis Ordinis.
b.ffol.260.conceſſ.652. Vel prout habetur in ſupplemento, ſunt
anni quadraginta.fffo.108.conc.429.

C CLEMENS 4. conceſſit viſitantibus Eccleſias Fratrũ Min. 5
in Feſtiuitatibus Domini noſtri Ieſu Chriſti, & B. Mariæ Pro Feſtis
Virginis, & Apoſtolorum, ac B. Ioannis Baptiſtæ, & B. Franci- præcipuis.
ſci, & Sanctorum noſtri Ordinis, Indulgentiam 46. annorum.
b.ffo.260.conceſſ.658.

IDEM Clemens conceſſit viſitantibus Eccleſias Fratrum 6
Minorum, in Dedicationibus earum, & per octo dies ſequẽtes,
& in Feſtiuitatibus Beatæ Mariæ, ac Sanctorum Franciſci, & Pro Dedicationibus
D Antonij, & Claræ, ac aliorum Sanctorum, quibus Altaria maio-
ra dedicata ſunt, Indulgentiam centum dierum. b.fffo.108.con
ceſſione 449.

GREGORIVS 10. conceſſit omnibus viſitantibus Eccle- 7
ſias Fratrum Minor. in Feſtiuitatibus Domini noſtri Ieſu Pro Feſtis
Chriſti, & B. Mariæ Virginis, & Apoſtolorum, ac beati Ioannis præcipuis.
Baptiſtæ, & Sancti Franciſci, ac Sanctorum Ordinis noſtri, In-
dulgentiam annorum quadraginta. b. ffo. 260. conceſſ. 659.
E Et fffo.109.conceſſione 457.

NICOLAVS 3. conceſſit omnibus viſitantibus Eccleſias 8
Fratrum Minorum, in Feſtiuitatibus ſupraſcriptis imme
diatè, Indulgentiam annorum quadraginta. b.ffo.260. conceſ-
ſione 660.

MARTINVS 5. conceſſit omnibus viſitantibus Eccleſias 9
Fratrum Minorum, in Feſtiuitatibus Natiuitatis Domi
ni, Circunciſionis, Epiphanię, Purificationis, Annunciationis Pro Feſtis præcipuis.

beatę Marię,ac Reſurrectionis, Aſcenſionis, Pentecoſtes, beati Ioannis Baptiſtę, Apoſtolorum Petri, & Pauli, Aſſumptionis Virginis Marię, Natiuitatis eiuſdem,ac omnium Sanctorum,& beatorũ Franciſci, Antonij, Clarę Heliſabeth, necnon in Tranſlationibus eorundem, Indulgentiam annorum quinquaginta, & duodecim quadragenarum. b.ffol. 260. conceſſ. 662. Et fffol. 108. conceſſ. 433. A

10 Pro Feſtis Angelorũ.

NICOLAVS 4. confirmauit Ordini Fratrum Minorum omnes Indulgentias, datas à ſuis prędeceſſoribus, & extendit eaſdem Indulgentias ad Feſtiuitates Angelorum,& illorum Sanctorum, in quorum honorem ſunt ædificatæ Eccleſiæ prædictorum Fratrum, vel quorum reliquiæ ibi habentur. b.ffo. 261. conceſſ. 665. Et fffol. 109. conceſſ. 456. B

11 Pro Feſtis præcipuis.

IDEM Nicolaus conceſſit omnibus viſitantibus Eccleſias Fratrum Minorum in Feſtiuitatibus Domini noſtri Ieſu Chriſti, & beatæ Mariæ Virginis, beati Ioannis Baptiſtæ, Apoſtolorum Petri, & Pauli, beati Franciſci, & Sanctorum ſui Ordinis, quadraginta annos Indulgentiæ. b.fffol. 108. conceſſ. 446. C

12 Confirmatio Indulgẽtiarum.

IOANNES 22. confirmauit Indulgentias datas à ſuis prædeceſſoribus viſitantibus Eccleſias Fratrum Minorum, in Feſtiuitatibus beatæ Virginis Mariæ, Sanctorumq; Franciſci, Antonij, Ludouici, Claræ, ac in Conſecrationibus Eccleſiarum, & Altarium, & vocationibus earundem, & per octauas. Iſtæ autem Indulgentiæ, prout præfatus Papa epilogauit, ſunt decem anni, & quinquaginta dies. B.fol. 24. Et ffol. 108. conceſſ. 231. Et b.fffol. 108. conceſſ. 436. D

13 De Indulg. Portiunculæ.

BENEDICTVS 12. confirmauit Indulgentiam Sanctæ Mariæ de Portiuncula, ſeu de Angelis, declarauitq; datam eſſe à Chriſto viua voce. b.ffol. 261. conceſſ. 668. Alias habetur, quòd eſt Benedicti vndecimi. b.fffol. 190. conceſſ. 455.

14 Pro Feſtis præcipuis.

VRBANVS 5. conceſſit viſitantibus Eccleſiam Fratrum Minorum, in Feſtiuitatibus Domini noſtri, ac Dominæ noſtræ,& Apoſtolorum,& beati Ioannis Baptiſtę, ac beati Franciſci, & Sanctorum ſui Ordinis, Indulgentiam 40. annorum. b.ffol. 261. conceſſ. 670. Et fffol. 109. conceſſ. 458. E

15 Pro Sanctis Ordinis Prædicatorum & Min.

SIXTVS 4. vniuerſis,& ſingulis Chriſti fidelibus vtriuſq; ſexus verè pœnitentibus,& confeſſis, qui Eccleſias,& Oratoria Domorum Fratrum Prædicatorum, & Minorum viſitauerint, in ſingulis Feſtiuitatibus Sanctorum Dominici, & Franciſci, centum annos, & totidem quadragenas, de iniunctis pœnitentijs

tentijs

A tentijs relaxauit. Et ſimiliter viſitantibus dictas Eccleſias Fratrum Prædicatorum, in Feſtis ſanctorum Petri Martyris, Thomæ de Aquino, Vincentij, S. Catherinæ de Senis, ac viſitantibus Eccleſias Fratrum Minorum, in Feſtis Sanctorũ Antonij de Padoua, Ludouici Epiſcopi, Bernardini, Claræ, ac Heliſabeth, à primis Veſperis, & per totum diem ipſarum Feſtiuitatum, quinquaginta annos, & totidem quadragenas, de iniunctis pœnitentijs, relaxauit, dum tamen manus porrigant adiutrices. B. ffo. B 148 conceſſ. 359. Et b fffo. 109. conceſſ 463.

IDEM Sixtus in Bulla, quæ appellatur Aurea, directa Fratribus Prædicatoribus, & Minoribus, motu proprio, & ex certa ſcientia, quaſcunque gratias ſpirituales, Conceſſiones, & Indulgentias, ac peccatorum remiſſiones, in genere, vel in ſpecie, viſitantibus prædictorum Fratrum Domos, & Cappellas, & Oratoria conceſſas (quarum tenores, ac ſi de verbo ad verbum inſerti fuiſſent, haberi voluit pro expreſſis) approbauit, & robur C perpetuæ firmitatis obtinere decreuit, & potiori pro cautela, de nouo conceſſit. B. fol. 65. Et ffo. 148 conceſſ. 358. 16 Confirmatio, & noua conce. omnium Indulg.

IDEM Sixtus conceſſit omnibus verè pœnitentibus, celebrantibus Feſtum beati Franciſci, de Indulgentia quinquaginta annos, & totidem quadragenas. b. fffo 109. conceſſ. 465. 17 Pro S. Franciſco.

Prædicta Conceſsio fuit extracta ex libro intitulato, Firmamenta trium Ordinum, in Gallijs copilato, & impreſſo. Aliter tamen habetur in Monumentis Ordinis, vbi continetur, ꝙ præ- D fatus Sixtus vniuerſis fidelibus, verè pœnitentibus, & confeſſis, qui glorioſi Confeſſoris Franciſci Feſtiuitatem deuotè celebrauerint annuatim, decem annos, & totidem quadragenæ, de iniunctis eis pœnitentijs relaxauit. B. fo. 46. Et ffo. 130. conceſſione 291. Collector.

IVLIVS 2 conceſſit viſitantibus Eccleſias Fratrum Min. in Feſto S. Bonauenturæ, Indulgentias, quas ſui prædeceſſores conceſſerant, pro Feſtiuitatibus aliorum Sanctorum dicti Ordi- E nis. B. fo. 43. Et ffo. 127. conceſſ. 284. Et hoc idem conceſſerat anteà Sixtus 4. B. fo. 51. Et ffo 135. conceſſ. 300. 18 Pro S. Bonauentura.

IDEM Iulius declarauit, quòd verba in Priuilegijs Fratrũ Min. contenta. ſ. quòd viſitantes ſua loca, & manus porrigentes adiutrices conſequantur Indulgentias tales, vel tales, referantur etiam ad facientes eleemoſinas de pane, & alijs pro eorum victu, & veſtitu, ac Domorum ſuarum reparatione neceſſarijs. B. fo. 39. Et ffo. 126. conceſſ. 280. 19 Eleemoſinas.

Supra-

Collector. Supraſcriptæ Indulgentiæ, ac nonnullæ aliæ, quæ ad manus noſtras non peruenerunt, reperiuntur ſummatim recollectæ in Monumentis Ordinis, ſub forma ſequenti. A

Epilogatio notabilis. Hæc eſt ſumma Indulgentiarum Ordinis Fratrum Minorum, à diuerſis Summis Pontificibus conceſſarum; circa quas nullus dubitare velit obſecro, quia Reuerendus Pater Frater Ioannes de Argumanes, Prouincialis Prouinciæ S. Iacobi, aſſerit ſe vidiſſe in autenticis litteris veritatem huius rei. Quæ litteræ habentur in archiuo Conuentus Salmantini. Et ſequitur. B

Nota. VISITANTES Eccleſias Fratrum Minorum, in Feſtiuitatibus Domini noſtri, & Dominæ noſtræ, B. Ioannis Baptiſtæ, Apoſtolorum, B. Franciſci, omniumq; Sanctorum dicti Ordinis, habent Conceſſionem, qualibet prædictarum Feſtiuitatum, mille, tercentorum, quadraginta annorum, quadringentarumq́; quadraginta, & ſex quadrageſimarum, atque triginta, & vnius diei. ffo. 71. conceſſione 180.

Collector. Aduertẽdum eſt etiam, ꝙ in alia ſumma, extracta ex libro intitulato, Firmamenta triũ Ordinum, habetur ſubſequẽti modo. C

Summa Indulgẽtiarum Feſtiuitatũ Domini noſtri Ieſu Chriſti, eiuſq; Sanctiſſimæ Matris, ac etiam Patris noſtri Franciſci, & Sanctorum Ordinis, aſcendit ad annos quingẽtos, quadraginta, & octo, & dies ducentos ſexaginta. ffo. 109. poſt cõceſſ. 467.

Sequuntur Gratiæ, & Indulgentiæ conceſſæ viſitantibus Eccleſias aliorum Fratrum Mendicantium, in præcipuis Feſtiuitatibus. Et primò ponuntur conceſſa viſitantibus Eccleſias Fratrum Ordinis Prædicatorum. D

20 Ex priuil. Fratrũ Prædicatorũ. Pro Dedicationibus Eccleſiarũ. SAnctiſſimus Dominus Honorius Papa 3. cõceſſit 20. annos, & dies 180. viſitantibus Eccleſias Predicatorum, in anniuerſarijs Dedicationis earum. Clemens Papa 3. annos decẽ, & dies quadraginta. Bonifacius Papa 8. annos 20. & dies 40. Alexander Papa 4. annos 20. & dies 180. Benedictus Papa 10. Frater de Ordine Prædicatorum, annos 30. & dies 120. Ioannes Papa 21. annos decem, & dies 80. Gregorius Papa 9. annos 9. & dies 80. Nicolaus Papa 4. Frater Minor, annos 30. & dies 180. Alexander Papa 5. frater Minor. annos 18. & dies 80. b. ffo. 110. conceſſione 481. E

Summa prædictarum Indulgentiarum eſt annorum 169. & dierum 350.

In Na-

A In Natiuitate Virginis Mariæ, viſitantibus Eccleſias Fratrum 21
Prædicatorum, conceduntur à Clemente.4.anni.10.& dies 40. Pro Natiui-
à Gregorio.9. anni.20.& dies 40.à Bonifatio. 8.anni.9.& dies. tate Beatæ
40.à Nicolao.4. anni. 30. & dies.180. Mariæ.
Summa prædictarum Indulgentiarum eſt annorum.69.& dierum.210. b. fffo. 110. conce. 482.

In Purificatione B.Mariæ ſemper Virginis, viſitantibus Eccleſias Prædicatorum, conceduntur à Clemente. 4. anni decem,& 22
B dies.40.à Gregorio.9 anni,20.& dies.40.à Bonifatio. 8.anni.9. Pro Purificatione B.
& dies.40.à Nicolao 4.anni. 30.& dies. 180. Virginis.
Summa prædictarum Indulgentiarum eſt annorum. 69. dierum. 210. b.fffo. 110 conce.483.

In Aſſumptione Virginis Mariæ viſitantibus Eccleſias Fratrum Prædicatorum conceduntur à Clemente.4. anni decem.& 23
dies.40.à Gregorio.9.anni.20.& dies 40.à Bonifacio. 8.anni.9. Pro Aſſumptione B.
& dies. 40. à Nicolao. 4. anni. 30. & dies. 180. Virginis.
C Summa prędictarum Indulgentiarum eſt annorum.69.& dierum. 209. b.fffo.110 conce.484.

In Feſto beati Patris Dominici, viſitantibus Eccleſias Prædicatorum, conceduntur à Clemente.4.anni.10.& dies.40.à Gregorio. 9. anni. 20.& dies. 40. à Bonifacio.8.anni.9.& dies.40.à Nicolao.4.anni.30.& dies.180.ab Innocentio.4.anni.9.& dies. 40.ab Alexandro.4.anni, 20.& dies. 280. à Benedicto. 11 anni. 30.& dies. 120.à Ioanne.21.anni.10.& dies.180.ab Alexandro. 24 Pro feſto ſancti Dominici.
D 5.anni. 18.& dies.80.à Sixto.4.Fratre Minore anni.100.& totidem quadragenæ.
Summa prædictarum Indulgentiarum eſt annorum. 256. & dierum. 330. b. fffo. 110. conce. 485.

In Feſto ſancti Petri martyris, viſitantibus Eccleſias Fratrum Prædicatorum conceduntur à Clemente.4.anni.10.& dies.40.à Gregorio.9.anni.20.& dies 40 à Bonifacio.8.anni 9.& dies.40. à Nicolao.4.anni.30.& dies.180.ab Innocẽtio.4.anni.9.& dies 25 Pro feſto ſancti Petri martyris.
E 40.ab Alexandro.4. anni.20. & dies.280.à Benedicto. 11.anni. 30.& dies.120.à Ioanne.21.anni.10.& dies.180.ab Alexandro 5.anni.18.& dies.80. à Sixto.4.anni. 50. & totidẽ quadragenæ.
Summa prædictarum Indulgentiarum eſt annorum. 206. & dierum. 320. b. fffo. 110. conce. 486.

In Feſto S.Thomæ de Aquino, viſitantibus Eccleſias Prędicatorum, conceduntur à Ioanne.22.anni.21.& dies.80.ab Alexandro. 5. anni. 18. & dies. 80.ab Vrbano. 5.anni.100.& dies.220. 26 Pro feſto S. Thomæ.

à Six-

à Sixto 4. anni 50. & totidem quadragenæ. A

Summa prædictarum Indulgentiarum eſt annorum 189. & dierum 215. b.ſſſo.110.conceſſ.487.

27 In Feſto ſancti Vincentij Confeſſoris, viſitantibus Eccleſias Fratrum Prædicatornm conceduntur de indulgentia,à Sixto 4. anni 50 & totidem quadragenæ.b.ſſſo.111.conceſſ.488

Pro S. Vincentio.

28 In Feſto ſanctę Catherinę de Senis, conceduntur viſitantibus Eccleſias Prædicatorum, à Sixto Papa 4 anni 50. & totidem quadragenæ. b.ſſſo.111.conceſſ.489. B

Pro S. Catherina.

Venientibus ad ſolemnitatem primarum Miſſarum Fratrum

29 Prædicatorum, conceduntur Indulgentiæ, ab Honorio 3. dies 100.à Bonifacio 8.dies 100.ab Alexandro 4.dies 100.à Gregorio 9. dies 100. ab Innocentio 4.dies 100. à Benedicto 11. dies 20.à Clemente 4.dies 100. a Ioanne 21.dies 100. à Nicolao 4. dies 100.ab Vrbano 5.dies 100.ab Honorio 4.dies 100.

Pro Miſsis primarijs.

Summa prædictarum Indulgentiarum eſt annorum trium, & dierum duorum. b.ſſſo.111.conceſſ 490. C

Sequuntur aliquæ aliæ gratiæ conceſſæ viſitantibus Eccleſias Fratrum Auguſtinenſium, in præcipuis Feſtiuitatibus.

30 INNOCENTIVS Papa omnibus verè pœnitentibus, & confeſſis, qui in Natiuitatis, Circuncisionis, Epiphaniæ, Reſurrectionis, Aſcenſionis, Pentecoſtes, necnon Aſſumptionis, Natiuitatis, Annunciationis, & Purificationis beatæ Mariæ, ac Natiuitatis Ioannis Baptiſtæ, & Apoſtolorum Petri, & Pauli; & in ſolemnitatibus Apoſtolorum, & Euangeliſtarum, atq; in omnibus Feſtiuitatibus ſancti Auguſtini, ac Eccleſiarum Dedicationibus, & celebritate omnium Sanctorum, & per ipſarum Natiuitatis, Reſurrectionis, Aſcenſionis, Pentecoſtes, necnon Natiuitatis, & Aſſumptionis Beatæ Mariæ, ac Natiuitatis Ioannis Baptiſtæ, & Apoſtolorum Petri, & Pauli: Prædictarum Feſtiuitatum Octauis, Eccleſias Ordinis Eremitarum ſancti Auguſtini deuotè viſitauerint annuatim, & ad reparationem, & conſernationem earum manus porrexerint adiutrices, conceſſit in ſingulis prædictis Feſtiuitatibus, ac per earum Octauas, mille annos, & totidem quadragenas. b.ſſſo.124.conceſſ.562. D E

Ex priuil. Auguſtinẽſium.

Pro Feſtis præcipuis.

31 IVLIVS 2. viſitantibus Eccleſias prædictorum Fratrum Auguſtinenſium, in ſingulis ſancti Auguſtini, & Nicolai de Tolen-

Pro Feſtis Auguſtinẽſium.

A Tolentino, ac ſanctæ Monicæ Feſtiuitatum diebus, à primis Ve-
ſperis, vſque ad ſecundas Veſperas feſtiuitatum earundem inclu-
ſiuè, ac inibi manus adiutrices porrigentibus, centum annos, &
totidem quadragenas, de iniunctis eis pœnitentijs in Domino
relaxauit. B. ſſſo. 66. conce. 208.

*Sequuntur aliæ Indulgentiæ conceſſæ viſitantibus Eccleſias Fratrum
Carmelitarum, in præcipuis Feſtiuitatibus, prout extractæ ſunt
B ex quadam Bulla Sixti. 4. quæ habetur. B. ſſſo. 107. Et ſſſo.
190. conce. 485. Et ſſſo. 111. & ſunt ordinatæ per
Feſtiuitates modò ſubſequenti.*

PRimò in Feſtiuitatibus Domini noſtri Ieſu Chriſti, ſcilicet, in 31
ſua Natiuitate, Paraſceue, Reſurrectione, Pentecoſtes, &
duobus feſtis ſanctæ Crucis, & octauis eorum, Leo Papa. 4. con- Ex Priuil.
ceſſit ſeptem annos, & duodecim quadragenas, viſitantibus Ec- FratrũCar
C cleſias Fratrum, & pias Eleemoſinas largientibus. ¶ Adrianus. melitarum
2. Stephanus. 5. Sergius. 3. Ioannes. 10. & Ioannes. 11. Sergius. 5. Pro feſtis
& Innocentius. 4. tertiam partem peccatorum remiſerunt, viſi- Domini no
tantibus Eccleſias eorundem, in prædictis Feſtis, & eorum octa- ſtri, & ſan-
uis. ¶ Honorius 9. Viſitantibus eaſdem Eccleſias in die Paraſce- ctæCrucis.
ue, & in die ſanctæ Crucis. 40. annos. & totidem quadragenas,
de iniunctis pænitentijs relaxauit. ¶ Clemens 3. Alexander. 2.
Gregorius. 5. & Gregorius. 7. in prædictis Feſtis, & quolibet eo-
D rum, ſimilem gratiam largiti ſunt. ¶ Honorius. 9 conceſſit viſi-
tantibus dictas Eccleſias, ſeu manus adiutrices porrigentibus,
in die Paraſceues. 40. annos, & totidem quadragenas de iniun-
ctis pænitentijs. ¶ Benedictus, 10. omnes prædictas Indulgentias
duplicauit. ¶ Nicolaus. 5 omnia ſupradicta duplicando confir-
mauit. atq; annos. 7. & totidem quadragenas in Domino relaxa-
uit. B. fo. 107. Et ſſo. 190. conce. 485. Et b. ſſſo. 111 conce. 497.

SEcundò in Feſtis B Mariæ, ſcilicet, Natiuitatis, Annũciatio- 32
E nis, Purificationis, Aſſumptionis, & earum octauis, omnes
prædictas remiſſiones iidem Pontifices conceſſerunt. ¶ Clemẽs. Pro feſtis
4. vltra prædictas Indulgentias conceſſit. 30 annos, & totidem Dominæ no
quadragenas, in prædictis quatuor Feſtiuitatibus Dominæ no- ſtræ.
ſtræ ¶ Honorius. 9. conceſſit in dictis Feſtiuitatibus, Viſitãtibus
ſupradictas Eccleſias, vel manus adiutrices porrigentibus. 40.
annos, & totidem quadragenas, de iniunctis pænitentijs ¶ Ioan-
nes. 22. conceſſit ſimiliter in eiſdem quatuor feſtiuitatibus 40.
annos,

annos,& totidē quadragenas de pœnitentijs iniunctis. ¶ Vrbanus 5 in Feſto Annunciationis Virginis Mariæ conceſſit 7. annos, & 12. quadragenas. ¶ Sixtus 4. conceſſit in prædictis quatuor Feſtiuitatibus Beatæ Mariæ, à primis Veſperis, vſq; ad occaſum Solis diei Feſti, viſitantibus dictas Eccleſias 30. annos,& totidē quadragenas quolibet anno. ¶ Item Sixtus extendit prędictas Indulgentias, à ſe conceſſas, ad Feſta Conceptionis, Præſentationis,& Viſitationis B Mariæ Virginis. B.fo.107. Et ffo. 190. conceſſ. 485. Et b.fffo.111. conceſſ. 498. A B

33 Pro Feſtis præcipuis. TERTIO. In Feſtiuitatibus omnium Sanctorum, Sancti Michaelis, & Natiuitatis S. Ioannis Baptiſtæ, Petri, & Pauli, Fabiani,& Sebaſtiani,& per octauas eorum, & in Sanctis, quorum vocationes principales habent in ſuis Eccleſijs, conceſſit Leo Papa 4. ſeptem annos, & 12. quadragenas. ¶ Adrianus 2. Stephanus 5. Sergius 3. Ioannes 10. Ioannes 11. Sergius 5. & Innocentius 4. viſitantibus dictas Carmelitarum Eccleſias, in prędictis Feſtiuitatibus, tertiam partem peccatorū relaxauerunt. C ¶ Clemens 4. Alexander 2. Gregorius 5. & Gregorius 7. in prædictis Feſtiuitatibus, ſimilem gratiam largiti ſunt. B.fo.107. Et ffo. 190. conceſſ. 485. Et b.fffo.112. conceſſ. 499.

34 Pro Feſtis vocationū Eccleſiarū. QVARTO. Honorius 9. in diebus vocationum Eccleſiarum prædictarum 40. annos,& totidem quadragenas, relaxauit de iniunctis pœnitentijs. ¶ Benedictus 10. eiſdem vocationis diebus, Honorij Indulgentiam etiam conceſſit, & duplicauit omnia conceſſa in prædictis Sanctorum Feſtiuitatibus, octauis,& vocabulis Eccleſiarum. D ¶ Nicolaus 5. duplicauit etiam conceſſa à ſuis anteceſſoribus, in dictis Feſtiuitatibus, & vltra, annos ſeptē, & totidem quadragenas relaxauit. ¶ Sixtus 4 conceſſit etiam in diebus vocabulorum, viſitantibus dicti Ordinis Eccleſias 30. annos, & totidem quadragenas, de iniunctis pœnitentijs. B.fo. 107. Et ffo. 190. conceſſ. 485. Et fffo. 112. conceſſ. 500.

INDVLGENTIAE CONCESSAE VISITANTIBVS *Eccleſias Fratrum Minorum, tempore Quadrageſimali. Secundò.* E

1 ALEXANDER 4. Nicolaus 3. Innocentius 4. & Benedictus 11. conceſſerunt, à quarta Feria Cinerum, vſq; ad Paſcha Reſurrectionis incluſiuè, venientibus ad Eccleſias Fratrum Minorum, ſemel in die, cauſa deuotionis,

A tionis, de Indulgentia annos 122.& dies 576. ¶ Venientibus autem quando ibidem prædicatur, feria 2.& 4 & 6. additur Indulgentia annorum 6.& dierum 26. Et ſic aſcendit cum prima ad annos 138.ac dies 202. Habetur b.ſſo.108.conceſſ.459. Prædicatio

VRBANVS 4. conceſſit omnibus viſitantibus Eccleſias Fratrum Minorum in Quadrageſima, Indulgentiã quadraginta annorum.b.ſſo. 260.conceſſ 657. 2

In ſumma ſuperius allegata, reperiuntur ſequentia. Collector.

B Viſitanti Eccleſias Fratrum Minorum, qualibet die Quadrageſimæ, conceſſi ſunt quatuor anni, & 236. dies Indulgentiæ. ſſo.71.conceſſione 181. 3

In alia ſumma, extracta de libro intitulato, Firmamenta trium Ordinum, habetur modo ſequenti. Collector.

Summa Indulgentiarum conceſſarum viſitantibus Eccleſias Fratrum Min. in diebus Quadrageſimæ, eſt trium millium, & octingentorum, ac quinquaginta ſeptem annorum, & ducentorum, ac ſeptem dierum ſſſo.109.poſt conceſſ.467. Nota.

C

Sequuntur Indulgentiæ, quæ reperiuntur conceſſæ viſitantibus Eccleſias Fratrum Auguſtinienſium, tempore Quadrageſimali, & adhuc à die Septuageſimæ.

INNOCENTIVS omnibus verè pœnitentibus, & confeſſis, qui à Dominica Septuageſimæ incluſiuè, vſque ad Dominicam in Palmis incluſiuè, deuotè viſitauerint Eccleſias Fratrũ Auguſtinienſium annuatim, & ad reparationem, & cõſeruationem earum, manus porrexerint adiutrices, conceſſit mille annos, & totidem quadragenas Indulgentiæ.b.ſſo.124.cõce.562. 4 Ex priuil. Fratrũ Auguſtinen.

D

IDEM Innocentius omnes verè pœnitentes, & confeſſos, qui prædictas Eccleſias deuotè viſitauerint in die Mercurij, & in die Iouis, ac in die Veneris Hebdomadæ Sanctæ, & ad reparationem, & conſeruationem earundem manus porrexerint adiutrices, à pęna, & culpa miſericorditer relaxauit.b.ſſo.124. conceſſione 562. 5

E

SIXTVS 4. fertur conceſſiſſe viſitãtibus Eccleſias pręDictorum Fratrũ Auguſtinenſiũ, & manus adiutrices porrigentibus, à ſexta feria poſt Dñicam tertiam Quadrageſimæ, vſq; & per totã octauã Paſchæ Reſurrectionis, pro ſingulis diebus, Indulgentiam trium millium ſeptingentorum decem & octo annorum, & 130. dierum. Bulla dicitur eſſe Romæ, & Ferrariæ. 6 Nota.

Et à

Et à quodam præcipuo Patre dicti Ordinis audiuit, quòd ipſe viderat tranſumptum authenticum prædictæ Bullæ. Habetur tamen. b. fffo. 111. conce. 394. A

Sequuntur nonnullæ aliæ Indulgentiæ, conceſſæ viſitantibus Eccleſias Fratrum Carmelitarum, tempore quadrageſimali.

7 BEnedictus. 10. viſitantibus Eccleſias Fratrum Carmelitarum, feria, 2. & 4. & 6. quadrageſimæ, conceſſit octoginta annos, & totidem quadragenas Indulgentiæ, ac bis remiſſionem ſeptimæ partis peccatorum. B. fo. 107. & ffo. 190. conceſſione. 485. Et. b. fffo. 112. conceſſione. 502. B

Ex Priuilegijs Ordinis ſancti Ioannis Hieroſolimitani.

8 BEnedictus Papa, omnibus verè pænitentibus, & cõfeſſis, qui Eccleſias, vel Oratoria, per vniuerſum orbem Ordini ſancti Ioannis Hieroſolymitani ſubiectas, ter in hebdomada, per totam quadrageſimam, videlicet, ſecunda, quarta, & ſexta ferijs, in Feſto ſancti Vocabuli dictarum Eccleſiarum viſitauerint; & ſecundum eorum facultates manus porrexerint adiutrices, quadraginta annos, & quadraginta quadragenas, & ſeptimam partem de iniunctis pænitentijs miſericorditer relaxauit. b. C

INDVLGENTIAE CONCESSAE VISITANtibus Eccleſias Fratrum Minorum in quibuslibet diebus anni. Tertiò. D

1 ALEXANDER. 4. conceſſit viſitãtibus Eccleſias Fratrum Minor. cauſa deuotionis, qualibet hora diei, Indulgentiam. 40. dierum. Innocentius. 4. conceſſit ſimiliter. 40. dies. Clemens. 4. conceſſit. 80. dies. Nicolaus. 4. conceſſit Indulgentiam vnius anni. &. 40 dierum. E

Summa iſtarum Indulgentiarum eſt, tres anni, &. 240. dies. Et numerando per dies, ſunt. 1365. dies B. fo. 24. Et ffo. 108. conce. 231. Et, b. fffo. 108. conceſſione. 438.

2 IDEM Alexander conceſſit omnibus venientibus ad horas canonicas in Eccleſijs Fratrum Min. infra annum, diebus ſingulis Indulgentiam centum dierum. b. ffo. 290 conceſſ. 653. Aliàs ſunt centũ, & quadraginta dies, vt habetur. fffo. 108. conce. 430.

Pro horis Canonicis.

IDEM

A IDEM Alexander conceſſit accedẽtibus ad Eccleſias Fratrum Minorum cauſa audiendi Miſſas Beatæ Mariæ Virginis, vel Beati Franciſci, vel ſermones, quocunque tempore anni, qualibet vice, Indulgentiam centum dierum. B. ffo. 24. Et ffo. 108. conce. 231. Et ffo. 108. conce. 437, vbi nihil ſpecificatur de Miſſis Beatæ Mariæ, aut Beati Franciſci. Miſſa. Prædicatio

CLEMENS. 4. conceſſit viſitantibus Eccleſias Fratrum Minorum, in quibuſlibet diebus anni, centum dies Indulgen- 4
B tiæ. b. ffo, 260. conce. 658.

NICOLAVS. 3. conceſſit ſimiliter, ſicut Clemens præfatus, centum dies Indulgentiæ. b. ffo. 260. conce. 660. 5

NICOLAVS. 4. conceſſit accedentibus, cauſa deuotionis, ad loca Fratrum Minor. Indulgen. vnius anni, & dierum. 40. B. fo. 24 Et ffo. 108. conceſſione. 231. ¶ Et alibi reperitur, quòd idem Pontifex conceſſit, propter præfatam cauſam, centum dies Indulgentiæ. b. ffo. 108. conceſſ. 446. ¶ Et alibi 6
C etiam inuenitur, quòd conceſſit audientibus Miſſas Beatæ Virginis, ac Beati Franciſci, in domibus Fratrum Minorum, Indulgentiam centum dierum. b. ffo. 108. conce. 442. Miſſa.

VRBANVS 5. conceſſit omnibus Fraternitatibus, quæ ſunt, & erunt in Eccleſijs Fratrum Minorum, centum dies Indulgentiæ. b. ffo. 261. conceſſione. 671. Et ffo. 109. conce. 459. 7 Confraternitas.

IDEM Vrbanus conceſſit viſitantibus prædictorum Fratrum Eccleſias, quacunq; die de Indulgentia centum dies. b. 8
D ffo. 261. Et ffo. 109. conce. 458.

In ſumma autentica Indulgentiarum ſuperius annotata, reperitur id quod ſequitur. Collector.

IDEM quolibet die anni viſitans Eccleſias Fratrum Mino. conſequitur annum, & 244. dies Indulg. ffo. 71. conce. 182. 9

In alia ſumma, extracta de libro intitulato Firmamẽta trium Ordinum, habetur ſub forma ſequenti. Collector.

Summa Indulgentiarum conceſſarum viſitantibus Eccleſias Nota.
E Fratrum Minorum, in quibuſlibet diebus, eſt annorum quadraginta, & dierum trecentorum. b. ffo. 109. poſt conce. 467.

Sequuntur aliquæ Indulgentiæ conceſſæ viſitantibus Eccleſias Fratrum Carmelitarum infra annum quacunq; die: ſed præſertim diebus Dominicis, & Sabbatis.

BENEDICTVS. 10. conceſſit viſitantibus Eccleſias Fratrum Carmelitarum, in diebus Sabbatorum, & Dominicis totius 10

Pro Sabbatis,& Dominicis dieb⁹. anni.40. annos, & totidem quadragenas Indulgentiæ, ac ſeptimam partem peccatorum relaxauit. Et Nicolaus.5.prædictam Indulgentiam Sabbatorum duplicauit. B. fo. 107. Et ffo. 190. conceſſio. 485. Et ffio. 112. conce. 501. A

11 INnocentius. 4.& Gregorius 8.conceſſerunt cuilibet dicenti vnū Pater noſter,& Aue Maria, pro viuis,& defunctis,in prędictis Eccleſijs Carmelitarum, quadraginta dies Indulgentiæ. Benedictus.10.eoſdem.40.dies duplicando cōceſſit. Nicolaus. 5.prędictos dies duplicatos iterum reduplicauit,& conceſſit. Et B ſic ſunt.160.dies. Vel ſunt ducenti,computando, quòd quilibet duorum Pontificum prænominatorū conceſſerit.40.dies, quod nunquàm ſolent concedere minus. B. fo. 107. Et ffo. 190. conce. 485. Et. b. fffo. 112. conceſſione. 503.

Collector. Circa omnes Indulgentias ſuperiùs annotatas,eſt ſciendum, quòd in quadam Summa antiqua Priuilegiorum Fratrum Min. per quendam Patrem Commiſſarium Curiæ Romauæ facta, reperitur ſequens clauſula. C

12 SIxtus. 4. in Bulla,quæ incipit,Solet Sedes apoſtolica,declarauit,quòd Indulgentiæ conceſſæ viſitantibus Eccleſias domorum vnius Ordinis Mendicantium, non conceduntur viſitantibus Eccleſias domorum aliorum Ordinum Mēdicantium, licèt ſit reciprocatio gratiarum, & indultorum vnius Ordinis ad alium,propter confuſionem,& ne vileſcant Indulgentiæ, aut minuatur deuotio,& propter alias rationes. Hæc vbi ſupra. Bullam tamen præallegatam, nullibi potui reperire. D

Collector. Aduerte,quòd non obſtante prædicta Bulla,poſſunt gaudere viſitantes Eccleſias FratrumMinorum,in Feſtiuitatibus ſanctorum ſui Ordinis, omnibus conceſſis viſitantibus Eccleſias Fratrum Ordinis Prædicatorum in Feſtis ſanctorum eiuſdem Ordinis,prout in dictione Communicatio Priuilegiorum.§.13.propè finem. Et viſitantes Eccleſias Fratrum Prædicatorum poſſunt gaudere omnibus conceſſis viſitantibus Eccleſias aliorum Ordinum Mendicantium, virtute cuiuſdam conceſſionis eis factæ E per Leonem. 10.quæ habetur ſupra,in præfata dictione,Communicatio Priuilegiorum.§.20. Et ſimiliter poteſt dici de viſitantibus Eccleſias Fratrū Minorum, ratione ampliſſimæ cōmunicationis Priuilegiorū,quæ eſt inter ipſos, & fratres Prædicatores, prout patet in ſupradicta dictiune CōicatioPriuileg.§.12.& 13.

Collector. IDEM eſt aduertendū, & notandū circa oēs ſupraſcriptas Indulgentias,quòd quia, ſicut ex tenore ipſarū patet,fere om-

nes

A nes conceduntur viſitãtibus prædictas Eccleſias, & manus porrigentibus adiutrices,& quod Fratres Min. nequeũt habere cippos,aut truncos,ſeu capſas pro recipiendis pecunijs,idcirco Iulius. 2. conceſſit, quòd præfata verba,ſcilicet,manus porrigentes adiutrices, referantur etiam ad facientes eleemoſinam de pane,ac alijs victui Fratrum neceſſarijs,prout in ſequenti titulo latius ponitur, §. 9. Et habetur.B.fo.43.Et ffo.126.conce.280.

B *Indulgentiæ conceſſæ exhibentibus Fratribus Minoribus, aliqua opera pietatis, Quartò.*

INnocentius.4.conceſſit omnibus porrigentibus manus adiutrices Fratribus Minoribus vbicunque.40.dies Indulgentiæ. Nicolaus.1.totidẽ.Clemens.4.dies.100.Et ſunt in ſumma, 180. dies.B.fo.24.Et ffo.108.conc.231.Et.b.fffo.108.conc. 441. 1

ALexander.4.conceſſit omnibus recipientibus Fratres Min. viatores,in domibus ſuis,& miniſtrantibus eis alimenta,& ſoluentibus naula, ſeu paſſalia, ac alia pietatis obſequia dictis Fratribus exhibentibus,Indulgentiam.40.annorum.b. ffo.260. conce. 655. Et fffo. 108. conce. 432. 2 Pro hoſpitãtibus Fratres Minores.

C

MArtinus.4.conceſſit tàm Procuratoribus,quàm Aduocatis, qui in Curijs Eccleſiaſticis, & ciuilibus,ſeu ſecularibus laborauerint, pro defenſione Ordinis Fratrum Minorum Eccleſiarumq; eiuſdem Ordinis, ſingulis annis, Indulgentiam centum annorum.b.ffo.360.conce.663.Et fffo.108.conce.434. 3 Pro aduocatis & Procuratoribus Fratrum.

D

IDEM Martinus conceſſit cunctis fidelibus,qui manus adiutrices porrexerint,ad conſtruendas Eccleſias,vel Monaſteria Ordinis Fratrum Minorum,ac omnibus qui ſepulturã elegerint in cœmiterijs, aut clauſtris præfatorum Fratrum Indulgentiam. 40.annorum.b.ffo.260.conce.664.Et fffo. 108. conc.435. 4 Pro Fabrica Sepultura.

NIcolaus. 4. conceſſit omnibus porrigentibus manus adiutrices, pro fabricis Monaſteriorum Fratrum Minorum. 40.annos Indulgentiæ.b.fffo.108.conce. 446. 5 Pro Fabrica

E

VRbanus. 5. conceſſit,vt Generalis,& Prouinciales totius Ordinis Minorum, poſſint communicare ſuffragia,Indulgentias,orationes,& omnia ſpiritualia benefactoribus Ordinis. b. ffo. 261. conce. 671. Et fffo. 109. conce.459. 6 Generalis, & Prouinciales.

INnocentius.8. conceſſit,vt Procuratores Fratrum Minorũ, eorumq; ſubſtituti,liberi,parentes,fratres,ſorores,& vxores poſſint promereri Indulgentias Stationum, & alias Fratribus 7 Pro Syndicis ſeu Procuratorib⁹ Fratrum.

conceſſas, dicendo in Eccleſijs Fratrum prædictorum quinque Pater noſter, & totidem Aue Maria, pro fælici ſtatu Romanæ Eccleſiæ.o ſſo.70.conce.162. Et ſſſo.99.conce.367. A

8 Pro medicis Fratrũ. ALexander. 6.conceſſit, vt Medici ordinarij Fratrum Minorum. & Sororum ſanctæ Claræ, habeant eadem Priuilegia, & gratias, quibus gaudent Syndici, & Procuratores prædictorum Fratrum .o. ſſo. 70. conceſſione. 177. Et ſſſo. 99. conceſſione.370.

9 Elecmoſine IVlivs. 2.conceſſit, ſeu declarauit, quòd verba in Priuilegijs Fratrum Minorum contenta, ſcilicet, quòd viſitantes ſuas Eccleſias, & manus porrigentes adiutrices, conſequantur Indulgentias tales, vel tales; referantur etiam ad facientes eleemoſinas de Pane, ac alijs pro eorum victu, & veſtitu, & domorum ſuarum reparatione neceſſarijs. B. fo. 43. Et ſſo. 126. conceſſione. 280. B

Collector. In præallegata ſumma autentica, continentur infraſcripta.

10 Porrigentibus manus adiutrices ad Fabricam Eccleſiarum Fratrum Minorum, iuxta poſſibilitatem ſuam, conceſſa eſt, in articulo mortis, remiſſio omnium peccatorum. ſſo.71. conceſſione. 184. C

Item conceſſi ſunt centum viginti anni pro qualibet re, quolibetq; beneficio, quæ locis, vel Monaſterijs Fratrum Minorum largiuntur. ſſo. 71. conce. 184.

Collector. Vltra hoc, propter communicationem Priuilegiorum Fratrum Prædicatorum, ſunt conceſſi amplius. 79. anni. Et in ſumma ſunt ducenti anni, vno minus. Vide infra. §. 13. D

Sequuntur aliæ multæ Indulgentiæ conceſſæ facientibus opera Pietatis Fratribus Ordinis Prædicatorum, & eorum Domibus.

11 Ex Priuilegijs Fratrũ Prædic. Pro fabrica monaſteriorum. POrrigentibus manus adiutrices ad fabricas domus Fratrum Prædicatorum, conceduntur ab Honorio. 3. anni. 25. dies. 120. à Clemente. 4. anni. 25. dies. 120. à Bonifacio. 8. anni. 25. & dies. 120. ab Innocentio. 4. anni. 25. dies. 120. ab Alexandro. 3. anni. 25. dies. 120. à Gregorio. 9. anni. 25. dies. 120. ab Vrbano. 5. anni. 25. dies. 120. Alij Pontifices in ſumma conceſſerunt annos. 40. & dies. 300. E

Sumantur ſimul anni. 218. dies. 42. b. ſſſo. 111. conceſſione. 492.

Danti-

A Dantibus eleæmoſinas prædictis Fratribus, ad victum, & veſtitum, & aliās neceſſitates graues Ordinis, conceduntur à Clemente. 4. anni. 7. à Bonifacio 8. anni. ſeptem, ab Innocentio. 4. anni. 7. Ab Alexandro. 4. anni. 7. à Ioanne. 21. anni. 7. à Gregorio. 9. anni. 7. à Benedicto. 11. anni. 14. à Nicolao. 4. anni. 7. ab Vrbano. 5. anni. 14. ¶ Summantur omnes anni. 79. b. fſſo. 111. conce. 493. 13 Pro victualibus.

Facientibus Miſſas, & alia diuina celebrare à dictis Fratribus, in eorum Eccleſijs, conceduntur ab Honorio. 3. dies. 80. à Bonifacio. 8. dies. 80. à Clemente. 5. dies. 80. ab Alexandro. 4. dies. 80. à Ioanne. 21. dies. 80. à Nicolao. 4. dies. 80. ab Innocentio. 4. dies. 10. à Gregorio. 9. dies. 10. ab Vrbano. 4. dies 10. ¶ Summantur anni 2. & dies. 248. Et numerando per dies, ſunt ferè mille dies. b. fſſo. 111. conce. 493. 14 B Pro facientibus celebrare miſſas.

IOANNES. 23. conceſſit Benefactoribus Ordinis Prædicatorum, 10. annos, & totidem quadragenas, de iniunctis eis pænitentijs. Et remittit eis iniurias Patrum, & Matrum, ſine manuum iniectione violenta, & omnia feſta male obſeruata, & omnia iuramenta falſa, ſine damno alterius. Et remittit Sacerdotibus, & clericis, in ſacris Ordinibus conſtitutis, qui ad exemplum aliorum manus porrexerint adiutrices, quicquid in diuinis officijs, aut horis canonicis dicere omiſerint, nunc propter infirmitatem, vel per negligentiam, ſeu defectum librorum. b. fſſo. 94. conce. 305. 15 C Pro quibuſlibet benefactoribus Fratrum. Pro clericis ſecularibus

D IDEM Ioannes conceſſit, etiam de gratia ſpeciali, quòd huiuſmodi Confratres, & germani Ordinis poſſint ſepeliri (tempore Interdicti) in Eccleſia, vel cæmeterio: niſi fuerint excommunicati publicè, vel nominatim, ibiq; diuina celebrare. b. fſſo. 95. conce. 306. 16 Sepultura. Interdictū.

Supradicta conceſſio, quòad ſepelitionem Confratrum, & germanorum Ordinis fuit diſcuſſa, & ventilata in vniuerſitate Salmantina, & fuit declaratum, & determinatum per plures inſignes Doctores, iuris peritiſſimos, debere ſolùm intelligi de illis Confratribus, qui licèt remaneant in ſeculo, & non mutent habitum ſecularem; tamen ſunt, vel fiunt Oblati Ordinis, & faciunt donationem, inter viuos, omnium bonorum ſuorum dicto Ordini; reſeruando ſibi vſum fructum, quandiu vixerint; & non de alijs Confratribus communiter viſitatis. Fundatur autem hæc determinatio, & declaratio prædictorum Doctorum in. c. Vt Priuilegia de Priuilegijs libro. 5. Decretalium. Quod Collector. E

A Et ſic in ſumma, omnibus verè pænitentibus, & manus adiutrices, vt ſupra, porrigentibus, eſt conceſſa ter remiſſio omnium peccatorum, & adhuc duplicata. Et trecenti viginti anni, & totidem quadragenæ, de iniunctis pœnitentijs. Epilogatio ſupraſcriptarum Indulgen.

Sequuntur nonnulla conceſſa facientibus opera pietatis Fratribus, & Domibus Ordinis Minimorum.

B IVLIVS. II. conceſſit, quòd ſingulæ perſonæ, quæ fuerint Ordinis Minimorum fundatrices, ſeu cultrices, cum earum, vtriuſque ſexus, liberis procreatis, & procreandis, omnibus, & ſingulis eiuſdem Ordinis Minimorum Priuilegijs, gratijs, immunitatibus, libertatibus, exemptionibus, indultis, conceſſionibus, & Indulgentijs vti, potiri, & gaudere liberè, ac licitè valeant. B. ſſſo. 9. conce. 31. 21 Nota.

C *Ex Priuilegijs Fratrum Hoſpitalis ſancti Ioannis Hieroſolimitani.*

ALEXANDER. 4. & Innocentius. 3. ac Lucius. 3. & Gregorius 9. ſucceſſiuè, ſub eadem verborum ſerie conceſſerunt, vt quicunq; de facultatibus ſibi ab eo collatis ſubuenerit Fratribus Hoſpitalis ſancti Ioannis Hieroſolimitani, & in tam ſancta Fraternitate, ſe collegam ſtatuerit, eiſq; beneficia D perſoluerit annuatim, ſeptimæ partis iniunctæ pœnitentiæ relaxationem conſequantur. B. 22 Confraternitas.

Ex Priuilegijs Ordinis ſanctæ Trinitatis.

LEO. 10. & Adrianus. 6. conceſſerunt omnibus, & ſingulis Chriſtifidelibus verè pœnitentibus, & confeſſis, qui Ordinis ſanctiſſimæ Trinitatis, & Redemptionis captiuorum, tàm E virorum, quàm Monialium, in Regnis Caſtellæ Legionis, & Granatæ conſiſtentibus. Eccleſias, illis anni diebus, quibus peccatorum remiſſiones, & Indulgentiæ, per eoſdem Fratres conſequebantur, viſitauerint. Ac qui deuotionis ſeruore ducti, in habitu Ordinis ſanctiſſimæ Trinitatis, & Redemptionis captiuorum huiuſmodi deceſſerint. Aut eorum corpora, ſeu cadauera, dum ab hoc ſeculo migrauerint, in Eccleſijs Monaſteriorum Ordinis prædicti ſepelire ordinauerint. Seu de pro- 23 Particularis pro regnis Caſtellæ, legionis & grana. Habitus. Sepultura.

A reſpondens; De quibus Doctores latius in 2. d. 27. & alibi.

Et ſic duplex erit differentia, inter participantes de bonis aliorum, per viam, videlicet, ſatisfactionis tantum, & per viam meriti tantum.

Differẽtia duplex inter tales participantes.

Prima differentia eſt, ꝙ ad hoc, vt quis per viam ſatisfactionis participet, requiritur ſpetialis intentio, ſeu applicatio eius, qui communicat tale opus ſatisfactorium illi: Itaq; niſi illi, ſeu illis ſit applicata ſpecialiter talis ſatisfactio, vel niſi ſint illi recepti ad participandum de ſatisfactionibus alicuius perſonæ, ſeu Communitatis, non proderunt B eis talia bona ſatisfactoria, ad ſatisfaciendum pro ſuis peccatis; Quia alias ſequeretur, quòd quicunq; exiſteret in charitate, eſſet immunis ab omni pœna, propter infinitatem theſauri Eccleſiæ, cuius participat per Sacramenta, aut per communionem Sanctorum, ratione charitatis. Vel ſaltem, ſequeretur quòd exiſtens in maiori charitate, eſſet debitor minoris pœnæ in hoc ſeculo, & in futuro, quod patet eſſe falſum, ex doctrina Scot. in 20. quolibeto. Ergo, ex ſola intentione facientis, ſeu applicantis habetur participatio ad ſatisfaciendum: Participatio autem C ad merendum, ſeu potius ad merita, ſeu per viam meriti, de bonis alterius, non ſemper requirit ſpetialem intentionem, & applicationem; Nam poteſt dupliciter alicui valere meritum alterius; vno modo, ratione vnionis, quæ fit per charitatem, etiam ſine ſpetiali intentione, & applicatione facientis, directa ad ipſum participantem; iuxta illud Symboli, Credo Sanctorum communionem; & illud Pſol. 118. Particeps ego ſum omnium timentium te: Et hoc modo, peccator, etiam non excommunicatus, non erit per hanc viam vnionis particeps alicuius D boni, quod fit in Eccleſia; cùm non ſit membrum Chriſti viuum per charitatem, quam non habet. Alio modo valet bonum alicuius meritoriũ, alijs, ratione ſpetialis intentionis, ipſius facientis: ſeu applicantis tale bonum ſpetialiter pro illis, quibus applicat diſtinctè, aut confuſè, pro vno, ſeu pro multis. Et hoc modo poteſt valere iuſto, & impio; vt communiter dicitur per merita de congruo tantùm, quæ ſoli liberalitati concedentis innituntur; Non enim obligauit ſe Deus, aut promiſit, infallibiliter conceſſurum omne bonum, etiam expediens quod vir iuſtus ab E eo petierit, pro alio quocunq;, ſed aliquando ſic, aliquando non; prout ſibi placuerit, & viſum fuerit; & ſic dicit Auguſtinus, quòd niſi Stephanus oraſſet; fortè Paulus ſaluatus non eſſet. Et ſic patet, quòd hoc modo ſpetialis intentionis, valdè prodeſt recipi ad participandum de bonis alicuius hominis, ſeu Congregationis in ſpeciali, licet ſint merita congrui, aut Dei liberalitati innitentia, quòad hoc, vt dictum eſt. Quia ſi peccator eſt ſic receptus, tunc participat de talibus bonis, per ſolam intentionem applicantis, quod ſibi valebit ad multa, vt infra in alio

In ſatisfactorijs requiritur ſpetialis applicatio.

In meritorijs non requiritur ſpetialis applicatio.

Bonũ meritoriũ quomodo valet iuſto, & peccatori.

punсto

punčto dicemus. Si autem eſt iuſtus in ſtatu gratiæ, tunc participat de talibus bonis, dupliciter; ſcilicet, ratione vnionis charitatis; & ratione ſpetialis intentionis applicantis, quod eſt melius, quàm vnica tantum via, participare. Et hæc eſt prima differẽtia inter communicationem, ſeu participationem ſatisfactoriam, & meritoriam. A

Participatione ſatiſfactoria, fiunt peioris cōditionis participantes.

Secunda differentia eſt, Quia per participationem ad ſatisfaciendum, ſeu ad ſatisfactoria tantum, fiunt peioris conditionis omnes participantes, quòad hoc; Quia minuitur eorum vtilitas ſatisfactoria, ſaltem prouenient ex opere operantis, ex multitudine participantium: B *licet fortè, non ea, quæ prouenit virtute Sacramenti, ſeu operis operati, ſi tale opus habet virtutem ſatisfactoriam ex opere operato. Quamuis aliundè ei augeatur ex charitate, qua ſic alijs egentibus ſua ſatisfactoria applicat, vt dicit Piccar.*

Vnde ſi totum ſuum bonum ſatisfactorium, proueniens ex virtute operis operantis, dederit, ſeu applicauerit alteri; tunc nihil ſibi de tali ſatisfactorio remanet pro ſuis peccatis; & multo minus remanet, alijs poſteà receptis, ſeu quibus poſtèa applicauerit. Quia cum talis virtus C *ſatisfactoria ex opere operantis, ſit finita; certè diuiſa inter multos, ſeu alijs alijs applicata, iam minus, aut nihil remanet alijs, aut ſibi.*

Meritoria autem fiũt meliores.

Participium autem meritorium, non minuitur ex multiplicatione participantium; Non enim fit deterior conditio alicuius, multiplicatis Electis, & bonis operibus, ſed melior; vt colligitur ex doctrina Richar. in 4. d. 45, & Palud. latius ibidem q. 1. art. 1. & q. 2. art. 2.

Secundum Punctum.

In quo proficiũt tales bonorũ applicationes

Secundum punctum eſt, quòd talis participatio ad merita; non valet ad hoc, quòd ipſi participantes, ex hoc immediatè ſine ſuo bono ope- D *re, & diſpoſitione, habeant gratiam gratum facientem, ſeu charitatem, ſicut nec ad meritum, aut præmium gloriæ; Quia nullus poteſt vllo modo, mereri alteri immediatè gratiam iuſtificantem, ſed ſolùm mediatè. i. poteſt mereri de congruo, vt Deus det alteri gratiam conuerſionis, ſeu auxilium, aut bonam cordis motionem, aut illuminationem; cui alter, ſi velit conſentire, debitè diſponatur ad gratiam, vt Doct. aiunt in 2. d. 27.*

Valet ergo tale participium meritorum alicuius perſonæ, ſeu Con- E *gregationis ad habendum à Deo gratiam conuerſionis, & cordis illuminationem, & ad virtutum profectum: Valet etiam ad præſeruationem à peccatis, & liberationem, & præſeruationem à morte, & alijs malis ſpiritualibus, & corporalibus, & ad collationem bonorum ſpiritualium, & temporalium, ſeu corporalium, & huiuſmodi, quæ vnus alteri poteſt de congruo mereri, ſeu impetrare à Dei miſericordia liberali; ſicut per merita Abrahæ Dominus liberauit Loth; & propter*

iuſtos

A *iuſtos parcit, & benefacit iniuſtis, vt de his communiter Doct. in 2. d. 27. & 36. & ſpetialiter D. Thom. in Addit. 3. part. q. 27. artic. 1. & alij, &c.*

Sed videamus nunc tertium Punctum, quis poteſt bona alteri communicare. Ad quod primò dicitur, quòd quilibet poteſt alteri applicare, ſeu communicare bona ſua propria, tam quoad vim ſatisfactoriam, quàm meritoriam, de congruo, vt dictum eſt. Et ſimiliter bona ſuorum, ſuper quæ habet auctoritatem, vt ſunt Prælati, quia ſi temporalia bona poſſumus communicare ex charitate, quare non potius ſpiritualia? Tertium Punctum. Quis poteſt bona alteri communicare.

B

Et quod Prælati poſſint applicare, ſeu communicare bona communia ſuorum, huic, vel illi, diſtinctè aut confusè, probatur. Quia eo ipſo, quòd habet curam Congregationis, habet auctoritatem diſpenſatiuam, communium bonorum, ipſorum de ſua Congregatione, vt facit cap. quanto, de traſlat. & 24. q. 1. c. quocunq; & etiam tenet Thom. in 4. d. 20. q. 4. & Palud. & Richar. & Doct. in 4. d. 45.

C *Secundò dicitur, quòd generaliter non poteſt Prælatus, communicare ea bona ſpetialia, quæ quis eius ſubditus in particulari facit pro ſatisfactione ſuorum peccatorum, niſi ad hoc, aliquo modo ſubditus ipſe conſentiat, quia bona particularia, pro ſe facta, vel alijs à ſe ſpetialiter applicata, non ſunt bona Communitatis, & per eum non poterit Prælatus, regulariter, de illis eo inuito diſponere, cum non in omnibus abſolutè, ſubdatur ſubditus Superiori, neque in omnibus eius bonis ſpiritualibus habeat poteſtatem plenariam Prælatus; ſed in ſpiritualibus tantùm ſuperabundantibus communicabilibus, vt dicunt Doctores, & probat Cordub. in præfata q. 42. de Indulgent. dict. 3. Hoc tamen dico regulariter loquendo, quia poterit euenire caſus, & tales circunſtantiæ vrgentiſſimæ concurrere, quòd poſſent ipſi Prælati, bona ſatisfactoria, & meritoria ſuorum ſubditorum quantumuis ipſi ſubditi illorum, pro ſe indigerent, alijs communicare, vt ſæpæ ſæpius in Religionibus euenire ſolet; vnde ipſi Prælati iubent fieri diſciplinæ, orationes, ieiunia, & alia ſimilia eſtraordinaria.*

D

E

Et ſic ex iam dictis ſequitur, quòd ipſi Prælati, etiam neſcientibus ſubditis, ſatisfactoria bona, quæ ipſi agunt, non alicui in particulari applicata, ſed vniuerſæ Eccleſiæ; poſſunt, vel animabus Purgatorij, vel benefactoribus, & deuotis, vel quibus maluerint, applicare.

Tertiò dicitur, quòd bona opera, quoad vim ſatisfactoriam, ſi antequam fiant, vel dum fiunt non applicentur per facientem, vel per Superiorem, aliquibus actualiter, vel virtualiter, iam de cætero poſtquam facta Solũ enim hnc modo præsẽtia, & futura bona applicari poſſunt.

facta ſunt, non poſſunt alteri applicari per ipſum facientem, neq; per Prælatum; Quia neq; ego faciens, neq; Prælatus, poſſumus reſeruare, noſtra, vel Congregationis opera, quo ad vim ſatisfactoriam, vt ſint repoſita, & reſeruata, tanquam in theſauro, pro alio tempore futuro, quo voluero, aut indiguero, vt tunc per me, vel pro Prælatum mihi, vel alteri, applicentur. Cuius ratio eſt, non vt dicunt aliqui, quòd ſtatim atq; illa opera ſatisfactoria fiunt, ſuum ſortiantur effectum; hinc enim ſequeretur, quòd non poſſent talia reſeruare, etiam in theſauro Eccleſiæ, ad Indulgentias, &c. Sed quia nullus poteſt theſaurizare ſibi, vel alteri theſaurum ſatisfactorium particularem; & per conſequens, neq; de eo diſtribuere, aut alicui communicare, quia alias ſequeretur, quòd bona ſatisfactoria Religioſorum eis abundantia, nunquam reconderentur in communem theſaurum Eccleſiæ, ſed ſemper manerent ſub poteſtate eorum, vel Prælati, ad applicandum ea, poſtea, cui voluerint; Et ſic etiã nec eſſet communis theſaurus Eccleſiæ collectus de ſatisfactionibus Religioſorum, aut aliorum Sanctorum, dum viuerent, quod eſt maximum abſurdum; & ad id videatur Bonau. *in* 4.*d.*20.*q.*3. A B C

Ergo dicatur, quòd ſi talia ſatisfactoria non applicentur, ante, vel dum fiunt, reſeruantur, & reponuntur à Deo, in commune Eccleſiæ theſauro.

Quò ad vim autem meritoriam, tam ipſe, qui facit, quàm Prælatus quicunq;, poteſt ſemper communicare, ſeu applicare talia bona præterita, præſentia, & futura, quibuſcunq; voluerit, vt virtute talium meritorum, mereatur de congruo, ſeu potius impetret ipſis, vel alijs, bona ſpiritualia, & temporalia, & liberationem, & præſeruationem malorum, &c. & de his bonis, quo ad vim meritoriam non congregatur theſaurus Indulgentiarum, vt probat Cord.*q.*5.*de Indulg. Nullum enim ex hoc præiudicium ſubditis ipſis reſultat (vt dixi ſupra) imò maxima vtilitas, habentes multos ſocios in merito ſuorum bonorum operum, vt etiam ſupra eſt explicatum.* D

Neque etiam faciendo ipſi Prælati communicationem bonorum ſpiritualium ſuorum ſubditorum, in quantum ſatisfactoria, præiudicium aliquod, vel grauamen, communitati inferunt, cum ſolùm ſuper abundantia (niſi aliud exprexerint) communicent. E

Quartò dicitur, ꝙ quia talis communicatio, ſeu receptio ad participationẽ bonorum Congregationis, & huiuſmodi, communiter fit à Prælatis informatis de talibus perſonis, quòd ſint benefactores, & idcircò recipiuntur in communicationem bonorum Ordinis (vt patet ex ipſis litteris Confraternitatis, ſeu filiationis.) Ideò notetur, ꝙ ſi talis cauſa, propter quam recipiuntur, non eſſet vera, quia, ſcilicet, non eſſet ta-

lis be-

A lis benefactor, vt ibi ſupponitur, non valeret ei, talis receptio, ad participationem, niſi ſecundum ratam, ſcilicet ſecundum quòd fuerit benefactor; quia deficiente cauſa finali, ſeu conditione Conceſſionis, deficit ipſa Conceſſio, & non valet, niſi quantum acceſſerit ad cauſam talis Conceſſionis. Quòd ſi ſine vlla cauſa, ſed ad libitum vult recipere aliquem, ad participationem bonorum ſuorum, ſeu Congregationis, ex pura charitate motus, aut motu proprio; tunc benè valebit ei talis communicatio, & participatio, ſecundum intentionem ei ſua bona communi-
B cantis, quoàd vim ſatisfactoriam, & meritoriam; & etiam ſecundum ſuam diſpoſitionem participantis, quoàd vim meritoriam ſpetiatim; vt doctiſſimè hæc omnia tractantur à Corduba lib. 1. qq. q. 3. & de Indulgentijs. q. 42. & à Scoto, vbi ſupra.

Et hoc Priuilegium ſupradictum ab Vrbano V. conceſſum non exſtat aliquo modo derogatum, per Motum illum Pij V. qui incipit, Et ſi Dominici gregis, Conſt. 20. Anno Domini 1566. emanata, vt ex eo clarè patet, cum ibi tantùm reuocentur continẽtes facultatem quæ-
C ſtuandi, & pro quibus conſequendis porrigendæ ſunt manus adiutrices: Et hæc ſufficiant pro huiuſmodi Conceſſionis intelligentia. An hoc Priuilegiũ ſit ſublatum.

Eſt etiam ſciendum, quòd vltra conceſſiones ſuprapoſitas in §. 10. cum ſequentibus, Eccleſijs Carmelitarum factas. Clemens VII. conceſſit omnibus fidelibus deuotè viſitantibus, quolibet anni die, duo, vel tria Altaria in Eccleſijs Carmelitarum, manus adiutrices eis porrigentibus, omnes, & quaſcunq; Indulgentias, peccatorum remiſſiones, ac animarum Purgatorij liberationes, quas conſequerentur, ſi perſo-
D naliter viſitarent omnes Eccleſias pro ſtationibus deputatas, intus, & extra vrbem Romæ conſiſtentes. In §. 10. 11. & 12. Pro quolibet die anni.

Et tandem Gregorius XIII. mutando illud, porrigendi manus adiutrices, in orationibus, ſtatuit vt viſitantes Eccleſias Carmelitarum, vnum ex quatuor iſtis facere tenerentur, aut videlicet dicerẽt ſeptem Pater noſter, & ſeptem Aue Maria in duobus, vel tribus Altaribus, ter, ſcilicet, in Altari maiori, & quatuor in vno, vel duobus alijs Altaribus; aut recitarent mortuorum veſperas; aut coràm Sanctiſſimo Sa-
E cramento terram deoſcularentur; aut ſanctum habitum glorioſiſſimæ Virginis Carmeli deferant, iuxta Bullam Papæ Ioannis XXII. & Alexandri V. Et omnes ità ſupradictas Indulgentias conſequerentur; ibiq; pro fœlici ſtatu Sanctæ Romanæ Eccleſiæ, atq; hæreſum extirpatione, & inter Principes Chriſtianos pace exorauerint: dummodò tamen ſint verè contriti, & confeſſi. Vt reperitur in Compendio Indulgentiarum Carmelitanæ Religionis nuper impreſſo à R. P. M. Saluatore Palmerio, fol. 73. ibiq; omnes deſcribuntur Indulgentiæ, quæ

quo-

quolibet die in Romanis Eccleſijs reperiuntur conceſſæ, quæ modo ſupradicto lucrari poſſunt. Ac nonnulla alia Priuilegia ad ipſam Carmelitarum Religionem ſpectantia. A

Et plenius ipſæ Indulgentiæ referuntur in Compendio Eremitarum Sancti Auguſtini à R. P. Fratre Hieronymo Nolano edito, ibiq; nonnulla alia Priuilegia Religionis S. Auguſtini pariter conceſſa, recenſentur.

In quibus Compendijs, cùm copioſiſſimè tùm de Priuilegijs, cùm etiam de Indulgentijs Fratribus, ac Confratribus, Centuratis, vel habitum portantibus ſupradictorum Ordinum Auguſtinienſium, & Carmelitarum, maxima cum omnium vtilitate tractetur; Ideò breuitatis cauſa ad illa me remitto, cum vnuſquiſq; faciliter ea poterit, qui voluerit, præ manibus habere. B

Pro Fratribus Auguſtinianis.

INDVLGENTIAE, QVAS LVCRANTVR audientes verbum Dei à Fratribus Minoribus. Quintò. C

1 GREGORIVS 9. conceſſit audientibus prædicationes Fratrum Minorum, quindecim annos Indulgen. b. ffo. 260. conceſſione 469.

2 ALEXANDER 4. conceſſit, vt Fratres Minores, in quibuſcunq; Eccleſijs, vel locis eos prædicare contigerit, poſſint dare ſuis anditoribus Indulgen. quadraginta dierum. b. ffo. 60. conceſſ. 654. D

3 IDEM Alexander conceſſit accedentibus ad Eccleſias Fratrum Minorum, cauſa audiendi ſermones, vel Miſſas, quocunque tempore, pro qualibet vice, Indulgentiam centum dierum. B. fo. 14. Et ffo. 108. conceſſione 231. Et b. fffo. 108. conceſſione 437.

Miſſa.

4 IDEM Alexander, & Nicolaus 3. & Innocentius 4. & Nicolaus 4. ac Benedictus 11. conceſſerunt venientibus ad Eccleſias Fratrum Minorum, tempore Quadrageſimæ, feria 2. & 4. & 6. quando ibidem prædicatur, Indulgentiam centum, triginta, & octo annorum, & ducentorum, & duorum dierum. b. fffo. 108. conceſſ. 439. E

Pro Quadrageſima. Nota.

5 CLEMENS 4. vt teſtatur Ioannes 22. conceſſit, quòd Fratres Minores prædicantes extra domos ſuas, poſſint concedere auditoribus ſuis 80. dies Indulgentiæ. In domibus verò ſuis, vltra præfatas Indulgentias 100. dies. B. fo. 24. Et ffo. 108.

con-

A conceſſ.231. Et ffſo.108. conceſſ. 345. ¶ Vide infra poſt §. 6. epilogationem omnium, quæ poſſunt lucrari audiendo ſermones Fratrum. Collector

Sequuntur conceſſa audientibus ſermones Fratrum Ordinis Prædicatorum.

6
B VENIENTIBVS communiter ad ſermones annuales audiendos, ad loca Fratrum Prædicatorum, conceduntur ab Honorio 3. dies 100. à Bonifacio 8. dies 100. ab Alexandro 3. dies 100. à Gregorio 9. dies 100. ab Innocentio 4. dies 100. à Benedicto 11. dies 200. ab Vrbano 5. dies 100. ab Alexandro 5. dies 100. ¶ In ſumma autem ſunt anni tres, & dies duo. b. fffo. 111. conceſſ. 491. Ex Priuilegijs Fratrū Prædic.

Epilogando omnes ſupraſcriptas Conceſſiones, reſolutio eſt iſta, quòd Fratres præfati, quandocunque prædicant in ſuis Do C mibus, quocunque die anni, poſſunt concedere ſuis auditoribus 18. annos, & 322. dies. Et numerando per dies, ſunt ſeptem millia & 72. dies. Sed quando alibi prædicant, poſſunt concedere decem, & octo annos, & ducentos, ac 22. dies. Et numerando per dies, ſunt ſex millia, & nongenti ſeptuaginta duo dies. Attamen, quando prædicant tempore Quadrageſimali, in Domibus ſuis feria 2. & 4. ac 6. poſſunt concedere vltra prædicta, centum triginta, & octo annos, ac ducentos, & duos dies. Et in ſumma D ſunt in præfatis ferijs centum quinquaginta ſex anni, & quingenti viginti quatuor dies. Collector. Epilogatio Conceſſionum ſupra ſcriptarū.

INDVLGENTIAE, QVAS POSSVNT LVCRARI *Seculares, ratione habitus prædictorum Fratrum. Sextò.*

1
E CLEMENS 4. conceſſit morientibus cū habitu Fratrum Min. & qui cum eo elegerint ſepeliri, remiſſionem tertiæ partis omnium ſuorum delictorum. b. ffo. 260. conceſſione 658. Sepultura.

2
NICOLAVS 3. conceſſit omnibus, qui moriuntur cum habitu Fratrum Min. & qui cum eo elegerint ſepeliri, remiſſionem tertiæ partis omnium peccatorum ſuorum. b. ffo. 260. conceſſ. 661. Aliàs habetur, quòd eſt remiſſio quartæ partis. b. fffo. 108. conceſſ. 447. Sepultura.

VRBA-

3 VRBANVS 5. conceſſit ſimiliter Indulgentiam remiſſionis tertiæ partis peccatorum illis, qui moriuntur cum pręfato habitu Fratrū Minorum. b. ffo. 161. conceſſione 670. Aliàs habetur, quòd conceſſit remiſsionem quartæ partis. b. fffo. 109. conceſſione 458. A

Collector. Circa præfatas Conceſſiones habitus, in ſumma authentica, ſuperius allegata, reperitur abſq; nominatione Pontificum, ſequens Conceſſio.

4 IDEM conceſſi eſt ſepultis in noſtris cœmeterijs, & morientibus in habitu noſtro Fratrum Minorum, quarta pars peccatorum, à quatuor Summis Pontificibus. ffo. 71. conceſſione 183. B

5 Pro Monialibus Sanctæ Claræ. ALEXANDER 6. conceſſit, vt mulieres ſuſcipientes ante mortem, vel poſt mortem habitum ſanctæ Claræ, habeãt talem relaxationem peccatorum, qualem habent viri pro habitu Fratrum Minorum. o. ffo. 70. conceſſione 176. Et fffo. 99. conceſſione 368. C

6 Ind. plen. LEO informatus de prædictis Conceſſionibus, circa habitum Fratrum Minorum, confirmauit eas, ac de nouo conceſſit, & ad huiuſmodi gratias ſuam portionem addidit, concedens, quòd morientes in dicto habitu conſequantur Indulgentiam plenariam. O. fffo. 61. conceſſ. 185.

7 Ind. plen. pro tertia. IDEM Leo iterum confirmauit Conceſſiones ſupradictas, & addidit, quòd tàm morientes, & ſepeliendi in dicto habitu, quàm morientes, & ſepeliendi in habitu Sororum Tertiæ Regulæ eiuſdem ſancti Franciſci, ſub obedientia Miniſtrorum Generalis, & Prouincialium degentium, conſequantur Indulgentiam plenariam omnium ſuorum peccatorum. O. fffo. 62. conceſſione 201. D

8 IDEM Leo declarauit, ſufficere habitum prædictum petere, ac ſuper ſe vſq; ad mortem habere, ac in eo ſepeliri, etiam ſi ante mortem non induatur. O. fffo. 60. conceſſ. 183.

E

Ex Priuilegijs Fratrum Prædicatorum.

9 Pro oſculãtibus habitũ Fratrum Collector. IOANNES 23. omnibus Chriſtifidelibus, oſculantibus habitum Ordinis ſancti Dominici, ſeu Fratrum Ordinis Prædicatorum, quinq; annos, & totidem quadragenas, de iniunctis pęnitentijs relaxauit. b. fffo. 95. conceſſ. 307. Et numerando per dies, ſunt duo millia. & 75. dies. ¶ Tantundem lucrantur oſculantes

A lantes habitum Fratrum Minorum, & aliorum Mendicantium, ratione communicationis Priuilegiorum.

Ex Priuilegijs Fratrum Auguſtinienſium.

LEO 10. conceſſit, quod viri, & fœminæ deferentes Zona Fratrum ſancti Auguſtini datam ab aliquo Prælato eiuſdem Ordinis ad hunc finem, lucrari poſſint Indulgentias prædictis Fratribus conceſſas. b. ſſſo. 122. conceſſ. 566.

B IDEM Leo extendit præfatam Conceſſionem, ad illos, qui detulerint chordam ſancti Franciſci, datam ſimiliter ab aliquo Prælato Ordinis Minorum, vt ſupradictum eſt de Zona S. Aug.

Hæc Conceſſio non eſt impreſſa in libris Priuilegiorum, ſed abſq; dubio fuit impetrata ad inſtantiam Reuerendiſsimi Cardinalis ſanctæ Crucis bonæ memoriæ. Collector.

ITEM Sixtus 4. conceſſit, vt ſi quis voluerit ſeculares ob deuotioné, cum eorum habitu ſepelliri, poſsit in eorũ Eccleſijs

C ſepelliri, non obſtãte, quod in alia Eccleſia ſepulturam elegiſſet: vt refertur in Comp. Priuilegiorum 35. vt teſtatur P. F. Hieronymus Nolanus Ordinis S. Auguſtini, in Tractatu nuper ab ipſo edito Priuilegiorum, & Indulg. eiuſdem Ordinis, fol. 122. vbi latè de hoc ipſe pertractat.

Ex Priuilegijs Ordinis Sanctæ Trinitatis.

D LEO 10. & Adrianus 6. decedentibus in habitu Ordinis Sãctiſſimæ Trinitatis, aut ſcapularium dicti Ordinis de manu alicuius illius Prælati, etiam abſq; alicuius voti emiſſione ſuſcipientibus, & defferentibus in Regnis Caſtellæ, Legionis, & Granatæ conſiſten. conceſſerunt omnes, & ſingulas Indulgentias, & peccatorum remiſſiones Fratribus prædicti Ordinis conceſſas, prout latius habetur in dictione, Communicatio Priuilegiorum. §. vlt. & ſupra, Indulgentiæ, quòad ſeculares, quartò. §. 23.

E ☞ CAPVCCINI ANNOTATIO.

SIXTVS V. (vt in Conſtitutione 14. & 59. vt in Bullario) concedit Indulgentiã plenariã Confratribus cordæ S. Franciſci in die quo confeſſi, & communicati receperint à Guardiano dictæ Confraternitatis cordam. Et in hora mortis, dicendo Ieſus cum corde. Et etiã prædicti Confratres conſequantur omnes Indulgentias Confraternitatis Confalonis, omneſq; alias Religioni In §. 11. Indulgẽtia pro corda S. Frãciſci.

conceſſas (obſeruato tamen modo quodam in dicta Conſt. 59. requiſito) quæ Confraternitas debet erigi à R.P. Generale Conuentualiũ in eorũ Eccleſijs, vel Capuccinorum, vel de obſeruantia, vt in ſupradicta Cõſt. 14. habetur. Itaq; conſuetudo illa benedicendi cordam à Guardianis, vel Sacerdotibus ſimplicibus, hodie non ſubſiſtit; Nã oportet, vt fiat per viam Confraternitatis ſupradictæ, vt in eademmet Conſt. 14. dicitur. A

Indulgẽtia pro Feſtiuitatibus principalibus Ordinis.

De Indulgẽtia conceſſa viſitantibus, confeſſis, & communicatis, Eccleſiam aliquam Conuentualium, Capuccinorum, & de obſeruantia, in Feſtiuitatibus principalibus Ordinis, vide ſupra in verbo, Feſtiuitas, §. 2. in annotatione noſtra. B

INDVLGENTIAE IMPETRATAE A FRATRIBUS *Minoribus pro Secularibus, in fauorem Conceptionis Immaculatæ Virginis Mariæ, Dominæ noſtræ, Septimò.*

1 SACROSANCTVM Concilium Baſilienſe, cunctis Chriſti fidelibus, verè pœnitẽtibus, & confeſſis, in die Feſtiuitatis Conceptionis intereſſentibus Miſſarum ſolemnijs centum, Primis autẽ, vel ſecũdis Veſperis totidẽ; Sermoni verò verbi diuini de eadẽ Feſtiuitate 150 dies, de iniũctis ſibi pœnitentijs relaxauit. b. fo. 42. Et ffo 40. conceſſ. 45. C

2 SIXTVS 4. ſtatuit, & ordinauit, ꝙ omnes, & ſinguli Chriſti fideles vtriuſq; ſexus, qui Miſſam, & officiũ Feſti Conceptionis B. Mariæ Virginis, cuius initiũ eſt: Sicut lilium inter ſpinas, &c. in Feſto eiuſdẽ Conceptionis deuotè celebrauerint, & dixerint, aut illius horis canonicis interer int, quoties id fecerint, eãdem prorſus Indulgentiam, & peccatorum remiſſionem conſequantur, quam Vrbanus 4. & Martinus 5. & alij Romani Pontifices conceſſerunt illis, qui Miſſam, officium, & horas canonicas, in Feſto Corporis Chriſti, à primis Veſperis, & ꝑ illius octauã (iuxta Romanæ Eccleſiæ inſtitutionẽ) celebrant, & dicunt; aut Miſſę, ac officio, & horis huiuſmodi interſunt. B. ffo. 115. cõce. 252. D

Collector.

Iſtæ Indulgentię, vt colligitur ex quadã Bulla Eugenij 4. quæ habetur b. fffo. 137 conce. 578. ſunt in ſumma. Pro matutinis, & vtriſq; Veſperis diei Feſti, & Miſſa, quadringenti dies. Pro reliquis horis, hoc eſt, pro qualibet ipſarum, cẽtum ſexaginta. Et in quibuſlibet octauarũ diebus, pro ſingulis Matutinalium, Miſſarum, & Veſperorum, ducenti dies. Ac pro reliquis horis, octoginta dies. Item ſequentibus Proceſſiones, ac Miſſas deuotè celebrantibus, tàm in Feſto, quàm in octauarum diebus pro pace, ac tran- E

Proceſſiones. Miſſas.

A tranquillitate Eccleſiæ; ac Sacramentum in Feſto huiuſmodi ſu- Communicare.
mentibus, conceduntur ducenti dies Indulgẽtię Et hoc vltrà In-
dulgentias, ſupra poſitas, & conceſſas per Conc. Baſilienſe. §. 1.

IVLIVS 2. conceſſit omnibus Chriſtifidelibus, verè pœnitentibus, & confeſſis, in Regno Caſtellæ conſtitutis, qui imaginẽ B. Mariæ Virginis, & eius Filij (quam Moniales Ordinis ſanctæ Conceptionis in ſcapulario, & homines in pectore deferre conſueuerunt) detulerint, & nonies Salutationem Angelicam deuo- 3 Particularis pro Regnis Caſtellæ.
B tè recitauerint, ſimiles, & prorſus eaſdem Indulgentias conſequantur, quas conſequerentur, & conſequi poſſent, ſi decies Salutationem Angelicam, in honorem decem virtutum eiuſdem B. Mariæ Virginis recitarent. b. ffo. 89. conceſſ. 254.

Notandum eſt, ꝙ ad lucrandum præfatas Indulgentias, non oportet recipere ab aliquo inſignia, nec illa deferre, ſicut pro lucrandis Indulgentijs de decem Aue Maria; licèt aliqui aliter opinentur. Collector.

C LEO 10. conceſſit, quòd viri deferentes Imaginem Conceptionis B. Virginis, & mulieres ſcapularium eiuſdem Ordinis, cum prædicta imagine, eaſdem gratias obtineant, & conſequantur, quas conſequuntur, & conſequi poſſunt deferentes chordam Fratrum Minorum, & corrigiam ſancti Auguſtini. O. ffo. 61. conceſſ. 188. 4

IDEM Leo conceſſit, intuitu Immaculatæ Conceptionis B. Virginis, nonnullas alias Indulgentias, & magnas valdè. Sed 5 Ind. plen.
D quia iſtæ ſunt pro Fratribus Min. & Monialibus, & alijs Religioſis, qui eorum Priuilegijs gaudent, & non pro ſecularibus; ideò non ponuntur hic. Habẽtur tamen ſupra, in dictione, Indulgentiæ plenariæ, quòad Fratres, §. 18. & 19.

INDVLGENTIAE QVAEDAM, ETIAM PRO Secularibus obtentæ à quibuſdam Fratribus Minoribus. Octauò.

E

CALIXTVS 3. conceſſit plenariam Indulgentiam pro Patribus, & Matribus omnium Fratrum Min. præſentium, & futurorum, etiam defunctorum, in Purgatorio exiſtentibus. o. ffo. 65. conceſſione 90. Et ffo. 101. conceſſ. 399. 1 Pro parentibus Fratrum.

Notandum eſt, ꝙ poſt Conceſſionem ſupraſcriptam, poſita, ſunt ibidem immediatè ſequentia verba. Et ſic quilibet Pater, Collector.

Ddd 2 & Ma-

& Mater Fratris Min. poteſt in articulo mortis eligere Confeſſorem idoneum, qui eum abſoluat plenariè à culpa, & pęna de omnibus peccatis ſuis. Hęc ibi ad litterã. Circa quæ quidẽ oportet aduertere, ꝙ, vt patet ex tenore ipſorum, non fuerunt, nec ſunt verba de corpore Conceſſionis, ſed potius benè intuẽti apparebit, ꝙ ſint addita velut gloſſa declaratiua ab aliquo Fratre modicum ſciẽti. Si.n. prædicta clauſula eſſet de corpore Cõceſſionis, nõ diceretur in principio eius. Et ſic &c. ſed vt ſic &c. poſſit &c. Quod autẽ, qui præfatam clauſulam addidit, fuerit indoctus, patet ex hoc, quia pro eodẽ ſumpſit Indulgentiam plenariã, & abſolutionem plenariam à pęna, & culpa, quæ tñ ſunt valdè diuerſa. Nam Indulgentia plenaria, ſecundum Doctores, ſolummodò refertur ad pęnã, & non ad culpam. Eſt.n. Indulgentia, quædã remiſſio pęnæ debitæ pro peccato poſt cõtritionem habitã de ipſo: vt colligitur extra de pęn. & remiſ. c. Quod autẽ. Vel Indulgentia eſt pęnæ relaxatio, quam quis iuſtè pro culpis proprijs facere debuiſſet, de theſauro Eccleſiæ ad diuinam iuſtitiam perſoluendam ſumpta. Poteſt tñ ſaluari ſupradictum dicendo, ꝙ cum in articulo mortis nõ ſit caſus aliquis reſeruatus, iure communi poteſt ab omnibus caſibus, & cenſuris abſolui à ſuo Cõfeſſore, à quo etiam per præfatũ Priuilegium poterit ſibi cõcedi Indulgẽtia plenaria. Et ſic abſoluetur à culpa, & à pęna.

Nota. A B C

2 SIXTVS 4. vniuerſis, & ſingulis Chriſtifidelibus dicentibus qualibet die ad honorem Dei, & Beatiſſimæ Virginis Mariæ toties Angelicam Salutationem, quot ſunt pſ. in pſalterio Dauitico; videlicet, centies, & quinquageſies, præponendo Orationem Dominicam ſingulis decem Salutationibus Angelicis, conceſſit, pro qualibet vice, qua, ſicut dictum eſt, orauerint, pro qualibet quinquagena prędictarum, quinque annos, & totidem quadragenas Indulgentiæ. B.ffo.135.conceſſ.299.

Pro recitãtibus pſalterium, ſeu Roſarium B. Virginis. D

Collector. Supraſcripta Indulgẽtia Pſalterij B. Virginis, eſt eademmet, quam Fratres Ordinis Prædicatorũ publicant, & de qua faciũt Confraternitatem ſub nomine Roſarij eiuſdẽ B. Virginis. Attamen, vt patet ex litteris Sixti, non fuit conceſſa ad inſtantiã huiuſmodi Fratrum, ſed Ducis, & Duciſſæ Britaniæ, qui impetrauerũt hãc Indulgẽtiam pro omnibus fidelibus. Nec oportet ad lucrãdũ pręfatã Indulgẽtiã, vt recipiatur quis in Cõfraternitate ſupra nominata Roſarij, prout aliqui opinãtur. Credibile eſt tñ, ꝙ poſteà Fratres Prędicatores obtinuerint ampliores remiſſiones ſuper hoc, ac ẽt auctoritatẽ ad inſtituendũ Cõfraternitatẽ.

Nota. E

INNO-

A INNOCENTIVS 8. conceſſit, quòd Procuratores Fratrum Minorum,eorumq́; ſubſtituti,liberi,parentes,fratres, ſorores, & vxores eorum poſſint promereri Indulgentias Stationum, & alias Fratribus conceſſas, dicendo in Eccleſijs prædictorum Fratrum quinque Pater noſter, & totidem Aue Maria, pro fęlici ſtatu Romanæ Eccleſiæ. o.fo.65. & ffo.70.conceſſione 172.& fffo.99.conceſſ.367. 3 Pro Syndicis Fratrũ.

ALEXANDER 6. conceſſit dicentibus Coronam Virginis, cum genuflexionibus conſuetis, illas Indulgentias, 4
B quas habent dicentes orationes Pietatis, cum oratione Dominica,& Salue Regina.o.fffo.97.conceſſ.372.

LEO 10. ad inſtantiam cuiuſdam Fratris Minoris innouauit Indulgentiam verſuum, qui dici ſolent coram imagine Pietatis. Quam Indulgentiam,populorum fides tenet,à ſancto Gregorio fuiſſe conceſſam. Et caſu,quo non eſſet,illam de nouo conceſſit. Addidit etiam ſequentem verſum. 5 De verſibus S. Gregorij.

C O Domine Ieſu Chriſte, adoro te ad iudicium progredientem, iuſtos ad Paradiſum vocantem, peccatoreſque damnantem,deprecor te, vt tua Paſſio liberet nos ab illis pęnis. Amen. o.fffo.91.conceſſ.264.

Aduerte,ꝙ in hac Conceſſione non fuit expreſſum quanta ſit huiuſmodi Indulgentia;nec additũ eſt aliquid à pręfato Leone, prout aliqui falsò publicãt,& aſſerunt; ſed ſolùm cõceſſit de nouo quicquid erat cõceſſum,ſine vlteriori explicatione. Et ego, Collector.
D qui hęc collegi,ſcio ità eſſe,quia vidi, & legi Conceſſionẽ prędictã in Regiſtro,qđ habetur Romæ in ſacro Cõuẽtu de Araceli.

IDEM Leo ad inſtantiam cuiuſdam Fratris Min. conceſſit,quòd omnes tàm Fratres,quàm ſeculares dicentes 15. Pater noſter, cum totidem Aue Maria, pro exiſtentibus in peccato mortali,in qualibet vice,conſequantur remiſſionem tertiæ partis ſuorum peccatorum, quia hoc eſt opus maximæ charitatis. o.fffo.94.conceſſ.300. 6 Pro exiſtentibus in peccato mortali.

E IDEM Leo conceſſit,quòd dicendo ſemel in die quinquies Pater noſter,& Aue Maria in honorem,ſeu memoriam quinque plagarum Chriſti, & quinque præcipuorum dolorum Virginis Mariæ, conſequantur Indulgentiam decem millium dierum, & totidem annorum.b.fffo.89.conceſſ.258. 7 De quinque plagis Chriſti.

ITEM dicentibus duodecim Aue Maria,pręmittendo vnũ Pater noſter, in honorem duodecim excellentiarum Virginis Mariæ, datæ ſunt Indulgentiæ duodecim mille dierum. 8

9 De horis canonicis. ITEM dicentibus vnam Aue Maria, quando audiunt pulſum ad horas canonicas, qui fit ſepties in die, dantur ſeptem millia dierum Indulgentiæ. A

10 De horis diei. ITEM dicentibus, pro qualibet hora diei naturalis, vnam Aue Maria, dantur mille dies Indulgentiæ. Et ſunt in ſumma pro omnibus viginti quatuor horis diei, & noctis, viginti quatuor millia dierum Indulgentiæ.

11 Confirmatio omniũ Indulgentiarum. CLEMENS 7. confirmauit omnes Indulgentias, & remiſſiones peccatorum contentas, & annotatas in libris Priuilegiorum Fratrum Minorum, illaſq; etiã de nouo conceſſit. o. B

Collector. ¶ Hoc eſt intelligendum de contentis in libris impreſſis, vſque ad datam Conceſſionis, quæ fuit Anno Domini 1527.

SEQVVNTVR NONNVLLA NOTABILIA circa præfatam Indulgentiarum materiam, & quorundam dubiorum deciſiones, ſcitu digniſſima, ex dictis Sacrorum Doctorum in 4. ſentent. diſt. 20. & Cardinali de Turre cremata in cap. Menſuram, de pœnitentijs, & remiſſ. di. prima. & Abulen. ſuper 10. cap. Matthæi, ac Fœlynum in ſermone, Hodie mecum eris in Paradiſo, & Caietanum, ac Florentinum, alioſq; Summiſtas, collecta. C

Primum notabile. PRIMVM notabile eſt de excellentia, & valore Indulgentiarum. Circa quod Caietanus in Tractatu Indulgentiarum, q. 12. quærit. Vtrum dare operam ad acquirendas Indulgentias ſit imperfectionis? Et poſt argumenta, ſubdit. Ad huius euidentiam ſciendum, ꝙ Indulgentiarũ fructus proprius eſt ſatisfacere diuinę iuſtitiæ, quoad pœnam temporalem proprijs peccatis debitam, ex pœnis Chriſti, & Sanctorum, ſecundum traditionem Eccleſiæ Romanæ, vt patet in Extrauaganti Clementis 6. & multorum Romanorũ Pontificum Apoſtolicis litteris. Hac ſuppoſitione facta, conſequenter dicendum eſt, ꝙ quum actus iſte, qui eſt ſatisfacere per aliũ, non ſit ex ſuo genere malus (nullam. n. deordinationem importat) nec habet imperfectionẽ moralẽ annexam, qm̃ cum feruenti charitate, & promptiſſima voluntate per ſeipſum ſatisfaciẽdi ſtat; ꝙ tali modo. ſ. per Sanctorum pœnas velit ſatisfacere, & nihilominus operibus ſanctiſsimis, tãto magis intendere, quanto liberior à debita pœna, & gratior eſſe debet propter hoc cumulatum beneficium) ſed eſt actus de genere bonorum moralium. Eſt. n. appetitu recto appetibilis, vtpote ablatiuus impedimentorum

De excellẽtia, & valore Indulgẽtiarum. D E

torum

A torum ad cœleſtẽ patriam. Nam pœnæ peccatis debitæ impediunt ingreſſum ad æternam beatitudinẽ. Vnde tãtum oportet animas in Purgatorio morari, donec exolutis pœnis omnibus, debitis pro ſuis peccatis, liberè ab omni malo pœnæ, omniũ bonorũ aggregatione perfectum ſtatum aſſequãtur. ¶ Nec ſolùm eſt moraliter bonus, ſed ẽt meritorius, ſi fructuoſus eſt, quõ non niſi exiſtentibus in charitate Indulgentiæ proſunt; vt ipſa Conceſſionis forma monſtrat, dicẽdo, verè pœnitentibus. Oẽs autẽ B actus humanos ex charitate procedentes, meritorios eſſe conſtat. ¶ Nec ſolùm eſt meritorius æternæ vitæ, ſed cõſonus etiam perfectis viris, quoniam continuè ſuſpirantibus ad cœleſtem patriã, & cupientibus diſſolui, & eſſe cũ Chriſto, conſonant omnia recta acceleratiua cœleſtis ingreſſus. Cõſtat aũt exſolutionem pœnarum debitarum pro peccatis, acceleratiuã eſſe cœleſtis itineris, quoniã impedimenta ingreſſus ad fœlicitatẽ tollit. Omni igitur ex parte apparet, ꝙ dare operã Indulgentijs, eſt actus cõ C munis perfectis, & imperfectis in charitate conſtitutis, ſi pœnis adhuc pro peccatis ſuis obnoxij ſunt. ¶ Et cõfirmatur, quia omnibus, quantumcunq; perfectis, cõuenit dicere quotidie, Dimitte nobis debita noſtra. In quorum numero conſtat eſſe debitum pœnæ pro peccatis. Quod autẽ cõſonat petere, conſonat & quęrere. Conſonat igitur ẽt perfectis quærere debitum pœnæ pro peccatis ſuis debitæ, exſolui per ſatisfactoria opera Chriſti, & Sãctorum. Et quia tã perfecti, q̃ imperfecti, tàm ſani, q̃ infirmi, D tàm morituri, q̃ diu victuri, in charitate conſtituti, rei poſſunt eſſe alicuius pœnæ tẽporalis, pro ſatisfactione ſuorum actualiũ peccatorum; ideò nullus excipitur à fructu Indulgẽtiarum, qui voluerit earũ particeps fieri. Rariq; videntur eſſe adeò ſatisfaciẽtes per ſeipſos, qui nõ egeant Indulgentijs. Qui tamen tutius agũt, ſi per Indulgẽtias, ẽt à debitis, ſe abſolui curant Hæc Caietanus. ¶ Quò verò ad quantitatẽ ſatisfactionis præfatę, eſt notãdum, ꝙ cùm quis Indulgentiã plenariam promeretur, omnis pę E na pro peccatis debita remittitur illi. Cum autẽ Indulgentiam tertiæ, vel quartæ, ſeu alterius partis cõſequitur, tantundem de pœnis debitis remittitur, quantum ſonat. Et cũ certus numerus dierũ, vel annorum, Indulgentiæ cõceditur, tantùm remittitur, quãtùm remitteretur, ſi totidẽ diebus, vel annis in pręſenti vita pęnitentiã egiſſet. ¶ Et notandũ, ꝙ cũ conceditur Indulgentia tot dierũ, vel annorũ, de iniunctis pęnitentijs, dicunt aliqui Doctores, præſertim Caietauus in tract. Indulgentiarũ. q. 2. ꝙ non

Nota.

remittitur,niſi quãtum correſpondet pœnitentiæ impoſitæ per A
Confeſſorem. Ità,ꝙ ſi Confeſſor nõ impoſuit aliquos annos, vel
dies pęnitentię,nihil operabitur illa Indulgentia,niſi in Cõceſ-
ſione diceretur,etiã de non iniunctis,ſed iniungendis,ſeu à quo-
modolibet debitis;quia iniuncta pœnitẽtia,eſt principalis,& ſo
la materia Indulgentiæ, ſecundum Sacros Canones intellectæ.
Veruntñ Florentinus,& Card.de Turre cremata,& S.Thomas,
& multi alij dicunt intelligi debere etiã de non iniunctis. Ità, ꝙ
huiuſmodi Indulgentia remittet tantumdem,quãtum debuiſſet B
imponi à Confeſſore,ſi ad tm̃ protẽditur conceſſio. Vnde ſequi-
tur, ꝙ ſi alicui imponatur pęnitentia ieiunãdi, vel aliquid aliud
faciẽdi tot diebus,& ille lucretur Indulgentiã totidem dierum,
nõ tenebitur ad faciendum talẽ pęnitentiam,licèt Confeſſor pę
nitẽti ad hoc licentiã non dediſſet. Nihilominus tñ Doct.conſu
lunt,vt pęnitẽtia impoſita impleatur,quia hoc eſt tutius,præſer
tim cùm vix poſſit quis eſſe certus, ꝙ lucratus ſit Indulgẽtiam.
Quapropter,licet aliqui dicãt,ꝙ illi,cui Indulgẽtia plenaria cõ C
ceditur,nõ eſt opus imponere aliquã pęnitentiã, bonũ eſt tñ,ꝙ
imponatur,& adimpleatur,prout ijdẽ Doct.cõſulunt. ¶Notan
dum etiã,ꝙ qñ in Conceſſione Indulgentię dicitur,de peccatis,
de quibus fuerit quis corde cõtritus,& ore confeſſus,virtute hu
iuſmodi Indulgẽtiæ nõ remittuntur peccata, de quibus nõdum
cõtritus,nec cõfeſſus eſt;licèt faceret reliqua omnia pro conſe-
quutione Indulgentiæ requiſita. Sed ſolũ remitterentur illa,de
quibus aliqñ contritus,& confeſſus eſt. ¶Item notandum,ꝙ qñ D
in Conceſſione Indulgẽtię dicitur,ꝙ verè pęnitentes,& confeſſi
poſſint promereri talẽ remiſſionem peccatorum,intelligitur ẽt
de oblitis,& ignoratis,de quibus ſufficit contritio generalis, cũ
propoſito confitendi qñ ad memoriam, ſeu notitiam venerint.
Si tñ Conceſſio dicat, de quibus fuerit corde contritus, & ore
cõfeſſus,non ſe extendet ad ignorata,& oblita,ſecundum com-
munem opinionẽ. Attamen Florentinus,& Card.de Turre cre-
mata tenent, ꝙ ſi pęnitens fecit debitam diligentiam ad cogno E
ſcendum,& memorãdum ſua peccata,talis eſt verè contritus,&
confeſſus ẽt de ignoratis, & oblitis,propter generalẽ contritio
nem,& voluntatem cognoſcendi,& confitendi,quam de illis ha
buit Ac per cõſequens omnium illorum, ſicut & aliorum conſe
quetur remiſſionẽ. ¶Similiter eſt notandũ, ꝙ ſi in Conceſſione
Indulgẽtiæ dicatur,vt quis poſſit eligere Confeſſorẽ,qui ei con
cedat aliquam Indulgentiã,nunquã illam conſequetur,niſi pre-

fato

A ſato modo ei concedatur. Videtur tamen, quòd Confeſſor poſſit huiuſmodi Indulgentiā concedere, abſq; confeſſione Sacramentali, præmiſſa tantū Confeſſione generali; dū tamen conteratur, & proponat confiteri tēpore determinato ab Eccleſia. Et dicit Florentinus, ꝙ huiuſmodi caſu, ſi deſit perſona Eccleſiaſtica ad concedendū Indulgentiam præfatam, poſſet illam tempore neceſſitatis concedere perſona ſecularis. De quo habetur ſimile in excommunicato, qui in caſu neceſſitatis abſolui poteſt per ſecu-
B larem ab excommunicatione; quia iſtud non ſpectat neceſſariò ad ordinem ſacerdotalem, ſeu clericalem; ſed ſolùm ad iuriſdictionem, qua poteſt etiā ſecularis vti. ¶ Notandum eſt etiam, ꝙ ſi in Conceſſione Indulgentiæ dicitur abſolutè, quòd qui viſitauerit aliquem locum, & manus porrexerit adiutrices, conſequatur talem Indulgentiam, debet intelligi ſic; quòd vnuſquiſq; largiatur iuxta ſuam qualitatē, ſeu poſſibilitatem; ſcilicet, quòd diues, ac potens viſitet huiuſmodi locum benè aſſociatus, & con-
C ferat largam eleemoſinam. Tamen ſancti Bonauentura, & Thomas, ac Durandus tenent, quòd licèt ſic non faciat, lucrabitur magis, quàm faciendo aliud opus conſimile, vbi non eſt Indulgētia conceſſa. Sed Oſtienſis dicit, quòd faciendo illud, quod iniungitur ad promerendam Indulgentiam: licèt non ſecundum qualitatē ſuæ perſonæ, lucrabitur plenè Indulgentiā cōceſſam. Verūtamē quādo determinatur quantitas, quæ debet dari ad lucrandū Indulgentiā, vt dicendo, quicunq; dederit vnū denariū, &c.
D tunc ita benè lucrabitur Indulgentiā diues, ac potens largiēdo vnū denarium duntaxat, ſicut pauperculus dando aliū denariū. Ac ſimiliter ita benè lucrabitur Indulgentiā exiſtens Romæ, ſicut qui à finibus terræ illuc perrexit. Tamē quòad præmiū, amplius meretur, & lucratur qui in præfato caſu magis laborauit, vel expēdit. Et intantū eſt verū ſupradictū, quòd ſi quis propter paupertatē, vel infirmitatē nequit facere illud, quod in Conceſſione Indulgētiæ imponitur, quāmuis ex toto corde vellet face-
E re, nō lucrabitur huiuſmodi Indulgentiam; quia in hoc voluntas pro facto nō reputatur, prout in aliis. Dicunt tamen S. Bonauētura, & Thomas, quòd talis voluntas eſt magni meriti ad lucrādū præmiū eſſentiale. ¶ Inſuper notandū, quòd quando in Conceſſione Indulgentiæ dicitur, quòd datur, ſeu cōceditur per modum ſuffragij, prout fit cum Indulgentia refertur ad defunctos, talis conceſſio vel Indulgentia taliter conceſſa, eſt eiuſdem valoris, ſicut alia, quæ abſolutè conceditur quòad viuentes. Ita Indulgentia per modum Suffragij.

quòd

quòd tantumdem valeant decem dies Indulgentiæ, vel anni con ceſſi, per modum ſuffragij, pro aliquo defuncto, ſicut valent totidem conceſſi pro aliquo viuente, quando abſolutè conceduntur. Nam tantùm diminuitur vni de pœna debita, ſicut alteri. Omiſſis enim erroribus iam reprobatis, qui circa hoc exorti ſunt, hæc eſt veritas determinata; quòd Papa poteſt communicare, vel diſtribuere theſaurum Eccleſiæ defunctis in Purgatorio exiſtentibus, ſicuti & viuentibus, aut tanquàm ſubditis, vel tanquàm amicis, abſq; aliqua differentia in valore, prout ſepe facit. Dicere autem oppoſitum, eſſet reſiſtere Eccleſiæ, vt inquit Gabriel in Canone. Et idem dicit Confutatorium errorũ. A B

Item notandum, quòd ſecundum ſanctum Thomam, mediante voluntate, qua mouetur homo ad cauſam, propter quam conceditur Indulgentia, ſe diſponit amplius ad gratiam, quàm cum exercitio aliorum actuum bonorum. Et cum illa proficit plurimum ad vitandum peccata. ¶ Aduertendum tamen, ac notandum, quòd non obſtante dicto ſuprapoſito immediatè, dicit, C
Nota. idem ſanctus Thomas, quòd Religioſi exiſtentes in ſuis Monaſterijs, promerentur amplius, quàm diſcurrendo, aut peregrinando ad lucrandum Indulgentias. ¶ Dicit etiam idem ſanctus Thomas, quòd licet alia bona opera proſint exiſtenti in peccato mortali, vt Deus illuminare dignetur illum, ac peccato exeat; ſed Indulgentiæ non proſunt tali, quia iuxta intentionem concedentis, in illo locum non habent. Vndè pro tempore, quo quis manet in peccato, plus confert communicatio bonorum operũ D aliorum, quæ fit per litteras fraternitatis Prælatorum Ordinis,
Nota. ſeu aliàs, quàm proſint Indulgentiæ. ¶ Notandum eſt etiã, quòd ſecundum Alexandrum de Hales, & ſanctum Bonauenturam, Indulgentiæ ſunt de nobiliſſimis, & efficaciſſimis ſuffragijs. Et addit Gabriel, quòd non eſt certior modus ad liberandum animas à Purgatorio. Et Florentinus dicit, quòd Indulgentiæ ſunt valdè vtiles peccatoribus. Idemq; dicit ſanctus Thomas vbi ſupra. ¶ Dicunt ſimiliter Florentinus, ac Felinus, quod tenere E pertinaciter, quòd Indulgentiæ non valent, aut quòd Papa non poſſit concedere Indulgentiam Plenariam, eſt hæreſis. ¶ Eſt inſuper notandum, quòd inter Indulgentiam Plenariam, & Iubileum nulla penitus eſt differentia, vbicunq; concedatur; prout tenet Felinus vbi ſupra. Et vt ex tenore Bullarum liquidò patet.

Igitur propter omnia ſupradicta, nullus omittere debet lucrari Indulgentias omnibus vijs, quibus poterit, præſertim, quia

nemo

A nemo poteſt ſcire in dubio quando, vel per quam viam lucrãtur; cum, ſecundum Sacram ſcripturam, nemo ſciat. vtrum odio, vel amore dignus ſit. Itèm quia ſemper contrahimus noua debita. Et quia dato caſu, quòd Indulgentiæ non eſſent opus ad ſatisfaciendum pro pœnis debitis, tamen multum conferunt pro acquirendo præmio eſſentiali. Et inſuper, quia licèt quis non poſſit applicare alijs Indulgẽtias ſibi conceſſas, niſi ad hoc ſpecialem conceſſionem habeat, prout Fratres Minores ad applicandum
B defunctis habent; tamen quilibet poteſt opus bonum, quod pro aſſequenda Indulgentia facit, alijs applicare. Sicut qui vadit Romam, aut Hieroſolimam, poteſt meritum ſui laboris cui maluerit applicare, & Indulgentias pro ſeipſo lucrari.

SEcundum notabile eſt de ijs, quæ concernunt auctoritatem, ſeu poteſtatem concedendi Indulgentias. Circa quod ſciendum, quòd Indulgentias poſſunt dare, non ſolum Papa, vt in præcedenti notabili dictum eſt, ſed etiam Epiſcopus, ac eorum Su- Secundum notabile.
C periores, & ipſorum Vices gerentes per commiſſionem, vel præſcriptionem. Et ſic Fratres prædicantes concedunt Indulgentias audientibus eorum ſermones. Ac ſimiliter Confeſſores, quãdo eis committitur per aliquam Bullam, vel aliàs. Aliter enim ſecundum aliquos Doctores, præſertim Abulenſem ſuper. 16. c. Matthæi, nequeunt Confeſſores aliquas Indulgentias concedere. Cuius tamen contrarium tenent ſumma Angelica, & Roſella, & Doctores ab eis allegati. Quibus adhęrendo videtur, quòd
D ſemper Sacerdos in fine abſolutionis dicat. Et concedo tibi omnes Indulgentias, quas concedere poſſunt, inquantum auctoritas mea ſe extendere poteſt. ¶ Cardinales verò ſi non ſunt Epiſcopi, non poſſunt, ſecundum iura, concedere aliquas Indulgentias. Nihilominus tamen eas concedunt, aut ex conſuetudine, vel ex particulari Priuilegio. Et quòd ad Epiſcópos pertineat conceſſio Indulgentiarum, habetur in c. Accedentibus, de exceſſibus Prælatorum. ¶ Eſt autem circa ſupradicta notandum,
E quòd aliquando Prȩlati habentes auctoritatem concedendi Indulgentias, præſertim Papa, concedunt aliquas Indulgentias per ſemetipſos, vt dicendo. Qui talem Eccleſiam viſitauerit, aut toties dixerit Pater noſter, vel Aue Maria, &c. lucretur tot dies Indulgentiæ. Et tunc ad lucrandum tales Indulgentias, non eſt opus, quòd Confeſſor aliquid faciat. Sed ſi eſt in ſtatu gratiæ, vel conteritur de peccatis, cum propoſito confitendi illa, tempore ab Eccleſia determinato, facitq; iniunctum pro conſecu-

tione Indulgentiæ, lucratur illam. Sic tenet Abbas in. c. Omnis A
vtriuſq; ſexus, de pænit. & remiſſ. Et Doctores in Clementina
prima, de reli. & vene. ſan. Aliquando verò Prælati non concedunt Indulgentias per ſeipſos, ſed committunt alijs, vt concedere poſſint. Sicut conceſſum eſt, quòd prædicantes Fratres poſſint ſuis auditoribus certos dies, & annos Indulgentiæ concedere. Et tunc, niſi Prædicator faciat conceſſionem, nullam
Nota. Indulgentiam lucrantur audientes. Et ſimiliter quando Confeſſoribus electis per Bullas, vel Confeſſionalia datur facultas concedendi Indulgentiam talem, vel talem ſibi confitentibus; quia B
niſi Confeſſores faciant huiuſmodi conceſſionem, pænitens non conſequitur Indulgentiam. Et idem iudicium, eſt de commutatione Votorum, alijſq; diſpenſationibus, quæ in Bullis Confeſſoribus cōmittuntur. In quo multi non aduertunt, propter quod non gaudent ijs, quibus gaudere poſſent, & falluntur credendo lucraſſe quod nequaquam lucrati ſunt. ¶ Notandum eſt etiam, quòd Indulgentiæ, quæ ab Inferioribus à Papa conceduntur, ſolùm habent locum, & valent quòad ſubditos ipſorum, & quòad C
religioſos etiam exemptos, qui in Diœceſi, ſeu Metropoli concedentis habitant, prout tenet Cardinalis de Turre cremata vbi ſupra. Sed ſi Epiſcopus quando concedit aliquam Indulgentiã diceret, quòd illam concedit, pro quibuſcunq; venientibus ad ſuam Diœceſim, poterunt Forenſes alterius Diœceſis, abſque alia licentia, talem Indulgētiam lucrari. Poteſt enim Epiſcopus communicare bona ſuæ Diœceſis quibus maluerit, ſicut Prælati D
religionum communicant aliquibus deuotis bona ſpiritualia ſuorum ſubditorum. Verumtamen huiuſmodi communicationes, ſeu conceſſiones, non ſunt Indulgentiæ propriè, nec dantur de theſauro Eccleſiæ. Poſſunt nihilominus Epiſcopi concedere vnum annum Indulgentiæ, in Prædicatione Eccleſiæ, ac pro alijs cauſis, quadraginta dies duntaxat. Archiepiſcopi verò poſſunt dare præfatas Indulgentias, in tota ſua Metropoli. ¶ Item eſt notandum, quòd ad concedendum Indulgentias, non eſt aliqua E
forma neceſſariò requiſita. Et ideò quibuſcunq; verbis vtatur Prælatus, ſeu Confeſſor, quæ ſignificent huiuſmodi cōceſſionem, cum debita intentione, ſufficit. Vnde inquit Florentinus, quòd neſciendo formam conſuetam, ſufficeret dicere. Concedo tibi illam Indulgentiam, quæ in tuo Indulto continetur. ¶ Notandũ eſt ſimiliter ſecundum ſanctum Thomam in. 4. diſtin. 45. quòd licet Papa habeat ſupremam poteſtatem, non poteſt tamen ſolo

ver-

A verbo liberare animas de pœnis Purgatorij. Poteſt tamen ſecundum Alexandrum de Ales, & Petrum de Palude concedere Indulgentiam Plenariam, conſtituto in articulo mortis. Quam ſi piè credat, conſequetur illam; quæ, vt Cardinalis de Turre cremata declarat, in hoc eſt ſufficiens cauſa. ¶ Item licet S. Bonauentura teneat, quòd Papa non poteſt expoliare Purgatorium, tamen dicit Gabriel, quòd ſi Papa daret Indulgentiam Plenariam pro defunctis, prout ſolet fieri, tot Bullę poſſent accipi pro

B animabus, quòd expoliaretur Purgatorium. Præſuppoſita tamẽ iuſta cauſa, vt ſi pro recuperanda Terra ſancta, daretur aliqua quantitas pecuniæ, ſeu pro alijs cauſis iuſtis ad vtilitatem Eccleſiæ. ¶ Tandem circa cauſam Indulgentiarum, quærunt Doctores, an neceſſariò requiratur cauſa rationabilis, vt Indulgentia ſit valida? Quam quæſtionem dilucidius tractat Caietanus, in tractatu Indulgentiam. q. 9. & reſpondendo, ad illam, dicit, quòd ſecũdum communem doctrinam, vnum requiſitorum ne- Quæſtio. Reſponſio.

C ceſſariò ad efficaciam Indulgentiæ, eſt cauſa rationabilis. Quod etiam manifeſtatur ex eo, quòd ſi daretur Indulgentia ob cauſam profanam (puta pro eundo ad theatrum) conſtat, quòd Indulgentia eſſet nulla. Idem patet ex alio, ſcilicet, quòd Indulgentiæ non ſunt de genere validorũ, ex ſolo imperio Papæ; quia Papa non poteſt dare Indulgentias, hac ſola ratione, quia vult. Et ſi pro ſolo libito daret, Indulgentia non eſſet valida, ſecundũ communem doctrinam. Hoc idem probatur ex hoc, quòd com-

D munia Eccleſiæ bona temporalia, non poteſt Papa donare donatione valida, ex hoc ſolo quia vult. Non minus autem precioſa, & chara ſunt bona communia ſpiritualia, quàm temporalia Eccleſiæ. Ac propterea, ſi illorum donatio, ex ſolo imperio eſt inualida, multo magis inualida erit bonum effuſio ex ſolo imperio. ¶ Si autem quis opponat ſententiam illam communem, ſcilicet, quòd Indulgentiæ indiſcretæ ſunt validæ, reſpondet pręfatus Caietanus, quòd ſententia illa verificatur, de indiſcretis,

E quòad euentum, non autem de indiſcretis quòad cauſam. Sunt enim Indulgentiæ indiſcretæ, ratione euentus, quando Indulgentiæ aliàs benè conceſſæ, pariunt, propter earum multitudinem, quaſi contemptum, aut ipſarum, aut ſatisfactionum pęnitentialium. Et tales ſunt validæ. Sed ſi ſunt indiſcretæ, quod carent rationabili cauſa, aut omnino, aut quòad tantam quantitatẽ ſunt inualidæ. Hæc Caietanus. ¶ Vnde etiam Gerſon in tractatu, de Abſolutione Sacramentalis Confeſſionis, dicit. Cùm poteſtas

con-

concedendi Indulgentias, non ſit niſi quædam poteſtas diſpen- A
ſationis, quæ debet eſſe rationabilis, & ad ædificationem, ideò ſi
dētur ſine cauſa rationabili, pro ſolo intuitu fauoris humani, vel
alio tali modò, non oportet, quòd huiuſmodi Indulgētiæ valeāt
Nota. quantū ſonāt. Propterea fatuè, & ſuperſticioſæ ſunt quædā inti-
tulationes viginti milliū annorū, qui dixerit quinquies Pater no
ſter, ante talē imaginē, &c. Et eſſet per Prǽlatos prouidendū, quia
cedit in contemptū, & deriſionē Indulg. nec continent veritatē.
¶ Item idem in Tractatu, de Indulgentijs, conſideratione. 9. di- B
cit. Conceſſio rationabilis Indulgentiarum, tria ſupponit. In cō-
cedente auctoritatē. In ſuſcipiente idoneitatē, puta quòd ſit Cō-
feſſus, & contritus, cū conditionis impletione, quā Indulgentiæ
habent. Et tertio cauſam conceſſionis legitimā, claue, ſcilicet,
non errante, neq; Chriſto reprobante. Vbi non certa, & euidens
noticia requiritur, ſed æſtimatio bonæ fidei, & probabilis conie
ctura, quemadmodū in diſtributione theſauri materialis de fiſco
regio, &c. diſtributor attenderet. Hæc Gerſon. ¶ Et Adrianus C
Nota. Papa. 6. ſuper. 4. ſen. in tractatu de clauibus. q. de Indulgentijs,
concl. 2. dicit. Non ſufficit in cōcedente auctoritas, & voluntas
concedendi, ſed præreq uiritur ſubexiſtentia cauſæ rationabilis,
& ſufficientis. Quia ſicut nō ſufficit ad relaxationem obligatio-
nū, q̄ſitarū ex iuramēto, vel voto; ità nec in relaxationibus obli-
gationū cōtractarū ex delicto. In commutatione enim voti, vel
iuramēti, oportet Prælatū attēdere, quid melius ſit, & Deo ma-
gis acceptū, & ſecundū hoc diſpenſare, vt in. c. primo, de voto, & D
voti redemptione. Et glo. in eodem. c. Non eſt. Quam ſequuntur
omnes Doctores, in verbo, Adimplere, dicit. Si iuſta ſubeſt. Su-
pra eodem. c. primo. Alias non eſt ſecurus apud Deū, cū quo Pa-
pa diſpenſat, licèt exceptionē habeat quòad Eccleſiam. Vnde in
votis, & iuramentis, non eſt excepta voluntas Papæ, ſed eius au-
ctoritas. Quod probat Thom. 2. 2 q. 66. ar. vltimo. Ad ſecundū.
Quia poteſtas, ei conceſſa eſt in ædificationem, & non in deſtru-
ctionē. Secunda ad Corinth. 10. c. Cōcluditq;, quòd licèt in du- E
bio cum fuerit cauſa apparens, & ſaltem in dubium verteretur,
poſſit ſtari in iudicio Prælati diſpenſantis, vel cōmutātis, in ma-
nifeſtis tamē non excuſaret. Confirmatur, quia Prælatus, aut Pa
pa nō eſt Dominus theſauri, ſed diſpēſator. Sed qui ſciēter capit
à diſpenſatore, ſine rationabili cauſa, tenetur reſtituere in foro
animæ. Ergò in propoſito, quia ſolùm agiē de foro Dei, nihil ſit.
¶ Præterea, idē videtur remittere pœnā vltra cauſæ ſufficientiā

A & remittere abſq; cauſa, quia quantum ad idē, excedit ſine cau ſa, & ſine ratione. Sed ſine cauſa non poteſt Papa, ex ſola gratia, & proprio arbitrio remittere, vt ſupra probatū eſt; ergo nec ſine rationabili, & ſufficienti cauſa. Hæc Adrianus. ¶ Ex prædictis apparet, nō eſſe veriſimile, quòd præfatus Adrianus tot, & tantas Indulgentias Plenarias, & liberationes animarum à Purgatorio, pro leuibus cauſis, prout cōmuniter aſſeritur, conceſſerit. Nec enim eſt credibile, quòd tantus vir, doctrina pariter, & vita Nota.
B pollens, ſupraſcriptū debita deliberatione aſſeruerit, & oppoſitū, Pontifex factus, fecerit, vt ſibi imponere aliqui non verentur. Cæterū cū de huiuſmodi cōceſſionibus, litteræ authenticæ eiuſdem Adriani nō oſtendantur, eadem facilitate debent contemni, qua probātur. Hęc tamen dico, non vt à deuotione Indulgentiarū aliquē retraham; cū potius, vt ad ipſas alliciā, in colligendis, ordinandis, & imprimendis multū inſudauerim; ſcilicet, ne dubia (ne dicā falſa) pro veris admittantur, ac ne ob huiuſmodi.
C alia opera ſatisfactoria iuſticiæ diuinæ omittantur, ſicut plures omittere intellexi. ¶ Quærit etiam præfatus Caietanus in dicto tractatu. q. 10. an ex hoc ipſo, quòd in Bulla exprimitur aliquid, pro cauſa Indulgentiæ, ſit rationabilis cauſa tantæ Indulgentiæ? Et reſpondet dicendo, quòd cauſa expreſſa in Bulla, niſi manifeſtus ſit error, eſt rationabilis, loquendo de rōnabili præſumpto. Nā ſicut ſentētia à iudice lata, niſi errorē cōtineat manifeſtum, præſumitur iuſta; ita etiā cauſa à Principe expreſſa in diſpēſatio- Quæſtio. Reſponſio.
D nibus, prę ſumitur rōnabilis; niſi, vt dictū eſt, error ſit manifeſtus. Sed cauſam Indulg. tantæ expreſſam in Bulla, nō oportet eſſe rationabilē in veritate, quia Papa poteſt in iſtis errare, cum non ſit hæc ſentētia iudicialis, in his q̄ ſunt fidei. Et quia nō ſolùm pōt Papa errare in huiuſmodi ſed etiā facilè pōt errare, ſicut, & in alijs ſimilibus actibus. Hęc Caietanus. Dicit tamen circa hoc S. Thomas, quòd nō eſt neceſſe, vt ſit proportio æqualitatis inter cauſam Indulgentiæ, & ipſam Indulgentiā. Nam pro quacunq; cau-
E ſa, quæ ſit ad honorem Dei, aut bonum Chriſtianitatis, aut etiā propterea, vt pro huiuſmodi fiat oratio, poſſunt concedi Indulgentiæ. Sed Adrianus vbi ſupra, reſpondendo ad 3. argum. dicit, quòd licèt nō requiratur adæquatio cauſæ ad remiſſionē pœnæ, requiritur tamen ſufficientia cauſæ, ſicut in relaxationibus aliarum obligationum quæſitarum Deo, vt, videlicet, præſumi poſſit, Deus ex tali cauſa Prælatū ſinere fieri, vel velle tāti reatus dimiſſionē; vt in diſpenſationibus ſuper voto, & iuramento, abſq;

abſq; commutatione. Et cum dicitur. Et illa cauſa videtur Beatus Thomas dixiſſe, in arbitrio Superioris eſſe taxare &c. Dico quòd hoc procederet, cum eſt inordinatio, non ex defectu cauſæ pro qua Indulgentiæ conceduntur, vel inſufficientia eiuſdem; ſcilicet, ex circunſtantijs extrinſecis, quod verùm non expedit hominibus, vt paſſim eis Indulgentiæ concedantur, &c. Et quòd hæc fuerit mens beati Thomæ, probat diffuſe idem Adrianus. A

¶ Et ſanctus Bonauentura. in. 4. diſt. 20. q. vlti. ait. Indulgentiæ tantùm valent, quantum promittunt, non tamen æqualiter omnibus, ſcilicet, ſecundum exiſtimationem eius, quam habuit, vel habere debuit, qui Indulgentias dedit. Et ſubdit inferius. Nec hoc debet aliquem ab Indulgentijs retrahere, quòd ſemper plus valent, ſi homo ſit in charitate, quàm valeat obſequiũ, vel aliud pro quo Indulgentia conceditur. Hæc ſanctus Bonauentura. B

Tertium notabile. Quæſtio.

TErtium notabile eſt de his, quæ in particulari concernuntur Indulgentias Plenarias, pro articulo mortis conceſſas. Et circa hoc ſolet communiter quæri, an omnes, qui habent Cõceſſionem Indulgentiæ Plenariæ pro articulo mortis, & tunc præmiſſa contritione, & Confeſſione conceditur eis huiuſmodi Indulgentia, vadant infallibiliter, ac directè ad Paradiſum ſine tranſitu per Purgatorium? C

Reſponſio.

¶ Ad hoc reſpondet Auguſtinus de Ancona, prout referunt Florentinus, & Roſella, quòd aliqua quattuor cauſarũ poteſt impedire talem, ne ſtatim directè euolet in Paradiſum. ¶ Primò ſi Indulgentia, licet nominetur Plenaria, reſtringatur dicendo, de pęnitentia iniuncta; quod tunc ſolùm erit Plenaria de illo, quod ſibi impoſitum eſt in pęnitentiam, & non amplius. Vnde ſi nihil fuit ſibi impoſitum in pęnitentiam, in nullo habebit locum talis Indulgentia Plenaria; ſequendo opinionem Caietani ſuprapoſitam primo notabili. D

¶ Secunda cauſa, ſi non confeſſus eſt aliquod peccatum ex obliuione, aut ignorantia, quando in conceſſione Indulgentiæ eſt appoſitum, omnium peccatorum, de quibus fuerit corde cõtritus, & ore confeſſus, quod non haberet locum in alijs de quibus non fuit contritus, nec confeſſus. E

¶ Tertia cauſa eſt, ſi poſt Conceſſionem Indulgentiæ factam, commiſit aliquod peccatum; nã quòad illud, non poteſt habere locum Indulgentia huiuſmodi, quod iam præterijt eius virtus. ¶ Quarta cauſa eſt, quando peccator eſt ita fixus in aliquo peccato veniali, quòd nullam diſplicentiã habet de illo. Quod talis in alio ſeculo dicitur purgari. Nam manente culpa, non poteſt tolli pęna. Attamen aliqui Doctores

A ctores non admittunt primam, nec ſecundam cauſam.ſ.Florentinus,& Card.de Turre cremata; imò dicunt,quòd ſi pœnitens fecit diligentiam debitã ad memorãdum ſua peccata, & de aliquibus non potuit recordari,ꝙ etiam in illis habebit locum Indulgentia plenaria.Et quo ad alterum de iniunctis pœnitentijs, dicunt debere intelligi etiam de illis, quæ iniungi debuiſſent. Sed plures Doctores dicunt,& tenent oppoſitum. ¶Quòad tertiam cauſam,omnes concordant,& dicunt, ꝙ non debet conce
B di Indulgentia plenaria infirmo; niſi quando iam vult exhalare ſpiritum; ita, ꝙ non ſit in diſpoſitione amplius peccandi, ſed ꝙ bene contritus, & confeſſus lucretur per alias vias omnes Indulgentias alias, quas potuerit quouſq; veniat ad articulũ mortis. Vtpotè ſi eſt Frater Minor,dicendo coronas Domini noſtri,& Dominæ noſtræ,ac faciendo ſe abſolui,cum aliqua quatuor abſolutionum indeterminatarũ,quibus vti poſſunt Fratres, & Moniales Mendicantes quandocunq; voluerint,tamẽ Indulgentiã
C conceſſam pro articulo mortis,reſeruent vſq; ad vltimum punctum,vel propè,vt ſupra dictum eſt. Et propter hanc cauſam videtur precipi in Ordinario Romano,ꝙ tẽpore extremæ vnctionis abſoluatur infirmus.i.cõcedatur ſibi Indulgentia plenaria, ſicut ſupra in notabilibus abſolutionũ dictum eſt.¶Et eſt ſciendũ,ꝙ Conceſſio Fratrum Minorum,quam ad hoc habent ab Eugenio 4. non dicit de iniunctis pœnitẽtijs, nec de quibus fuerint corde contriti,&c.ſed abſolutè dicit de omnibus,& ideò eſt ſin
D gularis,preſertim,quia additur in ea,ꝙ ſi morientes non potuerint eligere Confeſſores,aut obliti fuerint, conſequantur etiam illam Indulgentiã.Vnde tunc Papa per ſeipſum illam concedit, vt patet o.fo.61.& ffo.64. conceſſ.77. Et idem Eugenius 4. per aliã Conceſſionem,qua non poſſunt vti,niſi illi Fratres,qui ſingulis ſeptimanis vnius anni dixerint ſemel pſ.pœnitentiales,addidit duo circa prædicta.Vnum,ꝙ.ſ.habeat locum in omnibus, de quibus corde cõtritus, & ore confeſſus fuerit quis in genere,
E vel in ſpecie,ac etiã in oblitis.Et per hoc remouetur opinio cõtraria ſuprapoſita.Alterũ,quod additur,eſt,ꝙ ſi infirmus ſuperuixerit,cui conceſſa fuerit Indulgentia plenaria,reſeruetur ſibi pro verò articulo mortis. Et ſic vtendo iſta Conceſſione, nõ eſt opus,vt Confeſſor dicat poſt Conceſſionẽ Indulgentię,ꝙ ſi de illa infirmitate nõ obierit, reſeruetur ſibi pro vero articulo mortis,quia Papa hoc fecit in hac Conceſſione.Et notandum,ꝙ hec duo ſupradicta in nulla alia Cõceſſione habemus,& ſunt magni

effectus. Et ideò quilibet benemeritò, pro his, deberet aſſumere A laborẽ dicendi pſ. pœnitentiales, ſicut ſupradictum eſt, ac prout habetur. o. fo. 61. & ffo. 65. conceſſ. 86. Nam pro indubitabili habetur apud omnes, aliquid ſcientes, ꝙ ſi Papa in Conceſſione Indulgentiæ huiuſmodi non dicit, ꝙ reſeruetur pro vero articulo mortis; ſed abſolutè ꝙ concedit Indulgẽtiam plenariam pro articulo mortis, intelligitur de articulo mortis præſumpto. ſ. quãdo, credendo ꝙ infirmus moreretur, datur ſibi à Confeſſore, & tunc ſortitur effectum ſuum, & finitur eius virtus. Dicunt tamen B aliqui, ꝙ ad hoc, vt in articulo mortis præſumpto non ſortiatur effectum, nec finiatur ſua virtus, ſed maneat pro verò articulo mortis, remedium eſt, ꝙ Confeſſor dicat poſt Conceſſionem huiuſmodi Indulgentiæ. Et ſi de hac infirmitate, vel hac vice non obieris, reſeruetur tibi pro vero articulo mortis. Et ita ponitur communiter in Formularijs abſolutionum. Sed ego nunquam reperi aliquem Doctorem dicentem ſic, poſſe fieri præfatam reſeruationem à Confeſſore, quando Papa non facit. Et tunc non C

Quæſtio. eſt opus, ꝙ Confeſſor illam faciat. ¶ Item circa ſupradictam materiam Indulgentiarum ſolet quæri; ſi aliquis habet plures Bullas, & Confeſſionalia, vbi conceditur Indulgentia plenaria pro articulo mortis, an proſint amplius plures, quàm vna? ¶ Ad hoc

Reſponſio. reſpondetur, ꝙ præſuppoſito ꝙ clauſulæ ſunt æquales, & ꝙ omnes reſeruauit Papa pro vero articulo mortis, non proſunt magis plures, quàm vna. Ratio huius eſt, quia cum non ſit, niſi vnicus verus articulus mortis, & plenaria totum comprehendat, D non operantur plures magis, quàm vna ipſarum. Nam virtute vnius plenarię remittitur pœna tota. Sed ſi Papa non reſeruaret pro vero articulo mortis, cum poſſint eſſe plures articuli mortis præſumpti in pluribus infirmitatibus, tunc vna præfatarum Bullarum poſſet proficere pro vno articulo mortis præſumpto, & altera pro alio, & qualibet vice, qua credebatur infirmũ moriturum conſequetur vnam Indulgentiarum ſibi conceſſarum. Et illa amplius non deſeruiet: imò, tanquam annihilata, poteſt E rumpi Bulla, in qua continebatur illa Conceſſio; aut ſignari tanquam ſuum ſortita effectum. Et ad hunc effectum non debet dicere Confeſſor, quando Indulgentiam concedit in articulo mortis præſumpto, quòd ſit reſeruata pro vero articulo, ſi tunc ſuperuixerit; ſed ſolùm deberet ſic dicere, quando non remaneret infirmo altera Bulla continens huiuſmodi Indulgentiam. Tunc enim tenendo, quòd ſit valida reſeruatio facta per Confeſſorem,

A rem, debet illam facere, vel aduertere ſi infirmus habeat aliquam Indulgentiam, quã Papa reſeruet pro vero articulo mortis. Et ſi habet, dimittat eã, ſeu reſeruet, & diſtribuat alias quando acciderint articuli mortis præſumpti. Vnde Fratres Minores, quibus per multos Summos Pontifices ſunt conceſſæ plures Indulgentiæ plenariæ pro articulo mortis, quarum nulla reſeruatur pro verò articulo mortis, niſi illa Eugenij, pro qua conſequenda oportet dicere pſalmos pœnitentiales, vt ſuperius di-
B ctum eſt; poterunt in qualibet infirmitate mortali gaudere vna illarum Indulgentiarum. ¶ Sed hic occurrit dubium, quid ſit dicendum de Indulgentijs conceſſis prædictis Fratribus à pluribus Summis Pontificibus pro ſemel in vita; vtrum, ſcilicet, poſſint eis concedi toties, quoties à varijs Pontificibus ſunt conceſſæ? Vt exempli gratia, ſi alicui Fratri conceſſa eſt ſemel Indulgentia virtute Bullæ datæ per Eugenium pro ſemel in vita, ſi poterit poſteà dari ſibi altera Indulgentia virtute Quæſtio.
C Conceſſionis Sixti, & ſic de alijs? Dico, quòd iſtud videtur habere pro, & contra, & indigeret declaratione; quia licèt non ſit dubium, quòd ille, qui vſus eſt Conceſſione Eugenij ſtatim, vt ille conceſſit; poſſet vti poſteà Conceſſione Sixti, & ſic de alijs ſucceſſiuè ſuperuenientibus. Sed eſt dubium, vtrum, qui nunc intrauit Religionem, & inuenit factas omnes illas Conceſſiones, poſſit gaudere ſingulis ipſarum ſucceſſiuè. Reſponſio.

D Vltimò, circa huiuſmodi materiam, eſt aduertendum, & notandum, quòd licèt alicui in vero articulo mortis, aut poſt mortem ſit conceſſa Indulgentia plenaria, non propterea debent ommitti facere pro eo ſuffragia, quæcunque fieri potuerint, propter multa. Primò, quia poſſibile eſt, quòd interuenerit aliquis defectus, propter quem non ſit conſequutus Indulgentiam. Secundò, quia licèt ſit iam in cœlo, conſequitur tamen ex ſuffragijs pro ſe factis nouum gaudium acciden-
E tale, tàm ratione honoris, qui in ijs Deo exhibetur, quàm ratione vtilitatis ſpiritualis, quam lucrantur facientes, & animæ exiſtentes in Purgatorio. Et adhuc dicit Gabriel, quòd magis vtile eſt animæ liberari per Miſſas, & alia ſuffragia, licèt amplius detineatur in Purgatorio, quàm per Indulgentias citius extrahi inde, quia quando non fiunt ſuffragia pro anima, perdit gaudium accidentale, quod de illis habuiſſet; quod incomparabiliter valet magis, quàm proſit liberatio citius facta per

A Hæc ille. Sed Leo. 10. conceſſit Fratribus Minoribus, vt Indulgentias, quæ generaliter conceduntur porrigentibus manus adiutrices, poſſunt etiam, ſi ſint plenariæ, illas promereri dicendo quinquies Pater noſter, & Aue Maria, pro fælici ſtatu Papæ, & Eccleſiæ Romanæ, in locis vbi ſunt conceſſæ, vel in Eccleſijs Monaſteriorum ſuorum. Ex qua conceſſione videtur ſatisfactum ſupradictæ interrogationi, quòad Fratres Minores, non obſtantibus ijs, quæ à Felyno referuntur. Ad idem etiam facit
B Conceſſio Cartuſienſium, ſupra poſita in dictione, Indulgentiæ Stationum quòad Fratres. §. 17.

QVintum notabile eſt, de multis diuerſitatibus perſonarum, quæ gaudere poſſunt Indulgentijs conceſſis Fratribus Minoribus, & alijs Mendicantibus. Circa quòd eſt notandum. ¶ Primò, quòd omnes Indulgentias conceſſas Fratribus, lucrantur omnes Moniales ſuorum Ordinum, ſeu quæ viuūt ſub eorum obedientia, etiam ſi ſint Tertij Ordinis. Et idem de
C alijs Tertiarijs vtriuſq; ſexus, hoc excepto, ſi aliqua Conceſſio reperiretur, quæ diceret, quòd illa non gauderent, niſi in communi viuentes; quòd tali non gauderent illi, qui in proprijs domibus viuunt; dum tamen huiuſmodi Conceſſio eſſet facta poſt Innocentium octauum, quod de factis vſque ad tempus illius, etiam ſi haberent prædictam reſtrictionem, omnes poſſint vti; propterea quod idem Innocentius omnes Tertiarios æquiparauit, vt patet fo. 64. & ffo. 69. conceſſione. 146. Fundatur autem
D ſupradicta communicatio, in Mari Magno cuiuſlibet Ordinis Mendicantium, & in Bulla Aurea, etiam quòad Tertiarios, & in alijs Priuilegijs Fratrum, & Monialium. ¶ Secundò gaudent eiſdem Priuilegijs, donati Fratrum, vt patet fo. 97. & ffo. 180. conceſſione. 427. & ffo. 289. conceſſione. 626. ¶ Tertiò familiares, & ſeruitores Monaſteriorum lucrantur omnes Indulgentias Vrbis Romæ, etiam Plenarias, dicendo in Eccleſijs Fratrum, quinquies Pater noſter, & totidem Aue Maria, ſicut pa-
E tet. fo. 63. & ffo. 67. conceſſione. 123. Et adhuc Leo. 10. conceſſit ſupradictis expreſsè, Indulgentias, & gratias ſanctæ Mariæ de Populo, vt habetur. ffo. 56. conceſſione. 157. Poſſunt etiam prædicti abſolui ſemel in vita, & in mortis articulo, & conſequi Indulgentiam Plenariam, vt patet. fo. 64. & ffo. 68. conceſſione. 131. Item per Priuilegia Minimorum eſt conceſſum, quòd famuli domorum ſui Ordinis, necnon & ceteri eiuſdem Ordinis habitum portantes, & in articulo mortis in dictis do-

Quintum notabile.

Pro Monialibus.

Pro Tertiariis.

Pro ſeruitoribus, & familiaribus Fratrum.

A tum, ſuperius poſita, intelligitur, & practicatur de huiuſmodi ſeruitoribus, prout litera videtur ſonare, non eſſet opus pręfatis Conceſſionibus particularibus, ex quo per illam dantur eis omnia Priuilegia Religionis. ¶ Quartò Syndici Fratrū, & Subſtituti illorum, & patres, & vxores, & Filij, ac Fratres vtriuſq; ſexus lucrantur omnes Indulgentias Vrbis Romæ, dicendo in Eccleſijs Fratrum, quinquies Pater noſter, & Aue Maria. o.ſo.65. & ffo.70. conceſſ. 162. ¶ Quintò Medici Ordinarij Fratrum lu- Pro Syndicis.

B crantur idem, quod Syndici. o. ffo. 70. conceſſ. 177. ¶ Sextò conceſſum eſt Minimis, quòd Conſeruatores, quos capitulariter acceperint, & vt verbis ſuorum Priuilegiorū vtamur, Tutores, & Tutrices, ac Procuratores, & eorum filij, conſequantur ſemel in vita, & in mortis articulo Indulgentiam plenariam. Et dicendo quinquies Pater noſter, & Aue Maria, in ſuis Eccleſijs, coram Sacramento Altaris, lucrantur Stationes Almæ Vrbis. Pro Medicis Ordinarijs. Pro Cōſeruatoribus.

¶ Septimò conceſſum eſt eiſdem Minimis, quòd illi, qui funda- Pro Fundatoribus Cōuentualiū.

C uerint, ſeu ædificauerint eorū Domos, & filij ipſorum gaudeant omnibus Priuilegijs, exemptionibus, & Indulgentijs ſui Ordinis integrè. B. fffo. 9. conceſſ. 31. ¶ Octauò Procuratoribus, & Aduocatis, qui laborant in iudicijs pro defenſione Ordinis, ſunt conceſſi, pro quolibet anno, centum anni Indulgentiæ. o. ffo. 260. conceſſione 663. Et pro concluſione conceſſorum Officialibus Religionum, dico, quòd Procuratores, & negocia gerentes, & Aduocati Fratrum, ac Monialium, & Tertiario- Pro Aduocatis, & Procuratoribus Fratrum.

D rum, tàm viri, quàm mulieres poſſunt tempore interdicti, admitti per Fratres ad officia diuina, vbicunq; ea celebrauerint, prout continetur in Mari Magno Mendicantium. Et ſpecialiter hoc, quod additur de Aduocatis, habetur in Mari Magno Carmelitarum. ¶ Nonò, Nouitij Ordinis noſtri, habentes intentionem perſeuerandi in Religione, gaudent Priuilegijs, quòad hoc, vt poſſint abſolui ab omnibus peccatis, & cęnſuris, & vt valeat cōcedi eis Indulgentia plenaria ſemel in vita, & in mortis articu- Pro Nouitijs Ordinis.

E lo, licèt moriantur ante emiſſionem profeſſionis. Ac ſimiliter gaudent Conceſſione Eugenij Quarti, facta illis, qui per anni circulum, qualibet Hebdomada dicunt pſalmos pœnitentiales, à tempore, quo inceperint dicere, prout ſupra declaratum eſt. Sed vtrum poſſint gaudere reliquis priuilegijs, non reperitur expreſſum. Imò videtur, quòd caſus excepti firment Regulam in contrarium, ita vt non gaudeant, niſi de illis, quæ in particulari reperiuntur eis conceſſa, quæ ſunt ſuperius poſita.

Veruntamen videtur piè teneri poſſe, quòd gaudeant omnibus Priuilegijs, ſicut donati. Nam Nouicij poſſunt dici donati, cum iam mutauerint habitum ſecularem, & habeant propoſitū perſeuerandi in perpetuum. Et ſaltem quòad Stationes, & Indulgētias Vrbis Romæ, videtur non eſſe dubitandum, ex quo ſeruitoribus Fratrum ſunt conceſſæ; & Nouicij per totum tempus probationis nihil aliud faciant, niſi ſeruire Fratribus. Et adhuc videtur iſtud fundari per communicationem Priuilegiorum Monialium S. Claræ, quarum Nouicijs expreſsè conceſſum eſt, quòd poſſint lucrari Stationes, & Indulgētias Vrbis Romæ. o. ffo. 261. conce. 677. & 678. Non tamen facit ad hunc propoſitum, in fauorem Nouiciorum, quod dicitur in. c. Religioſi. de ſentētia excommunicationis. lib. 6. vbi conceditur Nouicijs, vt qui manus violentas eis iniecerit, ſit excommunicatus, quod eſt caſus particularis. Et ſic patet, quæ perſonæ, & qualiter poſſint gaudere Priuilegijs, & Indulgentijs conceſſis Fratribus. Nam abſque aliquo dubio poſſunt gaudere omnibus ſupraſcriptis omnes Moniales, quæ viuunt ſub obedientia Fratrum, etiam ſi ſint Tertij Ordinis, necnon, & alij Tertiarij in proprijs domibus habitantes, & donati, ac ſeruitores, ſeu familiares Fratrum. Aliæ autem perſonæ præfatæ, vt Syndici, & Medici, & Conſeruatores, &c. poſſint gaudere, prout ſuperius expreſſum eſt, & non amplius.

A B C

¶ Veruntamen virtute Conceſſionis Fratrum Ordinis Sanctiſſimæ Trinitatis, quæ habetur in dictione, Communicatio Priuilegiorum. §. vltimo, multæ alię perſonæ poſſunt gaudere Indulgentijs præfatis, ſaltem non plenarijs, ſcilicet, eligentes ſepeliri Eccleſijs Fratrum, & facientes eis aliquam eleemoſinam, deferenteſq; eorum habitum, ac Germani, ſeu hoſpitantes Fratres propter Deum. D

Sextum notabile. Idem tenet Nau. de Indulg. & Gabriel de Iubileo par. 92. licèt Cord. tenet cū Gabriele quod ſcilicet ſemel in die in tract. de Indulg. q. 31.

SExtum notabile eſt circa declarationem cuiuſdam dubij, ſcilicet, vtrum in eodē die poſſint lucrari Stationes, & aliæ Indulgentiæ, toties, quoties quis voluerit, recitando orationes, vel viſitando loca, &c. Ad hoc reſpondetur, ſecundū Doctores, præſertim ſecundum Thomam in. 4. di. 20. quòd Indulgen. perpetuæ, ſicut in S. Petro Vrbis Romę, & alijs ſimilibus Eccleſijs; vel ſicut in Sancto Sepulcro, vbi, vt inquit Florentinus, & Cardi. de Turre cremata, aſſeritur, quòd eſt ſemper Indulgentia Plenaria, tales Indulgentiæ perpetuæ poſſunt lucrari toties, quoties. Sed Indulgentiæ, quę ſunt temporales, vt Stationes, quę habent in anno ſuos dies determinatos, illę, quę nequeūt lucrari, niſi ſemel E

A quolibet die, licèt nō deſint aliqui Doctores, vt refert Angelus in Summa,qui dicunt,ꝙ etiam Indulgentiæ temporales poſſunt lucrari toties, quoties in die ſuo, faciendo opus,pro quo conceduntur. Et ſic practicatur in ſancta Maria de Portiuncula, ſeu Angelorum apud Aſſiſium,vbi quoties in die ſuæ Dedicationis, à primis Veſperis,vſque ad ſecundas,ingrediuntur illam Eccleſiam,toties credunt firmiter,ꝙ lucrantur Indulgentiam.Poſſet tamen dici,ꝙ ibi fortè habetur ad hoc ſpecialis Conceſſio,quia B etiam ibidem faciunt aliud inſuetū,alibi.ſ.applicare Indulgentiam viuis, & defunctis. Eſt tamen notandum ſecundum Felynum,quòd etiam vbi ſunt Indulgentiæ perpetuæ, ſi quis non faceret aliud,niſi intrare,& exire Eccleſiam,non lucraretur qualibet vice Indulgentiam, quia hoc,plus videretur illuſio, quàm deuotio.¶ Sed quidquid ſit de hoc,tamen cùm Romæ in multis Eccleſijs ſint Indulgentiæ perpetuæ, lucrabitur illas Religioſus toties, quoties qualibet die dixerit quinquies Pater noſter, & C Aue Maria, iuxtà Conceſſionem Sixti IIII. Et ſi dixerit ſexies, cum Gloria Patri, toties,quoties dixerit, lucrabitur etiam Indulgentias perpetuas, quæ ſunt in locis ſanctis Hieruſalem, & ſancti Iacobi in Compoſtella, virtute Conceſſionis Leonis Decimi. Et ſi dixerit alia quinque Pater noſter, & Aue Maria, pro Indulgentijs conceſſis viſitantibus noſtras Eccleſias, ſimiliter toties, quoties illa dixerit, & eaſdem Eccleſias viſitauerit, lucrabitur huiuſmodi Indulgentias virtute Conceſſionum ſupe-D riùs poſitarum.

De Indulgentijs perpetuis,& temporalibus.

SEptimum notabile eſt alterius dubij,circa huiuſmodi materiam Indulgentiarum, deciſiuum, ſcilicet, vtrum ſeculares virtute Bullarum Cruciatæ,aut Fabricæ ſancti Petri, & conſimilium, poſſint lucrari Indulgentias plenarias Vrbis Romæ. ¶ Et primò videtur, quòd ſic, quia in Summario, quod dari ſolet accipientibus huiuſmodi Bullas continentur plurimæ Indulgentię plenarię,& aſſeritur,ꝙ poſſunt lucrari.¶ Contrariū tamē E eſt rei veritas,quia in Bullis originalibus non ſit pęnitus mentio de talibus Indulgentijs plenarijs;ſed ſolùm de Stationibus, aūt Indulgentijs abſolutè non exprimendo plenarias, prout requiritur neceſſariò ad hoc,vt promereri valeant. Sic enim ponitur in quadam Regula Cancellariæ Apoſtolicæ, & ſic etiam habet ſtylus Curiæ Romanæ. ¶ Facit etiam ad hoc illud commune dictum Iuriſtarum,ſcilicet,quòd Bulla Papæ, tantùm valet,quantum ſonat. Sed in præfatis Bullis non eſt aliquis ſonus

Septimum notabile. Pro ſecularibus.

de

de Indulgentijs plenarijs, vt dictum eſt,ergo,&c. ¶Patet ſimiliter ſupradictum, quia in prædictis Bullis conceditur expreſsè Indulgentia plenaria,ſolùm pro ſemel in vita,& in mortis articulo. Fruſtra autem de iſtis duabus Indulgentijs plenarijs fieret ſolùm mentio expreſſa; ſi verum foret, quòd Papa concederet tot Indulgentias,ſicut continentur in Summario.¶Idem patet, quia, vt eſt notum apud Curiales, ſeu ſcientes aliquid de rebus Curiæ Romanæ,non poteſt ibidē obtineri vna Indulgentia plenaria pro vna Eccleſia,ſeu Cappella extra Vrbē, niſi pro multis centenarijs ducatorum. Non eſt ergo veriſimile, aut rationi conſonum,ꝙ pro duobus argenteis,concederetur tanta multitudo Indulgentiarū plenariarum,ſicut habetur in prædicto Summario.¶ Nec obſtat in contrarium adductū de Summario, quia huiuſmodi Summarium non continetur in Bulla originali, nec poteſt inde verè extrahi, ſed illud componitur pro libito, lucri cauſa,à Quæſtoribus, ſeu Commiſſarijs Bullarum. Item huiuſmodi Summario nulla eſt adhibenda fides,quia continet multa falſa, & ſatis manifeſta. Ponuntur enim ibi multæ Indulgentiæ, quæ non habentur Romæ. Vt exempli cauſa, in Feſto Expectationis,ſeu B.Mariæ de la.o. De quo Feſto non eſt aliqua memoria Romæ. Idem de Feſto Dedicationis Portiunculæ, vel S.Mariæ Angelorum,apud Aſſiſium. Et ſic de alijs ibi contentis,quæ licèt ſint conceſſa Fratribus vbicunq; exiſtentibus, non tamen ſecularibus, ratione Bullarum prædictarum.

A B C D E

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVOAD ea omnia, quæ Collector in notabilibus ſupra ſ mat. Indulgentiarum ponit,qui voluerit latius videre,legat noſtrum tractatum, quem de Indulgentijs compegimus, & ibi plenius intelliget.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

VLTRA notabilia ipſius Collectoris in materia Indulgentiarum ſuprapoſita, ſunt etiam notanda iſta.

Primùm, quando in aliquo Iubileo mandatur, vt ieiunent, ac confiteantur peccata ſua fideles, infra hebdomadam,& die Dominico immediatè ſequenti, Sãctiſſimam Euchariſtiam ſumant; quæritur quid ſi aliquis confiteretur in eodem die Dominico; quo

A quo ſumere habet Sanctiſſimam Eucbariſtiam, an Indulgentiam lucretur? Et reſpondetur, quòd ſic; Intentio enim Summi Pontificis eſt, vt Communioni præcedat Confeſſio, prout ſic tenet Nauarr. Et Pius Quintus ita viuæ vocis Oraculo, ad petitionem RR. PP. Societatis Ieſu, hoc declarauit. Confeſſores autem cum illis ſint cauti huiuſmodi opinione vti, qui frequenter pœnitentiæ hoc Sacramento vti ſolent.

Nauarr. in orat. miſc. 60. dub. 2. num. 225.

Secundum notandum, quòd quando in aliquo Iubileo mandatur; vt tribus diebus ieiunetur, elemoſina largiatur, ac oratio fiat; B quæritur an ſit neceſſè, vt in diebus illis ieiunij detur elemoſina, & fiat oratio? Et reſpondetur, quòd non, ſed ſufficit, ſi detur elemoſina, & fiat oratio ante Communionem, vt idemmet Nauarra tenet loco ſupra citato, de oratione miſcel. 58. numero 221. Fuitq; ità pariter declaratum à Gregorio XIII. iiſdem præſentibus Societatis Ieſu.

Tertium notandum, quòd ſi aliquis in ſupradicto Iubileo, cum talibus circumſtantijs ieiunij, elemoſinæ, ac confeſſionis infra Hebdo- C madam, & in Dominica communicandi, adimplendis in principio Hebdomadæ, cum intentione accipiendi Iubileum, fuerit ab aliquo caſu reſeruato abſolutus in virtute illius Iubilei, Si poſteà ieiunato vno tantùm die, vel non communicando in die Dominico, ob aliquod legitimum impedimentum, cætera non adimplerit, An talis abſolutio valeat, ità, vt non teneatur amplius de illo caſu confiteri habenti pro illo auctoritatem? Reſpondetur, Hæc quæſtio tractatur à Corduba, in Summa, q. 21. qui duas refert opiniones, quarum prima eſt, ꝙ non ſit abſolu- D tus, cum omnia adimplenda, pro Iubilei conſequutione, nõ adimplenerit. Alia opinio eſt, ꝙ remaneat abſolutus, quia cùm talis abſolutio ſit actus legitimus, qui neq; diem, neq; conditionem admittit, non poteſt reuocari; Et cum hac opinione remanet ipſe Corduba: Quæ in rigore videtur veriſſima, quia argumentum ſtringit, maximè in abſolutionibus caſuum reſeruatorum illorum, qui annexã excommunicationẽ non habuerint; Quia ſi eam habuerint, eſſet equidem abſolutio illa reuocabilis inquantum ad excõmunicationẽ illam, quæ tales caſus facit reſeruatos E reincidendo in illam, ſicut reincidi declarauit Clemens IIII. Nouitios virtute Priuilegiorum abſolutos ab aliquo caſu reſeruato, cum annexa cænſura, ſi poſteà ab ordine exierint.

Corduba de caſibus conſcientiæ.

l. act. legit. ff. Reg. iur.

Habetur ſupra tit. abſolu ordin. quòad Fratres. §. 4.

Sed ſecundum equitatem, ac Summi Pontificis intentionem loquendo, prima opinio videtur, vt magis fauorabilis, & pia admittenda. Poſſet tamen dici, ꝙ ſi pœnitens, poſt confeſſionẽ deſierit aliquid ex adimplendis, exequutione mandare, ob ſuam culpam, etiam leuem, tunc talis abſolutio reuocabitur, & remanebit ille obligatus cõfiteri ei,

qui

qui auctoritatem abſoluendi habet. Si autem abſq; ſua culpa, aliquid A
parui momenti adimplere deſierit, abſolutio illa valebit vtique, prout
In §. 2. *ſic videtur tenere Auctor expoſitionis Bullæ Cruciatæ, cum alijs mul-*
num. 8. *tis Doctoribus, per ipſum allegatis; & ſic concordare ſupradictas con-*
trarias opiniones. ¶ Nauarr. autem de oratione miſcel. 59. concludit,
quòd ei valebit illa abſolutio, etiam quòd non curaſſet poſteà illa adim-
plere, quæ in Bulla debentur, &c.

Quartum, Notandum denique illud notabile dictum in additione
ad tertiã partem D. Thomæ, q. 27. art. 2. ad ſecundum, contra Fratres B
illos, qui ſub hoc colore Indulgentiarum, vagari nunquam ſatiantur;
ibi enim arguendo, quòd Religioſis deberentur Indulgentiæ, quia
eſſent eis cauſa vagandi, & diſſolutionis Religionis, poſteà reſpondit,
quòd propter Indulgentias non debet diſſolui Regularis Obſeruantia,
quia Religioſi magis merentur Religionem ſuam ſeruando, quantum
ad præmium vitæ æternæ, quam Indulgentias exquirendo, quamuis
minus, quantum ad dimiſſionem pœnæ, quòd eſt minus bonum: hæc ibi.
Quid ergo clarius contra illos? C

Quia de huiuſmodi Indulgentiarum materia multi doctiſſimi viri loculentiſſimè pertractant, & in quolibet ex Mendicantium Ordine reperitur Indulgentiarum, ac Priuilegiorum ſibi, omnibuſque mundi partibus conceſſarum, quædam facta Compendia: Ideò ad illa me remitto, vbi vnuſquiſque, prout ſibi melius placuerit, poterit non tantùm eis, ſed & alijs etiam conceſſas antiquas, & modernas videre.

Ponere tantùm decreui ſpecificationem Indulgentiarum, & Stationum Vrbis Romæ, ſecundum moderniorem inſtitutum, vt facilius ab omnibus ſciantur; & ſtatutis temporibus ad illas lucrandum, accingantur: Quæ licèt, debebant poni ſuprà, vbi tractabatur de Stationibus, tamen ponuntur hic, quia de illis poſteà ſum recordatus. Et ſunt ſequentes, videlicet. D E

A SEQVVNTVR INDVLGENTIAE SEPTEM *Eccleſiarum principalium Vrbis Romæ, quæ ſunt priuilegiatæ maiori Priuilegio, & gratia, ac dignitate, quàm aliæ eiuſdem Vrbis.*

PRIMA Eccleſia Vrbis, eſt Sacroſancta Lateranenſis Eccleſia, quæ ab antiquo dicebatur Baſilica Saluatoris, nũc autem communiter vocatur, Eccleſia ſancti Ioannis Lateranenſis, quæ ab Imperatore Conſtantino, in latere ſui proprij Palatij ędificata, & à ſancto Syluestro Papa, in honorem Sanctiſsimi Saluatoris noſtri Domini Ieſu Chriſti, & Sanctorũ Ioannis Baptiſtæ, & Ioannis Euangeliſtæ dedicata fuit; in qua fertur, quòd, ſcilicet, Silueſter, & Gregorius, Summi Pontifices, qui eam ſucceſſiuè conſecrauerunt, deuotè viſitantibus conceſſerunt tantas Indulgentias, quòd eas nemo, niſi ſolus Deus enumerare poteſt. *De Indulgentijs Eccleſiæ Lateranenſis.*

B

C

1 Nota primò, quòd in hac Eccleſia, iuxta Rubricas Miſſalis noui Pij V. iuſſu inſtituti, ſunt Stationes Dominica prima Quadrageſimæ, Dominica Palmarum, Feria 5. maioris Hebdomadę Sabbati Sancti, & in Albis, Vigilia Pentec. in die S. Ioan. ante Portam Latinam, & eſt Indulgentia plenaria, & liberatio vnius Animæ à Purgatorio. Et à die S. Bernardini. quæ eſt 20. menſis Maij, vſq; ad primum diem Auguſti, die quolibet eſt Indulgentia plenaria.

D

2 Nota etiam, quòd in hac Eccleſia ſancti Ioannis Lateranen. habetur quædam tabula antiqua, in qua continentur ſequentia, quæ quidam bonus Pater noſtri Ordinis, tempore Capituli Generaliſsimi, anno 1517. ab illa extraxit.

3 Primò, ad Altare maius ſunt Indulgentiæ 48. annorum, & totidem quadragenæ, & remiſſio tertiæ partis omnium peccatorum.

E

4 Item Conſtantinus Imperator, poſtquàm mundatus fuit à lepra, per ſacri baptiſmatis ſuſceptionem, dixit beato Silueſtro, Pater, ecce domum meam in Eccleſiã ordinaui, infunde in eam tuam largam benedictionem, pro venientibus ad eam. Et ait ad eum beatus Silueſter, Dominus Ieſus Chriſtus, qui te mundauit à lepra, & purificauit te fonte peremni, per ſuam miſericordiam mundet, & purificet omnes huc venientes ſine peccato mortali, & auctoritate Petri, & Pauli, & noſtra ſit eis remiſ-

ſio omnium peccatorum quocunque tempore anni. A

5 Item ſanctus Gregorius Papa, qui hanc Eccleſiam conſecrauit, poſt deſtructionem eius factam per Hæreticos, confirmauit Indulgentiam poſitam per B.Sylueſtrum Papam antedictū.

6 Item, Bonifatius dixit, Indulgentiæ Eccleſiæ Lateranenſis numerari non poſſunt, niſi à ſolo Deo, & ego omnes illas confirmo.

7 † Item, in Feſto Saluatoris, cuius Imago viſibiliter apparuit omni Populo Romano miraculosè, ſcilicet quando ſanctus Silueſter conſecrauit dictam Eccleſiam primò, vbi fuerat Populus Romanus congregatus, tunc prædicta Imago apparuit viſibiliter omni Populo de Vrbe, quæ Imago remanſit in pariete, nec comburi potuit cùm Eccleſia bis combuſta fuerit, eſt remiſſio omnium peccatorum. B

8 † Item, Papa Bonifatius dixit, Si quis ad Sedem noſtram Lateranen. cauſa deuotionis, orationis, peregrinationis acceſſerit, ab omni ſorde peccati ſit mundatus totus. C

9 † Item, in Eccleſia prædicta, in Cappella ſancti Ioannis Baptiſtæ, in quam mulieres non intrant, ibidem ad fontes eſt remiſſio omnium peccatorum.

10 † Item, in Cappella ſancti Laurentij, in quam ſimiliter mulieres non intrant, quæ dicitur Sancta ſanctorum, eſt remiſſio omnium peccatorum.

11 Item, ſi ſcirent homines Indulgentias Eccleſiæ Lateranenſis, dicerent, tantæ ſunt, quòd non oportet nos ire ad ſanctum Sepulchrum vltra Mare. D

1 De indulg. Eccleſiæ S. Petri. SECVNDA Eccleſia principalis, eſt ad ſanctum Petrum, vbi nunc eſt ſancta Sedes Apoſtolica, & Palatium ſanctiſſimi Domini Noſtri Papę, in qua ſunt omni die ſex mille, & 48. anni, & totidem quadragenæ, & remiſſio tertiæ partis peccatorum. Et in hac Eccleſia ſunt Stationes in die Epifaniæ, in Dominica prima, & ſecunda Quadrageſimæ, in Sabbato poſt primam Dominicam Quadrageſimæ, fer. 2. Paſchæ, in die Aſcenſionis, in die Pentecoſtes, in Sabbato poſt Pentec. in omnibus Sabbatis quatuor Temporum, in Dominica prima Aduentus, & in tertia, & in quarta, in die Natiuitatis Domini. E

2 Item, in eadem Eccleſia, fuiſſe dicuntur centum, & nouem Altaria, quæ nunc pro magna parte ſunt remota, & in melius, ſub pauciori numero redacta, ſiue ordinata, Et pro quolibet

A 18. anni Indulgentiæ dati ſunt, Et inter alia ſunt ſeptem Altaria principalia, quæ in gyrum cancellis cupreis vallata ſunt, olim deauratis; in quibus per ſolum annum integrum ſunt Stationes. Attamen in diebus Feſtiuitatum, tàm illorum, quàm aliorum Altarium ſunt in eis Stationes, ac infinitæ aliæ Indulgentiæ.

Item, quandòcunque eſt Feſtum ſanctorum Petri, & Pauli, vel Vocationis dictorum Altarium, ſeu etiam Feſtum Na- 3
B tiuitatis Dominicæ, Paſchæ, ſeu omnium Sanctorum, aliudque Feſtum duplex, duplicantur omnes prædictæ Indulgentiæ.

Item, in Feſto Annunciationis Beatę Mariæ, ſunt ibi mille anni Indulgentiæ. 4

Item à prædicto Feſto, vſq; ad Calendas Auguſti ſunt ibi duodecim anni Indulgentiarum, & totidem quadragenę, & remiſſio tertiæ partis omnium peccatorum. 5

Item, quicunque aſcendit gradus ſancti Petri deuotè, huic 6
C conceduntur pro quolibet gradu ſeptem anni Indulgentiarum per Alexandrum VI. ſunt aliæ Indulgentiæ, vt infra.

De indulg. Eccleſiæ S. Pauli.

Tertia Eccleſia, eſt ad ſanctum Paulum, in qua ſunt omni die ſex mille, & 48. anni Indulgentiarum, & totidem quadragenæ, & remiſſio tertiæ partis omnium peccatorum. Et in hac Eccleſia ſunt Stationes Dominica quarta Quadrageſimæ, feria tertia Paſchę, Dominica in Sexageſima, in die SS. Innocentium, 1
D & Conuerſionis ſancti Pauli.

Item, in Conuerſione ſancti Pauli, ſunt ibi centum anni Indulgentiæ, & totidem quadragenæ, & plenaria omnium peccatorum remiſſio. 2

Item, in Feſto ſanctorum Innocentium, quorum multa Corpora requieſcunt ibi, ſunt ibidem 48. anni Indulgentiæ, & totidem quadragenæ ab antiquo; modò verò eſt Indulgentia plenaria. 3

E Item, in Dedicatione eiuſdem, quæ eſt in octaua ſancti Martini, ſunt ibi mille anni Indulgentiæ, & totidem quadragenæ, & remiſſio omnium peccatorum. 4

Item, ſi quis intrauerit dictam Eccleſiam omnibus diebus Dominicis, habet tantas Indulgentias, ac ſi iret ad ſanctum Sepulchrum Hieroſolymis, ac ſanctum Iacobum Galitiæ. Ac viſitantes ſeptem Altaria huius Eccleſiæ, tot lucrabitur Indulgentias, quot, ſi viſitaſſet ſeptem Altaria ſancti Petri. 5

QVAR

1 De Indulg. Eccleſiæ S. Mariæ Maioris. QVARTA Eccleſia, eſt ad Sanctam Mariam Maiorem, in qua ſunt omni die ſex mille, & 48. anni Indulgentiæ, & totidem quadragenæ, & remiſſio tertiæ partis omnium peccatorum. In hac Eccleſia ſunt Stationes in omnibus quartis ferijs quatuor Temporum, feria quarta maioris Hebdomadæ, in die Paſchæ, Dominica prima Aduentus, in Vigilia, & die Natiuitatis, in die Circuncifionis. A

2 Itèm in Vigilia Aſcenſionis Domini, in qua celebratur Feſtum Tranſlationis Corporis Sancti Hieronymi, ibidem quieſcentis, ad Altare ipſius, eſt remiſſio tertiæ partis omnium peccatorum, conceſſa à Pio Papa Secundo, & Indulgentia plenaria. B

3 Itèm, in omnibus Feſtiuitatibus Beatæ Mariæ, ſunt ibi mille anni Indulgentiæ, & plenariam peccatorum remiſſionem.

4 Itèm, à Feſto Aſſumptionis Virginis, vſque ad eius Natiuitatem, ſunt ibi duodecim millia annorum Indulgentiæ, vltra prædictas quotidianas Indulgentias.

Nota tamen, quòd quarta Eccleſia, ab antiquo ſemper, fuit Sancti Laurentij; ſed tempore Alexandri Sexti, Sancta Maria tempore Iubilei, fuit aſſignata pro quarta, numero, & aliæ tres, non viſitabantur ex debito, ſed ex deuotione tantummodò, ad parcendum laboribus Peregrinorum, & Romanorum. C

1 De Indulg. Eccleſiæ S. Laurentij Mart. QVINTA Eccleſia eſt ad Sanctum Laurentium extra muros, in qua ſunt omni die 7048. anni Indulgétię, & totidem quadragenæ, ac remiſſio tertiæ partis omnium peccatorum. Itèm ſex mille anni Indulgentiæ. D

In hac Eccleſia ſunt Stationes Dominica Septuageſimæ, Dominica tertia Quadrageſimæ, Feria quarta, infra octauam Paſchæ, & Feria quinta, poſt Pentecoſt.

2 Itèm in Feſtiuitatibus Sanctorum Stephani, & Laurẽtij, quorum Corpora ibidem requieſcunt, & per Octauas eorum, & in ſingulis Stationibus eiuſdem Eccleſiæ ſunt centum anni Indulgentiæ, & remiſſio tertiæ partis omnium peccatorum conceſſi ab antiquo. ¶ Sed Calixtus Tertius conceſſit omnibus vtriuſq; ſexus Chriſti fidèlibus dictam Eccleſiam deuotè viſitantibus, in ſingulis Feſtiuitatibus, & Stationibus eiuſdem Eccleſiæ, plenariam remiſſionem omnium peccatorum. E

3 Itèm, ſi quis intrauerit dictam Eccleſiam per annum, omni quarta feria, liberat vnam Animam à Purgatorio.

4 Itèm intrans per Ianuam Auſtralem eiuſdem Templi, de vna

Cruce

A cruce ad aliam, contritus, & confeſſus, habet remiſsionem omnium peccatorum.

Sexta Eccleſia, eſt ad ſanctum Fabianum & Sebaſtianum extra muros, in qua ſunt omni die 6048. anni indulgentiæ, & totidem quadragenę, ac remiſsio tertiæ partis peccatorum. Et in die S. Sebaſt. & in omnibus Dominicis menſis Maij Indulgentia Plenaria. 1 De indulg. Eccleſię Sancti Sebaſt.

Item in eadem Eccleſia ſunt quotidie mille anni indulgentiæ dati à Pelagio papa. 2

B

Item in eadem Eccleſia ad catacumbas, ibi prope maius Altare, ſunt tantæ indulgentiæ quantæ ſunt in Eccleſijs Apoſtolorum Petri & Pauli, quia ibi prius corpora eorum iacuerunt abſcondita longo tempore in puteo quodam, ſuper quem eſt vnum altare. ¶ Item Silueſter, Gregorius, Honorius, Pelagius, Nicolaus, & Ioannes Summi Pontifices conceſſerunt quilibet eorum mille annos indulgentiæ, quocunq; tempore anni deuotē viſitantibus dictam Eccleſiam. 3

C

Item, ibidem, in Cœmiterio Calixti eſt plenaria remiſsio omnium peccatorum, ſecundùm quoſdam, 4 †

In hac Eccleſia ſubtus terram eſt Cœmiterium Caliſti Papæ. Vbi quiſq; ingrediens contritus & confeſſus, Indulgentiam Plenariam conſequetur ob merita 74000. Martyrum & 46. Summorum Pontificum ibi ſepultorum, quorum fuerũt 18. Martyres.

D Septima Eccleſia, eſt ad Sanctam Crucem in Hieruſalem, in qua ſunt omni die 6940. anni indulgentię, & totidem quadragenæ, ac remiſsio tertiæ partis omnium peccatorum. 1 De indulgētiis Eccleſię Sanctæ Crucis.

In hac Eccleſia ſunt ſtationes Dominica 4. quad. feria 6. maioris hebdomadæ. Dominica 2. Aduentus. In diebus Inuentionis, & Exaltationis S. Crucis & in eorum octauis, & in omnibus ſupradictis diebus eſt indulgentia plenaria.

Item, omni die Dominica ſunt in eadem Eccleſia trecenti anni Indulgentiæ, & totidem quadragenæ, ac etiam remiſsio tertię partis omnium peccatorum.

E

Item, in Dedicatione eiuſdem, quę celebratur in vigilia ſancti Benedicti abbatis, in menſe Martio, eſt ibi plenaria remiſſio omnium peccatorum. 2 †

Similiter, in inuentione tituli ſanctæ Crucis, quod ibi in ſublimi muro inuentum eſt, tempore Alexandri 6. vigeſima ſexta Ianuarij, & etiam quotidie in cappella ſanctæ Helenæ, in 3 †

quam mulieres non intrant,niſi ſemel in anno,eſt Indulgentia A
Plenaria. Item per omnes dies anni eſt Indulgentia Plenaria.

Sunt etiam, & aliæ Indulgentiæ Romæ hincinde in diuerſis Eccleſijs, & locis; Aliquæ tertiæ partis peccatorum, aliquæ quadragenarum,aliquæ annorum, & aliquæ dierum, quæ ſimiliter conceſſę ſunt Fratribus, & Sororibus Minorum,& perſonis quibuſdam ſupra declaratis; quæ, quia ſunt nimis diuerſę, & minoris nunc reputationis, omittuntur.

Sunt, & quamplurimę aliæ indulgentię tàm plenariæ,quàm B
non plenariæ;quæ in diebus Stationum, & nonnullis alijs habentur in Eccleſijs Vrbis Romæ;quas omnes lucrari poſſunt prædicti Fratres, vt ſupra dictum eſt: Sed pro illis videnda ſunt compendiola illa ſupradicta fol.76.c.ibi.enim omnes dixtintè. recenſentur.

INFIRMI FRATRES.

C

Collector. QVamuis omnes Conceſsiones, quæ reſpectu Fratrũ infirmantium factæ reperiuntur, ſub varijs dictionibus huius Compendij (velut in ſuis proprijs locis ponantur) tamen ne hmõi Fratres grauentur in quærendis, quę ad ipſos attinent, viſum eſt ponere hic omnia illa inſimul adunata, prout ſequuntur.

1 Indul. plen. MARTINVS V. Eugenius IV. Nicolaus V. Calixtus III. Pius II. ac Sixtus IV. couceſſerũt om D
nibus Fratribus Mino.de Obſer. Indulgentiam plenariam in articulo mortis. Et Eugenius ſolus addidit,quòd ſi occurrerit caſus, quòd non poſsint confiteri, etiam tunc conſequantur prędictam Indulgentiam, ſi ſunt in ſtatu gratiæ b. ffo.71. conce. 185. Et fo. 62. & ffo. 64. conce.77.

2 Ieiunium. SIXTVS IV. conceſsit, quòd Fra.Mi. non potentes ieiunare
bono modo propter infirmitatem,vel debilitatem, non teneã- E
tur, o.fo.62. Et ffo.66.con.99.

3 Stationes. Indulgentię INNOCENTIVS VIII.conceſsit, vt Fratres infirmi,in ſuis Infirmatris, & Cellis, & etiam lectulis (quando commodè aliter dicere non poſſunt) valeant promereri Indulgentias Stationum, & alias nobis conceſſas in noſtris Eccleſijs, dicendo quinquies Pater Noſter,& Aue Maria pro intentione, & propoſito illius Indulgentiæ.o.fo.65. Et ffo.69. conce.162. Et ffo.

A 10.conce.390.

Idem Innocentius fecit quandam Conceſsionem pro Monialibus infirmis,quæ habetur infra in dictione Ingredi Monaſteria Monialium .§.25. 4 Pro moni.

LEO X. conceſsit, quòd Fratres infirmi, ac ſenes, in decrepita ætate conſtituti, poſsint lucrari Indulgentias conceſſas dicentibus Coronas Domini Noſtri Ieſu Chriſti,& matris ſuę, dicendo vnum pſalmum, vel hymnum Beatę Virginis, aut Do- 5 Indulgentiæ coronarum.

B mini Noſtri: quia tales non ſemper poſſunt dicere tot. O.ffo. 60. conce.181.

Idem Leo, quia fuit ſibi expoſitum, quòd aliqui Fratres ſcrupuloſi (quando ſunt infirmi) ferè nunquam poſſunt, nec ſciunt ſe determinare, quando licitè poſſunt dimittere dicere Horas Canonicas,conceſsit,quòd ſiue ꝓpter febrē,aut dolorē intensū,vel aliā infirmitatē Fratres fuerint grauati,ſatisfaciāt dicēdo pro Horis Canonicis.ps.hymnos.Pater Noſter.Aue Ma- 6 Officium diuinum.

C ria,vel alia,iudicio Prælati,ſeu Pręſidentis Loci,aut Conuētus aſsignāda. Et hoc quando Medicus corporalis (ſi cōmodè potuerit haberi) dixerit eſſe nociuum infirmo, O. ffo. 59. conce. 171.

Idem Leo fecit aliam Conceſsionem pertinentē ad Moniales infirmas, quæ ponitur infra, in dictione; Ingredi Monaſteria Monialium .§. vltimo. 7 Pro Monialib' infirmis.

¶ Ex priuilegijs Monachorum ſancti Benedicti. 8

D EVGENIVS IV. conceſsit, quòd quilibet pro tempore Abbas,Prior,ſiue Prælatus quorūlibet Monaſteriorum Sancti Benedicti Congregationis Hiſpanię, poſsit liberè diſpenſare cū omnibus,& ſingulis præſentibus,& futuris Monachis quorumcunque Monaſteriorum hmōi, qui ſine tædio non poſſunt dicerē Horas Canonicas, quòd tēpore infirmitatis, vel poſtquā conualuerint, loco horarum, ac officiorum, ad quę alias tenētur, dicant aliquid certum, ad arbitrium ipſorum Monaſte- Diſpenſatio officii diuini.

E riorum Superiorum,& non teneantur ad aliud Officium canonicum. Ac cum Prælatis ipſis,ſimili modo, quilibet presbiter Monachus, per quemuis eorum eſigendus, etiam diſpenſare poſsit.o.

Idem Eugenius reperitur alibi conceſsiſſe, quòd Monachi infirmi, qui Horas Canonicas infirmitatis cauſa complere, vel recitare nequiuerint, vt qualiter ad eas teneantur, maneat in arbitrio Prioris b. 9 Officiū diuinum.

10 Idem Eugenius fecit aliã Cõceſsionẽ ꝑ infirmis, quæ poſita A
Indulgentię eſt ſupra, in dictione, Indulgentiæ non plenariæ, quoad Fratres.§.13.

11 ¶ Ex Priuilegijs Fratrum Sancti Hieronymi.

Officiũ diui. MARTINVS V. conceſsit, quòd Fratres Sancti Hieronymi, dum fuerint infirmi, & etiam ſenes, & valitudinarij, qui tenẽtur ad Horas Canonicas, ſatisfaciant recitando aliquos ps. vel id, quod ſuis Confeſſoribus viſum fuerit, o.

12 EVGENIVS IV. conceſsit quòd Fratres infirmi, vel ſenes, B
Officium diuinũ Nota. aut alias inualidi, Ordinis Sãcti Hieronymi, qui Horas Canonicas non poſſunt dicere, ſatisfaciãt, dicẽdo illud, quod Prior, vel Vicarius, vel Confeſſor eis aſsignauerit, o.

13 Idem Eugenius conceſsit, quòd Religioſi infirmi, ſeu debiles Ordinis Sãcti Hieronymi, ſatisfaciant de Horis Canonicis
Officium diuinum. ad quas tenentur, audiendo eas ab alio, vel ab alijs recitari, o.

14 Idem Eugenius conceſsit, quòd Fratres non in Sacris con-
Pro Fratrib⁹ Medicis: vel Chirurgis. ſtituti, qui ante Monaſterij ingreſſum, in medicina, vel chirur- C
gia erant periti, poſsint de Prioris licentia, illas ſtudere, & practicare, & medicamina adhibere Fratribus, & infirmis Hoſpitalium ſuorum: alijſq; perſonis infra locum, vel diſtrictum ipſius Monaſterij, gratis charitatis intuitu. Ita quòd diuites non ſe faciant illò deferri, propter talia à Fratribus habenda, ſi poſſunt habere medicos aliunde. o.

15 NICOLAVS V. ampliauit Conceſsionem ſupraſcriptã, con-
Pro Fratrib. Medicis: & Chirurgis. cedendo, vt Fratres præfati, qui non ſunt in Sacris, quoties vo D
cati fuerint ad aliquorum curationem, poſsint adhibere medicamina, & phyſicam liberè exercere, dùm tamen fiat de licẽtia, & diſpenſatione Prioris. o.

INGREDI MONASTERIA MONIALIVM.

Diſtinctio materiæ infraſcriptæ.

Collector. CIRCA materiam inferius annotatam eſt aduertendum, quòd in ea continentur tria diuerſa. E
¶ Primum attinet ad prohibitionem ingreſſus Monaſteriorũ Monialiũ. Et de hoc habetur in omnibus.§. vbi in margine poſita eſt hęc dictio, Prohibitio. ¶ Alterum pertinet ad licentiam requiſitam pro huiuſmodi ingreſſu; De quo reperietur vbicunq; infra ponitur in marginibus hæc dictio Licentia. ¶ Reliquum concernit abſolutionem Cenſurarũ incurſarũ ꝓpter ingreſſum pręfa
tum

A tum abſq; debita licentia. Iſtud verò continetur infrà.§.21.& 22. Et in dictione Abſolutio, quoad ſeculares,2.in.§.9.& 10.

1 Prohibitio ꝓ Fratribus.

GREGORIVS IX. in declaratione Regulę Fratrum Mi. ſuper illud. Præcipio firmiter Fratribus vniuerſis, nè ingrediantur Monaſteria Monacharum,præter &c. declarauit hoc generaliter eſſe prohibitum de quarumlibet Cœnobijs B Monialium; cum regula nullum excipiat. Et nomine Monaſterij, voluit Clauſtrum, Domos, & Officinas interiores intelligi .b.fo.11. tracta.3. Et ffo.2. tractatu 2.

2 Prohibitio ꝓ omnibus Chriſtianis.

Idē Gregorius IX. decreuit, vt ab vniuerſis, & ſingulis Chriſti fidelibus inuiolabiliter obſeruetur, ne Monaſteria S. Claręintrent, niſi in caſibus expreſsis in earum Regula: et quòd qui contrarium præſumpſerint, excommunicationis ſententiam incurrant B.fo.48. Et ffo.132.conce.296.

3 Licentia pro Fratribus.

C Idem Gregorius IX. conceſsit, vt Fratres Minor. deputati obſequijs Monaſteriorum Monialium Sanctæ Claræ, habeant liberam ingrediendi facultatem, pro exercendo Monaſteriorum ipſorum opere; vel illis conſeruandis ab incendio; ſeu à latronibus defendendis; aut Confeſſor ipſarum cum Fratre clerico, maturo moribus, & ætate, pro audiendis confeſsionibus earum, & extrema vnctione, & alijs Sacramentis Eccleſiaſticis exhibendis eiſdem (infirmitate cogente) ac pro ſepe- D liendis corporibus decedentium Sororum, ſecundùm formam, quæ in ipſarum Regula continetur .ſ. Sacerdos cum duobus ſocijs tantùm. Nam intromittere plures eſt prohibitum, ex quo non eſt conceſſum in Regula, vt patet intuenti. Et declaratū eſt in primo notabili, B.fo.48. Et ffo.131. conceſsione 295.

4 Prohibitio pro Fratrib'

INNOCENTIVS IV. in declaratione præfatæ Regulæ Fratrum Minorum, exponendo verba prædicta, dicit. Ingreſſum in Monaſteria tantummodò Monialium incluſarum Ordinis Sā- E cti Damiani, ſeu Sanctę Claræ prohibitum fore Fratribus, ad quæ nemini licet ingredi, niſi ei à Sede Apoſtolica facultas ſuper hoc ſpecialiter tribuatur. Et nomine Monaſterij, Clauſtrum, Domos, & Officinas interiores voluit comprehendi. Ad aliarum verò Cœnobia Monialium, dicit, quòd poſſunt ſicut & alij Religioſi ad prædicandum, ſeu petendum eleemoſinam: aut pro alijs honeſtis, & rationabilibus cauſis accedere, ac intrare, quib' à ſuperioribus ſuis, pro ſua fuerit maturita-

Licentia pro Fratribus.

te, vel idoneitate conceſſum. B.fo.3. Et b. ffo.4. tractatu 2. A

Collector. Aduerte,& caue, ne vtaris huiuſmodi Conceſsione,quia parum poſtea fuit reuocata per Nicolaum III. & Grego. X. vt patet infra.§.9.& 10.

5 ALEXANDER IV. in declaratione, quam fecit ſuper præfatam Regulam Fratrum Minorum, poſuit ad literam clauſulam immediatè præcedentem Conceſsionis, ſeu Declarationis Innocentij IV. Et habetur vbi ſupra, ffo.5. tracta. 2.

Collector. Caue ne vtaris præfata Conceſsione, quia reuocata eſt, vt infra ponitur.§.9.& 10. B

6 Pro Monialib^9 infirmis VRBANVS IV. in Regula, quam fecit pro Monialibus Sanctæ Claræ,ſtatuit multa circa huiuſmodi ingreſſum.Et primò, rubrica 7. dicit, quòd quando aliqua Soror, vel Monialis ſanctæ Claræ tanta fuerit corporis infirmitate detenta, quòd ad loquutorium commodè venire non poſsit, & neceſsitatem habuerit confiteri, vel Dominici Corporis, ſeu alia recipere ſacramenta: exhibiturus huiuſmodi ſacramenta, ſcilicet, Con- C

Licentia ingrediendi ꝑ Conſeſſore. feſſor alba, & ſtola, & manipulo, cum duobus idoneis, & religioſis ſocijs,vel vno ad minus, alba, vel ſaltem ſuperpellicio veſtitis,ingrediantur,ac morentur induti,et audita confeſsione, vel alio tradito Sacramento, ſicut ingreſsi fuerint, ſic egrediantur induti, nec moram ibi faciant longiorem. Caueant etiam, vt quamdiu intra Monaſterium fuerint, nullatenus ab inuicem ſeparentur, quin ſemper mutuò poſsint liberè ſe videre. Sic quoque ſe habeant in animæ commendatione. D

Pro Exequijs agendis. Statuit ſimiliter,quòd ad exequias, circa ſepulturam agendas, ſacerdos non ingrediatur Clauſtrum, ſed exterius in Cappella, quod ad officium pertinet, exequatur: niſi fortè Abbatiſſæ, & Conuentui viſum fuerit, quòd ad exequias debeat introire. Et tunc modo ſupradicto cum vno, vel duobus ſocijs

Pro ſepultura aptanda. intret indutus; & ſepulta mortua, exeant ſine mora. ¶ Ordinauit inſuper, quòd ſi neceſſe fuerit,vt ingrediantur aliqui ad fodiendam, vel aperiendam ſepulturam, ſeu poſtmodum coaptandam; Abbatiſſæ,& Conuentui viſum fuerit hoc expediés, propter imbecillitatem Sororum, ſit ſacerdoti, vel alicui alij ad hoc idoneo, & honeſto,cum vno ſocio, vel duobus, licitum introire,b.fo.285.tracta.3.& ffo.295.tracta.2. E

Collector. Aduertendum eſt, quòd ſi plures intrant, quàm ſuperius ſunt expreſsi,vltra peccatũ mortale, incurrunt excõmunicationem Papalẽ, per Eugenium IV. promulgatam, & inferius poſi-

A poſitam.§.15. Idcirco Prælati, & Vicarij, ſeu Confeſſores, qui aliquando propter mortem Abbatiſſæ, vel alterius Monialis, introducunt plures Fratres, allegando conſuetudinem; caueãt de cætero, & ſint præmoniti.

Idem Vrbanus IV. in Regula præfata, Rubrica 18. dicit ſic. 7
¶ De ingreſſu perſonarum in Monaſterium firmiter, ac diſtri ctè præcipimus, vt nulla vnquam Abbatiſſa, vel eius Sorores, aliquam perſonam religioſam, ſeu ſecularem, aut cuiuſlibet B dignitatis, in Monaſterij Clauſuram intrinſecam intrare permittant. Nec omninò alicui liceat, niſi quibus conceſſum à Sede Apoſtolica fuerit, vel à Cardinali, cui fuerit Sororũ Ordo commiſſus. ¶ Excipiuntur autem à dicta ingrediendi lege, Medicus, cauſa multum grauis infirmitatis, & Minutor, cum neceſsitas exegerit, qui non abſq; duobus ſocijs de familia Monaſterij introducantur; nec abinuicem intra Monaſterium ſeparentur. Necnon & illi, quos occaſione incendij, vel ruinæ, C ſeu alterius periculi, vel diſpendij, ſeu pro tuendis à violentia quorumlibet Monaſterium, vel perſonas pro aliquo opere exercendo, quod commodè extra Monaſterium fieri non poteſt, neceſsitas exegerit introire. Qui omnes, expedito ſuo miniſterio, vel imminẽti neceſsitati per ipſos ſatisfacto, exeãt ſine mora. Nulli autem perſonæ extraneæ intra Monaſterij Clauſuram liceat comedere, vel dormire. ¶ Sed & ſi quis de Sãctę Eccleſię Cardinalibus ad aliquod Monaſteriũ huiuſmo- D di Religionis aliquando venerit, & intra Clauſtrum voluerit ingredi, cum reuerentia quidem, & deuotione ſuſcipiatur; ſed rogetur, vt cum paucis ſocijs debeat introire. ¶ Liceat quoq; Generali Miniſtro Ordinis Fratrum Mino. quando ibidem voluerit celebrare, vel proponere Sororibus verbum Dei, cum quatuor, vel quinq, Fratribus ipſius Ordinis, intra Clauſuram ingredi Monaſterij, ſi quando ei videbitur expedire. ¶ Alius autem prælatus (cui aliquando fortè de licentia Sedis Apoſto- E licæ, vel dicti Cardinalis intrare licuerit) duobus, vel tribus tantùm religioſis, & honeſtis ſocijs ſit contentus. ¶ Quòd ſi fortè pro conſecratione, vel benedictione Sororũ, vel in alio modo conceſſum fuerit Epiſcopo alicui, Miſſam interius celebrare aliquando, quàm paucioribus, & honeſtioribus potuerit ſocijs, miniſtris, & ſit contentus. Et hoc quoq; ipſum alicui rariùs concedatur. Nulla tamen omnino loquantur cum aliqua perſona de ingreſsis, niſi modo prędicto, ſiue infirma

Prohibitio generalis

Licentia Caſus in quibus poteſt ingredi ad Monaſteria Monialium.

Pro Cardinalibus.

Pro Generali Miniſtro.

Pro Prælatis inferioribus

Pro Epiſc.

fueriт, ſiue ſana. ¶ Illud ſanè præcipuum caueatur, vt ij, quibus aliquandò conceſſum fuerit ſolummodo, vel data licentia in Monaſterium ingredi, non aliter admittantur, niſi Abbatiſſæ, & Sororibus viſum fuerit expedire; cùm ex hmôi conceſsionibus, vel licentijs, Abbatiſſa, vel Sorores eos admittere non cogantur; & vt ſint tales, de quorum verbis, & moribus; nec non vita, & habitu, ædificari valeant intuentes; & materia iuſti ſcandali exinde nequeat generari. ¶ Super conceſsione A

Licentia. verò, vel licentia ingreſſus hmôi, ad omne ambiguum remouendum, Apoſtolici apices, vel Cardinalis patentes literæ oſtendantur b.fo.288.tracta.3. Et ffo.317.tracta.2. B

Declarationem iſtorũ caſuum vide infra in primo notabili.

8 Viſitator. Idem Vrbanus, rubrica 24. Regulę ſtatuit, quòd Viſitator Monialium ſanctę Claræ, quando Monaſterij Clauſuram ad viſitandum intrauerit, duos religioſos, & idoneos ſocios ſecum ducat; qui videlicet ſocij ſimul maneant; & dum fuerint intra Clauſtrum, ab inuicem nullatenus ſeparentur b.fo.286. tracta.3. & ffo.299. tracta 2. C

Collector. Virtute huius facultatis, & hoc titulo, ſolùm ingrediuntur his temporibus noſtri Prouinciales Miniſtri, in Monaſterijs ſanctæ Claræ ſuarum Prouinciarum, ſuper quę habent gubernationem commiſſam à Summo Pontifice. De quo latius infra, primo notabili, in vndecimo caſu.

9 GREGORIVS X. referens ſupraſcriptam declarationem Innocentij IV. voluit, vt Fratres Minores, iuxta diſpoſitionem Generalis Miniſtri duntaxat, poſsint vti hmôi declaratione prędeceſſoris ſui b.ffo.5.tracta.2. D

Collector. Aduerte, quòd etiam Generalis Miniſter nõ poteſt iam aliquid in hoc caſu, vt per declarationem Nicolai 3. poſtea editam, patet, prout ſtatim ſubiungitur.

10 Prohibitio pro Fratribus. NICOLAVS III. in ſua ſolenni declaratione, exponendo præfatum paſſum Regulę Fratrum Mi. declarauit, ſicut Gregorius IX. generaliter eſſe prohibitum, de quarumlibet Cœnobijs Monialium. Et nomine Monaſterij Clauſtrum, Domos, & Officinas interiores intelligi. Addens, quòd ad alia loca, vbi homines ſeculares conueniunt, poſſunt Fratres illi, cauſa prędicationis, vel eleemoſynæ petendæ accedere, quibus id à ſuis Superioribus fuerit, pro ſua idoneitate, conceſſum. Et decreuit, vt in præfato articulo, & in alijs, quos conſtitutio ſua cõtinet, quamquam aliqui prædeceſſores ſui aliter declarauerint, E

A rint, declarationem, ſeu ordinationem ſuam tantum à Fratribus Mi. præciſè, ac inuiolabiliter perpetuis temporibus obſeruandam. B.fo.10.& ffo.11.tracta.2.

BONIFACIVS VIII. conceſſit, quòd Fratres Mi. inuitati à Prælatis Eccleſiaſticis, poſſint vnà cum ipſis, in ſuis diœceſibus, Monaſteria, & loca Monialium cuiuſlibet Ordinis liberè ingredi, ad viſitationis officium impendendum, & ad defunctorum celebrandas exequias, & ad proceſsiones generales, & B prædicationes faciendas, ac confeſsiones infirmarum audiendas b.fo.36. Et ffo. 33. conce.36. 11 Licētia pro Fratribus

Circa præfatam Conceſsionem, vide, & nota Conceſsionē Leonis, quæ habetur infra in.§.28. Collector.

BENEDICTVS XII. in Conſtitutionibus, quas pro Monialibus edidit, fecit ſequens ſtatutum cap.30. Nulli regulari, vel ſeculari, vel laicæ perſonæ, cuiuſcunq; præeminentiæ, dignitatis, ſtatûs, vel conditionis extiterit, ingreſſus pateat ad C eadem.ſ.Monaſteria ſanctæ Claræ, ſine Apoſtolicæ Sedis licentia ſpeciali; exceptis ſolũmodò perſonis illis, quibus per prædeceſſorũ noſtrorũ Ordinationes ideſt Conceſsiones, & per prædictarum Monialium Regulas noſcitur eſſe permiſſum. Habetur in libro Ordinis Italico. 3.parte.fo.210. 12

MARTINVS V. decreuit, quòd nulli omnino hominum, tàm Regularium, quàm Secularium, cuiuſcunq; gradus, prẹeminentiæ, dignitatis, excellentiæ, nobilitatis, & conditionis D fuerit (exceptis illis, de quibus in Regula S. Claræ, per Vrbanum editam, & in Conſtitutionibus Benedicti XII. fit mentio) prẹtextu cuiuſlibet licentiæ ſibi deſuper quauis auctoritate conceſſæ, liceat Monaſteria Sororum, & Monialium Sanctæ Claræ, ſeu aliquod ex eis ingredi. Nec etiam Protectori, aut Generali Miniſtro Ordinis Mi. pro tempore exiſtẽtibus, ſeu Prouincialibus Miniſtris, & quibuſcunque Viſitatoribus, licentiã ſuper ingreſſum huiuſmodi (inconſulto Romano Põ- E tifice) cõcedere liceat quoquomodo.b.fo.38.Et ffo.36.cõce.41. 13 Prohibitio, & licētia ꝓ oibus Chriſti. Nota.

Aduerte quòd in vltima clauſula præcedẽti, vult dicere Martinus, quòd licèt in Regula S.Claræ Vrbaniſtarum conceſſum eſſet, quòd Protector Ordinis poſſet dare licentiam intrandi Monaſteria prædictæ Sanctæ Claræ, perſonis ſecularibus; tamen, quod de cętero, nec Protector, nec Generalis Miniſter, nec multominus Prouinciales, & Viſitatores, poſsint dare licentiã intrandi prædicta Monaſteria alicui perſonæ cuiuſcũq; digni- Collector. De Protect. Ordinis.

dignitatis fuerit, ſine licentia Sedis Apoſtolicæ. ¶ Vide circa A
hoc, in dictione Miniſtri prouinciales.§.7. Et in dictione Protector Ordinis.§.6. Et melius infra vltimo notabili, vbi elucidatur pleniſsimè ſupradictum.

14 Ex priuilegiis Ordinis Prędicatorũ

BONIFACIUS IX. ſtatuit, quòd ſi quis infra Clauſuram alicuius Monaſterij Monialium Ordinis Prædicatorum, repertus fuerit, per Superiores, ſeu Priores dicti ordinis, ſeu de eorum mandato, capi, & incarcerari, & ſecundùm eorum arbitrium, & delicti quantitatem puniri poſsit, b.ffo.120. conce. 547. B

15 Prohibitio pro omnib' Chriſtianis. Excõicatio.

EUGENIUS IV. præcepit omnibus, & ſingulis, tàm clericis, quàm religioſis, & ſecularibus perſonis, cuiuſcunq; cõditionis, gradus, præeminentiæ, vel dignitatis exiſtant, ſub pœna excommunicationis, quam tranſgredientes, ipſo facto incurrant, & à qua, niſi à Romano Pontifice, poſsint abſolui, præterquam in articulo mortis conſtituti; quatenus Monaſteria Sanctę Claræ, nec aliquod ipſorũ ingredi prę ſumant, præ- C
ter formam Regulæ ipſarum, & prouiſionum Apoſtolicarum ſuper hoc ſpecialiter editarum, b. fo.42. Et ffo. conce.44.

16 Clauſura.

Idem Eugenius, ut difficilius pateret ingreſſus ad Monaſteria Monialium, ſtatuit, quòd, ſicut Abbatiſſæ, & aliæ Sorores ad hoc deputatæ, tenent claues, quibus ad intra portæ Monaſteriorum prædictorum claudantur; ſic per Confeſſores, aut alias honeſtas perſonas, per Generales, aut Prouinciales deputandas, ex parte exteriori teneantur, & conſeruentur. b.fo. D
42. Et ffo.39. conce. 44.

17 Prohibitio pro Tertiariis.

Idem Eugenius ordinauit, quòd in omnibus Tertij Ordinis Sororum, & Monialinm Collegijs, Fratres Mino. in acceſſu, & ingreſſu ſic ſe habeant, ſicut obſeruatur in Monaſterijs Sanctæ Clarę. b.fo.46. Et ffo.42. conce.47.

Collector.

Circa huiuſmodi ſtatutum, ſeu ordinationem, ſunt duo aduertenda, & mente tenenda; quia, ob inaduertentiam, aut obliuionem ipſorum, aliqui Fratres minus rectè quandoq; ſe habent. ¶ Primum eſt, quòd Tertiarias nominat inſimul Sorores Moniales. Et hoc pro tanto dico eſſe ponderandum; quia E
aliqui arbitrati ſunt, huiuſmodi Tertiarias non eſſe intelligẽdas nomine Monialium; propter quod in aliquibus partibus nominant eas Bizochas, & in alijs Beatas. Cõtra quos tñ (vltra verba expreſſa ſuprapoſita) facit ſtylus Curiæ communis, qui non curans de rigore nominum, ſæpè appellat indifferenter

Colle-

A Collegia perſonarum religioſarum, Monaſteria; licèt nõ ſint Monachorũ, vel Monacharum propriè dictorum. Ac ſimiliter omnes fęminas, Collegialiter viuentes nominat frequẽter Moniales; quamuis non ſint Ordinum Monachalium. Et hoc idem patet ex regula Sanctæ Claræ; vbi Moniales ſępiſsimè appellãtur Sorores. Vnde & Panormitanus, ſeu Abbas, in capitulo. Cauſamq, de electione, dicit, quòd iſta nomina Sorores, & Moniales ſunt ſynonyma ideſt idem importantia.

B Alterum aduertendum eſt, quòd in ſupradicta Conceſsiòne ſpecialiter loquitur Fratribus Mino. duntaxat, & non ſicut in præcedenti de omnibus fidelibus. Ex quo ſequitur, friuolam & nullius momenti fore rationem, quam nonnulli allegãt dicendo; quòd ex quo in Monaſterijs Tertiariarum non incluſarum intrant perſonæ ſeculares, quare non poterunt ſimiliter intrare huiuſmodi Fratres. Ad maiorem autem confirmationem prædictorum, facit prohibitio Leonis, vltimò facta, in Re

C gula noua, quam edidit pro Tertiarijs; vbi in capitulo octauo ſic dicit. Et facta Viſitatione, ſcilicet, à Prouinciali, aut Viſitatore, ſeu Cõmiſſario, non debent intrare officinas, nec alia loca interiora Sororum. Hęc ibi. Sequitur ergo manifeſtè, quòd adhuc virtute Breuis Leonis, infra poſiti. §. 29. etiã ſi non fuiſſet ſubrepticium, prout fuit, non poteſt ingredi aliquis Frater Clauſuram Tertiariarum; niſi, vt ſupra dictum eſt. Et cui prædicta non ſatisfecerint, videat expoſitionem Sancti Bo-

D nauenturæ ſuper hoc in declaratione, quam fecit, qui ſtrictius circa hoc loquitur. Sed iſta, multaq; alia notatu digna, latius explicantur infra, 2. notabili per totum.

Idem Eugenius conceſsit, quòd de licentia Generalis, aut Prouincialium Miniſtrorum, poſsint Epiſc. intrare in Monaſteria Monialium, cauſa conſecrationis Eccleſiæ, vel altaris, aut pro benedicendo Cœmiteria, vel Sorores. 18 Pro Epis.

Suprаſcriptam Conceſsionem reperi in quadam tabula Pri Collectio.

E uilegiorum, per quẽdam patrem Commiſſarium Romanum ordinatam. Et ponit in fine. Eugenius in Breui, quod incipit, Cupientes. Sed hoc Breue nõ reperitur in libris impreſſis Priuilegiorum hic allegatis. Nec permanet iam in ſuo vigore, vt primum. §. 28.

NICOLAVS V. conceſsit omnibus, & ſingulis mulieribus, ſeruientibus Monialibus Sanctæ Claræ, aut pro eijs eleemoſynas quærentibus, vt quotieſcunq; pro parte Abbatiſſarũ 19 Licẽtia pro ſeruientibus Monialium.

requi-

requiſitæ fuerint, earum Monaſteria (cum conſilio diſcretarum) intrare valeant. Ac quod aliquando etiam in præcipuis feſtiuitatibus, pro ipſarum conſolatione, cum ipſis Monialibus comedere poſsint, licentia tamen prius per eas deſuper à Prouinciali obtenta.b.fo.49.Et ffo.43. conceſsione 48. A

Collector. Aduertendũ, quòd pręfata facultas videtur iam ſublata, & reuocata per ſupradicta, & infra dicenda in vltimo notabili.

20 Pivs II. conceſsit Fratres poſſe prædicare, & intrare in Clauſtris, & alijs locis quarumcũq; Monalium, vbi ſeculares communiter intrant, de licentia ſuorum Pręlatorum quãdo mittuntur.o.ffo.66.conce.94. B

Collector. Attende, quod hęc Conceſsio eſt ſolùm pro Fratribus, qui mittuntur ad prædicandum, quia dicit, întrare, & prędicare, ideſt ad prædicandum, Sed quoad intrandum in Clauſtra, eſt reuocata, vt primùm, infra. §. 28.

21 Absolutio. Sixtvs IV. declarauit, quòd Mulieres ingredientes Monaſteria ſanctæ Clarę, & ſancti Dominici, non teneantur ire ad Curiam Romanam pro abſolutione ab excommunicatione: ſed eas poſsint abſoluere Fratres Mino. Confeſſores, etiam ſi tales mulieres ingrederentur mala intentione, o, fo. 62. Et ffo. 68. conce. 100. Et ffo. 96. conceſsione. 330. C

22 Absolutio. Idem Sixtus fecit aliam Conceſsionem latiorem, quàm ſupraſcriptam immediatè, quę habetur in dictione, Abſolutio quoad ſeculares ſecundò, in.§. nono.

23 Licẽtia pro Laboratoribus. Idem Sixtus conceſsit, quòd ſeculares laborantes in Monaſterijs ſanctæ Clarę, ac aliarum, poſsint ibi comedere in loco honeſto, o. fo. 63. Et ffo. 67.conceſsione. 120. D

24 Licẽtia pro Medico. Idem Sixtus conceſsit, quòd Sorores ſanctę Clarę non teneantur intromittere aliquem de ſeruitoribus ſuis, quando Medicus intrat Clauſuram: ſed ſufficiat, quòd à tribus, vel quatuor Monialibus de antiquioribus aſſocietur. o. fo. 63. Et ffo. 67. con. 121.

Collector. Sciendum quòd ſupraſcripta Conceſsio reperitur alibi, ſub ſequentibus verbis. E

Sixtvs IV. conceſsit quòd Sorores Sanctæ Clarę non teneantur intromittere aliquem hominem de ſeruitoribus ſuis, quando Medicus, vel alij ingrediũtur, licèt Regula hoc decreuerit: ſed ſufficit quod à tribus, vel quatuor Monialibus de antiquioribus aſſocientur. o.ffo. 96. conceſsione. 331.

25 Innocentivs VIII. conceſsit quòd Confeſſores Monialium

A lium poſsint intrare Monaſteria illarum, tempore peſtis, ad celebrandum Miſſam, & audiendum confeſsiones illarum, quæ ſeruiunt peſtilenciatis; quia ſtant ſeparatę ab alijs. o. ffo. 90. conceſsione. 365. Licētia pro Confeſſoribus Monial. S. Claræ.

ALEXANDER VI. cum conceſsiſſet Generali, & Prouincialibus Miniſtris, & Cuſtodibus, vt de conſilio aliquorum Fratrum poſſent deputare Monialibus, ſeu Sororibus Tertij Ordinis, Confeſſores pręsbyteros ſeculares, ſeu aliorum Ordinum regulares quibus cofiteri, & ab eis Sacramenta eccleſiaſtica recipere poſſent, ſtatuit, vt Confeſſores hmõi dictarum Sororum, Clauſtrum, ſeu interiores Officinas, abſque alterius perſonę, bonę vitę, & famæ, ſocietate, nullo modo debeant ingredi. B. ffo. 123. conceſsione. 269. 26 Licentia ꝓ Confeſſoribus Tertiariarum.

B

Idem Alexander VI. conceſsit Generali, & Prouincialibus Ordinis Minor. de Obſeruantia, & Confeſſoribus per eos deputatis, vt Monaſterium Monialium Sanctæ Claræ, quę eorum regimini immediatè ſubijciuntur, pro adminiſtratione Sacramentorũ, tempore neceſsitatis, & alijs rationabilibus cauſis interdum occurrentibus, prout ſecundùm Deum, expedire viderint, Clauſuras interiores ingredi poſsint. Et voluit, quòd tunc Moniales prædictæ, portam maiorem aperire licitè valeant. B. fo. 71. Et ffo. 155. conceſsione 378. 27 Licentia ꝓ Prælatis, & Confeſſoribus Monialiũ S. Claręe.

C

Huiuſmodi Cõceſsio non permanet iam in ſuo vigore, quia Leone X. circa illam ordinauit quòd immediatè ſequitur. Collector.

D LEO X. prohibuit, ſub æternę maledictionis interminatione, in virtute ſanctę obedientiæ, ne quis Frater cuiuſcunque præeminentiæ, aut officij inter Fratres Mino. ſit; ad ipſas Moniales, aut in ipſarum Monaſteria ingredi vel intrare præſumat; niſi in caſibus in eadem Regula, & Inſtitutionibus ipſius Ordinis Minorum contentis, & quoad ipſorum Monaſterium ingreſſum editis. Nec etiam aliæ vtriuſq; ſexus ſeculares perſonæ etiam prætextu cuiuſuis Indulti etiam Cõfeſsionalium, prædicta Monaſteria ingredi valeant. B. fffo. 17. conce. 56. 28 Prohibitio, & licētia ꝓ Monaſt. S. Claræ. Nota.

E

Sciendum, ac notandum eſt virtute prohibitionis huiuſmodi, reuocari Conceſsiones factas per plures Summos Pontifices prædeceſſores Leonis X. quibus ultra caſus in Regula Monialium contentos concedebatur ingreſſus. Et tales ſunt ſupra poſitæ. §. 11. & 18. & 19. & 20. ad 27. Quibus Conceſsionibus, tanquam penitus reuocatis, & annullatis, nullus iam vti poteſt vllo modo. Collector. Nota.

Idem

19 Idem Leo in literis ſuprapoſitis,§. 28. dirigendo verba ad A

Prohibitio pro Tertiariis.

Prelatos,ſcilicet Generales, & Prouinciales,ait. Nec ipſi Fratres Ordinis veſtri ad Tertiarias, in congregatione viuentes; niſi de licentia, & ſpeciali mandato veſtro, intrare præſumãt. Vos propterea monendo, vt non paſsim ingreſſum huiuſmodi relaxetis, ſed in Capitulis veſtris prouincialibus, & generalibus prouidè de ſimilibus, & alijs ad obſeruantiam honeſtatis, & continentiæ ſpectantibus ordinetis.

Circa præfata verba eſt valde aduertendum, ne quis decipiatur,ſicut decepti ſunt qui impetrauit prædictũ Breue,& Põtifex qui illud conceſsit; credẽdo, ac præſupponendo, quòd ingreſſus ad Monaſteria Tertiariarum, non erat prohibitus. B Poſita ſunt enim in relatione, ſeu ſupplicatione huiuſmodi Breuis (poſtquam dictum fuerat de Monialibus Sanctę Claræ) ſequentia verba. Et pariter ad Tertiarias in Congregatione viuentes,ad quas accedere licet,prohibitum non ſit, &c. hoc enim præſuppoſitum eſſe falſum, conſtat tàm ex Regula, C quàm ex declarationibus ipſius, præſertim ex determinatione Eugenij IV. ſupra poſita. §. 13. Ac per conſequens hoc Breue eſt ſurrepticium, & nullius valoris, quoad Conceſsionem fundatam ſuper præfatam relationem. Et ideo indubitatè tenendum eſt, quòd nulli Fratres Mino. etiã ſi ſint prælati,queũt magis ingredi Monaſteria Tertiariarum collegialiter viuentium, quamuis non ſint incluſa, quàm Monaſteria Sanctæ Claræ. Et facit ad hoc Ordinatio eiuſdem Leonis,contenta in Re D gula noua, quam ipſe edidit pro Tertiarijs, in cap.8. eiuſdem Regulæ; vbi etiam prælatis non concedit poſſe ingredi Clauſuram poſt factam viſitationem. Nec ſimiliter poſſunt Prælati pro talibus Monaſterijs, alijs perſonis ad ingrediendum licentiam concedere. Ac propterea illud, quod in præfatis literis Leonis dicitur,ſcilicet, quòd in Capitulis generalibus, &prouincialibus prouideatur de modo intrãdi ad Tertiarias, &c. nil penitus operatur, quia fundatur ſuper falſa relatione, E ſcilicet, quòd non ſit prohibitus ingreſſus ad Monaſteria Tertiariarum. ¶ Iſtud declaratur, & probatur latiùs, infra, notabili vltimo.

30 Idem Leo declarauit, Moniales Sanctæ Claræ ſub regimine Fratrum Mi. de Obſeruan. exiſtentes, non teneri, nec obligatas eſſe contra voluntatem ſuam,ingreſſum ad ſua Monaſteria præbere aliquibus mulieribus vigore facultatum Apoſtolica-

Licẽtia pro fœminis ſecularibus,

rum

A rum prædictis mulieribus per ipſum Leonem in Confeſsionalibus ad ingrediendum pręfata Monaſteria conceſſarum. Ac ſimiliter conceſsit prædictis Monialibus,vt abſque aliquarum Cenſurarum, ſeu pœnarum incurſu,& abſq; aliquo conſcientiarum ſuarum ſcrupulo, eiſdem mulieribus (dum & quoties oportunum, & expediens viſum fuerit) ingreſſum in eadem Monaſteria licitè denegare valeant. Et inſuper hortatur Moniales huiuſmodi, vt præfatis mulieribus ingrediendi prædi-
B cta Monaſteria conſenſum, quàm rarius, & parcius fieri poterit concedant. B.fffo.38. conceſsione 124.

Idem Leo prædictam declarationem iteratò fecit per eadē 31
verba, addens, quòd etiam vigore aliarum facultatum, quàm in confeſsionalibus contentarum,non teneantur Moniales cōtra volūtatem ſuam ingreſſum præbere aliquibus mulieribus in ſuis Monaſterijs. Non obſtantibus prędictis facultatibus, tàm conceſsis, quàm in poſterum concedendis, quas reuoca-
C uit, caſſauit, & annullauit; ac reuocatas, & nullas eſſe decreuit.B.fffo.39. conceſsione 125.

Licētia pro fœminis ſecularibus.

Idem Leo conceſsit,quòd Fratres Min. vocati, rogati, aut 32
inuitati à Prelatis Eccleſiarum, aut à Prælatis religioſis, vel Viſitatoribus, habentibus curam aliquorum Monaſteriorum Monialium: ad hoc ut viſitent prędicta Monaſteria: vel exerceant omnia alia, quę in Monaſterijs ſibi ſubiectis exercent: aut ad hoc vt intrent cum ipſis Prælatis, ſine Viſitatoribus ad
D videndum Officinas, & totum Monaſterium interius, poſsint ſicut poſſunt in Monaſterijs ſibi ſubiectis, ſiue intra, vel extra Clauſuram viſitando, & alia faciendo: vel cum ipſis Prælatis intrando. Non obſtante prohibitione ſuæ Regulæ, vel declatione eiuſdem Regulę. Dum tamen prædicti Fratres ſi fuerint ſubditi, hoc faciant de licentia ſuorum Prelatorum.O. fffo. 61. conce. 194.

Licētia pro omnib' Fratribus.

Idem Leo conceſsit, quòd Prælati Ordinis Mino. poſsint 33
E dare licentiam ſuis ſubditis intrandi Clauſuram Monaſteriorum S. Claræ ad faciendum ſermonem de Kalenda: dum tamē intrantes ſint ſenes, & vitę exemplaris .O. fffo. 62. conce.195.

Licētia pro Prædicatoribus.

Idem Leo conceſsit, quòd quando Moniales Sanctæ Claræ 34
grauiter infirmantur taliter,quòd non poſſunt ad Cratem venire ad audiendum Miſſam, poſsit illo tempore Sacerdos confeſſor earum, vel Prælatus ſuperior, introire clauſuram, infirmariam, & Monaſterium ad celebrandum, nè tales Moniales

Licētia pro Prelatis, & Confeſſoribus Monaſt. S. Clarę.

rema-

Pro Monialib⁹ infirmis remaneant ſine Miſſa. Dummodo ſacerdos ad nulla alia loca, quàm ad altare diuertat; nec moretur, niſi tanto tẽpore quãto indiget ad celebrandum; nec loquatur, niſi quantum eſt opus in Miſſa. O. ffo. 93. conceſsione 290. A

SEQVVNTVR ALIQVA NOTABILIA circa præfatam materiã; quę licèt aliquibus videatur clara; continet tamen multas difficultates elucidatione indigentes. B

Primum notabile. PRimò circa caſus in ſecunda Regula Sanctę Claræ edita per Vrbanum IV. in quibus diuerſis perſonis conceditur licentia ingrediendi Clauſurã Monaſterium Monialiũ huiuſmodi: licèt ſuperius ſint poſiti. §. 6. & 7. tamen hic ſigillatim ponitur vnuſquiſq; caſus cum declaratione expedienti; prout probatiſsimis quibuſdam patribus Ordinis Min. in iure, ac rebus Religionis, pręuia matura diſcuſsione viſum eſt. Quos ad tutè incedendum ſequi oportet. C

Primus caſ⁹ Primus caſus eſt, quo datur licentia ingrediendi illi, cui cõmiſſa fuerit adminiſtratio Sacramentorum ideſt Confeſſori, ſeu Vicario; quando aliqua Soror, vel Monialis tanta fuerit corporis infirmitate detenta, quòd ad loquutorum commodè venire non poſsit; & neceſsitatem habuerit confiteri vel Dominici Corporis, ſeu alia recipere Sacramenta. Ita tamen, quòd exhibiturus huiuſmodi ſacramenta: Alba, & Stola, & Manipulo, cum duobus idoneis, & religioſis ſocijs; vel vno ad minus: Alba vel ſaltem Superpellicio veſtitis ingrediantur, ac morentur induti; & audita Confeſsione, vel alio tradito Sacramento, ſicut ingreſsi fuerint, ſic egrediantur induti. Nec moram faciant ibi longiorem. Caueant etiam, vt quamdiu intra Monaſterium fuerint, nullatenus abinuicem ſeparẽtur: quin ſemper mutuo poſsint liberè ſe videre. Hæc Vrbanus in D

Expoſitio. Regula cap. 7. & ſupra. §. 6. ¶ Quoad iſtum primum caſum eſt aduertendum, quòd ſocius debet eſſe clericus, & non laicus; vt expreſsè habetur in bulla Gregorij IX. quæ habetur fo. 48. & ffo. 131. & ſupra. §. 3. Et idem innuitur in bulla Vrbani ſuprapoſita, cùm dicit: quòd ſocius intret indutus Alba ad minus. Tale autem indumentum ſolùm competit Clericis, & adhuc in ſacris ordinibus conſtitutis, Conſuetudo tamen eſt in contrarium; quæ vtrum ſit bona, & valida, aliorum ſit iudicium. Mihi tamen non uidetur tuta. E

Secun-

A Secũdus caſus eſt, quãdo aliqua Monialis vult exhalare ſpiritum; de quo dicit Vrbanus, vbi ſupra immediatè. Sic quoq; ſe habent in animæ commendatione, ſed Confeſſor, & ſocius, vel ſocij; prout in præcedenti caſu dictum eſt. Secũdus caſus.

Tertius caſus eſt, cũ Abbatiſſæ, & cõuentui viſum fuerit, & petierint, quòd Confeſſor ad exequias celebrandas debeat introire. Et tũc, modo ſupradicto, cũ duob' ſocijs intret indutus; & ſepulta mortua, cum eis exeat ſine mora. Sed ſi Abbatiſſa, & B Conuẽtus nõ petierint hmõi Ingreſſum, dicit Papa, vbi ſupra, quòd nõ ingrediatur Clauſtrũ Sacerdos: ſed exterius in cappella, quod ad officium pertinet, exequatur. ¶ Circa hoc aũt notent Fratres, & aduertãt: ſi ingrediẽdo aliter, aut in maiori numero, euadẽt excõmunicationẽ Papalẽ, unà cũ tranſgreſsione ſuæ Regulæ, ſi ſint Fratres Minores. Nec ſufficit pro excuſatione cõſuetudo contraria, quæ in aliquibus fortè uiget: qa eſt abuſus, cũ careat cõditionibus requiſitis ad hoc, vt cõſuetudo C vim legis habeat, & deroget legi iuſtę, ac rationabili, & ꝑ maiori parte obſeruatæ. pręſertim à Religioſis probis, & doctis ſuæ Regulæ obſeruatoribus. Tertius caſus. Expoſitio.

Quartus caſus eſt, ſi neceſſe fuerit, vt ingrediantur aliqui ad aperiendã ſepulturã, ſeu poſtmodũ coaptandã; & Abbatiſſę, & Conuentui viſum fuerit hoc expediens, propter imbecillitatẽ Sororũ. Quo caſu dicit Vrbanus, vbi ſupra: ſit Sacerdoti, vel alicui alij ad hoc idoneo, & honeſto, cũ vno ſocio, vel duobus, D licitum introire. Et hoc peracto, exeant ſine mora. Quartus caſus.

Præfati quatuor caſus habentur 7. cap. ſecundæ Regulæ S. Clarę, fo. 285. tracta. 3. & ffo. 295. tracta. 2. & ſupra. §. 6.

Notandum, quòd vltra quatuor prædictos caſus, ſunt etiam nonnulli alij caſus, in quibus Confeſſores, ſeu Vicarij Monialium S. Claræ ingredi poſſunt Clauſurã Monaſteriorum, quibus deputati ſunt, ſcilicet, pro exercendo ipſorum Monaſteriorum opere, vel illis conſeruandis ab incendio, ſeu à latro-E nibus defendendis; vt habetur ſupra, §. 3. ac prout declaratur infra, caſu ſexto. Item cauſa celebrandi Miſſam Monialibus grauiter infirmantibus; vt patet ſupra. §. vltimo. Et inſuper cauſa renouationis Sacramenti. Nam ex quo Clemens VII. conceſsit, quòd poſſunt habere Sacramentum in Eccleſia interiori, vt habetur ſupra: Euchariſtia. §. 2. & infra caſu 12. indirectè viſus eſt cõcedere Ingreſsũ ad conſecrandum, aut renouandum Sacramentum. In nullo verò alio caſu reperitur Pro Confeſſoribus, ſeu Vicarijs.

conceſſus Ingreſſus præfatis Confeſſoribus, ſeu Vicarijs. Et A
idcirco Reuerẽdiſsimus Pater Frater Franciſcus Angelorum
cùm eſſet Miniſter Generalis in ſuis præmonitionibus, ſeu
auiſamentis, extra præfatos caſus, diſtinctè prohibuit Ingreſ-
ſum, vel potius declarauit prohibitum.

Quintus caſus. Quintus caſus eſt, quòd Medicus cauſa multùm grauis in-
firmitatis, & Minutor, cùm neceſsitas exegerit, poſsint ingre
di. Qui tamen non abſq; duobus socijs de Familia Monaſte-
rij introducantur: nec ab inuicem intra Monaſterium ſeparen B
tur. Hæc Vrbanus præfatus. ¶ Circa hoc tamen nunc habe-
tur Conceſsio Sixti IV. vt loco duorum familiarium prędicto-
rum, ſufficiat, quòd Medicus, & Minutor à duabus, vel tribus
Monialibus antiquis aſſocietur: vt habetur ſupra, §. 24.

Expoſitio. Quoad hunc caſum oportet aduertere, quòd cùm Papa di-
cat, quòd Medicus poſsit ingredi cauſa multùm grauis infir-
mitatis; quòd pro leuibus infirmitatibus, ut quartana, vel
alijs malis diſpoſitionibus, ſeu cauſa viſitationis, nec Medi- C
cus, nec Confeſſor poſſunt ingredi. Et quando Medicus cau-
ſa multùm grauis infirmitatis ingreditur, non poteſt cum ip-
ſo Ingredi famulus ſuus, aut alia perſona: niſi prout in Regu-
la, & Conceſsione Sixti continetur. Item ad hoc, ut Minu-
tor poſsit ingredi, oportet, quòd prius per Medicum determi-
netur expedire, aut neceſſarium fore. Vel ſi aliqua Monialis
haberet in conſuetudine minuendi ſe aliquoties, debet fieri
præuio aſſenſu Abbatiſſæ cum conſilio diſcretarum Conuen- D
tus.

Sextus caſus. Sextus caſus eſt, occaſione incendij, vel ruinæ, aut alterius
periculi, ſeu diſpendij, vel pro tuendis à violentia quorum-
libet Monaſterium, aut perſonas.

Expoſitio. Circa hunc caſum eſt notandum, quòd cùm Regula non de
claret, ſeu ſpecificet quantum, aut quale debeat eſſe pericu-
lum, ſeu diſpendium, ratione cuius liceat ingredi Clauſuram,
determinari debet arbitrio Abbatiſſæ, & diſcretarum Conuen E
tus. Vt autem magis innoteſcat huiuſmodi caſus, ſequenti-
bus exemplis elucidabitur.

Primùm exemplum. Aliquis malefactor fugit ad Monaſte-
rium Monialium. Moniales verò propter ſuam honeſtatem vo
lunt illum eijcere foras, & non ſufficiunt earum vires, tunc
poterunt intromittere tot ſeculares, quot ſufficiant, vel opus
ſint ad illius expulſionem. Qui poterunt impunè, ac licitè in-
gredi.

A gredi. Item aliud exemplum. Quędam vidua intrat Religionem Monialium, & poſt ingreſſum inuenitur, quòd remanſit pręgnans de viro ſuo. Venit tempus partus, talis poterit parere intra clauſuram Monaſterij; ſicut poſſet curari ab alia infirmitate, ac per conſequens poſſet ingredi obſtetrix; prout ingreditur Medicus. ¶ Tertium exemplum. Si fortè tàm grãdis contentio, & diſcordia foret inter aliquas ex Monialibus, quòd alię Moniales non poſſent eas pacificare, timereturque
B mors, aut aliquod magnum damnum. Vel ſi fortè aliqua inuaderetur, & vexaretur à ſpiritibus malignis, & aliæ Moniales non poſſent eam recolligere, nec impedire à nocumentis inferendis; poſſent tunc ingrȩdi illi, qui neceſſarij eſſent ad apponendum remedium in ijs, & conſimilibus. ¶ Quantũ verò ad alium caſum, ſcilicet, tueri eas ab aliqua violentia, põt ſic exemplificari. Si accideret, quòd aliqua deſponſata ante cõſummationem matrimonij ingrederetur Religionẽ, & Spon
C ſus ante profeſsionem attentaret per vim extrahere illam, & Moniales non poſſent reſiſtere, tunc licitè poſſent ingredi oẽs illi, qui ad reſiſtendum huiuſmodi violentiæ eſſent neceſſarij: Non tamen ad obuiandum reformationi, ſeu correctioni ipſarum Monialium. ¶ Quoad incendium autem, necnon quoad alia in prȩfato caſu contenta, eſt ſummè aduertendum, & notãdum, quòd huiuſmodi Conceſsio non extenditur ad Fratres Minores, quia eſt generalis; & ipſi, iuxta ſuam Regulam, in- Nota.
D digent Conceſsione ſpeciali. quæ, reſpectu Fratrũ huiuſmodi obſequijs Moniali ũ deputatorum duntaxat, facta eſt per Gregorium IX. vt habetur ſupra, §. 3. Quapropter reliqui Fratres Minores non poſſunt in prȩdicto caſu ingredi Clauſuram: niſi extrema neceſsitate inſtante; vtpote quando non eſt ſufficiens copia aliarum perſonarum; quę in tali caſu poſsint, & velint ſuccurrere; prout inferius magis declaratur.

Septimus caſus eſt, cùm pro aliquo opere exercendo, quod Septim' caſus.
E commodè extra Monaſterium fieri non poteſt, neceſsitas exegerit introire. Hoc eſt, cùm neceſſe eſt facere aliquod opus interius, & ad faciendum illud non ſufficiunt Moniales, nec poteſt fieri exterius. ¶ Huiuſmodi caſus habet locum, quando aliqua res nimiùm ponderoſa defertur ad Monaſterium, nec poſſet introduci à Monialibus dãdo illam à foris, nec poſſet diuidi in partes, vt ſic partita intromitteretur. Tunc enim poſſet ingredi, qui ad hoc eſſet neceſſarius. Sed quia Expoſitio.

Regula non dicit, quòd, ingredienti pro opere exercendo, A adiungatur ſocius, debet Ingredi ſolus: niſi fortè ſocius ad idem opus eſſet neceſſarius. Videtur etiam circa præfatum caſum, quòd,quemadmodum ſecularis poteſt Ingredi pro ope re exercendo, ſimiliter Fratres deputati ad ſeruitium Monia lium Ingredi poſſunt ad dandum ordinem, & induſtriam in opere faciendo. Et quòd, ſi ijdem Fratres deputati ſeruitio Monialium fuerint artifices idonei, poterunt Ingredi ad laborandum in tali opere,etiam ſi inuenirētur artifices ſeculares: B Fratres tamen non deputati ad ſeruitium Monialium, quãuis ſint artifices, non poterunt Ingredi, quia pro ipſis non habetur licentia ſpecialis, prout requiritur. Et,quando artifex fuerit ſecularis, debet Ingredi abſque ſocio, vt ſupradictam eſt: quia Regula illum non concedit. Ita quòd nec Confeſſor, ſeu Vicarius, nec aliquis ſociorum eius poterit Ingredi cum huiuſmodi ſeculari, niſi opus eſſet, vt dictum eſt, ad dandum ordinem,& induſtriam in opere faciendo. Licèt autem de ri- C gore literę Regulæ Moniali ũ prædictarũ,videatur, quòd Frater Minor,ſi fuerit artifex illius operis, poſſit Ingredi,ſicut ſecularis:tñ hoc nõ eſt cõforme intentioni eiuſdẽ literæ; nec per conſequens debet fieri:quia,cùm de mente conſtat, verborum qualitas non debet attendi;ut eſt vulgatam in Iure.

Octauus caſus. Octauus caſus eſt,ſi quis de Sanctæ Eccleſiæ Cardinalibus ad aliquod Monaſterium huiuſmodi Religionis aliquando venerit, intra Clauſuram Ingredi voluerit. Qui cum reuerentia D quidem eſt ſuſcipiendus: rogandus tamen, vt cum paucis

Expoſitio. ſocijs ingrediatur. ¶ Iſtud, ſecundùm aliquos,eſt intelligendum de Cardinalibus Protectoribus ſolùm: nihilominus tamen videtur certum, quòd abſolutè intelligi debeat de quibuſlibet Cardinalibus,quamuis Protectores nõ ſint huiuſmo di Ordinis Sanctæ Clarę.

Nonus caſus. Nonus caſus eſt, de quo dicitur in præfata Regula: Liceat quoque Generali Miniſtro Ordinis Fratrum Minorum,quãdo E ibidẽ celebrare voluerit,vel proponere Sororibus verbũ Dei, cũ quatuor,vel quinque Fratribus ipſius Ordinis, intra Clauſuram Ingredi Monaſterij, ſi quando ei videbitur expedire.

Expoſitio. Hęc Vrbanus. ¶ Circa hoc eſt aduertendũ, quòd nullus alius Pręlatus Eccleſiaſticus, vel Religioſus, etiam ſi ſit noſtri Ordinis, poteſt Ingredi pręfatam Clauſuram,niſi vt inferius ſubditur in Regula,verbis ſubſequentibus. ¶ Alius aũt prælatus

(cui

A (cui aliquãdo fortè de licentia Sedis Apoſtolicæ,vel dicti Cardinalis intrare licuerit) duobus, vel tribus tantùm religioſis & honeſtis ſocijs ſit contentus.

Decimus caſus eſt, quòd,ſi fortè pro conſecratione, vel benedictione Sororum, vel in alio modo conceſſum fuerit Epõ alicui Miſſam interius celebrare aliquando, quã paucioribus, & honeſtioribus ſocijs ſit cõtentus,& miniſtris. ¶ Quoad iſtũ caſum eſt notandum, quòd Epiſcopis non poteſt dari præfata B licentia, niſi per Summum Pontificem, & non per alium inferiorem, etiam ſi vocati eſſent ad conferendum Sacramentum confirmationis aliquibus Monialibus. Ob quam cauſam nec ipſę Moniales egredi poſſunt Clauſuram,abſq; ſpeciali licentia Papæ. Decimus caſus. Expoſitio.

Præfati ſex caſus vltimi continentur in Regula per Vrbanũ IV. edicta cap. 7. Et habetur fo. 288. tracta. 3. & ffo. 297.tracta.2. & ſupra.§.7.

C Vndecimus caſus ponitur in eadem Regula cap.24. & habetur fo. 290. tracta. 3.& ffo. 298. tracta.2. dicendo, quòd Viſitatores Monialium poſsint ingredi ad tenendum Capitulũ Viſitationis, vel aliquid ſimile, tangens ſuum officium, quod de foris nequit fieri. Et tunc cum duobus Religioſis, ac idoneis, ideſt exemplaribus ſocijs, & non cum pluribus debet ingredi. Qui videlicet ſocij ſimul maneant, & dùm fuerint intra Clauſuram, ab inuicem nullatenus ſeparentur. Hęc Vrbanus. Vndecimus caſus.

D ¶ Sciendum circa hoc, quòd virtute huius facultatis, & hoc titulo ſolùm ingrediuntur his temporibus noſtri Prouinciales Miniſtri in Monaſterijs Sanctæ Claræ ſuarum Prouinciarum; ſuper quę habent gubernationem commiſſam à Papa. Et ſimiliter Commiſſarij,quos ipſi Miniſtri Prouinciales, aut Generalis mittunt ſuo nomine ad viſitandum Moniales. Expoſitio.

Notandum, quòd hic non facimus mentionem licentiæ,quã Nicolaus V. dedit ſeruitricibus Monialium ad ingrediendum E Clauſuram, quando requiſitæ, ſeu vocatæ eſſent ab Abbatiſſa, cum conſilio diſcretarum &c.vt habetur ſupra.§.19.Hoc enim non reperitur fuiſſe in vſu,nec per conſequens creditur eſſe acceptatum. Et dato caſu, quòd huiuſmodi Conceſsio eſſet in vſu,& acceptata foret,reuocata tñ eſt per prouiſionem Leonis ſuprapoſitam.§.28. Collector.

In ſupradictis ergo caſibus conceſſum eſt per Vrbanum IV. poſſe ingredi Clauſuram Monaſteriorum Sanctę Claræ. Verũ-

tamen cum iſta ſit Conceſsio generalis; quæ non ſufficit pro A Fratribus Minoribus, pro quibus requiritur ſpecialis; vt patet ex textu ſuæ Regulę, non poſſunt virtute illius ingredi prędictam Clauſuram. Idcirco dubium eſt qua facultate Viſitatores, & Fratres deputati ad ſeruitium Monialium poſſunt ingredi Clauſuram? Ad hoc reſpondetur, quòd Vrbanus prǽfatus ſciens, quód alia via erat circa hoc prouiſum, non ſpecificauit amplius, ſed ſolùm conceſsit, quòd Commiſsio facta pro Monaſterijs Primę Regulæ Sanctæ Claræ extenderetur, B ſeu cōmunicaretur Monaſterijs ſecundę Regulæ, prout in prologo dictæ Regulæ Vrbani continetur, fo.283. tracta.3. & ffo. 293. tracta.2. Conceſſerat autem Gregorius IX. quòd Viſitatores, & Capellani, ſeu Confeſſores Monialium ſanctæ Clarę eſſent Fratres Minores. Ac per conſequens viſus eſt concedere omne, quod neceſſarium erat ad executionem ſuorum officiorum Viſitatoribus ad viſitandum, & Cōfeſſoribus, alijſq; Fratribus ad ſeruitiūm Monialium deputatis in caſibus cer- C tis, & determinatis; prout habetur ſupra.§.ideſt. Et in vltimo capitulo primæ Regulæ Sāctæ Clarę dicitur, quòd pro cōfeſsione infirmarum; quæ ad loquutorium ire non poſſunt, ac pro communicandis eiſdem, & pro extrema vnctione, & animæ recommendatione, liceat Confeſſori cum ſocio introire, vt habetur, fo.283.tracta.3 & ffo. 293. tracta.2.

Queſtio. Reſponſio.

Duodecim' caſus.

Duodecimus caſus poteſt aſsignari, ad renouandum Sacramentum tempore conſueto. Et hoc virtute Conceſsionis Cle D mentis VII. quæ habetur in dictione Euchariſtia .§. 2.

Collector.

Sed circa ſupradicta eſt notandum; quòd Protectores, cùm eſſent principales Prǽlati Monialium, diſpoſuerunt de Viſitatione illarum, alijſq; rebus gubernationem ipſarum concernentibus, illa quæ ſuis temporibus viſa ſunt expedire, extendendo, aut reſtringendo auctoritatem ſuorum Commiſſariorū ad libitum ſuum, & fortè non curando de ijs, quæ Gregorius IX. ſtatuerat; vt ſupra poſitum eſt. Inter quos Protectores ſuc E ceſsit vnus dominus Matthæus appellatus; qui volens ſe exonerare ab huiuſmodi cura Monialium, ſubdelegauit gubernationem ipſarum Genenali, & Prouincialibus Miniſtris, dādo illis quandam Commiſsionem. Et quia viſum eſt ei poſtea Commiſsionem illam eſſe diminutam in aliquibus, dedit aliā in ſupplementum illius; ut habetur fo.33.& 34.& 35.tracta.1. vbi conceſsit ea, quæ in huiuſmodi Commiſsionibus continentur.

A tur.Quo Protectore defuncto, expirauerunt illæ Commiſsiones. Et quia iam nullius erant valoris, non ſunt poſitæ in ſecunda impreſsione libri Monumenta Ordinis nuncupati: licèt per inaduertentiam, atq; errorem poſitæ ſunt in prima impreſsione eiuſdem libri. Ex quo ſequutum eſt, quòd aliqui decepti ſunt, credendo, quòd præfatæ Cōmiſsiones manebant in priſtino vigore, atq; volendo ſe iuuare iſtis, & adducendo eas ad ſuum propoſitum; præſertim quidam bonus Pater in quodā Nota.
B libello, ſeu tractatu, quem circa huiuſmodi materiam edidit. Et idem iudicium eſt de commiſsionibus, & conceſsionibus alterius Protectoris, qui dicebatur Philippus; prout habetur in quadam tabula Priuilegiorum per Fratrem Ioannem Iernigon editam, qui etiam deceptus eſt, credendo, quòd poſt mortem eius durarent Commiſsiones, & Conceſsiones per illum factæ. Quòd autem per mortem Protectoris expirauerint illæ ſuæ Commiſsiones, patet, quia ſecūdùm Iura per mortē de-
C legantis expirat delegatio. Item, quia licèt ille Protector adhuc viueret; Martinus V. Papa reuocauit illas, auferendo auctoritatem, & poteſtatem à Protectoribus in hoc caſu; vt habetur ſupra. §. 13. Quapropter ab huiuſmodi commiſsionibus & alijs conſimilibus per nonnullos Protectores factis, cauendum eſt poſt illorum obitum. ¶ Item eſt notandū, quòd Protectores, qui præfato domino Matthæo ſucceſſerunt, noluerūt facere Prælatis Ordinis conſimiles commiſsiones, aut Prælati
D noluerunt eas accipere de manu illorum. quapropter Sūmi Pontifices, fortè attendentes, quòd prouiſione Protectorum, ſuarumq; cōmiſsionum, minus bene gubernabantur Moniales, volentes apponere remedium in hoc, commiſerunt onus gubernationis earum Ordini noſtro Minorum, ſeu Prælatis eius in generali, & aliquorum Monaſteriorum per Commiſsiones, ſeu Prouiſiones ſpeciales. Taliter, quòd Auctoritas, quam Ordo noſter habet nunc ſuper huiuſmodi Moniales, non
E dependet à Protectore, ſed immediatè à Papa. Et ſic cùm noſter Ordo habeat hanc ſpecialem Commiſsionem à Sede Apoſtolica, habent Viſitatores, & Fratres deputati ſeruitio Monialium licentiam ſpecialem ad ingrediendum Clauſuram in certis caſibus, conformiter ad Regulam noſtrā: quamuis præfata licentia Gregorij IX. non præceſsiſſet. Ita quòd per vnā viam, & aliam, Viſitatores, & Fratres deputati obſequijs huiuſmodi Monialium, poſſunt (abſq; ſcrupulo) ingredi Clauſu-

ram ſuorum Monaſteriorum in caſibus per Gregorium IX. A
ſpecificatis; vt ſupra patuit. ¶ Circa ſupradicta tamen,& inferius dicenda, oportet aduertere, quòd poſt præfatam Conceſsionem Gregorij IX. & ſufficientem ſpecificationem caſuũ, in quibus Fratres Mino. licitè poſſunt ingredi Clauſuram Monaſteriorum huiuſmodi,aliqui Summi Pontifices ampliauerũt prædicta, concedendo ingreſſum in alijs caſibus; vt patet ſupra in conceſsionibus Bonifacij VIII.§.11. & Nicolai V.§.19. & Alexandri VI.§.26. Quas tamen Conceſsiones, & quaſlibet B
conſimiles, Leo X. reuocauit, & annulauit: quia aliqui fortè illis abutebantur, vt patet ſupra.§.28. Ita quòd ſolùm manent in ſuo vigore Conceſsiones Gregorij IX. & Vrbani IV. necnõ illę, quę poſt datam Breuis prędicti Leonis reperiuntur factæ; prout ſunt tres, quas idem Leo anno Domini 1517.oraculo viuæ vocis fecit, quæ habentur etiã ſupra in tribus vltimis Cõceſsionibus dictionis Ingredi &c. ¶ Notandum eſt inſuper circa omnes caſus ſupradictos, in quibus conceditur poſſe ingredi Clauſuram, quòd ſunt reſpectu Monaſteriorum Sanctę C
Claræ: ultimo duntaxat excepto,ſcilicet ſup.§.31.Quapropter ſi Fratres Mino. habuerint gubernationem Monaſteriorum Monialium aliorum Ordinum, attendant ad Auctoritatẽ,quæ ipſis conceditur in Regula,& Priuilegijs ipſarum. Nam,licèt ſit Miniſter Generalis, non poteſt ingredi Clauſuram Monaſterij religioſarum alterius Ordinis, abſque ſpeciali licentia Papæ. Idcirco oportet bene aſpicere Regulam, & Priuilegia D
talium Monialium, nè limites excedendo, quos ſancti Patres poſuerunt, tranſgreſſores ſui voti efficiantur. Quod,ne accidat alicui, aduertat ad reſolutionem ſequentem.

Reſolutio notabilis.

Tandẽ reſolutio huius materię eſt, quòd nullus Frater Mi. poteſt ingredi (abſq; tranſgreſsione ſuę Regulæ) in Monaſteria Monialium cuiuſcunque Religionis, exceptis Miniſtro Generali, ac Viſitatoribus, & Fratribus deputatis ſeruitio Monialium Sanctæ Claræ,in caſibus ſupradictis; & eo modo, E
quo in ipſis continetur, atq; in præfatis tribus per Leonẽ cõceſsis. Idcirco ingredi ad dandum Velum, ſeu ad videndum dare, aut ad Profeſsionem Monialium, vel ad viſitandum deſolatas, ſeu infirmas, aut Confeſſor accipiens occaſionem intrandi ob renouationem Sacramenti, vt aliquem Fratrem introducat ſecum; cũ tamen ſecundùm veritatẽ tũc non ſit tempus, in quo deberet hoc fieri, vel ſub colore ędificiorum, ſeu

alicuius

A alicuius operis exercendi, non habendo illud pro ſine principali; aut carendo arte, & induſtria ad dandum ordinē in hoc, vel quando non eſt neceſſe, quòd Fratres dent talem induſtriā, & ordinem: quia ſufficiunt artifices ſeculares, aut Moniales; ſeu quādo abſq; rationabili timore defectus poteſt à foris ſufficienter dari forma, & induſtria, aut ſub quibuſcunq; alijs inuentionibus, fictionibus, fraudibus, cautelis, coloribus, ſeu excuſationibus, quamuis foret in caſibus aliàs conceſsis, nul-
B latenus licet. Omnia enim huiuſmodi ſunt clarè prohibita p Regulam noſtram, & Summos Pontifices. Et quia, vt dicitur in Clemētina Exiui de Paradiſo, de verborum ſign. vbi aliquid alicui generaliter prohibetur, quod expreſsè non conceditur, intelligitur denegatum.

Pro ſcrupoloſis.

Vltra omnia ſupradicta, ſunt duo notanda, propter ſcrupuloſos, circa huiuſmodi materiam. Primùm eſt, quòd licèt intrans Clauſuram præfatam cùm licentia ſufficienti (prout in
C caſibus conceſsis per Regulam, ſuperius expreſsis, ſeu aliàs) debeat exire ſtatim finito negocio, pro quo ingreſſus ē: quāuis tamen aliquantulum demoretur, vel ſe detineat: dùm tamen non ſit corrupta intentione, ſed quadam curioſitate circūeat Officinas, aut loquatur cum aliquibus Monialibus, non propterea incurrit aliquam Cenſuram, nec peccat mortaliter. Verùm tamen, ſi corrupta intentione faceret ſupradicta, non excuſaretur à peccato mortali, & ab incurſu Cenſurarum.
D ¶ Alterum notandum eſt, quòd exceptis Viſitatoribus, & Fratribus deputatis ad obſequium Monialium, nullus Frater propter aliquam cauſam poteſt ingredi Clauſuram huiuſmodi, niſi in caſu extremæ neceſsitatis. Vt exempli gratia. Si aliqua Monialis eſſet propinqua morti, & non adeſſet Confeſſor, qui illam audiret in Confeſsione, aut in defectum ſocij. Tunc .n. poſſet alius Sacerdos introire, vel Confeſſor accipere alium ſocium, ceſſante tamen fraude.

Secundū notabile. De Monaſteriis tertiū Ordinis.

E SECVNDÒ principaliter circa huiuſmodi materiā ingreſſus Monaſterium Monialium eſt ſciendum, & notandum, quòd aliqui arbitrati ſunt prohibitionem ſupradictam nō extendi ad Monaſteria Tertiariarum, allegando, quòd Tertiarię non ſunt, nec vocantur Moniales, ac per conſequens nō includi ſub prohibitiōne Regulę, quæ dicit. Fratres non ingrediantur Monaſteria Monacharum, &c. Et licèt contrarium ſit veritas tàm manifeſta, quòd nulla indigeat probatione: tamē,

vt ob-

vt obſtruantur ora loquentium iniqua; probabitur huiuſmo- A
di veritas; excludeturq; contraria falſitas euidenter. Pro
cuius declaratione,& probatione ſupponitur,quòd modus viuendi Tertiariorũ à Patre noſtro Frãciſco inſtitutus, non fuit
pro viris, aut fœminis religioſis,qui deberẽt viuere collegialiter, ſeu in congregatione, vel in communi. Pro talibus.n.
iam ipſe ordinauerat duas Regulas,ſcilicet, Minorum pro viris, & Sanctæ Claræ pro fœminis. Sed tertiam Regulam, ſeu
modum viuendi inſtituit pro exiſtentibus in ſuis proprijs domibus, etiam ſi eſſent, ac manerẽt coniugati: prout dicit gloſa in Clementina. Cùm ex eo, de ſententia excommuaicationis. Et tales propriè non erant, nec dicebantur Religioſi,aut
Fratres, vel Sorores: ſed ſolùm continentes, vel pœnitentes,
ſeu Tertiarij, vel Tertiariæ, aut Bizocæ; vt in Italia;ſeu Beatæ, vt in Hiſpania. Ideo de talibus dicunt Doctores: præſertim glo.in Clementina prima de Religioſis domibus, & in ſupradicta Clementina Cùm ex eo, quòd Sorores Minorum, C
quæ dicuntur tertij Ordinis:licèt promittant obediẽtiam, nõ
habent Regulam propriè dictam quoad tria ſubſtantialia: ſed
quendam modum viuendi per Sedem Apoſtolicã approbatũ.
Et iſte tertius Ordo, etiam pro viuentibus in coniungio maribus, & fœminis adinuentus eſt: immo principaliter pro talibus. Et habent profeſsi proprium in ſingulari. Et potius
eſt modus viuendi, quàm propriè dicatur Regula. Eſt tamen
approbatus per Nicolaum IV. Sed quia non vouent tria ſubſtantialia: quæ ſunt in Religione, non eſt propriè Ordo. Et D
Abbas in cap. Cauſam, de iudicijs,dicit. Iſti de tertio Ordine
Sancti Franciſci,appellantur Fratres, & Sorores in Clemenna Cum ex eo: de ſententia excommunicationis: ſed non ſimpliciter, ſed de Pœnitentia. Et in Concilio Lateranenſi celebrato anno Domini 1516. in quadam determinatione facta
circa huiuſmodi Tertiarios, qui collegialiter non viuunt, nominantur Fratres, & Sorores tertij Ordinis; vt habetur ſſo. E
26. Igitur ingredi Domus Tertiarum huiuſmodi, quæ in cõmuni non viuunt,ſed in proprijs,vel particularibus domibus
ſuis, non eſt Ingredi Monaſteria; nec per conſequens, ſic intrans, tranſgreditur Regulam; ſecundùm declarationes Gregorij IX. & Nicolai III. Sed quia poſtea Sedes Apoſtolica dedit Tertiarijs facultatem collegialiter viuendi; illis qui ſic in
cõmumi viuere vellent, multiq; ex ipſis poſuerunt ſe in con-
grega-

A gregatione. Sixtus IV. informatus, quòd tales faciebant tria Vota eſſentialia Religionis ſolenniter in manibus ſuorum Superiorum, & coram ſuo Collegio, vel Congregatione, declarauit, ſeu conceſsit, quòd huiuſmodi votum in omnibus, & per omnia haberet eundem effectum, & vigorem, quem habet in quacunq; aliarum Religionum per Eccleſiam approbatarum; vt habetur fo.33. tracta.2. Et ffo.117.conce.256. ¶ Cùm ergo poſt præfatam Declarationem, ſeu Conceſsionem Sixti III. fœ-
B minæ profitentes ſolenniter Tertiam Regulam Sancti Patris Noſtri Franciſci, & Collegialiter, ſeu in communi viuētes, ſint verè, ac propriè Religioſæ: ſequitur clariſsimè, atq; euidenter, quòd eandem prohibitionem habent Fratres Min. circa Ingreſſum Monaſteriorum, ſeu habitationum prędictarū Tertiariarum, & acceſſum ad loca exteriora, vbi ſeculares communiter accedunt, ſicut habent erga alia Monaſteria quarumcūq; Monacharum, vel Religioſarum. Et in hoc non poteſt du
C bitare, niſi qui vult claudere oculos intellectus, nolens intelligere, vt bene agat. Sed ad ampliorem abundantiam, immo ſuper abundantiam, Eugenius IV. volens (aliquibus proteruis ac exceſsiue affectis, ſeu deuotis erga Tertiarias huiuſmodi) penitus amouere cauſam altercandi amplius in hoc, ſtatuit, quòd in omnibus Tertij Ordinis Sororum, & Monialiū Collegijs, Fratres Mino. de acceſſu & Ingreſſu ſic ſe habeant, ſicut ſeruatur in Monaſterijs Sanctæ Claræ, vt habetur ſupra, §.17.
D Quid clarius, aut euidentius quęri, & inueniri poteſt? ¶ Sed adhuc fortè contra prædicta inſurget aliquis, dicendo, non eſſe prohibitum Ingreſſum Monaſteriorum huiuſmodi Tertiariarum, quia in quodam Breui Leonis X. ſuprapoſito poſt.§.29. ſic continetur. Et pariter ad Tertiarias in Congregatione viuētes, ad quas accedere licèt prohibitum non ſit &c. Verūtamē ſic dicentes, grauiter errant, & ad pauca reſpicientes, de facili paralogizantur. Præfata namque verba poſita ſunt in rela
E tione, aut ſupplicatione dicti Breuis à ſupplicante, qui hoc præſupponebat tanquam verum, cùm tamen eſſet falſum. Falſitas autem huius pręſuppoſiti patet, tàm ex Regula noſtra benè ponderata, quàm ex declarationibus eius, pręſertim ex determinatione Eugenij IV. ſuperius poſita. Ac per conſequēs, pręfatū Breue Leonis eſt ſubrepticiū, & nullius valoris, quoad Conceſsionem fundatam ſuper præfatàm relationem. Idcirco indubitatè tenendum eſt, quòd nulli Fratres Minores, qua- Nota.

cunque

cunque Prælatione fungantur, poſſunt magis Ingredi Monaſteria Tertiariarum collegialiter viuentium, quamuis non ſeruent Clauſuram, quam Monaſteria Sanctæ Claræ. Ad quod etiam facit Ordinatio præfati Leonis, contenta in Regula noua; quia ipſe edidit pro huiuſmodi Tertiarijs, vbi cap. 8. dicit, quòd Viſitator viſitet quolibet anno ſemel tantùm quamlibet Domum, cum præſentia Seniorum; & quòd, facta Viſitatione, non intret Officinas, nec alia interiora Sororum. Nec ſimiliter poſſunt Prælati, ſeu Viſitatores pro talibus Monaſterijs, aliquibus perſonis licentiam ad ingrediendum concedere. Ac propterea illud, quod in pręfato Breui Leonis dicitur, ſcilicet, quòd in Capitulis generalibus, & prouincialibus prouideatur de modo intrandi ad Tertiarias, &c. nihil penitus operatur, quia fundatur ſuper præfata relatione falſa, ſcilicet, quòd non ſit prohibitus Ingreſſus Monaſteriorum Tertiariarum. ¶ Ad corroborationem autem prædictorum, eſt notandum, & ponderandum, quòd Eugenius in Ordinatione ſuperius adducta, Tertiarias in communi viuentes, appellauit Moniales. Ex quo apparet, quòd non ſunt tales illæ, quæ in vulgari Hiſpano dicuntur Beatæ: ſed Beatæ ſunt, vel poſſunt, aut debent dici illæ fœminæ, non coniugatę; quæ (vt vulgariter dicitur) Toman toca por amor de Dios; id eſt accipiunt velum, ſeu cooperimentum capitis lineum, quo non vtuntur communiter coniugatæ, nec domicellę, aut fœminæ ſeculares ſolutæ, & remanent in ſuis domibus, & facultatibus temporalibus, ſiuè ſint coniugatę, ſeu viduæ, ſiuè non. Ex defectu autem huius intelligentiæ, ac diſtinctionis præfatæ, habuit originem error aſſerentium, non eſſe prohibitum Ingreſſum ad Clauſuram Tertiariarum collegialiter viuentium, dicendo, quòd tales non erant Monachæ, nec Religioſæ, ſed Beatæ, æquiparando collegialiter viuentes, his, quæ manent in ſuis proprijs domibus, & facultatibus tẽporalibus, ſicuti aliæ perſonæ ſeculares. Talis erat quidam Frater Minor, qui in Capitulo generali celebrato Anterpiæ, in Prouincia Colonię, ſeu Alemaniæ inferioris, pertinaciter altercabatur circa hoc, nolens aſſentire præfatæ veritati manifeſtæ, quouſq; in pleno Capitulo generali fuit propoſitum, & declaratum, vt ſupradictum eſt; habendo hoc pro tàm manifeſto, ac euidenti, quòd noluerunt adducere aliam probationem ad hoc, niſi Regulam, & declarationes eius. Et

vere

A verè ſic eſt, quòd totum reliquum hic adductum, poteſt dici ſuperfluum intelligenti ſuam profeſsionem,& nolenti proteruire.

Tertium notandum eſt, quòd prohibitio ingreſſus Monaſteriorum Monialium comprehendit generaliter omnia, & ſingula Monaſteria, ſeu habitationes,vel domus quorumlibet fœminarum religioſarum collegialiter, vel in communi viuentium. Dubitatum eſt autem hoc tempore Gregorij IX. Tertium notabile.

B Ad quòd reſpondit ipſe in declaratione, quàm edidit ſuper Regulam Fratrum Mino. præmittendo ſequentia verba: Cum ex longa familiaritate,quàm idem Confeſſor.ſ Sanctus Franciſcus nobiſcum habuit, plenius nouerimus intentionem ipſius, & in condendo prædictam Regulam, & obtinendo confirmationem ipſius per Sedem Apoſtolicam,ſibi aſtiterimus, dũ adhuc eſſemus in minoori officio conſtituti &c. Nos vtiq, generaliter (cùm regula nullum excipiat) dicimus eſſe prohi-

C bitum de quarumlibet Cœnobijs Monialium; vt habetur ſupra .§. primo. Et notandum,quòd præfatus Summus Pontifex, vt amoueret occaſionem alterius gloſæ, aut interpretationis; hoc eſt ne aliquis diceret: Iſta non ſunt Monaſteria: & iſta ſunt Monaſteria: non poſuit Dicimus eſſe prohibitum de quarumlibet Monaſterijs,ſed de quarumlibet Cœnobijs. Cœnobium autem eſt communis habitatio ad ſimul habitandum, & conuiuendum, vel commanendum. Vnde etiam quatuor

D Magiſtri expoſitores eiuſdem Regulæ,non potuerũt amplius, nec aliter dicere, niſi quòd generaliter erat obſeruandum,ſicut præfata declaratio Papæ dicebat; vt habetur,fo.22.tracta. 3. & ffo.24.tracta.2. Et Sanctus Bonauentura dicit in declaratione eiuſdem Regulæ,Hæc inhibitio, de omnibus Monialium domibus intelligitur. Vbi enim eſt maius periculum colloquij, ibi prudentius obuietur. Ipſæ autem Moniales Sancti Damiani, vel Sanctæ Claræ, præ cæteris mulieribus ab huma

E nis conſortijs excluduntur. Licèt ergo in frequentatione earum poſſet oriri periculum, propter quandam familiaritate Fratrum Minor. & propter hoc ſit licentia adeundi talia loca Sedi Apoſtolicæ reſeruata: tamen quia aliæ Moniales ſe amplius exponunt humanis colloquijs, quàm illę, neceſſe eſt,vt illud mandatum ad omnes Monachas referatur, ſecundùm expoſitionem Domini Gregorij. Et ſicut Monachi ſunt non ſolùm collegiati, verùm etiam ſolitarij, ſic & Monachæ, & Moniales

niales intelligendæ ſunt, non ſolùm collegiatæ, verùm etiam A
incluſæ,& quæ ſolitariam vitam agunt. Et hæ etiam ſunt vitãdæ, ſicut collegiatæ, propter maius periculum ſolitudinis; ex tenore præcepti, vt exiſtimo, præcedentis,habetur fo.43. tracta.3.& ffo.44. tracta.2. Et Hugo de digna in ſua ſolenni declaratione Regulę dicit. Nullum Monacharum Cœnobium prohibitio excipit generalis. Omnes antem mulieres communiter viuentes, & regularem vitam canonicè profitentes, Monachæ dici poſſunt. Et Monaſterium eſt, vbi Regularium con- B
gregatio reſidet perſonarum. Congregationem duæ, vel tres (vt volunt) perſonæ conſtituunt. Monaſterium autem non facit domorum ambitio,ſed continua Regularium habitatio perſonarum, eccleſiaſticis maximè, ſeu diuinis officijs deditarũ. Ob hóc Fratres diſcreti, omnem libenter Monialium locum vitant, Qui cauet laqueos, ſecurus eſt. Sæpe vbi Congregatio minor, ibi ſuſpitio maior conſiſtit; & maioris peccati opportunitatem ipſa ſolitudo miniſtrat. Habetur fo.73.tracta.3.& C
ffo.75. tracta.2. ¶ Sed quia poſt ſupradictam declarationem Gregorij IX. Innocentius IV. & Alexander IV. deuiauerunt aliquantulum á præfata declaratione Gregorij: Nicolaus III. in ſua ſolenni declaratione ſuper Regulam noſtram edita, quã nunc principaliter habemus, & qua vtimur; & in qua quicqd boni erat in alijs declarationibus, cõtinetur;& minus bonum, ſeu malum in præcedentibus contentum, reuocatur; inſeruit, & ad literam poſuit illudmet,quod Gregorius in ſua declara- D
tione dixerat; vt habetur ſupra .§. 10. ¶ Sed aduertendum, quòd aliqui in iſto paſſu faciebant quandam ridiculoſam obiectionem,dicendo, quòd Regula ſolùm prohibet Fratribus Minor. nè ingrediantur Monaſteria Monacharum, & quòd Monachæ, ſeu Moniales dicuntur illæ, quæ inſtitutæ ſunt per Ordinem Monachorum, ſeu per inſtitutores Ordinum Monachalium; prout ſunt illę, quæ dicuntur Sancti Baſilij, Benedicti, aut Bernardi, &c. ſicut apparet per antiqua decreta, quæ E
de hac materia loquuntur. Vnde inferebant, quòd in Monaſterijs talium Monacharum ſolùm erat prohibitus ingreſſus Fratribus Minoribus, & quòd in Monaſterijs fœminarum religioſarum aliorum Ordinum non Monachalium erat licitus ingreſſus. Ita quòd ſecundùm iſtam vanam argumẽtationem, non erat prohibitus per Regulam noſtram ingreſſus Monaſteriorum S. Clarę, nec aliarum Religioſarum Ordinum Men-

dican-

A dicantium: quia ſecūdùm ſtrictam nominum ſignificationem, primę dicunturon Machæ, reliquæ verò appellantur Sorores; vt patet in Regula S. Clarę, & alijs Regulis Mendicantium. Attamen cū iam Eccleſia declarauerit debere intelligi de qua rumlibet Cœnobijs, non meretur prædicta obiectio reſponſio nem aliam, niſi quærere à faciente illam; ſi credit quòd Papa habuit poteſtatem ad declarandum hoc modo ſupradicto? Et cùm quilibet ratione vtens nequeat negare iſtud, manet con-
B cluſum noſtrum propoſitum, abſq; vlteriori altercatione. Verumtamen ad maiorem abundantiam, & ſuperabundantiam, omiſsis præfatis declarationibus, oſtendetur qualiter adhuc per noſtram Regulam intellectam, ſecundùm Ius commune, prohibitio nè Fratres ingrediantur Monaſteria Monacharum intelligitur generaliter de quibuslibet fœminis Religioſis. Nam, licèt ſit certum, quòd iſta nomina Monacha, ſeu Monialis à principio impoſita ſunt ſolis fœminis Religioſis Ordinū
C Monachalium: quia tunc nō erant alię Religiones præter Monachales: quæ ſub gubernatione ſua haberent fœminas Religioſas: tamen poſtquam alij Ordines, præſertim Mendicantium inſtituti ſunt: quamuis fœminæ Religioſæ, ſub eorum gubernatione exiſtentes, acceperunt pro peculiari, ſeu proprio nomine vocari Sorores, non tamen præter hoc renunciauerunt nomini antiquo .ſ. Monacharum: immo fuerunt, & ſunt hoc nomine vtræque nuncupatę, abſque vlla differentia. Nam,
D vt in plurimum, ſic nominantur in iure communi: & in Bullis Summorum Pontificum; & in libris iuriſperitorū. Vnde Abbas, in c. Cauſamq; de electione, dicit, quòd iſta nomina Sorores, & Moniales, ſunt ſynonyma, hoc eſt idem importantia, & ſignificantia. Alijſq; varijs in locis Canoniſtę concorditer hoc idem tenent. Igitur Regula noſtra dicens, Fratres non ingrediantur Monaſteria Monacharum, noluit aliud dicere, niſi quòd Fratres non ingrediantur habitationes Congregatio-
E num fœminarum Religioſarum. Pater namq; Noſter Sanctus Franciſcus non curabat de rigore grammaticali ſignificationis nominum, ſeu proprietatis verborum; prout nec in ſimilibus eſt curandum. Aliter enim eſſet dare legem verbis, & non rebus, quòd nō patitur ius aliqđ, nec ratio naturalis. Cùm ergo intentio legiſlatoris (quando de illa conſtat) ſequi debeat nō curando de verbis, ſeu tenore literali, quamuis aliud de rigore ſignificare videatur; vt in c. vltimo, de regulis iuris, li. 6.

quia

quia ratio legis eſt, quæ dat illi verum eſſe;vt in c. Rō de præ- A
bendis:& cùm conſtet,quòd intentio,& finis Patris Noſtri ac legiſlatorum noſtræ Regulæ,in huiuſmodi prohibitione, fuit amouere periculum,& ſcandalum,quæ faciliter ſequi poſſunt ex conuerſatione cum fœminis Religioſis ; & iſta non minuātur propter differentiam iſtorum nominum, vel illorum ; ſiue dicantur Monachæ, Moniales, Sorores , Dominæ, Pauperes, Sancti Damiani, vel Tertiariæ, ſeu quorumcunq;nomine nun cupentur,fœminę exiſtentes in Congregatione Religioſa : no- B
tum eſt, quòd in omnibus illis habet locum prohibitio ſupradicta Regulę quoad Fratres Mino. quamuis Eccleſia iſtud non declaraſſet, vt dictum eſt.

Quartum notabile.

QVartum & vltimum notandum circa præfatam materiā eſt, quòd Prælati ſub quorum gubernatione Moniales Sanctæ Claræ exiſtunt, non poſſunt dare licētiam perſonis ſecularibus,Eccleſiaſticis , vel Religioſis, tàm viris quàm fœminis,vt ingredi poſsint Clauſuram Monaſteriorum C
huiuſmodi Monialium,abſq; Sedis Apoſtolicæ licentia, ſeu auctoritate ſpeciali,denuò obtenta. Hoc patet ſic . Nam,ſi Prælati habentes gubernationem Monialium Sanctæ Claræ,poſſent dare licentiam perſonis ſecularibus &c. ingrediendi Monaſteria huiuſmodi : hoc maximè eſſet, quia Iulius II. conceſsit, quòd Prouinciales Fratrum Mino. habeant eandem poteſtatem, & Facultatem circa Moniales Sanctæ Claræ illorum curæ commiſſas, quam Vrbanus IV. in Regula earumdem Mo- D
nialium commiſit Protectori dicti Ordinis;vt habetur ſſo.72. In Regula autem pręfata.c.18. ſic habetur : De ingreſſu perſonarum in Monaſterium, firmiter,ac diſtrictè præcipimus,vt nulla vnquam Abbatiſſa, vel eius Sorores aliquam perſonam Religioſam,vel ſecularem, aut cuiuslibet dignitatis in Monaſterij Clauſuram intrinſecam intrare permittant: nec omnino alicui liceat, niſi quibus conceſſum à Sede Apoſtolica fuerit, vel à Cardinali,cui fuerit Sororum Ordo commiſſus. Hæc E
Vrbanus. Sed virtute huius Conceſsionis non poſſunt pręfatam licentiam dare, vt probabitur : igitur &c. Hoc patet primò : quia auctoritas ſupradicta conceſſa Protectori, quoad præfatum caſum, reuocata eſt per Martinum V. vt habetur ſupra .§.13. ¶ De perſonis autem exceptis in conſtitutionibus Benedicti 12.de quibus Vrbanus facit mentionem vbi ſupra, dicitur c.30. earundem conſtitutionum. Nulli Regulari,

vel

A vel laicę perſonæ,&c. vt habetur ſupra,§.12. Itaq; voluit Martinus dicere, quòd licèt in Regula Sanctæ Claræ per Vrbanū edita conceſſum eſſet Protectori Ordinis, poſſe dare licentiā intrandi Monaſteria prędicta: tamen,quòd de cætero,nec Protector, nec Generalis Miniſter, nec multò minus Prouinciales Miniſtri,aut Viſitatores poſsint dare licentiam huiuſmodi alicui perſonæ cuiuſcunque ſtatus fuerit, abſq; Sedis Apoſtolicæ licentia ſpeciali. ¶ Sed adhuc fortè inſtabit aliquis te-
B nentium oppoſitum,dicens:quòd,cùm Conceſsio Iulij facta ſit poſt ſupradictam reuocationem Martini, viuificata eſt per huiuſmodi Conceſsionem Iulij Conceſsio Vrbani, facta Protectori ad hoc, vt Prouinciales Fratrum Min. poſſint illa vti. Ad quod reſpondetur, iſtud non obſtare: quòd Conceſsio Iulij fuit ſubreptitia quoad hunc caſum, & per conſequens,nullius valoris. Nā in ſupplicatione non fuerunt expreſſa aliqua, quæ ſi exprimerentur non eſſet fortè conceſſa.ſ.quòd prædicta
C poteſtas,& facultas Protectoris per Vrbanum conceſſa, erat reuocata per Martinum. Si enim hoc fuiſſet expreſſum,non eſt veri ſimile, quòd Iulius cocèſsiſſet generaliter, & abſolutè, prout conceſsit. Et facit ad hoc illud,quod idem Iulius in quadam Bulla, quę habetur fo.43.tracta.2. & ffo.126. declarauit, dicens,quòd per confirmationem Priuilegiorum per Sixtum IV. factam, ac eorundem Priuilegiorum nouam Conceſsionem, Per hæc verba de nouo concedimus,ſolummodò eſſe cō-
D firmata,& de nouo cōceſſa Priuilegia Ordini conceſſa;& alias non reuocatā. Igitur cùm Conceſsio Vrbani eſſet reuocata per Martinum, non intenderet Iulius viuificare illam,ſi conſtaret ſibi de reuocatione pręfata. Et quòd non conſtiterit præfato Iulio de huiuſmodi reuocatione,patet etiam ex hoc, quia in derogationibus,ſeu nō obſtantijs in fine poſitis,vt moris eſt,nullam penitus fecit mentionem prædictæ reuocationis, prout in ſimilibus ſecundùm ſtylum Curiæ Romanæ fieri
E ſolet, dicendo, Non obſtantibus talibus, & talibus literis Apoſtolicis. ¶ Item dato caſu, quòd pręfatę literæ Iulij non eſſent ſubreptitiæ; prout ſecundùm veritatem ſunt; vt ſupra probatum eſt:tamen adhuc videntur non ſufficere ad licētiādū perſonas ſeculares, vel quaſcunque alias pro ingreſſu prædicto, ſi bene cōſiderentur, & ponderentur verba in Conceſſione Iulij poſita;quæ talia ſunt. Vt circa prędictas Sorores.ſ. S.Claræ, illa poteſtas,ſeu facultas, prædictis Vicarijs Prouin-

Hhh ciali-

cialibꝰ per præfatas literas Apoſtolicas cēſeatur eſſe cōmiſſa, A
quæ per præfatū Vrbanū prædeceſſorē,qui prædictā Regulam
confirmauit,& approbauit, in eadem Regula Protectoribus
eiuſdē Ordinis cōmiſſa fuit auctoritate Apoſtolica,tenore prę
ſentiū declaramus. Ponderādū eſt,quod dicit in principio Cō-
ceſsionis. Vt circa Sorores prædictas illa poteſtas,&c. Non.n.
dixit abſolutè,ac generaliter circa Sorores, earūq; Monaſte-
ria, &c. Nec ſpecificauit aliquid de ingreſſu Clauſurę:nec mi-
nus de poteſtate dandi licentiam aliquibus pſonis pro ingreſ- B
ſu huiuſmodi; ſicut in ſimilibus fieri ſolet, ac debet. ¶ Tandē
apparet veritas ſupradicta ex hoc, quòd,cū ꝓbatiores, ac do-
ctiores Patres Religionis haberent iſtud pro certiſsimo,& in-
dubitabili, ac proteruire nolētes,Reuerēdiſsimus Pater Fra-
ter Franciſcus Angelorū,dū eſſet Generalis Miniſter,obtinuit
à Clemēte VII. anno Dñi 1526.ꝓ gratia ſpeciali,facultatē, vt
poſſet dare licētiā mulieribꝰ viduis,& honeſtis ad ingrediēdū
Monaſt.S.Claræ.Quę facultas illi cōceſſa,& licētiæ virtutes il- C
liꝰ datę, ſolūmodo durauerūt quādiu tēpus ſui officij durauit.
Qui verò plenius oĩa ſupradicta videre voluerit, reperiet in
quodā tractatu,Clipeus Sacrarū Monialiū,intitulato,ꝑ Reue-
rendum Patrem Fratrem Ioannem de Argomanes claræ me-
moriæ editum. Cui,tanquam doctiſsimo,ac peritiſsimo,indu
bia fides adhibenda eſt.

ANNOTATIO CORDVBÆ. D

Pro ſociis ꝓlatorum ingredientiū.

Notandum quòd pro infraſcriptis declarationibus Cordubę, quoad hāc materiā intrādi. &c. quid nūc ſit obſeruādū,ē videre in ſequēti noſtra annotat. Capuccini.

QVoad tit. Ingredi.§.6.& 7.& quoad primum notandum, vbi Collector dicit, quòd, ſi plures Fratres ſocij intrant cum Prælatis,aut Confeſſoribus,quā ibi aſsignantur in Regula Sanctę Clarę in caſibus ibi expreſsis, peccant mortaliter, & incurrunt excommunicationem. Notauit quidam pater in huiuſmodi ſatis eruditus, quòd, ceſſante fraude, Fratres ſocij intrantes cum Prælato, vel Viſitatore, aut Confeſſore de licentia Prouincialis, ſeu Prælati habentis curam Monialium, in caſibus, in quibus Prælatus, vel Viſitator,aut Confeſſor intrare licitè poteſt (de cuius oppoſito talibus Fratribus ſocijs non conſtat) non incurrunt ipſi, neque aliquis eorum excommunicationem,aut mortale peccatum propter talem ingreſſum, ēt ſi in maiori numero intrēt ſocij,quā in Regula cōtinetur. E

Ratio,quia in dicta Regula Sanctæ Clarę per Vrbanum Quartum edita, in Rubri. ſeu capit. 7.18.& 24.vbi de his agitur,non imponitur

ſub præ-

A *ſub præcepto obligatoriè aliquibus taxatio de hoc numero ſociorũ prædictorum ; ſed ſub conſilio, aut ſtatuto expediente, ſecundùm rationabilem taxationem illam iam factam per ipſam Regulam; quod patet ex verbis Regulæ ipſius, vbi ſolùm dicit, quòd liceat cum tot ſocijs intrare, vel quòd cum tot ſit contentus, & c. vbi uidetur relinquere id curialitati, & prudentiæ Prælati intrantis, vt cum honeſta, & decenti ſocietate intret in caſibus conceßis. Alioqui ſequeretur, quòd ſimiliter obligatoriè imponeret Regula ipſis Prælatis, aut Viſitatoribus alia om-*
B *nia, quæ ibi dicuntur, puta quòd legat, & exponat eis Regulam, & alia eiuſmodi ibi contenta ; & per conſequens peccaret mortaliter, & incurreret excommunicationem intrando ad uiſitandum, vel ad alia cõceſſa; niſi ſeruaret modum, & conditiones ibi præfixas, legendo Regulam, aut diuertendo ad alia loca, aut moram faciendo, aut loquendo, & c. Cuius oppoſitum Collector, quoad hoc, in fine primi notabilis pro ſcrupuloſis benè notauit, & ex ipſa ratione, & practicata conſuetudine proborum virorum, patet: quia non cenſetur incurrere mortale, aut excom-*
C *municationem, qui talem modum in prædictis omittit: ergo ſolũ eſt obligatio prædictis, ad intrandum non niſi cum honeſta, & decenti ſocietate in caſibus ſibi conceſsis. Ideo intrantes ſocij plures cum prędictis Prę latus ſine dolo, ut dictum eſt, non incurrunt mortale, nec excommunicationem : quod autem quis mandato facit iudicis (& per conſequens uocatus, aut licentiatus à Prælatis ad id) iam ſine dolo facere videtur ; ut habetur de Reg. iuris lib. 6.*

Vltra prædicta, etiam ad maiorem confirmationem dictorum, notan-
D *dum, quòd id, quod habetur in dicta Regula Sanctæ Claræ, Rubric. 18. (alius autem Prælatus, cui aliquando & c.) vt habetur ſup. in Comp. tit. Ingredi. §. 7. non uidetur intelligendum de Pręlatis noſtri Ordinis, ſed de alijs ; tum quia, cùm Papa, ibi immediatè ſuperius loquutus fuiſſet de Miniſt. Gen. noſtri Ord. videtur conſequẽter, quòd dicturus erat (alius autem Pręlatus eiuſdem Ord. cui alij, & c.) vel quid ſimile, non autem ſic abſolutè (alius autem Prælatus, cui, & c.) tùm etiam, quia ſi de Miniſtris Prouincialibus, aut Viſitatoribus Monialium id intelli-*
E *geretur, iam, cùm in Rubric. 24. non detur licentia pluribus, quàm duobus ſocijs intromittendis, in Rubr. autem 18. hoc extendatur ad tres ſocios, videtur certè contradictio, aut magna inconuenientia; quod nõ eſt admittendum. Ergo relinquitur ex dictis, quòd noſtri Prælati, non tenentur, niſi cum decenti, & honeſta ſocietate intrare in caſibus conceßis, ut dict. eſt, virtute Reg. S. Claræ. Hæc ille Pater: ſed virtute Eugenij IV. prohibitionis credo quòd incurritur peccatum mortale, & excommunicatio, ſi plures intrarent ; vt ait Collector ; & ſic habet*

practica communis, & hoc vt tutius ego tenerem. A

Quoad.§. 11. vbi ponitur Conceßio Bonifacij Octaui, & dicit Collector, quòd iam eſt reuocata per Leo. X. ſſſſ. 17. quam ipſe Collector ponit inferius .§. 28. Tu dic, quòd ſolùm eſt reuocata præfata Conceßio Bonifacij Octaui quoad Monaſterium Monialium Sanctæ Claræ, non quoad Monaſteria aliarum Monialium: quia Leo x. ſic reuocauit, ſolùm quoad Monaſteria Sanctę Claræ, vt patet infra .§. 28.

Quoad.§. 13. vbi ponitur reſtrictio licentię facta à Domino Martino V. Protectoribus, & Miniſt. Generali. An ſimiliter nunc reſtricta ſit in noſtris Miniſt. Generalibus, & Prouincialibus? latius videatur infra, in annotatione quarta notabilis Compendij, in fine huius tituli de Ingreſſu ad Monaſteria Monialium. B

Quoad.§. 14. vbi ponitur Conceßio Bonif. ix. Notandum, quòd idē Bonif. ibidem ante prædicta verba immediatè, ſic pręmiſerat, dicens: Nullus Secularis, aut Regularis, aliquod Monaſterium Sororum prædictarum, ſcilicet, ſub cura dicti Ordinis Prædicatorum Commiſſarum, niſi in quantum eorum, ſeu earum Conſtitutiones id patiuntur, vel de Sedis Apoſtolicę, aut Miniſtri Generalis eiuſdem Ordinis licentia ſpeciali, intrare, aut aliqua Sororum indè exire, quoquo modo præſumat. Cōtrarium verò facientes, ſimilis excommunicationis ſententia, à qua, pręterquam per Sedem, uel Miniſtrum memoratos, aut per aliquem ex dictis Fratribus, cui Miniſter prędictus id commiſerit, abſolui non poßint, volumus ſubiacere, hęc ibi. & immediatè ſequuntur verba, quę hic Collector ponit, Quòd ſi quis infra Clauſuram &c. & neſcio, quare Collector omiſit illa, quæ magis ad rem facere uidentur. Et notandum, quòd nos Fratres Min. uirtute huius conceßionis Bonif. ix. nō poſſumus intrare præfata Monaſteria Monialium S. Dominici, de quibus ibi agitur, etiam in caſibus contentis in Statutis ipſarum, quamuis alij poßint intrare. Et ratio eſt, quia iſta Conceßio, eſt generalis pro omnibus Chriſtianis; & pro nobis Fratribus Min. requiritur, quòd ſit ſpecialis pro noſtro Ordine, propter Regulę noſtrę prohibitionem, ut etiam ait concordans Collector in hoc tit. in 1. notabili, in expoſitione 6. & 7. caſus. Et in annotatione ſuper idem facta, quę habetur hic infra. C D E

Quoad.§. 15. ubi Eugenius IV. ſub excōmunicatione ipſo facto Papæ reſeruata, prohibet ingreſſum omnibus Chriſtianis ad Monaſt. S. Claræ, &c. Hic uidentur tria dubia examinanda. Quorum 1. eſt utrum nos Fratres Min. incurramus excōmunicationē, intrādo Clauſurā Monialiū S. Claræ, S. Dominici & Cōceptionis? Reſpon. ſimpliciter, quòd ſic.

Et de

A *Et de ingreſſu ad Monaſt. S. Domi. patet per Bonif. IX. ſſſo. 120. vt proximè poſita eſt. §. 14. De ingreſſu autem ad Monaſt. Monialium S. Claræ, patet per Greg. IX. folio 4. ſſ. 132. Et latius per Eug. 4. aggrauatur folio 52. ſſ. 49. vt habetur in Cõp. in hoc tit. §. 2. & in hoc. §. 15. & referunt ſum. Roſ. tit. Excommunicatio 1. Excõmunicatio 26. & Sum. Sil. Excommunicatio 7. caſu 51. & habetur in Spec. ſſſſ. 11. De ingreſſu verò, ad Monaſt. Monialium Conceptionis, patet per Iulium II. in Regula ipſarũ, c. 9. vt habetur hic in Compend. poſt titulos alphabe-* An Fratres Minores poſſint intrare in Monaſt. S. Claræ, S. Dom. & Concep

B *ticos priuileg. ibi Iulius II. excommunicauit ipſo facto, omnes ingredientes, & etiam ipſas Moniales admittentes intra ipſa Monaſt. aliter, quàm ibi in ipſarum Reg. diſponitur. Et hæc excommunicatio nulli reſeruatur. Ideo Confeſſor ordinarius poteſt abſoluere, & ſic patet intentum. Ex quibus patet, quòd ſolùm Moniales Conceptionis admittẽtes aliquos intra Clauſuram, aliter quàm in earum Reg. conceditur, ſunt excommunicatæ. Aliæ autem Moniales aliorum Ordinum admittentes, non ſunt excommunicatæ, quia eas Papa non excommuni-*

C *cat, vbi ſup. aut alibi. Neq; participant in crimine, cum iam excommunicato intrante, quamuis participent in crimine cum nondum excommunicato intrante, dum intrat, vt de his latius Sum. Roſ. tit. excommunicatio 1. excõmunicatione 17. §. 1. quamuis Florent. in ſuo Defecerunt, vbi de interrogationibus Religioſorum agit, dicat, quòd omnes Moniales intromittentes, ſeu admittentes aliquem intra Clauſuram, etiam cum ipſis intrantibus, excommunicantur, tanquam participantes cum eis in crimine. Contra ſupradicta aliquis dicet, quòd iam*

D *nos Frat. Minor. non ligamur illa excommunicatione Greg. IX. Nec illa Eug. IV. & per conſequens, nec illa Bonif. IX. ſupra poſita, nec aliorum prædeceſſorum ante Six. IV. quoad hoc, & ratio eius eſſe videtur quia Six. IV. reuocauit, & abſtulit omnes cenſuras, & pœnas ſpirituales quaſcunq; impoſitas, à quibuſcunq; etiam à Papa, in nos Frat. Minor. vltra, ſeu præter noſtram Reg. qualis eſt præfata excommunicatio, quæ non continetur in noſtra Reg. Ideo videretur, quòd ſolùm ligamur ſub cenſura poſita per eius ſucceſſorem Iulium II. quoad* Obiectio.

E *ingreſſum Monaſt. Conceptionis, non autem cenſuris prædeceſſorum ſuorum. Sed certè iſta opinio nullo modo videtur vera: & ratio eſt, quia dato, quòd prædict. priuil. Six. IV. intelligatur reuocare, & tollere Statuta, & Declarationes, etiam Papæ, ligantes nos ad cenſuras vltra, ſeu præter Reg. & quidem probabiliter ſatis, vt patebit infra tit. Statuta. § 1. in his annotationibus; tamen adhuc, prefatum Priuil. Six. ſic intellectum, non facit pro eo, ad ſuum propoſitum, quia præfatum Priuilegium Six. loquitur expreſſè, & intelligitur reuocare, &* Reſponſio. Intellectus Priuilegii Six. IV.

A Ratio, quia ibi Eug. IV. ſolùm dicit, quòd nos habeamus eodem modo &c. & nullam inſuper infligit excommunicationem, neq; dicit, quòd ſub eiſdem pœnis, ergo ſolùm obligamur ſub illo mandato Papę, ad faciendum ex parte noſtra, ſeu ad habendum nos quoad ingreſſum &c. & non obligamur ad patiendum aliquam excommunicationem, quę ibi non imponitur: Tanto magis (& eſt alia ratio) quòd illud Priuilegium Eug. IV. ſolùm loquitur cum ultramon. ut de hoc latius dicetur infra, in annotatione ſup. 2. notabile Collectoris.

B Tertium dubium, utrum incurramus excommunicationem intrando alia Monaſteria Monialium à ſupradictis? Reſpondeo, quòd nulla excommunicatio reperitur nunc à iure communi, ſeu à Papa contra intrantes alia Monaſteria à prædictis. Ideo eam non incurrimus; quamuis peccemus mortaliter contra Regulam, & contra prohibitionem Papę &c. ut hoc etiam habetur in Spec. fff. 110. ſed ſi eſſet excommunicatio aliqua lata per Statuta ſynodalia, ſeu per Diœceſanos in ſuis ſynodis (ſicut nunc per Statuta Cardinalis Sanctę Sabinę, quę C extenduntur ad totum Regnum Caſtellę, eſt excommunicatio ipſo facto lata, contra omnes quoſcunque intrantes quęcunq; Monaſteria, quarumcunq; Monialium, ſaltem incluſarum) dicit Dominus Florentinus in ſuo defecerunt, ubi ſupra in 1. dubio habetur, quòd ſic, maximè ſi malo animo, ſeu ſi cauſa turpiter agendi intraremus: & uidetur concordare Serena conſcien. queſt. 87. Secùs ſi cauſa boni intraremus. Sed ſaluo meliori iudicio, mihi uidetur, quòd ex quacunq; cauſa intremus, non incurrimus talem excommunicationem ſynodalem, aut Diœ- D ceſani, quàmuis peccemus mortaliter, ut dictum eſt. Ratio, quia ſumus omnino exempti ab eis, etiam ratione delicti, ſeu rei, de qua agitur, ut latius habetur in Compendio tit. exemptio &c. & concordat. ſumma Roſſel. tit. Miſſa §. 20. Dictum autem domini Florentini, locum habet in exemptis quibuſcunq;, ſi non ſunt etiam exempti ratione delicti. quia tales, ligantur excommunicationibus prefatis Synodalibus, ſi cauſa turpiter agendi intrarent; ut hoc etiam ait ſumma Roſſel. titul. Excommunicatio 1. excommunicat. 26. & illa excommunicatio E Statutorum Cardinalis S. Sabinæ, iam non ualet, per diſſuetudinem, & quia eſt reuocata per Six. IV. fff. 102. Igitur reſolutoriè, quoad omnia tria Dubia dicamus, quòd ſolúm intrando Monaſteria Sanctæ Claræ, Sancti Dominici, & Conceptionis incurrimus excommunicationem ipſo facto, & ipſæ Moniales Conceptionis dumtaxat, admittentes aliquem vltra caſus, & formam conceſſam in Regula ipſarum; Intrando autem alia quæcunq Monaſteria, non incurrimus vllam excommunicationem Papalem, quia nulla talis eſt: neq; Synodalem,

Vtrum incurratur Excom. intrando alia Monaſt.

An ſubiiciamur ſtatutis & cenſuris Synodalib. &c.

Et habetur in cõc. Trid.

Reſolutio trium ſupra dictorũ dubiorum.

Secus autẽ eſt nunc per Pium S. &

Greg. 13. ordinatum vt infra dicetur in ãnot. noſtra Capucini.

quia nos ligare non poteſt. Si autem per noſtros Prælatos, aut per noſtra Capitula generalia vel Prouin. infligeretur excommunicatio, vtique ligaremur. Dico 2. quòd ab excommunicatione lata per. Iulium II. vbi ſup. contra intrantes Monaſteria Conceptionis, poteſt abſoluere quicunque Confeſſor ordinarius, ex quo nulli reſeruatur: ſed ab excommunicatione lata per Eug. IV. & Bonif. 9. contra intrantes Monaſteria S. Claræ & S. Dominici, poſſumus nos Fratres Mino. abſolui, per noſtros Min. Gen. & Prouinc. & Cuſto. & per eos, quibus ipſi commiſerit: quia ab omni caſu Papali poſſunt abſoluere, poteſtate B *ordinaria; quamuis per Priuilegium habita (exceptis à quibuſdam expreſſis per Six. IV.) Imò & per Guardianos noſtros poſſumus abſolui. per Communicationem Priuilegiorum Fratrum Prædicatorum; vt latius de his habetur in Compend. tit. Abſolut. ordinaria quoad Fratres. §. 7. §. 13 §. 14. & poſt, §. 40. in 1. & 2. notabili, & in noſtris his annotationibus ſup. tit. Abſolut. ord. quoad Fratres. §. 7. & tit. Abſolut. quoad ſeculares 2. §. 9. vide de hoc.*

Quoad. §. 17. ubi ponitur prohibitio Eug. 4. quomodo debeat intelligi tanquàm particularis pro ultramont. tantùm facta, uideatur infra in his Annotationibus ſupra 2. notabili Collectoris. C

Quòad §. 18. ubi dicit Collector, quòd illa Conceſsio Eug. 4. eſt iam reuocata per Leonẽ 10. tu dic, quòd ſolùm eſt reuocata per ipſum Leo. 10. quòad ingreſſum ad Monaſteria S. Claræ, non quoad alia; ut infra §. 28. patebit.

Quoad §. 19. ubi dicit Collector, quód illa Conceſsio Nic. V. iam eſt reuocata, &c. Tu dic quòd nullo modo eſt reuocata, quod patet. Nam D *per prædeceſſores ſuos, Vrbanum, Benedictum, Martinum, Eug. non reuocatur Conceſsio ſucceſsoris huius Nic. V. ut patet, neque etiam reuocatur per ſucceſsorem Leo. 10. ſſſ. 17. cuius prohibitio ponitur inf. §. 28. etiam quòad Monaſt. Sanct. Claræ; & ratio eſt, quia, ut bene dicit quidam Pater ſatis eruditus, & patet intuenti, præfata prohibitio Leonis. 10. facta perſonis ſecularibus, non intelligitur, niſi quòad uolentes intrare ipſa Monaſteria Sanctæ Claræ, uirtute Confeſsionalium, & huiuſmodi Bullarum, ſeu gratiarum, quas ſolent perſonæ ſeculares* E *extorquere à Papa, ſeu quas Papa generaliter concedit, & in grauamen ipſarum Monialium, ut patet in præfata prohibitione Leonis 10. Non autem intelligitur de his mulieribus ſeruitricibus Monialiũ &c. quæ pro utilitate Monaſterij requiſitæ ab Abbatiſsis, cum licentia Prouincialis permittuntur intrare, ſecundùm hanc cõceſsionem Nic. V. ergo &c.*

Quoad §. 20. ubi dicit Collector, quód illa Conceſsio Pij 2. eſt omnino re-

A no reuocata, quoad intrandum Clauſuram quarumcunq; Monialium, Tu dic, quòd ſolùm eſt reuocata per Leo. 10. quoad ingreſſum ad Clauſtra Monaſteriorum Sanctæ Claræ, non quoad ingreſſum ad prædicandum, etiam in Clauſtris Monaſt. aliorum Monialium, ad quæ Clauſtra, ſeculares cõmuniter intrant, etc. ibi cõceditur, ut patebit infra ſuper §. 28.

Quoad. §. 21. vbi ponitur Conceſſio Six. IV. & remittitur ſup. ad tit. Abſolutio quoad ſeculares 2. §. 9. videatur ibi, & quod ibi annotatũ ẽ.

B Quoad. §. 25. vbi ponitur Conceſsio Innoc. VIII. notandum, quòd ſi illæ Moniales ſeruientes peſtilentiatis, ambulent per domum ſimul cum alijs Monialibus ſanis, iam non videtur habere locum hæc Conceſſio Innocen. VIII. ad intrandum quoad illas, quia ſolùm videtur hoc concedere Innoc. VIII. pro illis, quæ ſtant ſeparatę ab alijs, vt expreſsè habetur in prædicta Conceſſione.

Quoad. §. 27. notandum, quòd hæc Cõceſſio Alex. VI. iam eſt omnino reuocata per Leo X. ut infra. §. 28. habetur, & poſt. §. 27. Nota

C iterum, quòd Iulius II. (vt habetur in eod. Compendio poſt titulos alphabeticos, in Regula Monialium Conceptionis cap. 9. folio 23. ait ſic. Si verò, aliquæ aliter ingrediantur, tàm ingredientes, quàm admittentes, in excommunicationis ſententiam incurrant, hæc ibi. & nulli reſeruatur præfata excommunicatio.

Quoad. §. 28. vbi dicit Collector, quòd per hanc Prohibitionem Leo. X. reuocantur omnes Conceſſiones ſuorum prædeceſſorum, Tu dic, quòd ſolùm reuocantur quoad ingreſſum ad Monaſteria S. Claræ, non quoad

D alia; vt expreſsè loquitur Leo X. vt dictum eſt. Ideò illa Conceſſio Bonif. VIII. quæ habetur. §. 11. Et illa Eug. IV. quæ habetur. §. 18. & illa Pij II. quæ habetur. §. 20. ſolùm ſunt reuocatæ, quoad Monaſteria Sanctæ Claræ; vt in ipſis. §§. notatum eſt. Illa autem Conceſſio Alex. VI. quæ habetur. §. 27. omnino eſt reuocata, quia de Monialibus Sanctæ Claræ ſolùm loquitur, Ideo omnino reuocatur; & credo, quòd non poſſimus ea Conceſſione gaudere quoad Moniales Conceptionis, &c. per Communicationem Priuilegiorum; quia Priuilegia reuocata, non com-

E municantur. Illa autem Conceſſio Innoc. VIII. quæ habetur. §. 25. nullomodo eſt reuocata, quia pertinet ad adminiſtrationem Sacrorum, quæ per Regulam conceditur, ſed cum limitatione ibi poſita per Innoc. VIII. vt ibi notatum eſt. illa autem Conceſsio Nic V. quæ habetur. §. 19. nullomodo reuocata eſt, vt ibi notatum eſt, per rationes ibi poſitas. Et ſimiliter non ſunt reuocatæ aliæ Conceſsiones Leo. X. poſtea conceſsæ quæ ibidem paulò inferius habentur. §. 32. §. 33.

Quoad. §. 29. vbi Collector dicit, quòd in illa Conceſſione Leo. X. eſt

ſubre-

ſubreptio, ſeu falſa relatio, vel error: videatur infra in his annotationibus, vbi de hoc latius in 2. notabili. A

Quoad. §. 30. notandum, quòd Clem VII. per quoddam breue, anno Domini 1533. vt dicit quidam Pater fide dignus, dat facultatem Miniſt. Generali, & Prouinc. quòd auctoritate Apoſtolica poſſint prohibere, & mandare quibuſcunque perſonis ſecularibus, ne vigore quarumcunque facultatum Apoſtolicarum audeant intrare Monaſteria Monialium, promulgantes ſuper hoc quaſcunq; cenſuras, quodq; contra hoc Abbatiſſę, nec Moniales, niſi de voluntate Prælatorum, valeant aliquem admittere. B

Quoad. §. 33. notandum, quòd nomine Prælati, qui poſſunt dare pręfatam licentiam, quomodo ibi à Leone X. conceditur, intelliguntur etiã Guardiani, quia ſunt verè Prælati, vt ſupra. titu. Guard. §. 1. notatum eſt.

Quoad. §. 34. notandum, quod ſtando in rigore literæ, & limitationum ibi à Leo. X. poſitarum, ut dicit quidam Pater ſatis doctus, non videtur, quòd Prælatus Superior, de quo ibi agitur, alligatur ſeruare illas limitationes ibi poſitas, dummodò ſacerdos, &c. ſed ſolùm alligatur alius ſacerdos, intrans ad prædictam Miſſam celebrandam, quia expreſſè, ipſi tantùm Sacerdoti, ibi imponuntur præfatæ limitationes (dũmodò Sacerdos &c.) non autem Prælato, de quo Paulò ſuperius ibidẽ mentionem fecit Papa. Et notandum, quòd iſta Conceſſio, communicatur etiam Monialibus Conceptionis, per Communicationẽ Priuileg. vt habetur ſupra in Compend. §. 18. & etiam alijs Monialibus, quibus eadem Priuil. Sanctæ Claræ communicantur, vt patet. C D

Declarãtur caſus, in quibus licet intrare in Monaſt. Mon.

Quoad 1. notabile Collectoris, vbi explicantur caſus, in quibus licitum ſit intrare Clauſuram Monialium Sanctæ Claræ. Et primò, quoad caſum 3. qui ponitur eo fol. notand. quòd vbi in eo 3. caſu dicitur, quòd non ingrediatur Clauſtrum Sacerdos, &c. hoc in 4. ca u proximè ſequẽti, ibidem ampliatur, vt ibidem poteſt videri. Item quoad eundem 3. caſum vid. ſup. §. 6. §. 7. Et quoad, 6. caſum ibid. vbi Collector tandem, & benè quòad, incendium, &c. exemplificando dicit, quòd eſt licitum in prædictis caſibus intrare, non quidem omnibus Fratribus Minoribus, ſi adſint alij ſufficientes ad prouidendum tali periculo, Sed ſolùm Fratribus Mino. deputatis ſeruitio ipſarum Monialium, & hoc per Conceſſionẽ. Gregorij VIIII. quam ibi Collector allegat. Notandum, quòd licèt Gregorij IX. ibidem id concedat Monialibus Sanctæ Claræ primæ Regulæ, quæ dicuntur Collectaneæ, tamen benè valet etiam, quòd Moniales S. Claræ 2. Regulæ, quæ dicuntur Vrbaniſtæ, quales ſunt omnes ferè in Hyſpania, quia ipſe Vrbanus IV. in prologo Regulæ ipſarũ, E

commu-

A *communicat illis omnia Priuilegia, & Conceſsiones aliarum Monialium primæ Regulæ. Et quoad id, quod tandem ibidem ait Collector, quòd alij Fratres Min. non poſſent intrare, niſi in caſu extremæ neceſsitatis corporalis, vel ſpiritualis, notandum, quòd adhoc facit Statutum Cap. gener. Lavalis, anno Dom. 1505. celebrati, & habetur in tab. 21. Vic. Gener. vbi ſic habetur. Declaratur, quòd Fratres noſtri non poſſunt, nec debent intrare interiores officinas quorumlibet Monaſt. Monialium, Regula prohibente, niſi in articulo extremæ neceſsitatis,*
B *videlicet, ſi aliqua Monialis moreretur, & quòd alius Confeſſor, pro ea audienda faciliter non poſsit inueniri, hęc ibi. Et ſimiliter (vt ait Collector in fine totius huius primi notabilis) in defectum ſocij, tunc Cōfeſſor poſſet quemlibet Fratrem Min. pro ſocio introducere ſecum, ceſſante tamen fraude. Et hoc eſt conſonum rationi, quia ſecundùm Hug. 11. cap. Extrema neceſsitas caret lege, & Leo x. ffff. 17. ſup. §. 28. approbauit caſus in Regula ipſarum Monialium, & in noſtris Conſtitutionibus contentos, in quibus licitum eſt intrare. Et quoad 7. ca-*
C *ſum ibidem, notandum eſt, quòd ubi dicitur, quòd pro opere exercēdo, quòd commodè extra Monaſterium fieri non poteſt, &c. Et ibi Collector exemplificans dicit, quòd hoc habet locum, quando aliqua res nimium ponderoſa fertur, &c. Adde & tu generaliter dicens, quòd hoc habet locum in quocunq; opere ædificij, aut reſarcimenti, aut plātationis arborum, aut cuiuſcunque alterius rei, ſeu operis intra Monaſterium faciendi, quòd extra, ſeu ab extra non poteſt commodè fieri, aut ſi opus eſt induſtria, ſeu adiutorio, ita quòd ipſæ Monachę per ſe, ſi-*
D *ne tali adiutorio, vel induſtria, aut opere nequeunt, aut neſciunt cōmodè facere, quia ſi Fratres deputati ſeruitio earum poſſent, & ſcirent facere æque benè, vt ſeculares, vel ſi ſunt ad id neceſſarij cum ipſis ſecularibus, ita quòd ab extra non poſſent id commodè facere, tūc prædicti Fratres deputati, & non alij, poſſent intrare ad prędicta; quia ſine vlla exceptione Gregorius 1x. conformiter ad Regulam ipſarum, id cōceſsit ſolùm pręfatis deputatis Fratribus, vt pro quocunq; opere, quod commodè, &c. vt habetur in eod. Compend. eod. tit. §. 3. §. 7.*
E *Secundò notandum, quoad ipſum 7. caſum, quòd in caſu prędicto conceditur intrare ad pręfata Monaſteria; & hoc ſolùm cōceditur Fratribus deputatis ſeruitio earum, & non alijs, vt patet per Gregoriū 1x. vbi ſup. quia quamuis in Regula Vrbaniſtarum, rubrica 18. vt habetur in Compend. eod. tit. §. 7. id generaliter cōcedatur omnibus Chriſtianis; quia tamen illa Conceſsio eſt generalis, non ſufficit pro nobis Fratribus Min. pro quibus, ex Regula noſtra, requiritur licentia Papę ſpecialis. Papa autem Greg. 1x. ſolùm hoc concedit vbi ſup. pręfa*

tis

tis Fratribus deputatus. Ideo tales, & non alij poſſent æquè benè, vt A
ſeculares ingredi, vt dictum eſt, quoties opus fuerit, vt hoc benè dicit Collector ibidem.

Fratres deputati qui dicantur.

Tertio quòad ipſum 7. caſum notandum, quòd nomine Fratrum deputatorum, intelligitur Frater Confeſſor, ſeu Vicarius ipſarum Monialium, & Frater ſocius eius ad tale officium deſtinatus. Sed quòad hoc de ſocio, dicit quidam Pater ſatis doctus, & placet mihi, quòd ex quo, iam his temporibus ſocij prædicti ponuntur, & deponuntur quotidiè, ad libitum per Prouin. vel per Guard. de licentia ſaltem implicita ipſorum Prouin. B *Ideo quandocunque voluerit, poterit Prouin. vel de eius prędicta licentia Guard. ei aſſignare quemcunq; ſocium Fratrē voluerit, adhoc (dummodo fiat ſine fraude) vt in fine huius primi Notabilis, in reſolutione duodecimi caſus ait Collector quomodo intelligitur ſine fraude) & pro tunc ille eſt deputatus ſocius ad ſeruitium Monialium, ſicq; quilibet Frater habens induſtriam ad tale opus, ſeu etiam non habens eam poteſt cum prędicto Confeſſore ipſarum, ut ſocius eius, prædicto modo aſſignatus a Prouinciali, vel Guardiano, vt* C *dictum eſt, intrare: quod ſi ſic intellexit Collector, benè quidem, ſi aūt oppoſito modo intellexit, cum in fine huius 7. caſus dixit finaliter, quòd hoc nō eſt conforme intentioni eiuſdem literę &c. dic quòd nimis ſcrupuloſè loquutus eſt, nimis literæ adhęrens, cum in his humanis Conſtitutionibus, potius ſit ſtandum Conſuetudini, aliàs non culpabili, aut non vitioſe, neque peccatum fouenti vllo modo, ſicut & in propoſito dictum eſt, ſi ſine fraude omnia fiant. Sed an ſimiliter quoad hoc poſſit intelligi Min. Prouincialis, vel eius Commiſſarius habens curam ipſarum* D *Monialium pro magno, vel paruo tempore, vt .ſ. ſit Frater deputatus ſeruitio earum, vt ſic poſſit intrare in hoc caſu, ſicut & Vicarius, ſeu Confeſſor earum? Videtur quidam patri ſatis erudito quòd ſic, ratio eius eſt, quia ſeruitium earum, hic accipitur pro adminiſtratione ſeu cura earū, quę principalius eſt apud prędictos pręlatos, mihi verò eius ſententia placet quidem, ſed ratio prędicta non ſatisfacit, quia quàmuis ſeruitium ſit idem quod adminiſtratio earum, tamen ſtādo in rigore, & proprietate, ſeu vſu uocabulorum, Fratres deputati ad tale ſeruitiū ea-* E *rum, nunquàm ferè dicuntur prędicti Pręlati, Sed ſolùm Confeſſor, ſeu Vicarius earum cum ſuo ſocio, ut eſt facile uidere in omnibus Priuilegiis, & Conſtitut. ubi dicitur quòd Prælati in ſuis Capitulis conſtituant deputatos Fratres ſeruitio earum: & alibi, ſæpius Fratres deputati, ſeu aſſignati ſeruitio earum, diſtinguntur à prędictis Pręlatis, ut patet in Conſtitutionibus generalibus Ordinis cap. 5. & in Priuilegijs Bonif. viij. Innoc. 1v. fol. 32. 34. ff. 201. vbi habetur quòd pręfati Prælati deputent*

A tent Fratres, qui Monialium prædictarum confeſſiones audiant, & morentur apud eas, & quòd per Prælatos poſſint viſitari, & puniri tales deputati, vt habetur in Compendio, tit. Monaſteria, §. 5. & . §. 6. & Leo. 10. ſſſ. 37. vt habetur in eodem Compendio, tit. Moniales, §. 27. ibi videatur, & alibi ſæpius. Ergo ratio, quæ mihi magis ſuadet prædictam ſententiam prædicti Patris, eſt, quia ſic videtur iam conſuetudine practicari, quæ eſt optima interpres, & moderatrix legum humanarum: quàmuis etiam in fauorem tàm ſententiæ, quàm rationis B prædicti Patris, poteſt facere Greg. IX. vt habetur in Compendio hoc, eo. tit. ſup. §. 3. vbi, poſtquàm generaliter omnibus deputatis ſeruitio Monialium id conceſſit, proximè poſt prædicta uerba, ibidem ſpecialiter de confeſſore ipſarum loquitur, concedens, quòd poſſit intrare pro audiendis confeſſionibus, & miniſtrandis ſacris, ex quo videtur, quòd in ſuperioribus, loquens de Fratribus deputatis ſeruitio earum, concedens eis, quòd poſſint intrare in caſu pœnitétiæ, & aliys ibi expreſſis, non ſolùm intelligebat Papa de Vicario earum, ſed & de omnibus habentibus curã C ipſarum Monialium, cuiuſmodi ſunt prædicti Prælati principalius; vt dicebat prædictus Pater. Ergo quomodocunq; ſit, propter hanc, vel propter illam rationem, eius ſententia mihi placet, vt dictum eſt. Quartum quoad ipſum 7. caſum, vbi dicit Collector ibidem, quòd talis Frater intrans pro opere exercendo; ut dictum eſt, debet intrare ſolus, ſine ſocio alio, niſi fortè idem ſocius ad idem opus eſſet, neceſſarius. Notandum, quòd, quàmuis pro ſeculari poſſit dici, quòd debet intrare ſolus, ſi ſolus poteſt facere quòd faciendum eſt, ut ait Collector: tamen D ſi Religioſus intrat, non debet intrare ſolus; tùm quia ridiculum eſſet ſic tàm literaliter intelligere; & Regula, ubi loquitur de Confeſſore, ſeu Prælato, ſemper dicit, quòd intret ſociatus: tũ etiam, quia Greg. IX. ubi ſup. ut habetur. §. 3. indiſtinctè dicit, quod Fratres deputati intrent pro opere exercendo. ergo non ſolus deputatus Frater, ſed ſimul prædicti Fratres deputati. Quoad caſum 10. ubi Collector dicit, quòd Prælati noſtri non poſſint Epiſcopis dare præfatam licentiam, &c. Tu dic, quòd quoad Moniales S. Claræ tantùm, eſt uerum, quod Collector E ait, non quoad alias; nam quoad alias, poſſunt Miniſt. General. & Prouincialis dare præfatam licentiam Epiſcopis, ſecundùm Priuil. Eug. IV. ut dictum eſt, & habetur ſup. §. 18. & . 28. ibi uidetur.

Quoad caſum 11. ubi Collector dicit, quòd non facit mentionem de Conceſſione Nic. V. quia non eſt in uſu, & quia eſt reuocata per Leo. 10. &c. Tu dic, quòd nullo modo eſt reuocata per Leo. 10. neque eſt per non uſum derogata, ſed eſt ualida. & ego illam ſæpe uidi practicari, etiam in Monaſterys Monialium Conceptionis per communicationem

nem Priuil. ut de his dictum eſt, ſup. §.19.& .§.28. in his annotationibus. A

Quoad caſum 12. ubi Collector dicit duo: primò, quòd Leo. 10. annullauit Conceſſiones Bonf. VIII. *quę habentur .§. 11. & Nic. V. quæ habentur .§.19. & alias conſimiles. Tu dic, quòd ſolùm quoad Moniales S. Claræ, reuocauit eas: & Conceſſio Nic. V. nullo modo eſt reuocata, etiam quoad ipſas Moniales S. Claræ; ut dictum eſt in eiſdē .§.11.§.18.§.19.§.20.& .§.28.*

Secundò dicit iterum ibidem paulò inferius, reſoluendo, quòd prædictæ Conceſſiones ſunt reuocatæ: tu dic, ut dictum eſt, quòd non; ut in dictis .§. habetur. Et ſimiliter habent locum, & eſt ualida Conceſſio Capituli generalis Laualis, quæ ſuprapoſita eſt in annotatione ſup. 6. caſu in hoc 1. notabili. B

Quoad 2. Notabile, quod ponit Collector, quoad ingreſſum ad Tertiarias, an ſit prohibitus nobis, quoad illam prohibitionem Eug. IV. *quam ibi allegat, prout habetur ſup. §.17. notandum, quòd illa prohibitio Eug.* IV. *non poteſt ualere ad probandum generaliter quod intendit Collector; quia Eug.* IV. *ſolùm pro Vltramon. id prohibuit, quibus & loquebatur, ſcilicet cum Vicario Generali, eiuſq; familia Vltramon. ideſt Italica, &c. ut patet, ubi dicitur in tui Vicariatus partibus ciſmon. ideſt Italicis, &c. & infra. (infra tui Vicariatus terminos, &c.) & infra (tu, & ſucceſſores tui. &c.) Ergo, tanquàm odioſa, non poteſt extendi ad nos ciſmon. præfata prohibitio: & ſi quis pro parte Collectoris dicat, quòd Moniales, ſeu Sorores iſtarum partium Hyſpaniæ gaudent, utunturq; diſpenſationibus ibi factis per ipſum Eug.* IV. *quòd ſcilicet non tenentur, niſi ad ieiunia Fratrum; quodq; Moniales non obligantur ex Regula ſub mortali, niſi ad 4. Vota. Quòd ergo, ſicut diſpenſatio eis extenditur, etiam quoad eas extenditur prꝺfata prohibitio, Reſpondeo uno modo, negando conſequentiam: quia prohibitio, tanquàm odioſa, non extenditur, neq; communicatur; Conceſſio autem, ſeu diſpenſatio, tanquàm fauorabilis extenditur, per regulam, Odia reſtringit, de reg. iur. Alio modo Reſpon. etiam negando antecedens, dico enim, quòd per illas literas Eug.* IV. *non habuerunt Religioſæ harū partium Hyſpaniæ diſpenſationes illas immediatè, cùm ad ipſas illę literæ non dirigantur: ſed per communicationem Priuil. quam fecit Six.* IV. *& Innoc.* VIII. *intra Vltramon. & ciſmon. Fratres, & Sorores; ut habetur in Compendio, tit. Communicatio Priuil. §.7. & ſupra in his annotationibus, eo tit. Communicatio, §. 1. habetur, quia idem Eug.* IV. *poſtea ad ſupplicationem Fratris Angeli de Bulſena, extendit hanc diſpenſationem ad omnes Moniales ſecundæ Regulę Sanctæ Claræ,* C D E

ſub

A ſub qua uiuunt omnes ferè Moniales Hyſpaniæ; vt patet ſſſ. 257. quòd quidem erat ſupervacaneum ſi primæ literæ Eugenij tangerent vniuerſaliter Fratres omnes, & Moniales: ergo præfata prohibitio Eug. non facit pro Collectore, quoad nos ciſmon. vt probatum eſt. Item ibidem eo ſo. Collector pertractans illam aliam Conceſſionem Leo. 10. ſſſ. 17. de qua paulò ſuperius, eo tit. §. 29. egerat, dicit vtrobiq,, quòd talis Conceſſio eſt ſubreptitia, & ex falſa relatione impetrata, &c. & ideó nullius valoris, ſaltem in conſcientia. Nota hic tria, primũ, quòd
B in relatione, aut ſupplicatione prædicti Priuileg. habetur ſſſ. 16. quòd non erat nobis prohibitum accedere ad Monaſteria Tertiariarum in cõgregatione viuentium. & quidem hoc dictum eſt ſecundùm opinionem probabilem multorum, quam tenebat ille Pater, qui tale Priuilegium impetrauit: nam alia eſt opinio, quòd præfatus acceſſus ad omnia Monaſt. quarumcunq; Religioſarum, ſaltem ad loquendum, eſt prohibitus nobis per Regulam: Et alia opinio eſt, quòd non per Regulam, ſed per prohibitionem Papalem, ſeu Eccleſiaſticam eſt nobis ſpecialiter
C prohibitus præfatus acceſſus; vt de his latius diximus ſupra in annotatione, ſupra, tit. accedere, §. 4. & ſemper de acceſſu non de ingreſſu prædicto, dicta ſunt; vt patet. Igitur, ſi propter hoc dicendum eſt ſubreptitium, & ex falſa relatione conceſſum præfatum Priuilegium Leo. 10. quia ſcilicet tanquàm certum fuit relatum ipſi domino Papæ id, quod adhuc erat ſub opinione probabili, non audeo aſſerere, aut negare: & crederem, quód non eſt propter hoc dicendum ſubreptitium priuilegium, neq, falſa relatio prædicta: ſi non eſſet tibi aliud, propter quod
D ſit dicendum ſubrepticiũ; quod an ſit, an non, proximè dicetur. Secundò notandum, quoad præfatum Priuil. Leo. 10. quòd ibi Papa Paulò inferius ſtringens valde ingreſſum ad interiores Officinas Monaſteriorum Monialium Sanctæ Claræ, valde laxauit ingreſſum ad Monaſteria præfatarum Tertiariarum in Congregatione viuentium, ſub Clauſura, vel ſine Clauſura: nam conceſsit, quòd de licentia, ſeu mandato ſpeciali Miniſtri Generalis vel Prouincialis poſſumus intrare, & ſecundùm quod fuerit ſtatutum in noſtris Capitulis generalibus, & prouinciali-
E bus; ſicq; videtur, quòd ſi non eſſet aliqua ſubreptio, iam poſſemus, quoad Tertiarias tantùm, vti præfata Conceſsione Leonis 10. quouſque reuocaretur, quia per ipſam, quoad hoc, reuocantur omnes prohibitiones prædeceſſorum, etiam Nic. 3. de qua expreſsè in prædicto priuilegio Leo. X. dicitur, non obſtan. ſe. Rec. Nic. Papæ. III. prædeceſſoris noſtri, quæ incipit. Exijt qui ſeminat, &c. & conceditur licentia ſpecialis nobis modo prædicto ad id. Et quidẽ hoc cõmuninter practicatur, quia, ſ. de licentia Prou. ex rationabili cauſa quacunq;, intrant Fratres

tres cum eo, & ſine eo ad Monaſt. prædictarum Tertiariarum. Sed tandem tertiò notandũ, quoad præfatum priuileg. Leo. X. quòd mihi, ſaluo meliori iudicio, videtur tanquam tutius, quòd ſit aliquomodo ſubreptitium, quoad præfatum ingeſſum ad Tertiarias, quòdq; ſit à tali Conceſſione cauendum. Ratio eſt, quia quamuis in relatione expreſsè dicatur, quòd acceſſus non erat prohibitus nobis ad Tertiarias, credo tamen, quòd ibi ſub nomine acceſſus, latè fuit intellectus etiam ingreſſus ad eas; & ſaltem Papa ſic videtur intellexiſſe, ſi verba Priuil. ipſius in ipſa relatione ſubſequenter videantur; ubi dicitur (tam propter ſcandalum, quod interuenire poſſet, non ſine nota fortè incontinentiæ &c.) quæ in conuenientia ex ingreſſu, non ex ſolo acceſſu ſolent prouenire; ſicut & de ingreſſu ad Monaſteria S. Claræ, paulò ſuperius ibidem fuerant explicata, & infra ibidem in Conceſſione, ſeu Prouiſione, quam fecit Papa, quoad ipſas Tertiarias nullam mentionem facit de acceſſu, ſed de ingreſſu, ut dictum eſt. Ex quo videtur, quòd ipſe ſic de ingreſſu ad eas ſpecialiter intellexerat, quando in relatione ei dictum eſt, quòd talis acceſſus ad eas non erat nobis prohibitus: & per conſequens falſum eſt dicere, quòd accedere largè ſumptum pro ingredi ad Monaſt. Tertiariarum, ſeu aliarum quarumcunque, non ſit, aut non erat nobis prohibitus. conſtat enim ex Regul. & Declarationibus, eſſe nobis prohibitum; vt hic benè probat Collector. Ideó, quoad hoc, non videtur valida hæc Conceſſio Leo. 10. Et facit ad hoc, quod poſtea idem Leo. 10. in Regula Tertiariarum ipſarum in Congregatione viuentium, ſeruantium, vel non ſeruantium Clauſuram, in cap. 8. ſtatuit, ut hic refert Collector. Ideo quoad hoc credo, vt tutius, ſtandum eſſe ſententiæ Collectoris, quòd, ſcilicet, nobis ex Regula, & ex Prohibitionibus Papalibus & Eccleſiæ prohibitus eſt ingreſſus ad Monaſt. Religioſarum Tertiariarum quarumcunque in Congregatione viuentium, etiam non ſeruantium Clauſuram. Niſi in caſibus, quos concedunt Statuta noſtra, & ſecundùm alias Conceſſiones ſpeciales Pontificum ſupradictorum non reuocatas; vt habetur in Compend. & in his Annotationibus dictum eſt. Si quis autem voluerit opinari, quód præfatum Priuileg. Leo. 10. non ſit ſubreptitium, quòdq; virtute eius conceditur nobis, licentia Prouincial. poſſe intrare Monaſteria Tertiariarum, abundet vnuſquiſq; in ſuo ſenſu, & ſuæ conſcientiæ præuideat; & fortè ad id facit id, quod habetur Statutum in tab. Capituli generalis Radulphi anno Domini 1488. celebrati, vbi ſic habetur, Sorores tria Vota Religionis publicè promittentes, & in communi, more Religioſarum, viuentes, taliter includantur, quòd uiris, quibuſcunq; ad Officinas interiores earum accedendi facultas non pateat, abſq; rationabili cauſa, & A B C D E

canoni-

A canonica, per Prouincialem iudicanda. Fratres verò, quouis quæſito colore, ad dictas Sorores, contra præſcriptam formam, ſcienter non accedant, ſub pœna priuationis actuum legitimorum, hæc ibi. Sed, vt dixi, prima opinio mihi videtur tutior, vt dictum eſt: quamuis per conſuetudinem hęc ſecunda opinio habeat vim, & non ſit damnanda; & fortè ſufficit prædicta Conſuetudo ad interpretandum prædictum Priuilegium Leonis, quòd non ſit ſubreptitium, ſed validum; vt dicit iſta ſecunda opinio, contra Collectorem.

B Quoad tertiũ notabile, vbi Collector dicit f. 105. dicit ex Bonau. quòd, ſicut Monachi ſunt non ſolùm collegiati, verùm etiam ſolitarij, ſic & Monachæ, & Moniales intelligendæ ſunt, &c. Notandum, quòd videtur aliquibus, quòd ſtando in rigore literæ Reg. noſtrę, & Declarationum eius, non habeat verum id, quod dictum eſt; & ratio eſt, quia in Reg. & Declarationibus ſolùm prohibetur nobis ingreſſus ad Monaſteria Monacharum, ut patet. ergo, quamuis ratione ſcandali, aut periculi, vel ſuſpicionis, prohibeatur alio iure, & alio præce-

C pto Regulæ, ingredi talia loca ſolitariarum, non tamen prohibetur ex vi illius pręcepti de non intrando Monaſteria Monacharum, quòd ſolùm agit de Cœnobijs, aut Monaſterijs Monialium, non de alijs locis. ergo, propter hoc, ſic videtur aliquibus. Sed his non obſtan. videtur benè poſſe ſaluari dictum Bonauent. quia, quamuis ita ſit, quòd, ſ. ingreſſus ad talia loca interiora habitationum Monacharum Religioſarum verarum ſolitariarum non prohibetur per Papam, vel per Eccleſiam, vbi ſup. neq; talia loca ingrediendo incurritur excõicat. inflictã contra

D intrantes Monaſteria Monacharum. tamen adhuc videtur, ſaltem ex intentione Reg. noſtrę, prohibentis ingreſſum ad Monaſteria Monacharum, prohibitum eſſe nobis talia loca ſolitariarum Religioſarum intrare. nam totum intentum Beati Patris noſtri Franciſci in hoc fuit amouere ſcandalum, & periculum, quod facilè ſequi poteſt ex tali ingreſſu, ſeu conuerſatione cum fœminis religioſis in domibus earum; vt ait Bonauent. vbi ſup. de quo crederem, quòd bene nouerit intentionem Beati Patris noſtri Franciſci; quæ ratio etiam habet locum in domibus

E ſolitariarum religioſarum, ſicut in Monaſterijs Religioſarum in Congregatione viuentium; & fortè magis in illis, quàm iſtis. Ideò non videtur omnino ſecurum recedere ab opinione, & ſententia prædicta Bonauent. quamuis, ſtando in rigore, & ſonitu literæ, de quo Beatus Pater Franciſcus non multum ſæpe curauit, aliud poſſit quis opinari; vt dictum eſt. Sed in dubijs, & periculoſis, tutius eligendum eſt cum viris ſanctis. Et notandum, quòd hoſpitia ad tempus breue tranſeuntium, non propriè dicuntur domus, aut domicilia ſeu habitacula perſonarum,

Ideò, quando aliquæ Moniales hoſpitantur in aliqua domo ſecularium ad breue tempus, quia non ſunt ibi manſionem longam factura, non prohibetur nobis ex ui prædictæ prohibitionis Regulæ de non ingrediendo Monaſteria, & habitacula ipſarum, illuc introire, & loqui cum ipſis Monialibus; niſi aliunde ſit ſcandalum, aut periculum, &c. notandum tamen, quòd non obligamur ad intentionem præcipientis, niſi quando ipſum, quod intenditur, præcipitur in ipſo, vel alio præcepto aliquo modo, ut communiter dicitur à Doctoribus. A

Quoad quartũ notabile, vbi Collector, &c. pertractat vtrum Miniſter General. & Prouin. virtute Priuileg. Iulij II. habeãt auctoritatem, quam Protectores habebant, ex Regula Monialium Sanctæ Claræ integram, & illimitatam ante tempora Martini V. ad omnia, etiam licentiandum Seculares, ſeu etiam Religioſos ad intrandum Monaſteria ipſarum Monialium Sanctæ Claræ, in quibuſcunq; caſibus aliàs licitis. An potius habeãt eam limitatam, & reſtrictam, ſicut Martinus V. eam reſtrinxit ipſis Protectoribus; ita, quòd nullo modo poſſent aliquem licentiare ad prædictum ingreſſum. Notanda circa hoc eſt duplex opinio, vna eſt Collectoris ibidem, & ſpeculi Fratrum Min. ſſ. 12. cuius auctor latius idem tenuit in tract. dicto Clipeus ſacrarum Monialium; à quo ſumpta ſunt omnia, quæ Collector in Compendio, quoad Moniales, & acceſſum, & ingreſſum ad earum Monaſteria, ponit: & multi alij ſequuntur hanc opinionem Collectoris; quæ opinio dicit, quòd habent eam limitatam, & reſtrictam, ſecundùm Martin. V. & ad hoc ponit 4. rationes in ſententia. Prima ratio eſt, quia ſupplicatio facta Iulio II. ſuper hoc, fuit ſubreptitia: ſed certè hæc ratio nil valere videtur. Nam, cùm ſubreptio ſit quædam ſecreta informatio alicuius falſitatis, aut taciturnitas eius, quod deberet exprimi: hic autem nulla talis ſuggeſtio, ſeu taciturnitas ſubdola eſſe videtur. Ex quo planè, & ſyncerè fuit prædicto Iulio propoſitum dubium, ſuper auctoritate Miniſt. Prouincialium, quoad Moniales, vt prouideret in hoc (vt clarè patet in ipſo Priuilegio, eiuſq; relatione, ſſ. 72. Docere autem quód ideò eſt ſubreptitia, quia Papa Iulius non habuit notitiam reuocationis, ſeu reſtrictionis factæ per Martin. V. ipſis Protectoribus, ex quo ipſe Iulius non facit mentionem de ea, hoc non valet. Nam potius eſt credibile, quòd Papa Iulius, qui tanto tempore fuerat Protector, non ignorauit, quod ad officium Protectoris attinebat, præſertim cùm etiam in ſuis literis præfatis referat aliqua verba, quæ in libris Martini V. habentur, quòd ſ. aliqua Monaſteria Monialium committebantur aliquibus Fratribus, &c. & ideò prouidit, ſicut & Martinus V. circa hoc, vt ipſi placuit, & viſum eſt. Nec obſtat, quòd Iulius non fecit mentionem

B C D E

de præ-

A *de præfata reſtrictione facta per Martinũ V. eam reuocando; quia, ſine tali ſpecialiter nominatione, ſufficienter derogatur per clauſulas reuocatorias, aut derogatorias generales; vt habetur in Compendio, tit. Priuilegia, poſt. §. 32. in q. quæ ibi ponitur, quoad hoc: niſi Papa aliud intendiſſet: ergo illa prima ratio non concludit intentum Collectoris.*

Secunda ratio eius eſt, quòd Iulius ipſe alibi declarauerat, quòd per confirmationem noſtrorum Priuilegiorum, quam fecerat Six. IV. non confirmantur Priuilegia aliàs reuocata, quòd ergo ſimiliter eſt intelli-
B *gendum in propoſito, quòd, ſcilicet, non intelligatur conceſſa per Iulium auctoritas Protectoris Miniſtris Prouincialibus, quę iam aliàs per Martinum V. erat reuocata; ſed limitata, prout erat tunc temporis in ipſis Protectoribus: ſed nec iſta 2. ratio eſt ſufficiens. Nam in noſtro propoſito de poteſtate Protectoris conceſſa noſtris Miniſtris Prouincialibus, non fuit confirmatio rei, aut conceſſionis iam collatæ, ſed declaratio rei dubiæ, & conceſſio, ſeu cõmiſſio facta de nouo per ipſum Iulium (ut patet expreſſè, fff. 72.) in prima enim Declaratione, quam*
C *ipſe Iulius fecerat, ff. 126. dixerat, quòd per confirmationem priuilegij factam per Six. IV. ac per eorundem priuilegiorum nouam conceſſionem, non reuiuificabantur priuilegia reuocata; niſi de nouo fuiſſent conceſſa. In hac autem Conceſſione, ſeu Literis de poteſtate noſtrorum Miniſtrorum, quoad Moniales, fff. 72. fecit ſpecialem mentionem, declarationem, nouamq; conceſſionem, aut prouiſionem auctoritatis Protectoris, contentę in Regula ipſarum Monialium, ſine ulla limitatione tranſlatæ ad Miniſtros Prou. Tertia ratio eius eſt, quòd Iulius*
D *non conceſſit auctoritatem Prouinciali ſuper Monaſt. ſed ſuper ipſas Moniales tantùm: ſed nec iſta ratio valet. Nam, conceſſo principali, ſcilicet, poteſtate in Moniales, conceditur & acceſſoriè annexum (ſcilicet poteſtas etiam in Monaſteria earum) Maximè, quia, ſicut tertiò polytic. ſ. ciuitas dicitur ciuium vnitas, aut ſocietas, non autem parietes ſoli, ſic non facit Monaſteria murorum ambitus tantùm, ſed habitatio Religioſarum; vt etiam ait ipſe Collector paulò ſuperius in tertio notabili; vt etiam ait Abbas Pyamon (ut habetur in Col-*
E *lationibus) cap. 10. quòd Monaſterium eſt locus, vbi habitant Monachi, licèt ſit vnus tantùm Monachus habitator. Cænobium autem dicitur habitatio, & congregatio multarum perſonarum ſimul viuentium cum certo ordine certę profeſſionis; alioqui Prouin. non poſſent viſitare, & prouidere, quoad ſeruitiales earum, & Cappellanos, villicos, crates, ſcales &c. Monialium. Sed ſolùm quoad perſonas ipſarum Monialium: quod abſit. Ex quibus videtur, quòd potius dicitur Monaſterium Monialium congregatio ipſarum,*

ſimul cum loco ſuę habitationis, quàm ipſe duntaxat murorum ambitus earum; quòdq; conceſſa poteſtate ſuper Moniales, ſine alia limitatione excludente, intelligitur conceſſa etiam ſuper ipſarum Monaſteria. Quarta ratio eius eſt, quòd Miniſter Gener. Frater Franciſcus de Angelis habuit ſpecialem auctoritatem à Papa, ut poſſit licentiare mulieres honeſtas ad intrandum Monaſteria præfatarũ Monialium; ex quo videtur, quòd eam non habebat, &c. Sed neq; iſta ratio valet: quia bene ſtat, quòd, licèt eam haberet, vellet etiam ſpecialem auctoritatem ſuper hoc habere à Papa; ut certius ſecuriuſq; ſibi conſuleret, & ageret; ſicut & quilibet ſolet facere in alijs negocijs, &c. Item potuit dubitare, an talem poteſtatem haberet, licèt verè eam haberet; ideò habuit ſpecialem. Ergo prædictæ rationes non concludunt pro opinione Collectoris ſupradicta. Ideò eſt alia aliorum opinio, quòd ſcilicet, noſtri Miniſtri Prouin. habeant auctoritatem Protectoris, ſine ulla limitatione, ſicut ex Regula Monialiũ ſanctę Claræ cõceſſa erat protectori, antequam per Mart. V. limitaretur: quòdq; ideò poſſunt, ſicut & ipſe Protector poterat licentiare quemcunque ad intrandũ Monaſteria præfata, in caſibus aliàs licitis. Ratio huius opinionis eſt, quia Iulius II. ubi ſup. ſſſ. 72. ſine ulla alia limitatione, aut reſtrictione, declarauit, & conceſſit Miniſtris Prou. habentibus curã præfatarum Monialium, habere poteſtatem illam, ſeu facultatem circa prędictas ſorores, quæ per Vrbanum IV. in eadem ipſarum Regula Protectoribus eiuſdem Ordinis commiſſa fuit. ergo, ſine limitatione facta per Mart. V. conceditur prędicta facultas Proui. ſed abſolutè, prout in Regula ipſarum commiſſa eſt Protectoribus, non prout limitata fuit poſtea per Mart. V. & ideò, ſicut protector poteſt licentiare, ut ibi allegatur in Regula ipſarum, cap. 18. ita poteſt & Miniſter Prouin. Sed certè iſta opinio non uidetur ſecura. Primò, quia conſuetudo, quæ eſt optima interpres legum humanarum, & ualet pro lege, & derogat leges, & Statuta humana uidetur oppoſ. habere: communiter enim Prouin. non ſic intellexerunt præfatam Conceſſionem Iulij II. neq; uirtute eius audent licentiare aliquos ad præfatum ingreſſum indifferenter, ſicut Protectores poterant ante Martinum V.

Item ſecundò, quia, quod conceſſit Iulius II. ſſ. 72. ubi ſup. ſcilicet, quòd haberẽt poteſtatem ſuper eas, quę conceſſa eſt in earum Regula Protectoribus, poteſt intelligi quoad curam, & gubernationem earum tantùm, ſicut in ipſarum Regula, Rubric. 25. conceditur expreſſè Protectoribus, & mãdatur Monialibus obedire, nõ aũt quoad licẽtiãdum ad ingreſſum; de quo in eadem Regula Rubric 18. habetur ſpecialiter; ſuper quo etiam prouiderat Martinus V. reſtringendo poteſtatẽ, ut di-

A vt dictum eſt : quia & ſic etiam expreſſerat, ſtatuendo, & declarando Innocentius IV., & Bonifacius VIII. in ſimili cauſa.

Ideò credendum eſt, quòd ſic etiam voluit Iulius II. declarare, & concedere plenam auctoritatem Miniſtris Prouincialibus ſuper Moniales, quoad curam, & gubernationem earum duntaxat, vt dictum eſt, q.2. de hoc tantùm videtur fuiſſe dubium, propter quod fuit à prædicto Iulio II. petita Declaratio, & Conceſſio; non autem de poteſtate ad concedendum licentiam ad ingrediendum earum Monaſteria; vt poteſt videri, & innuitur in relatione præfati priuilegij ſſſſ. 72.

B

Item tertiò, dato, ſed nondum conceſſo, quòd virtute præfatæ Conceſſionis Iulij II. concederetur abſolutè facultas noſtris Prouincialibus etiam ad licentiandum ad prædictum ingreſſum, credo quòd non ſufficeret ad licentiandum nos Fratres Minores: neque, vt ex tali licentia nos Fratres Minores poſſemus licitè intrare prefata Monaſteria. Ratio, quia iſta eſt Conceſſio generalis, facta ad licentiandum generaliter omnes Chriſtianos, ſicut Protector poterat licentiare: pro nobis aũt

C Fratribus Minor. ex vi Regulæ requiritur licentia, ſeu conceſſio ſpecialis Papæ; vt poſſimus licitè licentiari, & de tali licentia intrare; vt dictum eſt. ergo, ſicut ſi non eſſet reſtricta per Martinum V. ſeu ablata talis poteſtas à Protectore, non poſſemus nos Fratres Min. de eius licentia intrare præfacta Monaſteria: ſequitur, quòd nec de licentia noſtrorum Prouincialium: quia per prædictum Priuilegium Iulij II. non conceditur illis, etiam ſecundùm hanc ſecundam opinionem, ſi eſſet vera, niſi eadem facultas, quam Protector habebat, quoad hoc, ex Re-

D gula ipſarum Monialium, & nihil aliud conceditur, quoad nos ſpecialiter, quoad prędictum ingreſſum.

Igitur quid reſolutoriè ſit tenendum circa hoc, dico tria. Primò, quòd dubium eſt, nec eſt omnino certum, quomodo debeat intelligi prędicta facultas, ſeu poteſtas Protectoris, conceſſa noſtris Prouincial. an ſimpliciter quoad omnia, vt dicit ſecunda opinio, an potius reſtricta, vt dicit opinio Collectoris. & ratio Dubij ſtat in hoc, quòd rationes pro vtraq; opinione non concludunt intentum pro ſua opinione: quia ad

E omnes rationes vtriuſq; opinionis, poteſt facile reſponderi; vt viſum eſt. & de intentione Papæ Iulij id concedentis non conſtat: ergo manet dubium. Secundò dico, quòd hoc dubium poteſt ſolui, ſcilicet, ſi Miniſtri prouinciales, ſimul cum aliqua perſona in dignitate Eccleſiaſtica conſtituta, & duobus alijs iuriſconſultis, examinaret hoc dubium; & ſecurè omnes Fratres poſſumus tali declarationi ſtare, quouſq; per Papam aliud declaretur, aut prouideatur; vt habetur in Compendio, tit. Priuilegia, §.13.

Tertiò dico, quòd interim, quoad non ſit prædicta declaratio, pro- A
babilius, & non ſolùm ſecurius videtur tenere primam opinionem ſu-
pradictam Collectoris, quàm ſecundam aliorum opinionem. Et hoc nō
propter rationes Collectoris ſupradictas, quæ ſolutę ſunt: ſed propter
tres illas rationes, quę factæ ſunt contra ſecundam opinionem, & præ-
cipuè hoc credo veriſſimum, quòd, ſcilicet, quomodocunq; illa poteſtas
ſit conceſſa noſtris Miniſt. Prouincialibus, tamen virtute illius etiā ab-
ſolutiſſimè conceſſæ per Iulium II. non poſſumus nos Fratres Min. licē-
tiari, nec de tali licentia intrare præfata Monaſteria Monialium: quia B
requiritur licentia ſpecialis, illa autem non eſſet niſi generalis, vt di-
ctum eſt.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Qvoad iſtam materiam Ingrediēdi Monaſteria Monialium,
quia Declarationes ſuper hanc factę à Collectore, & à
Corduba, ſunt ſatis antiquæ, & aliud eſt nunc in multis C
illis obſeruandum, ob ſubſequentes Sommorū Pontific.
ac Conc. Trid. determinationes; Ideo cautè ac maturè ea omnia diſcu-
tiendo.

Excom. reſeruata contra Ingrediētes Monaſt. Religioſorū

Eſt ſciendum, quòd Pius V. Excommunicauit cum reſeruatione
omnes Mulieres, etiam Duciſſas ingredientes Clauſtra Monaſte-
riorum cuiuſcunque Ordinis, virtute facultatum Apoſtolicarum, quas
reuocauit: & concedentes licentiam, comitantes, & recipientes, &
Prælatos, ac Monachos eas introducentes, vel admittentes, ſuſpendit; D
vt habetur in ſuo Motu proprio, qui incipit, Ad perpetuam rei memo-
riam Regularium perſonarum. anno. 1566. ſui Pont. an. primo, edito.

Conſtit. 22.

Conſtit. 36.

Cōtra Ingrediētes Monaſt. Monialium, & virorum.

Et Gregorius XIII. poſteà ſupradicta confirmans, ampliauit proce-
dere, etiam in ingredientibus mulieribus Monaſteria, domus, ac loca
Monialium, vt in Motu proprio, qui incipit Gregorius Epiſcopus vbi
gratiæ, & indulta, anno 1575. & ſui Pontificatus anno 4.

Idem Gregorius prohibuit, vt niſi in caſibus à iure permiſſis liceat
Fratribus intrare, aliàs incurrant non ſolum priuationem, ſed etiam E
excom. vt in conſt. ſua 75. edita anno 1581 quæ ponitur integra, infra,
poſt finem huius Comp. cum alijs Bullis ibi poſitis f. 22. Bulla 9.

Prohibitio ne Conuerſæ recipiantur in Monaſterio.

Nauarr.

Et Idem Pius V. & Greg. XIII. prohibuerunt, ne vllę conuerſæ,
ſeu Tertiariæ recipi poſſint in Monaſterio Monialium, niſi Profeſſionē
ſuo tempore emiſſuræ, atq; ſub perpetua Clauſura manſurę. Vt in eo-
rum extrauagantibus apparet; de quibus facit mentionum Nauar. de
Voto Religioſ. ſuper cap. ſtatuimus, num. 56.

De il-

A De illis verò, quæ vellent intrare, non ut Tertiariæ, nec vt Conuerſæ, ſeu oblatæ, ſed tantùm vt famulę, cauſa inſeruiendi domeſticis ſeruitijs; An licitè poſſint permitti; non obſtante Concilij Trid. prohibitionem; Ne intra ſepta Monaſterij Monialiũ, nemini liceat cuiuſcũq; generis, aut conditionis, ſexus, vel ætatis fuerit, ſine Epiſcopi, vel Superioris licentia, in ſcriptis obtenta; ſub excommunicationis pœna ipſo factò incurrenda? Nauar. vbi ſupra diſputat hanc quæſtionem, & tandem concludit, licitè poſſe permitti à DD. Cardinalibus, qui habent fa-
B cultatem interpretandi, & prudenter temperandi Conc. Trid. An licet intrare ſeruitrices in Monaſt. Monia. Seſſ. 25. c. 5. tit. de Regu

De Puellis autem, quæ educationis cauſa ſolent introduci in dictis Monaſterijs; extant literæ, ſcilicet, Congreg. Conc. ad D. Epiſcopum Hieracenſem (quas vidiſſe teſtatur Paſſarellus in ſcol. 22. ex cap. Ianuenſe, in quibus dicebatur, ab eadem Congreg. Statutum eſſe, nullo Concilij Decreto prohiberi; quo minus Puellę in Monaſterijs Monialium educentur: ſi tamen, eadem Monaſteria, ante Concilium cõſueuerint huiuſmodi Puellas recipere, & quæ à Superioribus Mona-
C ſteriorum ſcriptam licentiam impetrarent, atq; Abbatiſſæ, & reliquarum Monialium conſenſus acceſſerit, & quòd ipſæ Puellæ eo veſtitu in Monaſteria intromittantur, qui virginali pudori, ac modeſtiæ conueniant, nullamq; ſecum famulam adducant. Nec in eis manere poſſint, niſi vſq; ad ætatis ſuæ annum 25. Et quòd in eis, dum erunt, eandem ſeruent Clauſuram, quam Moniales ipſæ: & ſi ſemel exierint, nullam habeant ad ea reuertendi facultatem; hæc in dictis literis. An Puella cauſa educationis poſſint intrare. Paſſarellus. Congregat. Card. Cõditiones requiſitę in Puellarũ Ingreſſu.

Sed in Monialibus Ordinis Minimorũ vacare ſupradicta omnia cre-
D dit ipſe Paſſarellus, & non poſſe licitè permitti famulas vllas, nec Puellas ibidem introduci; propter Regulam in contrarium, qua cauetur, Nullas perſonas poſſe, ibi hoſpitio ſuſcipi: cui per Conc. Trid. minimè derogatur, licitè tamen poſſe recipi, quando ibi traduntur educandæ, & inſtituendę, quoad in eis fiant Monachæ, tempus debitę ætatis expectantes, modò habitum non induant ante annum 12. expletum, ſecundùm Conc. Trid. Seſ. Vltima c. 17. In Monialibus Minim. Seſſ. vltim. de Regul. cap. 22.

Et ex eodem Decreto Conc. Trid. Seſſ. 25. tit. de Regularibus, c. 5.
E habetur, Epiſcopum, vel Superiorem, poſſe dare licentiam intrandi Monaſteria Monialium, in caſibus tantum neceſſarijs; & ſic nec ipſis etiam, quibus data eſt facultas alijs licentias concedendi, licet intrare, niſi in caſibus neceſſariis, vt Gregorius XIII ſtatuit in præfata conſt. 75. & tunc à paucis ſenioribus, vel Religioſis perſonis comitati ſub pœnis ibi expreſſis.

An autem illi Prælati, qui habent facultatem licentiandi alios ad intrandum, poſſint etiam licentiare ſe ipſos? Vide Collectorem ſupra

Iii 4 in ver-

in verbo Accedere ad Monaſteria, ubi hanc quæſtionem diſputat; & ibidem vide additionem Cordubæ, qui tenet contra Collectorem. A

Caſus verò, in quibus licet diuerſis perſonis Monialium Monaſteria Sanctæ Claræ intrare, ponuntur, ac explicantur hic ab ipſo Collectore, & à Corduba in Additione, qui multa alia circa hanc materiam declarat.

Item hodie adeſt Decretum à ſacra Congreg. Cardin. anno 1590. factum. Vt nulli Religioſo, cuiuſcunque Ordinis ſit (Superiore cui Monaſterii cura incumbit, Confeſſarioq; ordinario, & extraordinario, B *cùm ad tempus deputabitur duntaxat, exceptis) liceat abſq; licẽtia expreſſa eiuſdem ſacræ Congregationis accedere ad Monaſteria, ſeu Domus quarumcunque Monialium, uel Sororum, ſiuè ſui, ſiuè alterius cuiuſuis Ordinis ac Religionis, eò pro Miſſis dicendis ab eorum Superioribus miſſi, ullo quæſito colore, Moniales, aut Sorores, aut quãlibet aliam perſonam intra Clauſuram degentes, alloqui poſſint.*

Ne cum Monialibus loquatur.

Confeſſariis autem ſimiliter interdixerunt, nè in ædibus Monaſterii ſeu Domus, vel eis contiguis pernoctent, aut alios pernoctare faciant, C *vel aliàs ſecum retineant, neuè ibi comedant, bibant, reficiantur, aut cibum ſumant (excepto Confeſſore.) quæ omnia & ſingula ſub pœna priuationis officiorum, ac vocis actiuæ, & paſſiuæ ipſo facto incurrenda, præceperunt inuiolabiliter obſeruari.*

Nec ibi pernoctetur, nec cibus ſumatur.

Verùm quia Motus proprii Pii V. & Greg. XIII. multas continẽt difficultates, Ideò eas declarare operæpretium eſſe duxi. Ex qua declaratione nonnulla ſcitu digna reſoluentur. Ac primò ponam verba formalia ipſarum Conſtitutionum. Deinde aliqua videbimus pro declaratione verbòrum illarum, ac pœnarum ibi contentarum. Et tertiò quis à pœnis illis poſſit abſoluere. D

Proponitur declaratio Motus proprii Pii V. & Greg. XIII.

Primò Motus Proprij ſunt ſequentes, videlicet.

Mot⁹ Pii V.

PIVS Quintus ad perpetuam memoriam Regularium perſonarum, &c. & infra.

Quia igitur, & Carthuſienſium Ordinis, & aliorum Regularem vitam profitentium quies non parùm ſolet (ſicut accepimus) perturbari; E *Propterea que Mulieres modeſtiæ matrimonialis oblitæ, Domus, ac Monaſteria eorum, contra ipſorum inſtituta, prætextu Confeſſionalium, aut aliarum literarum Apoſtolicarum, ingredi audeant. Huic rei prouidere uolentes, Motu proprio, & ex certa ſcientia, omnes, & ſingulas facultates, ac licentias ingrediendi Monaſteria, ac Domus Carthuſienſium, & aliorum quorumcunque Ordinum, etiã Mendicantium mulieribus cuiuſcunque ſtatus, & conditionis, & quacũque dignitate prędi-tis,*

Prohibitio ingreſſus.

A ditis, etiam Comitiſsis, Marchioniſsis, Duciſsis, ſub quibuſcunq; uer
borum tenoribus, & formis, & cum quibuſcunq, etiam derogatoria-
rum derogatorijs, &c. ab Apoſtolica Sede quomodocũq; conceſſas, &c.
Diſtrictè prohibentes mulieribus quidem prædictas facultates, & licẽ- Pœna appo-
tias prętendentibus, ſub excõmunicationis latę ſententiæ pœna, poſt- ſita.
quàm harum literarum notiam habuerint, à qua non poſſint abſolui,
præterquam in mortis articulo, ne dictas Domus, & Monaſteria in-
gredi audeant. Ipſis verò Monaſteriorum, & Conuentuum Abbati-
B bus, Prępoſitis, Prioribus, & alijs Pręſidentibus, quocunque nõe vo-
centur, ſiuè Mendicantibus, ſub priuatione officiorum, quæ in præſen
tia obtinent, & inhabilitatis in poſterum ad illa, & alia omnia, & ſu-
ſpenſionis à Diuinis ipſo facto, ſine alia declaratione, incurrendis pœnis, ne
eas introducere, admittereuè præſumat. Non obſtantibus, &c. Datum
Romæ 23. Octobris anno Domini 1566. Pontificatus noſtri an-
no primo.

Confirmatio Gregorij XIII.

C GREGORIVS Epiſcopus, vbi gratiæ & indulta, &c. Proin-
de Sanctimonialium quieti conſulere, atq, omnia quę illas à ſpi-
ritualium rerum cogitatione, & exercitio auocant, impedimenta tol-
lere, periculaq;, & ſcandala ab eis remouere cupientes; authoritate Reuocatio
præſentium reuocamus, & abolemus omnes, & quaſcunq; licentias, ac licentiarum.
facultates ingrediendi Monaſteria, domus, & loca ipſarum Sanctimo-
nialium, quibuſcunq; uiris etiam eiuſdem ſtatus, & conditionis, &c.
Inhibentes eiſdem, qui illas obtinuerunt, ſub excommunicationis pœna
D ipſofacto incurrenda, ſuper quam à nemine, niſi à Romano Pontifice
(pręterquam in mortis articulo) abſolutionis beneficium poſſit imperti- Pœna.
ri, ne ipſarum licentiarum prætextu, Monaſteria huiuſmodi quouis mo
do ingredi audeant. Abbatiſſis verò, necnon Abbatibus, & alijs Mo
naſteriorũ vtriuſque ſexus Superioribus diſtrictè pręcipimus, ſub ea-
dem excommunicationis pœna, ac priuationis dignitatum, beneficiorum
ſuorum, ac inhabilitatis ad illa, & alia, in poſterũ obtinenda, ne in Mo
naſteria Domus, et loca ſua, quocunq; prętextu huiuſmodi licentiarum,
E & facultatum ingrediendi faciant, uel permittant, quin etiã ſub eiſdẽ
pœnis ipſo facto incurrendis prohibemus, atq; interdicimus omnibus, et Prohib. ne
quibuſcunque perſonis Eccleſiaſticis, & ſecularibus, ac etiam Ordinum prętextu li-
quorumcunq; etiã Mendicantium Regularibus, ne prętextu licentia- centiarũ 9.
rum ab Epiſcopis, vel à Superioribus, quibus illas concedendi in caſibus
neceſſarijs tantùm, Ex decreto Conc. Trid. tribuitur, ne Monaſteria ip-
ſa Monialium pro libitu, ſed neceſſitatibus vrgentibus duntaxat ingre
di. Neuè Moniales, ſub eiſdem pœnis, aliter admittere præſu-

mant, non obſtantibus, &c. Datum Romæ Idibus Iulij anno Domini 1575. A

Primo Monaſt. ac domus. An comprehendantur horti? *Secundò quia dixi circa intelligentiam ſupradictarum Bullarum aliqua occurrere dubia. Ideó eſt primò aduertendum, quòd licèt ex uerbis illis in Motu Pij V. poſitis (Monaſteria ac domus) poſſet dici, non comprehendi Hortos, Monaſterijs ipſorum Fratrum adhærentes; cùm, appellatione Monaſterij, non ueniant horti, iuxta Declarationem quandam ab Innocentio IV. factam ſupra illud noſtræ Regulæ, (ut Fratres non intrent in Monaſteria Monialium) Intelligi enim ait per Monaſterij nomen, ſolùm Dormitoria, Clauſtra, & Officinas interiores, ſicut etiam declarauit Nicolaus III.* B

Habetur ſup. §. 4. & 10. *Ex uerbis tamen Motus proprij Gregorii XIII. Nulli dubium eſt, illos comprehendi: non ſolùm enim ipſe Greg. ut Pius V. poſuit Domus, & Monaſteria; ſed etiam addidit, (& loca ſua,) Horti quidem ſunt Monaſterii loca; quando ſcilicet ipſi Monaſterio fuerint contigui; & ità practicatur: ſed an Sacriſtiæ etiam comprehendantur, adeò ut mulieres ibi intrantes, ac eas introducentes iſtis pœnis ſubiiciantur.* C

An comprehendantur Sacriſtiæ. *Et reſpondendo dicitur, quòd, cùm hic tantum prohibeatur ingreſſus Monaſterii, & per Monaſterium intelligatur Clauſtrum, Dormitorium, aliaq; Officinæ interiores (ut ſupra eſt dictum) Ideò, ſi Sacriſtia taliter eſſet ab Eccleſia ſeparata, quòd non aliter, quã per ianuam Monaſterii, uel per Clauſtrum poſſet in eam iri, tunc clarum eſſet, Mulieres ibi nullo modo ingredi poſſe. At ſi Sacriſtia taliter eſſet Eccleſiæ contigua, quòd niſi paries una diuideretur, ac directè abſq; quòd ſepta Monaſterii oporteret ingredi, ibi perueniretur, Tunc multi dubitarunt, ſi Religioſi, ibi mulieres introducentes, incurrerent in iſtas pœnas; adeò vt ex Mendicantibus aliqui teneant, quòd ſic, iudicantes, Sacriſtias non tantùm pro Officina Eccleſiæ, verùm etiam pro Officina interiori Monaſterij, Et quòd faciliter poſſent ſcandalizari Seculares, uidentes ibi Mulieres intrare, cùm non ſit ſolitum; Aliqui verò alij, tenent contrarium, & admittunt in eam Mulieres Confeſſionis cauſa. Verùm, Prælati circa hoc, eſſe debent valde circumſpecti, examinando benè, ſi ex hoc poſſet, nec ne, ſcandalum aliquod, vel Fratrum inquietudo oriri; quæ ſunt ſpiritus, & rationes, quibus motus Summus Pontifex hanc fecit prohibitionem, & ita ſe regulare, ſi non velit errare.* D E

2 Qua ætate debent eſſe mulieres. *Aduertendum quòd ſub nominè Mulierum, quæ hic prohibitæ ſunt intrare, poſſemus dicere illas tantùm comprehendi, quę fuerint talis ætatis, qua, in coniunctione cum hominibus, affinitas contrahitur, dirimens matrimoniũ iam conſummatum, iuxta cap. Fraternitatis, & cap. vltimo, & penultimo in decretali tit. de eo quòd cognou. conſang. Vel dica-*

A *dicamus, & fortè melius, quod requiritur, vt ſint maiores ſex annorum, cum tunc non ſint iam in ætate infantili, & habeant iudicium peccandi. Adeò,ut ſi quis ingredi faceret Monaſteria aliquas mulierculas in minori ętate ſex annorum conſtitutas, pœnas iſtas non incurreret; & hoc comprobatur à Nauar. pluribus in locis reſoluendo, quòd Paruulę infantes intrantes Monialium Monaſteria, non incurrunt in pœnas, Conc. Trid. ſeſſ. 25. de Regul.* Nauarr. in manu. c.25. num.143. in addict. c. 28. & in c. ſtatuim⁹ n. 49.

Aduertendum, quòd ex illis verbis (Poſtquam horum notitiam habuerint) colligitur nullam mulierem hanc excommunicationem incurrere, niſi poſtquam huius prohibitionis notitiam habuerint. Si enim ignorarent, non incurrerent: Cùm nullus maiorem excommunicationē incurrat, niſi contumax fuerit, & mortaliter peccauerit. Ex ignorantia (dummodò non ſit craſſa) humani iuris, aliquod atrox peccatum, eum excommunica. vel cenſura alia, prohibentis excuſet, vt dicit Silueſt. & Nauar in manu. c.27.n.16. 3 Poſtquā notiam habuerint. Nau.in manu.c.27.nu. 16. B

Aliud aduertendum eſt, quòd ex illis verbis (ne eas introducere, admittereuè præſumant) non ſolùm in iſtas pœnas Bullæ eos incurrere, qui Mulieres aliquas in Monaſterium introduxerint, vel intrare permiſerint, ſed eos etiam, qui poſtquam ingreſſæ fuerint, cum eis loquerentur, ac aſſociarent deambulando; prout ſic Doctores, exponendo verbum illud (admittereuè) tenent: dicunt enim verbum illud magis eſſe generale, quàm illud aliud (introducere) et comprehendere tùm inducere, tùm etiam recipere, & aſſociare. 4 Introducere admittereuè C

Eſt etiam notandum, quòd licet: ex prima facie verborum iſtorum (introducere, admittereuè) videatur, introducentes tantùm, & admittentes comprehendi, & non Prælati illi, qui eas ſic admitti, & introduci iuberent: cum lex pœnalis iubens aliquod, contra facientes, non comprehendat mandantes. & conſentientes. Aliud tamen eſt dicendū, quòd videl. ipſi etiam Prælati mandantes comprehendantur, aliàs enim, ſi ipſi tantùm admittentes, & recipientes comprehenderentur, faciliter quidem legis mens defraudari poſſet. Ipſi enim Prælati poſſent alicui laico demandare, ut illas introduceret, qui in ſuſpenſionibus à diuinis, nec in priuatione, & inhabilitatione Officiorum Ordinis, minimè incurreret. Et hoc clarius liquet ex verbis poſitis à Greg. cùm inquit (Ingredi faciant vel permittant) Et ſic etiam tenet Nau. in manu. c.27. n.150. excom.61. 5 D E Nauarr.

Item notandum, quòd per illud verbum (admittereuè præſumant) excluditur ille à pœnis iſtis, qui aliquam mulierem in Monaſterio pro aliquo bono fine abſconderet, vel introduceret. Imponuntur enim iſtæ pœnæ contra eos, qui temerario auſu, & præſumptione introduxerint; Præſumāt.

Ita

Nauar. *Ità quidem ſonat verbum ſupradictum (præſumant.) Et ſic Nauar. in repet. cap. Statuimus 19.q.3.nu.62. ait quòd Prælati, vel Fratres illi, qui in ſuis Monaſterijs admiſiſſent Mulieres, antequam huius Motus proprij notitiam habuerint, vel poſt; Ante tamen notitiam eius ueræ intelligentiæ, vel ex obliuione, vel inconſideratione, aut animi ſimplicitate, nullo pacto iſtas pœnas incurrunt.* A

Nota. *Ideòq; ſint cauti Prælati in inquirendo cum diligentia, quando aliqui ex ſuis ſubditis, fuerint in hoc delicto hic prohibito, ſi fuit nec nè cum malitia, vel præſumptione factum: & inueniens ſufficientia indicia ad eorum animi ſinceritatem, ac ſimplicitatem (quamuis aliqua incurrerit venialis incuria) nè eos inquietare velint, vt quærant ſuſpenſionis diſpenſationem; ſed eos, aliqua alia ſalutari pœnitentia tali eorum inconſiderationi conuenienti, poſſent punire.* B

Nota hunc caſum. *Et ſic etiam per idem verbum (præſumant) excludi ab his pœnis uidentur illi, qui cauſa curationis alicuius infirmitatis (quando ſcilicet, non poſſet aliter curari, niſi ope, & arte illius, nec infirmus poſſet in Eccleſiam, vel alibi extra uenire) mulierem aliquam, cum honeſtis perſonis aſſociatam, cum licentia Prouincialis, uel Guard. in Infirmariam, ubi Frater infirmus maneret introducerent; Cuius ratio eſſe poteſt, quia defenſio uitæ, & ſalutis propriæ, eſt de iure naturæ; nec neceſſitas habet legem: Ac etiam comprobatur à ſimili, ex illa Sac. Conc. Trid. diſpoſitione, ſeſſ.25.c.5. de Regular. ubi prohibens ne Moniales ſepta Monaſterij egrederentur, ſtatim ſubnectit, dicens, Niſi ex legitima cauſa ab Epiſcopo examinanda. Idemq; ordinauit Bonifacius VIII. dicendo, quòd neq; ipſæ Moniales egredi, nec aliæ honeſtæ perſonæ ingredi, eas uidendi cauſa, debeant niſi aliqua urgente neceſſitate, quę erit periculoſa aliqua infirmitas. Et Pius V. etiam in quodam Motu proprio, eas egredi permittit ex cauſa ignis, infirmitatis, lepræ, peſtilentię. Quod ampliando Nauar. in dicto cap. Statuimus 19. q.3.n.48. ait, eſſe pariter intelligendum, in omnibus alijs ſimilibus infirmitatibus, licèt non contagioſis, adducens quoddã Breue Greg. XIII. ubi in alijs infirmitatibus licentiam conceſſit.* C D

Vt in ca. periculoſo de ſtat. regul. li. 6. & habetur ſup. tit. Clauſu. Monialiũ. §. 1.

Vnde, cum propter eandem cauſam infirmitatis, licitum ſit Monialibus e Monaſterio egredi, domuſq; ſecularium adire, ubi per multos dies oportebit morari, abſq; quòd aliquam pœnam incurrant, nec ipſe, neq; eas in ſuis domibus recipientes; Cur non erit etiam Religioſis licitum, ingredi facere in Infirmariam mulierem aliquam, pro cura ſuprad. abſq; quòd pœnas incurrant? Et quidẽ quando ſic Prælatus, ſupradictis obſeruatis conditionibus, aſſociatam uidelicet, cum honeſtis alijs perſonis &c. talem mulierem intromiſerit, non aliter dici E

poſſe

A *poſſe arbitror, quàm bono ac ſincero animo illud facere.*

Hic autem in Motu proprio, ij tantùm, qui auſu pręſumptuoſo contrauenerint, pœnis ſupponuntur; quæ uerba multum ponderari debentur, pro nonnullorum occurrentium deciſione. Nota hoc dictum.

Item eſt ponderandum, quòd Pius V. declarauit, quòd cauſa Proceſsionis, Vigiliæ, Miſſæ, Tumulationis defunctorum, uel alterius cuiusuis officij, poterunt ipſæ Mulieres intrare, & in Clauſtrum, & in alia loca ipſorum Religioſorum, quando ipſa opera pia celebrabuntur: 7 Declaratio Pii V.
B *dummodò, in Officinas interiores non admittantur. Et quòd, quando in aliqua Eccleſia Fratrum Minor. prædicaretur, & prę multitudine non poſſent aliter Mulieres intrare, niſi per Clauſtrum, vel alium locũ Fratrum, tunc eis licuiſſet; dummodò directè ad Eccleſiam pergerent. Quam declarationem referri ait Author expoſitionis Bullæ Cruciatæ fol. 511. in quadam ordinatione Generali ſuæ Religionis, habita anno 1583. Toleti.*

Circa quam declarationem, cùm dicatur ibi (ex cauſa proceſsionis) Intelligẽtia ſupradictæ declarationis.
C *quęritur ab ipſo Authore expoſitionis Bullæ cruciatę, An poſſet Pręlatus aliquis mandare, ut aliqua fieret Proceſsio extraordinaria, ut illius occaſione poſſent Mulieres dicta loca intrare? Et iam reſoluit, quòd, licèt prima fronte uideatur dicendum quòd ſic; quia, cum lex non diſtinguat, nec & nos debemus diſtinguere: & hic non dicatur de Proceſsione ordinaria, uel extraordinaria: ſed abſolutè (ex cauſa proceſſionis) ſecundùm tamen rei ueritatem, ait, illum non excuſare de peccato, & de pœnis hic taxatis: quia Summus Pontifex in ſua Declaratio-*
D *ne pręetendit tantùm ſcrupulos remouere, & illud tantùm concedere, quod recta ratio in aliquo caſu dictat, & non dare relaxationis incentiuos, libertates, uel abuſos; ſicut in alio caſu probat Corduba; Et hoc conualidatur, quia, quando ſummus Pontifex concedit, ut toties quoties &c. Viſum eſt ſolùm concedere diſcretum, & prudentem uſum, ſicut ait Michael de Palatio poſt alios in 4.d.20.diſp. 3. fol 433.* Lib.99. q. 37. prop. 30. 473. Palatius.

Dubitatur etiam, dùm dicitur (cauſa proceſsionis, uel uigilię) quid ſi tales mulieres, tùm per iſtos, cùm etiam per alios malos reſpectus in-
E *trauerint, an huiuſmodi pœnas incurrant? Et concluditur, quòd non; cùm Eccleſia nõ iudicet de occultis, iuxta id, quod latè tradunt Corduba in lib. 99. q. 35. Et Caſtro lib. 2. de leg. pen. cap. 15. fol. 608. Et etiam ſi aliquo actu exteriori peccarent: quia, cùm hic excommunicentur Mulieres illę, quę in aliquibus locis prohibitis admiſſę fuerint, & in caſu iſto, iam ſunt admiſſæ in locis quandoq; licitis, & conceſſis (licèt ad peccandum uetitis) clarum eſt pœnas iſtas non incurrere.*

Et dùm dicitur (uel cuiuſuis alterius officij) hoc ſanè debet intelli-

gi de

gi de officijs ſimiliter pijs; ut per uerba ſequentia magis liquet, dùm dicitur (quando in illis celebrabuntur dicta opera pia) Ac illa pia officia dicentur, quando ex aliqua cauſa, uel prædicabitur in Clauſtro, uel quando in Capitulo fieri ſolet cærimonia lotionis pedum in cœna Domini, uel dabitur alicui nouitio habitus, uel quis fiat profeſſus. Debent tamen Prælati benè aduertere, nè alias interiores officinas intrent. A

8 Per pœnam priuationis officiorum quid intelligitur.

Aduertendum, dùm dicitur (ſub priuatione officiorum, quæ in præſenti obtinent, & in habilitatis) quòd huiuſmodi officia ſunt Generalatus, Prouincialatus, & eorum Commiſſariatus, Guardianatus, & Vicariatus, uel loci Præſidentatus, ſecundùm quandam ordinationem factam in Capitulo Toletano Fratrum de Obſeruantia, &c. B

Ex quibus uerbis liquet, Diffinitores ex hoc minimè eſſe priuandos, ac pro diſcretis, & diffinitoribus Capituli Prouincialis, uel Generalis eligi poſſe. Bene tamen verum eſt, quòd veniunt priuati, propter excommunicationem incurſam à Gregorio XIII. poſitam, tùm quoad electionem actiuam, cùm etiam quòad paſſiuam. Et per ſuſpenſionem à diuinis, acceptando electionem de ſe factam, vel alios eligendo, grauiter peccaretur. C

9 Quid per ſuſpenſionem à diuinis intelligatur.

Aduertendum, dùm dicitur (& ſuſpenſionis à diuinis) quòd per hæc verba intelligitur eſſe ſuſpenſos ab exercitio Ordinum, quos habent, propter quod non poſſunt aliquod Sacramentum adminiſtrare cum ſolennitate, nec ſolenniter orationes in Choro, nec Euangelium cantare, nec cereos deferre; ac tandem ſunt ſuſpenſi ab omnibus annexis ordinibus, licèt ſint Ordines minores; & illa exercendo irregularitatem incurrēt. Sunt etiam ſuſpenſi ab alijs Diuinis officijs, quę non ſunt Ordinibus deputata in Eccleſia, vel extrà facienda (exceptis Horis Canonicis, quæ priuatim à ſuſpenſo ſunt dicendę.) D

Officia autem diuina Ordinibus non deputata, ſunt cantare in Choro cum alijs, Cantare defunctorum reſponſoria, ſeu litanias, Baptizare ſine ſolennitate, recipere Sacramenta (niſi in caſu neceſsitatis) auſcultare Miſſam, acceptare electionem de ſe factam, Excommunicare & Beneficia conferre. Verùm, ſi ille qui à Diuinis ſic fuerit ſuſpenſus, iſta Officia ordinibus non deputata durante ſuſpenſione perageret, quāuis peccaret; non tamen irregularitatem incurreret, ſicut docet Nauarr. & Coarruuias. E

Nauarr. in man. c. 27. n. 178. Coar. in c. Alm. am. 2. p. q. 2. num. 2.

10 Pœna excōmunicationis. Notanda circa pœnas.

Eſt notandum, quòd Gregorius xiij. ſupradictis pœnis, pœnam addidit excommunicationis Sedi Apoſtolicæ reſeruatę; vt ex ſua confirmatione conſtat. Itaquòd iſtas pœnas incurritur ipſo facto, abſq; alia declaratione; vt in Motu proprio Pij V. dicitur.

11 *Notandum eſt, an committens occultè delictum hic vetitum incur-*

rat

A *rat iſtas pœnas? Ad quod, licèt Author expoſitionis Bullę Cruciatæ ex profeſſo hanc quęſtionem tractans, nonnullos citet Doctores, ac per aliquas reſpondeat concluſiones. Nos tamen, breuitati ſtudendo, dicimus, quòd committens realiter (& non cum ſola intentione, occultè delictum hic prohibitum, ipſo facto in excommunicationem incidat, licèt in foro exteriori probari non poßit. Et dùm ponitur pœna ſuſpẽſionis, eſt ſciendum, quòd licèt delictum fuerit omnino occultum, ſtatim tamen, ſine aliqua declaratione, incurritur illam; quam concluſio-*
B *nem tenet Corduba contra Caſtrum. & Nauarr. multoſq; alios, ac eã approbaſſe, videntur Patres Conc. Trid. ſeſſ. 24. c. 6. de refor. quando ibi Epiſcopis datur auctoritas diſpenſandi in omnibus irregularitatibus, & ſuſpenſionibus à delicto occulto prouenientibus. Ex quo infertur, quòd Religioſi admittentes occultè Mulierem aliquam in Monaſterio, incidunt in pœnas huius Motus proprij, ipſo facto, abſq; aliqua alia declaratione. Et licèt à Doctoribus, contrariam partem tenentibus, fuerit dictum, non prius quis ſuſpenſionem incurrere, quàm à iu-*
C *dice fuerit hoc declaratum; non tamen dicimus, illud intelligi eſſe verum, quando in Decreto hoc modo dicitur (incidant in ſuſpenſionem, uel ſint ſuſpenſi ipſo facto) & nihil amplius dicendo; ſed quando vltra additur (ſine aliqua declaratione) vt in iſto Motu proprio ponitur; Tũc dicimus non opus eſſe Iudicis declaratione. Et hæc reſponſio ex his colligitur, quæ latè tradidit Corduba in ſuo quæſtion. q. 3. allegando Caietanum, & Coarruuiam; & ita hanc cenſuram forè intelligendã, Pius V. viuæ vocis Oraculo pluribus Regularibus declarauit, et eodem mo-*
D *do ſeruari, Gregorium præcepiſſe Summo Pœnitentiario, reliquiſque Officialibus ſacri Officii pœnitentiariæ, teſtatur R. Pater Magiſter Ioãnes Baptiſta Antonuccius Ordinis S. Auguſtini in Catecheſi Neapol. fol. 227. Et ità etiam ſcribendo pluribus uerbis interpretari ait Nauar. in quodam comment. de vita & profeßione Religioſorum, & Monialium.*

Siluest. tit. crimen q. 2. Coar. in c. Alma mater p. pri. §. 2. n. 10 fol. 23. Turrecrem. in c. de his. Caſtr. lib. 2. de leg. pen. c. 15.

De pœna ſuſpen. ipſo facto incurrẽda.

Author. Catecheſis Neapolitanæ.

Idem dicendum eſſe, de pœna illa priuationis vocis actiuæ, & paßiuæ, taxata à ſac. Cong. Card. contra eos, qui ad Monialium Monaſt.
E *iuerint, multi doctißimi viri in alma Vrbe Romæ tenent. Sed eſt aduertẽdum, quòd licet Religioſi modo ſupradicto ex delicto occulto perpetrato incurrant iſtas pœnas ipſo facto; nullus tamen eorum erit obligatus ſtatim relinquere, & renunciare officium quòd habet, quãdo per huiuſmodi renunciationem ſuum delictum poſſet manifeſtari, ac famam honoremq; amittere; & ita tenent Nauar. Sotus. Caſtr. & Cord. Verùm ipſi Religioſi, ad procurandam ſibi ſecretò diſpenſam ſine mora medijs quibuſcunq; poßibilibus vtentibus ad talia officia renun-*

De pęna priuationis vocis actiuæ, & paſſiuæ.

Admon.

nunciandum. A

11 Declaratio Cardinaliu circa loca noua. *Eſt aduertendum, quòd Illuſtriſsimus Cardinalis Alexandrinus, nomine aliorum Cardinalium Congregationis, noſtris Prælatis, anno 1584 reſpondit, Monaſteria, ſeu loca noſtra, quæ ſunt in fieri. uel dùm fabricantur, in quibus adhuc Conuentus ad ibi morandum non fuerit introductus, ſed ſolùm ibi aliqui habitauerint Frátres, pro fabricæ potius ſeruitio, quàm aliter, in eis, Clauſuram ullam eſſe talem, vt ſi Mulieres intrarent, pænas propterea in ſupradicto Motu proprio contentas incurreretur. Idemq; dici, ait, de Domibus, ſeu Infirmarÿs in ciuitate* B *poſit is, cùm nec Eccleſiam nec Conuentum habeant.*

Secundum caput. *Circa autem ſecundum ſupra notatum. Quis videlicet poßit à ſupradictis pænis abſoluere?*

Primum, *Dico primum, quòd ab Excommunica ſolus Summus Pontifex, vel ſuam habens authoritatem: cùm iam in iſto Motu proprio ſibi eam reſeruet. Dixi (vel ſuam habens authoritatem) quia quilibet Confeſſarius ab Ordinario approbatus, poterit eos abſoluere, qui Bullam Cruciatæ, vel aliam ſimilem habuerint, & hoc ſemel in vita, & in morte* C *infra annum publicationis illius.*

Quæ incipit cũ inter cunctas, edita ãno 1545. *Item patres Cõfeſſores Societatis Ieſu, ab Ordinario approbati, poſſunt abſoluere toties quoties, per Conceßionem quandam Pauli III. eandemq. authoritatem habẽt Fratres Minores Regularis Obſeruantię per Ordinarium approbati, per Bullam Clementis VII. qua poſſunt ipſi, omnibus Priuilegÿs, & facultatibus conceßis, & concedendis omnibus alÿs Religionibus gaudere.*

2 *Dicitur ſecundò, quòd à Suſpenſione à Diuinis poſſunt etiam virtute* D *Bullæ Cruciatæ, ſemel in vita, & in morte, vt ſupra, abſolui; ſicq; abſoluti poſſent adminiſtrare actus ordinibus annexos, à quibus erant ſuſpenſi, dummodo tamen, ſuſpenſio illa non fuerit in iudicio deducta.*

3 *Dicitur tertiò, quòd nullus Confeſſor, abſq; expreſſa Summi Pontificis authoritate, poterit pro officÿs, quæ habent, vel habere poſſunt eos habilitare. Priuatio enim, & inhabilitatio, quoad officia, non ſunt cenſuræ eccleſiaſticæ, quæ poßent ex uirtute Bullæ abſolui, ſed potius quædam pæna, à qua minimè Bulla poſſe abſoluere concedit.* E

Habetur ſupr. tit. abſolut. extraordin. quoad Fratres. §. 3. & 4. *Iterum eſt Not. quòd per quandam ampliſsimam Eugenÿ IV. Cõceßionem Fratribus Minoribus Regularis Obſeruantiæ datam, poſſunt ipſi Fratres, & per conſequens omnes alÿ participantes, ab iſta inhabilitate, & alia ſimili abſolui, ut poßint officia, & dignitates Ordinis tenẽre, et hoc ſemel in uita. Et per Confeſſores à ſuis Prælatis deputatos. Sed, ut huiuſmodi indulto poßint gaudere, debent ſeptima qualibet per annum integrum ſeptẽ pſalmos pænitentiales cum litanÿs recitare*

Videa-

A uideatur tamen id, quod dicit Collector in ſupradicto. §. 4. circa recitationem ſeptem Pſal.

Dicitur 4. quòd Prouinciales Ordinis Sancti Dominici in Hiſpania, & per uiam communicationis, omnes Prouinciales aliorum, Religionum eorum Priuilegiorum participantium, poſſunt in foro conſcientiæ ſuos ſubditos abſoluere, non ſolùm à Suſpenſione à Diuinis, ſed etiam ab aliis pœnis in præſenti Motu proprio contentis, habilitãtes eos ad officia habita, & habenda. Et hoc, quando, ſcilicet, ſecretò mulieres

B admiſerint in Conuentu. Quæ quidem facultas, colligitur ex illa bulla Pij V. Prouincialibus Ordinis Prędicatorum in Hiſpania conceſſa; In qua conceditur pro ſuis ſubditis in foro conſcientiæ tota illa auctoritas, quæ à Sacro Conc. Trid. Epiſcopis conceditur pro ſuis, ut poſſint, ſcilicet, diſpenſare in omnibus Irregularitatibus, & Suſpenſionibus ex delicto occulto prouenientibus (illa excepta quę oritur ex homicidio uoluntario, & in iudicio non fuerit deducta) de qua latius dixi ſupra in uerbo Abſolutio. Hæc Bulla Pontif. in fine compendii. Seſſ. 24. c. 6.

C Sed dicet aliquis, quòd Concilium dat ſolùm Epiſcopis diſpenſandi auctoritatem in Irregularitatibus, & ſuſpenſionibus ex delicto occulto prouenientibus, ac maior auctoritas Prouincialibus non datur pro ſuis ſubditis; Et idcircò uidetur, quòd, quamuis Prouinciales ipſi poſſint, in caſu huius Motus proprij, à ſuſpenſione à Diuinis abſoluere, non poterunt tamen diſpenſare in priuatione, & inhabilitatione officiorum, cùm iſta, propriè loquendo, dici non poſſint ſuſpenſiones, quæ eſt una ex cenſuris eccleſiaſticis: ſed potius pœnę. ad hoc tamen reſpondetur per Dubium.

D auctorem expoſitorẽ Bullę Cruciatæ; quòd, licèt priuatio, & inhabilitatio in ſuo rigoroſo, & ſtricto ſignificatu, non ſint, nec ſuſpenſio, nec alia Eccleſiaſtica Cenſura: attamen multoties, Irregularitas, Depoſitio, Priuatio, Inhabilitatio, ac Degradatio, in lato ſignificatu appellantur Suſpenſiones: prout aduertunt Innocentius, multiq; alij Doctores, & notat Nauarr. in Manu. latino c. 27. num. 152. in fine. Innocen. c. querenti de verb. ſignifi.

Unde ex hac doctrina concluditur, Epiſcopis à Conc. Trid. eſſe conceſſum diſpenſare poſſe in Priuatione, & Inhabilitatione, in quam ſui

E ſubditi ex delicto aliquo occulto incurriſſent. Et ſupradictus auctor expoſitor Bullę refert, quòd doctiſſimus Doctor Frexa, totius Archiepiſcopatus Valentiæ Prouiſor, ità cõiter practicari ei dixit. Et ſic ſi Epiſcopi talem habent auctoritatem, habebunt etiam illam Prouinciales ſupradicti. Verùm, debent ipſi Prouinciales aduertere, quòd, quamuis Epiſcopis concedat Concilium poſſe hanc auctoritatem delegare, eis tamen eſt denegata in Bulla Pij V. Cùm dicat, quòd ipſi per ſe ipſos tantum illud poſſint. Ita tradit Abbas in c. at ſi. n. 7. de iudiciis, & Inn. in c. fin. de exceſſ. Prælatorum.

Nunc autem, idem etiam poſſunt per communicationem Priuilegiorum conceſſorum à Sanctiſs. Papa noſtro Gregorio XIIII. Congregationi eorum, qui Miniſtri infirmorum appellantur, anno 1591. quorum Præfectio generali inter alia conceditur, vt per ſe, vel per alios à ſe deputatos, omnes ſuos ſubditos poſſit abſoluere ab omnibus peccatis, & à quibuſuis cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine (non tamen nominatim) quomodolibet promulgatis, & ab omni Irregularitate (excepta Homicidij voluntarij, Mutilationis membrorum, & Bigamiæ) in foro conſcientiæ tantùm. Nec non, cum eis ſi opus fuerit, etiam cum rehabilitatione, & abſterſione inhabilitationis, & infamiæ macula, diſpenſare. A B

Priuilegium eorũ qui miniſtri infirmorum appellantur.

Ac concedit, vt defectum Natalium, etiam ex adulterio, ſacrilegio, inceſtu, prouenientem, patientes ad ſacros ordines promoueri.

Rehabilitatio & abſterſio infamiæ. Cum defectu natal. patientibus diſpenſ.

Necnon ad quaſcunq; dignitates, adminiſtrationes, & officia dictæ Congregationis eligi, & adunari poſſe; vt latius ponitur ſupra in verbo Diſpenſatio.

Pro Fratrib^9 Minimis

Aduertendum eſt etiam pro hac materia, quòd per Greg. XIII. ex ſententia Congregationis Conc. Trid. F. Andreæ Amodeo, tunc zeloſo Italię Ordinis Minimorum S. Franciſci de Paula, quærenti, An per ſupradictum Pij V. Statutum cenſeretur derogatum ſuæ Regulæ Conceſſioni, vt ſingulæ Dominæ de ſtirpe Regia procreatæ, ac etiam omnes huius Ordinis Fundatrices (quę locorum eiuſdem Ordinis ſepta cõmuniora videre poſtulauerint) eadem honeſtè cum ſua comitiua intrare, ac deuotè viſitare tolerentur. Fuit declaratum non cenſeri derogatum, quoad Reginas, vel Fundatrices dumtaxat: Ita refertur in Actibus triũ Capitulorũ ipſorũ Fratrũ. à Paſſarello compilatis. fo. 126 C D

Et hæc ſint dicta (ſaluo ſemper meliori iudicio) pro huiuſmodi materia ingreſſus Monaſteriorum Monialium, ac Religioſorum.

INQVISITORES HÆRETICÆ PRAVITATIS.

Diſtinctio materiæ inferius annotatę.

Collector. E

CIRCA materiam Inquiſitorum hæreticæ prauitatis habẽtur in Priuilegijs Fratrum Mi. & aliorum Mendicantium ea quæ ſequuntur. ¶ Primò ponitur auctoritas Generalis Miniſtri ſuper Fratres, qui fuerint Inquiſitores, ac etiam ſuper alios Fratres in huiuſmodi caſu. §. 1. & 2. ¶ Secundó apponitur exemptio omnimoda à quibuſlibet Inquiſitoribus; & præſertim ne Fratres Mino. cùm fuerint Inquiſitores procedant

A dant contra Fratres Prædicatores: nec è contra. Et hoc à .§.3. vſque in finem.

CLEMENS IV. conceſsit Generali Fratrũ Mi. 1 Generalis Miniſter.
vt Fratres eiuſdem Ordinis, qui ad inquirendũ contra hæreticam prauitatẽ, ſeu ad alia huiuſmodi negocia fuerint à Sede Apoſtolica deputati, poſsit liberè, ac licitè remouere; ſeu reuo-
B care, & penitùs transferre; ac eis, vt ſuperſedeant iniungere, alioſq; ſubſtituere, ſi expedire viderit; & in eos, ſi contrauenerint, Cenſuram Eccleſiaſticam exercere. Ac etiam conceſsit, quòd quilibet Miniſter Prouincialis, vel eius Prouincialis Miniſter. Vicarius eiuſdem Ordinis, poſsit id ipſum facere in ſua Prouincia circa Fratres ſuos, quibus ab eadem Sede ſimiliter cõtigerit committi. Non obſtantibus aliquibus literis, vel indultis Apoſtolicis impetratis, vel in poſterum impetrãdis; quæ
C de hoc non fecerint mentionem. B. fo. 57. & ffo. 141. conceſsione 326.

SIXTVS IV. conceſsit, quòd Generales Ordinum Prædi- 2
catorum, & Minorum poſsint examinare geſta per Fratres In- Pro Fratrib. Prędi. & Mi.
quiſitores ſuorum Ordinum, & querelas contra illos propoſitas audire, ac ſuper illis (quantum eis iuſtum, & æquum videbitur) ſtatuere, & ordinare: & ſi eos in aliquo deliquiſſe inuenerint, illos, iuxta exceſſuum exigentiam, etiam per eorum
D ab Officio amotionem, ac aliàs corrigere, & punire. Dictoſq; Inquiſitores; ſecundum quod æquum, & iuſtum, aut neceſſariũ videbitur (non tamen in vna, eademq; diœceſi) multiplicare liberè, & licitè valeant. B. fo. 66 Et ffo. 149. conce. 366.

Idem Sixtus ſtatuit, vt Fratres Inquiſitores Ordinis Prędi- 3
catorum; in Fratres Ordinis Mi. & è contra, Fratres Inquiſito- Pro Fratrib. Prædicatorib. & Mino.
res Ordinis Mi. in Fratres Ordinis Prædicatorum quoſcunq; Officio Inquiſitionis huiuſmodi fungi, illudq; exercere nulla-
E tenus poſsint, abſq; Sedis Apoſtolicæ licentia ſpeciali, de præſentibus literis ſpecificam, & expreſſam faciente mentionem. B. fo. 66. Et ffo. 149. conceſsione 366.

Idem Sixtus, omnes Fratres Ordinis Carmelitarũ, ab om- 4
ni Iuriſdictione Dominio, & Poteſtate Inquiſitorum hæreticę Pro Fratrib. Carmelitanis.
prauitatis, prorſus & omnimodo exemit, ac perpetuò liberauit. Ita quòd huiuſmodi Inquiſitores, ẽt ſi ſint Ordinũ Mendicantiũ: quauis occaſione, vel cauſa, contra perſonas dicti Or

dinis nullatenus inquirere, procedere, aut iuriſdictionem aliquam in eoſdem exercere quoquo modo valeant, ſub excommunicationis latę ſententiæ pœna, quam quilibet cõtra faciẽs eo ipſo incurrat. Et voluit, quòd ſolùm teneantur coram Romano Pontefice, aut ſui Ordinis Protectore, vel camerę Apoſtolicæ Generali Auditore, in cauſis fidei, aut Officium Inquiſitorum concernentibus, reſpondere. Ac decreuit irritum, & inane, ſi ſecùs ſuper ijs quicquam, quamuis Auctoritate etiam Apoſtolica, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. B. fo. 112. Et ffo. 196. conceſsione 489.

Excõmunicatio.

5 Idem Sixtus ſtatuit, quòd Inquiſitores hæreticę prauitatis, quicunq; fuerint, habeant facultatem procedendi contra eos, qui aſſeruerint, quòd confeſsi Fratribus Mendicantium Ordinum, teneantur confiteri eadem peccata Rectoribus Parochialium Eccleſiarum. B. fo. 61. Et ffo. 144. conceſsione 353.

In fauorem Fratrum Cõfeſſorum.

INNOCENTIVS VIII. approbauit, & confirmauit literas ſupraſcriptas Sixti in .§. 2. & firmiter obſeruari debere, ac Robur perpetuę firmitatis obtinere decreuit, proq; potiori cautela eas de nouo ſtatuit, & ordinauit. Ac vniuerſis, & ſingulis Inquiſitoribus hęreticę prauitatis Prędicatorum, & aliorum quorumcunq; Ordinum, tàm Mendicantium, quàm non Mendicantium profeſſoribus, & Clericis ſecularibus per vniuerſum Orbem prohibuit: ne, prætextu cuiuſcunque poteſtatis, & facultatis eis attributæ, ſeu attribuendæ ſuper inquiſitione huiuſmodi, quantumcunque amplisſimæ, contra quempiam Ordinis Minorum profeſſorem procedere, & inquirere, aut officium ſuum exercere quoquo modo pręſumant. Et quòd, ſi fortè præſumpſerint aliquos ex dictis Fratribus Minoribus capere, ſeu carceribus mancipare, debeant remittere Fratres ipſos ſic captos, infra triduum (poſtquam de pręſentibus literis notitiam qualitercunque habuerint, aut requiſiti fuerint) ad ipſorum ſic captorum, & detentorum Superiores, per omnia illæſos, & ſine mora; per eos, iuxta Iuris formam, & Regularia Inſtituta debitis pœnis puniendos. Super quibus dat Conſeruatores omnes Eccleſiarum Prælatos; imponendo graues pœnas in contrarium qualitercunque facientibus. B. fo. 57 Et ffo. 52. conceſsione 60.

In fauorem Fratrum Minorum, & Prædicatorũ

Conſeruatio.

LEO X. literas immediatè ſuprapoſitas Innoc. VIII. inſeruit de verbo ad verbum, & approbauit, & innouauit, ac ſui ſcripti

patro-

A patrocinio communiuit, decernens illas ab omnibus debere inuiolabiliter obſeruari, pro quàm potiori cautela, oĩa, prout per ſuos prædeceſſores prohibita, ſtatuta, ordinata, & conceſſa fuerunt, prohibuit, ſtatuit, ordinauit, & de nouo conceſſit. Non obſtantibus quibuſcunq; in contrarium facientibus B. ffſo.21.conce.64.

Idem Leo poſtea informatus, quòd aliqui Inquiſitores (non obſtantibus ſupradictis) attentabant procedere contra quoſdã Fratres Minores, præcepit, & mandauit Inquiſitoribus præfatis Apoſtolica, vel quauis alia Auctoritate, etiam Motu proprio, & ex certa ſcientia, & plenitudine poteſtatis, etiam cõſiſtorialiter, in quibuſuis Mundi partibus, ſub excommunicationis ſententia, & priuatione omnium & ſingulorum beneficiorum, & officiorum eccleſiaſticorum, quæ obtinent, ac inhabilitatis ad illa, & alia in poſterum obtinenda, & alijs pœnis in literis aliorum prædeceſſorum ſuorum contentis; quas C cõtra facientes ipſo facto incurrere voluit, ne de cętero cõtra dictos Fratres Mi ſuper cauſis prædictis, nec ſuper quibuſuis alijs ad ſuum Inquiſitionis Officium pertinentibus, ſe intromittere, teſtes examinare, & alios proceſſus agitare prętumant. Et voluit, quòd ſi forté ad aliqua de præmiſsis ſe intro miſerint, aliquos Fratres capiendo, teſtes examinãdo, aut ſcripturas recipiendo, Fratres ipſos perſonaliter, ac dicta teſtium examinatorum, & quoſcunq; proceſſus factos, & ſcripturas D prædictas, ſuper cauſis huiuſmodi quomodolibet concernẽtes, Miniſtris Prouincialibus, alijſq; prædictorum Fratrum Mino rum Prælatis, ſeu Superioribus, in locis illis, in quibus Inqui ſitores prȩfatos reſidere contigerit (nullis apud ſe retentis copijs, aut tranſumptis, vel notis) infra ſex dierum ſpatiũ; poſtquam prȩſentium notitiã quomodolibet habuerint, realiter, & cum effectu reſtituant; vt Fratres huiuſmodi delinquentes (ſiqui forte fuerint) iuxta exceſſuum, & delictorum exigentiã, E per Prælatos, & alios Superiores dicti Ordinis Minorũm, ſecundùm formam literarum Apoſtolicarum ſuorum prædeceſſorum caſtigari debeant. Super quibus etiam aduerſus contra facientes, dat Conſeruatores omnes Eccleſiarum Prælatos, cum magnis non obſtantijs .B. ffſo. 20. conceſſione 63.

In fauorem Frat.Mi.Obſer.

Excõmunicatio.

Correctio.

CLEMENS VII. exemit de nouo Fratres Minores Regularis Obſeruantiæ ab inquiſitoribus hæreticæ prauitatis, & ſub

Exemptio.

Excommunicatio. protectione ſua, & Apoſtolicæ Sedis eos ſuſcepit Ipſiſq; Inquiſitoribus, ſub excommunicationis ſententia, & Officiorum ſuorum priuatione, inhibuit, ne de dictis Fratribus, etiam ratione criminis hæreſis, quomodolibet ſe intromittere præſumant. Sicq; per quoſcunque, tàm ordinaria, quàm delegata, & mixta auctoritate fungentes Iudices, & perſonas, vbiq; iudicari, cognoſci, atq; decidi debere; ſublata eis, & cuilibet eorum quauis aliter iudicandi, cognoſcendi, & decidendi facultate. Necnon irritum, & inane, ſi ſecùs ſuper ijs à quoquã, quauis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit A B

Addit Capuccinus. attentari. B. Et per Breue, quod incipit Propter labem lutheranam, vult, vt Inquiſitores teneãtur ſolummodò eos præmonere, & infra menſem, à die monitionis computandum, expectare remedia, cum eff. ctu adhibẽda contra ſuſpectos de hæreſi ab his, qui debent; prout ibi continetur, &c.

C

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In §. 8. *HOC, quod in §. 8. diſponitur, hodie non habet locum, per Conſt. 67. Pij. IIII. anni 1562. vt in Bull. vbi Inquiſitoribus conceditur, poſſe contra quoſcunq; Regulares procedere, illoſq; punire: dummodò tamen, non ſint præuenti in inquiſitione ab eorum Prælatis: ſcilicet, ſi ipſi Prælati prius inceperint de eo cognoſcere, quod inquiritur, &, vt Prælatus ipſe legitimè poſſit in tali cauſa procedere, erit expediens habere Directorium Inquiſitorum, & maximè illum cum ſcholiis, ad hoc, vt ſecundùm illum poſſit ſe in inquiſitione, & punitione regulare. Nec hoc Priuilegium eſt annullatum à Conc. Trid. per id, quod dicitur, Seſſ. 5. in fine, & Seſſ. 6. de reformat. cap. 3. cùm ſit, quod in Seſſ. 5. tantùm dicat, quòd Epiſcopi procedant contra Prædicatores, errores, vel hæreſes prędicantes. Et in Seſſ. 6. dicat, quòd poſſit procedere contra Fratres extra ſuum Ordinem degentes. Ex quo infertur, quòd in aliis caſibus, vel delictis à Fratribus quomodolibet perpetratis, remanet, vt obſeruetur modus datus in Seſſ. 25. tit. de Regular. c. 14. vt videlicet, ſeruetur honor, & Reputatio Religionis: cùm intus, & non extra Religionem concedatur ibi fieri punitio à Prælatis; Nec huic obſtat dictum Directorium impreſſum ann. 1585. ſupradictę Conſtitutioni 67. Pij V. Cuius meminit in 3. libro ſuorum ſcholiorum, in ſcholio 94. dicens, Religioſos non eſſe in huiuſmodi proceſſationis, & inquiſitionis ſuorũ* D E

Regu-

A *Regularium poſſeſſione, aſſignans pro ratione, cùm non ſint experti in examinando, & interrogando. Nam ad hoc faciliter poteſt reſponderi, quòd ex practica ipſiuſmet Directorij in principio tertię partis editionum Nicolai Cymerico. num.67.& ſequenti,& in tertio libro ſuorum ſcholiorum, in ſcholio 14.& ſequenti, vbi datur modus procedendi in inquiſitionibus, ipſi Regulares poſſent in hac materia fieri practici. Itaque ſemper quòd ipſi Prælati oſtenderint ſe diligentes fuiſſe in inquiſitione, & proceſſiſſe, non vt vſurparent ſibi iuriſditionem, ſed*
B *tantùm, ut conſeruarent ſe in conceſſionibus eis à Sede Apoſtolica factis, & ſeuerius proceſſiſſe, quàm ipſi Inquiſitores, Tunc ipſi Prælati potius eſſent ab ipſis Inquiſitoribus laudandi.*

INTERDICTVM.

Diſtinctio materiæ Interdicti.

C ADuertendum, quòd earum Conceſsionum, quæ in Priuilegijs Fratrum Mendicantium circa Interdictum habentur, quędam attinent ad modum ſe habendi tempore, quo ab omnibus ſeruatur, vel ſeruari debet interdictum. Et hæc ponuntur primo loco. ¶ Alia verò pertinent ad ſuſpenſionem Interdicti in certis Feſtiuitatibus, ac circa modum, quo tunc ſe poſſunt habere Fratres. Quæ ponuntur ſucceſsiuè ſecundo loco. ¶ Nonnulla uerò concernunt familiares, & procurato-
D res Fratrum. Et hæc vltimo loco collocantur. Collector.

INTERDICTVM. I.

INNOCENTIVS IIII. conceſsit, vt cùm Fratres Mino. ad loca Interdicto ſuppoſita venire contigerit, poſsint in eis, (excommunicatis & interdictis excluſis) ſubmiſſa voce, &
I non pulſatis campanis, Diuina Officia celebrare: niſi id fuerit eis ſpecialiter prohibitum. B. fo.21. Et ff. fo. 105. conceſsione 224. 1 Celebrare diuina.

Aduertendum, quòd hoc eſt iam ius commune, per capitulum Alma mater, cum ibi notatis. Collector.

CLEMENS IV. conceſsit, vt cùm generale Interdictum apponi contigerit, poſsint Fratres Minores in Eccleſijs, & Oratorijs ſuis, ac in alijs quibuſcunq; cùm ad loca peruenerint 2 Pro quocũque Interdicto.

eccleſiaſtico ſuppoſita Interdicto, clauſis ianuis (excommu- A
nicatis, & interdictis excluſis) non pulſatis campanis, & ſub-
Sacramẽta. miſſa voce celebrare diuina, & eccleſiaſtica recipere Sacra-
menta: dummodo cauſam non dederint Interdicto, nec con-
tingat id eis ſpecialiter interdici: niſi Eccleſiæ, & Oratoria
eadẽ fuerĩt ſpecialiter interdicta. B. fo. 56. Et ffo. 140. cõce. 314.

3 Ex Priuileg. Fratrũ Pred. Pro Interdicto ſtrictiſſimo.

Idem Clemens cõceſsit Fratribus Ordinis Prædicatorum,
quòd tempore ſtrictiſsimi Interdicti (in ſuis domibus dunta-
xat, excluſis omnibus, qui non fuerint de Ordine ſuo, clauſis B
ianuis, & non pulſatis campanis) valeant quotidie vnam Miſ-
ſam in communi legendo audire, ſeu quilibet Sacerdos eiuſ-
dem Ordinis, cum duobus, aut tribus tantùm miniſtris, mo
do ſimili, vnam Miſſam celebrare poſsit: dummodo in eiſdem
interdicti ſententijs de Ordine prædicto, & de hac Conceſsio-
ne non fiat mentio ſpecialis. B. ffo. 73. coaceſsione 189. Et ffo.
115. conceſsione 512.

Collector. Aduertendum eſt, quòd quando tale ponitur Interdictum, C
ſemper derogantur iſta Priuilegia. Et ideò non decipiatur ali
quis credendo, quòd ſemper ſint in ſuo vigore. Et idem dico
de ſequenti Conceſsione. Itaq; iſta valebunt ſolummodo, qñ
hmõi Interdictum ponetur ſine ſufficiẽtibus derogationibus.

4 Pro quocũque Interdicto.

NICOLAVS IIII. conceſsit Fratribus Mi. quòd dùm appo-
poſitum fuerit interdictum in ciuitatibus, vel locis, vbi habi-
tant prædicti Fratres, taliter, quòd, non obſtantibus Priuile-
gijs, ſeu Indultis quibuſcunq; Religioſis à Sede Apoſtolica cõ- D
ceſsis, omnia in huiuſmodi Interdictis Eccleſiaſtica Sacramẽ-
ta (exceptis Baptiſmate paruulorum, & penitẽtijs morientiũ)
prohibeantur, poſsint Fratres tẽpore talis Interdicti ſua con-
fiteri peccata, & ab ipſis abſolui, ac intelligere Diuinum Of-
ficium, & Miſſas celebrare, ianuis clauſis, non pulſatis cãpanis,
voce ſubmiſſa (excõmunicatis, & interdictis, ac omnibus per-
ſoni,squæ nõ ſint de Ordine prædicto, excluſis.) Necnon tẽpo-
ribus conſuetis, iuxta morem dicti Ordinis, Sacræ Commu- E
nionis, & Extremę Vnctionis Sacramenta recipere; nõ obſtã-
Sacramenta te prohibitione præfata, ſeu aliquibus literis ſuper hoc à Sede
Apoſt. impetratis; quæ de ordine p̃dicto, & de hac Indulg. ſpe-
cialẽ nõ fecerint mentionẽ. B. fo. 21. Et ffo. 105. conceſs. 212.

5 Ex Iure cõmuni.

BONIFACIVS VIII. in cap. Alma Mater, de ſententia excõ-
municationis, ſtatuit multa circa interdictũ, ſequẽtibꝰ verbis.
Cõcedimꝰ, qđ tpe Interdicti ab hoĩe, vel à Iure ꝓlati, nõ tñ mo
rientes

A rientes, ſed etiam viuentes, tàm ſani etiam quàm infirmi ad pœnitentiam (quę, propter pronitatem, & facilitatem hominum ad peccandum, ſummè neceſſaria eſt) licitè admittantur; dùm tamen excommunicati non fuerint; quos admitti (præterquàm in mortis articulo) nolumus ad eandem. ¶ Illis ēt, propter quorum culpam, dolum, vel fraudem lata eſt ſententia Interdicti; vel qui ad perpetrandum delictum (cuius occaſione ipſum interdictum eſt latum) præbuerunt auxilium, B conſilium, vel fauorem: niſi de ipſo delicto (ſi ſint tales, quòd id facere valeant) prius ſatisfecerint, vel de ſatisfaciendo idoneam dederint cautionem: aut ſi ſatisfacere nequeunt, vel huiuſmodi cautionem præſtare, iurauerint, quòd, cùm poterunt, ſatisfacient, & ad ſatisfactionem huiuſmodi, per eum, vel per eos, qui facere ipſam debent, & poſſunt, præſtandam, dabunt conſilium, & auxilium; ac, iuxta poſſe ſuum, fideliter laborabunt: non eſt pœnitentiæ beneficium aliquatenus conce-C dendum. Nec tunc, quoad iſtos, vel alios, qui circa hoc minimè deliquerunt (vbi Ciuitas, vel locus alius, ſeu Vniuerſitas interdicti exiſtunt) facienda eſt ralaxatio Interdicti: ſed eſt eis ſolummodò iniungenda pœnitentia ſalutaris. Habetur vbi ſupra. — Confeſſio Excommunicatio.

6 — Forma Obſeruationis Interdicti.

Idem Bonifacius in præfata Decretali ſic dicit. Adijcimus præterea, quòd ſingulis diebus in Eccleſijs, & Monaſterijs Miſſæ celebrentur, & alia dicantur Diuina Officia, ſicut prius, D ſubmiſſa tamen voce, & ianuis clauſis: excommunicatis, & interdictis excluſis, & campanis etiam non pulſatis. Habetur vbi ſupra.

7 — Ex Iure cōmuni De ſuſpenſione Interdicti in certis Feſtiuitatibus.

Idem Bonifacius in prædicta Decretali addit. In Feſtiuitatibus verò Natalis Domini, Paſchæ, ac Pentecoſtes, & Aſſumptionis Virginis Glorioſę, campanę pulſentur, & ianuis apertis, alta voce Diuina Officia ſolenniter celebrentur: excommunicatis prorſus excluſis: ſcilicet, interdictis admiſsis; qui-E bus, ob reuerentiam ſolennitatum, & ut ipſi ad humilitatis gratiam, & reconciliationis affectum, facilius inclinentur, prę fatis diebus participationem permittimus Diuinorum. Sicut tamen, quòd illi, propter quorū exceſſum Interdictum huiuſmodi eſt prolatum, Altari nullatenus appropinquent. Cæteriſq; circa obſeruationem Interdictorum à noſtris ſunt prędeceſſoribus inſtituta, in ſuo robore duraturis. Non obſtantibus quibuſuis Priuilegijs Eccleſijs, Monaſterijs, Ordinibus,

Reli-

Religionibus, ſeu perſonis Eccleſiaſticis, Secularibus, vel Regularibus, exemptis, & non exemptis, ſub quauis forma, vel expreſsione verborum ab Apoſtolica Sede conceſsis. Habetur vbi ſuperius. A

8 CLEMENS V. circa obſeruantiam Interdictorum generalium, tàm Auctoritate Sedis Apoſtolicæ, quàm à locorum Ordinarijs poſitorum, fecit Conſtitutionem ſequentem. Diſtrictè præcipiendo mandamus, quatenus Religioſi quicunque, tàm exempti, quàm non exempti, cuiuſcumq; Ordinis & conditionis exiſtant, cùm Cathedralem vel Matricem, ſeu Parochialem loci Eccleſiam illa viderint, aut ſciuerint obſeruare (non obſtantibus quibuſcunque appellationibus antea etiam ad eandem Sedem, vel alium, ſeu alios, interiectis, & alijs obiectibus quibuſcunque) abſq; dolo, & fraude: cum moderatione tamen Decretalis, Alma, inuiolabiliter ea ſeruent. Alioquin, non ſeruantes, excommunicationis ſententiæ, hoc ipſo volumus ſubiacere. Quod etiam in interdictis, & ceſſationib' à diuinis, indictis per Prouincialium Cōciliorum Statuta, vel ipſorum auctoritate; cum maius ſit Prouinciale Concilium, quàm ſingularis Prælati Prouinciç; ac iudicium integrum, quod plurimorum ſententijs comprobatur: volumus obſeruari. ¶ In Ceſſationibus verò generalibus à diuinis ciuitatum, terrarum, & aliorum locorum, quas aliquando ex conſuetudine, vel aliàs, Capitula, Collegia, vel Conuentus ſecularium, aut Regularium Eccleſiarnm ſibi vendicant (quia ipſos hoc vnico lumine ad reppellendas iniurias eis factas priuare nolumus, nec debemus) idem intelligimus obſeruandum. Habetur in Clementina Ex Frequentibus: de ſententia excommunicationis. B C D

Ex Iure cōmuni De obſeruantia Interdicti.

Excommunicatio.

Ceſſatio à diuinis.

9 PIVS II. declarauit qualiter Fratres Minores in obſeruatione Interdicti ſe habere debeāt, dicens, quòd ſi Interdictum fuerit Apoſtolicum, tunc, poſtquàm prædictis Fratribus (qui loca interdicta habitant) inſinuatio facta fuerit, ad obſeruantiam illius Interdicti aſtringantur, nulla exceptione, aut excuſatione admiſſa: etiam ſi cęteri Religioſi, ac Seculares ex quacunque cauſa non obſeruauerint. Sed ſi Interdictum fuerit ordinarium, tunc ſolùm ad illius obſeruantiam obligentur, quando Matricem Eccleſiam illud viderint obſeruare, b. fo. 50. Et ffo. 49. conceſsione. 52. ¶ De hoc vide. §. ſequenti. E

Pro Interdicto Apoſtolico, & ordināario.

10 INNOCENTIVS VIII. reuocauit ſupradictam Ordinationem

A nem, ſeu Declarationem Pij II. de obſeruatione Interdicti Apoſtolici, ſcilicet, quòd & ſi non obſeruetur ab Eccleſia Matrice, debeat obſeruari à Fratribus Minoribus; & reduxit eos ad Ius commune. Pro Interdicto Apoſtolico.

Hęc reuocatio fuit reperta in libro cuiuſdam Patris notabilis, ſub forma Oraculi viuæ vocis, & ex obliuione non eſt poſita in aliquo libro Priuilegiorũ Ordinis impreſſorum. Nullibi tamen reperi ſub Authentico. Attamen de ipſa, quin fuerint conceſſa, non eſt dubitandũ; vt mihi videtur. Non enim eſt veriſimile aliquem ſic ſuæ ſalutis eſſe immemorem, vt præſertim nullo interueniẽte intereſſe, auderet aſſerere tale quid fuiſſe conceſſum, niſi ita eſſet. Collector. B

IVLIVS II. fecit quandam Conceſsionem circa perceptionem Sacramenti Euchariſtiæ, tempore interdicti, quæ poſita eſt in dictione Communicare. §. octauo. 11 Communicare.

Idem Iulius conceſsit Fratribus Minoribus, quòd ſi contingat aliquam ciuitatem, ſeu oppidum, cum duobus vel tribus milliaribus circummuicinis (intra quę milliaria Domus Fratrũ prædictorum exiſtunt) Eccleſiaſtico ſupponi Interdicto, Fratres Ordinis huiuſmodi (niſi cauſam Interdicto dederint, vel eis ſpecialiter ex cauſa legitima interdictum fuerit) huiuſmodi interdictum ſeruare nullatenus teneantur: ſi aliàs Domus ipſorum Fratrum de iure interdicto talis oppidi non cõprehendantur. B. fo. 43. Et ffo. 126. conceſsione 278. C 12 Pro quocunque Interdicto.

D Idem Iulius conceſsit Fratribus Minoribus, quòd tempore interdicti ordinaria auctoritate appoſiti, poſſunt ſepelire in Eccleſijs ſuis liberè, & licitè corpora Fratrum eiuſdem Ordinis decedentium. Et hoc etiam cum cærimonijs ſolitis in Ordine, ac pulſatis campanis, Miſſas, & alia Diuina Officia in ſimilibus celebrari conſueta, in omnibus & per omnia, ac ſi interdictum huiuſmodi appoſitum non eſſet. B. ffo. 212. conce. 516. Et ffo. 72. conce. 219. 13 Pro Interdicto ordinario Sepelire Fratres.

E Pro ſepeliendis Fratribus publicè, ac ſolenniter tempore interdicti Apoſtolici, aut ceſſationis à diuinis, habetur Conceſsio infra. §. 22. Et latius inferius Interdictum 2. §. 10. Collector.

Idem Iulius conceſsit Fratribus Auguſtinienſibus, vt quæ Ordini ſuo pro tempore generalis interdicti conceſſa ſunt, ea omnia in ſpeciali Interdicto intelligantur eſſe conceſſa, in qua licere eis voluit eadem omnia, quæ in generali Interdicto licere conceſſum eſt. b. ffo. 95. conce. 310. 14 Pro Interdicto ſpeciali.

Aduer-

Collector. Aduertendum, quòd hæc eſt magna Conceſsio, & valde ma A
gna, & ideò valdè notanda, & nuſquam aliàs conceſſa, vt cre-
do.

15 LEO X. conceſsit Fratribus Minor. Obſer. quòd Eccleſiæ
Pro Interdi- Domorum ſuarum interdici non poſsint ad inſtantiam cuiuſ-
cto particu- cunque perſonę, etiam Cardinalatus honore, vel alia quauis
lari. fulgente dignitate, vel per Auditorem Sacri Palatij, aut quoſ-
cunq; alios Iudices: niſi tota Ciuitas, ſeu oppidum, vbi Do-
mus huiuſmodi conſiſtit, Apoſtolica, ſeu ordinaria auctorita- B
tibus Eccleſiaſtico ſupponatur Interdicto. Ac uoluit, quòd in
huiuſmodi Domibus degentes Fratres, ad ipſius Interdicti ob
ſeruationem minimè teneantur. Nec propterea Irregularita-
tis maculam, aut aliquas ſententias, cenſuras, & pœnas incur
rent. Sed, dummodò cauſam non dederint huiuſmodi Interdi
cto, poſſunt, ianuis apertis, & campanis pulſatis, Miſſas, &
alia Diuina Officia celebrare: niſi perſona, ad cuius inſtantiã
Interdictum fuit appoſitum, in eiſdem Domibus degentibus C
Fratribus, de alimentis, & alijs victui neceſſarijs rebus, com-
petenter prouideri fecerit. Et decreuit irritum, & inane, ſi ſe
cùs ſuper ijs à quoquam quauis auctoritate, ſcienter, vel igno
ranter actum fuerit. B.ffſo 55. conceſsione. 156.

16 Idem Leo conceſſit, quòd tempore Interdicti, poſsint Fra-
Abſolutio. tres Minor. abſoluere à Cenſuris in foro conſcientiæ illos, qui
confitebuntur peccata ſua: niſi tales cenſuræ eſſent, ex quibus
huiuſmodi Interdictum emanaret. O.ffſ. 59. conce. 174. D

17 Idem Leo declarauit, & conceſsit eiſdem Fratribus Minor.
Pro Ceſſatio quòd in forma obſeruationis nulla ſit differentia inter Ceſſa-
ne à Diuino. tionem à Diuinis, & Interdictum quodcunq; O. ffſo. 59. con-
ceſsione. 165.

Collector. Aduertẽdum eſt circa huiuſmodi Conceſsionem, quòd duo
Hoc Impu- inſignes Doctores vniuerſitatis Salmantinæ in ſuis Repetitio-
gnatur a Na nibus, concluſerunt, quòd Ceſſatio generalis à Diuinis, & In-
uar. in ma- terdictum loci ſunt omnino idem: ita quòd habet locum in eis E
nual. c. 27. capitulum Alma Mater. Hoc eſt, quòd ſi Ceſſatio fuerit in to-
nu. 188. to oppido, vel aliàs generalis, celebrabitur, ianuis clauſis, &c.

18 Idem Leo conceſsit præfatis Fratribus Minor. quòd tem-
Pro Interdi- pore Interdicti, aut Ceſſationis à Diuinis, poſsint duo, vel plu-
cto, ac etiam res Fratres, extra Eccleſiam, in Domibus ſuis officium diuinũ
Ceſſatione à dicere. Non obſtante capitulo Quod in te: De pœniten. & re-
Diuinis. miſsio. & alijs quibuſcunq;. Et quòd, quando extra Chorum
dicunt

A dicunt prædicti Fratres Horas Canonicas, ſi caſu tranſeuntes perſonæ interdictæ aliquid audierint, non propterea incurrant aliquam Cenſuram. O.ffo.59. conce. 166.

Idem Leo conceſsit, quòd tempore Interdicti ordinaria auctoritatè appoſiti, poſſunt Fratres Minor. Obſer. dare publicè profeſsionem Fratribus ſuis; & in illa cantare hymnum Veni creator ſpiritus, & alias cæremonias facere; prout in conſuetudine habetur. O.ffto.62. conce.197. 19 Pro Interdicto ordinario.

B Idem Leo conceſsit etiam, quòd præfati Fratres Minor. poſsint tempore Interdicti ordinarij benedicere Menſam, & poſt prandium, & cœnam, Deo agere gratias, ſicut, ſi nullum eſſet interdictum. O.fffo.62.conce.198. 20 Pro Interdicto ordinario.

Idem Leo conceſsit, quòd ſimiliter tempore Interdicti ordinarij poſsint prædicti Fratres Minores facere Proceſsiones per Clauſtra ſua; dicendo litanias, vel hymnos, aut alia deuota carmina: dùm tamen aliquod Diuinum Officium non dicant. O.ffto.62.conce.199. 21 Pro interdicto ordinario.
C

¶ *Ex Priuilegijs Fratrum Minimorum.*

IDem Leo informatus à Fratribus Ordinis Minimorum, quòd in Priuilegijs Fratrum Mendicantium, præſertim Fratrum Minorum, contineretur, quòd ipſi Fratres Mendicantes, præſertim Minores, in ſuis Eccleſijs, tempore Interdicti ordinaria auctoritate appoſiti, etiam ianuis apertis celebrare poſſent; & quòd Mendicantes, præſertim Minores, conD ſueuerint, & ſoliti ſint, tempore Interdicti huiuſmodi, in Eccleſijs Domorum ſuarum, ianuis apertis celebrare, conceſsit Motu proprio, & ex certa ſcientia præfatis Fratribus Minimis, vt in quibuſuis Eccleſijs domorum ſuarum, in quibuſuis locis conſiſtentibus, tempore Interdicti ordinaria auctoritate appoſiti; etiã ianuis apertis Diuina Officia celebrare liberè, & licitè poſsint, & valeant. Super quo aduerſus contradictores ponit graues cenſuras: & in fine maximas derogationes, ſeu E non obſtantias. B. 22 Pro Interdicto ordinario.

Circa ſupradictam Conceſsionem oportet aduertere, vtrũ ſit valida, vel ne. Nam ex vna parte apparet inualida, nulliuſq; valoris, ſcilicet, quia videtur fundata ſuper relatione falſa, & per conſequens, eſſe indultum ſubreptitium. Ego enim qui exactiſsimam diligentiam appoſui circa collectionẽ Priuilegiorum Fratrum Mendicantium, & præſertim Minorum, nunquam vidi, nec audiui Romæ, nec alibi: quamuis diligenter Collector.

genter quæſiui à Patribus doctiſsimis in huiuſmodi: quòd tale Priuilegium haberent Fratres Mendicantes; nec quòd vnquàm iſtud fuerit in vſu. Ex alia verò parte videtur Priuilegiū prę ſatum eſſe validum: quia non videtur fundari ſuper relatione prædicta: ſed ſuper affectione, quam Pontifex oſtendit habere ad huiuſmodi Ordinem Minimorum; ac ſuper mera voluntate: quia dicit in Principio Conceſsionis, quòd Motu proprio, & ex certa ſcientia, &c. ¶ Tandem ſuper hoc conſtitutus quidam inſignis Iuris Doctor, reſpondit, vt ſequitur. B Præſuppoſita eiuſmodi relationis falſitate, puto Priuilegium iſtud eſſe ſubreptitium. Ea enim ſubreptio, quę vitiat literas ad beneficia, videtur vitiare Priuilegia; vt Abbas ſentit, in c. Ad audientiam, de reſcriptis. & in c. Qudo ſuper his, de fide inſtrumētorum. Et literas beneficiales vitiare videtur falſitas, cauſæ impulſiuæ. Tex. & ibi Abbas, Felinus, & alij in c. Poſtulaſti, de reſcript. Et non poteſt negari, quin hæc relatio, vel fuerit cauſa finalis huiuſce Conceſsionis, vel ſaltem impulſiua, quæ magnopere mouerit Papam ad eam Conceſsionem C faciendam. Nec obſtare videtur, quòd Papa nòn tàm ſuper relatione, quàm ſuper affectione fundetur. Nam ex contextu videtur, quòd Papa ſe fundat ſuper affectione ad concedendum ſpecialiter huic Ordini quod ex communicatione Priuilegiorum generaliter conceſſum erat. Vnde fundat ſe in affectione, quoad vnum, & in relatione, quoad aliud. facit ad hoc: quoniam huiuſmodi Priuilegio, & communicatione conceſſis: neruus cenſuræ Interdicti grauiſsimę læditur. Et adeò qui- D dem, vt quamuis eſſet conceſſum ſine aliqua ſubreptione, videretur reuocandum. Argumento .c. primi, de conſuetudine, ſecundùm vnum intellectum. Et c. Suggeſtum, de Decimis. facit & lex prima .ff. de natali reſti. Et quod Baldus notat in .l. præſcriptione: Collatione 3. ℣. Ego dico .C. Si contra ius, uel utilitatem publicam. Et Socinus, conſilio 25 1. colu 9. ℣. cō firmantur omnia præmiſſa. Idcirco uidetur, quòd nullatenus quis uti debet prę ſato Breui, aût Conceſsione in ipſo contēta. E

¶ *Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti.*

23 NICOLAVS V. conceſsit, ut Prior Monaſterij Sancti Benedicti poſsit eligere ſex perſonas inter uiros, & mulieres ſucceſsiuè; quę perſonæ tempore Interdicti generalis, ſiue ſpecialis: aut quo ceſſatur à Diuinis, in dicto Monaſterio, qñ Miſſæ & alia Diuina officia celebrātur, ſiuè celebrabuntur,

Pro Interdicto ordinario.

Miſſas

A Miſſas & alia Diuina Officia audire, & illis intereſſe; ac in ipſo Monaſterio dicto tpe Eccleſiaſtica recipere Sacramēta. Et ſi aliqua ipſarum ſex perſonarum interim mori contingerit, ſepeliri in Eccleſiaſtica ſepultura valeat, ſine tamen ſolennitate: dummodò dictus Prior, vel aliqua ipſarum ſex perſonarū dicto Interdicto, aut Ceſſationi à Diuinis cauſam nō dederint, & ipſum Interdictum non ſit poſitum, vel confirmatum auctoritate Apoſtolica .b. *Sacramenta Sepultura.*

24 *Pro Interdicto ordinario.*

B NICOLAVS Francus Apoſtolicæ Sedis Nuncius, & Orator, cum poteſtate Legati de latere, à Præfata Sede deputatus in regnis Caſtellę, Legionis, & Aragoniæ, conceſsit Monachis S. Benedicti Obſeruantiæ Hiſpaniæ, quòd tempore Interdicti ordinarij, poſsint recipere ad Miſſas, & ad alias Horas audiendas in ſuis Monaſterijs quindecim perſonas in qualibet die, de ijs, qui non dederunt cauſam Interdicto.o.

25 *Pro Interdicto etiam Apoſtolico. Sepulturæ.*

LEO X. conceſsit, ut Monachi, & Moniales, Conuerſi, &
C ſeruitores Monaſteriorum, & Prioratuum Ordinis Sancti Benedicti Congregationis Hiſpaniæ; cum eos in Eccleſijs, vel Cœmiterijs Monaſteriorum, Prioratuum, & aliorum locorū dicti Ordinis, & Congregationis, humana cadauera Eccleſiaſticæ tradere ſepulturæ contigerit, tempore Interdicti, aut Ceſſationis à Diuinis, quacunq; auctoritate, etiam Apoſtolica impoſitorum, dummodo huiuſmodi interdicto cauſam non dederint, nec id eis contingat ſpecialiter interdici, apertis ianuis,
D pulſatis campanis (nominatim interdictis, & excommunicatis excluſis) Miſſas, & alia Diuina Officia ſolenniter & in cantu celebrare .B.

Ex Priuilegijs Ordinis Sancti Ioannis Hieroſolimitani.

26

ANASTASIVS IV. & Alexander III. & Alexander IV. & Vrbanus III. & Clemens III. & Clemens IV. ſucceſsiuè, ſub eiſdem verbis ſtatuerunt: ut nulli Epiſcopo in Eccleſijs
E ſubditis Fratribus Sancti Ioannis hoſpitalis Hieroſolimitani, Interdicti, vel excommunicotionis ſententiam, liceat promulgare .B.

27

GREGORIVS IX. pręfatum Statutum innouauit, ac vniuerſis Eccleſiarum Prælatis præcepit, vt præfatos Fratres excommunicare, aut eorum Eccleſias interdicere, nullatenus præſumant.B.

Sciendum, ac notandum, quòd virtute ſupraſcripti Statuti *Collector.*

prædi-

prædicti Fratres in nonnullis,partibus nullum obſeruabāt Interdictum, etiam ſi Matrix Eccleſia ſeruaret, credentes intelligi etiam de Interdicto generali. Sed nuper in Vniuerſitate Salmantina declaratum eſt, intelligi debere de Interdicto ſpeciali, ſeu particulari duntaxat, ſcilicet, quòd Eccleſiæ prefatæ nequeant ſpecialiter interdici ab Ordinarijs Eccleſiarum Prælatis. Et ab Officiali Epiſcopi Salmantinæ Diœceſis diſtrictè prohibitum eſt,ne de cætero violare Interdictum generale attentarent, ſed illud ſicuti alij Religioſi ſeruarent. ¶ Sic autem debere fieri,ponitur expreſsè in literis prefatorum Pontificum, addendo ſequentia verba.Verùmtamen,ſi Generale Interdictum fuerit, in huiuſmodi locis prolatum; excluſis excōmunicatis, & nominatim interdictis, clauſis ianuis, abſque ſignorum pulſatione,planè Diuina celebretis.B. ¶ Et dato caſu,quòd prefatum Priuilegium foret ſufficiens tempore Conceſsionis: tamen,poſtquām Capitulum Alma Mater, de ſententia excommunicationis,lib.6.& Clement.Ex frequentibus, de ſententia excommunicationis emanauit, nullius eſſet momenti. Et idem de Conceſsione ſequenti ſupraposita,ſcilicet, quòd excluſis excommunicatis, & nominatim, interdictis:poſſent, admiſsis cæteris generaliter interdictis, celebrare Diuina, prout in quadam Eccleſia dicti Ordinis fieri conſueuit. Ac idem iudicium eſt habendum de ſimilibus Priuilegijs antiquis, Vnde glo. in præfato cap. Alma Mater, verbo Conceſſis: dicit. Per hæc verba generalia reuocatum eſt Priuilegiū Templariorum, & Hoſpitalariorum,ſcilicet Sancti Ioannis: quo in eorum iucundo aduētu ſemel in anno aperiebatur vna Eccleſia in loco,tempore Interdicti; & celebrabantur ibi Diuina. hæc gloſa.

A B C D

ANNOTATIO CORDVBÆ.

E

Q Voad .§. 13. notandum, quòd ſepelire ſolenniter, & cum ceremonijs ſolitis, vt ibi cōceditur per Iuliū II. eſt aliud. Et aliud eſt ſepelire cum Pompa moderata, vt ſepe conceditur in Bullis cruciatę. Pro quo notandum, quòd ſepelire cum pompa moderata eſt, quòd dentur in campanis tres clamores pro viris, & duo pro mulieribus; quodq; Clerici,ſeu Religioſi, dùm deferunt, dùmq; ſepeliunt cadauer, cantent quod ſolitum eſt cantari, non

A *non autem quòd celebretur Miſſa de Requiem, &c. vt hoc ſic fuit declaratum in Bulla contra Africam, data per Leo. X. anno Dom. 1516. Aliud autem eſt ſepelire in ſilentio; ut Clericis ſeruantibus Interdictũ conceſſum eſt à Iure communi, & ex Priuileg. conceſſum eſt nunc noſtris familiaribus; vt habetur in Compend. tit. Interdictum 3. §. 2. & 3. & 5. & 11. & 14. & 15. ibi de his videatur.*

CAPVCCINI ANNOTATIO.

B *NOTA quòd idẽ Cord. in ſuo quæſtion. tract. de Indulg. q. 43. dub. 5. ait quòd in Bulla data contra Infideles per Iuliũ III. anno 1552. declaratur quód per pompã moderatam intelligitur, quando fit medietas eius ſolennitatis, quæ fieri ſolet extra Interdictum, cantãdo & pulſando campanas, iuxta qualitatẽ perſonæ; & idẽ declaratur in Bulla data à Pio IV. in anno 1565. & reliquũ relinquitur in arbitriũ Ordinarij ſi fuerit in eo loco, vbi mortuus ſepelitur aliàs ad arbitriũ Paro-*
C *chi. & aduertit Corduba quòd in Hiſpania communiter practicatur diſpoſit. Leon. x. ſed in hoc caſu debet attendi conſuetudo Epiſcopatuum.*

INTERDICTVM SECVNDO.

I

ALEXANDER IV. conceſsit, vt cùm generale fuerit Interdictum poſsint Fratres Mino. in Vigilijs, & Feſtiuitatibus Sanctorum Franciſci, & Antonij, ac *Pro trib⁹ primis Sanctis Ordinis.*
D BeatæClaræ, & octo diebus immediatè ſequentibus, unà cum Religioſis, & Clericis ſecularibus, qui tunc in Eccleſijs Fratrum conueniunt, apertis ianuis (excommunicatis duntaxat excluſis) Diuina Officia ibi celebrare: dummodò huiuſmodi Fratres Mi. aut prædicti Religioſi, & Clerici cauſam non dederint Interdicto, nec præfatis Fratribus contingat ſpecialiter interdici. b. ſſo. 257. conce. 642. Et. B. ſſo. 54. conceſsione 154. Collector.

E Hæc Conceſsio, licèt fuerit reuocata per capitulũ Alma Mater, tamen poſtea reualidata eſt per Iulium II. vt patet infra. §. 3.

Idem Alexander fecit conſimilem Conceſsionem Fratribus Ordinis Prædicatorum pro Feſtiuitatibus Sanctorum Dominici, & Petri Martyris. b ſſo. 115. conce. 510.

ALEXANDER VI. extendit Priuilegia Summorum Pontificum ſuorum prędeceſſorũ, quoad Interdictũ. ſ. q̃, ſicut tẽpore *Pro omnib⁹ Sãctis Ordin*

Interdicti poterant Fratres Mino. celebrare ſolenniter Diuina Officia in ſuis Eccleſijs, & Monaſterijs in ſolennitatibus Sanctorum Franciſci, Antonij, & Beatæ Claræ, & per ſuas Octauas, ita poſsint in Feſtiuitatibus aliorum Sanctorum dicti Ordinis; videlicet Ludouici, Bernardini, Bonauenturæ, necnon quinque Martyrum de Marrochio. Sed hoc per diem tantùm, o.fo.66. Et ffo.70. conce.171. Et ffo. 100. conc.377. A

4 Pro Feſtiuitate Stigmatum. IVLIVS II. confirmauit, & de nouo conceſsit Priuilegia ſuorum Prędeceſſorum, circa celebrationem Feſtorum Sancti Franciſci, & aliorum Sanctorum Ordinis Mino. tempore Interdicti, extendens etiam eadem Priuilegia ad Feſtum Stigmatum Beati Patris Franciſci, etiam tempore Ceſſationis à Diuinis: Non obſtantibus quibuſcunque in contrarium facientibus: prę ſertim capitulo Alma mater: de ſententia excommunicationis lib.6.o.ffo. 70. conce. 178. Et O.ffo.74. conce. 223. Et ffo.81. conce. 263. B

Collector. Prædicta Cōceſsio videtur ſolū pertinere ad Fratres Mino. Prouinciarū Hiſpaniæ, quia ipſis ſolū directa eſt. ¶ Circa iſtā aūt nouā Conceſsionē, & reuocationem capituli Alma mater, necnon quoad omnia pertinentia ad celebrationē Sanctorum Ordinis tempore interdicti, vide illa quæ in fine huius dictionis ſunt addita: & attende bene ad ſingula. C

5 Pro Sancto Bonauentu. Idem Iulius conceſsit Fratribus Mino. quòd in die Sancti Bonauenturæ, ſi eadem die Interdictum Auctoritate Apoſtolica appoſitum fuerit, poſsint dicti Fratres in ſuis domibus à primis Veſperis, vſq; ad ſecundas Veſperas eiuſdem diei incluſiuè, Miſſas, & alia Diuina Officia celebrare, ſeu celebrari facere, ſicut in die Sancti Franciſci, Fratres huiuſmodi facere poſſunt. B.fo.44. Et ffo. 127. conce.286. D

6 Pro Sancta Heliſabeth. LEO X. conceſsit Fratribus Mi. de Obſer. ac Monialibus S. Claræ, & Tertiæ Regulæ ſub obedientia eorundem Fratrum degentibus, vt in die Sanctæ Heliſabeth filiæ Regis Hungariæ, & per eius Octauam, poſsint tempore Interdicti Miſſas, & alia Diuina Officia celebrare, ſeu celebrari facere, quemadmodū poſſunt in diebus Sanctorū Franciſci, Antonij, & Clarę, & per Octauas eorum .B. ffo. 55. conce.155. E

7 Pro omnib' Sanctis Ordinis. Idem Leo declarauit, & conceſsit Fratribus Mi. quòd Priuilegium conceſſum de ſuſpendendo Interdictum in Feſtis Sanctorum ſui Ordinis, intelligatur de diebus, quibus talia feſta cadunt, ét ſi propter alia maiora feſta occurrentia, eorum Officia

A ficia in alium diem transferantur. Conceſsit etiam, quòd in diebus huiuſmodi Suſpenſionum Interdicti, tàm virtute Priuilegiorum dicti Ordinis, quàm aliâs de Iure generaliter conceſsis, poſsint Fratres in domibus ſuis, intra & extra Eccleſiam dicere, & facere omnia illa, quæ nullo exiſtente Interdicto fieri poſſunt. Et hoc propter ſcrupulum aliquorum, qui dicunt, quòd quando ſuſpenditut aliquod Interdictum propter aliquod feſtum, non poſſe dici niſi Officium, & Miſſam illius Fe
B ſtiuitatis ſine alijs orationib⁹ & collectis. O.ffo. 58. cōce. 154.

Virtute huius Conceſsionis non poſſunt Fratres ſepelire ſe Collector.
culares mortuos tempore talis Suſpenſionis, aut alia ſimilia facere. Hoc patet ex verbis, quæ poſt Conceſsionem ſubſequuntur, ſcilicet. Et hoc propter ſcrupulū, &c. Hæc enim fuit cauſa propter quam ego, qui hoc opus collegi præfatam Conceſsionem procuraui, & non alia, ſi bene memini.

Idem Leo conceſsit, quòd in partibus Hiſpaniarum ſuſpen- 8
C datur quodcunq; Interdictum in feſtiuitate puriſsimæ Cōcep- ProFeſto Cōcep. B. Virg.
tionis Beatę Virginis, & per eius Octauam; prout habetur latè ſupra in dictione Conceptio Virginis, in. §. 10.

Idem Leo conceſsit Fratribus Ordinis Prædicatorum, ut 9
quoties Feſtiuitates Sanctorum Dominici, Petri Martyris, Ex Priuileg.
Thomæ de Aquino, & Vincentij, ac Sanctæ Catherinæ de Se- Fratrum Prædicatorum.
nis, & earum Octauę: quomodocunq; etiam per tranſlationē celebrandæ occurrerint, tempore quo Ciuitates, Oppida, &
D loca Eccleſiaſtico Interdicto, etiā Auctoritate Apoſtolica ſunt ſuppoſita, in Eccleſijs Domorum ſuarum, & Monaſteriorum, quorū cura dicto Ordini eſt cōmiſſa: niſi Eccleſiæ ſupradictæ, vel huiuſmodi Fratres nominatim eſſent Interdicti; aut cauſā dederint Interdicto, aut eam foueant; poſsint pulſatis campanis, & apertis ianuis (Interdictis, & excommunicatis excluſis) alta voce Miſſas, & alia Diuina Officia, diurua, & nocturna in diebus Feſtiuitatum prędictarum, & Octauis earum reſpecti-
E uè durantibus, etiam ſi per Octauas ipſarum, & in die Octauarum, non niſi memoria de Sanctis fieret, liberè, & licitè celebrare. Ac voluit, vt quoties dictarum Feſtiuitatum, & Octauarum earundem celebrationes, qualibet ęx cauſa, etiam extra temp us Interdicti, transferantur, etiam Indulgentiæ dictas Indulgentię
Eccleſias in Feſtiuitatibus huiuſmodi, & per earū Octauas viſitātibus pro tēmpore conceſſæ ad tempus celebrationis huiuſmodi ſint, & cenſeantur tranſlatæ, B. ffo. 82. Et b. ffo. 121.

conceſsione 554. A

Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti.

10 LEO X. conceſsit Generali, & alijs Abbatibus, Prioribus,
Pro quocunque Interdicto & Ceſſatione à Diuinis. & Abbatiſsis, Monachis, & Monialibus, Conuerſis, ſer-
uitoribus, & ſeruitricibus Monaſteriorum, & Prioratuum Or-
dinis Sancti Benedicti Cógregationis Hiſpaniæ pro tempore
exiſtentium, vt in Conceptionis, & Viſitationis Beatiſsimæ
Virginis Mariæ, & eiuſdẽ Virginis, & Sancti Ioannis Baptiſtę
Natiuitatibus; necnon Sanctorum Benedicti Abbatis, Marti- B
ni Epiſcopi & Confeſſoris Tranſituum, & Tranſlationum, ac
Sanctorum Gregorij Papæ, Ildephonſi Archiepiſcopi Toleta-
ni, Antonij, & Bernardi Abbatum. ac Beatorum Mauri, & Pla-
cidi diſcipulorum, & Sanctę Scholaſticæ Sororis eiuſdem Sã-
cti Benedicti. Adelelmi Confeſſoris, necnon in quorumcunq;
aliorum Sanctorum, & Sanctarum, ſub quorum inuocationi-
bus Monaſteriorum, Prioratuũ, & locorũ vtriuſq; ſexus dicti
Ordinis, & Congregationis Eccleſiæ dedicatæ, & conſtructæ; C
ſeu quorũ corpora in ipſis Eccleſijs recódita reſpectiuė exiſtũt
necnon hebdomadarum Sanctę, & Reſurrectionis Dominicæ
Feſtiuitatibus, & per Octauas earundem omniũ ſupradictarũ
Feſtiuitatũ; necnó quoties Monachi, Moniales, & aliæ vtriuſq;
Profeſsio. ſexus Religioſę perſonę dicti Ordinis, & Cógregationis Pro-
Miſſa noua feſsionem emiſerint, aut primã Miſſam celebrauerint, ſeu eos
in Eccleſijs, vel Cœmiterijs Monaſteriorũ, Prioratuũ, & aliorũ
Sepultura. locorũ dicti Ordinis, & Cógregationis humana cadauera Ec- D
cleſiaſticæ tradere ſepolturę cótigerit tẽpore Interdicti, & Ceſ-
ſationis à Diuinis, quacunq; auctoritate etiã Apoſtolica, im-
poſitorũ: dũmodo hmói Interdicto cauſam nó dederint, nec id
eis cótigerit ſpecialiter Interdici: apertis ianuis, pulſatis cã-
panis, nominatim Interdictis & excommunicatis excluſis,
Miſſas, proceſsiones, & alia Diuina Officia ſolenniter, & in
cantu celebrare, B

Collector. Quoad Conceſsionem præfatam, dubitatum eſt, an in omni- E
bus Feſtiuitatibus ibidem contentis Fratres Mi. & alij, qui eo-
rum. Priuilegijs gaudent, virtute Communicationis Priuile-
giorum, in eiſdem Feſtiuitatibus, ac diebus, poſsint Diuina ſo-
lenniter celebrare? Et videtur, quòd in Feſtiuitatibus Sancti
Benedicti, & Sãctorũ ſui Ordinis, ibi nominatorũ. ſ. Greg. Papę
Bernardi Abbatis, Mauri, Placidi, Adelelmi, & Scholaſticę Vir-
ginis, nequeãt Fratres Mendicantes vti præfata Cóceſsiones;
quia

A quia aliȩ ſimiles conceſsiones ita intelligi ſolent. Nam, licèt Fratres Ordinis Prædicatorum, & alij Mendicantes habeant pleniſsimam communicationem Priuilegiorum adinuicem: tamen non vtuntur Conceſsione facta Fratribus Mi. pro Feſtiuitatibus ſui Ordinis, in eiſdem Feſtiuitatibus: ſed in feſtiuitatibus ſui proprij Ordinis. Et ſic eſſe intelligendum inter Prædicatores, & Minores, declarauit Iulius II. vt habetur in dictione Communicatio Priuilegiorum.§.13. Similiq; ratione de alijs Ordinibus intelligendum videtur; præſertim, quia ſic
B habetur in communi vſu. Conſuetudo autem, eſt optima legum interpres; vt dicunt Iuriſtȩ: & idcirco tanquam lex ſeruanda. In reliquis verò Feſtiuitatibus, & diebus in prædicta Conceſsione expreſsis, non apparet cur Fratres Mino. nō poſſint celebrare ſolenniter Diuina; ſicut faciunt Monachi Sancti Benedicti. Aliter enim de nihilo deſeruiret Cōmunicatio Priuilegiorum ſupradicta, quoad huiuſmodi Conceſsionem. De ſancto autem Ildephonſo in Conceſsione nominato, non potui
C hucuſq; inuenire, vtrùm fuerit Ordinis ſancti Benedicti. Cōſtat enim ex ſua legenda, quòd fuit Monachus, ſed non cuius Ordinis: & pôtuit eſſe Ordinis ſancti Benedicti; quia poſt illius inceptionem natus eſt. Idcirco in Feſtiuitate huius ſancti non audeo aſſerere, quòd tempore Interdicti poſsint ſolenniter celebrari Diuina.

Idem Leo conceſsit, quòd præfati Monachi, Moniales, Cōuerſi, & Conuerſæ, Nouitij, & Nouitiæ, Seruitores, & ſer- 11
D uitrices ſingulorum vtriuſq; ſexus Monaſteriorum, Prioratuum, & locorum prædictorum, eorundem Interdicti, & Ceſſationis à Diuinis tempore, Euchariſtiam, & alia Eccleſiaſtica Sacramenta, abſq, alicuius cenſuræ, ſeu pœnæ incurſu recipere poſsint. ¶ Ac ipſi Monachi, quibuſuis perſonis, cum prædicta ſolennitate, à primis dictarum feſtiuitatū veſperis, vſque ad occaſum Solis vltimi Octauarum huiuſmodi dierum celebrare, recipere, ac dare liberè, & licitè poſsint, & valeant:
E dummodo ipſi, vel eorum aliquis Interdicti cauſam non dederint, nec eis ſpecialiter contigerit interdici, B.

Pro quocunque interdicto l& Ceſſatione. Sacramenta.

Pro Secularibus.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVoad.§.7. vbi dicit Collector, quòd virtute præfatæ Conceſſionis non poſſunt Fratres ſepelire mortuos &c. Tu dic, quod be-

nè id poſſunt, tùm primò, quia Conceſſio generaliter dicit ſinè vlla limitatione, quòd Fratres tunc facere poſſunt, quæ nullo exiſtente interdicto poſſunt fieri. Tùm ſecundò, quia Conſuetudo ſic interpretatur, neque eſt inſolitum, aut inconueniens ad ſcrupulos plenè tollendos Papã ſæpe plus concedere, quàm petitur ab eo, aut quàm Imperator intendit inde moueri ad plus concedendum. Itaq; forma Conceſſionis extendenda eſt, et Priuilegium contra Condentem latè interpretãdum eſt, ut Cap. olim de uerb. oblig. & ibi Panor. Tunc demum tertiò, quia, ut habetur in eodem Compendio paulò inferius. §. 10. id planè conceſſit Fratribus Sancti Benedicti, & ex conſequenti per communicationem Priuilegiorum omnibus Mendicantibus. A B

INTERDICTVM TERTIO.

1 Pro familiaribus: & Procuratoribus: ac operariis Fratrum.

ALEXANDER IV. conceſsit, quòd ſi quando in perſonas, vel terras, vbi reſident Fratres Mino. excommunicationis, ſeu Interdicti ſentẽtia cõtigerit promulgari, pueri Fratrum ſeruitijs deputati, negociorumq; ſuorum Geſtores, ſeu Procuratores, & operarij, qui in locis Fratrum huiuſmodi operibus eorum perſonaliter conſtituti inſtiterint prædictis ſententijs excommunicationis, vel Interdicti obnorij, nullatenus habeantur. Ibiq; poſsint audire Diuina, iuxta formam, quæ à Sede Apoſtolica eſt conceſſa eo caſu, ſcilicet, tempore Interdicti: niſi prædictę perſonæ cauſam dederint: vel excõmunicari, ſeu interdici contingat, B. fo. 31. Et ffo. 114. conce. 251. C D

2 Pro familiaribus. Sacramenta.

CLEMENS IV. conceſsit Fratribus Mino. quòd ijs, qui in eorum morantur obſequijs tempore Interdicti liberè poſsint miniſtrare cuncta Eccleſiaſtica Sacramenta, & ipſos, cùm deceſserint, in ſuis Cœmiterijs ſepelire. B. fo. 56. Et ffo. 140. cõceſsione 315.

3 Idem Clemens fecit conſimilem Conceſsionem in Mari magno, ſicut ſupraſcriptam in. §. 1 ad literam. B. fo. 56. Et ffo. 140. conceſsione 316. ¶ Idem habetur in Mari magno Prædicatorum. ffo. 236. conceſsione 546, E

4 Idem Clemens fecit aliam Conceſsionem pertinentem ad hanc materiam, quæ poſita eſt ſupra in dictione Familiares Fratrum. §. 4.

5 Ex Priuileg. Fratrũ Prædicat.

IOANNES XXIII. conceſsit Fratribus Ordinis Prædicatorũ, qđ Cõfratres, & Germani dicti Ordinis poſsint ſepeliri tempo-

A tempore Interdicti in Eccleſia, vel Cœmiterio eorundem Fratrum: niſi fuerint excommunicati publicè, vel nominatim. Ibiq; Diuina celebrare, ſeu audire .b. ffo. 95. conce. 306.

Quia virtute huius Conceſsionis prædicti Fratres Prædicatores admittebant ad Diuina in aliquibus partibus ſuos Confratres, aut Germanos viuos, ac ſepeliebant eoſdem, cùm mori cōtingebat tali tempore, ex inde non paruum ſcrupulum ex ortum eſt. Et ideò prædicta Conceſsio fuit ventilata, & diſcuſ- Collector.
B ſa in famatiſsima Vniuerſitate Salmantina per plures Doctores Iuris peritiſsimos, & declaratum extitit per eoſdem, ſolū debere intelligi de illis Confratribus, qui, licèt remaneant in ſeculo, & non mutent habitum ſecularem, tamen ſunt, vel fiūt oblati Ordinis prædicti, ac faciunt donationem inter viuos omnium bonorum ſuorum dicto Ordini; reſeruando ſibi ſolū vſumfructum, quamdiu vixerint; & non de alijs Confratribus communiter vſitatis in partibus Hiſpaniarum. Fundatur aūt Nota.
C huiuſmodi determinatio in capitulo Vt Priuilegia, de Priuilegijs. Quod capitulum ad literam dicit, quòd ſolùm tales Confratres, primò nominati, gaudent eccleſiaſtica ſepultura, & non alij.

INNOCENTIVS VI. conceſsit Fratribus Auguſtinen. quòd tempore Interdicti poſſunt Procuratores Iurati negociorum Conuentuum, & locorum dicti Ordinis, etiam ſi ſeculares & laici exiſtant, intereſſe Diuinis Officijs vnà cum præ- 6 Ex Priuileg. Auguſtinen. Pro Procuratoribus Fratrum.
D dictis Fratribus: dummodo ipſi non dederint cauſam Interdicto; nec ſint ſpecialiter interdicti. B. ffo. 77. conce. 231.

SIXTVS IV. conceſsit Fratribus Min. quòd tempore Interdicti poſsint admittere ad Diuina Fratres, & Sorores Tertij Ordinis Sancti Franciſci de pœnitentia nuncupatos, ac ſuos, & illorum Procuratores; ac ſimiliter Monialium S Claræ Procuratores, & negocia gerentes vtriuſq; ſexus, B. fo. 59. Et ffo. 143. conce. 344. 7 Pro Tertiariis, ac familiaribus.

E Idem Sixtus fecit conſimilem Conceſsionem, ſicut immediatè ſuprapoſitam Fratribus Carmelitanis, addens, quòd ſimiliter tempore Interdicti poſsint admittere ad Diuina Aduocatos Fratrum, & Monialium, ac Tertiariarum. B. fo. 97. Et ffo. 180. conce. 428. 8 Ex Priuileg. Fratrum Carmelitarum.

INNOCENTIVS VIII. cōceſsit, qđ Indulgētias Stationū Conceſſas Fratrib' Sācti Auguſtini Cōgregationis Lōbardiæ, poſsint promereri etiā illi, qui tempore Interdicti generalis, 9 Stationes.

clauſis ianuis, poſſunt, ex Priuilegijs Ordini prefato conceſ- A
ſis, interreſſe diuinis, O.fffo.79. conceſsione 236.

10 Pro laborãti bus in locis Fratuum.

LEO X. conceſsit Fratribus Minoribus Obſeruantiæ, quòd tempore Interdicti non teneantur euitare laborantes in ſuis domibus, diebus, quibus laborauerint; etiam ſi non ſint familiares, & ſeruitores continui commeſſales Fratrum, & eis ſoluatur ſalarium, O fffo.59. conceſsione 197.

Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti. B

11 Pro familiaribus, & oblatis, ac donatis.

EVGENIVS IV conceſsit Monachus Sãcti Benedicti Cõgregationis Hiſpaniæ, qđ tẽpore Interdicti generalis, vel ſpecialis, à Iure, vel ab hòmine quomodocunq; lati, liberè, & licitè in ſuis Monaſterijs, ſiuè Eccleſijs, aut Cappellis eorundem, poſsint recipere ad audiendã Miſſam, & alia Diuina Officia, omnes, & ſingulos donatos, oblatos, cõmiſſos, aut quoſcunque familiares, officiales, & ſeruitores quorumlibet Mo- C naſteriorum huiuſmodi, ac eis Euchariſtiã, & alia Eccleſiaſtica Sacramenta miniſtrare, eorunq; corpora tumulare, ſiue tumulari facere. Dùm tamen nullus iſtorum dederit cauſam interdicto. Secreto tamen modo, ianuis clauſis, & campanis non pulſatis, B.

Sacramenta. Sepultura.

Ex Priuilegijs Carthuſienſium.

12 Interdicto generali.

INNOCENTIVS VI. cõceſsit Carthuſienſibus, vt tempore generalis Interdicti liceat eis recipere ad Diuina Conuer- D ſos dicti Ordinis, & familiares ſuos, & alios ſeculares, infra ſepta Prioratuum, & domorum ſuarum habitantium, B.

12 Pro mercenariis Fratrũ

VRBANVS V. cõceſsit præfatis Carthuſien. vt etiam perſonas dicti Ordinis cum ſeruitoribus ſuis aliunde venientes, & mercenarios in Grangijs, & Cellarijs ſuis reſidẽtes, poſsint tempore Interdicti reciprre ad Diuina, dummodo huiuſmodi Interdicto cauſam non dederint nec id eis contingat ſpecialiter interdici. B. E

Ex Priuilegiis Fratrum Sancti Ioannis Hoſpitalis Hieroſolymitani.

14

ALEXANDER IV. & Innocentius III. ac Lucius III. & Gregorius IX. ſucceſsiuè, ac ſub eiſdem verbis ſtatuerunt, vt ij, qui Fratrũ Hoſpitalis S. Ioãñs Hieroſolymitani fraternitatẽ aſsumpſerit: ſi fortè Eccleſię, ad quas pertinent à Diuinis Officijs fuerint interdictæ, eoſq; mori contigerit, eiſdẽ ſepultura Eccleſiaſtica nõ negetur: niſi fortè excõicati, vel interdicti fue-

Sepultura.

A cti fuerint nominatím, B.

Idem pręfati Pontifices conceſſerunt præfatis Fratribus, 15
Confratres ſuos, quos Eccleſiarum Prælati apud Eccleſias
ſuas non permiſerint ſepeliri, niſi excommunicati, vel nomi-
natim Interdicti fuerint, ad Eccleſias Hoſpitalis ſupradicti
tumulãdos deferre; & oblationes tam pro eis, quàm pro alijs,
qui in ſuis Cœmiterijs requieſcunt, exibitas retinere, B.

Sepultura.

Quia in Conceſsionibus ſupraſcriptis materiæ Interdicti
B implicantur nonnulla, quæ indigent declaratione:
ideò pro intelligentia illarum ſunt notanda ſequen-
tia.

Collector.

Primò ergo ſciendum eſt, quòd (omiſsis multis diſtinctio-
nibus, & ſubdiſtinctionibus, quæ à Doctoribus fiunt, præ-
ſertim de Interdicto loci, vel populi; de quibus latè videri po
teſt per Calderinum in tractatu de Interdicto, & Summiſtas)
duplex eſt Interdictum, ſcilicet, generale, ac particulare: Ge-
C nerale eſt, quando Interdicitur Regnum, Diœceſis, Ciuitas,
oppidum, ſeu rus, &c. Particulare eſt, quando non interdici-
tur aliquid ſupradictorum, ſed ſolùm Eccleſia, vel Eccleſiæ,
aut aliquid aliud in Ciuitate, ſeu loco, etiam ſi interdicantur
omnes Eccleſiæ Ciuitatis, Diœceſis, Prouincię, aut Regni, aç
etiam totius mundi. Quia, ex quo extra illas in quolibet aliǫ
loco poteſt celebrari, cenſetur Interdictum particulare. ¶ No
tandum eſt igitur, & mente tenendum, quòd omnes Conſti-
D tutiones, ſeu Conceſsiones Iuris communis, ac etiam Priui-
legiorum particularium factæ, & quæ communiter fiunt, pro
Interdicto generali ſunt. Et ſic capitulũ Alma Mater, de ſen-
tentia Excommunicationis; per quod conceditur, vt tempo-
re Interdicti poſsit celebrari ianuis clauſis, &c. intelligitur de
huiuſmodi generali Interdicto. Et communiter iſtud ponitur.
¶ Notandum eſt etiam, quòd, quando non interdicitur locus,
ſed homines, videlicet, Communitas alicuius Ciuitatis, vel
E Oppidi, ſeu Populus; & homines talis loci, aut etiam totius
Regni: tunc cùm loca non ſint interdicta, euitatis talibus ho-
minibus Interdictis, celebrari poterit ianuis apertis, ac ſi non
eſſet Interdictum: licèt aliqui Doctores dixerint oppoſitum.
Nam c. Alma Mater, de ſententia excommunicationis, & alia
Iura, de Interdicto locorum loquuntur, quando prohibent
celebrari.

Primum notabile.

Ex Nauar. in manuali c. 27. nu. 164. vbi multa circa hanc materiam.

SE-

Secundum notabile.

SEcundò eſt aduertendum, quòd antiquitus, ſcilicet ante A capitulum Alma Mater, quòd editũ fuit à Bonifacio octauo, anno domini, 1300. ſolùm à iure (tempore prædicti interdicti generalis) conceſſa erant ſequentia, ſcilicet, quòd poſſet celebrari ſemel in hebdomada ad renouandum Sacramẽtum. Et quòd poſſent adminiſtrari Sacramenta Baptiſmatis, & pœnitentiæ, ac Euchariſtiæ pro infirmis. Et quòd ſepultura Clericis morientibus, qui obſeruaſſent tale interdictũ, dari poſſet cùm ſilentio. Item, quòd duo vel tres inſimul, poſſent in B Eccleſijs, ianuis clauſis, &c. Officium Diuinum dicere; ac taliter, quòd extra nequiret audiri. Itaq; quicunq; amplius volebat habere, oportebat, vt per Priuilegium particulare obtineret ſibi concedi. Ac propterea tempore illo fuit nobis cõceſſum per Clementem IV. ac Nicolaum etiam IV. quòd poſſemus in Eccleſijs, ac Oratorijs noſtris, ac quibuſcunq; alijs, ad quæ nos declinare contingeret, celebrare Diuinum Officium, & recipere Sacramenta Eccleſiaſtica, ianuis tamen clau C ſis, &c. Item, quòd etiam ſi apponeretur Interdictum cum ſequenti clauſula. (Non obſtantibus Priuilegijs quibuſcunque Religioſis conceſsis, prohibemus, quòd nulla Sacramenta Eccleſiaſtica valeant miniſtrari, exceptis Baptiſmate paruulorum, & Pœnitentia morie͂tium, & quòd nullum Officium Diuinum poſsit dici) nihilominus omnia ſupradicta poſſent Fratres facere, excluſis omnibus perſonis, quæ non ſunt de Ordine noſtro: niſi de huiuſmodi Indulgentia fieret expreſſa men- D tio. Item fuit conceſſum, quòd poſſemus tali tempore admittere ad Diuina pueros noſtris ſeruitijs deputatos, ac negociorum noſtrorum procuratores, & operarios. Item per Alexandrum, IV. conceſſum fuit, quòd poſſemus in Vigilijs, & Feſtiuitatibus, ac per Octauas ſanctorum Franciſci, Antonij, & Claræ, vnà cum Religioſis, & Clericis, qui ad noſtras Eccleſias conueniſſent, publicè, ac ſolenniter Diuina Officia celebrare: niſi id ſpecialiter nobis fuerit prohibitum; aut nos, ſeu E præfati Religioſi, & Clerici dediſſemus cauſam Interdicto. Et idem Pontifex Conceſsionem ſimilem fecit Fratribus prædicatoribus pro ſanctis Dñico, & Petro Martyre. Poſt hæc omnia prædictus Bonifacius, VIII. fecit, & promulgauit dictum capitulum Alma Mater; in quo conceſsit, vt in omnibus Eccleſijs, & Monaſterijs poſſent generaliter celebrari Diuina Officia, ianuis clauſis, &c. & adminiſtrari Sacramenta Baptiſma-

A ptiſmatis, & Pœnitentiæ, ac celebrari ſolenniter in quatuor Feſtiuitatibus ibi contentis. Et reuocauit omnia Priuilegia ſuper hac materia conceſſa quibuſcunq; perſonis, ac etiã Religionibus, dicens, quòd ſufficere deberet omnibus ſua prouiſio, quàm in ſupradicto capitulo fecit. Sed quia idem Bonifacius dedit nobis iterùm Mare Magnum, in quo continebantur omnia ſupradicta nobis conceſſa, ideò iteratò habuimus noſtra ſupradicta Priuilegia, etiam circa Interdictum,
B excepta conceſsione de celebratione ſolenni in Feſtiuitatibus Sanctorum Franciſci, &c. quia non continebatur in prædicto Mari Magno, ſed in alia Bulla per ſe. Et ſic à tempore dicti capituli Alma mater, non habuimus pro hoc Priuilegium aliud; nec Fratres vſi ſunt ſupradicta Conceſsione vſq, ad tempora moderna proximè præcedentia, in quibus in aliquibus partibus incepere vti iterùm ſupradicto Priuilegio. Et ſumpta occaſione ex huiuſmodi Priuilegio, & eius vſu, quidam Pater
C Commiſſarius Romanæ Curiæ, impetrauit viuæ vocis oraculo extenſionem illius ad Feſtiuitates Sãctorum Ludouici, Bernardini, Bonauenturę, ac quinque Martyrum de Marrochio. Quod etiam quantum ad ſanctum Bonanenturam per Breue Iulij II. extitit poſtea conceſſum. ¶ Cum autem aliqui Fratres ſcrupuloſi, ſeu curioſi dubitarent de ijs, ſcilicet, de prædicta Conceſsione Alexandri IV. an ſcilicet eſſet viuificata, vel non; & per conſequens vtrum extenſiones illius ad alia Fe
D ſta valerent; non inuenientes fundamentum validum, ac ſufficiens, aſſerebant huiuſmodi Conceſsiones circa celebrationem ſolennem dictarum Feſtiuitatum, eſſe nullas. Nam prima Conceſsio pro Feſtiuitatibus Sanctorum Franciſci, &c. erat reuocata per capitulum Alma mater, ſupra allegatum; & nulla reualidatio inueniebatur data; & per conſequens cætera, quæ ſuper dictum Priuilegium fundabantur erant nullius momenti. Et ex ijs inferebant, quòd Fratres non valebant cele-
E brare ſolenniter Diuina in talibus Feſtiuitatibus, ſine incurſione Cenſurarum. Ac propterea ad tollendũ huiuſmodi ſcrupulum, & elucidandam veritatem, alij Fratres amplius eruditi, & ſtudioſiores in rebus Religionis ſcrutati ſunt quàm diligentiſsimè Priuilegia noſtra; & tandem deuentum eſt ad confirmationem, ac nouam Conceſsionem Priuilegiorum, per Sixtum quartum factam cum clauſulis fortiſsimis, præſertim, quòd non obſtãtibus reuocationibus Apoſtolicis, poſ-

ſemus vti omnibus Priuilegijs prędeceſſorum ſuorum; prout habetur in Bulla Aurea, verſus finem. Ex quibus verbis viſũ eſt, quòd Fratres à tempore Sixti IV. licitè potuernnt celebrare ſolenniter prædicta Feſta, ſicut ante reuocationem poterant. Nam aliter nihil operarentur illa verba, Non obſtantibus reuocationibus: cùm tamen, ſecundùm Iura, illa, quæ ponuntur in Indultis Apoſtolicis, debeant aliquid operari. Ex quibus cõcluſum eſt per plures iuris peritiſsimos Vniuerſitatis Salmantinæ, quòd erat viuificatum, ſeu reualidatum Priuilegium prædictum; & per conſequens aliæ Conceſsiones ſuper illud fundatæ, erãt ſimiliter validæ, ac ab omni ſubreptione alienæ. ¶ Poſtea autem, ad abundantiorem cautelam, Iulius II. ad inſtantiam Protectoris Ordinis noſtri, procurantibus quibuſdam ex Fratribus Hiſpaniæ, prædictas Conceſsiones, quoad prædictas Feſtiuitates, approbauit, addens, quòd hoc idem facere poſſent in die Stigmatum Beati Franciſci, & etiam tempore Ceſſationis à Diuinis. Et hoc non ſolùm prædicta confirmando, verùm etiam illa de nouo concedendo: nõ obſtante capitulo Alma mater, &c. Sed adhuc, cum omnibus ſupradictis, aliqui non fuerunt ad plenum ſatisfacti, dubitantes vtrùm huiuſmodi Conceſsio Iulij eſſet valida: ex eo quòd non fuiſſet expoſitũ dicto Pontifici qualiter Bonifacius VIII. reuocauerat Priuilegium Alexandri IV. Veruntamen ab alijs in Iure peritis reſponſum eſt, quòd cùm, ſecundùm Iura Princeps cenſeatur habere omnia Iura in pectore ſuo, ſatis eſt, quòd Papæ dictum fuit, ſcilicet, quòd Conceſsio illa facta fuerat ab Alexandro IV. ¶ Alij inſuper dubitauerunt, vtrùm, præſuppoſito quòd huiuſmodi Conceſsio ſit valida, fuerit generalis pro toto Ordine, an ſolũ pro partibus Hiſpaniarum? propterea quia ibi dicitur, Conceſsit eiſdem. Attamen (ſaluo meliori iudicio) videtur, quòd fuit generalis; quia prædicta dictio, Eiſdem, poteſt referri ad omnes Fratres Ordinis. Et ita, ſiuè per nonam Cõceſsionem Sixti ſupradictam, ſiuè per Conceſsionem Iulij, vel per vtramque, videtur non eſſe aliquatenus dubitandum de huiuſmodi facultate celebrandi ſolenniter prædicta Feſta. ¶ Aduertendum eſt etiam, quòd Conceſsio conſimilis facta pro Conceptione Virginis Glorioſæ, & eius Octaua, habet etiam aliquod fundamentum in prædicta Conceſsione Alexandri IV. Nam dicitur ibi, quòd Fratribus Minor. conceſſum ſit, vt in ſolennitatibus Sanctorum

Fran-

A Franciſci, &c. ¶ Poſtea etiam ſuper idem fundamentum conceſſum eſt à Leone X. quòd in Feſto ſanctæ Heliſabeth Reginæ Hungariæ, ac in eius Octaua, poſsit celebrari, ſicut in Feſtiuitatibus Sanctorum Franciſci, &c. Circa quam Conceſsionem ortum eſt aliquod ſcrupulum, ſcilicet, vtrùm ſit ſubreptitia, ex hoc, quia ipſa ſancta non fuit Regina, ſed filia Regis Hungariæ; ſicut in ſupplicatione poſitum eſt. Sed ſcrupulũ huiuſmodi, nullius eſt momenti; quia filiæ Regum ſolent dici Re-
B ginæ; ut in legenda ſanctæ Agnetis. ſecundò patet de Conſtantia filia Conſtantini. ¶ Aduertendum eſt inſuper, quòd aliqui Fratres noſtri aduertentes, quòd (etiam omnibus ſupradictis exiſtentibus validis) non poterant ſolenniter celebrare tempore Interdicti, infra Octauas omnium Sanctorum Ordinis, exceptis tribus ſupradictis, ac deſiderantes idem habere pro Octauis omnium Sanctorum ſuorum, dubitãtes nihilominus, ſe poſſe hoc obtinere, ſi nudè, & clarè à Pontifice poſtularent;
C conſiderantesq; conceſſum eſſe olim Fratribus Ordinis Prædicatorum ab Alexandro IV. vt prędictum eſt, poſſe celebrare ſolenniter in Feſtiuitatibus, & Octauis ſanctorum Dominici, & Petri Martyris, ac reualidatum id etiã fuiſſe per Bullam Auream à Sixto IV. editam: propter rationem ſupradictam, circa Conceſsionem noſtram: cùm huiuſmodi Bulla nobis eiſq; ſit communis, obtinuerunt à Iulio II. vt ea, quę in honorem ſanctorum Dominici, Petri Martyris, & Thomæ de
D Aquino, & Catherinæ de Senis, Fratribus, vel locis Ordinis Prędicatorum ſunt conceſſa, intelligantur ſimiliter conceſſa nobis, & locis noſtris, in Feſtiuitatibus ſanctorum Franciſci, Antonij, Ludouici, Bernardini, Bonauenturæ, ac quinq; Martyrũ, & in alijs Feſtiuitatibus noſtri Ordinis, licèt ſint in maiori numero, quàm Feſta Fratrum Prædicatorum. Ita quòd illud, quod conceditur omnibus Sanctis Ordinis Prædicatorũ, iunctim, & cuilibet, ſeu aliquibus eorum, intelligatur conceſ-
E ſum omnibus Sanctis noſtri Ordinis, etiam iunctim, & cuilibet eorum; etiam ſi noſtri ſint in maiori numero. Ex qua conceſsione illatum eſt, quòd poſſumus celebrare ſolenniter omnes Octauas Sanctorum noſtri Ordinis; ſicut (vt prædictum eſt) conceſſum fuit Fratribus Prædicatoribus pro duabus Feſtiuitatibus ſuis. Attamen in hoc poſſet non immeritò haberi ſcrupulum, ex eo, quia idem Alexander IV. qui dictum Priuilegium conceſsit Fratribus Prædicatorum pro ſanctis Domi-

nico

nico, & Petro, conceſsit & nobis ſub conſimilibus verbis pro A Sanctis Franciſco, Antonio,& Clara. Vnde fortè, ſi Iulio II. ſpecificatum fuiſſet hoc, non conceſsiſſet, ut ſupra, ſed dixiſſet. Sitis contenti cum Conceſsione propria veſtra; & illi cum ſua. Sed hoc non obſtante, in ciuitate Salmantina, ex conſilio iuriſperitorum Vniuerſitatis illius inſignis, anno Domini, 1522. in Octaua ſancti Bernardini, tempore Interdicti celebrauerunt Fratres Mino. ſolenniter Diuina. ¶ Poſt omnia ſupradicta, obtinuerunt Fratres Ordinis Prędicatorum à B Leone X. aliam Conceſsionem cum hac relatione, quòd, quia Fratribus Mino. conceſsionem erat, vt in Feſtiuitatibus ſanctorum Franciſci, Antonij, Ludouici, Bonauenturæ, ac eorũ Octauis poſſent celebrare tempore Interdicti (etiam Apoſtolica Auctoritate appoſiti) quòd ſimiliter poſſent ipſi in ſuis Feſtiuitatibus, ac etiam in Monaſterijs ſuarum Monialium, &c. ¶ Circa quòd eſt aduertendum, quòd hæc ſupplicatio, ſeu illam faciens, peccauit in duobus. Primò, quia relatio fuit in C parte falſa. Nam, ſaltem expreſsè, non eſt conceſſum nobis prædictum indultum pro Octauis ſanctorum Ludouici, & Bonauenturæ; prout ipſi retulerunt. Secundò, quia in noſtra Conceſsione ſimpliciter dicitur, Tempore Interdicti, abſq; additione Apoſtolici; ſicut ipſi addiderunt. Licèt tamen, ſecundùm veritatem, ita ſit intelligendum. Et ideò videndum eſt, vtrùm hæc Conceſsio fuerit ſubreptitia, propter huiuſmodi defectus, pręſertim quia eſt gratioſa; vbi minimus defectus D ſufficit ad cauſandam ſubreptionem. Videtur tamen quòd nõ; immo, quòd ſit valida, & ſufficiens, nam licèt nos directè non haberemus pro prędictis Octauis, tamen indirectè, per reductionem ſupra poſitam, habebamus. Et ſic præfata ſupplicatio non fuit falſa. Et idem dici poteſt, quoad aliud de expreſſione Interdicti Apoſtolici. Et quòd amplius eſt, quia Papa, in Conceſsione huiuſmodi, non videtur ſe fundare ſuper relationem prędictam: nam dicit ſic. Nos autem ad tantorum E ſanctorum merita, & venerationem debitum reſpectum habentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, deuotioni veſtræ, &c. Et ſic videtur, quòd abſque aliqua hęſitatione, poſſumus Diuina ſolenniter celebrare in omnibus Feſtiuitatibus noſtris, & per eorum Octauas.

AN-

A

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVoad .§. 3. notandum, quòd auctor ſupplementi, fff. 12. 8. quoad hoc Priuileg. Clem. IV. dubitat an ijs qui in noſtris morantur obſequijs, etiam exiſtentibus ſanis tẽpore Interdicti, poſſumus miniſtrare ſacra, prout ibi conceditur, §. 2. & tandem declinat ad tenẽdum, quòd

B *non niſi infirmis; quia ſic ſolum eſt conceſſum Minimis per Iulium II. in eorum Mari Magno, fff. 8. Sed certè videtur, quòd etiam ſanis poſſumus ea miniſtrare; quia ſic abſolutè, & ſine vlla diſtinctione conceſſerunt nobis, & Carmelitis Clem. IV. & Six. IV. quantumcunq; ipſis Minimis cum limitatione ſit conceſſum: nã id ſępe accidit, quòd, ſcilicet, aliquibus Ordinibus conceditur limitatè, quod aliàs plenius, ſine vlla limitatione conceditur, ut patet. Ideò ipſi Minimi per communicationem Priuileg. poſſent in hoc, ſicut & in alijs, gaudere Priuile-*

C *gio ſupradicto, nobis latiùs conceſſo.*

Quoad ſecundum notandum, quod ibi ponitur à Collectore, in fine ipſius notabilis, dicit, quòd, ſcilicet, hoc non obſtante in Ciuitate Salman. ex conſilio iuriſperitorum, &c. fuit celebrata Octaua Sancti Bernardini ſolenniter, tempore Interdicti, &c. adde & tu, quòd ſimiliter eſt factum in ciuitate Toletana, in Cap. Prouin. ibi celebrato, anno Domini 1524. pręſente Miniſt. Generali Sicq; iam in conſuetudine practicatur. Et de hac materia Interdicti latè habetur in ſupplemento, in Deciſionibus dubiorum, dub. 3. fff. 3. vnde hæc omnia Collector

D *aſſumpſit.*

Diſput. Leo X. Sed in hoc caſu debet attendi conſuetudo Epiſcopatori hãc poſui in verb. Interdictum.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

QVIA huiuſmodi Interdicti materia quantùm eſt ſcitu nobis neceſſaria, tãtùm eſt intricata, tùm circa ipſummet Interdicti nomen, cùm etiam quoad ea quæ tali tempore

E *iure communi, uel Priuilegio aliquo prohibentur, et conceduntur; ut omnes Doctores affirmant. Ideò vt aliqua ad noſtrum propoſitum pertinentia, breuiter, ac lucidè perſtringantur, atque ſciantur, vltrà ea, quæ ipſe Collector ponit, ſubſequentia puncta diſcutienda operæ pretium eſſe duxi.*

Capita. Tractanda.

An videl. Religioſi Ordinum Mendicãtiũ poſſint tempore Interdicti, & Ceſſationis à Diuinis, ſuis Priuilegijs vti? Et quia huiuſmodi Priuilegiorum, quæ in tali tempore habentur, aliqua ſpectant ad ipſos

Fra-

2 *Fratres, & aliqua alia ad ſeculares; Ideò videndum, ſi ipſi Religioſi poſſint tali tempore Priuilegijs ad ſe pertinentibus vti; & ſi pariter ſeculares. Sed prius, antequàm ſupradicta reſoluamus, uidebimus duo,* A

3 *quæ pro ſupradictorum perfecta intelligentia debent ſupponi, videlicet, Si hęc Priuilegia ſunt per Concilium Trid. reuocata; Et quæ Priuilegia ſint illa.*

1 *Et quoad primum, ſi ſupradictis Priuilegijs, ad Interdictum pertinentibus, ſit per Conc. Trid. derogatum: eſt ſciendum, quòd Nauar. in manuali latino, C. 27. de Interdicto, in fine, num. 190. ſibi videri ait, omnia ſupradicta Priuilegia, cùm ſint contra Ius Commune, eſſe à Sac. Conc. Trid. c. 12. vltim. de Regular. ſeſſ. 25. ſublata. Ideoq; ſe deſiderare ait, vt ſua ſanctitas illis faceret facultatem ſuſpendendi Interdicta, in diebus tantùm, & non Octauis Sanctorum ſui Ordinis, ne Eccleſiaſtica Cenſuræ tanto tempore eſſent ſuſpenſæ, eorumq; neruus nimis eneruetur. Ac ut ſeruaretur æqualitas, & concordia; & hoc dixit, ipſe Nauar. poſt reuocationem factam à Greg. XIII. Conſtit. Pij V. quæ incipit Et ſi Mendicantium. Nam antea in Manuali vulgariter edito, cap. 28. ſequebatur diſpoſitionem illius Bullæ Pij V. quæ declarabat Concilium non habere locum in Feſtis Sanctorum Ordinum Mendicantium. ſed poſtquàm Gregorius Bullam illam Pij reuocauit, omnia annullando, quæ erant contra Conc. Trid. dixit aliter, vt ſupra in Manuali latino, tenens diſpoſitionem Pij V. eſſe contra Concilium.*

Nauar. opin. B C

Aliorũ opinio.

Sed alijs Doctoribus, aliter videtur, & aiunt, quòd cùm conſtit. illa Greg. ſolùm reuocet Conceſſiones illas Pij. V. ſuorumq; anteceſſorum; quæ erant contra Conc. & non erant in vſu, omnes alias; quæ non ſunt contra Conc. & ſunt in vſu, confirmauit, & denuò conceſſit, cuiuſmodi eſſe Priuilegia ſupradicta aſſerũt; vnde Medina in Summa ait, quòd poſſunt Mendicantes in Feſtis ſuorum Ordinum ſuſpendere Interdictum, etiam poſt Concilium, & in alijs temporibus, iuxtà Priuilegia eis conceſſa, Et ad Conc. reſpondendo, ait, nos benè obligatos eſſe Interdictum Apoſtolicum, & ordinarium ſeruare, & quòd illa ſuſpenſio in Feſtis Ordinum, eſt ex conceſſione ſpeciali. Concilium autem intendere illa Priuilegia reuocare, quę à quibuſdam Religionibus prętendebantur haberi, de nullatenus Interdictum ſeruando, & quod iam ab Eccleſia matrice ſeruaretur; vt erant Fratres Milites diui Ioannis Hieroſolimitani Hoſpitalis, cuiuſdam Conceſſionis virtute Anaſt. IV. Alex. III. & IV. Vrb. III. Clem. III. & IV. vt refert Collector ſupra in hoc tit. §. 16. & 37. Et ſimiliter erat conceſſum Fratribus minimis à Leone X. Et iſta Priuilegia prætendebat Concilium reuocare, omnem ambiguitatem, quę ex illis oriebatur, tollendo. vnde ex ſupradictis D E

Medin. li. 1. q. 13. fo. 58.

dictis

A prædictis colligitur primò Declarationem, ſeu Conceſſionem illam Pij V. non fuiſſe per Gregorium xiij. reuocatam; cum non ſit contra Conc. Secundò, quòd noſtra Priuilegia, in quantum ad Interdictum, & Ceſſationem à Diuinis ſpectant, non ſunt per Concilium reuocata, & ita etiam tenet Reuerendus Pater Emanuel Rodriguez in expoſitione Bullæ Cruciatæ. Bullam Pij V. quoad Priuileg. Interdicti nō eſſe reuoc. a Grego. XIII.

Quoad ſecūdū. ſ. Quæ ſint Priuilegia iſta, quæ Mēdicātes habēt tēpore Interdicti; Pro hoc eā Cōpilationē, quā eorū lucidiſſimè feciſſe fertur Priuilegia q̄ habentur tēpore interdicti.

B Antonius de Corduba, & ponit auctor expoſitionis Bullæ Cruciatæ, adducere, eiq; aliqua addere cēſui. Qui docēs, cōtrario modo ſe deberēt haberi Monaſt. oīa, tā Fratrū, et Monial. Ord. Mino. quā aliorū participātiū eorū Priuil. tpe Interd. et in Ceſſatione à Diuinis, dixit, vt infra, etc. In Bulla Crucia. in. §. 5. n. 16. Antonii de Corduba.

In primis ſtatim atq; ſciūt, poſitū fuiſſe Interd. ſiue Ceſſationē à Diuinis, ea ſeruare obligantur, ſi Eccleſia matrix, vel maior, ſeruat, licèt ſint iniuſta, & vbi tales Eccleſiæ non fuerint, ſe debēt cū alijs Eccl. populi Cōformare, ſi illæ ſub pœna excōmunic. obſeruāt. Quòd Interd. ſit tri

C plex, et q̄d unūquodq; illorū includat, ponit Naua. in Man. c. 27. n. 166 Interdictū 3.

Secundò per Interdictum tria vetantur, Sacramenta, Officia Diuina, & Eccleſiaſtica Sepultura; Sacramenta autem, Baptiſmatis, & pœnitentiæ infirmis; & etiam ſanis, qui non fuerint excōmunicati, ſiue interdicti, neq; fuerint cauſa Interdicti, ac Sacramentum confirmationis, necnon, & viaticum morientibus, benè poterunt, ſecundùm ius commune, tempore Interdicti conferri.

Per Officium Diuinum intelliguntur Miſſæ Horæ Canonicæ Officiū

D B. Virginis, & defunctorum, Benedictiones, & Proceſſiones, omnes commemorationes, et actus ſolennes; vt ſepulturæ, & velationes, etc. vnde prohibentur omnia exercitia ſpecialiter deputata alicui Ordini, ſiue maiori, ſiue minori. & iſta dicuntur illa, quorum faciendorū ſpecialis poteſtas traditur in ordinatione; vt ait Nauar. in Man. c. 27. nu. 163.

At in Ceſſatione à Diuinis ē attēdēdū, quonā modo ponatur: quia una magis rigoroſa venire ſolet, quā alia, & oīa ſupradicta minimè cōcedūt, et ſic obſeruari debēt, ſicut Eccl. maior, et vt moris ē, et iā ē dictū. Tertiò.

E Tempore interdicti, ſecundùm ius commune, poſſunt celebrari omnia Diuina Officia in loco generaliter interdicto, ſicut prius, ianuis clauſis, voce ſubmiſſa, non pulſatis campanis, & excluſis excommunicatis, & interdictis, & ſimili modi ſunt benedicenda Aqua, Cinis, Rami, & candelæ, Sanctiſſimum Sacramentum conferre; et alicui, Priuilegiū aliquod habenti, ſepulturam dare.

In Ceſſatione autē à Diuinis, poſſunt Religioſi inter ipſas ſuaſq; domos, per ſpeciale Priuilegium, illud idem eodem modo agere, non aūt

Mmm cum

cum ſecularibus, niſi vt infra continetur, iuxta ſuas Bullas, & Priuilegia. A

Quartò hi, qui tpe Interdicti ſecundũ ius cõmune poßunt ad Diuina Officia auſcultanda admitti, ac ſine pompa, & ſolennitate, niſi ianuis clauſis, ſepeliri: Hi ſunt clerici, & qui habent aliquod Breue, aut Bullã, vt poſſint ipſi cum ſuis familiaribus domeſticis, qui non ſunt fraudulenter recepti, ad audiendum & celebrandum cum illis, intelligendo, per domeſticos, & familiares, illos, quòd de more, eos comitari ſolent. B

Dummodo non fuerit cauſa eiuſdẽ Interdicti, aut in culpa vt ſit poſitũ. Vt dicit Nauarr. in man.c.27. num.180.

Item quintò Tertiarij, Beatæ, famuli, familiares, domeſtici, Syndici, Aduocati, Procuratores, et officiales ordinarij Monaſt. Fratrũ, ac Monialiũ poſſunt tpe Interdicti, ſiuè generalis, ſiuè ſit particularis, Miſſã cæteraq; Diuina Officia audire; Eccleſiaſticæ ſepulturæ in noſtris Eccleſijs ſine pompa tradi, ibiq; omnia Sacramenta recipere: dummodo tamen, nemo ex ſupradictis fuerit excommunicatus, vel interdictus, &c. ac cæteris obſeruatis limitationibus cap. Alma mater; quæ ſunt ianuis clauſis, &c. C

Et notandum, quòd, ſecundùm ius commune, & noſtra Priuilegia, familiares, et domeſtici dicuntur omnes, qui in noſtris domib⁹ viuũt, & per nos ſuſtentantur, quamuis aliquo tempore pro alicuius negocij cauſa fuerint abſentes; & ſic domicellæ, & ſeruientes, aliæq; in Monialiũ Monaſterijs degentes, hoc Priuilegio gaudet.

Habentur. ſup. interdi. 3. per totũ, & præcipuè §.11.

Item ſextò tempore Interdicti poſſunt Miſſam, & Diuina Officia in noſtris locis audire omnes officiales, & laborantes in die, quo ibi laborauerint, licèt ſoluatur eis labor, & non ſint ordinarij laboratores. Ac omnes alij ſerui mercenarij reſidentes in campis, vel alijs locis ipſorũ Religioſorum; Idem poterunt quando in Monaſteria venerint, vel domos talium Religioſorum, ianuis clauſis. D

Habetur ſupr. tit. Familiares Fratrũ §.4.

Item ſeptimò Nicolaus V. conceſſit, vt Priores, & Guardiani per communicationem, Patrum Benedictinorum poſſint eligere ſex perſonas inter viros, & inter mulieres ſucceſſiuè, quæ poſſint tempore Interdicti generalis, ſiue ſpecialis, aut quo ceſſatur à Diuinis, non poſiti, nec confirmati auctoritate Apoſtolica, immediatè Miſſas audire, ac Diuinis Officiis intereſſe, & Eccleſiaſtica Sacramenta ibi recipere. Et per aliam Conceſſionem cuiuſdam Legati à latere, poſſunt recipere 15. perſonas in quolibet die temporis Interdicti ordinarii, ad Miſſas, & ad alias horas audiendas: dummodò non dederint illæ cauſam Interdicto. E

Habetur ſupr. tit. Interdict. 1. §.23 & 24.

Item octauò tempore Interdicti, et Ceſſationis à Diuinis, oẽs Fratres, et Moniales Nouitii, et Cõuerſi, donati, et ſeruitores, et ſeruitrices, poſſunt recipere omnia Sacramenta iuxta morem talis Ordinis, cum hoc

Habetur in ſupra. tit. Interdictũ 1. §.4. & Inter

vt San-

A vt Sanctiſsimum Sacramentum repipiant coram illis, qui ex Priuilegio, vel ex Iure poſſunt Diuina Officia audire.

Item nonò tempore Interdicti ordinarii (non tamen Apoſtolici) poterunt menſæ benedictiones cantare, ac gratias referrè, proceſsiones per clauſtra facere, hymnos & litanias cantando, ac reliqua, vt ſolent peragere; dùm tamen aliquod Diuinum Officium non dicant.

dictum 2 §. 11. & tit. cõmunicatio. § 8. Habetur ſupr. tit. Interdi. 1. § 20. & 21. In. §. 18.

Et poſſunt etiam tempore Interdicti generalis, & Ceſſationis à Diuinis, duo vel plures Fratres, extra Eccleſiam in Cella, dicere Diuinũ Of-
B ficium, vel alibi: ita tamen ſummiſſa voce, vt ab alijs non audiantur. & non prohibetur oratio matutina, meridiana, & veſpertina, quam vocãt Aue Maria: neque lectio, neq; declaratio pſalmorum, vel Euangelicorum, aut ſimilium, quæ in Diuinis Officiis dicuntur: cùm non prohibeatur prædicatio, nec Oratio priuata in Eccleſia, etiam ipſis quorum cauſa eſt poſitum Interdictum: et alia plura poſſunt fieri, quę ponit Nauarr. in Manual. c. 27 n. 173. 176. cum ſequentibus.

Item decimò Iulius II. conceſsit vt omnia, quæ pro tẽpore generalis
C Interdicti cõceſſa ſunt, ea oĩa in ſpeciali Interdicto intelligãtur eſſe cõceſſa. et hęc eſt magna Cõceſsio, et valdè magna, et ideò valde notãda: q̃a maior in hac materia nõ reperitur conceſſa. Nã, quãdo ſecũdũ Ius commune Suſpenditur Interdictũ in quibuſdã diebus (ut dicetur infra) non ſuſpenditur pro Eccleſiis, vel perſonis particulariter interdictis; adeó, vt ſi in illis celebrarẽt, eſſent irregulares. & tamen ſecundùm iſtã Conceſsionem in talibus locis ſpecialiter interdictis, poterit celebrari, & illa omnia agere, quæ poterant in Interdicto generali: ſed perſonæ ſpecia-
D liter interdictæ minimè hoc poſſent facere, neq; coram illis fieri.

Am pla conceſſio.

Item Leo x. conceſsit, quòd in forma obſeruationis, nulla ſit differentia inter Ceſſationem à Diuinis, & interdictum quodcunque. Quod ſanè debet intelligi intus noſtra loca, et quantùm ad nos ſolùm; nã, quantùm ad ſeculares, debemus nos, iuxtà conceſsiones, quas tempore Ceſſationis à Diuinis habuerint, eodem modo cum illis agere, vt Eccleſia matrix ſe habet, et non aliter. ſolùm noſtri familiares, Syndici, & reliqui, quibus noſtra Priuilegia aliquid concedunt, particulariter tempore ceſ-
E ſationis à Diuinis poterũt gaudere, & in noſtris locis admitti, iuxtà Priuilegia, ut in iſta reſolutione continetur: nam, ſi aliter intelligeretur iſta Cõceſsio Leonis, magis eſſet reuocatoria noſtrorum Priuilegiorum, quã fauorabilis Conceſsio, ſiuè Declaratio.

Habetur tit. Interd. 1. §. 17.

Item duodecimò ſecundum ius cõmunè ſuſpenditur Interdictũ in Feſtiuitatib⁹ Natalis Domini, Paſchæ, et Pẽtecoſtes, et Aſſũptionis Virg. Mariæ, nõ aũt in Octauis: et campanę pulſantur, & ianuis apertis, alta voce Diuina Officia ſolenniter celebrantur excommunicatis prorſus

Habetur. §. 7. tit. Interd. 1.

excluſis, ſed interdictis admiſsis: ita tamen, vt, quorum culpa tale Interdictum poſitum fuit, non accedant ad altare: idem etiam in die Sanctiſſimi Sacramenti à primis Veſperis diei, per totam Octauam, vſq; ad ſecundas Veſperas diei Octauæ per vnã extrauag. Martini V. & per Cap. Alma mater. A

Vt ait Naua. in man.c.27 num. 187.

Habetur tit. Interd. 2 § 10.

Itẽ 13 ſuſpenditur Interdictũ, et Ceſſatio à Diuinis, in die Conceptionis, Natiuitatis, et Viſitationis Virginis Glorioſę, et in die Natiuitatis S. Ioãnis Baptiſtæ, et die Sanctorũ tit. noſtrarũ Eccleſiarũ, et Sanctorũ corporum ibi ſepultorum, cum omnibꝰ eorũ Octauis, et in tota hebdomada Sancta, et Reſurrectionis Domini, à primis Veſperis Dominicæ Palmarũ, vſq; ad occaſum Solis Dominicæ in albis, & hoc per cõmunicationẽ cuiuſdam Breuis à Leone X. patribus Benedictinis conceſſi. B

Item 14. ſuſpenditur Interdictum, & Ceſſatio à Diuinis, in die Patris noſtri Frãciſci & ſuorum ſtigmatum, in die Sancti Antonij de Padua, Sancti Bonauenturę, Sancti Ludouici; ſeptem Martyrum, Sanctæ Claræ, Sanctæ Heliſabeth Hungariæ, & per totas eorum Octauas, à primis Veſperis diei, vſq; ad ſecundas diei Octauę. Quod debere intelligi declarauit Leo x. de diebus, in quibꝰ talia Feſta euenerint, et etiam, ſi propter alia maiora Feſta occurrentia, eorum officia in alium diem transferantur, & idem alijs Ordinibus conceditur, in Feſtiuitatibus eorum Sanctorum, per dictum Breue Benedictinis conceſſum, aliaſq; Conceſsiones: & pro Benedictinis die Sãcti Martini, Sancti Antonij Abbatis, Sancti Gregorij, & Sancti Idelfonſi, cum ſuis Octauis. C

Habetur ſupr. tit. Interdi. 2. § 4. 7. 9 10.

Habetur tit. Interd. 2. § 10.

Item 15. ſuſpenditur Interdictum, & Ceſſatio à Diuinis, quoties Fratres, Moniales, & aliæ vtriuſq; ſexus Religioſę perſonæ, profeſsionem emiſerint, aut primam Miſſam celebrauerint; & in hoc vltimo caſu ſuſpendetur Interdictũ à primis Veſperis, quouſq; fuerit Miſſa maior celebrata, et in profeſſione tantũ, durãte officio, cuius cauſa ſuſpenditur. Vnde, quãdo Monialibus tempore Interdicti datur Velũ, debet dari Velũ, & profeſſionẽ emittere ſimul: nam Virtute huius priuilegij, quod habetur pro profeſsione poteſt etiam dari velum cum ſolennitate, ſuiſq; benedictionibus; veluti profeſsionis cæremonia. D

Habetur tit. Interd. 1. § 13

Item 16. Interdictum poſitum auctoritate ordinaria, poteſt ſuſpendi in humatione noſtrorum Religioſorum, in noſtris locis, ſolenniter, pulſatis campanis, &c. cum Miſſa cantata, Officio, alijſq; ſolitis cæremonijs, ac ſi non eſſet Interpictum. E

Habetur Interd. 1. § 15. & Interd. 2. § 10.

Et per Priuilegium Leonis x. Benedictinis conceſſum, poteſt Interdictũ, aut Ceſſatio à Diuinis, quamuis auctoritate ẽt Apoſtolica, impoſita, ſuſpendi in humatione noſtrorũ Fratrũ, Nouitiorũ, Cõuerſorũ, et Seruitorũ Monaſteriorũ noſtrorum, & fieri ſolenniter cum officijs, et Miſſa

canta-

A cantatis (excluſis tamen excommunicatis, & nominatim Interdictis) Et hoc idem etiam expreſsè conceditur in dicto Priuilegio, pro omnibus illis, qui tempore Interdicti, vel Suſpenſionis à Diuinis in noſtris locis poſſunt humari, ſicut ſic fuiſſe dicitur Salamanticæ à multis iuriſtis expoſitum, ibiq; publicè practicatum; Ac etiam in omnibus Feſtis in quibus Interdictum ſuſpenditur, omnium fidelium cadauera, poſſunt cum eadem ſupradicta ſolennitate in noſtris Eccleſijs humari; vt in ſequenti continetur.

B Item decimoſeptimò Leo x. quòd in diebus Feſtiuis, in quibus ſuſpenduntur Interdicta, tàm virtute Priuilegiorum, quàm aliàs de Iure generaliter conceſſum, poſſint Fratres in Domibus ſuis intrà, & extrà Eccleſiam dicere, & facere omnia illa, quæ nullo exiſtente Interdicto fieri poſſunt: et ſic videtur, quòd in illis diebus poſſint omnia Sacramenta omnibus Fidelibus adminiſtrari; ſicut in eademmet Conceſſione dicitur; & etiam ab eodem Leon. x. Benedictinis fuit conceſſum. Et etiam ſibi videri (ait Corduba) quòd illis diebus poſſint in noſtris Eccleſijs omnes Seculares cum ſolennitate ſepeliri, cúm nulla in dicta Cōceſſione apponatur limitatio, quicquid dicat ipſe Collector ibi, tamen auctor expoſitor Bullæ Cruciatę tenet cum Collectore, vt magis vnitas, & conformitas ſeruetur. quicquid tamen ſit de hoc tenendum, ego annotaui aliqua ſupra id, quod ibi Collector ait, tenens cū Corduba. Habetur tit. Interd. 2. §. 7. & 11. Vt in. §. 11. ſup. C in §. 7.

Item decimooctauò in illis diebus, in quibus Interdictum ſuſpenditur, ac Ceſſatio à Diuinis, in noſtris Feſtiuitatibus, poſſunt pariter alii Clerici ſeculares in noſtris locis, nobiſcum ſe conformare, Miſſas, aliaq; D Diuina Officia ſolenniter celebrando, per multas Conceſſiones, dummodo non dederint cauſam Interdicto, &c. vt in aliis eſt ſupradictum. Habetur tit. Interd. 2. §. 12.3. per totum, vt trad. Sylueſt. tit. Interd. 5. q. 5. §. 7.

Item decimo nonò quando noſtro Monaſterio fuerit poſitum Interdictū, et nō Populo, ad iſtantiā alicuius perſonæ particularis ſi ita eī perſonæ erit expediēs, nō eſsemus obligati illud ſeruare, ſi aliméta Fratribus non dederint, cum hoc, quòd ipſi Religioſi non dederint tali Interdicto cauſam. Habetur tit. Interdi. 1. §. 15.

Item vigeſimò Iulius II. conceſſit Fratribus Minoribus, quòd ſi E contingat aliquam Ciuitatem, ſeu oppidum, cum duobus vel tribus milliaribus circumuicinis (infra quę milliaria Domus Fratrum Prædicatorum exiſtant) Eccleſiaſtico ſupponi interdicto, Fratres præfati (niſi cauſam interdicto dederint, vel eis ſpecialiter ex cauſa legitima interdictum fuerit) huiuſmodi Interdictum nullátenus ſeruare tenentur, ſi aliàs Domus ipſorum Fratrum de iure Interdicto talis oppidi, non cōprehendantur. Habetur tit. Interdi. 1. § 12. Nota, pro quocunque Interdicto.

Item vigeſimo primò eſt notandum, quòd Ceſſatio à Diuinis eſt quæ-

Ceſſatio à Diuinis quę ſit & quotuplex.

dam deſiſtentia à Diuinis Officiis, & ab adminiſtratione Sacramentorum. Et eſt duplex, generalis, quę fit in loco Vniuerſali, vt Ciuitate, oppido, aut parochia: & particularis, quæ particulari, ut in Eccleſia, aut Eccleſijs, ut Nauar. in man. cap. 77. num. 188. Vbi tenet contra id, quod dicit Collector tit. Interdictum 1. §. 17. ſcilicet, Ceſſationem à Diuinis generalem, & Interdictum Generale, eſſe idem; cuius contrarium, pluribus rationibus corroborando, infert, quòd proinde, qui habet Priuilegium audiendi Diuina Officia tempore Interdicti, non poterit tempore Ceſſationis: neq; qui habet Priuilegium audiendi tempore Ceſſationis generalis, poterit tempore ſpecialis: quamuis uerùm eſſe ait, quòd Interdictum generale, & Ceſſatio generalis, æquantur, quoad modificationem c. Alma Mater, & quoad rigorem Clement. P. de ſent. excom. A B

Item decimoſecundò Nota ſecundùm Cordubam, quòd Ceſſationis à Diuinis reperiuntur duę ſpecies, vna non rigoroſa, quæ ualet, & obſeruatur ſecundùm ius nouum, non aliter, ac ut obſeruatur Interdictũ iuxta Cap. Alma Mater; Alia uerò rigoroſa, quæ ſecundùm ius antiquum, uocatur Interdictum ualde ſtrictum; in qua, nec celebrabatur, nec fiebat Officium Diuinum, nec Sacramenta publicè dabantur, nec ſecretè, niſi Baptiſmum paruulis, & pœnitentia adultis; Et huiuſmodi etiam adhuc uti ſæpius eſt ſolitum. Et ideò, quando alicui per ſpeciale Priuilegium, uel Bullam conceditur, quòd tempore Interdicti etiam Apoſtolici, & Ceſſationis à Diuinis in ſua Domo poſſit, uel in Eccleſia, in altare portatili, celebrare, uel celebrari facere, aut Miſſas, & alia Officia Diuina audire, dubitatur an iſta talis Conceſſio, in prima Ceſſatione tantùm intelligatur, uel etiam in ſecunda: etiamſi multis Doctoribus eſt uiſum, debere intelligi de prima; quia, ut odioſa, debet reſtringi, ſecundùm ius commune, & non ſecundùm conſuetudinẽ, quam Pontifex ſcire minimè prǽſumitur, & hoc creditur eſſe uerum, ſecundùm Decretum in Bullis, & Priuilegijs, particularibus perſonis, conceſſis. Sed Priuilegia Religionibus conceſſa, quantùm ad hoc, intelliguntur & ualent, etiam in ſecunda ſpecie Ceſſationis rigoroſę: quoniam in fauorem Relig. prędicta Priuilegia debent amplè interpretari. Et ſic à conſuetudine interpretatur, cui debemus ſtare; Et ita, tempore Ceſſationis Rigoroſæ, Religioſi non poterunt extra ſua Monaſteria Miſſam celebrare, niſi quando aliquod Priuilegium concederet tempore Ceſſationis, & quando conſuetudo adeſſet ceſſandi in totum, poſſet celebrari: quia tũc clerici, & Religioſi illic poterunt celebrare. C D E

Habetur in c non eſt de ſponſal.

Quæſitum.

Concluſio ſupradictar. reſolutionũ.

Hæc eſt reſolutio, ac cõpilatio facta ab ipſo Ant. de Corduba, & ab ipſo auctore expoſit. Bullæ Cruciatæ, in. §. 5. relata; ubi omnibus Religioſis,

A giosis, qui huiuſmodi Priuilegijs gaudent, datur (& à me etiam repetitur lib.nter) quædam paterna, & ſalutaris admonitio, ut ſemper ſtudeant (maximè tempore Ceſſationis à Diuinis) ſe cum Eccleſia Matrice conformare, præcipuè in pulſandis campanis, vt Capitulo debitus perferatur honor, & conformitas obſeruetur; quam adeò inter Eccleſiaſticos ſeruari Deo placet: qui etiã conſiderare debent, quàm paruifaciant hæretici Eccleſiaſticas Cenſuras: & idcircò, Religioſi magis deberent, & verbis, & factis oſtendere (de ſuis Priuilegijs aliquid perden- Admonitio ſalutaris.

B do) reuerentiam, quæ cenſuris debetur.

Itaq; cõcludendo dicitur, quòd in Regnis, vbi Bulla Cruciatę non adeſt, poſsũt Religioſi ſupradictis Priuilegijs, ſine aliquo dubio, vti.

Sed uideamus nũc quid in Regnis, ubi talis Bulla erit, ſit obſeruandũ.

Vnde, poſtquàm vidimus quæ Priuilegia, tempore Interdicti, & Ceſſationis à Diuinis, Religioſi habeant, & quòd nõ ſint per Conc. Trid. reuocata: Iam reſtat aliud videndum, quod ſupra propoſuimus: ſi videlicet, Prædicti Religioſi, vel ſeculares ſupradictis Priuilegijs, in An vbi adeſt Bulla Cruciatę poſſit vti ſupradictis Priuilegiis.

C Regnis, vbi adeſt Bulla Cruciatæ, poſſint vti.

Pro cuius explicatione, ſit prima concluſio, quòd quantùm ad facultates illas, quę pro tali tempore à Iure communi eis conceduntur abſq; Bulla poſſę vti, non eſt dubium: quia talis Bulla ſuſpendit tantùm facultates illas, quæ ſunt gratiæ & Priuilegia, vltrà, vel contra ius commune: non autem illas, quæ ſunt in iure communi incorporatæ; vt alibi diximus. Pr. cõcluſio. In verbo.

Secunda Concluſio eſt, quòd Religioſi ſupradicti, omnibus iam dictis 2. concluſio

D Priuilegijs, quæ pro tali tempore Interdicti, & Ceſſationis à Diuinis habent, poſſunt abſq; Bulla, gaudere, inquantùm ad ipſos Fratres pertinent; non autem quantum ad ſeculares: quia in illa Bulla non ſuſpenduntur quidem Priuilegia ſuperioribus Ordinum Mẽdicantium, inquantum ad ſuos Fratres pertinent, ſed bene quoad ſeculares; Prout ait Collector, infra, tit. Priuilegia Fratrum, poſt. §. 33.

Tertia Concluſio eſt, quòd illi donati, vel famuli, qui nec ſunt profeſsi, nec profitendi habent voluntatem, quòd in Monaſterio ſolent or- 3. conclu.

E dinariè Miſsis inſeruire, aliaq; agere ad Diuina Officia pertinentia; licitè tunc temporis Interdicti, abſq; Bulla poterunt ſimilia officia, ſeu exercitia peragere: quia hoc fit, non per viam Priuilegij, ſed quia illud, Ius commune concedit, Iuxtà doctri. Nauar. in ſum. c. 27. n. 181. vbi ait, quòd tempore Interdicti, Clericus qui habet vnum famulum laicum, poteſt dicere Miſſam in Eccleſia, ſeruiente illo, ſiue eum receperit ante Interdictum, ſiue poſt, etiam quòd non habeat ille Bullam. Nauar.

Alia Conc. eſt, quòd huiuſmodi iam dictis Priuilegiis, inquantùm ad 4. concluſio.

Mmm 4 ſecula-

ſeculares ptinuerint, abſq; qđ ipſi Bullã habeãt, nos uti nõ poſſumus, cũ quãtũ ad illos, ſuſpẽdãtur in illa, ſed ſi recipiãtur ab illis, iã reualidãtur. A

Et in 4. illis Feſtiuit. ãni.

Et in ſum c. 27. nu. 186.

Sed eſt aduertendum, quòd in Feſtiuitatibus Sanctorum Ordinum ſupradictorum, in quibus Interdicta ſuſpenduntur, poſſunt, ut ſupradictum eſt, introduci interdicti, abſque quòd Bullam habeant, vt ait Nauar. quia hoc Priuilegium, etiam quoad ſeculares, Bulla non ſuſpendit, per Conceſsionem quandam Leonis x. in qua declarauit, qđ virtute Bullarum Cruciatæ, uel aliarum Indulgentiarum generalium quaſcunque reuocationes, aut ſuſpenſiones Priuilegiorum Ordinum, B etiam Mendicantium continentes, nunquam intelligantur reuocata, nec ſuſpenſa indulta, Priuilegia, & gratiæ conceſſæ, quoad perſonas Fratrum Minorum Obſer. & quoad ſuſpendendum Interdictum in Feſtiuitatibus Sanctorum ſui Ordinis: niſi de iis ſpecificè, & nominatim mentionem facerent. Et proinde com. generalis Cruciatæ in ſuis inſtructionibus, mandat Eccleſiaſticæ, & ſeculari curię, ut non permittãt publicari alias Bullas, & Indulgentias quæſtuarias, & nihil dicit, ut impediant publicari alias facultates, quæ non ſunt Indulgentiæ: cùm C iſtæ Bullæ intentum non impediant accumulandi, ſcilicet, pecuniam pro eius expeditione: & ſic uidentur ſuſpendi omnes Indulgentiæ quæſtuariæ, & omnes facultates contentæ in Bulla huiuſmodi, quæ antea uirtute aliorum indultorum habebantur; ut ait Collector, infra, in uerbo, Priuilegia, §. 33. & ibi multa alia ponuntur.

Vt habetur infra tit. Priuilegio .§. 23.

Habetur in ſtruc. §. 30.

Alia Conc. eſt, quòd, quando Interdictum ẽ perſonale tantũ, poſſunt Clerici, & Religioſi ianuis apertis celebrare, Interdictis expulſis, ac nõ interdictis admiſsis, ẽt quòd non habeant Bullam; quoniam, quãdo capitulum Alma mater, prohibet; ut ne tempore interdicti poſsit celebrari, niſi ianuis clauſis, loquitur de Interdicto locali, non autem perſonali; prout ſic refert. in ſupplem. tit. tractat. quorũdã dubiorum; fuiſſe determinatũ in Salamanca, contra aliquos dicentes prædictũ Capitulũ Alma mater, loqui & de interdicto locali, & perſonali. D

Quid ſit Interd. locale & perſonale & quid locale, & qđ perſonale & quid vnũquodq; iſtorum includat, ponit Nauar. in manuali ca. 27. n. 166.

Aliud aduertẽdum in hac materia Interdicti eſt, quòd cũ dicitur cõcedi, aliquem tali tempore poſſe ſepeliri cum pompa moderata, uel ſolenniter, ut Interdictum, primò §. 13. E

Vltra ea, quę dicuntur ibi à Collectore, & Corduba, eſt ſciendũ, quòd idẽ Corduba in ſuo quęſtionario, tract. de Indulg. q. 43. dub. 5. ait, quòd in Bulla data contra Infideles per Iuliũ. 3. anno. 1552. declaratũ fuit, quòd per pompam moderatam intelligatur, quando fit medietas eius ſolennitatis, quæ fieri ſolet extra interdictum, cantando, et pulſando campanas, iuxta qualitatẽ pſonæ, ideq; declaratur in Bulla data à Pio IV. ãni. 1564. et 1565. ac reliqua relĩquũtur in arbitriũ Ordinarii, ſi in eo loco, ubi

Pompa moderata quæ dicatur.

A *vbi mortuus ſepelitur, fuerit præſens, aliàs in arbitrium Parochi; & aduertit Corduba, quòd in Hiſpania communiter practicatur diſpoſitio Leonis X. in Bulla Cruciatæ contra Africã, anno 1516. ſed in hoc caſu debet attendi conſuetudo Epiſcopatorum.*

ITINERANTES FRATRES.

INNOCENTIVS IV. conceſsit Fratribus 1
B Minoribus, vt, quando ratione itineris, vel alterius rei cauſa, extra Conuentus, ſeu loca ſua, quemlibet, vel quoſlibet eorum contigerit degere, poſsint Diuinum Officium Fratres cum Fratribus, aut ſimul cum alijs Regularibus perſonis, vel quilibet ſeparatim facere, alio quã Romano Ordine placuerit. Et quòd id ſufficiat ad perſoluendum debitum, ad quod Fratres, ratione Regulæ, tenentur; nec iterum proprium Officiũ
C dicere teneantur, B. fo. 55. Et ffo. 138. conce. 305. Diuinũ Officium.

ALEXANDER IV. conceſsit omnibus recipientibus Fratres Mino. viatores in domibus ſuis, & miniſtrantibus alimẽta, ſoluentibus naula, paſſalia, & alia pietatis obſequia dictis Fratribus miniſtrantibus, Indulgentiam quadraginta annorum, b. ffo. 260. conceſsio. 655. 2 Indulgentia.

CONCILIVM Conſtantienſe ſtatuit, quòd quando Fratres Mi. Obſer. quacunq; ex cauſa per mundum proficiſcentur, ſeu
D iter fecerint, poſsint ad Loca, & Conuentus Fratrum Conuẽtualium eiuſdem Ordinis declinare, ſi voluerint. Ad alia verò loca Fratrum in Obſeruantia ſibi ſimilium ſemper declinare teneantur; iuxta quod in ſtatutis Ordinis continetur, B. fo. 26. Et ffo. 110. conce. 236. 3 Hoſpitium.

CALISTVS III. ſtatuit, & ordinauit, quòd omnes, & ſinguli Fratres Mi. tàm Conuentuales, quàm Obſeruantes, ad Ciuitates, terras, ſiue caſtra, in quibus Conuentus dicti Ordi- 4
E nis fuerint, pro tempore accedentes, teneantur & debeant eorundem locorũ Prælatis ſuis reſpectiuè ſe præſentare. In qua quidem Ciuitate, vel terra, ſi vnus duntaxat Conuentus fuerit, ad ipſius vnius Prælatum debeant ſe conferre, illius mandatis humiliter pariturì. Et præcepit ſub excommunicationis pœna, nè in prædictis Ciuitatibus, ſeu terris, ſine Prælatorum ſuorum licentia permanere Præſumant, B. fo. 6. Et ffo. 90. conce. 197. prope finem. Excõmunicatio.

Aduer-

Collector. Aduertendum eſt, quòd præfata Conſtitutio fuit ſuſpenſa, A
& annullata per Piũ II. quouſq; aliter prouideretur, B.ffo.92.
conceſsione 200.

5 Indulgentia. INNOCENTIVS VIII. conceſsit, quòd Fratres Mino.qui
per obedientiã reperiuntur extra Conuentus, & loca, poſsint
promereri Indulgentias Stationum, & alias conceſſas in Ec-
cleſijs Fratrum Mino.dicendo quinquies, Pater Noſter, & aue
Maria, in quacunq; Eccleſia,& loco ea dixerint pro intentio-
ne, & propoſito illius Indulgentię, prout illi, qui prædictis B
ſuis locis dicunt ea.o.fo.65. Et ffo.69. conce. 160.

6 Ieiunium. LEO X. conceſsit, quòd Fratres Mi. itinerantes poſsint
transferre ieiunium diei iteneris ad alium diem.o.fff.93.con-
ceſsione 286.

Collector. Quoad hoſpitia perpetua relicta pro Fratribus itineranti-
bus, habetur quædam declaratio Capituli generalis in dictio-
ne Paupertas, poſt.§.7.

C

LAICI FRATRES.

1 Indulg.plen. CALISTVS III. conceſsit, quòd Fratres Mi. Laici
poſsint tangere Calices, & lauare Corporalia,
& alia Eccleſiaſtica, cùm expedierit, o. ffu. 65.
conce. 91. Et fffo. 101. conce. 398.

INNOCENTIVS VIII. conceſsit prædictis
1 Cõicare. Fratribus Laicis Indulgentiam plena. quando D
communicant in diebus Dominicis,& Feſtiuitatibus Domini,
& Beatæ Mariæ, ac Sanctorum noſtri Ordinis,o. ffo. 69. con-
ceſsione 148.

3 Miſſa. LEO X conceſsit, quòd Fratres prædicti Laici ſocij Gene-
ralium,vel Prouincialium, eo tantùm tempore,quo Socij sũt,
& extra loca, & Conuentus, cùm inſeruiunt Miſsis prædictis
Prælatis,poſsint proprijs manibus tractare vaſa ſacri Miniſte
rij, ſ. Calices, & Corporalia, explicando,& plicando poſt E
Miſſam, ſicut Clericus in Sacris conſtitutus. In Conuentibus
verò, vbi ſunt alij Fratres ad miniſtrandum, concedere recu-
ſauit, o. ffo.92. conce 269.

Collector. Non obſtante hac Conceſsione ſtricta, poſſunt Fratres vti
prima ſuprapoſita; quia, qui hanc impetrauit ignorabat pri-
mam, & quia in hac non ponitur aliqua reuocatio alterius.

Idem Leo ſtatuit, quòd, quãdo aliquis Frater Laicus ad Cle
ricatum

A ricatum aſcenderit, extra obedientiam Prælatorum Ordinis, etiam ſi vſque ad ſacerdotium promotus ſit, poſtquam reuerſus fuerit, omni honore Clericali priuetur; nec permittatur Canonicum perſoluere officium: ſed Laicorum officium perſoluens, ad merum ſtatum ſuum Laicalem reducatur.

Virtute præfatę Conceſsionis, in Capitulo generali Lugduni celebrato, fuit renouatum Statutum, nè Fratres Laici ad Clericatum aſcendant, ſine conſenſu Generalis Miniſtri, aut Collector. Statutum generale.
B Capituli Generalis. Et hoc vigore prædicti Indulti, à Sãctiſſimo Domino Papa Leone, nouiſsimè Ordini conceſsi. Collector.

Ratione præfati Statuti auctoritate Apoſtolica facti, non poſſunt ex tunc vllo modo aliqui Fratres Laici ad Ordines Sacros, neq; ad Clericatum promoueri, vel aſſumi à quibuſcũq; Prælatis Ordinis Generali Miniſtro inferioribus, etiã in ſuis Capitulis Prouincialibus: niſi de nouo obtineatur Auctoritas Apoſtolica ſpecialis, vel generalis: uel habeatur Commiſ-
C ſio à Miniſtro Generali. ¶ Aduerte etiam, quòd iſtud non habetur in Priuilegijs Ordinis impreſsis: ſed fuit publicatum in Capitulo generali Lugduñ. anno Domini 1518. præſidente Auctoritate Apoſtolica Reuerẽdiſſ. Domino Cardinali de Ara Cæli; & fuit poſitum in tabula diffinitionis prædicti Capituli generalis. Collector.

Sciendum eſt inſuper, quòd circa Fratres Minores Laicos ordinata ſunt nõnulla in alijs diuerſis Capitulis generalibus;
D prout inferius annotantur.

In Capitulo generali, vbi fuit electus Quintus Miniſter Generalis, præſente Summo Pontifice Gregorio IX. inhabilitati ſunt Fratres Laici ad officia Ordinis; qui vſq; tunc dicta officia, vt Clerici exercebant, fo. 209. tracta. 3. Et ffo. 227. tracta. 2. Statutũ generale.

In Capitulo generali Barchinone celebrato; vbi fuit electus 2. Vicarius Generalis, ordinatum eſt, quòd nullus Frater Lai- Statutũ generale.
E cus ad Clericatum aſcendat, ſed vnuſquiſq; in ſua vocatione, qua à Deo vocatus eſt, permaneat. Et quòd nullus eorum Tõſuram Clericalem ferat: niſi eam ab Epiſcopo receperit; & ſit tunc in parua quantitate, fo. 218. tracta. 3. Et ffo. 236. tra. 2.

In Capitulo Generali, in Conuentu Montis Lucij celebrato, vbi fuit electus 6. Vicarius Generalis, ordinatum eſt, quòd quicunque Frater Laicus apoſtatauerit, & extra familiam ordines ſuſceperit, ſi contingat ipſum demum in Familia noſtra Statutum generale.

recipi

recipi, maneat ſuſpẽſus ab executione Ordinum, & ab omni A promotione ad officia omnimodè, quoad vſque per Generale Capitulum fuerit aliud determinatum, fo.222.tracta.3. Et ffo. 240. tractatu. 2.

Statutũ generale. In dicto Capitulo generali celebrato in Conuentu Montis Lucij; vbi fuit electus 13. Vicarius Generalis, ordinatum eſt, quòd Fratres Laici, qui ad Clericatum, ſeu ad Sacros Ordines, contra generale Statutum promoti fuerint, vel in poſterũ promotionem procurare directè, vel indirectè prçſumpſerint, B ad vlteriores gradus, vel ordines nulla ratione promoueantur. Et ſi in officijs Prçlationis, Præſidentiæ, vel Confeſsionis extiterint, ſint in ipſo facto priuati, ffo.224. tractatu 2.

Collector. Quçſtio. DEMVM circa præfatos Fratres Laicos occurrit dubiũm ſcitu dignum, ſcilicet, vtrùm Laici Ordinis noſtri Minorum apoſtatantes ab Ordine, ac in huiuſmodi Apoſtaſia ad Sacros Ordines promoti, cùm ad ordinem reducuntur, vel redeunt

Reſponſio. ſua ſponte, permitti debeant Tonſuram, vt alij Fratres clerici, ferre? ¶ Et ſaluo meliori iudicio reſpondetur, quòd C non, propter plures rationes in auctoritatibus Iuris fundatas. ¶ Primò, quia inobediens, & rebellis, non debet eſſe potioris conditionis, quàm obediens; per tex. in c. Contingit, de dolo, & contumacia. Cum ergo prædicti ſint manifeſti inobedientes, eorum conditio non debet eſſe potior quàm aliorũ obedientium, & quietorum. Ad quod facit tex. in c. Cum qui, de præbendis, lib.6. Nam dicit ibi Papa, quòd non decet, vt D ſtultus melioris, quàm peritus conditionis exiſtat. Vel quòd inuaſor: eo quòd iniuſte ingreditur, priuilegio potiori gaudeat. Cùm igitur ſtultitia prædictorum, & præſumptio maxima, ſecundùm iudicium hominũ manifeſtiſsimè conſtet, quòd præcipua cauſa ſit ad oſtendendum huiuſmodi, ſignum tonſuræ clericalis, & quòd ſic inuadendo, vel vſurpando alienum, ſcilicet voluntatem propriam de manu Prçlati, reportarent commodum, & honorẽ; quod abſurdum, & ſcandaloſum alijs E piè viuentibus videretur, claret non eſſe iſtud permittendum. ¶ Item, peccata ſuos debent tenere auctores; vt in c. Quæſiuit, de his quæ fiunt à maiori parte Capituli. Cum ergo iſti fuerint perpetratores delicti, decet, vt ipſi pœnam debeant ſuſtinere; quod fit, eorum conatui non condeſcendendo, ſed reſiſtendo. Igitur, &c. ¶ Præterea, in quo quis deliquit, in eo debet puniri; vt habetur in c. fi. de tẽporibus ordi. lib.6. vbi Epi-

ſcopo

A ſcopo ordinanti aliquas conditiones perſonarum imponitur pœna, quòd per annum à collatione Eccleſiaſticę Tonſuræ maneat ſuſpenſus; ut in quo peccauit, puniatur. Sed cum huiuſmodi Fratres contra prohibitionem, nòn ſolùm Ordinis, ſed etiam Summi Pontificis, attentauerint Sacros ſuſcipere Ordines, iuſtum eſt, vt modo ſupradicto, vltra alias pœnas, puniantur. Conſtitutiones enim Ordinis, cùm Auctoritate Papę ſint factæ, tanquam ab ipſo editæ, ſunt reputandæ: quia

B vt iuriſconſultus, ff. de væteri Iure enucleando, dicit: Omnia noſtra facimus, quibus auctoritatē impartimur. Igitur, &c. ¶ Amplius, ex delicto non debet quis facere conditionem ſuā meliorem, ut in. l. 3. ff. de donat inter vi. & vxo. Si ergo prædicti delinquentes, in hoc tolerarentur, ſequeretur, quòd boni Religioſi (ſaltem ſecundùm iudicium hominum) inferiores prædictis iudicarentur; & contra dictum Sapientis, peccatores in malitia ſua fouerentur, quod omnibus ſanæ mentis ab-

C hominabile videtur. Et pręſertim, qnia cùm delictum iſtorū ſit valde qualificatum, non decet, vt aliquo modo tolerentur, cum tex. in c. Si verè, de ſententia excommunicationis, dicat quòd verè pœnitentes, ex pœnitentia non debent damnum reportare, & peccatores commodum ex contumacia. Igitur, &c. ¶ Vlterius, quòd huiuſmodi apoſtatę præfato ſigno Tonſurę debeant priuari, probatur per glo. expreſſam in c. Degradatio, de pœnis, lib. 6. Dicit namque ibi tex. quòd Clerici de-

D gradandi, debent exui veſtibus ſacris, & auferri ab eis omnia per Epiſcopum, quæ in eorum ordinatione collata fuerāt, vſque ad primam veſtem datam in collatione Tonſuræ. Et ſubiungit, quòd debet radi caput ipſius, ſeu tonderi, ne Tonſuræ, aut Clericatus veſtigium maneat in eodem. Super quo verbo, ſcilicet, in eodem, dicit glo. Ita faciunt Monachi apoſtatæ, faciunt enim ſe in totum tondere, ne appareant veſtigia Monachatus. Hæc glo. Vnde colligitur, quòd in poteſtate

E Prælatorum eſt prędictam pœnam imponere propter apoſtaſiam. Et nedùm iſtis, ſcilicet, etiam quibuſcunq; ab Ordine apoſtatantibus. ¶ Ad idem facit dictum Ricardi IV. ſen. di. 24. ar. 2. q. 1. vbi arguendo, an Clerici, per quos in Eccleſia ſcandalum generatur, debeant portare Tonſuram: in deciſione dicit, quòd ſunt compellendi portare illam: niſi fortè tale facinus commiſerint, pro quo debeant priuari clericali Priuilegio, ſcilicet, delationis Tonſurę. Cùm ergo præ-

fati

fati commiſerint tale delictum, quòd citra hęreſim, in Ordine A
pro maiori reputatur; ſequitur, quòd nullo modo tales debẽt tolerari in hoc prætextu ordinum, ſic ſuſceptorum. ¶ Inſuper ad corroborationem omnium prædictorum facit, quod Petrus de Palude dicit, ſcilicet, quòd pœna textus c. Vnici, de bigamis lib. 6. qui, vltra alias pœnas, ſub anathemate prohibet illis deferre tonſuram: comprehendit etiam alios irregulares; qui non debent Tonſurari ſub pœna prædicta. Refert hęc florentinus, 3. parte ti. 14. c. 16. §. 6. ante medium. Sequi B
tur ergò, quòd cùm pręd1cti ſint, ſecundùm iura, irregulares manifeſti: ita quòd ſolus Papa poteſt cum eis diſpenſarè, vt in ſuſceptis miniſtrent, vel ad vlteriora aſcendant; vt in c. fi. de bigamis: & vltra huiuſmodi pœnam, per Conſtitiones Ordinis, ſunt incapaces, ac ſuſpenſi, & inhabiles: quòd nullo modo in delatione Tonſuræ tales apoſtatę poſſunt, aut debent tolerari. ¶ Sed vtrùm huiuſmodi Fratres teneantur ad Diuinum Officium perſoluendum, vt alij Clerici, ex quo ad Clericatum C
(licèt de facto) ſunt promoti? Apparet quòd non: præſertim ſi ſunt ignorantes: quia ſecundùm iura, impoſsibilium nulla eſt obligatio. Et quia auctoritate Apoſtolica ſic determinatum eſt; vt patet, ſupra, §. quarto.

LEGATA.

1 SIXTVS IV. conceſsit, quòd Prælati Fratrum Minor. obſeruan. poſsint commutare legata D
facta locis eiuſdem Ordinis ad vnum vſum in alium: ſine ſcandalo tamen illorum, ad quos ſolutio talium legatorum pertinet, o. fo. 62. Et ffo. 66. conce. 95. Et ffo. 95. conce. 317.

Collector. Vide circa huiuſmodi materiam, aliqua in dictionibus Cõmutare: & Eleemoſynas, §. 2. & Hęredes, ſeu hæreditas, §. 2. Et attẽde ad illa, quæ ponũtur ibidem poſt omnes Conceſsiones.

E

CAPVCCINI ANNOTATIO.

CVM ſupra, in prima parte, in verbo Hæreditas, aliquas attulerim Deciſiones pro hęreditatibus ſuſcipiẽdis, vel non ſuſcipiendis à Fratribus; nunc etiam aliquas alias ad hanc legatorum materiam ſpectãtes apponere cenſui, ex his, quæ Corduba, & alij expoſitores noſtræ

A *noſtræ Regulæ in 6. eius cap. declarant.*

Vnde eſt ſciendum, quòd ſi aliqua particularia legata fuerint Fratribus Minoribus relicta, poterunt vtiq; illa, ſi indigeant (vt omnes expoſitores aiunt) acceptare. Verùm, quia quandoq; Fratribus, poterit fortè legari pecunia, quandoq; immobilia, quandoq; alia, quæ vſu conſumuntur, & quandoq; aliquid annuum, de ſingulis ponam Deciſionem (breuiter tamen) particularem.

Legatorum varietas.

Quando ergò pecunia legatur, licèt tale videatur non valere le-
B *gatum; cùm in Regul. ſit expreſſum, vt Fratres nullo modo per ſe, neq; per interpoſitam perſonam, denarios, uel pecuniam recipiant: Nicolaus tamen III. In Decret. Exiit §. Cæterum, talia valere legata declarauit; modò per amicos ſpirituales in Fratrum neceſſitates conuertantur; prout in eleemoſynis pecuniariis, quę à uiuentibus largiuntur, fieri poteſt: Et quòd ſint in quantitate moderata, & non in fraudem paupertatis; ut dixit Clem. V. in Clem. Exiuit. Quæ moderata quantitas, ab ipſa præſenti, uel imminenti neceſſitate metietur; & à Mi-*
C *niſtris, & Cuſtodibus ſimul, & ſeorſum in ſuis adminiſtrationibus, & Cuſtodiis cum diſcretione diiudicabitur, ita, ut ſemper in eis ſancta eluceat Paupertas; ut in dicta Decretali Exiit §. In ſuper nec utenſilia, dicitur: Et ſic Guardianus, & Conuentus non poterunt determinare, quæ ſit quantitas moderata, niſi ſupradicti Prælati.*

pecunia legata poteſt acceptari à Fratribus.

Quantitas moderata Eleemoſynę qualis.

Et licèt hæredes ad iſta ſoluenda, ex officio Iudicis cogi poſſint, nullum tamen ius, ſeu ciuilis actio ipſis Fratribus acquiritur; adeò, vt nec per eos, nec eorum nomine ad illa ſoluenda cogi poſſunt: ſed quonam mo-
D *do illa poſſint Fratres conſequi (hęredibus negligentibus ad illa ſoluenda) dicemus paulò infra.*

Sed ſi quæres, quid fiet de ſuperfluo moderatę quantitatis relictæ, quod ſupereſt, ultra imminentes Fratrum neceſſitates? Reſpondet Barthol. in Minor. lib. 2. d. 1. c. 3. quòd Fratres tale reſiduum, nec petere, nec exigere poſſunt, donec noua emerſerit neceſſitas (intellige, ſcilicet, infra modicum tempus; ut Bald. in conſ. 22. expreſsè dicit) quo caſu, eleemoſynaliter tantùm, & non aliter illud reſiduum petant.

Superfluũ pecuniæ legatę an poſſit recipi.

E *Sed ſi aliquod legatum fuerit eis relictum ad certam cauſam; utputa pro induendis Fratribus, & huiuſmodi; & ad hoc non fuerit neceſſaria tota pecunia relicta; dicit Bart. in d. lib. 2. d. 3. c. 2. quòd hoc in Legatis non reperitur expreſſum, ſicut in Eleemoſyna oblata inter uiuos. Vbi ſi quid de ipſa pecunia habita, expleta determinata neceſſitate, ſupererit, non poteſt in aliam neceſſitatem expendi, niſi pecuniæ dominus conſentiat, aliàs ei reſtituetur; ut dicitur in d. cap. Exiit §. quia uerò puritatem. Ex quo uideretur etiam dicendum, quòd reſiduum le-*

gati

gati remanere debeat apud hæredens, ſi rogatus à Fratribus conſentire A
noluerit, quòd in aliam neceſſitatem expendatur. Attamen contrarium eſt veritas; nam licèt ille, qui pecuniam dedit, poßit illam, dum viuit, reuocare, & repetere, dùm expenſa non eſt: hoc tamen hæredibus non permittitur. Vt l. 4. ff. de ſeru. export. Et hoc etiam videtur declarari in dicta decretal. Exijt. §. In eo verò caſu. Quare concludit Barthol. quòd, ſi cauſa, propter quam legata eſt pecunia, ſit finita, reſiduum expendetur in aliam neceſſitatem præſentem, vel imminentem. Quem ſequitur Bald. ibidem Anchar. in dicta Clem. Exiui. Et ſerena B
conſcient. q. 18. non enim debet hoc accreſci hęredi, ſed pro defuncti anima, in aliam Fratrum neceſſitatem conuerti debet; vt de vſufruct. legat. l. legatum & ff. de oper. publ. l. finali.

Et idē dicendū eſt, quādo legatum eſt relictū pro aliqua determinata cauſa, ſeu neceſsitate, quæ, licèt tunc non adſit, in aliam tamen commutabitur cauſam, ſeu neceſſitatem, per prædicta iura. Quòd ſi res legata ſit mobilis, & in propria ſpecie ab ipſis Fratribus utibilis, vt eſt frumentum, oleum, lana, & huiuſmodi, licitè à Fratribus poterit (ſi ea indigeant) acceptari, ſicut quæcunq; alia nō pecuniaria eleemoſyna, quæ C
à Fratribus mendicatur, ſeu liberaliter offertur.

Legata immobilium. *Si verò quæ Fratribus legantur, res immobiles ſunt; vt domus, Ager vinea, &c. ſi in legando, teſtator modum congruum expreſſerit, vt ſcilicet, per perſonas idoneas diſtrahantur, & earum pecunia in ædificijs, & alijs neceſsitatibus Fratrum conuertatur: tunc benè poterunt huiuſmodi legata Fratres acceptare, eo modo, quo & pecuniaria legata.* D

Legata ſine modo intel liguntur cũ modo. *Idem dicendum eſt, vbi indifferenter, ſine ulla expreſsione alicuius modi, ſeu cauſæ huiuſmodi legata ipſis fuerint Fratribus relicta: tunc enim modo congruo, & Fratribus licito relicta intelliguntur; vt habetur in Decretali exijt. §. Ad hæc.*

Legata modo incongruo, non licent Fratribus. *Quòd ſi modus incongruus à Teſtatore fuerit expreſſus. Dicit Nic. 3. per hæc Verba, in cap. Exijt. §. Ad hæc. Quòd ſi teſtator, modum exprimat in legando, ſecundùm quem Fratribus, eorum inſpecta conditione, non liceret recipere; Vt ſi legaret Fratribus vineam, vel agrum ad* E
excolendum, domum ad locandum, vel ſimilia verba in ſimilibus proferret; quòd tunc à tali legato, & eius receptione per omnē modum Fratres abſtineant. hęc. Nic. In tantum, quòd nedum talia legata Fratres recipere poterunt, verùm etiam (vt annotauit Bart. in Minoric. lib. 2. d. 2. c. 1.) nec poterunt æſtimationem recipere, nam modus vnus recipiendi Legatum, eſt, æſtimationem recipere: vt. l. ſi domus, §. qui confitetur ff. de leg. primò & l. non dubium §. fin. ff. de leg. 3

Concordat Bald. in auth. ingreſſi, & Petr. Anchar. in dict. Clement. & ſerena cõſc. q. 22.

Sed

A *Sed eſt aduertendum, quòd quando huiuſmodi incongruitas non prouenit ratione ſtatus, & conditionis Fratrum generaliter (vt erat illud de Vinea ad excolendum, &c.) ſed potius, alicuius Fratris particularis, (putà ſi Laico eſſent legati libri, Miſſale, vel ſimile) tunc, ſecundùm Iura, omnis ſubuicitur de Legatis impoſſibilitas. Vt .l. obtinu t. de cond. & demo. & C. de Inſtitut & Subſtit. l. reprehendenda, & debet transmutari in alium modum poſſibilem, l. legati .ff. de vſufruct. legat. Vnde, exempli gratia, ſi legatur Fratribus Minoribus*
B *vinea ad excolendum, vel tanta pecunia, vt ex ea emant paramenta, vel alia ſuperflua, pro ſeruitio Eccleſiæ, & cætera huiuſmodi: tale Legatum nullo modo valet, quia hæc ſuperflua habere, ſtatui Fratrum Minorum, & Regulæ repugnat. Si verò aliqua pecuniæ quantitas legatur pro aliquibus rebus licitis, quibus tamen Fratres non egeant, tenet Legatum: non enim expreſſit Teſtator modum illicitum, ex ipſa Regula, ſed ex eo tantùm illicitus, quia prædictis rebus Fratres non indigent. Quo caſu, ſecundùm Iura allegata, tollitur impoſſibilitas*
C *à Legato, & commutatur in alias Fratrum neceſſitates.*

Et idem dicendum eſſe aliqui tenent, cùm aliquod relinquitur Fratribus ædificium, ſeu fundus pro loco, ſeu Conuentu conſtruendo ipſis Fratribus, licèt enim Fratres non indigeant loco, quia iam habent: hic tamen talis modus impoſſibilis, in aliam mutabitur cauſam Fratribus neceſſariam; vt memoria, & ſalus animæ defuncti ſeruetur, l. Legatum .ff. de vſufruct. leg. Non enim hic modus expreſſus in Legato continet impoſſibilitatem, ratione ſtatus, & Regul. Fratrum Mi- Impoſſibilitas Legatorum, quando commutari poteſt.
D *nor. cùm poſſint Fratres habere loca: Sed impoſſibilitatem habet aliunde; ex eo, ſcilicet, quia Fratres habent locum, & non indigent alio: & ideò in aliam commutabitur neceſſitatem ipſorum Fratrum.*

Sed dices, per quem fiet hæc transmutatio in aliam neceſſariam cauſam? Dico, quòd fiet de conſenſu vtriuſq; partis, hæredis ſcilicet, & Prouincialis, ſeu Cuſtodis: Vt Bart. in Minor. lib. 2. d. 2. c. 3. dicit, per dictam l. Legatum .ff. de vſufruct. legat. Vbi enim, aliquod adeſt impedimentum iuris: vt illud, quod Teſtator iuſsit, de iure fieri non Tranſmutatio vnius in aliã neceſſitatem àquo fiet.
E *poſsit; vel facti, vt eſt in caſu, quia Fratres non indigent Monaſterio, ſeu loco, ſufficit mutuus vtriuſq; partis conſenſus: ſecus autem, ſi licitè fieri de iure, & de facto poſſet id, quod Teſtator iuſsit; quia tunc in aliam non poſſet neceſſariam cauſam fieri tranſmutatio, ſine permiſſione Summi Pontificis, ſeu Principis, vt dixit Bart. ibidem per l. p. & l. Legatum, in principio. de adminiſt. rer. ad Ciuit. pertin. & per cap. p. de relig. dom. Quòd ſi diſcordes erunt, Iudex erit medius, cuius auctoritati eſt ſtandum. Qui Iudex magis eius uoluntati fauebit,*

Cui relictum eſt Legatum, quàm eius à quo eſt Legatum præſtandum, A ut dicta .l. Legatum .§. ſi uerò plures. & hoc intellige, non ut Miniſter habeat hæredem in Iudicium prouocare, ſed quando hæres fortè ab alio Epiſcopo, ſcilicet, uel Syndico in Iudicium reuocaretur, poterit tunc Miniſter, ſeu Cuſtos ſuam Iudici uoluntatem declarare.

Legata annui redditus an poſſint acceptari à Fratribus.

Si uerò aliquid annuum, ſeu aliqui redditus Fratribus relinquantur, quia redditus inter immobilia computantur. Vti. C. de ſacr. ſanct. Eccleſ. ſ. Iubemus, & Clementina Exiui .§. Annui redditus proinde, ſicut diximus de immobilibus legatis Fratribus, abſque ali- B cuius modi particularis, quòd poſsint illa uendi, & in eorum neceſsitates præſentes, uel imminentes conuerti, per Decret. Exiit .§. Adhæc; Sic, & hoc annuum, ſeu huiuſmodi redditus in Fratrum neceſsitates uendi poterunt, ſi abſque modo illicito Fratribus relinquantur. Legatum enim annuum, ſeu redditus, Fratribus non interdicitur, per Clem. Exiui. §. Annui redditus, ratione rei legatæ, ſed ratione modi à Teſtatore expreſsi; ut puta, quòd annuatim Fratribus perſoluatur: hic enim modus expreſſus, Regulæ, & conditioni Fratrum Minorum repugnat. C Ideò nec Legatum, nec eius æſtimationem petere aliquando poterunt. Si uerò talis redditus ſimpliciter Fratribus legetur, abſque eo modo, quòd annuatim ſoluatur; ſolùm tunc uidetur illud ius percipiendi Fratribus relictum; quód uendi poteſt, & in Fratrum neceſsitates præſentes, uel imminentes conuerti. Et hæc eſt Bart. ſent. quam ſequitur Anchar. in d. Clem. Exiui.

Idemq; dicendum eſt per omnia (ſecundùm prædictos) ſi relinquatur aliquid perpetuum, diurnum, uel per aliquas diuiſiones temporum; D ut de triennio in triennium, & ſimilibus, ut .ff. de tranſact. l. cum hi, .§. ſi cui, & .ff. de Aliment. & ciba. legat. l. libertis quos. ſi enim perpetuum erit Legatum, ut ſingulis diebus, ſeu annis, uel per aliquas diuiſiones temporum perpetuò ſoluatur; e noſtra Regulę profeſsione prohibitum Fratribus comprobatur.

Legatũ perpetuum interdicitur Fratribus.

Si verò aliquid annuum, non perpetuum, ſed vſque ad certum tempus, Fratribus fuerit legatum: licet propter limitationem temporis, non videatur quid annuum eſſe legatum, ſed vnum tantùm legatum E dilatum ad tantum tempus, quod idem eſt, quòd vna in plures diuiſa ſolutiones præſtatio; Idem tamen Bart. vbi ſupra, aſſerit, ab huiuſmodi Legato debere Fratres penitus abſtinere: quia hoc eorum ſtatui, & mendicitati repugnat. non enim viuerent ſimpliciter in ſpe Dei, ob certam ſpem, quam in illo ſibi facto Legato, ad tantum tempus haberent. Quem ſequitur Seren. Conſc. q. 19. Federicus autem de Senis, quem ſequuntur Bart. & Ancar. & Zambarel. conſ. 22. & Corduba.

A dubs, q. 11. in expoſit. 6. cap. Reg. dicit tale Legatum valere, eiuſ-
demq; Fratres eſſe capaces, ſi ad modicum tempus ſit factum; quia
potius ſumma quædam dilata cenſetur legata, quàm aliquid annuum.
Nec per hoc videtur mendicitas tolli, ſed aliquo modo ſubleuari. Se-
cùs autem ſi ad longum tempus fieret Legatum, quia ſic inter immo-
bilia computaretur, & Fratres eam non poſſent recipere.

Legata ad modicũ tẽpus qualia ſunt.

Modicum autem tempus, prædicti omnes eſſe putant, ſi infra de-
cem annos, & non vltra fiet Legatum. Vnde ſi quid Fratribus per
B decem annos ſingulis infra dictum tempus præſtandum Fratribus le-
garetur, valere, & licitè à Fratribus recipi poſſe, tenent. Quod ego
intelligerem, ſi illud præſtandum ſingulis annis illis, fuerit quid mini-
mum: quia ſi eſſet, ita magnum, quòd poſſet per illud decennium Fra-
trum neceſsitatibus prouideri, tunc per illud præfinitum tempus non
viuerent ſimpliciter in ſpe Dei, propter ſpem illam, quam in illo Lega-
to haberent, & ſic repugnaret coram ſtatui.

Ex quibus colliges, quid tenendum ſit de Anniuerſariis defuncto-
C rum. ſi enim certa eleemoſyna pro dicendis Miſsis annuatim præſtan
da relinquitur in perpetuum, vel longum tempus, non ualet; nec eam
Fratres licitè accipere poterunt: Si autem ad breue tempus, & quid
exiguum fuerit, nullo uidetur iure prohiberi: licèt noſtra Capucci-
norum Congregatio hactenus hæc non admiſerit. Et idem per omnia
dicendum eſt, ſi aliquid annuum indirectè Fratribus relinquatur: Vt
puta, quia grauatur hæres, ut quotannis Fratres talis loci ueſtiat, uel
aliquid aliud annuum ipſis ſoluat: Hoc enim nullo modo licet Fratri-
D bus recipere; niſi quid exiguum ſit, & ad breue tempus relictum:
quia aliàs in fraudem factum eſſe cenſetur, ut ff. de donation. l. quod
conditiones, & annotauit Bart. in d. lib. 2. d. 6. cap. 4. & ſer. con-
ſc. q. 19.

Anniuerſaria defunctorum an ſint nobis licita.

Annuũ indirectè Fratribus relictum.

Federicus tamen prædictus conſ. 22. & alij in locis præallegatis,
quos & Cord. & Zãbarella in d. Clem. Exiui, & Seren. conſc. q. 20. ſe-
quuntur, uolunt, quòd ſi quid annuum perpetuum ad Diuinum cultum
ſit relictum, ut puta, quòd hæres quotannis ſoluat uinum pro Sacri-
E ſtia, farinam pro hoſtiis, oleum pro lampadibus, candelas, &c. licitè
à Fratribus recipi poſsit, etiam quòd in perpetuum ſit. quia per tale
Legatum non tollitur mendicitas Fratrum, nec eorum prouidetur ne-
ceſsitatibus, ſed Eccleſiæ. Et hæc, ut non ciuiliter, ſed humiliter, &
eleemoſynaliter recipiantur.

Legata pro rebus Eccleſiæ an liceant?

Quia hęc, annui redditus ſunt, & inter immobilia computantur,
ut iam ex dictis patet, & Monaſteria Capuccinorum Sancti Franciſci,
& eorum, qui Minorum de Obſeruantia uocantur, immobilia ex

Bona immobilia, Capuccinis, & Obſeruant. prohibita.

Concil. Trident. Seſſ. 25. capit. tertio habere non poſſunt. A

Legata iſta per quos expendatur in Fratrum neceſſit.

Sed quis talia legata, Fratribus relicta, quæ licitè ab ipſis poterunt acceptari, in eorum expediet neceßitates? eſt ſciendum, quòd cùm Fratres (ut toties eſt dictum) nullum ius habeant in rebus ſibi relictis, & dominium apud hæredes remaneat, donec per eos ſoluantur; hæredes ipſi, uel teſtamentorum eſequutores, facient. Vt in c. Exiit, §. Adhæc. & Bart. & alij Doctores tenent. Quòd ſi prædicti ad hęc fuerint negligentes, poterunt Epiſcopi, ratione generali, quam habent in relictis ad pias cauſas, Et Iudices ſęculares ex mero officio ſuo procurare, hęredis mora præcedente, vt in Auth. de Eccleſ. tit. §. ſi quis autem. Vt talia legata ſoluantur, & Teſtatoris uoluntas adimpleatur. Immo, ut dicit Bart. lib. 2. d. 7. c. 3. ipſa Ciuitas, ſeu Syndicus hoc facere poteſt: quoniam, quando aliquid pauperibus, pro eorum neceßitatibus relinquitur, toti uidetur Ciuitati relictum, cuius intereſt; ut pauperibus alimenta non deficiant. Vt l. Ciuitatibus. ff. de legat. primo, & l. in Priuilegio, C. de ſacr. ſanc. Eccl. habetur; Sed quis pauperior Fratribus? Sed quomodo hoc poßit etiam fieri per Syndicum, dicetur infra, in uerbo Syndicus. Sed ſemper cauere debent Fratres, ne hæc petentibus aßiſtant; ut in Clem. Exiui. §. Amplius. neque directè, uel indirectè talem hæredum compulſionem, ciuiliter, ſeu cum rigore procurare, ſed benè dulciter, & humiliter ipſis nolentibus, Epiſcopo, uel prædictis aliis, defuncti, & propriam iniuriam, extra Iudicium patefacere; ut ipſi, prout eis placuerit, ad talium Legatorum exequutionem procedant; ut tenent S. Bona. & omnes alij expoſitores noſtræ Regulæ. & hæc pro nunc ſufficiant, pro huiſmodi Legatorum materia: ſi quis autem fuſius eam uoluerit uidere, legat Cordub. aliosq, Regulę expoſit. in 6. c. Reg. & Bart. in Minoric. &c. & quod nos etiam diximus ſupra, in uerbo Hæredes, & hæreditas. B C D

An poſſit habere poſſeſſiones, & Redditus vitalitios.

Nunquid autem Fratres, & Moniales poßint habere poſſeſſiones, & annuos redditus; & An licitè poßint redditus Vitalitios, quos ſibi parentes, uel conſanguinei aſſignant pro eorum neceßitatibus dicemus infra in uerbo Paupertas. E

LICEN-

A

LICENTIARE FRATRES, VEL MONIALES.

QValiter Fratres Mi. Obſer. poſsint,& debeant licentiari á Prælatis Ordinis , vel á Sede Apoſtolica ; vt licitè valeant tranſire ad alium Ordinē ; vel ad Conuentuales eiuſdē Ordinis:habetur ſupra in dictione Apoſtatæ in omnibus.§.vbi in margine eſt hæc dictio Licentia, ſeu Licētiare. Et in dictione Conuentuales Fratres.§.1. Et in dictione Exempti Fratres , præſertim in tribus,§.vltimis . ¶ Sed quomodo Moniales Sanctę Claræ poſsint licentiari,vt ad alia Monaſteria eiuſdem Ordinis valeant tranſire , ſeu aliàs; habetur in dictione Clauſura Monialium . Collector.

B

INNOCENTIVS III. ſtatuit, quòd, licèt quibuſdam Monachis , ſeu Religioſis á Sede Apoſtolica ſit indultum,ne, poſtquam aliquis profeſſus fuerit apud eos,ad alium locū poſsit ipſis inuitis arctioris etiā Religionis obtentu trāſire, vt vnuſquiſq, ſecundùm Apoſtolum in ea vocatione permaneat , in qua dignoſcitur eſſe vocatus.quia tamen vbi ſpiritus Dei eſt, ibi libertas;& quæ ſpiritu Dei aguntur non ſunt ſub lege , quia lex non eſt impoſita iuſto : ea ratione vtitur hòc illis fuiſſe conceſſum , nequis ex temeritate, vel leuitate, in iacturam,vel iniuriam ſui Ordinis, ſub pretextu maioris Religionis, ad alium Ordinem tranſuolaret ; ſicut frequenter conſtat á multis eſſe præſumptum , non quidem , vt ei tranſeundi licentia denegetur,qui eam cum humilitate, ac puritate duxerit poſtulandam; vt non fictè, ſed verè, ad frugem melioris vitæ, ualeat tranſmigrare . Talis ergò, poſtquam á Prælato ſuo tranſeundi licentiam poſtulauerit , ex lege priuata (quæ publicæ legi præiudicat) abſolutus, liberè poteſt ſanctioris vitæ propoſitum adimplere:non obſtante proterua indiſcreti contradictione Prælati:quia Priuilegium meretur amittere , qui conceſſa ſibi abutitur poteſtate . Cùm etiam , Romanus Pontifex, qui ſupremam in Eccleſia obtinet poteſtatem,Archiepiſcopis, & Epiſcopis cedendi licentiam, ex iuſta cauſa petentibus , ſine difficultate concedat. Quo circa(ait præfatus Innocētius) nouerint vniuerſi, quibus huiuſmodi Priuilegium eſt conceſſum , ſe ad concedendum licentiam tranſeundi taliter Ex iure cōi. C D E Nota.

poſtulantibus, de iure teneri. Quia, ſicut ſubditus à Prælato A cum humilitate, & puritate debet tranſeundi licentiam poſtu lare, ne bonum obedientiæ contemnere videatur, ſic profectò Prælatus, ſubdito, ſine difficultate, & prauitate qualibet, debet tranſeundi licentiam indulgere, ne videatur propoſitum impedire diuinitus inſpiratum. Si verò probabiliter dubitetur, utrùm quis velit ad Ordinem arctiorem, aut laxiorem, ex charitate, an ex temeritate tranſire, Superioris eſt iudiciũ requirendum; ne fortè Angelus Sathanæ in lucis Angelum ſe B transformet. Habetur in c. Licet quibuſdam, extra de Regularibus.

2 Reformatio Conuentua les Fratres. LEO X. ſtatuit, quòd nullus Frater reformatus poſsit, per quemcunq; Prelatum Ordinis, etiam Miniſtrum generalem mitti ad morandum ad aliquem Conuentum non reformatũ, aut pro reformato non habitum. Excepto quòd, ſi Capitulis prouincialibus videretur minus malum aliquem Fratrem licentiare ad nondùm reformatos, quàm ipſum cum reformatis detinere: in tali caſu poſsit Prælati mittere Fratrẽ, ſeu Fratres reformatos ad nondum reformatos. Inhibuitq; ſub ex- C

Excõicatio. communicationis latę ſententiæ pœna, omnibus, & ſingulis Conuentualium, ſecundùm Priuilegia viuentium, Prælatis, ac Fratribus, ne aliquem ex præfatis reformatis, niſi modo prædicto recipere audeant. Similiter & dictis Fratribus reformatis (ſub eadem pœna) ne ab obedientia ſuorum Miniſtrorum vllatenus, quàm modo prædicto, recedant, B.sffo.30. D conceſsione 100.

LOCA FRATRVM.

Collector. QValiter Fratres Mino. poſsint recipere loca eis oblata pro ſua habitatione, vide ſupra in dictione Ædificare, §.4.& 9. vſque ad 12. ac 17.& 18.& 20.

Et qualiter huiuſmodi loca poſsint deſerere, vide etiã vbi E ſupra, eadem dictione, §.7.& 13, & 14. ¶ De immunitate verò locorum, ſeu Domorum Fratrum, ac de pœna inflicta contra facientes in eis aliquam violentiam, habetur ſupra in dictione Eccleſiæ Fratrum, §.3. ¶ De dignitate autem locorum, quæ Fratres Mino Obſer. inter Conuentuales habere debent, ponitur in dictione Proceſsiones, §.3 & 4.& 5.

MA-

A

MAGISTER.

MARTINVS V. prohibuit, vt nullus Frater Mi. poſsit recipere gradum Magiſterij: niſi perfecerit curſum ſibi præfixum per conſtitutiones Apoſtolicas, & Ordinis; ac niſi aliàs idoneus fuerit, b.ffo. 35. conceſsione. 40. 1 Gradus ſcolaſtici. Collector.

B De hoc multa alia poſita ſunt ſupra, in dictione Gradus ſcolaſtici, per totam.

LEO X. in Bulla Cõcordiæ ſtatuit, quòd Fratres Mino. Cõuentuales eligant vnum Fratrem ſuper ſe ipſos, qui Magiſter generalis Fratrum Conuentualium in perpetuum appellari debeat, B.ffo. 32. conce. 105. 2 Electio.

Idem Leo ſtatuit, quòd in ſingulis Prouincijs deputati ad regimen Fratrum Mino. Conuentualium, vocentur Magiſtri C prouinciales Fratrum Conuentualium. Et quòd huiuſmodi Magiſtri à Miniſtris prouincialibus Regularis Obſeruantiæ confirmationem electionum de eis pro tempore factarum petere teneantur, eo modo, quo Vicarij prouinciales olim de Familia, ſeu de Obſeruantia nuncupati, antea à Miniſtris prouincialibus Fratrum Conuentualium petere tenebantur, B. ffo. 32, conce. 106. 3 Electio. Hoc non in vſu.

Idem Leo reuocauit, caſſauit, & anullauit, ac viribus penitus, D & omnino carere decreuit electionem primi Magiſtri generalis Fratrum Mino. Conuentualium, quam ſub nomine Miniſtri generalis fecerant Fratres Conuentuales, ac nullã fuiſſe declarauit: ſed eam pro electione Canonica Magiſtri generalis confirmauit, & approbauit, ac ſi facta fuiſſet ſub nomine Magiſtri generalis Conuentualium, B. ffo. 32. conce. 116. Vide in Verbo Conuẽtuales. 4 Electio.

E ☞ CAPVCCINI ANNOTATIO.

Nota, quòd libros, ſeu quinterna aſportare extra Librarias Monaſteriorum Sancti Franciſci de Obſeruantia ad alia loca, adeſt excommunicatio ipſo facto incurrenda, et quòd Guardiani debent facere librorum Inuentarium; ut apparet in Breue à Pio V. emanato in ann. 1568. et à Sixto V. confirmato in ann. 1589. In. §. 3. Hęc conſtit. non eſt in Bull. ſed ponitur in ocularia ſeu manipulo Fratrũ Min. fo. 331.

A

MENDICARE.

1 Pro Fratrib' Prædica. & Minoribus.

ALEXANDER IV. declarauit, quòd Mendicitas Fratrum Minorum & Prędicatorum eſt meritoria. Et quòd prædicti Fratres tàm ab ijs, quibus prędicāt, quàm ab alijs poſſunt petere, et recipere eleemoſynas. Ac, quòd illi poſſunt, huiuſmodi eleemoſynas eiſdem Fratribus ſalubriter elargiri, b. ffo. 26. conce. 15. B

Collector. De hac materia vide ſupra in dictione Eleemoſyna, §. 4. & 5. ac 7. Et infra in dictione Paupertas.

MINISTRI.

Diſtinctio Priuilegiorum attinentium ad Miniſtros.

Collector. Contenta in Priuilegijs, reſpectu Miniſtrorum, ſic diſtinguntur. Primò enim ſunt ibi aliqua, quæ particulariter pertinent ad Miniſtrum generalem. Et hæc habentur in dictione Generalis Ordinis. ¶ Secundò reperiuntur aliqua, quæ attinent ad Miniſtros Prouinciales, vel in particulari; aut in quibus eſt eis communis auctoritas cum Generali. Et hæc ſubdiſtinguntur. Nam quædam concernunt electionem, aut inſtitutionem huiuſmodi Miniſtrorum. Et iſta habentur in dictione Electio, §. 4. & 8. Et in dictione Confirmatio Prælatorum, §. 2. Alia ſpectant ad auctoritatem eorundem, circa collationes officiorum prædicationis, & & confeſsionis, & circa abſolutiones, & declarationes: Et hęc continentur infra, §. 1. & 2. & 4. & 5. & in reliquis ſequentibus, vſq; ad 11. Alia reſpiciunt eorundem Miniſtrorum facultatem, ad conferendas nõnullas indulgentias. Et iſta habetur in, §. 3. & 12. ¶ Vltimò reperitur aliquid pertinẽs ad huiuſmodi Miniſtrorum durationem. Hoc autem ponitur in. §. 13. C D E

CLEMENS IV. conceſsit, vt ſinguli Prouinciales Miniſtri in ſuis Prouincijs, cum Diffinitoribus in prouincialibus Capitulis congregati, habeant plenam auctoritatem, & facultatem examinandi, & approbandi Fratres Minorum in Sacra pagina eruditos, & eis officium

Prædicatio.

Prędi-

A prædicationis (Deum habendo præ oculis) committendi: ſicut ex forma Regulæ poterat ſolus Miniſter Generalis, B.ſo. 56. Et ffo. 139. conce.311.

Idem Clemens, circa abſolutiones Fratrum, conceſsit mul ta Miniſtris; prout latè habetur ſupra in dictione Abſolutio or dinaria, quoad Fratres, §. ſecundo, & quarto, & ſexto, & nono, ac decimo. 2 Abſolutio.

VRBANVS V. conceſsit, quòd Miniſtri Prouinciales de B ſuis Prouincijs poſsint dare ſuffragia Indulgentiarum, & Ora tionũ, ac beneficiorum ſpiritualium Procuratoribus, & alijs quibuſcunq; perſonis deuotis, & benefactoribus prædicti Ordinis, b.ffo. 261. conce.671. Et ffo. 109 conce.454. 3 Indulgẽtiæ.

SIXTVS IV. conceſsit Generali, & Prouincialibus Miniſtris Fratrum, Mino. auctoritatem copioſam diſpenſandi cũ ſuis ſubditis, defectum natalium patientibus, & cum Irregula ribus; prout poſitum eſt ad longum, ſupra, in dictione Diſpẽ- C ſatio, in .§. 10. & 12. 4 Diſpẽſatio.

Idem Sixtus conceſsit Prouincialibus Carmelitarum, vt in ſuis Capitulis poſsint inſtituere Fratres ſuos Confeſſores; pro ut habetur ſupra, in dictione Confeſsiones, & Confeſſores, §.3. 5 Cõfeſſores.

INNOCENTIVS VIII. conceſsit, quòd Generalis, & Prouinciales Miniſtri poſsint diſpenſare cũ Fratribus ſuis, vt ad Sacerdotium promoueantur in 22. anno completo. Hoc eſt cum attingentibus 23. annum, o. ſo. 63. Et ffo. 69. conce. D 158. Et ffo 99. conceſsione 356. 6 Diſpẽſatio. Sacerdotiũ.

ALEXANDER VI. quoad reſeruationem caſuum, & ab ſolutionem à quibuſcunq; delictis, & cenſuris, dedit magnam auctoritatem Miniſtris Generalibus, & Prouincialibus; prout ſupra poſitum eſt, in dictione Abſolutio ordinaria, quoad Fratres, §.17. Et ibidem, §.15. & 16. 7 Caſus reſeruati.

IVLIVS II. conceſsit, vt Prouinciales Fratrum Minorum habeant eandem poteſtatem, ſeu facultatem, circa Mo- E niales Sanctæ Claræ, eorum curæ commiſſas, quam Vrbanus IV. in Regula prædictarum Monialium commiſit Protectoribus dicti Ordinis, B. ffo. 112. conce. 517. & ffo. 72. conceſſione 220. 8 Moniales.

Quæ autem ſit huiuſmodi facultas, habetur in dictione Protector, §.3.

Aduertendum eſt circa hanc Conceſsionem, quia multi abu ſi ſunt illa, credẽtes, quòd facultas, & poteſtas ſupradicta, col- Collectos.

lata

lata Protectori, nunquam fuerit reſtricta; propter quòd non- A
nulli Prouinciales, & alij Prælati ſuperiores dabant licentiam
aliquibus perſonis ad ingrediẽdum Monaſteria prædictarum
Monialium: cum tamen hoc fuerit expreſsè prohibitum præ-
Nota. dicto Protectori per Martinum V. ac etiam quibuſcunq; alijs
Prælatis; prout dictum eſt ſupra, in dictione Ingredi Mona-
ſteria Monialium, §. 10. Vide etiam ibi aliam declarationem
circa prædicta. Vide etiam in dictione Protector Ordinis. §. 5.

9 LEO X. fecit multas Cõceſsiones pertinentes ad miniſtros: B
quarum aliquæ continentur in dictione Abſolutio ordinaria,
quoad Fratres, § 21. & 22.

10 Declarare. Idem Leo conceſsit Miniſtris, & eorum generalibus Com-
miſſarijs auctoritatem determinandi quæ dicantur res viles,
aut parui valoris; vt poſsint dari à Fratribus Mino. intra, &
extra Ordinem; prout habetur in dictione Declarare. §. 1.

11 Declarare. Idem Leo conceſsit præfatis Miniſtris auctoritatem deter-
minandi in ſcrupulis ſubditorum ſuorum; vt habetur late in C
dictione Declarare, § 5.

12 Viſitatio. Indulgẽtia Plenaria. Idem Leo conceſsit, quòd omnes Prouinciales Obſeruan-
tiæ, acta viſitatione ordinaria in Conuentibus ſuæ Prouinciæ,
habeant facultatem cõcedendi Indulgentiam plenariam om-
nibus Fratribus cuiuſlibet Conuentus, ſic viſitati. Et idẽ de
Monialibus S. Claræ, ac Tertiarijs in Congregatione viuen-
tibus, o. ffo. 93. conce. 285.

13 Idem Leo ſtatuit, quòd Miniſtri prouinciales, ultra trien- D
nium, in ſuis non poſsint continuari officijs. Et voluit, quòd
triennio elapſo, pro abſolutis ab officio à cunctis Fratribus
habeantur. Ac etiam, quòd intra dictum triennium (ſi minus
vtiles inuenti fuerint) poſsint in Capitulis prouincialibus ab
officijs abſolui, B. fffo. 30. conceſsione 97. in fine.

ANNOTATIO CORDVBÆ. E

Quòad § 8. ubi agitur de poteſtate conceſſa per Iulium II. noſtris Prouincialibus, ſimiliter Moniales, uideatur latius ubi ſup. in his annotationibus, &c. ſuper titul, Ingredi. quoad quartum Notandum Collectoris, &c.

MIS-

A MISSA.

¶ Diſtinctio Conceſſionum Apoſtolicarum, quæ Miſſas concernunt.

Attende, quòd omnium, quæ in Priuilegijs habentur circa Miſſas, quædam pertinent ad locum celebrationis. Et hæc ponuntur hic primò. ¶ Alia ſpectant ad tempus, ſeu horam celebrandi. Et B iſta ponuntur .2. loco. ¶ Nonnulla verò attinent ad modum celebrandi. Et iſta ſunt multiplicia. Nam quędam ſunt quoad Hymnum Angelicum. Et hæc habentur in dictione Gloria in excelſis Deo. Quędam quoad Symbolum. Et hæc habentur in dictione Credo. Quædam quoad Præfationem. Et hæc habentur in dictione Præfatio. Quædam quoad totã Miſſam. Et hæc habentur infra, in hac dictione Miſſa, tertio. Collector.

C MISSA PRIMO`, QVOAD LOCVM.

HONORIVS III. conceſsit, quòd Fratres Mino. poſsint Miſſas celebrare ſuper Altare portatili, abſq; licentia Prælatorum Eccleſiæ, ſeu Ordinariorum, B ffo.83. conce.242.& 243. 1 Altare.

ALEXANDER IV. reuocauit Decretum Innocẽtij IV. quo prohibebatur nè Fratres Mi. D aut alij quicũq; Religioſi reciperent ad Diuina parochianos alienos, in diebus Dominicis, & feſtiuis, in ſuis Eccleſijs, & Oratorijs, B ffo.102. conce 214. 2 Reuocatio.

Idem Alexander, quia nonnulli Prælati Eccleſiaſtici non curabant de ſupradicta reuocatione per ipſum facta, dedit inſuper literas executoriales, B ffo. 102. conceſsione.115. 3

Per ſupradictas duas Prouiſiones nihil nobis noui conceſſum eſt: ſed Pontifex reſtituit nos ad ius commune. Collector.

E CLEMENS IV. cõceſsit, quòd in locis, vbi Fratres Mino. degunt, poſsint habere Oratoria; in quibus cum altari portatili poſsint Miſſarum ſolennia, & alia Diuina Officia celebrare, B.fo.56.& ffo.140.conce.313. 4

Idem Clemens prohibuit nè quis in Eccleſijs Fratrum Mi. Miſſarum ſolennia, vel pro animabus eorum, qui ad loca ipſorum tumulandi deferuntur, ibidem exequias celebrare, ſine eorumdem Fratrum aſſenſu, & voluntate, præſumat, B.fo.58. 5 Prohibitio.

& ffo.

& ffo.141. conceſsione. 336. A

Collector. Circa hoc vide infra diſpoſitum per Concilium Lateranenſe, §.8.

6 SIXTVS IV. conceſsit eiſdem Fratribus Mino. vt nõ ſolùm in Oratorijs, & locis, quibus degunt, ſed etiam in quouis alio loco congruenti, & honeſto, poſsint ſuper Altare portatili, Miſſas liberè, & licitè celebrare, B. fo. 59. & flo. 143. conceſsione 344.

7 ALEXANDER VI. conceſsit, Fratres Mino. poſſe celebrare Miſſas in cameris ſecularium, vel in plateis: dato quòd non videantur loca honeſta: quia in cameris dormiunt coniugati, & in plateis fiunt multa profana. o.ffo. 70. conce. 173. & ffo.99. conce.371. B

8 Pro Clericis ſecularibus. LEO X. in Concilio Lateranenſi ſtatuit, quòd tàm Prælati Eccleſiaſtici, quàm presbyteri ſeculares, qui vinculo excommunicationis ligati non fuerint, Miſſas in Eccleſijs quorumlibet Fratrum, deuotionis cauſa celebrare volentes, celebrare poſsint. Ipſiq; Fratres tales celebrare volentes, libenter recipere debeant, B.ffo.25.conce.70. C

9 Pro Laicis ſecularibus. Idem Leo declarauit, & ſtatuit, oẽs Chriſti fideles vtriuſq; ſexus, qui (non contempto proprio Sacerdote Parochiali) in Eccleſijs Fratrum Ordinum Mendicantium Dominicis, & Feſtiuis diebus Miſſas audiunt, ſatisfacere præcepto Eccleſiæ de Miſſa audienda. Nec in aliquam labem peccati mortalis, aut pœnam propterea incurrere. In contrarium facien. non obſtantibus quibuſcunq; B.fffo.27. conceſsione 90. D

10 Idem Leo præfatas ſuas literas confirmauit, & ampliauit; & ſuper eas, aduerſus contradictores, Conſeruatores dedit, B. fffo.47.conce.142.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVOAD .§.2.& 3. notandum, quòd illę Conceſsiones Alex. IV. habentur etiam in 2. tract. lib. Ordinis. Et Bonif. 9. fff. 118. conceſsit Fratribus Prædicatoribus, prohibendo ne, ſcilicet, Prelati Eccleſiarũ, aut alij quicunq; eos impediant, quòminus Miſſas, & alia Officia Diuina in Eccleſiis ſuis quotidie celebrare, ac Oblationes in Miſsis ipſis, & alias ad eorum Altaria prouenientes liberè, & integraliter recipere, & eorum uſus, iuxta morem dicti Ordinis, conuertere E

A *tere poſſint, ſub excommunicatione; ipſo facto in contrarium facientes.*

MISSA SECVNDO, QVOAD TEMPVS.

EVGENIVS IV. conceſsit, quòd Fratres Mi. poſsint celebrare Miſſam vſq; ad nonã, ſine ſcrupulo conſcientiæ, o.ffo.102. conceſsione.418. 1

B PIVS II. conceſsit, quòd Generalis poſsit dare Fratribus auctoritatem celebrandi Miſſas per vnam horam ante auroram, eis, quibus ſibi videbitur, auctoritate Apoſtolica, o.ffo.97.conceſsione. 346. 2

SIXTVS IV. conceſsit, quòd Fratres Mino. Obſer. Sacerdotes,, cauſa neceſsitatis poſsint ante, & poſt horam ſtatutam ab Eccleſia, celebrare, o.fo.63.& ffo.67.cõceſsione. 109. & ffo. 96. conceſsione 324. 3

C INNOCENTIVS VIII. conceſsit Fratribus Ordinis Prædicatorum Congregationis Hiſpaniæ reformatis, quòd poſsint celebrare Miſſam per horam ante diem, & per horam poſt meridiem, præſertim quando prędicatur in Conuentibus, vel ſunt ſolennia Officia, o.fo.16.& ffo. 76.conce. 194. & fffo. 101.conce.393. 4

Particularis pro Hiſpania.

Idem Innocentius conceſsit Fratribus Auguſtinenſibus, quòd expleto Matutinali Officio, etiam ante lucis auroram, D poſsint Miſſas celebrare, b.ffo.101.conce.399. 5

LEO X. conceſsit Fratribus Min. Obſer. vt de licentia ſuorum Superiorum (quorum conſcientijs remittit, quomodo Fratres debeant vti hac gratia) poſsint celebrare illicò poſt Matutinum, & poſt Meridiem, præſertim diebus, quando eſt de audienda Miſſa præceptum; quando Fratres debent ambulare; ſeu quando de via veniunt, & non poſſunt ante Meridiẽ applicare ad locum, vbi commodè poſsint Miſſam audire, vel E honeſtè celebrare. De æſtate verò, quando noctes ſunt breuiores, etiam ante matutinum chori, vel infra: dummodo celebraturus illud per ſe, aut cum ſocio, dixerit, prout conſuetum eſt in Ordine cum prima, o.ffo. 92.conce.275. 6

Iſta omnia Priuileg. Six. Innocent. & Leonis ſũt ſublata a Cõ. Trid. ſeſ. 22. de obſer & euitãt. in celebr. miſſ. vt ait & Nauar. in manual. c.25.nu.82. infin. 12.nu. 86.

¶ *Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti.*

MARTINVS V. conceſsit, quòd Priores, & Fratres Ordinis Sancti Benedicti, poſsint ex deuotione, vel alia iuſta cauſa, in ſuis Monaſterijs celebrare Miſſas ſtatim poſt exple-

expletum Matutinum, vel ſaltem per horam ante auroram, A
habito reſpectu ad Horologium.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

Quoad.§ 3.& 4. vt ait Sum. Roſ. tit. Miſſa,§.2. quòd hora ſtatuta per Eccleſiam ad celebrandum, eſt ab Aurora, vſq; ad Nouam. Aurora autem incipit per vnam horam, & quintam eius partem ante Solis ortum, ad noſtrum hemiſphærium. Per prædictas autem Conceſſiones Pij II. Six. IV. Innoc. VIII. poſſumus celebrare per vnam horam ante, & poſt; vt ibi conceditur, ex cauſa rationabili, & per alias ſubſequētes Conceſſiones poſſumus adhuc latius, videatur ibidem in Compendio, in §§. ſequentibus. B

Quoad §.5. notandum, quòd illa eſt optima Conceſſio, ſine vlla limitatione, vbi concedit Innoc.8. quòd ſtatim poſt Matutinum poſſint Fratres Auguſtinen. & nos etiam per communicationem eorum, celebrare. Sed & Iulius II. ſſſ. 4. conceſſit Minimis, quòd poſſint celebrare, & facere ſibi celebrari Miſſas, etiam per Sacerdotes ſeculares, ante diem, in quocunq; loco honeſto, cum Altari portatili, & ibi recipere Sacramenta. C

MISSA TERTIO, QVOAD MODVM.

1 Ex iure cõi

HONORIVS III. mandauit vniuerſis Eccleſiarum Prælatis, quatenus in Eccleſijs collegiatis, celebrent duas Miſſas collegialiter, vnam pro defunctis, & aliam ſecundùm exigentiam diei; vt de Feſto, ſi Feſtum occurrit, vel de Feria ſi Feria. Habetur in c. Cum creatura. extra de celebratione Miſſarum. D

2 Ex iure cõi Credo. Præfatio.

INNOCENTIVS III. ſtatuit, ut in Miſsis commemorationis, ſeu votiuis, licèt dicatur propria præfatio, non tamen Hymnus Angelicus, ſeu Gloria in Excelſis, nec Symbolum dicantur; ut inter commemorationem, & ſolennitatem differentia oſtendatur. Habetur in c. Concilium. extra de celebratione Miſſarum. E

3 Ex iure cõi

CONCILIVM Triburinen. ſtatuit, quòd propter Miſſam ſpecialem, ſeu votiuam, vt de ſancto Michaele, Miſſa de eadē die non dimittatur: niſi aliquis velit, propter reuerē-

tiam

A tiam Trinitatis, Miſſam illius audire. Habetur in c. Quidam
laicorum, de celebratione Miſſarum.

ALEXANDER IV. conceſsit Fratribus Mino. vt in Miſsis 4
votiuis ſpiritus ſancti,& Virginis Mariæ, Gloria in excelſis Gloria.
Deo; nec non Sequentias competentes,tam in ſolennitatibus Proſæ.
cantare,quàm dicere poſsint in priuatis: non obſtante Statuto generali,b ffo. 257. tracta.2.

Idem Alexander conceſsit accedentibus ad Eccleſias Fra- 5
B trum Mino. cauſa audiendi Miſſas quocunq; tẽpore, pro qua- Indulgẽtię.
libet vice Indulgentiam centum dierum,o.ffo.108.conce.437

EVGENIVS IV. conceſsit, quòd puellæ nobiles, non au- 6
dientes Miſſam in diebus Dominicis, excuſantur,ſi ſunt in po- Pro domicellis.
teſtate alterius,o. fffo.102. conce. 417.

Idem Eugenius conceſsit, quòd Fratres, qui noluerint dicere Miſſam de Dominica infra Octauas Sanctorum noſtri Ordinis, non teneantur,o.fffo.101.conce. 407. 7

C Attende, quòd ſupradictum videtur ſolùm habere poſſe lo- De Sanctis Ordinis.
cum, quando in huiuſmodi Dominica poneretur hiſtoria Do- Collector.
minicę.

ALEXANDER VI. ad remouendum ſcrupulum, conceſsit 8
Fratribus Mino. quòd poſsint celebrare cum planellis de corio, ſine calcaneo,o.ffo. 70. conce. 172. & fffo.99. conce. 370. hoc tamen non eſt de neceſsitate. Vnde ſi quis ipſa ommitteret non ex contẽptu,ſed quia non habet, non peccaret vt; ſum.
D Ange.tit.Miſſa, n.36. Collector.

Sciendum, quòd tempore præfati Alexandri VI. videlicet, anno Domini 1502. celebratum eſt Capitulum generale Albienſe; in quo facta eſt ſequens Ordinatio, ſeu Declaratio,vel publicatio Conceſsionis per præfatum Summum Pontificem (vt piè creditur) factæ, aut eius auctoritate. 9

Quaſcunq; Miſſas in noſtris Miſſalibus exiſtẽtes poſſumus Statutũ ge-
dicere: licèt non ſint Ordinarij Romani. nerale.

E LEO X. informatus, quòd in Conuentibus, quos Fratres 10
Mino. Obſer. à Fratribus Conuentualibus eiuſdem Ordinis Pro Conuẽtibus noui-
(de mandato, & licentia Sedis Apoſtolicę) reformandos rece- ter reforma-
perunt, tot, & tanta onera, ac fundationes Miſſarum, & alio- tis.
rum ſuffragiorum comperiuntur, vt ſi omnibus ſatisfacere deberent, in multis locis Fratres non ſufficerent: quinimo opus eſſet, quaſi vbiq; ordinarium prętermittere Officium, & alia extraordinaria celebrare, & perſoluere: ac in pleriſq; locis

pro-

prouentus, & redditus, ex quibus celebrationes Miſſarum, & ſuffragiorum huiuſmodi fundatæ ſubſiſterant) ſunt probati non ſubſiſtere, ſed penitus alienati: necnon,& paramenta Eccleſiaſtica, pro quibus etiam ſimilis obligatio excreuerat, eſſe omnino conſumpta, decreuit, & declarauit, quòd prędicti Fratres, qui prouentus, & redditus, propter quos talia onera impoſita ſunt, non percipiunt,nec ex voto Profeſsionis ſuæ percipere poſſunt, non fuiſſe obligatos, nec eſſe, nec in poſterum, ſi contigerit ſimiles reformationes in Conuentibus fieri, teneri ad ſimilia ſuffragia perſoluenda: dummodo tàm in communibus Officijs, quæ quotidie in dictis Eccleſijs celebrãtur, quàm in priuatis Orationibus, & in extraordinarijs Miſsis, & ſuffragijs, quæ in dicto Ordine pro ſingularibus benefactoribus fieri ſtatutum eſt, illorum, qui prædictos redditus,ſeu ornamenta reliquerunt,memoriam ſpecialiter faciãt. A B

Pro Conuẽtibus Monialium S. Claræ.

Et ſimili modo conceſsit, quòd Moniales Sanctæ Claræ,ſub cura dictorum Fratrum viuentes, vbi ſimiles obligationes in reformatis Monaſterijs fortè inuenerunt, non teneantur ad huiuſmodi onera: dummodò etiam in communibus Officijs, & Orationibus priuatis,& alijs extraordinarijs Miſsis,& ſuffragijs, pro benefactoribus per eas ordinatis, eorum memoriam faciant ſpecialem, B.ffo.18.conce.58. C

11 Pro Conuẽtibus nouiter reformatis.

Idem Leo poſtea informatus, quòd ante reformationẽ aliquarum Domorum Ordinis Mino. Fratres Conuentuales in illis exiſtentes, certa bona, ac annuos redditus cum onere celebrandi Miſſas, & alia Diuina Officia,& ſuffragia illis relicta poſsidebant; & quòd poſt reformationem huiuſmodi Guardiani, & Fratres Regulares Obſer.in illis exiſtentes, bona, ac annuos redditus huiuſmodi, partim dimiſerũt, & partim vendiderunt, & pretium illorum in reparationem dictarum Domorum, & alias neceſsitates Fratrum Domorum earundem conuerterunt, ac etiam, quòd in aliquibus locis Regularis Obſer. dicti Ordinis inueniuntur aliquæ obligationes perpetuæ ad Miſſas continuè celebrandas; per prędeceſſores Prælatos prædictorum locorum antea contractas; quas, ſi ſeruare deberent Fratres prę́ſentes, & pro tempore dicta loca inhabitantes (cum ex quotidiana mendicatione, ac laboritio viuere habeant) quotidianæ neceſsitatis præſidio fraudarentur: declarauit, & ordinauit, quòd cum prædicti Fratres, iuxta Regulæ ſuę puram, & debitam Obſeruantiam, ex quotidiano laboritio, D E

De obligationib⁹ perpetuis Miſſarum.

boritio,

A boritio, humili Mendicatione viuere habeant, non fuerunt, nec ſunt capaces onerum perpetuorum huiuſmodi, per quæ temporis progreſſu libertas ſpiritus in Miſsis, & alijs Diuinis Officijs, ac in acquirendis vitæ neceſſarijs commoditas à Fratribus prædictis tolleretur. Quare omnes, & ſingulas huiuſmodi obligationes perpetuas, tàm per Fratres Conuentuales, quàm per Fratres Obſeruantes cum quibuſcunq; perſonis contractas, caſſauit, & annullauit. Et ne Chriſti fideles

B (qui pro præfatis perpetuis ſeruitijs ſua bona ſunt elargiti) ſuo fraudentur deſiderio, omnia charitatis opera, & Diuina ſeruitia, quæ in toto dicto Ordine celebrantur, & fiunt, prædictis Chriſti fidelibus, & defunctis, per viam ſuffragij, quantũ Diuinæ placuerit bonitati communicauit, B.ffo. 23. conceſſione 65.

Idem Leo inhibuit diſtrictè Miniſtris Prouincialibus Fratrum Mino. Regularis Obſer. ac ſubditis eorundem, ne hu- 12 Prohibitio.

C iuſmodi Miſſarum, aut aliorum ſeruitiorum onera perpetua, vllatenus de cætero acceptent, aut recipiant, B. ffo. 23. conceſsione. 65.

Idem Leo conceſsit, vt, quando Fratribus Mino. commendantur Miſſæ, quæ vulgariter appellantur de reuelatione, de Sancto Amatore, & de Conſolatione, cum certis candelis, vel aliæ ſimiles, vel quòd non diſcontinuentur: ſatisfaciant Fratres prædicti dicendo illas Miſſas, ad quas magis diſpoſiti fue- 13 De Miſſis ſuperſtitioſis.

D rint: maxime de Officio, de quo illo die recitant: & ad prædictas, tali modo recommendatas, nullatenus teneantur: præcipuè, cùm videatur hoc quandam ſuperſtitionem ſonare, o. ffo. 93. conceſsione 289. Collector.

Occaſione huius Conceſsionis, aliqui (illam minus bene intelligentes) arbitrati ſunt prędictam facultatem extendi ad quaſcunq, Miſſas eis recommendatas; vt de Epiphania, de Natiuitate, vel plagis, ſeu de paſsione, &c. quod tamen eſt

E omnino falſum, propter multa. Primò, quia expreſsè litera Conceſsionis loquitur de Miſsis, quæ habent aliquam ſuperſtitionem annexam, prout ibi exemplificatur. Nec obſtat illud, quod additur (vel aliæ conſimiles) quia refertur ad ſuperſtitioſas immediatè exemplificatas. Nec adhuc pro omnibus in Conceſsione exemplificatis videtur tuta diſpenſatio præfata, ſeu declaratio; quia inter alias ſunt multi, nullam ſuperſtitionem habentes; vt fuiſſæ aliquarum Feſtiuitatum Do-

mini noſtri aut Dominæ noſtræ, ſeu aliæ, quæ in Miſſali continentur, vt de tali Dominica, vel tali Apoſtolo, ſeu Apoſtolis, vel alijs Sanctis. Secundò etiam, quia à promiſsione, & obligatione licita, cuiuſmodi eſt de alijs Miſsis non ſuperſtitioſis, non poteſt quis (poſtquàm obligatus eſt) liberari, ſeu diſpenſari, abſq; conſenſu illius, cui ſe obligauit, aut ſine alia legitima cauſa. Et ideò indubitatè tenendum videtur, quòd; quandocunq; aliqua Miſſa recommendatur, ſine admixtione alicuius ſuperſtitionis, debet dici, prout fuit recommendata, & acceptata, ſcilicet, tàm reſpectu Officij, quàm etiam loci, & temporis, & candelarum, &c.

Nota. A B

14 De Miſſis pro quibus datur modica eleemoſyna

Idem Leo informatus, quòd in quibuſdam Regionibus pro celebratione vnius Miſſæ, certa pecunię quantitas dari conſueuit in eleemoſynam Fratribus Mino. tàm valdè parua, & tenuis, quòd dicti Fratres, ob eleemoſynam, quę ſingulariter à pluribus elargitur, tot Miſſas, quot ſunt largientes pro ſingulis celebrare non valent, declarauit, & conceſsit prædictis Fratribus Obſer. quòd celebrando vnam Miſſam duntaxat, ſi eleemoſyna ęquiualens vni Iulio, id eſt decimæ parti ducati, non elargitur: etiam ſi duas, tres, vel quatuor, aut plures Miſſas celebraturi eſſent occaſione diuerſarum, vel plurium eleemoſynarum huiuſmodi; & in dicta celebrāda Miſſa pro omnibus, qui pro dictis Miſsis in eleemoſynam, vſq; ad ſummam huiuſmodi, contribuunt, commemorationem in genere faciendo, in hoc conſcientiarum puritati prędictorum Fratrum ſatisfactum ſit, B.ffſo. 20. conce.62. C D

Collector. Nota.

Cauendum eſt omnino, ne quis vtatur huiuſmodi Conceſſione; quia reuera nullius eſt valoris; prout multi viri famoſi Theologi, & Iuriſperiti, ſuper hoc Conſulti, reſponderunt. Nā vltra multa, quæ cōtra huiuſmodi Conceſsionem dici poſsēt, conſtat bene intuenti relationem, quòd ſubreptitiè obtēta eſt. Quapropter Reuerendus Pater Frater Ioannes Glapion, dū inſtitutus eſſet Procurator curię Rom. promiſit procurare reuocationē, ſeu potius declarationē nullitatis huius Cōceſsionis. Et credēdū eſt, qđ obtinuit: licèt ad man⁹ noſtras nō peruenerit. E

15 De Miſſa paſſionis.

CLEMENS VII. conceſsit Fratribus Mino. Obſer. quòd cùm aliquis petierit ab eis, vt celebrent Miſſam de Paſsione, liceat eis Miſſam de Cruce, vel de quinq; Plagis; & loco Euāgelij, Paſsionem ſecundùm Ioannem dicere: Siuè in fine Miſſæ huiuſmodi, paſsionem præfatam dicere. Et ſic cēſeatur ſatiſ-

factum

A factum fuiſſe petitionibus illorum, qui petierunt celebrari Miſſam de paſsione, o.

¶ *Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti.*

EVGENIVS IV. conceſsit Monachis Sancti Benedicti 16
Congregationis Hiſpaniæ, quòd celebrans Miſſas tricenarij Sancti Gregorij, vel Lamberti in ſuis Monaſterijs, ſatisfaciat, etiam ſi intra dictum tricenarium ſibi occurrat, quòd celebret aliquam aliam Miſſam, puta Maiorem, vel Matutina
B lem, vel alias in Conuentu, o.

¶ *Ex Priuilegijs Fratrum Sancti Hieronymi.*

MARTINVS V. conceſsit, quòd in quatuor Tempori- 17
bus, uel diebus quadrageſimę, aut litanijs, ſufficiat in Monaſterijs Sancti Hieronymi celebrare Miſſam de Feria (ſi hoc velint) cum commemoratione Feſti, quod in ipſa die celebratur: niſi eadem die ſit Feſtum duplex, aut ſemiduplex. Super hoc tamen onerat conſcientiam Prælati, ſi non eſt tan-
C ta multitudo Fratrum, quòd poſsint duas Miſſas dicere, o.

Audientibus Miſſas in certis Feſtiuitatibus, & alijs diebus, ſunt conceſſę nonnullę indulgentiæ, quæ habentur in dictione Indulgentię Plenarię, quoad Fratres, §.19. Et in dictione Indulgentiæ, quoad Seculares, in multis §. — Collector.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

D *OMNIA ſupradicta Priuilegia dicendi Miſſam, quoad modum, locum, & tẽpus, ſunt iam per Conc. Trid. ſublata; & pręcipuè illa Six. IV. Innocẽtij, & Leon. X. in §.3.4.5. & 6. in verbo Miſſa 2. quoad tẽpus. Vt ait etiã Nau. in Manuali, c.25. n.82. in fin. & n.86. Sed celebrari debet ſecũdũ Rubr. Miſſalis noui, iuxtà Conſt. 118. Pij V. in Bull.*

Conc. Trid. ſeſſ. 22. de euitat. & obſeru. in celebr. Miſſ.

Et inter alia, quæ ibi à Sacro Conc. obſeruari iubentur, eſt, quòd nõ priuatis Domibus, atq; omnino extra Eccleſiam, & ad Diuinum tãtùm Cultum dedicata Oratoria, ab eiſdem Ordinarijs ordinanda, & Vi-
E *ſitanda, Sanctum Sacrificium, à ſecularibus, aut Regularibus quibuſcunq; peragi.* — De loco celebrandi Miſſam.

Vide tamen id, quod ait Nauar. in præfato nu. 82. quomodo, ſicut antè Conc. Trid. ſinè licentia Epiſcopi celebrari poterat extra locũ Sacrũ, ſuper Altare Portatili Sacro, ꝓpter neceßitatẽ; Ita poſſet etiã hodie, quod notandũ eſſe ait ꝑ terris, in quib⁹ frequẽtiſsimè ſupplicationes fiũt ad aliqua parua eremitoria, præ quorũ forib⁹ ſolet dici Miſſa, ut ab omnib⁹ audiatur. Et pro primis Mißis Sacerdotũ, ad quas maxima multitudo, quàm Eccleſia capere non poteſt, ſolet conuenire. — Not. doctrinam Nauar.

De modo celebrandi.

Cauetur etiã in Conc. ne Sacerdotes, alijs, quã debitis horis celebrẽt, neuè ritus alio, vel alias cæremonias, & preces, in Miſſarũ celebratione adhibeant, pręter eas, quę ab Eccleſia approbatæ, ac frequenti, ac laudabili vſu receptæ ſunt. Ac quarundam Miſſarum, ac Candelarũ, certum numerum, qui magis, à ſuperſtitioſo cultu, quàm à vera Religione inuentus eſt, omnino ab Eccleſia remoueant. A

Hora celebrandi.

Sed circa hanc Conc. diſpoſitionem, de hora celebrandi Miſſam, eſt aduertendum, quòd Nauar. vbi ſupra, ait, poſſe Fratus celebrare ſecundũ uſum S. Franciſci, & S. Mariæ Magdalenæ Confraternitatum à Sacra Card. Congreg. approbatũ, qui eſt duabus horis ante Solis ortũ. B

Priuileg. S. Iuſtinæ.

Et Greg. XIII. anno 11. ſui Pontif. Conceſſit Congreg. S. Iuſtinæ, dũ in itinere fuerint Conſtituti, poſſe Miſſam celebrare ante auroram, & poſt mediam noctem. Et hoc, viuę vocis Oraculo facto Illuſt. Alexand. Farneſio Cardinali illius Ordinis Protectore. Et refertur in Comp. Fratrum S. Hiero. Hiſpan. fo. 50.

Societati Ieſu.

Eandem Conceſſionẽ fecerat, & Plenior ẽ, Pius V. Societati Ieſu, ut refertur in eius Comp. Priuilegiorũ in uerbo Miſſa, §. 3. quia, illis additquòd poſſint celebrare per horam ante Auroram, & infra horã poſt meridiem, cauſa itineris, vel alterius legitimi impedimenti. C

De onere Miſſarum Tollendo.

Itẽ in Conc. ſeſſ. 25. de reform. c. 4. ordinatur, ut in Eccleſiis, ubi magnus Miſſarũ numerus reperitur, Epiſcopi in ſynodo diœceſana, & Abbates; & Generales Ordinum in ſuis Capitulis Gener. re diligenter perſpecta, poſſint pro ſua conſcientia, in prędictis Eccleſiis, quas hac prouiſione indigere cognouerint, ſtatuere circa hoc, quidquid magis ad Dei honorem, & cultum, atq; Eccleſiarum utilitatem uiderint expedire; Ita tamen, ut eorum ſemper defunctorum commemoratio fiat, qui pro animarum ſuarum ſalute legata ad pios uſus reliquerunt. D

Vbi primò notandũ, quòd hoc (inquit Nau. in Manual. c. 25. n. 138.) uidetur ius nouũ, quoad Abbates, & Generales; ſed nõ quoad Epiſcopos q, argumen. . C. cũ acceſſiſſet, & . C. cũ ex parte de Conſt. & eis annot. poſſunt hoc facere ſine Synodo, Iure antiquo, quod non uidetur per hoc ſublatum, cùm fuiſſet additum ad Augendum, &c.

Congreg. Card.

Paſſarellus, in tract. priuil: fo. 232.

Secundò notandum, quòd huiuſmodi facultas, Epiſcopis, Abbatibus, ac Generalibus conceſſa, intelligitur tantùm de onere Miſſarum ante Conc. Trid, impoſito: ſicut ita fuiſſe ſibi reſponſum ab Illuſtriſſ. Cardinalibus Sanctiſſimę Congreg. Conc. interpretibus, anno 1573. teſtatur R. P. Gaſpar Paſſar. Nec non & ipſa Congreg. alibi reſpondit, hãc taxationem eſſe intelligendam de Miſſis tantùm, & non de alijs ſuffragijs. Nec de Miſſis in fundatione impoſitis; ſed pro alia cauſa à Teſtatoribus relictis. E

Ter-

A *Tertiò notandum quòd Iulius II. anno 1508. in Conſt. ſua Sacer Ordo, Correctori Generali Ordinis Minimorum. qui tunc erat, conceſſit, vt in Viſita poſſet in multitudine Miſſarum diſpẽſare, adeò, vt in Miſſa poſſet poni vſq; ad nouẽ Collectæ, & quælibet Collecta valeret ꝑ Miſſa.*

Ac poſtea, per Leon. X. anno 1513. in Conſt. Eſpoſcit dilectorum, &c. ſupradicta Conceſſio fuit ampliata, vt non tantùm dictæ Collectę valerent pro tot Miſſis ſpecialibus, & integralibus; Sed etiam hoc extendit ad omnem alium futurum Generalem, vt poſſet talem Miſſa-
B *rum moderationem in eorum viſitis facere, quæ Conſtitutiones integrę ponuntur à Paſſar. in lib. Priuil. fo. 45. & 58. ſuper quibus Conſultus Nauar. de quibuſdam occurrentibus dubijs, in lib. 5. Conſ. tit. de Priuileg. Conſ. 3. reſpondit.*

Primò, quòd omnibus Generalibus qui pro tempore erunt, ſupradicta datur facultas.

Secundò, quòd poteſt diſpenſare non ſolùm ſuper Miſſis receptis Generaliũ, qui præerãt tẽpore datarũ Bullarũ prædictarũ. Sed etiam pro
C *poſtea receptis ante eorũ viſitationẽ, & tẽpus in quo petitur diſpẽſatio.*

Tertiò, quòd non poſſet diſpenſare per alium, delegando ipſi poteſtatem ſuam, & quòd huiuſmodi diſpenſatio nõ debet fieri, niſi magna cõſideratione, ac dicere omnes Collectas, & quicquid aliud ipſi Pontifices mandarunt; & quòd Fratres nec ſine magna cauſa, & neceſſitate, debẽt recipere præfatas Miſſas cum propoſito decipiẽdi eos, qui eas rogarẽt, vel rogati darent: & ita tenet, & concludit Nauar. Sed ſecundùm ſupradictam Congregationis Cardinalium declarationem, ſecùs eſſet di-
D *cendum; vt iam ſupra dixi.*

¶ MONASTERIA

¶ *Diſtinctio Indultorum Apoſtolicæ Sedis, pertinentiũ ad Monaſteria.*

Circa materiam Monaſteriorum, præſertim Monialium; ſunt multa ſuperius in varijs dictionibus poſita; quæ hic repetere ſuperfluum foret. Et ideò ſufficiet remittere ad huiuſmodi Dictiones. ¶ Et primò, quoad ędificationem Mona- Collector.
E ſteriorum, habetur in dictione Ædificare. ¶ Secundò, quoad exemptionem ipſorum monaſteriorum, dictum eſt in dictione Exemptio. ¶ Tertiò, quoad bona Monaſteriorum huiuſmodi, poſitum eſt in dictione Alienatio, & Bona. ¶ Quartò, quoad acceſſum ad loca exteriora Monaſteriorum Monialiũ, vbi communiter accedunt ſeculares, dictum eſt in dictione Accedere ad Monaſteria. ¶ Quintò, quoad ingreſſum in Clauſurum prædictorum Monaſteriorum, habetur in dictione Ingre-

di Monaſteria. ¶ Sextò quoad Indulgentias conceſſas viſitâtibus huiuſmodi Monaſteria, aut pro illis manus porrigentibus adiutrices, dictum eſt in dictione Indulgentiæ, quoad Seculares, 1 & 2. & 3. & 4. ¶ Vltra prædicta, ſunt nonnulla alia Monaſteriis pertinentia; prout ſequuntur. A

1 Ex iure cõi. SYNODVS VIII. diffiniuit, duplex Monaſterium, ſcilicet, virorum, & Mulierum minimè fieri: quia ſcãdalum id, & offendiculum multis efficitur. Quæ autem hactenus fuerunt dupla, ſecundùm Regulam Sancti Patris Baſilij, & ſecundùm præceptionem eius, ita formenter. Non habitent in vno Monaſterio Monachi, & Monachæ. Adulterium enim intercipit cohabitatio, ſi habeat aditum Monachus ad Monacham: vel Monacha ad Monachũ ſecretò ſingulariter ad collucutionem. Non cubet Monachus in Muliebri Monaſterio, nec ſingulariter cum Monacha conuiuetur. Et quando neceſſaria vitę à parte virorum ad Regulares deferuntur, extra portam hoc ſuſcipiat Abbatiſſa in Monaſterium fœminarum, cum quadam vetula Monacha. Habetur 18. q. 2. c. Diffinimus. B C

2 Ex iure cõi. CONCILIVM Agatenſe ſtatuit, quòd Monaſteria puellarum, ſeu Monialium, longius à Monaſterio Monachorum, aut propter inſidias diaboli, aut propter oblocutiones hominum, collocentur. Habetur, 8. q. 2. c. Monaſteria.

3 Ex iure cõi. INNOCENTIVS II. ſub pœna anathematis, interdixit, ac prohibuit, ne Sanctimoniales ſimul cum Canonicis, & Monachis in vno Choro conueniant ad pſallendum. Habetur 18. q. 2. c. Perniciosam. D

4 Ex iure cõi. GREGORIVS I. ſtatuit, in nullo loco Monachos, & Monachas in vno Monaſterio habitare. Sed nec ea, quæ duplicia vocantur. Et ſi quid tale eſt, Religioſus Epiſcopus mulieres quidem in ſuo loco manere ſtudeat, Monachos autẽ aliud Monaſterium ædificare cogat. Si autem plurima ſint talia Monaſteria, ſeparentur in alijs Monaſterijs Monachæ, & in alijs Monachi. Res autem quas habent communes, ſecundùm iura eis competentia, diſtribuantur. Habetur 18. q. 2. c. In nullo loco. E

5 INNOCENTIVS IV. cõceſsit, Fratribus Minoribus, vt in Monaſterijs Monialium Sanctæ Clarę, in quibus tempore Gregorij IX. prędicti Fratres deputati non fuerunt pro illarum regimine, aut ſeruitio, non teneantur ibidem morari, nec

A nec ad id per literas Apoſtolicas arctari poſsint: niſi literæ ipſæ plenam fecerint de huiuſmodi Indulto mentionē, B. ffo. 201. conce. 495.

Idem Innocentius ſtatuit, quòd in Monaſterijs Monialium, in quibus prædicti Fratres Mino. deputati fuerint pro ſeruitio Monialium, in ſpiritualibus duntaxat deſeruiant, & iuriſdictioni, & correctioni Miniſtrorum ſuorum, ſicut & alij Fratres pareant, & obędiant, B. ffo. 201. conceſsione 495. 6 Correctio.

B CLEMENS IV. inhibuit, vt nullus, Eccleſias, aut Monaſteria, ſeu loca Fratrum Minorum, auſu temerario pręſumat infringere, aut in illis violentiam damnabilem exercere. Ac voluit, quòd illi, qui ſecùs facere præſumpſerint, ſententiā excommunicationis incurrant ipſo facto; à qua non poſsint abſolui, niſi per Sedem Apoſtolicam, aut per Conſeruatores eidem Ordini deputatos, B. fo. 21. Et ffo. 105. conce. 226. 7 Excōicati. De hoc dictum eſt ſupra in verbo Eccleſię Fratrum.

Circa hoc poſtea Leo X. conceſsit, ut præfatæ perſonæ C poſsint abſolui à Prælatis Ordinis; prout habetur ſupra, in dictione Abſolutio, quoad ſeculares ſecundò, in §. decimoquarto. Collector.

CONCILIVM Conſtantienſe ſtatuit, quòd Generalis Fratrum Minorum poſsit Monaſteria ſibi ſubdita reformare, atq; ab eis ſuperflua tollere; prout ſupra latius poſitum eſt, in dictione Generalis Miniſter, §. 3. 8 Reformatio.

LEO X. conceſsit Miniſtris Prouincialibus, vt loca eis minus commoda, ab ipſis non omnino derelicta, poſt conſtitu- D tionem Bonifacij Papæ VIII. conſtructa, pro ſua deuotione poſsint illa tenere, ſine Fratribus illa inhabitātibus: ita quòd aliquando ea viſitent, cùm tempus opportunum fuerit; & in eorum Eccleſijs aliquando celebrent. Et quòd quicquid ab illis locis ad alia, in quibus modo degunt, tranſportarunt, licitè poſsint, & ſine ſcrupulo conſcientiæ retinere, & illis deinceps vti, O, fffo. 61. conce. 189. 9

Attende, quòd huiuſmodi Conceſsio, quoad tranſportatio- E nem rerum, non extenditur, niſi ad præterita, ante datam præſentium, ſ. 1520. die 10. Martij. Collector.

MONIALES.

¶ *Diſtinctio Conceſsionum attinentium ad Moniales.*

QVoad Moniales, quàm plura continentur in Priuilegijs Fratrum Minorum, & aliorum Mendicantium. ¶ Et primò ea, quæ attinent in ſpeciali ad electionem Ab- Collector.

batiſſarum, & auctoritatem officij ipſarum, dicta ſunt in dictione Abbatiſſa, in .§. vbi eſt hæc dictio Electio. ¶ Secundò illa, quę concernunt exemptionem earundem Monialium ab Ordinarijs Prælatis Eccleſiarum, & à Decimis, alijſq; impoſitionibus; vt gabellarum, &c. poſita ſunt in dictione Decimæ, .§. quarto, & ſexto, & ſeptimo, & decimo, & vndecimo, & duodecimo, & tredecimo. Et in dictione Exemptio, §. 12. & 17. & 20. & 29. & 30. ¶ Tertiò de Indulgentijs, & Abſolutionibus plenarijs eiſdem conceſsis; habetur in dictionibus Abſolutio quoad Fratres, & Indulgentiæ, quoad Fratres. ¶ Quartò qualiter ſunt præfatis Monialibus communicata Priuilegia Fratrum Minorum; poſitum eſt in dictione Communicatio Priuilegiorum, § 2. & 3 & 4. & 5. & 6. & 19. ¶ Vltimò quomodo teneantur præfatæ Moniales obſeruare Clauſuram ſuorum Monaſteriorum; habetur in dictione Clauſura Monialium. A B

Collector.

¶ *Diſtinctio infraſcriptarum Conceſsionum.* C

VLtra prędicta, ſunt nonnulla alia, quę Moniales concernunt. Et iſtorum quædam pertinent directè ad Prælatos Ordinis, quæ continentur in .§. 1. & 2. & 3 & 6. & 9. & 17. & 19. & 20. & 22. & 26. ac 27. ¶ Alia ſpectant directè ad Moniales, quorum quædam pertinent ad communicationem Priuilegiorum eis factam. Iſta autem continentur in .§. 3. & 12. ¶ Quędam verò tangunt diſpenſationem. Et hæc habentur in .§. 4. & 5. & 6. & 7. & 8. & 13. & 18. & 21. & 25. ¶ Quædam alia pertinent ad abſolutiones; prout habetur in .§. 10. & 11. D

Collector.

¶ *Alia diſtinctio Conceſsionum ſequentium.*

SCiendum inſuper, quòd Moniales Sanctæ Claræ, quas infraſcripta tangunt, ſunt in duplici differentia. ¶ Quædã ſunt primæ Regulæ à Sancta Clara editæ, quę in nonnullis partibus Collectaneæ nuncupantur: & antiquitus dominæ pauperes Sancti Damiani dicebantur. Et iſtæ ſunt propriè, ac verè Moniales Sanctæ Claræ. ¶ Aliæ ſunt Moniales ſecundæ Regulę, non quidem à Sancta Clara ordinatæ, ſed ab Vrbano Papa IV. quæ à multis Vrbaniſtæ appellantur: & in partibus, vbi Monaſteria earum vigent, Moniales Sanctæ Clarę abſolutè dicuntur. Et ſic voluit Vrbanus præfatus quòd vocarẽtur. ¶ Ad primas Moniales, quæ re, ac nomine Sanctæ Claræ ſunt, dirigũtur Priuil. quę ante Vrb. jv. reperiũtur cõceſſa. Necnõ & alia p E

Luge-

A Eugenium IV. poſtea conceſſa, quę habentur infra,§. 6. & 7. & 8. Ac etiam per Sixtum quartum; vt habetur infra,§. duodecimo. ¶ Ad alias Moniales, quæ nomine ſolùm, & non re, ſunt Sanctæ Claræ, pertinēt præcipuè reliqua indulta Apoſtolica: quia pro ipſis impetrata ſunt à Fratribus, curam illarum gerentibus. Sed nihilominus eiſdem priuilegijs gaudere poſſunt præfatæ Moniales primę Regulæ: quia generaliter, ac indiſtinctè Monialibus Sanctæ Claræ ſub cura Fratrum Minorū
B degentium conceſſa reperiuntur. Et quia nouiſsimè Clemēs VII. conceſſa quibuſuis congregationibus Fratrum, aut Monialium, extendit, ſeu communicauit omnibus; vt habetur ſupra Communicatio Priuilegiorum,§. 19. gaudent ſimiliter omnibus conceſsis Fratribus Mino. vt habetur infra,§ 4.

ALEXANDER IV. conceſsit Fratribus Mi. quòd non teneantur ſuſcipere curam quarumcunque 1
C Monialiū, prætextu quarūcunq; literarum Apoſtolicarū, quæ de præſentibus plena, & expreſſam mentionem non fecerint, niſi Romanę Eccleſię immediatè eſſent ſubiectę, b.fo. 23. 2

Clemens IV. conceſsit Fratribus Mino. vt ad viſitandū aliqua Monaſteria Monialium cuiuſcunq; Ordinis, vel ad audiēdum confeſsiones earum compelli aliquatenus non poſsint, ēt per literas Apoſtolicę Sedis; in quibus non fuerit facta men- *Viſitatio.*
D tio ſpecialis de huiuſmodi Indulto, nec minus per Legatos, vel delegatos eiuſdem Sedis, aut per quoſcunq; alios, B.fo. 57. Et ffo. 140. conceſsione 322.

BONIFACIVS VIII. innouauit literas Innocentij IV. quibus ſtatuit, & declarauit, quòd quæcunque Moniales commiſſæ fuerint gubernationi Fratrum Mino. virtute alicuius Indulti Apoſtolici, non propterea intelligātur eſſe Ordinis prædictorum Fratrum: ſed quòd huiuſmodi Commiſsio ad hoc 3
E extendatur, vt Moniales ſic commiſſę, gaudeant Priuilegijs conceſsis, & concedendis prædictis Fratribus. Quòdq; Pręlati Ordinis exhibeant eiſdem Monialibus de cōſtitutionibus prędicti Ordinis Mino. ea, quæ illis competere poſſunt. Ac etiam, quòd Miniſtri per ſe, vel Fratres ſuos, quos ad hoc idoneos viderint, Viſitationis officium eis impendant; corrigendo, & reformando, tàm in capite, quàm in membris, quæ correctione, & reformatione nouerint indigere; inſtituendo, & *Communicatio Priuilegiorum.* *Viſitatio.*

deſti-

deſtituendo, mutando, & ordinando, prout, ſecundùm Deum, A viderint expedire. Ita tamen, quòd electio Abbatiſſę liberè pertineat ad Conuentum. Et quòd confeſsiones earundem Monialium audiant, & eis Eccleſiaſtica Sacramenta adminiſtrent. Ac inſuper, quòd poſsint aſsignare, & deputare aliquem Cappellanum ſecularem, diſcretum tamen, & prouidũ; qui in neceſsitatis articulo prædictarum Monialium confeſſiones audiat; & alia Sacramenta miniſtret; necnon, & Diuina Officia celebret, b. ffo. 32. Et ffo. 33. concce. 35. B

4 Communicatio Priuilegiorum. Idem Bonifacius confirmauit literas Innocentij IV. qui ſtatuit, ut quæcunq; Moniales cõmiſſæ fuerint gubernationi Fratrum Mino. virtute alicuius Indulti Apoſtolici, Moniales ſic commiſſæ gaudeant Priuilegijs conceſsis, & concedendis prædictis Fratribus, b. fo. 32. & ffo. 33. conce. 35.

5 Ieiunium. Diſpẽſatio. EVGENIVS IV. conceſsit, quòd Moniales Sanctæ Claræ, ac Tertiariæ, necnon & aliorum Ordinum, ſcilicet ſub gubernatione Fratrum Minorum exiſtentes, ſolùmmodo teneantur C ad illa ieiunia, ad quæ Fratres Mino. Obſer. obligati ſunt. Et quòd eodem modo ſeruent in cibis quadrageſimali tempore, exceptis debilibus, & infirmis. Sed in alijs ieiunijs, vt ſunt quatuor tempora, & Vigilię Apoſtolorum, & ſimilia, ſeruent conſuetudinem Regionis. Secundùm quam liceat eis, etiam oua, & lacticinia comedere, b. fo 46. Et ffo. 42. conce. 47.

6 Diſpẽſatio. Idem Eugenius conceſsit Monialibus primæ Regulæ Sãctę Claræ, vt non teneantur incedere nudis pedibus diſcalceatæ: D ſed poſsint deferre illa, quæ nomine calceamentorum nõ cẽſentur, ut puta cuquos ligneos, ſeu calepodia, & ſandalia, atq; etiam, cũ opportunum fuerit, calceamenta, b. fo. 46. Et ffo. 42. conceſsione 47.

7 Diſpẽſatio. Idem Eugenius conceſsit, quòd Generalis, & Prouinciales Fratrum Minorum Obſeruantiæ habeant (cum diſcretorum conſilio) facultatẽ diſpenſandi cum præfatis Monialibus, tàm in cibis, quàm in ſilentio, & quibuſcunq; alijs perpetuis, quæ E in earum Regula continentur, b. fo. 47. Et ffo. 42. conce. 47.

8 Pro Monialibus primæ Regulæ Sãctę Claræ. Diſpẽſatio. Idem Eugenius declarauit, ac voluit, quòd in nullius præceptorum primæ Regulæ Sanctæ Clarę trãſgreſsione (præterquàm eorum quatuor, quæ concernunt principalia vota, ſcilicet, Obedientiæ, Paupertatis, Caſtitatis, & Clauſuræ; ac ſuper electione Abbatiſſæ, & eius depoſitione) peccatum mortale præfatæ Moniales incurrant, b. fo. 47. Et ffo. 42. conce. 47.

Idem

A Idem Eugenius conceſsit poſtea, quòd diſpenſatio per ipsũ facta ſuper primam Regulã Sanctæ Claræ, videlicet, quòd non teneantur, niſi ad quatuor Vota; & ſuper electione, ac depoſitione Abbatiſſæ (prout ſupra poſitum eſt) extenderetur ad Moniales ſecundæ Regulæ Sanctæ Claræ, ſcilicet, quòd non teneantur, niſi ad ſupradicta, ſub pœna peccati mortalis, o.ffo. 261 conceſsione 674. 9 Pro Monialibus ſecundę Regulę S. Claræ. Diſpẽſatio.

NICOLAVS V. ſtatuit, quòd Moniales Sanctæ Claræ, niſi B de Generalis, vel Viſitatoris earum expreſſa licentia, aliquam ad Religionem, vel profeſsionem recipere valeant. Et quòd nullum (niſi qui à præfato Generali, ſeu Viſitatore pro idoneo reputatus fuerit) in earum Capellanum recipere, ſeu receptũ retinere præſumant, b fo. 48. Et ffo. 43. conce. 48. 10 De receptione Nouitiarum: & Capellani.

Idem Niculaus conceſsit eiſdem Monialibus, ac earum Seruitricibus copioſam facultatem, qua vti poſsint confeſſores ipſarum; prout habetur in dictione Abſolutio ordinaria, quo- C ad Fratres, §. 8. 11 Abſolutio.

Sixtus IV. conceſsit, quòd dictæ Moniales collectaneæ (ſed primæ Regulæ Sanctæ Claræ) poſsint abſolui à Miniſtris, ſeu Viſitatoribus, & earum confeſſoribus ab omnibus criminibus pœnis, & Cenſuris, etiam Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, quoties opus fuerit. Et quòd ipſę, & earum Nouitiæ poſsint promereri omnes indulgentias almæ Vrbis, viſitando ſuas Eccleſias o. ffo. 261. conce. 678. 12 Pro Monialibus Collectaneis.

D Idem Sixtus conceſsit, vt Sorores Sanctę Claræ ſub cura Fratrum Minorum Obſer. viuentes, gaudeant omnibus Priuilegijs, gratijs, & exemptionibus in genere Sororibus collectaneis factis, o. ffo. 261. conceſsione. 677. Et ffo. 96. conceſsione 338. 13 Cõmunicatio Priuilegiorum.

Idem Sixtus conceſsit omnibus Monialibus Sanctę Claræ, ac Sororibus Tertij Ordinis, curæ Fratrum Minorum commiſsis, quòd poſsint tangere, & lauare ſacros pannos, excep- E tis Corporalibus. Et poſtmodum conceſsit idem, vt omnes Sorores ſupraſcriptę, ſub Clauſura, & Congregatione viuẽtes, etiam Corporalia, & Purificatoria tangere poſsint: dummodò ſteterint lota à Fratribus, o. fo. 62. Et ffo. 66. conceſsione 97. Et ffo. 95. conceſsione 318. 14 Pro Monialibus S. Claræ ac Tertiariis. Corporalia.

Idem Sixtus communicauit Sororibus Sanctæ Claræ, viuẽtibus ſub obedientia Fratrum ciſmontanorum Declarationes primæ Regulæ Sanctæ Claræ: quarum principium eſt; Quam admi- 15

admiranda Virginis, &c. quas quondam Magiſter Gulielmus A
de Caſſali Miniſter Ordinis Mino. auctoritate Apoſtolica cōpoſuit. Citra tamen obligationis vinculum: ſed ſicut fuerit viſum Generali, cum conſilio aliquorum proborum Patrum, o.fo.63. Et ffo.67. conce.124.

15 Simonia. INNOCENTIVS VIII. declarauit, quòd Moniales (quia neſciunt diſcernere inter intentionem primariam, quæ cauſat Simoniam, & ſecundam) nunquàm incurrant Simoniam, niſi in duobus caſibus, ſcilicet, quando paciſcuntur de aliquo dādo, vel ſoluendo pro ingreſſu: & quando recipiunt inhabiles, B
ob ſpem habendi aliquid: quia tunc illa eſt principalis intentio, o.ffo.69. conce.151. Et ffo 99. conce.363.

17 Simonia. Idem Innocentius conceſsit prædictis Monialibus, quòd ſine ſcrupulo conſcientiæ poſsint petere, quæ ſibi promiſſa fuerunt ante ingreſſum, o.ffo.69. conceſsione 152. Et ffo.99. conceſsione 364.

Collector. De contentis in duabus Conceſsionibus immediatè præcedentibus, habetur latior Conceſsio infra, §. vltimo. C

18 Generalis Miniſter. Viſitatio. ALEXANDER VI. declarauit, quòd, licèt aliquarum Monialium gubernatio, & viſitatio ſit commiſſa Prouincialibus, vel Cuſtodibus, ſeu Viſitatoribus, aut Guardianis, non propterea ſint exemptę à iuriſdictione Generalis: ſed quòd huiuſmodi Generalis eandem auctoritatem habeat in pręmiſsis, quàm Prouinciales, Cuſtodes, Viſitatores, ſeu Guardiani, vel alij Fratres ei ſubditi habent, b fo.59. Et ffo.55. conce.63. D

19 Clauſura. Diſpēſatio. Idem Alexander declarauit, quòd Moniales Sanctæ Claræ non ſunt obligatæ ad habendum oſtium in ſublimi parte Monaſteriorum ſuorum cum ſcala leuatoria, & tenendum oſtium inferius, muro à parte exteriori, clauſum; prout in earum Regula continetur. Sed quòd liceat eis, loco huiuſmodi oſtij ſuperioris, habere oſtium in aliquo loco inferiori commodo, & conuenienti; & præter illud, etiam aliud oſtium maius, muratum à parte exteriori, non clauſum. Et voluit, quòd ne illud oſtium totum pro cuiuſl bet rei, & perſonæ intromiſsione E
aperire oporteat, in eo oſtiolum paruum habere poſsint. Quę quidem ambo oſtia ſint clauibus, ſeris, & repagulis (iuxta ipſius Ordinis Inſtituta) munita, B. fo.52. Et ffo. 135. cōc 301.

20 Regimen Monialium. IVLIVS II. ſtatuit, quòd Fratres Mino. Obſeruantiæ compelli nequeant ad recipiendum curam Monialium, etiam per literas Apoſtolicas: & adhuc de huiuſmodi facientes mentionem,

A nem, niſi impetratæ fuerint per Protectorem, & Generalem prædicti Ordinis. Et voluit, quòd aliter recipientes huiuſmodi curam, ipſo facto excommunicationis latæ ſentẽtiæ pœnam incurrant, B. ffo. 207. conceſsione 509. Et ffo. 70. conceſsione 216. Excõicatio.

Aduertendum valde eſſet circa præfatam Conſtitutionem: quia ſæpe recipitur cura Monialium, abſq; ſufficienti derogatione huius, & non aduertitur ad excommunicationem ſupra B poſitam. Collector.

Idem Iulius conceſsit Prouincialibus Ordinis Minorum illam auctoritatem ſuper Moniales Sanctæ Claræ eis commiſſas, quam Regula ipſarum per Vrbanum ordinata concedit Protectoribus eiuſdem Ordinis, B. ffo. 112. conceſsione 517. Et ffo. 72. conceſsione 220. 21 Miniſtri Prouinciales.

Quæ autem ſit præfata poteſtas, ſeu auctoritas, habetur in dictione Protector, § 3. ¶ Prędicta verò auctoritas Protectoribus per Vrbanum conceſſa, fuit poſtea reſtricta per Martinum V. vt patet in dictione Ingredi monaſteria, §. 13. Et Ideò Prouinciales non debent vti præfata auctoritate, eo modo, quo prius fuit data: ſed ſicut poſtea inuenitur reſtricta. Collector.

C (at "ribus per Vrbanum")

LEO X. conceſsit Monialibus Sanctæ Clarę, ac Conceptionis Beatæ Mariæ, & Tertij Ordinis Sancti Franciſci, vt præcepto Regulę de percipiendo ſanctiſsimum Sacramentum, ſatisfaciant per aliquot dies anteponendo, vel poſtponendo: dũ D tamen illud in fraudem non faciant, O. fffo. 61. conce. 191. 22 Euchariſtia Diſpẽſatio.

Idem Leo Motu proprio, & ex certa ſcientia, & poteſtatis plenitudine, ac ſub excommunicationis ſententia præcepit Monialibus Sanctę Claræ, ac vniuerſis, & ſingulis alijs, ſub cura Fratrum Minorum pro tempore degentibus, quatenus ipſę (iuxta Regulares, in hactenus celebratis, & in poſterum celebrandis Capitulis generalibus, ſeu prouincialibus editas, & factas Conſtitutiones, ac deſuper ab earum prouinciali, ſeu E alijs Superioribus traditam formam) obedire teneantur, & in earum aſſumpta profeſsione Altiſsimo famulatum impenpendere debeant, B. fffo. 40. conce. 128. 23 Excõicatio. Statuta.

Idem Leo declarauit, Moniales Sanctæ Claræ ſub cura Fratrum Mino. viuentes, non teneri ad Officium defunctorum: niſi, prout tenentur prędicti Fratres Minores; quorum ritui in Diuinorum perſolutione, Regula ipſarum præcipit eas cõformari, B. fffo. 41. conce. 129. 24 Officiũ Diuinum.

Idem

25 Idem Leo, quoad obligationem perſoluendi Officium Diui- A
Officiũ Diuinum. num in Choro, decreuit, etiam ſanas Moniales pręfatas, non teneri ſemper Officium huiuſmodi in Choro perſoluere. Ac exonerando conſcientiam ipſarum Monialium, diſcretioni Abbatiſſarum, pro tempore exiſtentium, commiſit: vt quando,
Diſpẽſatio. & quomodo, ſiue cum quibus ſit hæc remiſsio, ſiue exemptio toleranda, ſolerter inuigilent, & diligenter aduertant, & prudenter concedant: ne ſub colore pietatis (ex nimia indulgentia) permittaut in aliqua Sororum, ſeu Monialium, habitum B generari Diuinę offenſionis, B. ffo. 41. conce. 130.

26 Idem Leo mandauit Monialibus Sanctæ Claræ, & Sororibus Tertiæ Regulæ in virtute ſanctæ obedientiæ, & ſub excõmunicationis latæ ſententententię pœna, quatenus Miniſtrũ Generalẽ Fratrum Mino. pro tempore exiſtentem, ad officium Viſitationis admittant, ſeq; & earum Domos, ac Monaſteria, & loca viſitari in capite, & in membris, ac corrigi, & puniri permittant. Ac etiam, vt ſalubria monita, & correctiones, C per huiuſmodi Miniſtrum generalem faciendas, omni cum humilitate ſuſcipiant. Et ſub ſimilibus pœnis, & cenſuris præcepit Fratribus vniuerſis eiuſdem Ordinis, & præſertim Confeſſoribus, & Viſitatoribus earundem Monialium, & Sororũ, ne aliquem actum confeſsionis, ſeu viſitationis exercere audeant, vel præſumant: niſi Moniales, & Sorores ipſæ mandatis huiuſmodi Generalis Miniſtri realiter, & cũ effectu paruerint, B. ffo. 34. conceſsione 118. Et ffo. 17. conce. 56. D

Excõicatio. Generalis Miniſter.

De Fratrib' habentibus curam Monialium.

27 Idem Leo confirmauit, & approbauit Statutum factum in Capitulo generali Lugdunenſi, quo cauetur, quòd de cætero Moniales Sanctæ Claræ, tàm de prima, quàm de ſecunda Regula, quæ Vrbaniſtę appellantur, quàm quęcunquę aliæ Religioſæ, quæ per Fratres Ordinis Minorum reguntur, nullos habeant Viſitatores, nec Confeſsores per eas electos: ſed à Miniſtris Prouincialibus in ſuis Prouincijs reſpectiuè, cũ ſuis CapitulisProuincialibus eis in Viſitatores, & Confeſſores E datos, & aſsignatos. Ipſique Viſitatores, & Confeſſores à ſuis Miniſtris Prouincialibus, ſic dati, à Prouinciali adiunctis ſecum aliquibus diſcretis Capituli præcedentis, etiam extra tẽpus Capituli, exigentibus legitimis cauſis, iudicari, & ab officijs prædictis abſolui poſsint: debeantq; ipſi Viſitatores, Confeſſores, ac alij Fratres, dictis Monialibus ſeruientes, Prælatis Ordinis, ſicut & cæteri Fratres, per omnia eſſe ſubiecti.

Viſitatores. Cõfeſſores.

Ita ta-

A Ita tamen, quòd Moniales ipſæ, cùm eis placuerit, in Viſitatorem, ſeu Confeſſorem nominare poſsint aliquem Fratrẽ, quẽ Miniſter Prouincialis cum ſuo Capitulo (ſi eis placuerit) inſtituere poſsint. Non obſtantibus quibuſuis Indultis, & Priuilegijs Apoſtolicis in contrarium dictis Monialibus, Viſitatoribus, & Confeſſoribus à Sede Apoſtolica, pręſertim Monaſterio de Tordeſillas, & Palentiæ, conceſsis. Mandauit etiam in virtute ſanctę obedientiæ, sub excommunicationis latæ ſen- Excõicatio.
B tentię pœna; à qua non niſi à Romano Pontifice, præterquàm in mortis articulo conſtituti, abſolui poſsint. ac iniunxit omnibus, & ſingulis Fratribus, & Religioſis, ac Monialibus, ſub cura Fratrum dicti Ordinis degẽtibus, tàm qui ante Statutũ hmôi erant ſub obediẽtia Miniſtrorum Prouincialium, quàm Viſitatorum, ſeu cuiuſuis alterius, etiam Sedi Apoſtolicæ mediatè, ſeu immediatè ſubiectis, quatenus præmiſſa omnia in dicto Statuto contenta, firmiter, & inuiolabiliter obſeruent.
C Decreuit inſuper, irritum, & inane quicquid ſecùs à quoquã, quauis auctoritate fieri, ſeu attentari contigerit, B. ſtro. 37. conceſsione 123.

Idem Leo ex certa ſcientia, & de plenitudine ſuę poteſtatis ſtatuit, & ordinauit, quòd illi Fratres Minores, qui antea vocabantur Viſitatores Monialium, de cętero nuncupentur Commiſſarij huiuſmodi, & Confeſſores prædictarum Monialium, vltra triennium Officia ſua exercere nullatenus poſsint: 28 De Viſitatoribus.
D illoq; finito, vel antea (ſi expediens videbitur) talis Commiſſarius ab officio abſoluatur. Et voluit, vt ad cognoſcendum defectus præfatorum Commiſſariorum, poſsit quilibet Prouincialis in Prouĩcia ſibi deputata reſpectiuè, Monaſteria, Domos, & loca Monialium prædictarum, & Religioſarum ingredi, & quòd de viſitationis modo, ac Commiſſarij, & Confeſſorum meritis, ac vitæ integritate in eiſdem Monaſterijs, ſiuè Domibus, liberè inquirere valeat. Ac inſuper vniuerſis, &
E ſingulis Monaſteriorum, & Domorum prædictarum Abbatiſſis, & Monialibus, ſub excommunicationis ſententia, ac officiorum ſuorum priuationis, & ad illa inhabilitationis, & alia in poſterum obtinenda, ſi contra fecerint, ſine alia declaratione incurrendis pœnis: ac ſub obteſtatione Diuini iudicij, & interminatione maledictionis æternę, diſtrictè pręcipiendo mandauit, quatenus intra vnius diei ſpatium, poſtquàm ad huiuſmodi inquiſitionem proceſſum fuerit, de viſitationis mo- Excõicatio.

do, ac

Appellatio. do, ac meritis, & idoneitate Commiſſariorum, & Confeſſorum prædictorum: omni exceptione, & contradictione ceſſante, ac appellationis, & alijs defenſionis remedijs (tanquã cõtra veram correctionem, & debitam obedientiam interpoſitis) ſublatis, & quibuſuis in contrarium, ſub quibuſcunque verborum formis eiſdem Abbatiſsis, Monialibus, & Religioſis, earunque Monaſterijs conceſsis Priuilegijs, Indultis, ac literis Apoſtolicis, ſua vota deponere, & in publicum, aut aliàs (prout per huiuſmodi prouinciales de ſuper ordinatum fuerit) redigere teneantur, & aſtrictæ exiſtat. Et circa hoc dat Iudices, & Conſeruatores cum magnis non obſtantijs, B. ſſſo. 49. conce. 145. A B

29 Euchariſtia. CLEMENS VII. conceſsit, quòd Moniales, ſeu Religioſæ, exiſtẽtes ſub obediẽtia Miniſtri Generalis Ordinis Mino poſſint in Eccleſia interiori in loco decẽti habere Euchariſtię Sacramentum, ſicut habent in exteriori, o.

30 Offi.cũ Diuinum. Idem Clemens, quia ſunt nonnullę ex Sororibus prędictis, ſub cura Fratrum Mi. degentes, quę propter imperitiam neſciunt recitare Officium perfectè, conceſsit, quòd tales, iudicatæ à Pręlatis, vel Confeſſoribus earum, ſeu etiam earum Abbatiſsis, recitando Officium Sororum laicarum, cenſeantur ſatisfeciſſe obligationi de dicendo Officium, quod dicere tenebantur. Et idem de Fratribus imperitis, o. C

31 Simonia. Idem Clemẽs conceſsit, quòd prętatę Religioſę nullam incurrant Simoniam ex pactionibus, & conuentionibus, quas faciunt in receptione intrantium Ordinem ipſarum, ſuper dotibus recipiendarum, pro cogruenti, & ſufficienti ſuſtentatione earum, o. D

ANNOTATIO CORDVBÆ.

Qvoad, §. 9. notandum, quòd idem Eug. IV. decreuit omnes Moniales primæ, & ſecundæ Regulæ Sanctæ Claræ, eſſe ſub obedientia, & cura noſtrorum Prouincialium, & ſub eorum regimine mediatè, & immediatè, ſcilicet, per ſe, vel per alios gubernandas, ſub grauibus Cenſuris cõtra Moniales reſiſtentes; decreuitq; omnes pręfatas Moniales, vocari Moniales Sanctæ Claræ. Et hoc idem decreuit Vrbanus IV. in prologo ſuper Regulam Monialium ſecundæ Regulæ Sanctę Clarę. Nam nota, vt collector in hoc tit. paulò ſuperius, dixerat, quòd Moniales E

primæ

A primę Regulę à Sancta Clara Editę, alicubi vocantur Collectaneæ; alicubi Pauperes Dominæ, aut Sancti Damiani vocabantur. Moniales autem, viuentes ſecundùm Regulam Editam ab Vrbano IV. vocabãtur Vrbaniſtæ, & iſtæ ſunt omnes ferè, quæ ſunt in Hiſpania: ſed nũc ſecundùm ſupradicta Decreta Pontificum, communiter vocantur abſolutè Moniales Sanctæ Claræ, ſicut & aliæ primæ Reglæ; ut dictum eſt.

Quoad. §. 21. vbi ponitur Conceſſio Iulij II. concedentis noſtris Pro-B uincialibus poteſtatem Protectoris ſuper Moniales, quomodo debeat intelligi, videatur ſupra in his Annotationibus, &c. tit. Ingredi: ſimiliter 4. Notabili Collectoris.

Item de licentia Miniſtri Prouincialis poſſint Moniales Sanctæ Claræ exire Clauſuram, cauſa alicuius infirmitatis curandæ, ſeu alia cauſa; videatur latius in Compendio, tit. Clauſuram, per totum.

Quæritur vtrùm Moniales, & Sorores teneantur Officium Diuinũ dicere in Choro, & ad faciendum celebrari Miſſam Conuentualem, & C eam applicare pro Eccleſia; vt nos Fratres Min. facimus, & tenemur.

Reſpondeo per tria puncta; quorum primum eſt, quoad Officium Diuinum, dico, quòd ex iure communi tenentur in communi in Choro dicere Officium Diuinum, ſicut alij Regulares, ſeu Religioſi; vt expreſsè habetur Clementina 1. de celebrat. Miſſ. vt benè notat Summa Angelica, tit. Hora Canonica, §. 25. 26. & Silueſt. eo tit. §. 10. & latius de hoc habetur in 2. puncto ſequente, ibi videatur. Ex Regula autem D Moniales Sanctæ Claræ non obligantur ſpecialiter, quia hoc eis obligatoriè non imponitur: & ſimiliter dicendum de alijs, quibus id Regula obligatoriè non imponit: ex Statuto autem, aut conſuetudine, videat vnaquæque Religio quid circa hoc habetur reſpectiuè. Videantur autem ſiqua ſunt Priuilegia, quoad aliquas in ſpeciali, aut in communi conceſſa, vt habetur in Compendio, tit. Officium Diuinum, tit. Moniales, §. 24. 25. &c. Reſponſio quantũ ad Officiũ Diuinum.

Secundum punctum eſt, quoad Miſſam: & dico quòd iure communi E ſimiliter tenentur facere celebrari Miſſam Conuentualem in ſuis Eccleſiis. Ratio, quia expreſsè ſub verbo Mandamus, habetur in cap. Cùm creatura, de celebrat. Miſſ. iuncta rubrica, quòd in Eccleſiis Collegialibus quotidie Miſſa celebretur conuentualiter de Feſto, aut de Feria, ſecundùm quod tempori conuenit. Item in cap. Dolentes, eo tit. ſtrictè mandatur in virtute obedientiæ Prælatis, & Clericis, quòd celebrent Officium diurnum, & nocturnum, &c. & ibi expreſsè videtur loqui tàm de celebratione Miſſarum, quàm de alijs horis: quia prius lo- Miſſam Cõuentualem.

A *bus ipſorum Fratrum , viuentium de eleemoſynis, vt patet ; quia ibi in Statutis gener. dicitur , quòd celebretur pro illis , qui recommendā-tur , &c. Hæc autem ratio ceſſat , in Monialibus habentibus ſuos redditus , & bona ſua , quæ ſecùm afferunt ad Monaſteria , de quibus viuunt, non autem de eleemoſynis , ut nos; ergò non tenentur , ut nos , quoad hoc , niſi alio modo , ratione alicuius redditus , aut oneris alte-rius, teneantur applicare Miſſam Conuentualem pro uiuis , &c. ideò poterunt eam applicare pro quo voluerint . Hæc tria puncta uidentur*
B *rationabiliter dicta, ut quidam Pater ſatis eruditus ea annotauit.*

Quoad,§.31. vide ad. idem in Frater tit. Symonia,§.1.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

C CIRCA *tempus ſuſcipiendi habitum à puellis Deo dicandis,& de earum profeſſione, & alijs ad hoc pertinentibus , ait Conc. Trid. Seſſ. ult. de Regul. c. 17. quòd Puella , quæ habitum Regularem ſuſcipere voluerit maior 12. annis ſit, non ante eum ſuſcipiat .* In.§.10. Habitũ non ſuſcipiãt ante 12. annô

Nec poſtea ipſa, uel alia, profeſſionẽ emittat quàm explorauerit Epiſcopus , uel eo abſente , uel impedito , eius Vicarius , an coacta , uel ſeducta fuerit , cuius profeſſionis tempus, ne Epiſcopus ignoret , teneatur Præfecta Monaſterij cum ante menſem certio-
D *rem facere , aliàs quandiu Epiſcopo uidebitur ab Officio ſuſpenſa ſit .*

Et quòd eos , qui cogunt Mulieres ad ingrediendum Monaſterium , uel ad ſuſcipiendum habitum, uel ad emittendam profeſſionem . Et qui ſanctam uirginum, uel aliarum mulierum uoluntatem , Veli accipiendi,uel Voti emittendi , ſine iuſta cauſa impedierit, Sancta Synodus anathemati ſubijcit . Vt in c.18. Non cõpellendæ , nec impediẽdę .

Quod præter ordinarium Confeſſorem , alius extraordinarius ab Epiſcopo, & alijs Superioribus, bis, aut ter in anno offeratur, qui om-
E *nium confeſſiones audire debeat : quamuis non ſit eiuſdem Ordinis , & quòd Confeſſores ordinarij non ſunt ab Epiſcopo, ſed à Superiore Ordinis examinandi ; ut declarauit ſacra Cong. Card. ſup.Conc. Trid.in cap. 10. de Regular. Seſſ. 25.* De Confeſſore eis extraordinario dando. Seſſ.vlt.c.10.

Item Moniales ipſæ proprium habere non debent , ut in Conc. Trid. Seſſ. ult. de Regul.cap. 1. habetur,ait enim quòd omnes Regulares,tàm uiri, quàm mulieres , ad Regulæ quam profeſſi ſunt præſcriptam uitam inſtituant, & componant ; atq; ad communem uitam , uictum , & ue- In communi viuant.

ſtatum conſeruanda pertinentia fideliter obſeruent, omniſq; Cura, & A
diligentia à Superioribus adhibeatur, tàm in Capitulis prouincialibus,
& generalibus, quàm in eorum uiſitationibus (quas ſuis temporibus,nõ
prætermittant, ut ab illis non recedatur.

Conc. Trid. Ac de proprietate extirpanda ait Conc. in c. 2. quòd nemini Regularium tàm uirorum, quàm mulierum, liceat bona mobilia, uel immobilia cuiuſcunque qualitatis fuerint, etiam quouis modo ab eis acquiſita

Propriũ nõ habeant. tanquàm propria,ut etiam nomine Conuentus, poſſidere, uel tenere:
ſed ſtatim Superiori tradantur, Conuentuiq; incorporentur. B

Conc. Trid. Ac de bonis,quæ poteſt Superior concedere, & quæ non,ait ibidem, quòd non licet Superioribus, bona ſtabilia alicui Regulari concedere,

Quæ bona poteſt concedere Prælatus. etiam ad uſumfructum,uel uſum,adminiſtrationem, uel commendam: mobilium uerò uſum, ita permittant, ut eorum ſupellex ſtatui paupertatis conueniat, nihilq; etiam,quod ſit neceſſarium eis,denegetur. Quòd,

Pœna. ſi quis aliter quidquàm tenere deprehenſus,aut conuictus fuerit, is biẽnio actiua, & paſſiua priuatus ſit uoce; atque etiam,iuxtà ſuæ Regulę,
& Ordinis conſtitutiones, puniatur. C

In.§.19. Circa Monialium Clauſuram,eſt iam attendendũ id, quod Sac. Conc. Trid. iubet in Seſſ. 25. tit. de Monial. & Regul. c. 5. & uide ſup. in uerbo Clauſura. Attamen eſt aduertendũm, quòd quæritur à Nauarr. in lib. Conſiliorum lib. 3. tit. de Regul. Conſ. 48. An Generalis Ordinis Minorum de Obſeruantia, poſſit transferre Moniales ſibi ſubditas de uno ad aliud Monaſterium,cauſa correctionis, uel nouæ fundationis, & concludit quòd ſic. et licèt uideantur obſtare Bullæ Pij
V. & c. 7. de ſtatu Regul. lib. 6.de Conc.Trid. tamen nihil obſtare ait, D
quia ſunt illa limitanda, ne procedat prohibitio exitus Monacharum, cum occurrit cauſa legitima,ut eſt iam ſupradictum.et licèt Conc.Trid. uideatur requirere non ſolùm cauſam legitimam, ſed etiam,ut cauſa legitima approbetur per Epiſcopum, & conſequenter, quòd non ſufficiat licentia Generalium,et quòd confirmatio Priuilegiorum pręfati Ordinis à Greg XIII. facta non extenditur ad contraria Conc. Trid. tamẽ reſpon.ab ipſo,quòd illa uerba Concilii ſunt intelligenda hoc modo,uidelicèt,quòd approbatio illa Epiſcopalis requiritur quoad exitum Monia- E
lium eidem ſubditarum: uel ita exemptæ, quòd ſoli Papę ſubſunt immediatè: non autem de aliis exemptis, quę ſubſunt alijs Prælatis aliorum Ordinum, de quibus hic agitur; et ita concludit ubi ſupra, ipſe Nauar. quòd poſſit Generalis eas trãſferre. Vel dic ut in Verbo Clauſ. Monial. f.161. B. et f.168. et 174.

A

MVLIERES.

Diſtintio Conceſsionum omnium concernentium Mulieres, quæ non ſunt Moniales.

CIrca Mulieres,quę non ſunt Moniales,ſunt pleraq; ordinata, & conceſſa in Priuilegijs Fratrum Mendicantium. Collector.
¶ Et primò quę,& qualiter poſſunt ingredi Monaſteria Monia
B liū, poſitū eſt in dictione Ingredi Monaſteria.§.28.& 30.&.31.
Secundò qualiter poſsint abſolui Mulieres,etiam mala intentione prædicta Monaſteria intrantes, habetur in dictione Abſolutio quoad Seculares. 2. in.§.9.
Tertiò in particulari de Mulieribus ſeruitricibus Monialium,habetur in dictione Ingredi Monaſteria. §. 19. Et qualiter huiuſmodi Mulieres ſeruitrices poſſunt abſolui à Fratribus Mino.eiſq; Eccleſiaſtica Sacramenta conferri: habetur in
C dictione Abſolutio ordinaria quoad Fratres.§.11.prope finem. Et in dictione Seruitrices Monialium. ¶ Vltra prædicta, ſequuntur nonnulla, pertinentia ad Mulieres, quæ ſub Religionibus Mendicantibus militant: licet non ſint Moniales.

EVGENIVS IIII. Et Martinus V. cōfirmauerunt literas Bonifacij VIIII. inſerendo illas de verbo ad verbum; in quibus conceditur, quòd 1 Ex Priuileg. Fratrum Auguſtinen.
D Generali, & cuilibet Officiali, & Prioribus Ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini, in quibuscunq; Prouincijs conſtitutis ſit licitum, quaſcuuq; Mulieres idoneas, aliquod Canonicum obſtaculum non habentes, quę habitum Regularem dicti Ordinis (ad inſtar Mantellatarum ſeu Pinzocherarum Ordinum Fratrum Minorum,& Prædicatorum) habere, ac geſtare voluerint, tàm virgines,quàm matronas,ac viduas in Mantellatas,ſeu pinzocheras prædicti Or
E dinis Eremitarum recipere, & admittere. Ac earum ſingulis habitum Regularem, & Regulam eiuſdem Ordinis Eremitarum exhibere,ad inſtar hmōi Mantellatarum, ſeu Pinzocherarum Ordinum Fratrum Minorum, & Prædicatorum prętatorum; prout,ſecundùm Deum, ſaluti animarum earundem ſalubrius viſum fuerit expedire.Et voluit,quòd huiuſmodi Mulieres gaudeant, & gaudere poſsint, & debeant, tàm exemptionis priuilegio, quàm omnibus immunitatibus, liberta- Cōmunicatio priuileg.

A pra poſitum eſt, B. fo. 101. Et ffo. 184. conce. 462.

LEO X. declarauit præfatas Mantellatas Ordinis Sãcti Auguſtini, omnibus, & ſingulis Priuilegijs, gratijs, & indultis, quæ in Mari Magno, ſeu alijs Conceſsionibus (tàm per ipſum, quàm per alios Romanos Pontifices prædeceſſores, Ordini antedicto conceſsis) continentur, plenè, ac largiter perfrui poſſe, & debere, b. ffo. 122. conce. 556. 5 Ex Priuilegiis Auguſtinenſium.

Idem Leo X. in Concilio Lateranenſi ſtatuit, quòd prçfatę 6
B Mantellatæ, & Pinzocheræ quorumlibet Ordinum in proprijs domibus habitantes, eligere valeant ſepulturam, vbi voluerint. Et quòd die Paſchatis tantùm Euchariſtiam, necnon extremam vnctionem, cæteraq; Eccleſiaſtica Sacramenta (pœnitentiæ Sacramento duntaxat excepto) à proprio Sacerdote recipere, & ad onera, quæ laicis incumbunt perferenda teneãtur. Ac decreuit, quòd in foro ſeculari, coràm Iudicibus ſecularibus conueniri poſsint, B. ffto. 26. conce. 86. Sepultura. Sacramenta. Collector.

C Præfata Conſtitutio non intelligitur de vouentibus caſtitatem virginalem, vel vidualem. Nam tales gaudent omnibus Priuilegijs, ſicut Fratres, prout habetur infra, §. 7. vbi prædictum Decretum declaratur, àc limitatur.

Idem Leo poſtea referendo præfatum Statutum, per eum in Concilium factum: quia, occaſione illius, aliquæ dubitationes exortę fuerunt, ad tollendum omne dubium Motu proprio, & ex certa ſcientia, & de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine de- 7 De Mulieribus vouentibus ſolam caſtitatem.
D creuit, & declarauit, quòd prçfatum Statutum minimè intelligi debeat de facientibus votum caſtitatis. Ita vt mulieres virginalem vitam, aut cælibem ſolèniter vouentes, etiam in conſanguineorum, vel affinium ſuorum, vel proprijs domibus, aut ſeorſum habitantes, Priuilegijs, & immunitatibus prçdictis, in omnibus, & per omnia frui, & gaudere debeant, B. ffto. 28. conce. 91.

E ANNOTATIO CORDVBÆ.

Q Voad. §. 1. notandum, quòd iſtę Pynzocheræ, de quibus ibi agitur, ſunt velut Tertiariæ noſtri Ordinis Minorum, uiuentes in ſuis domibus particulariter, modo fecerint uotũ continentiæ, modò non; quæ quidem non ſunt propriè, nec uerè religioſæ, ſecundùm ius; & in Italia dicuntur Bizochæ, in Hiſpania Beatę (ut ait Collector Compendij, tit. Ingredi, in 2. notabili, & tit. oblati Fratrum. §. 2.) & aliquando dicuntur Man-

tellatæ; quia Mantellum coloris cinerei, ſicut eſt noſter habitus, portant, ut in hoc §.1 innuitur. Et quando tales mulieres ſunt ſub Ordine Sancti Auguſtini, dicuntur aliquando Corrigiatæ: quia corrigiam illius Ordinis portant; ut patet in multis Priuilegijs, & Indulgentiis cõceſſis talibus Corrigiatis. De his autem Tertiariis latiùs habetur infra, titulo Tertiarii, &c. A

Quoad.§. uid in Compendio tit. Tertiarii,§.26.aliam Conceſſionem Innoc.VIII. ff.79. ad id quod Six. IV. in hoc.§.concedit.

B

CAPVCCINI ANNOTATIO.

QVA ætate debent eſſe mulieres, ut has pœnis incurrant, uide ſupra, in Verbo Ingredi Monaſteria Monialium in noſtra annotatione: ubi nonnulla, ad hæc ſpectantia deciduntur.

NOVITIVS.

C

Diſtinctio Conceſſionum pertinentium ad Nouitios Fratrum Minorum, & aliorum Mendicantium.

Collector. Conceſſionum attinentium ad Nouitios, quædam pertinent ad receptionem ipſorum ad habitum. Et hæc continentur infra in omnibus,§.vbi habetur hæc dictio Receptio. Alia ſpectant ad eorundem Nouitiorum abſolutionem, & diſpenſationem. iſta autem continentur infra,vbi habetur hæc dictio Abſolutio, & Diſpenſatio. Nonnulla pertinent ad ipſorum Nouitiorum profeſſionis emiſsionem. Et huiuſmodi exiſtunt infra,vbi eſt hæc dictio Profeſsio. Reliqua verò concernunt diſpoſitionem bonorum ipſorum Nouitiorum. Et iſta habentur infra,§.12. & 21. & 26. D

1 Prohibitio Profeſsio. HONORIVS III. inhibuit Prælatis Ordinis Minorum, nè aliquem ad ſui Ordinis profeſsionem admittant, niſi per annum in probatione fuerit, B.ffo. 101.conce.213. E

2 Prohibitio Receptio. INNOCENTIVS IV. ſtatuit, vt Fratres Prædicatores prætextu alicuius Conceſsionis eis factæ, vel faciẽdæ expreſſam mentionem de hoc Priuilegio non facientis,non poſsint recipere Ordini Fratrum Minorum obligatos Voto, vel Iuramento, b.ffo.5.

3 Idem Innocentius ſtatuit, & in virtute ſanctę obedientiæ,& ſub

A ſub excommunicationis pœna ipſo facto incurrenda, & à qua nequaquam abſolui poſsint, niſi per Sedem Apoſtolicam, pręcepit Miniſtris, & Fratribus Ordinis Mino. ne præſumant recipere vllomodo Prædicatores, & eorum Ordini Voto, vel Iuramento etiam obligatos, prætextu alicuius Indulti Apoſtolici, obtenti, vel obtinendi, de huiuſmodi literis expreſſam mentionem non facientis, niſi prius Prioris ſui petita licẽtia, & obtenta. Poſtea tamen declarauit hoc de illis intelligi, quos B poſt annum probationis elapſum, eorum conſtiterit Ordini obligatio, B.fo.19. Et ff o. 103. conce.218. Prohibitio. Receptio. Excõicatio.

4 Idem Innocentius prohibuit, ſub excommunicationis pœna, aliquem ante annum probationis elapſum, ad profeſsionem recipi. Aut quominus ad aliam tranſeat Religionem impediri. Et profeſsionem, aliter factam, irritam mandauit eſſe, & nullam, B.fo.119. Et b ff o.5. Excõicatio. Profeſſio.

5 Idem Innocentius diſtrictè inhibuit Fratribus Prędicatoribus, & Minoribus, ne ante annũ probationis elapſum, quemquam ad profeſsionem ſuorum Ordinum pręſumant recipere, nec conſtitutum in probatione Nouitium aliqualiter impedire, quominus infra eundem probationis annum, ad aliam Religionem, quam maluerit, tranſeat; ſicut de ſua proceſſerit voluntate, B ff o.103. conce. 218. Prohibitio. Profeſſio.

C

6 Idem Innocentius conceſsit Generali, & Prouincialibus Miniſtris Fratrum Minorum, vt poſsint abſoluere Nouitios D excõmunicatos pro iniectione manuũ in ſe ipſos; prout habetur in dictione Abſolutio ordinaria quoad Fratres, §.1. Abſolutio.

7 INNOCENTIVS IV. ſtatuit, quòd is, qui Monaſteriũ ante quartumdecimum annum, vt Monachus efficiatur, ingreditur, niſi eo completo profeſsionem faciat in ſequẽti, vel habitum Religionis ſuſcipiat, qui dari profitentibus conſueuit, ſeu profeſsionem à ſe prius factam, ratam expreſsè habeat, liberè poſsit infra ipſum ſequentem annum, ad ſeculum remeaE re. Quòd ſi per totum ſequentem annum in Monaſterio permanſerit, vbi Profeſſorum, & Nouitiorum ſunt habitus indiſtincti, profeſsionem per hoc feciſſe, vel ſi quam prius fecerat, ratam habuiſſe videtur: niſi tanta indiſtinctio ibi habitus habeatur, quòd Profeſsi, & Nouitij; ac etiam alij communem vitã cũ eis ducẽtes, ſimili penitus habitu induantur. Qui verò poſt 14. annum habitum Religionis aſſumpſerit, ſi per annum illum geſtauerit, ex tunc Religionem aſſumptam pręſumitur Ex iure cõi. Profeſſio.

mitur veraciter eſſe profeſſus; vbi profeſsi à Nouitijs diſsi- A
militudine habitus, minimè diſtinguntur, etiam ſi alij degen-
tes cum eis, ſimilibus veſtibus coutantur: quoniam cùm iam
hic ad diſcretionis annos peruenerit, ſuſceptum diſcretionis
tempore Ordinem, poſtquàm anni probauerit ſpatio, intelli-
gitur firmiter approbaſſe. Secùs autem in illo, qui ante di-
ſcretionis annos habitum induit Regularem: cùm eorum, quę
Habitus. tunc agit, plenum non habeat intellectum. Diſtincti quoque
aut diſsimiles intelliguntur eſſe habitus, ſiuè Nouitijs, ſiuè B
profeſsis diſsimiles veſtes dentur; ſiue benedicãtur, cùm pro-
fitentibus conceduntur, ſiuè etiam aliquid aliud fiat, per quòd
Nouitiorum à Profeſſorum habitu diſcernatur. Habetur in c.
Is qui Monaſterium: De Regularibus, lib. 6.

8 ALEXANDER IV. Fratribus Prædicatoribus, & Mi-
Ex iure cõi no. in virtute obedientiæ, & ſub excommunicationis pœna
Excõicatio. diſtrictè inhibuit, nè ante annum probationis elapſum (qui
Profeſſio. eſt, maximè in ſubſidium fragilitatis humanæ, regulariter in- C
ſtitutus) quemquam ad Profeſsionem ſui Ordinis, ſeu renũ-
ciationem ſeculo faciendam, recipere: nec conſtitutum infra
huiuſmodi annum aliquatenus impedire, quominus infra ip-
ſum ad aliam Religionem, quàm maluerit, tranſeat: vel, niſi
maior quatuordecim annis exiſtens, Profeſſus ſit tacitè, vel
expreſsè; aut euidenter conſtet, illum uitam voluiſſe mutare;
quod tamen non præſumitur, niſi clara probatione, vel com-
petentibus indicijs oſtendatur, omninò ad ſeculum redeat, ſi- D
cut de ſua voluntate proceſſerit, præſumant. Et quòd, ſi fortè
contra huiuſmodi prohibitionem quemquam recipere præ-
ſumpſerint, decreuit eum, qui taliter receptus fuerit, nullate-
nus dicto Ordini alligatum; ipſosq; Fratres ad receptionem
quorumlibet ad Profeſsionem eiuſdem Ordinis fore ipſo fa-
cto ſuſpenſos: & inſuper pœnę ſubijciendos, quæ Fratribus
ipſius Ordinis pro culpis infligi grauioribus conſueuerunt
Habetur in c. Non ſolùm: De Regularibus, & tranſeuntibus E
ad Religionem, lib. 6.

9 ALEXANDER IV. præcepit in virtute ſanctæ obedien-
tiæ Magiſtro, & Fratribus Ordinis Prędicatorum, & ſub ex-
Excõicatio. communicationis pœna, ipſo facto incurrenda, à qua nequa-
Prohibitio. quam abſolui valeant, niſi per Sedem Apoſtolicam: quatenus
Receptio. non recipiant ad ſuum Ordinem Fratres Ordinis Mino. aut
eos, qui voto, vel iuramento eidem Ordini Mino. fuerint ob-
ligati:

A ligati: niſi prius petita fuerit,& obtenta Miniſtri ſui licentia, etiam prætextu alicuius Indulti,ſeu aliquarum literarum obtentarum à Sede Apoſtolica, vel in poſterum obtinendarum; quæ de præſentibus expreſſam non fecerint mentionem. Et decreuit irritum,& inane quicquid ſecùs in hac parte contigerit attentari, B ffo.201.conce.496.

CLEMENS IV. voluit, quòd ſi aliqui Nouitij oſtenderint talia ſigna, per quę euidenter appareat eos voluiſſe per- 10
B petuò Seculum deſerere, ac ſub Religione de cætero Domino deſeruire, & poſtea reuerſi fuerint ad Seculum, compellantur per Eccleſiarum Prælatos (quando ex parte Fratrum fuerint requiſiti) vt ad aliquem Ordinem ſe debeant transferre, B, fo.55.

Idem Clemens fecit quandam latiſsimam Conceſsionem 11
circa abſolutionem, quę Nouitijs poteſt impendi; prout habetur in dictione Abſolutio ordinaria, quoad Fratres, in §. 4. Abſolutio.
C & 6.

Aduerti oportet, quòd in hac Cõceſsione abſolutionis, nullum caſum excipit: dicendo (prout dici ſolitum eſt) Niſi caſus adeò grauis, &c. Ex quo uidetur, quòd ampliorem gratiã voluit facere veniẽtibus ad Ordinem, ne impediretur eorum cõuerſio ad Deum, quàm iam Profeſsis; in quorum Conceſsione abſolutionis ponitur prędicta exceptio. Attamen in caſibus contentis in Bulla Cœnę Domini, non auderem aſſerere, Collector.
D quòd poſsint venientes abſolui: nec minus alij, abſq; noua Conceſsione poſt prædictæ Bullæ pronunciationem quolibet anno impetratam. Quia caſus illi quolibet anno de nouo reſeruantur cum derogationibus Priuilegiorum Ordinum, & eximijs non obſtantijs. De quo vide ſupra in dictione Abſolutio ordinaria quoad Fratres, poſt, §.13. Et idem dicendum eſt de quibuslibet alijs caſibus, poſt iſtam Conceſsionem auctoritate Apoſtolica promulgatis, & ſpecialiter reſeruatis.
E Itaq; ijs benè proſpectis, nihil amplius habent modo Nouitij, quàm profeſsi: quamuis tempore ſupradictæ Conceſsionis viderentur plus habere.

Idem Clemens conceſsit, quòd ſi aliqui habitum Fratrum 12
Mino. aſſumentes, diuerſis perſonis, quæ ſciri, & inueniri non poſſunt, aliqua bona reſtituere teneantur, poſsint Miniſtri, & Cuſtodes, & Vicarij eórum, ſinguli in locis ſibi commiſsis, bona ipſa in pios vſus conuertere; prout ſecundum Deum viderint Reſtitutio. Incertorum.

rint expedire, B.fo.58. Et flo. 141. conceſsione 334. A

Collector. Circa prædicta, vide ampliorem Conceſsionem, infra, §.21.

13 Quibus liceat recipere Nouitios. NICOLAVS III. in declaratione Regulę Fratrum Minorum conceſsit, & ſtatuit, licere non ſolū Generali, ſed etiā Prouincialibus Miniſtris, perſonas fugientes à ſeculo in Fratres recipere. Quæ tamen Prouincialium Miniſtrorum licentia, per Miniſtrum Generalem poſsit arctari, ſicut expedire viderit. Et declarauit, quòd Vicarij Miniſtrorum Prouincia-

Receptio. lium, ex officio Vicariatus, licentiam hanc ſibi nouerint interdictam: niſi per Miniſtros eoſdem, hoc ipſis Vicarijs ſpecialiter committatur; quibus Miniſtris hoc poſſe committere, Vicarijs, & alijs licentiam conceſsit, B.fo.10. Et b.ffo. 12. ſecundi tractatus, articulo 7. B

14 Receptio. Idem Nicolaus circa hoc addidit, dicens Caueant tamen ipſi Prouinciales, quòd hoc non indiſcretè, nec paſsim, ſed ſic conſideratè committant, ac ſic illos, quibus hoc committi contigerit, fidelibus conſilijs fulciant, quòd omnia diſcretè procedant. Habetur ſupra, §.13. C

15 Receptio. Idem Nicolaus ſuperaddidit circa hanc materiam, quòd non indifferenter omnes admittantur ad Ordinem, ſed illi tātùm, qui ſuffragantibus eis literatura, & idoneitate, vel alijs circunſtantijs, poſsint vtiles eſſe Ordini: ſibiq; per vitæ meritum: & alijs proficere per exemplum. Habetur vbi ſupra §.13.

16 Ex iure cōi. Excōicatio. BONIFACIVS VIII. ſtatuit, quòd quamuis is, qui Religionem ingreditur, Religioſus cenſeri cum effectu non poſsit, donec ſit tacitè, vel expreſsè profeſſus: ſi quis tamen violentes manus in eum inijciat, excommunicationis latæ à canone vinculum non euadat. Habetur in c. Religioſo, de ſententia excommunicationis, lib.6. D

17 Ex iure cōi. Idem Bonifacius Conſtitutionem Innocentianā ſupraſcriptam, quæ prohibet Conuerſorum profeſsionem recipi ante annum probationis elapſum; quam Conſtitutionem Alexander Papa IV. ad Fratrum Prædicatorum, & Minorum Ordines duntaxat declarauit extendi; Declarationem eandem ad aliorum Mendicantium Ordines prorogauit. Statuit etiam, quòd in alijs Religionibus profeſsio expreſsè, vel tacitè fieri poſsit licitè infra annum. Sed expreſsè emiſſa, etiam ſeculari habitu non mutato, illi Religioni præciſe obligari, quam profitens eſt profeſſus. Tacitè verò facta, infra probationis E

annum

A annum, per ſuſceptionem habitus, qui profitentibus tantùm datur, non illi ſpecialiter cuius habitus eſt ſuſceptus, ſed generaliter Religioni alicui recipientem obligat: ſi ætatis aptæ ſit, ſi ſciens, & voluntarius, ac triduo perſeueret. Habetur in c. Conſtitutionem. De Regularibus, & tranſeuntibus ad Religionem, lib.6.

CLEMENS V. eos, qui in diſcretionis conſtituti ætate, 18
Nouitiorum habitum in aliqua Religione per annum porta- Ex iure cõi.
B uerint, hoc ipſo Religionem illam decreuit eſſe profeſſos: niſi huiuſmodi habitus in colore, ſciſſura, vel forma ſe diſtinctum patenter exhibeat ab habitu profeſſorum. Habetur in c. Eos qui, de Regularibus.

VRBANVS V. & Gregorius II. circa receptionem No- 19
uitiorum, & Monialium fecerunt notabilem prouiſionem, quę habetur in dictione Simonia, §.1.

NICOLAVS V. ſtatuit, quòd Moniales Sanctæ Claræ, 20
C niſi de Prouincialis, ſeu Viſitatoris ſui expreſſa licentia, reci- Prohibitio.
pere valeant aliquam ad Religionem, vel profeſsionem, b fo. cõua Mon.
48. Et ffo.43. conce. 44.

SIXTVS IV. conceſsit Magiſtro Generali, & Prioribus 21
Prouincialibus, ac Prioribus localibus Ordinis Fratrum Car Ex Priu. Fratum Carmelitarum.
melitarum, vt ſinguli eorum in locis ſibi commiſsis, poſsint, & valeant in pios vſus conuertere bona, quæ Nouitij ad Ordinem prædictum venientes, tenentur reſtituere diuerſis per-
D ſonis, quę ſciri, & inueniri non poſſunt, B. fo. 103. Et ffo.186. conceſsione 474.

Idem Sixtus conceſsit, quòd Nouitiæ Monialium Sanctæ 22
Claræ primæ Regulæ, poſsint promereri omnes indulgentias almæ Vrbis, Viſitando ſuas Eccleſias, o. ffo.261. conce.678.

Virtute communicationis Priuilegiorum, quæ habetur in Collector.
dictione Communicatio Priuilegiorum, §.14. & 19. poterunt Nouitij Fratrum Mino. conſequi præfatas indulgentias. Nam
E directè non reperiuntur illis conceſſæ,

IVLIVS II. ſtatuit, quòd, cùm aliqui Fratres in Ordine 23
Mino. annum probationis inceperint, ac deinde habitum di- Profeſſio
miſerint, ſed poſtea ad ipſum Ordinem redierint, tẽpus prioris receptionis habitus, cum tempore poſterioris ſibi computari, vel non computari poſsit, iuxta diſcretionem, & determinationem ſuorum Superiorum, B ffo.127. conce.283.

Idem Iulius conceſsit Ordini Eremitarum Sancti Augusti- 24

: priuilegijs Augustinensium. Profeſſio. ni, ut quicunque Nouitius in huiuſmodi Religione promotus A fuerit ad Sacros Ordines, habeatur pro Profeſſo; & quòd habitum prædicti Ordinis relinquere, aut mutare nulla auctoritate poſsit: niſi licentiam in ſcriptis à Generali præfati Ordinis obtinuerit, b.ffo.266.conceſsione 694. Et B. fffo.67.conceſsione 213.

25 Eijcere ab Ordine. LEO X. fecit quandam Conceſsionem, ſeu Statutum, circa eiectionem Nouitiorum, & Profeſſorum ab Ordine; prout poſitum eſt ſupra, in dictione Eijcere ab Ordine, §.5. B

26 Profeſſio. Idem Leo in Concilio Lateranenſi ſtatuit, quòd excommunicati, volentes profiteri aliquem Ordinem Mendicantium, vbi de intereſſe tertij agitur, abſolui non poſsint, niſi præuia ſatisfactione, B.fffo.26. conce.84.

27 Pro Fratribus & Monialibus. Idem Leo conceſsit, vt quando contigerit, quòd auctoritate Apoſtolica conceſſum fuerit aliquibus Fratribus, uel Monialibus diuerſarum Religionum poſſe tranſire ad Ordinem Fratrum Minorum, aut Sanctæ Claræ, quòd attento, quòd tales iam ſunt nutriti in alijs Ordinibus, vnde præſumitur de ieiunijs, & alijs aſperitatibus Religionis eſſe inſtructos, poſ- C
Profeſſio. ſint facere Profeſsionem tanto tempore ante annum probationis de iure cõmuni taxatum, quãto Prælato prædicti Ordinis Minorum, de conſilio diſcretorum Fratrum, vel diſcretarum Monialium reſpectiuè illius domus, in qua fecerint probationem, viſum fuerit. Dùm tamen Fratres, & Moniales huiuſmodi fuerint inter obſeruantes ſuorum Ordinum Profeſsi, D & nutriti, & ad obſeruantes prædicti Ordinis Minorum tranſire voluerint, & non aliàs, o.fffo.94.conce.295.

Collector. Circa modum receptionis Nouitiorum, præſertim Monialium, ut vitetur Simonia, facta eſt quædam optima prouiſio per Vrbanum V. & Gregorium XI. quæ habetur in dictione, Simonia, §.1. Et in dictione Moniales, §. vltimò.

Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti.

28 Prohibitio. EVGENIVS IV. prohibuit, ne aliqui cuiuſpiam ſtatus E gradus, vel conditionis exiſtant, perſonas, quæ de iure communi Religionem ingredi non prohibentur, ex ſeculo fugientes, & ad conuerſationem huiuſmodi congregationis venire cupientes, verberibus, aut violentijs quibuſcunq; impedire, vel prohibere, aut à Monaſterijs, & locis congregationis Monachorum Sancti Benedicti iniuriam aliquam ingredi volentibus, aut recipientibus irrogando, ſeu eos moleſtando, huiuſ-

A huiuſmodi perſonas euellere, aut extrahere audeant, vel præſumant. Contrarium verò facientes, ipſo facto ſententiā excommunicationis incurrant: dùm tamen cùm hoc præſens Statutum fuerit eis ad notitiam deductum, non deſtiterint à prędictis. A qua non poſsint, præterquam in mortis articulo, niſi per Sedem Apoſtolicam beneficium abſolutionis obtinere, B. Excõicatio.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

B

Quoad §.10. notandum, quòd per talia ſigna volētium perpetuò in Religione manere; & per talem compulſionem, quam Papa concedit poſſe fieri talibus, de quibus ibi agitur ad permanendum in Religione, non ſequitur quód, ergò illi Nouitij ſint tacitè, vel expreſsè profeſsi: niſi ſimul per actualem promiſsionem, ſeu votum, ſaltem ęquiualenter ſe tunc Religioni illi obligaſſent: quamuis hic Papa Clem. IV. in fauo-
C *rem animę Nouitij, & ad illius maiorem ſecuritatem, & præcipuè in fauorem Religionis, ſtatuerit, ſaltem in foro Eccleſiæ talem debere compelli ad Religionem, licèt nullo modo ſit verè Profeſſus, ut dictum eſt, & de hoc latius nos ſup. diximus in expoſitione Regulæ Fratrum Mino. cap. 2. q. 12. & latius habetur in Silueſt. tit. Religio 30. q. 19. Religio 5. q. 8. & Summ. Angel. eo tit. & Gaiet. 2. 2. q. 88. articulo 1. & in quolibet ibi videat, qui volet.*

Quoad §.24. notandum, an hoc Priuil. Iulij II. conceſſum Auguſti-
D *nenſibus, communicetur alijs Religioſis, tanquam fauorabile ipſis; ita quòd, etiam in alijs Religionibus, ſaltem Mendicantibus, cenſeatur Profeſſus ille Nouitius, qui promouetur ad Sacros Ordines; & quem effectum habeat talis tacita profeſsio. Et an ipſi Auguſt. aut alii ſi quibus fortè ipſum Priuilegium communicatur poſsint tali Priuilegio renunciare; quia videtur in periculum Nouitiorum. Iſta omnia debent hic aduerti, de quibus nihil hic certum habeo, neq; ſcio: quia me imparem huius dubii enodationi planè confiteor, quàmuis credam ſolùm*
E *in foro, iudiciali cenſeatur Profeſſus talis ad hoc, quòd poſsit compelli ad Ordinem, ſicut & ſup. §.10. quoad Conceſsionem Clem. IV. dictum eſt; ex quo auctoritate Miniſtri Generalis poteſt talis Nouitius, promotus ad Sacros Ordines, habitum illum relinquere, vel mutare; ſed, vt dixi, in hoc peritiores conſulendi ſunt. Adde quòd conſuetudo illum non habet pro Profeſſo; neque vnquam tale Priuilegium practicum eſt, & ita per non vſum videtur iam non valere.*

 A

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Proponitur huiuſmodi materiæ tractandæ orde.

VT diſtinctè, ac perlucidè aliqua ſcitu digna occurrentia, in huiuſmodi Nouitiorum materia, valeam annotare, procedere cenſui iuxtà eandemmet diſtinctionem Conceſſionum à Collectore ſupra in huius principio poſitam, cùm ait, quòd Conceſſionum pertinentium ad Nouitios, Quædam pertinent ad receptionem ipſorum ad habitum:. Alia ad Profeſ- B ſionis emiſsionem: Alia ſpectant ad eorundem Nouitiorum abſolutionem, & diſpenſationem: & Alia concernunt diſpoſitionem bonorum eorum. in quibus ſiquidem membris, omnia, quæ mihi magis videntur neceſſaria, omni, qua potero, breuitate, conabor ſubnectere. In prima etenim, & ſecunda illa parte tractabitur de omnibus requiſitis conditionibus, cùm in receptione, tùm etiam in profeſſione eorum. In tertia parte de Authoritate, quam Prælati habent pro abſolutione, & diſpenſatione illorum, & quid nunc ſit obſeruandum cum habentibus C aliquem caſum reſeruatum. Ac in poſtrema parte agetur de bonorum eorum diſpoſitione iuxta Trid. Conc. decretum.

De receptione Nouitiorum ad habitum.

Prima pars diuiſionis.

VNde, quoad primam diuiſionis partem, de receptione, ſcilicet, eorum ad habitum, Duo uidebimus: Vnum circa modum obſeruandum in receptione illorum, Alterum circa Conceſſiones, ac prohibitiones Summorum illorum Pontificum ibidem à Collectore citatas, ac aliorum ſubſequentium. D

Modus datus à Regula in recept. Nouitiorũ.

Circa modum autem obſeruandum, eſt ſciendum, quòd in noſtra Regula à Seraphico noſtro Padre Franciſco omnibus ſuis Fratribus Minoribus præſcripta ordinatur, ut ad Miniſtros Prouinciales tantùm pertineat ad Ordinem recipere, dùm in cap 2. ait, Si qui uoluerint hãc uitam accipere, & uenerint ad Fratres noſtros, mittant eos ad ſuos Miniſtros Prouinciales, quibus ſolummodo, & non aliis recipiẽdi Fratres licentia concedatur. Nec eſt credendum, quòd per hoc excludatur Generalis Miniſter, quin poſsit et ipſe ad Ordinem recipere, immo ad E eum ſpectare, & in eo ordinariam authoritatem reſidere, tanquam Vniuerſali Miniſtro, recipiendi, & acceptandi in toto Ordine quoſcunque ad uitam iſtam recipiendam venturos, declarauit Gregorius IX. Prouinciales uerò ex ſuo off. id tantùm in ſuis Prouinciis facere poſſunt, ut ex Nic. III. In declarat. noſtræ Regulæ. art. 7. patet. Dũ enim ipſe Nicolaus dicit, quòd Vicarii, ſiuè Commiſſarii Prouincialium, ipſis longè agentibus, non poſſunt ex off. ad ordinem recipere, niſi à Prouincialibus

Quibus cõpetat Nouitios recipere.

A *cialibus talem facultatem habuerint, ſatis demonſtrat: quòd Prouinciales Miniſtri, ex ſuo officio, & ordinaria authoritate, talem habeant facultatem: adeò, ut Generalis Miniſter, & Prouinciales tantummodò ex officio, & ordinaria authoritate, ad Religionem poſſe recipere, probentur; cæteri verò præter hos, nullam ad id habent facultatem, niſi ab iſtis fuerit illis delegata. Quam delegationem fieri poſſe (cùm ex Regula ſolis Miniſtris concedatur) declarauit, ac conceſſit Nicolaus prædictus; & habetur ſupra .§. 13. quod & Innocentius IV. fece-*
B *rat in expoſit. Regul. & Greg. IX. per Priuilegium ſpeciale. ac ita declaratur à Corduba in expoſit. noſtræ Regul. c. 2. q. 7. Nec putandum, ait D. Bonau. Priuilegium iſtud relaxatiuum eſſe Regulæ, immò eſſe potius ſecundùm eius intentionem; vt bene ipſe probat.*

Sed in anno 1587. per conſt. Sixti V. quæ incipit cùm de omnibus Eccleſiaſticis, &c. fuit talis forma pro receptione Nouitiorum data: Statuimus & ordinamus, iuuenes aut viros adultos, maiores 16. annis, non aliter in aliquam Religionem recipi poſſe, nec debere: niſi prius de Modus receptionis à Sixto V. præſcriptus.
C *eorum parentibus, patria, deque antè acta uita, & moribus, diligenter inquiratur; & ex accurata informatione, & fide digna relatione compertum, & exploratum ſit, eos neq; aliquorum criminum, qualia ſunt homicidia, furta, latrocinia, vel alia ſimilia, aut grauiora, reos, vel ſuſpectos exiſtere; ut propterea damnati ſint, aut nè damnentur formident; neq; ingenti ære alieno, ſupra uires facultatum ſuarum, grauatos; vel reddendis ratiociniis, ita obnoxios, ut ex huiuſmodi cauſa lis, vel moleſtia eis iam illata, vel timendum ſit, nè inferatur. Niſi deniq;* Impedimenta Nouitiorum.
D *conſtet, ipſos non humana aliqua ratione, ſed tantùm deuotionis, & pietatis, feruore vitam Religioſam, ſponte, & ex animo elegiſſe.*

Deque his omnibus in generali, uel prouinciali Capitulo, plena & indubitata fide facta, tam Superioris Generalis, ſeu Prouincialis, quàm Diffinitorum conſenſu approbati, & ad habitum regularem admiſſi fuerint. Vt non recipiantur niſi in Capitulo.

Et in alia Bulla ſequenti anno edita, huius prædictæ declaratiua, quæ incipit, ad Romanum ſpectat Pontificem circa eos, qui in locis à ſua
E *patria longiſſimè remotis degentes, uel quorum patria ab hæreticis, uel infidelibus oppreſſa detinetur, voluerint ſe diuinis obſequiis, ſub regulari habitu dicare: Sancimus, ait, exteros huiuſmodi, & aduenas: quamuis non liquidò conſtet de his omnibus, quæ in conſtit. noſtra requiruntur: tamen ſi diligentia adhibita, nihil appareat, quod eos impediat, habiles reputandos eſſe.*

Adeò, quòd, inter alias conditiones, uolebat ipſe Summus Pontifex, ut Nouitiorũ receptio in nulla fieret Religione, niſi in Capitulo generali,

 vel

Fuit diſpenſatum ad receptionē in cap. faciēdā.

vel prouinciali, tàm Superioris Generalis,ſeu Prouincialis, quàm Diffinitorum conſenſu, approbata. Verùm in ſequenti anno, per dictam conſt. Ad Rom.ſpect.Pont.fuit quibuſdam Religioſis conceſſum,vt etiā infra annum,extra Capitulum, cum quadam tamen cautela ibi explicita, poſſent Nouitios recipere. A

Vt nos Capuc. poſſemus Nouitios extra Capitulum recipere.

Et in anno 1591. per felicem recordationem Greg.XIV. fuit nobis Capuccinis ſimiliter conceſſum, vt poſſemus infra annum, ipſos Nouitios recipere, cum conſenſu tamen trium, vel quatuor ſeniorum Fratrum illius loci, vbi talis fieret receptio; prout ſic viuę vocis Oraculo, fuit Illuſtriſſimo & Reuerendiſſimo Protectori noſtro Iulio Sanctorio, Cardinali Sanctæ Seuerinę declaratum; manetq; iam, de mandato eiuſdem net Illuſtriß. Domini Protectoris,impreſſum. B

Itaq, ex ſupradictis concludendo, dicimus, ad Miniſtros Generales, ſiue Prouinciales, vel ad eos, quibus ipſi id commiſerint, modo & forma tamen à Sixto V. præſcripta, Nouitiorum receptionem ſpectare.

De quibus examinandi ſunt Nouitii.

Qui quidem Nouitiorum Receptores,debent eos de nonnullis conditionibus ad hoc requiſitis, ex vi Regulæ, & ex iure communi, ac ex noſtrę Religionis Statutis, omni adhibita diligentia, examinare. C

Prima conditio eſt de fide cathol. Vt refert Cordub in expoſ. Regul.c.2. q.4.

Ac primùm; (per æquipollentiam noſtræ Regulę pręcepti, iuxtà declarationem Clementis V.) diligenter debent illos examinare de fide catholica, & Eccleſiaſticis Sacramentis; & hoc examen tunc maximè faciendum, ex pręcepto, ait D.Bonau. cùm aliqua oritur ſuſpicio, vel ratione perſonæ recipiendæ, vel ratione regionis,& loci, in quibus hæretici reperirentur.

Sed quia non eſt veriſimile, vt de his tantùm Seraphicus Pater intenderit fieri examen, ſed & de aliјs etiam minus grauioribus, & maximè de aptitudine,& habilitate venientium ad Religionem; ideò debent pariter diligenter perpendere, num ad obſeruantiam Regularem, & ad officia & onera Religionis ferenda, & ad conuiuendum pacificè, & abſq; periculo cum Fratribus ſint benè diſpoſiti; ac iccirco Nicolaus III. ordinauit,vt non omnes paſſim ad Religionem admitterentur, ſed ſolummodò idonei, & digni, & qui Ordini poſſent aliquādo vtiles eſſe. D E

Vt habetur ſupra in .§. 15.

Et proinde arbitror hoc negotium, vt ſatis principale, & maximi momenti,vnde tota Ordinis pendet propagatio, Seraphicum Patrem Miniſtris tantùm committere voluiſſe. quoniam de ipſorum prudentia ſuper omnes meritò ſperari poterat; quiq; pręcæteris ad profectum,& vtilitatem Ordinis, qui eorum curæ erat commēdatus, deberent aſpicere; & tanquàm ianua Ordinis tantùm illis præberent ingreſſum,qui apti, & bene diſpoſiti ad Religionem dignoſcerentur; inhabiles, & in di-

Authoritas recipiēdi ad Ordinem, cur Miniſtris ſit commiſſa.

A *in diſpoſitos repellendo. Vnde illi Miniſtri, qui aliter faciunt, & affectu aliquo deordinato, vel aliquo alio reſpectu, indiſpoſitos, & inutiles ad Ordinem recipiunt, & infideles ſuæ Religioni, ac contra propriam, & proximi animam facere dignoſcuntur.*

Itaq; ex vi Regulæ requiritur, vt recipiendus ſit fidelis, catholicus, & de nullo errore ſuſpectus: quando dicitur in ea, & ſi hęc omnia credant, & ea velint fideliter confiteri.

Alia conditio eſt (de qua debent ſecundò pariter examinari) & B *vxores nõ habeãt, vel ſi habeant, & iã Monaſteriũ intrauerint vxores &c. (ut habetur in Reg.) vt ſic ſoluti, & liberi, poſſint ſe ipſos offerre Deo, & ſuper ſua propria corpora, dominiũ, & poteſtate Religioni rẽdere; quæ utique facere non poſſent, quando matrimonio conſummato, eſſent ligati: cùm, teſte Apoſtolo, tunc nec uir ſui corporis amplius poteſtatẽ habet, nec vxor, &c. & hoc debet intelligi (ſecundũ Expoſitores) de matrimonio uero, legitimo, et cõſũmato: nõ aũt, de clãdeſtino, etc.*

Secunda cõdirio. Vt non habeant vxores.

1. cor. 4.

Si autem vxorẽ haberet, non aliter, niſi illis tantùm concurrentibus C *conditionibus, in Regula poſitis, Religionem ingredi poterit.*

Et hæ ſunt conditiones ex ui Regulę requiſitæ, quòd videlicet recipiendus ad Ordinem ſit fidelis, catholicus, & de nullo errore ſuſpectus, et quòd vxorem non habeat.

Epilogantur ſuprad. cõd.

*Verũ aduertãt Miniſtri, quòd ſub his impedimẽtis in Regula poſitis, uoluit Seraphic. Pater noſter omnia alia, quæ ingreſſũ Religionis legitimè impedire poſſũt, debere intelligi, & comprehendi, modũ, & morẽ in hoc ſequens diuinæ ſcripturæ, & alterius cuiuſcumq; rationabilis le*D*gis, & reg. (ut ait D. Bona. & Cordub. in expoſit. Regul. c. 2.) ex ſimilibus ſimilia intelligere, & minora in maioribus implicare. Vnde, dũ phibẽtur Miniſt. recipere tales impeditos, agnoſcere pro certò debent, quòd eis ẽt prohibetur, ne aliquem Canonicè impeditũ admittãt; quæ impedimẽta, ex ſequẽtibus alijs cõditionibus, à Iure reqſitis, colligẽtur.*

Intẽtio Seraphici Patris circa alias conditiones

Cõditiones à Iure requiſitæ.

De iure autem communi, præter prædictas, requiruntur ſeptem aliæ conditiones relatæ à Cordub. ubi ſupra in expoſit. Regul. q. 4.

Prima ut ſit conditione liber, & non ſeruus.

E *Secunda, quòd non ſit dignitati aſtrictus: qa Epiſcopi, Archiepiſcopi, alijq; Superiores non poſſunt fieri Religioſi, ſine ſpeciali licentia Papæ.*

Tertia, quòd non ueniat coactus minis, falſis promiſſionibus, alijſq; medijs illicitis, ſed uoluntariè.

Quarta, quòd non ſit fatuus, mente captus, uel furioſus.

Quinta, ut ſit in ætate debita conſtitutus.

Sexta, ut non ſit obligatus ratiocinijs publicis, & perpetuis.

Septima, ut non ſit debito obligatus.

C. ſi qui Incognit 15. q 2. Et c. oportet de ſeru nõ ord. C. licet, de Regul. 20. q. 5. C. Pręſes C. prelatum cum mer C. ſicut tenor. de reg. Vt per Sũmiſtas.

Octaua Ne ſit ex illis prohibitis recipi per cōſtitutiones Summorum A
Pontific. ſupra notatas in §.2.3.9. & alibi.

Nona, ne in illis alijs à Sixto V. in conſtitutione ſupra poſita, prohibitis (quæ infra in huius explicatione dicentur) reperiatur implicatus.

Aliæ conditiones ex cōſtitutionib' Ordinis.

Conditiones autem requiſitę ex ui noſtrarum Conſtitutionū Ordinis, vltra prędictas, ſunt ſex aliæ, relatæ ſimiliter ibidem à Corduba.

Quarum prima eſt, quòd recipiēdi ſint animo prompti vel ad ſubeundū pro fide martyriū, uel ad ſubeūda Religionis onera, ac aſperitatē. B

Secunda, quòd ſint corpore ſani, non infecti lepra, malo caduco, aut alia infirmitate contagioſa.

Tertia, ut ſint ex legitimo matrimonio nati.

Quarta, quòd non ſint aliqua infamia in ſeculo notati.

Quinta, quód ſint ſufficienter literati, uel ad alios labores ordinis, Fratribus honeſtos, & vtiles apti.

Sexta, quòd non recipiantur ante 17. annum cōpletum, pro clerico; & pro laico, ante 19. C

Et in noſtris Capuccinorum Conſtitutionibus habetur etiam.

Septima, vt non habeant Patres, Matres, aut Sorores pauperes, adeò, ut ſine ipſis viuere non poſſent.

Octaua, & qui aliàs fuit noſter Nouitius, non recipiatur, niſi à Prouinciali illius prouinciæ, ex qua diſceſſit: dummodò tamen aliquod ſcādalum non fecerit, ac niſi ſemel diſceſſerit.

Nona ut aliquis Religioſus ab aliqua Religione Apoſtata non recipiatur. Requiruntur, & alia conditiones, ab alijs Ordinibus, ad quorum Conſtitutiones me remitto. D

Quæ conditiones, licèt ex vi Statuti ad culpam non obligent, ſed tantùm ad Pœnam, bene tamen poſſent obligare ex alio iure Diuino, vel humano, vt ex infra dicendis apparebit.

Declaratio ſupradictarū conditionū.

Circa quas conditiones, tùm à Regula, cùm à Iure, & etiam à Conſtitutionibus Ordinis requiſitas, nè in aliquem incidatur errorem, aliquas apponere earum declarationes neceſſarium duxi, iuxtà ſacri Conc. Trid. Decreta, ac ſubſequentium Summorum Pontific. diſpoſitiones. E

Quoad primā condit. an deſcendentes ex infidelibus parētibus poſſint recipi. Pii IV. diſpoſitio.

Et prìmùm ex prima condit. Regul. dicitur, ut ſint fideles, Catholici, & nullo errore ſuſpecti. Quæritur an infideles, ad fidē conuerſi, vel ex Iudæis, aut Mahumetanis, aut ex Hæreticis parētibus deſcendētes, poſſint in Religionē recipi? & reſpondetur, quòd ſic, ac poſſe etiā, ad dignitates, & officia Ordinis aſſumi, iuxtà diſpoſitionem Pij IV. ut in eius Conſt. Prouiſiones noſtræ, &c. apparet: quæ licèt non ſit in Bullario,

A regiſtrata, eſt tamen poſita in Ocularia, ſeu Manipulo Fratrum Minorum, impreſſo anno 1582. f. 32.

Et per conſt. 131. Pij V. Paſtoralis officij, &c. anno 1571. publicatam in Capitulo generali Fratrum Minorum de Obſeruantia, Romæ celebrato; vbi dando modum regiminis, & Nouitiorum receptionis, ait poſtremò, quòd in Nouitiis recipiendis fiat inquiſitio de progenitorum ſuorum defectu; volentes, quòd ijs, qui ex Mahumetanorum, vel Iudæorum genere deſcendunt, cùm, poſt ſuſceptum ab eis Baptiſma, græ- Pii V.

B ci, & Iudæi diſtinctio eſſe non debeat, nullatenus defectus generis huiuſmodi, quominus in Ordinem prędictum recipiantur, & ad conſequendas in dicto Ordine dignitates, gradus, & officia Religionis, vel cuipiam alteri nocere poſſit, uel debeatur. Et quoad deſcendentes ex Hæreticis, videlicet, conuerſis, pariter minimè circa præmiſſa quicquam obſtet. Quoad uerò illos, qui ex hæreticis damnatis, & non conuerſis, vel quorum ſtatuæ combuſtæ ſunt, originem ducunt per lineam paternam, vſq; ad ſecundam generationem; per lineam autem maternam,

C vſque ad primam tantùm, in præmiſſis obeſſe decernimus. Et idem ſeruetur in Fratribus, qui ad ſacros etiam Presbyteratus Ordines admittuntur: non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, & quibuſuis dicti Ordinis Statutis, & conſuetudinibus, &c. ex qua tacitè uidetur reuocaſſe aliam quandam Bullam, anno 1559. factã; in qua ſub pœna excommunicationis ſupradictos recipi, omnino prohibebatur.

Idemq; fuiſſe notificatum per Breue quoddam Gregorij XIII. Capi- Greg. XIII. diſpoſitio.

D tulo generali Patrum Minimorum, Ianuæ quintò celebrato, anno 1584. in quo decreuit, quòd in his, & alijs, de quibus diſpoſuit Pius V. ſeruetur, quod Paulus IV. per ſuas literas ſtatuit.

Sed circa hoc magnum mouetur dubium, an videlicet Statuta, quæ in Capitulis generalibus ſunt, de iſtis ſupradictis non admittendis ad Ordines, & ad dignitates, poſſint licitè fieri? Ad quod tamen breuiter reſolutoriè reſpondetur, ſimilia Statuta niſi fuerint confirmata, vel facta authoritate Papæ, non poſſe à quoquam authoritate ordinaria, etiã

E per Capitulum generale licitè fieri; vt inter alios Doctores ſentire videtur Caietanus in Opuſc. in volumine reſponſionum, in reſponſ. 6. vbi hanc quæſt. tract. & Paſſarellus ualidiſſimis rationibus comprobare nititur in ſcholio 31. & Cap. Ianuens. f. 113. vltra ea, quæ alibi dixit in Notar. Priuileg. 20. Et concordat Nauar. in lib 3. Conſil. tit. de Regular. conſ. 5. ubi multis rationibus probat Statutum illud Minimorum de non recipiendis deſcendentibus ab infidelibus, nec potuiſſe fieri, nec obſeruari. Caietanus. Paſſarellus. Nauar.

Et tandem concluditur, per Breue ſupradictum Pij V. & Gregor. XIII. vbi expreſsè volunt (non obſtantibus quibuſcunq; etiam Statutis dicti Ordinis) tales recipiendos, & admittendos, vt ſupra. A

Hodie tamen à Fratribus S. Hieron. Hyſpan. obſeruatur, deſcendẽtes à quocunq; gradu à Iudæis, uel Saracenis, etiam vltra quartũ gradum, non poſſe, nec debere recipi, aliàs Priores, illos recipientes, grauiter punirentur; vt refertur In Comp. Priuileg. eorum à P. Garſia Collecto, f 162. ſed quomodo hoc poſſit procedere, & an ſit bene ſtatutum, ex ſupradictis collige. B

De Nouitiorum Profeſsionis Emiſsione.

Quoad ſecũdã partẽ diuiſionis Collectoris.

D*Einde, dùm in quinta condit. à Iure requiſita, & in ſexta à Conſtitutionibus, tractatur de debita ętatæ recipiendorum (& hoç pertinebit ad ſecundam partem diuiſionis factę à Collectore ſupra.)*

Ætas recipiẽ. ad profeſſio. ſecundùm Conc. Trid.

Primó eſt ſciendum, quòd licèt per Alexandrum III. fuerit declaratum, quòd valeret profeſſio à Nouitio in 15. anno facta, ut in Cap. ad noſtram, extra de regul. tranſ. ad Relig. & idem dixerit Innoc. VIII. & Alex. IV. in cap. 1. & 2. eod. Tit. de regul. in 6. Eſt tamen nunc C *obſeruanda diſpoſitio Sacri Conc. Trid. in ſeſſ. 25. tit. de Regular. C. 25. qua cauetur, vt in quacunq; Religione, tàm virorum, quàm mulierũ ante 16. annum completum profeſſio non fiat. & finito Probationis anno; Profeſſio autem antea facta ſit nulla, nullamq; inducat obligationem ad alicuius Regulæ, vel Religionis, vel Ordinis obſeruationem, aut ad alios quoſcumq, effectus.*

Diſpoſitio Pii V. Diſpoſitio Six. V.

Et licèt per Pium V. in conſt. 67. anno 1568. fuerit decretum, vt Nullus à Fratribus Conuentualibus pro Clerico ad Profeſſionem reci- D *peretur, niſi finitis 19. annis, & laicus 25. à Sixto tamen V. anno 1587. in Conſt. ſupradicta Cum de omnib⁹, &c. Prohibitũ fuit, vt nemo ad Religionem reciperetur, niſi maior eſſet 16. annorum: & ſic ad Profeſſionem maior 17. cum alijs Clauſulis ibi requiſitis, & à nobis ſupra narratis: aliàs eorum receptio, ac Profeſſio eſſet nulla, cum alijs pœnis ibidem in recipientes taxatis.*

Secundò eſt notandum, quòd cum ex ſupradicta Conc. Trid. diſpoſitione conſtet, vt profeſſio eius, qui poſt ſuſceptum habitum non ſteterit E *in probatione per annum nõ valeat, vt pariter ordinauerat prius Hon. III. & Innoc. IV. vt ſupra in §. 1. 4. 5. & in cap. 1. de Regul. lib. 6. &*

An partes interruptæ anni probationis poſſint cõiungi

Greg. XIII. poſtea in Conſt. 56. anno 1579. Quid ſi annus ille interrumperetur per Nouitij regreſſum ad ſeculum, an poſſent nec ne illius partes coniungi, prima ſcilicet ante egreſſum, cum alia facta poſt regreſſum?. Ad quod dicitur, quòd ſi Nouitius per aliquam partem anni foras manſerit, interrumperetur equidem annus probationis, nec illę

A partes interruptę poſſent coniungi; ſed deberet ex integro à principio incipere prioris partis; ſecundùm Ancar. Panor. & comm. In cap. ad Apoſtolic. de leg. etiam ſi per tres tantùm dies foris maneret, ſecundùm Iap. alleg. 47. communiter recept. & hoc demonſtrat præpoſitio illa (per) poſita in Conc. Trid. dicens, per annum, &c. quæ de ſui natura demonſtrat cõtinuitatem temporis, iuxta doctrinam Canoniſtarum, & præſertim Archid. c. cum contumacia, ibi, per annum, de Hæretic. in 6. per tex. in c. pręſentium 7. q. 1. & Caſſinenſis in ſumma lib. 3.
B De Regul. Cap. 5. num. 15. Hoc tamen fallere dicimus, cùm ipſe Nouitius exiret cum obediẽtia ſui Prælati, quia tunc ſatis videretur in Monaſterio manere, qui de licentia iuſta Pręlati eius, extra illud, maneret ſub obedientia ſua; prout ſic concludere videtur Nauar. in 3. lib. ſuorum conſ. tit. de Regular. conſ. 42. & etiam in conſ. 36. eodem tit.

Sed Iulius II. Minoribus noſtris Fratribus conceſſit, & idem Caſſin. vbi ſup. nu. 18. vt tempus prioris receptionis, cum tempore 2. computari, vel non computari poſſet, iuxta diſcretionem ſuorum Superio-C rum, vt ſupra habetur in §. 25.

Iulii II. Conceſſio Fratribus Minoribus.

Sed an requiratur integer annus probationis in Religioſis venientibus ad noſtram Minoricam Religionem? Leo X. hoc remittit Prælato, cum Conſilio diſcretorum Fratrum, vt habetur ſupra, in §. 23. Nec illud videtur eſſe contra diſpoſitionem Conc. Trid. ac Six. V. de anno integro in probatione manendo: quia illud intelligi volunt de ſecularibus: non autem de Religioſis ad aliam Religionem legitimè tranſeuntibus; vt ex verbis illorum clarè patet.

An Religioſi debeãt ſtare per annũ in probatione.

D At in noſtris Conſtitutionibus Capuccinorum, c. 2. ordinatur, vt venientes ex patribus Conuentualibus, vel de Obſeruantia ad noſtram Religionem, ſtent per annum in Probationę, ac poſtea profeſſionem emittant. Idemq; ordinauit Greg. XIII. in conſt. 56. anno 1579. obſeruari quando Fratres de Obſeruantia tranſire voluiſſent ad eorum Fratres reformatos, vt per annum integrum in Nouitiatu exiſterent, quo anno elapſo, haberi pro profeſſis, nec ab illa recedere, abſq; Apoſtaſiæ nota; niſi quòd ad nos Capuccinos tranſeundi licẽtiam in ſcriptis à pro-E prio cuſtode, obtinuerint.

Capuccinorum obſeruatio.

Reformatorum de obſeruãtia cõſt.

Sed aduertẽdum, quòd, ut poſt prædictum annum probationis profeſſio fiat (ut inter nos deberet fieri) nulla ibi fit mentio; niſi tantummodo vt illo anno elapſo habeatur pro Profeſſo: Nauar. autem in lib. 3. conſ. tit. de Regul. conſ. 3. tenet indiſtinctè, quòd quilibet Regularis, tranſiens legitimè ad aliam Religionem, debeat iterum profiteri: cùm frequenter Monaſterium ſecundum ſit arctioris obſeruantiæ, ad quã profeſſio prioris Monaſterij non extenderetur, niſi de nouo profiteretur.

Et per conſt. ſupradictam Sixti V. ordinatur(ut etiam ſupra eſt dictum)ut Religioſi ſic recepti,nomen,& cognomen,quibus in ſeculo utebantur,& patria in actis Capituli deſcriberentur , & notarentur . A

Profeſſio facta ante finẽ anni ad quid oblig.

Tertiò eſt notandum,quòd profeſſio,facta ante finem anni Nouitiatus in Ordine Mendicantium, non obliget ad Religionem, quam profeſſus eſt in ſpecie,ſed tantùm in genere. ita quòd ſimplicis uoti teneat locum, ex c.non ſolùm,& cap.conſtit.de regul.16.elicit,& tenet(licèt ſub dubio)Nau.in lib. ſuorum conſ.tit. de regul.conſ.22.ex mẽte Hoſtienſis .

Nauar.

Attamen cùm ex ſupradicti Conc. Trid. diſpoſitione, quælibet profeſſio,ante finem anni probationis facta,penitus annulletur, ac pro infecta habeatur, neſcio quomodo ſupradicta Nauar. doctrina poſſit procedere: ait enim in præfato C.15 ſeſſ.25.Nec qui minori tẽpore,quàm per annum,poſt ſuſceptum habitum,in probatione ſteterit, ad profeſſionem admittatur, profeſſio autem antea facta ſit nulla; nullamq, inducat obligationem, &c. ut ſupra eſt dictum B

profeſſio tacita quid operetur.

Quid autem dicendum de profeſſione tacita illis modis,quibus à Summiſtis, & benè à Cordub. in expoſit. noſtræ Regul. q.12.c.2. induci diſponitur ; an ut iure antiquo,ita & nunc,poſt ſupradictam Conc. diſpoſitionem . C

Primò aliquid operetur ? Et breuiter dicimus primò,quòd,licèt Iure antiquo,& per Canoniſtas,ſiue per propoſitum firmum , cum animo ſcilicet, implicitè,uel explicitè ſe obligandi,mutandi uitam; ſiue per ſuſceptionem habitus profeſſorum ab habitu Nouitiorum diſtincti, de uoluntate eius, qui ualet Religioni incorporare, per delationem eius per triduum tacita induceretur profeſſio , tàm in Religionibus mẽdicantibus , quàm non mendicantibus, ad aliquam illum obligans Religionem in genere: ipſa uerò Religio, in qua ſic profeſſus eſt tacitè , obligaretur illi in ſpecie ad retinendum eum, ſi ibi permanere uoluerit:niſi prius fuerit proteſtata, quòd non intendebat ſe ipſam obligare ad detinẽdum eũ, niſi ſolenniter , & expreſſè Religionem fuerit profeſſus, (ut ſolet in noſtra Religione fieri) quamuis dico hoc ita procederet iure antiquo : hodie tamen per dictum Conc.Trid. (ſecundùm moderniores Doctores) non niſi poſt expletum annum probationis, tacita inducitur profeſſio ; non enim aiunt per prædictum Conc.tacita profeſſio penitus annullatur, ſed tantũmodo modificatur, ut ante expletum annum induci, per quemcumq; actum, minimè poſſit : cùm nec ſolennis ipſa profeſſio ante prædictum tempus emiſſa ualeat, ut ſupra dictum eſt . D E

Vt habetur ſupra, in .§. 7.16 17.

Secundò aduertendum,quòd tantùm ſecundũ Deũ,tacita inducitur profeſſio,quando quis non ignoranter,ſed ſciens,& uolens,aliquid facit; ex quo tacita inducitur profeſſio,ſecùs autem eſſet ſi ignoranter : nam

tunc

A *tunc nec corãm Deo erit profeſſus, nec Religioni alicui obligatus vt communiter Theologi tenent.*

Quid autem dicendum de eo, quod habetur in §. 10. & in §. 24.? vi deas quod dicitur ibi à Cordub. maximè de illo Priuilegio à Iulio II. cōceſſo Auguſtinenſibus, quo utcumq; ſit, Patres Societatis Ieſu, nō utūtur: cùm ex ſuſceptione ordinis ſacri, profeſſio tacita inter eos minimè inducatur, vt in eorum Priuilegiorum Compend. habetur.

Per ſuſceptionem ordinis ſacri non induci profeſſionē probat Nauar. in libr. conſ. tit. de Regul. cōſ. 36. & in commun. 4. de Regul. n. 71.

Quartò notandum, quòd, qui profitetur ante annos ætatis à conc. vel à
B *Religionis Statutis requiſitos, eſt pariter nulla profeſſio: et tenetur iterū, poſt expletum annum legitimum, profiteri, ſicut tenet Nauar. vbi ſupra in lib. conſil. de Regular. conſ. 35. nam Conc. Trid. nō vetat habitum poſſe ſuſcipi ante illos completos, neq; diſponit, tunc annum probationis impleri non poſſe. & ſic etiam hodie probationis annus incipere poteſt: immo & perfici, ante annum 16. completum, & virtute illius probationis, expleto 16. fieri profeſſio, iuxta Clem. eos, de Regular. quam quo ad hoc nullatenus eſſe correctam tenet idem Nauar. in conſ. 30. Verū*
C *ſecundùm ordinationē Sixt. V. in præfata conſt. de omnibus Eccleſiaſticis, &c. aliter uidetur dicendum: ſtatuit enim, vt nullus, minor 16. annis, in Religione aliqua recipiatur. & ſic ceſſãdo ratio ſupra dicta, quòd, uidelicet, Conc. Trid. non uetabat habitum poſſe ſuſcipi ante illos, cū à Six. ſit uetitum, ceſſat etiam & eius diſpoſitio, & eo magis cū ibi Sixt. V. diſponat, vt, ſi qui eorum, cōtra illam conſt. temerè admitterentur, tàm ſuſceptio habitus, quàm profeſſio, & inde ſecuta, eſſent irrita & nulla, ac habitu ſpoliari, & à Religione expelli, &c. Et nota etiam, quòd quā*
D *do profeſſio fuit nulla, vt ualeat, oportet, ut ratificetur, quòd profeſſus ſciat illam eſſe nullā, & animo approbandi, & ratificandi in Religione perſiſtat, vt ſingulariter declarauit Caiet. ſuper 22. q. q. 186. art. 5. Nauar. in Manual. C. 12. nu. 31. & de his quæ vi Conc. 5. nu. 8.*

Profeſſio facta ante ætatem legitimam an valeat.

Nauar. opinio.

Noſtra opinio.

Quintò notandū, ꝙ Nouitius licèt infra annū probationis liberè poſſit exire, ēt licētia nō petita, ut notat Panor. in c. ſtat. de regular. & habetur ex Conc. Trid. de peccato tñ corū notat Caiet. 22. q. fin. art. 4. ꝙ ſi ex voto ingreſſus eſſet Religionem, ac poſtea ſine cauſa rationabili
E *exiret, hoc eſt, ſola libertate à Iure Nouitijs conceſſa, voto vtique non ſatiſfaceret, & per conſequens peccaret mortaliter: ſi autem ſine voto, peccaret tantùm venialiter. cuius rationem videas ibidem.*

Nouitius recedens ad ſeculum quādo peccet.

Sextò notandū, quòd, licèt Conc. Trid. in eadē ſeſſ. 25. c. 16. ſtatuit, ut in quibuſcumq; Religionibus, finito anno Nouitiatus, Superiores Nouitios, quos habiles inuenerint, ad profitendum admittant, aut è Monaſt. eos eyciant (excipiendo tamen Clericos Societatis Ieſu) prout etiam ex Reg. noſtra Fratrum Minorū eſt obligatoriū, cum ait, finito probationis

Annus probat. an poſſit prolongari.

anno

anno recipiantur ad obedientiam; Relatione tamen, per Sacram Congreg. Concilij S.D.P. Pio V. facta; Sanctitas ſua dixit Concluſionem dicti cap. 16. procedere tantùm in illis Nouitijs, quos Superiores, elapſo tempore Nouitiatus, habiles inuenerint: non in his, quos inhabiles, vt ſunt illi, qui non benè adhuc diſcenda, didicerunt. Et ideò, quoad iſtos attinet, S. Sanctitas conceſſit, vt Superiores poſſint illorum profeſſionem (ſi ipſi Nouitij conſenſerint) prolongare, dummodo habeant ſpem probabilem, quòd efficiatur habiles, infra ſex menſes. Ita R.P.F. Gaſpar Paſſarellus, in ſuo tract. Priuil. f. 230. ei conſulenti è Neap. die 8. Nouembris, anno 1569. reſpondiſſe Illuſtriſſimos Cardinales Interpretes Congreg. Conc. fatetur. et ita etiam viuæ vocis Oraculo fuit noſtræ Religioni conceſſum. Itaq; tunc annum Probationis, expletū dicimus, quādo Nouitiatus annus ſit finitus ex reuolutione Solis, ab eodē puncto ad idem punctum (& non per Feſta mobilia computando) & inſuper, & illud tempus, infra ſex menſes, quando opus erit, & tunc fieri poteſt profeſſio, ſi horam ſaltem vnam, vel minutum excedat. A B

(Interpretatio Concilii à Congreg.) (Paſſarellus.)

Septimò eſt notandum, quòd ſi quis pretenderet aliquo modo ſuam profeſſionem non tenere; tunc à Sac. Conc. Trid. in cap. 19. eiuſdem ſeſſ. 25. de Reg. ordinatur, quòd quicumq; Regularis pretendat, ſe per vim, & metum ingreſſum Religionem, aut ante ætatē profeſſum fuiſſe, aut quid ſimile, non audiatur ... intra quinquennium tantùm à die Profeſſionis; & tunc non aliter: niſi cauſas, quas prætenderit, deduxerit coram ſuperiore ſuo Ordin. quòd ſi antè ſpontè habitum dimiſerit, nullatenus ad allegandum quamcumq; cauſam admittatur, & tāquam Apoſtata puniatur. C D

(De remedio illi⁹, qui pretenderet ſuā profeſſ. eſſe nullam.)

Et ideò ad tollendas iſtorum cauillationes ſic allegantium, eorum profeſſionem inualidam, Sacra Cong. Card. ſupra Regul. ordinauit, vt à Miniſtris quinternus fieret, in quo dies, & annus Nouitiorum ætatis, & habitus ſuſceptionis notetur, & qui per annum integrum perſeuerauit, ac quòd in præſentia talium Fratrum ſpontè ſe illius eſſe ætatis annorum (N) profeſſionemq; emiſiſſe confeſſus eſt: cùm tàm ſua (ſi ſciat ſcribere) quàm aliorum aſtantium ſubſcriptione; prout idem Sixt. etiam in præfata conſt. ordinaſſe uidetur. & notandū, quòd ſupradicta reclamatio, procedit etiam in Profeſſione tacita; & à quo die incipiat illud quinquennium currere, ponit Nauar. in cōment 4. de Regular. num. 73. ubi etiam ponit in nu. 77. quędam aduertenda in dicto cap. 19. Conc. Trid. E

(Miniſtri faciāt librum Profeſſorū.)

Tertiò principaliter, dùm in 6. 7. & 9. Conditionibus à Iure requiſitis in receptione Nouitiorum, dicitur, ut non ſit obligatus Nouitius ratiocinijs publicis, ac aliquo debito, uel in illis alijs à Sixto V. taxatis

(Declaratio 6. 7. & 9. cōditionis à Iure.)

A xatis &c. etiam ſciendum, quòd ipſe Sixtus in præfata conſtitut. De omnibus,&c. declarauit omnes, & quoſcumq; (ut dictum eſt) criminoſos,uel ſuſpectos, aut ære alieno, uel rationibus reddendis obligatos,ad Religionem perpetuò inhabiles. & ſi qui eorum cōtra illam Conſtitutionem temerè admitterentur, tàm ſuſceptionem habitus, quàm profeſſionem, & inde ſecuta, irritauit, & annullauit: ac iuſſit eos, qui ſic de facto recepti erunt, habitu ſpoliari, & à Religione expelli: & ſi non fuerint expulſi, attenta nullitate profeſſionis eorum, licere B quibuſcumq; Iudicibus,& Curijs ſecularibus, ad quos ſpectat, contra eos, ut prius Iuris,& facti remedijs oportunis, ciuiliter, aut criminaliter,aut mixtim procedere: & qui eos ſic inhabiles receperint ſint ipſo facto uoce actiua, & paſſiua, ac officiorum priuati,ac inhabiles in futurum ad ea obtinenda, &c. ſed non adeſt excommunicatio.

Six.V.ord.

Pœna cōtra receptos.

Pœna cōtra Recipiētes.

Quartò Principaliter,dùm dicitur in 8. Condit. Ex iure, Ne ſit ex illis probibitis,recipi per Conſtitutiones Summorum Pontific.ſupra annotatas,in.§.2.3.9.& alibi, eſt ſciendū, quòd circa illas, ac alias pro- C hibitiones factas, ne ſe inuicem Religioſi diuerſarum Religionum recipiantur, nonnulla dicemus infra,in uerbo Recipere,& diximus ſupra, in uerbo Apoſtata.

Declaratio 8. condit. à Iure.

Circa receptionem Religioſorum.

Et dùm in præfatis §.2.3.& 9.habetur,quòd non recipiātur,qui Voto,uel iuramento illis Religionibus fuerint obligati,&c. pro hoc attende ad ea,quæ paulò infra dicam, ſub eadem hac materia,in 3.parte diuiſionis Collectoris, circa Abſolutionem Nouitiorum, De Priuilegio conceſſo Camaldulenſibus Montis Oliueti, &c.

D Quintò principaliter,pro intelligentia ſecundæ conditionis ex conſtitutionibus, reqſitæ, ut ſint uidelicet corpore ſani,&c. Quæritur, qd ſi Nouitius tacuerit habere morbum gallicum, uel aliud incurabile malum, an facta profeſſione poſſit expelli? Pro hoc eſt doctrina Nauar. in 3.lib. ſuorum conſ.tit. de Regul.conſ.25. ubi reſolutè ait,poſſe expelli; profeſſionemq; eius non ualere,ſi Religio haberet ſtatutum confirmatum à Papa, annihilans profeſſionem ſic factam, negato morbo(ut in noſtris Conſtitutionibus habetur) aliàs inquit, non poſſe ſolo iure cō- E muni attento; poſſe tamen,inquit Prælatum, in pœnam illius peccati cōmiſſi,non exprimendo illud,quod tenebatur exprimere, eum expellere è Religione.

Declar. ſec. cond. Cōſt.

An tacentis habere morbum incurabilē valeat profeſſio.

Et quando profeſſio non ualeret, an ei licebit exire à Religione,abſq; licentia Papæ? reſpondetur,quòd ſic, ſecùs autem eſſet ſi profeſſio eſſet ualida, quia tunc nec teneretur exire, nec ad petendam huiuſmodi licentiā, cùm ſufficeret ei,pro ſuę conſcientiæ ſatisfactione de peccato illo pœnitere; ut aiunt Doctores.

Sex-

Declar. tertiæ condit. Ex legitimo matrimonio. Illegitimi quãdo poſſunt recipi.

Sextò quoad 3. condit. Conſtit. vt ſint ex legitimo matrimonio nati, eſt aduertendum, quòd Sixt. V. in præfata ſua conſt. prohibuit, ut nullo modo illegitimi, procreati ex inceſtu, aut ſacrilegio, etiam ſi fuerint legitimati, reciperentur: Alij verò ex quouis alio minus legitimo toro nati, habita diligenti de eorum vita, & moribus informatione, poſſent recipi: ſed ad gradus, honores, & dignitates ſui Ordinis obtinendũ perpetuò inhabiles, & illorum incapaces remanerent, &c. A

Nota quòd illegitimi, p̃ ingreſſum Relig. nõ habilitãtur ad officia: niſi ſpecialiter diſpenſetur vide ſup. in verbo Diſpenſatio in noſtra aditione.

Sed per felicem recordationem Greg. XIV. anno 1591. prohibitio huiuſmodi fuit reuocata, ac ordinatum, vt ſupradicti illegitimi poſſent recipi, ut prius poterant, antequam conſt. illa emanaſſet: & Priuilegia, quæ Religiones habent pro illorum legitimatione, atq; ad prælaturas promotione de nouo conceſſit, ac confirmauit: tantùm ibi reſeruans, vt nullus eorum poſſit recipi in eadem Religione, vbi ſuus pater reperiretur profeſſus: cæteris Clauſulis firmis permanentibus illius Sixti Bullæ. B

Septimò, dùm in 7. condit. dicitur, vt non habeant parentes pauperes, an & quando propter eorum inopiam liceat eis poſt profeſſionem è Religione exire: cùm ſit hæc quæſtio, ex profeſſo, & valde diffuſè à Doctoribus pertractata, & præcipuè à Summiſtis in hac materia, & à Corduba in declar. noſtræ Regul. c. 2. q. 6. Ideò breuitati ſtudendo ad eos me remitto, & aliqua dixi ſupra in uerbo Apoſtata. C

Et ſic etiam de quæſtione illa, an & quando poſſit quis debito aliquo obnoxius impediri, ne ad Religionem recipiatur; quæ præcipuè tractatur ab eodem Cordub. ibidem q. 5.

Et hæc ſufficiant pro primi, ac ſecundi mẽbri diuiſionis à Collectore in hac materia Nouitiorum factæ, intelligentia. D

Tertia pars Diuiſionis.

De Nouitiorum Abſolutione, & Diſpenſatione.

Nouitius habens caſum reſeruatum debet pro abſolutione mitti.

Circa autem tertiam partem diuiſionis Collectoris, concernentem abſolutionem venientium ad Ordinem, eſt ſciendum, quòd ultra ea priuilegia, quæ ſupra ponuntur in §. 6. 11. Et quæ ego dixi ſupra, in uerbo abſolutio ordinaria quoad Fratres, debet primò aduerti, quòd quando in Nouitiorum receptione, aliquis eorum ante uel poſt ſuſceptum habitum repeririretur aliquem habere caſum Sedi Apoſtolicæ reſeruatum, (non obſtantibus ſupradictis Priuilegijs, & infra ponendis) debet ſtatim ad eos mitti, ad quos eorum repræſentatio, & abſolutio ſpectat; prout ſic ordinauit uiuæ uocis Oraculo noſtro Procuratori Ordinis Sanctitas præſentis Pontificis Clementis VIII. de quo uide quæ plenius dixi ſupra in uerbo Abſolutio extraordinaria, quoad Fratres §. 3. E

Nouitius ab aliqua cenſura abſolutus, ſi poſtea exierit quid faciendum.

Deinde aduertendum, quòd, ſi qui Nouitij, infra annum Nouitiatus, in aliquo exceſſerint pro cuius abſolutione, ſi in ſeculo deliquiſſent ad

Sedem

A *Sedem Apoſtol. uel alibi meritò eſſent deſtinandi: ſed ratione Religionis, ſecundùm Priuilegia, abſoluuntur; ſi poſtea, non emiſſa Profeſſione, abſoluti exierint, tenentur vtiq; ſe ei præſentare, qui eos aliàs de iure in ſeculo abſoluere poterant, non ut abſoluant, cùm iam ſint abſoluti, ſed ne reincidant, textus eſt ad hoc expreſſus, in cap. eos, de ſent. excom. in 6. ad quam reinciderent ratione inobedientiæ, non ſe præſentando, iuxtà tenorem dicti C. eos. Idemq; determinat Angel. in verbo excommun. 5. §. 48.*

Caſus Ang. de Nouitio percuſſore.

B *De Nouitio percutiente in Nouitiatu, & abſoluto; qui, ſi poſtea exierit, & non ſe præſentaret, ſtatim reincideret: cuius rationem eſſe ait Sylue. in uerbo abſolutio 5. §. 7. & ſequitur Tabien. abſol. 3. ab excommun. §. 10. quia abſolutio, quæ impenditur Nouitijs, uel ad habitum venientibus, ipſo iure intelligitur, ſi in Religione perſeuerauerint.*

Et iſte caſus eſt ualdè mente tenendus: quia ſæpe ſolet euenire, quòd multi Nouitij percuſſores Fratrum abſoluuntur; & poſtea abſoluti, illinc ad aliquot dies ſolent exire. quare cautè ſunt animaduertendi, eos C *aliàs incidere in eandem cenſuram, ſi non ſe repræſentauerint ei, à quo aliàs de iure abſolui debebant. Et ratio rationis eſſe poteſt: quia Priuilegio debet priuari, qui Priuilegio abutitur*

Nota.

Sed an Prælatus Regularis poſsit cognoſcere de crimine Nouitij, & maxime de crimine aliquo, requirente depoſitionem, uel degradationem realem? Reſoluit Nauar. in 3. lib. conſil. de Regular. conſ. 58. ibiq; videas.

An Prælatus poſſit cognoſcere de crimine Nouitii.

Ex Priui. Camald. Mõtis Oliueti S. Auguſt. Et Carthuſien.

D *EST tandem pro hac tertia parte aduertendum maximum illud Priuilegiũ, conceſſum Ordinibus, Camadul. Montis Oliueti &c. quòd refertur in Compendio Priuileg. Fratrum Sancti Hieronymi Hiſpan. in uerbo Nouitius, ubi habetur, quòd poſſunt, per cõmunicationem ſupradictorũ, Priores Ordinis omnes, & ſingulos Religioni illi Sociari uolentes licèt aliam Religionem, uel Ordinem, etiam arctiorem, ingredi uoluiſſent, ad probationem, & profeſsionem recipere; eoſq; authoritate Apoſtolica ab huiuſmodi uoto abſoluere, & ſuper omnibus aliis uo-* E *tis (Religionis excepto) cùm ipſis diſpenſare, ac quocumq; excommunicationis uinculo innodatis) iniuncta eis, iuxtà eorum facultatem reſtitutione, & pœnitentia ſalutari) tanquàm uni ex profeſsis, abſolutionis beneficium impendere: ita tamen, quòd, ſi è Monaſterio, ante profeſsionem diſceſſerint, in eandem, ipſo facto, reincidant; ita conceſsit Leo X. Congregationi Camald. anno Domini 1513. Iulius II. Congregat. Mõtis Oliueti, anno Domini 1507. & refertur in eorũ Priuileg. n. 31. f. 62. Eugen. IV. Ordini S. Auguſt. Priuileg. 94. & 80.*

Latiſſima conceſſio pro abſolut. Nouitii.

Nouitii, licèt vouiſſent ingredi alium Ordinẽ ſtrictiorẽ, poſſunt recipi. Vide infra in verbo votum in principio in noſtra annotat.

Et tandem Alex. IV. Carthuſienſibus, ut in lib. eorum Priuileg. f. 8. A

Priuilegium pro miniſtris infirmorum.

Extat & aliud latiſſimum Priuilegium à Greg. XIV. Miniſtris infirmorum conceſſum; de quo ſupra mentionem feci, in uerbo Abſolutio ordinaria quoad Fratres, in principio.

An Nouitii poſſint a caſibus reſeruatis abſolui virtute Bullæ Cruciatę.

An autem Nouitij poſſint abſolui à caſibus reſeruatis in Religione, uirtute Bullæ Cruciatę, uel iure communi, dixi ſupra in uerbo Cruciata.

De Bonorum ipſorum Nouitiorum diſpoſitione.

4. pars Diuiſionis.

QVoad ultimam autem diuiſionis partem, concernentem bonorum ipſorum Nouitiorum diſpoſitionem: eſt primò aduertendum, B *quòd circa Renuntiationem bonorum à Nouitijs, ante receptionem, ſiue profeſſionem, faciendam in noſtra Regula habetur, ut dicatur eis uerbum S. Euangelij, ut uadant, & uendant omnia ſua, & ea ſtudeant pauperibus erogare: & hoc æquipollere præcepto declarauit Clem. V. Quod qualiter, & quando ſit ipſis Miniſtris obligatorium, hoc eis uerbum dicere, ut uadant & uendant, &c. Et ipſis Nouitijs, diſpēſare omnia ſua pauperibus, potius quàm parentibus uel alijs; uideas Expoſitores noſtræ Regulæ, et præcipuè Cordubam in cap. 2. q. 8.* C

Renūtiatio bonorum, quando, & quomodo à Nouitio ſit facienda.

Diſpoſitio noſtræ Regulę.

Conc. Trid. diſpoſitio.

At Conc. Trid. Seſſ. ultima c. 16. tit. de Regular. ſtatuit, ut nulla renuntiatio, aut obligatio, ante profeſſionem facta, ualeat: niſi cum licentia Epiſcopi, ſiue eius Vicarij fiat, intra duos menſes proximos ante profeſſionem. Ac non aliàs intelligatur effectum ſuum ſortiri, niſi ſequuta profeſſione. Et quòd ante profeſſionem nihil recipiatur de bonis Nouitij, etiam ſpontè oblatum à parentibus, uel curatoribus eorum, niſi pro uictu, & ueſtitu, illius temporis, quo in probatione eſt. & hoc præcipit ſancta Synodus, ſub anathematis pœna, dantibus, & recipientibus & ut abeuntibus ante profeſſionem omnia reſtituantur, quæ ſua erant. Hæc in Concilio. D

Renuntiatio facienda intra duos mēſes quomodo intelligitur.

Sed hic ſunt aliqua aduertenda, & primò, dùm dicitur: Nullam renuntiationē, aut obligationē antea factā ualere, niſi cum licentia, &c. illud intelligi de renuntiationibus tantū, factis poſt ingreſſū Religionis, nō aūt de factis ante ingreſſum, ſacra Congreg. Card. declarauit Gaſpari Paſſarello, anno 1573. prout ipſe teſtatur in ſuo tract. priuileg. f. 209 E

Paſſarellus.

Sed ſi ordinationes, uel renuntiationes illę factæ ante ingreſſum Religionis, fuiſſent factę intuitu Religionis ingrediendę, tanquam factę in fraudem canonis, uideri ſubeſſe ſupradictæ Canonis diſpoſitioni, eadem Congreg. Card. reſpondit. ac idem uidetur ſentire Nauar. in lib. 3. conſil. tit. de donation. conſ. 7. & 8.

Nauar.

Et hinc deinde facile erit reſoluere dubium illud, cui uidelicet, bona Nouitii morientis, Monaſt. relicta, ſint tribuenda. Nam relictis antiquo-

A *tiquorum Iuribus, & opinionibus, reſolutè, iuxta ſupradictam Conc. diſpoſitionem, uidetur dicendum, quód, ſi Nouitius intrando fecit donationem Monaſt. ante duos menſes proximos profeſſioni, donatio nulla erit, etiam ſi, non moriendo, illam non reuocauit; cum Conc. annullet omnia ſic facta. ſi autem cum licentia Epiſcopi, ſiue eius Vicarii, intra duos menſes, iuxta diſpoſitionem, fecerit donationem Monaſt. uel alteri, & infra illud tempus moreretur, etiam ſi expreßè illam non reuocauit, intelligas eam ſimiliter eſſe irritam, & nullius effectus, ob defe-*
B *ctum profeßionis non ſequutę: cùm in omni caſu uideatur diſponi per Conc. ipſum dicens, ac non aliàs intelligatur effectum ſuum ſortiri, niſi ſequuta profeßione.*

Viſo quonam modo uenientes ad Ordinem recipi debeant ad annum probationis. Nunc, pro concluſione huius materiæ, reſtat uidendum à quonam debeant ad profeßionem admitti: & pro reſolutione dicimus, quód (ut Expoſitores noſtrę Regulæ aiunt) eſt inter Doctores dubium, an Guardiani, uel Cuſtodes id facere poßint. Aliqui enim uolunt, quòd ſic Recipere ad profeſſionē quis poteſt.
C *(niſi eis id à Miniſtris fuerit prohibitum) ſi modo Miniſtri agerent in remotis, & eorum pręſentia, ſiuè licentia minimè haberi poßet. Alii autem quamplurimi contrariam conantur tueri ſententiam, quòd ſcilicet non poßint, niſi ſoli Miniſtri, uel illi, quibus ipſi commiſerint: pro ratione dicentes; quia ſi ex Regula ſolis Miniſtris, modo, quo ſupra dictum eſt, receptio Nouitiorum ad probationem conceditur: multò fortius ipſis tantùm Miniſtris ſeruabitur id, quod maius eſt, receptio ſcilicet, ad profeßionem. ac ideò Seraphicum Patrem, nullam hic feciſſe*
D *Miniſtr. mentionē, aiunt. ex quo ſicut primā receptionē, ſic, immo multò fortius, & hanc ſecundā ad profeſsionem Miniſtris reſeruatam eſſe ſupponebat. At licèt ſit talis inter Doctores uarietas, & iſta ſecunda opinio uideatur magis rationabilis; puto tamen, quòd in hoc, pro omnibus Religionibus, ſtandum ſit conſuetudini, quæ eſt optima legum interpres. Bene uerum eſt, quòd, ſi per alios, quàm per Miniſtros, ſine eorum licentia tacita, uel expreſſa, quis reciperetur ad profeſsionem, talis profeſsio, ſaltem in foro Eccleſiæ, eſſet nulla; ut latè Summiſtæ tra-*
E *dunt.*

Modus autem ſeruandus in receptione ad Profeſsionem, ponetur in fine huius Compendij poſt Bullas ibi poſitas.

An autem Nouitii clerici, ex ingreſsu in Religionem, teneantur ad perſoluendum officium Diuinum, uel paruum B. M. pſalm. pœnit. grad. & Mortuorum. ut alii profeſsi clerici tenentur: Communis ſententia eſt (quicquid dicat Palud.) quòd non; cùm nec Religionis, nec clericalem habeant ſtatum. Vt dixit S. Anto. 3 p. tit. 13. c. 4 §. 1. Syluest.

tit. Ho-

tit. Hora q.2. Caiet. tit. hora.§.1. & Nauar. de hor. c.7. num.23. A

Et hæc ſufficiant pro huiuſmodi Nouitiorum materia: aliqua tamen alia ad Puellarum, ſeu Virginum Nouitiatum, ac religionis ingreſſum poſui ſupra, in Verbo Abbatiſſa.

OBEDIENTIA.

1 Habitus Ordinis. HONORIVS III ſtatuit, quòd nullus Fratrum Minorum, poſt factam profeſsionem, Ordinem prædictum relinquere audeat, nec relinquentem alicui ſit licitū retinere. Inhibuit etiam, nè ſub habitu prædicti Ordinis liceat alicui extrá obedientiam euagari. Et quòd, ſi qui fortè hoc præſumpſerit, liceat Prælatis dicti Ordinis in Fratres ipſos, donec reſipuerint, cenſuram Eccleſiaſticam exercere, B. ffo.101. conceſsione 213. B

2 Apoſtatæ. CLEMENS IV. inhibuit, nè quis, poſt Profeſsionem in Ordine Fratrum Minorum factam, ſine Generalis, vel Prouincialis ſui licentia, diſcedat ab ipſo Ordine; Prout laré poſitum eſt in dictione Apoſtatæ.§.8. cum additionibus ibidem poſitis. C

3 Apoſtatæ. Idem Clemens fecit quoddam Statutum circa præfatā materiam, quod poſitum eſt in dictione Apoſtatæ.§.8.

4 De Tertiariis. SIXTVS IV. ſtatuit aliqua circa obedientiam, & ſubiectionem, quam Fratres, & Sorores Tertię Regulæ Sancti Franciſci tenentur exhibere, quæ ponuntur in dictione Tertiarij.§.8. Et habetur, B.fo.8. Et ffo.93. conce 201. D

5 ALEXANDER VI. inhibuit Fratribus Minoribus Obſeruantię, ne prætextu literarum Apoſtolicarum, ſe ab obedientia ſuorum Prælatorum ſubtrahere audeant, uel alio Prælato eiuſdem Ordinis ſe ſubdant, vel extra Conuentus, & loca Fratrum, maneant: niſi de conſenſu Generalium, Prouincialium, ſeu Commiſſariorum Generalis. Super quo dat Iudices, & Conſeruatores, cum magnis clauſulis, & non obſtantijs latiſſimis, B.fo.14. Et ffo.99. conce.209. (Exempti.) E

6 IVLIVS II. prohibuit ſimiliter, ſicut Alexander præfatus, & addidit contra commorantes cauſa ſtudij. vel alias extra domos Ordinis. Secundum hæc cum multis alijs hanc materiam obedientiæ tangentibus, poſita ſunt in dictione Apoſtatæ, in multis.§.

OBLA-

A

OBLATI FRATRVM, VEL MONIALIVM.

EVGENIVS IV. fecit magnam Conceſsionē, circa abſolutionem oblatorum, & perpetuò donatorum, pro ſemel in vita, ſicut poſitum eſt in dictionib. Abſolutio ordinaria, quoad Fratres, .§.10. Et Abſolutio extraordinaria, quoad Fratres, §.3. 1 Abſolutio.

B SIXTVS IV. conceſsit, quòd Oblati, & Oblatæ Ordinis Fratrum Carmelitarum gaudeant Priuilegijs, & gratijs dicti Ordinis, ſicut gaudere poſſunt Mulieres Mantellatę, & Pinzocheræ, ſub dicto Ordine viuētes: (quę ſunt velut Tertiarij Ordinis Minor.) quibus conceſſum eſt, poſſe gaudere omnibus Priuilegijs Fratrum, B.fo. 97. Et ffo. 180. conce.427. 2 Ex Priuileg. Carmelitarum. Communicatio Priuilegiorum.

Idem Sixtus conceſsit Oblatis Fratrum Ordinis Eremitarum C Sancti Auguſtini, omnia & ſingula Priuilegia, & Indulta conceſſa Fratribus, & Sororibus de pœnitentia, ac Mantellatis, & Pinzocheris, ſub dicto Ordine degentibus. Et decreuit in eis locum habere debere, perinde ac ſi pro eiſdem Oblatis perſonis, & circa illas emanaſſent, B.ffo.249.conce.623. 3 Ex Priuileg. Auguſtinenſium. Communicatio Priuilegiorum.

Ratione communicationis Priuilegiorum, ſimiliter Oblati Ordinis Fratrum Minorum gaudebunt Priuilegijs Fratrum. Collector.

¶ Multa alia pertinentia ad huiuſmodi Oblatos, poſita ſunt in D dictione Familiares Fratrum.

OBLIGATIONES.

QVIA in Priuilegijs Fratrum Minorum, & aliorum Mēdicantium reperiuntur multa, & varia, ad quę huiuſmodi Fratres obligantur: & iſta poſita ſunt ſub diuerſis dictionibus huius Compendij: ideò, nè omnia in omnibus dicamus, ſufficiet per remiſsiones circa hæc procedere. 1 Collector.

E ¶ Primò, circa Obligationes Miſſarum, & aliorum ſuffragiorum, ratione redditūum, vel aliàs, habetur in dictione Miſſa 3.§.10.& 11.& 12.ac 13. ¶ Secundò, circa Obligationes pertinentes ad Officium Horarum Canonicarum, ponitur in dictione Officium Diuinum 1.& 2. ¶ Tertiò, quantum ad obſeruationis interdicti Obligationem, continentur multa in dictione Interdictum. ¶ Quartò, ad Obligationem votorum, ponuntur nonnulla, in dictione Votum. ¶ Quintò, quoad

A neum, Bulliſtam, Amadeitam, Clarenum, de Euangelio, ſeu de Capucio, ſeu Bigotum, aut alio quouis nomine irriſorio, iniurioſo, aut improperioſo, vel quod pro improperioſo à patientibus habeatur. Et ſimiliter præcepit tàm Clericis, quàm laicis, ne Fratres huiuſmodi, aut eorum fautores, præfatis nominibus irriſoriè, ſeu malicioſè appellent, ſed omnes Fratres ipſius Ordinis, Fratres Minores, ſeu Sancti Franciſci à ſeipſis, & ab omnibus alijs appellentur, & nominentur, B. ffo. 30.
B conceſsione 99.

Sciendum circa prædicta, quòd Reuerendiſsimus Dominus D. Chriſtophorus de Forliuio Cardinalis de Ara celi, dixit Reuerendo Patri Fratri Ioanni de Argomanes, quòd Summus Pontifex Leo X. ad ſuam inſtantiam amouit dictam Cēſuram, quoad Fratres, ad minus Obſeruantes, & adhuc generaliter; prout præfatus Pater credebat. A quo ego accepi, ſicut ſupra poſui. Collector.

C Idem Leo fecit tres Conceſsiones circa dignitatem locorum, quæ Fratres Mino. Obſer. in actibus publicis, quando cum Conuentualibus eiuſdem Ordinis, & Auguſtinenſibus conueniunt, habere debent; prout habetur in dictione Proceſsiones, §. 3. & 4. & 5. 8

OCTAVÆ FESTIVITATVM.

D Circa Octauas Feſtiuitatum, ſunt nonnulla ordinata, ſeu conceſſa à Summis Pontificibus, quæ infra ponuntur. Collector.

SIXTVS IV. ſtatuit, quòd fiat Octaua ſolennis de Feſto Conceptionis Virginis Mariæ, ſicut poſitum eſt in dictione Cōceptio Virginis, §. 5. 1 De Cōceptione Virg.

Idem Sixtus cōceſsit, quòd celebretur Octaua ſancti Bonauenturæ, ſicut de alijs Sanctis Ordinis Minorum, o. fo. 64. Et ffo. 68. conceſsione 134. 2 De Sancto Bonauentura.

Idem Sixtus ſtatuit, & ordinauit, quòd Feſtiuitas omnium E Sanctorum cum Octaua, ſub duplici Officio ſolenniter celebretur per vniuerſum orbem, perpetuis futuris temporibus, b. ffo. 51. conceſsione 56. 3 De Feſto omnium Sanctorum.

Idem Sixtus ordinauit, ſeu declarauit, quòd per Octauam omnium ſanctorum ſemper fiat idem Officium, quòd in die. Et quòd dicatur Officium Beatæ Virginis. Ac quòd non fiat de aliquo Feſto, ſicut fit in Octaua Sancti Franciſci, o. fo. 63. Et ffo. 67. conceſsione 115. 4 De omnib. Sanctis.

5 Idem Sixtus conceſsit, poſſe dici Credo in Octaua Feſtiuita- A
tis Beati Franciſci, o. fo. 63. Et ffo. 68. conceſsione 133.

Collector. Circa hoc vide in dictione Credo, poſt 5. §. 2.

6 Pro Sancto Iacobo. ALEXANDER VI. conceſsit, quòd in Prouincia Sancti
Iacobi celebretur Octaua Feſti eiuſdem Sancti Iacobi, & cum
Officio proprio, Et quòd dicatur Credo, per totam Octauam,
o. ffo. 70. conceſsione 168.

7 De Octauis Beatæ Virginis. Idem Alexander conceſsit Fratribus Mino. de Obſer. vt in
omnibus Feſtis Glorioſę Virginis Marię, Octauas habētibus, B
Octauum diem ſub duplici minori poſsint celebrare, o. ffo.
261. conceſsione 679.

OFFICIA ORDINIS.

Diſtinctio materię Officiorum Ordinis.

Collector. 8 QVoad Officia Ordinis multa, & varia ſtatuta, & con-
ceſſa ſunt à Summis Pontificibus, iuxtà varietatem C
Officiorum. ¶ Et primò, quoad Officium Generalis
Miniſtri, habetur in dictione Generalis Ordinis. ¶ Secundò,
quoad Officium Miniſtrorum Prouincialium, in dictione Mi-
niſtri. ¶ Tertiò, quoad Officium Cuſtodum, in dictione Cu-
ſtodes. ¶ Quartò, quoad Officium Guardianorum, in dictio-
ne Guardianus. ¶ Quintò, quoad Officium Viſitatorum Mo-
nialium, in dictione Moniales, §. 22. & 27. & in dictione Viſi-
tatores. ¶ Sextò, quoad Officium Vicariorum Monialium, & D
Conuentuum Fratrum, in dictione Vicarij. ¶ Septimò, quoad
Officium Abbatiſſarum, in dictione Abbatiſſa. ¶ Octauò, in
generali, quoad omnia prędicta Officia, habentur ea, quæ cō-
cernunt electiones, in dictione Electio. Vltra omnia pręfata,
adduntur hic quædam attinētia in genere ad Officia Ordinis,
præſertim ad durationem ipſorum.

1 Prohibitio cōtra diſcedētes ab Ordine. NICOLAVS IV. ſtatuit, ac ordinauit, vt Fra-
tres Ordinis Mino. qui, poſt profeſsionem ab E
eis in Ordine factā, ad quoſcunq; Ordines Pro-
feſsionis cuiuſlibet, petita vel non petita, obtē-
ta vel non obtenta, à ſuis Superioribus licentia
immediatè uel per alium, ſeu alios Ordines mediatè tranſie-
rint, in Ordine ſiuè Ordinibus, ad quem vel ad quos tran-
ſitum habere contigerit, vel etiam extra illos, ad nullam
omnino adminiſtrationem, vel Officium habēs curam ani-

A marum neq; etiam ad aliquam dignitatem, vel prælaturam quoquo modo poſsint aſſumi, abſq; Sedis Apoſtolicæ ſpeciali, & expreſſa licentia, per ipſius Sedis patentes literas concedēda, facientes plenam, certam, & determinatam de Statuto, & Ordinatione huiuſmodi mentionem. Et decreuit irritum, & inane, ſi ſecùs in hac parte fuerit attentatum, B.fo.18. Et ffo. 112. conce.239.

IVLIVS II. ſtatuit, & in virtute ſanctę obedientię, ac ſub B excommunicationis pœna præcepit, quòd omnia, & ſingula Officia trium Ordinum Beati Franciſci, ſint triennalia, ita; vt expleto triennio, in eadem Domo prorogari quiſpiam non poſsit in Officio Prælationis: licèt benè in alia Domo, vel in alio Officio, B.ffo.226. conce.531. Pro trib⁹ Ordinibus Sācti Frāciſci.

Supradictum Statutum nunquam fuit admiſſum: immo in Capitulo generali apud Rebaſten, celebrato, fuit contra hoc reclamatum; prout retulit Reuerendus Pater Frater Ioannes C de Argomanes, qui fuit Prouincialis Sancti Iacobi. Et cùm moribus vtentium non ſit comprobatum, videtur per non vſū abrogatum. Idemque, aut ſimile iudicium eſſe videtur de Statutis generalibus circa hoc factis, quæ inferius annotantur. Collectio.

Circa durationem Officiorum Ordinis fuerunt nonnulla Statuta in Capitulo generali celebrato in Conuentu Laualis Prouincię Turoniæ, anno Domini 1503. prout ſequuntur. Collectio.

Ordinat, & ſtatuit generale Capitulum, quòd omnia, & ſinD gula Officia regiminis trium Ordinum Beatiſsimi Franciſci Patris noſtri de cætero ſint triennalia. Si autem aliquis Guardianis, ſeu Abbatiſſa, poſtquam ſuum triennium in aliquo Cōuentu finierit, in altero eligatur, vel poſtuletur, ibidem poterit præfici, & confirmari. Sed non poterit vltra triennium in eodem Conuentu in Officio continuari. Non intelligitur autem ita præcisè huiuſmodi trienniū, quin poſsit per mensē, & per mēſes ꝓlōgari, vel breuiari, ſecundū qđ Capitula prouinE cialia accelerātur, vel ꝓtrahūtur, fo.229.tra.3. Et ffo. 248.tr.2. Statutū generale.

Item determinat totū Capitulū generale, quòd Confeſſores Monialiū S.Cla. ſint triennales, ſicut cæteri prælati, ſeu Guardiani, vel alij in Regimine cōſtituti. Et quòd nullus in hoc poſſit diſpenſare, fo.229. tractatu.3. Et ffo.249. tractatu 2.

LEO X. in Bulla Vnionis ſtatuit, qđ Officiū Mini. Gen. poſſit durare per ſex annos; quibus ſex annis expletis, ipſo facto ſit abſolutus à Generalatus Officio, & pro tali ab omnib⁹ ha- 3 Miniſter Generalis.

beatur; B.ſſſo.29.conce.93. A

4 Miniſtri Prouinciales.

Idem Leo voluit, & ordinauit, quòd Miniſtri Prouinciales, vltra triennium, nõ poſsint continuari in ſuis officijs. Et quòd, elapſo triennio, pro abſolutis ab officio à cunctis Fratribus habeantur, Et quòd idem iudicium de Cuſtodibus per omnia habeatur, B.ſſſo.30.conce.87.prope finem.

CAPVCCINI ANNOTATIO. B

In .§.2.

Circa id, quod dicitur in .§.2. vt Officia Ordinis ſint triennalia, vide id, quod ſupra dixi in uerbó Abbatiſſa.§.5.f.4. & in uerbo Electio.

Iſta materia diuerſo Ordine & melius tractatur hic à prima impreſſione. Collector.

OFFICIVM DIVINVM.

Diſtinctio Conceſsionum pertinentium ad Officium Diuinum. C

Circa Officium Diuinum, multa, & varia reperiuntur in Priuilegijs Fratrum; quæ ſub ſequenti Ordine diſtingũtur. ¶ Aliqua enim concernunt celebrationem Miſſarum. Et hęc habentur ſuper, in dictionibus Celebratio Diuinorũ, Credo, Gloria, Præfatio, & Miſſa. ¶ Alia ſpectant ad Horas Canonicas. ¶ Iſta verò ſubdiſtinguntur. nam quædam pertinent ad Officium Feriale; de quibus ſupra, in dictione Ferię.

Quædam autem attinent ad Feſtiuitates Sanctorum, prout habentur in dictione Feſtiuitas. ¶ Quædam ad Octauas Feſtiuitatum, ſicut poſitum eſt in dictione Octauæ Feſtiuitatum. D ¶ Nonnulla tangunt Officij Diuini ordinem, & modum dicendi, Et hæc ponuntur hic primò. ¶ Deinde adduntur aliqua, quę pro ſuppletione defectuum in huiuſmodi officio commiſſarum ſunt conceſſa. ¶ Poſtremò ſuper adduntur Indulgentiæ ratione huiuſmodi Officij conceſſæ.

OFFICIVM DIVINVM, PRIMO. E

Ex iure cõi.

CONCILIVM Agatenſe ſtatuit, quòd Presbyter manè Matutinali Officio expleto, penſum ſeruitutis ſuæ, videlicet, Primam, Tertiam, Sextám, Nonam, Veſperaſq, perſoluat. Ita tamen, vt horis competentibus, iuxtà poſsibilitatem, aut à ſe, aut à ſcholari-

bus

A bus, publicè compleantur. Habetur in c. Presbyter, de celebratione Miſſarum.

Notandum, quòd gloſa ſuper præfato verbo Perſoluat, dicit, Conſilium eſt, ut ſimul dicat omnes Horas, ne ſuperuenientibus occupationibus, aliquam horam dimittat. Et intelligitur hoc de Clericis pauperibus, quos ad opus rurale oportet exire: vt infra textus patet. Aliàs ſuo loco, & tempore, dicendæ ſunt ſingulæ horę. Hæc gloſa: Collector.

B CONCILIVM Gerundinenſe ſtatuit, ſemper obſeruari, vt omnibus diebus, & poſt Matutinum, & Veſperas, oratio Dominica proferatur. Habetur in c. Id ſemper, de conſecra. diſtin. 5. 2 Ex iure cõi.

Super hoc dicunt Doctores, quòd per Matutinum intelligitur Officium vſq; ad Nonam, & per Veſperas, vſq; ad Completorium. Collector.

INNOCENTIVS III. in Concilio Generali diſtrictè præcepit in virtute obedientiæ omnibus Prælatis, & Clericis, ſeu perſonis Eccleſiaſticis, vt Diuinum Officium nocturnum pariter, & diurnum (quantùm eis dederit Deus) ſtudioſè celebrent pariter & deuotè Habetur in c. Dolentes: de celebratione Miſſarum. 3 Ex iure cõi. Celebrare Diuina.

C

INNOCENTIVS IV. conceſſit Fratribus Minoribus, vt quando ratione itineris, vel alterius rei cauſa, extra Conuentus, ſeu loca ſua, quemlibet, vel quoslibet eorum contigerit degere, poſsint Diuinum Officium Fratres cùm Fratribus, aut ſimul cum alijs Regularibus perſonis, vel quilibet ſeparatim facere alio, quàm Romano Ordine, placuerit. Et quòd id ſufficiat ad perſoluendum debitum, ad quod ratione Regulæ tenentur, nec iterum proprium Officium dicere teneantur, B. fo. 55. Et ff. fo. 138. conceſsione 305. 4 Pro itinerantibus Fratribus Diſpenſatio.

D

SIXTVS IV. conceſſit, vt Officium Conceptionis Beatæ Virginis per Fratrem Bernardinum de Buſto compilatum, & ordinatum, poſsit liberè, & licitè dici, & recitari à quibuſcumque volentibus, pro deuotione ſua illud dicere, B. ff. fo. 124. conceſsione 272. 5 De Officio conceptionis.

E

Idem Sixtus conceſſit, quòd Fratres Minores poſsint dicere Commemorationes omnium Sanctorum ſui Ordinis, ſub vna Antiphona, ò fo. 63. Et ff. fo. 67. conce. 116. 6 De Sanctis Ordinis.

ALEXANDER VI. conceſſit, Fratribus Mino. vt in ſolennitatibus Sanctorum poſsint dicere proprias eorum hiſto- 7 De hiſtorijs proprijs.

rias, etiam ſi in Breuiario non ſint, o.ffo.261.conce 679. A

8 Pro ſcrupuloſis Fratribus.

LEO X.conceſsit, quòd Fratres Mino.dicendo Horas Canonicas, & alia Officia Diuina in Choro, vel extra, ſatisfaciāt præcepto Capituli Dolentes: de cele. Miſſ. de dicendo ſtudioſè, pariter & deuotè, ac etiam Regulæ ſuę: etiam ſi propter aliquam fatigationem, vel aliam cauſam, dicant, ſedēdo, aut deambulando, vel non integrè verba proferendo, prout ſcripta ſunt, propter negligentiam, aut imperitiam, vel malam prolationem naturalem, propter defectum linguæ, ſeu alias qualitercumq; ore imperfectè dicant, aut cum mentis diſtractione, & ſenſuum vagatione: dū tamen non ex malitia hæc faciāt. B

Et ſimiliter conceſsit, quòd, qui cum talibus malè proferentibus, vel alios ſupradictos defectus facientibus dicūt Officiū, non teneantur reiterare ab alijs imperfectè dicta, aut ab eis non integrè audita, propter diſtantiam localem, vel ſtrepitū, ſeu aliam cauſam: ſed ſatisfaciant præcepto Eccleſię, & Regulæ ſuę, qualitercunq; audiendo quæ alij debent dicere, pręſertim in Choro, O.fffo.59.conce.169. C

9 Pro ſcrupuloſis Fratribus.

Idem Leo conceſsit, vt ne Fratres prædicti mutuò ſe impediant in Officio Diuino, aut alijs ſint faſtidioſi, quòd illa, quæ in ordinario iubentur dici ſecretè ſub ſilentio, tam in Horis Canonicis, quàm etiam in Miſſa, non teneantur proferre vocaliter: ſed ſatisfaciant dicendo mentaliter, aut legendo inter ſe per librum: quia aliqui deuotius ſic dicunt, & abſq; impedimento, & faſtidio aliorum. Et quòd eodem modo poſsit facere, qui ſolus dicit Officium per ſe: cùm prolatio verbalis ſit præcipuè, vt ab alijs intelligatur, O.fffo.59. conceſsione 170. D

10 Pro ſcrupuloſis Fratribus infirmis.

Idem Leo, quia fuit informatus, quòd aliqui Fratres ſcrupuloſi, quando ſunt in infirmitate, ferè nunquam poſſunt, nec ſciunt diſcernere, & ſe determinare, quando licitè poſſunt dimittere dicere Horas Canonicas, conceſsit, quòd ſiuè propter febrem, aut dolorem inteſum, vel aliam infirmitatem Fratres fuerint grauati, & afflicti, ſatisfaciant dicendo pro Horis Canonicis, Preces, Hymnos, Pater noſter, Aue Maria, vel alia iudicio Pręlati, aut Præſidentis loci, ſeu Conuentus aſsignanda. Et hoc quando Medicus corporalis (ſi commodè potuerit haberi) dixerit ęſſe nociuum infirmo, O.fffo.59. conceſsione 171. E

11 Idē Leo conceſsit, quòd Capitulū generale dūtaxat, habeat facultatem declarandi dubia, quæ occurrerint circa Officium

Diui-

A Diuinum, & ordinandi, addendi, & mutandi quicquid videbitur pro Fratribus expedire, tàm in Regulis, quàm in kalendario, O.fffo.59. conce. 176 ¶ Vide circa hoc infra §.14. Ordinare. Declarare.

12 De anticipatione, & poſtpoſitione horarum

Idem Leo conceſsit, quòd quando Fratres prædicti habent aliquas occupationes, poſsint ſine conſcientię ſcrupulo anteponere, ſiuè poſtponere Officium Diuinum, vt puta dicendo Matutinum ante mediam noctem quacunq; hora voluerint, & alias horas de mane, vſq, ad Veſperas excluſiuè; etiam ſi occupatio non ſit multùm neceſſaria: ſed ſatis eſt, quòd cogitent tunc deuotius, ac quietius dicere, O.fffo.60. conceſsione 128.
B

13 Ordinare.

Idem Leo conceſsit, quòd Miniſtri Fratrum Mino. in ſuis Capitulis Prouincialibus reſpectiuè, poſsint, de Conſilio Diffinitorum, nominare duos vel tres Fratres; qui, ſic nominati, poſsint ordinare vnum Kalendarium Sanctorum Feriarum, & Dominicarum pro toto anno, cum Regulis neceſſarijs. Ita, quòd ſemper in quacunq; Prouincia, tam Fratres, quàm Moniales illarum Prouinciarum reſpectiuè, idem Officium, & de eodem Sancto, vel Feſtiuitate, aut Feria faciant, nè varietati, & diſcordię locus detur: dùm tamen non multùm diſcrepent à Kalendario Romano, O.fffo.61. conceſsione 190.
C

14 De anticipatione, & poſtpoſitione horarum

Idem Leo declarauit, quòd Fratres Mino. dicendo Officium extra Chorū, propter occupationes occurrentes, non teneātur ad obſeruantiam Horarum ſtatutarum; quibus ſolet Officium in choro dici à Fratribus: præſertim quando ſunt ipſi Fratres in itinere conſtituti, uel aliàs infirmitate, ſiuè occupatione communi præpediti, o.fffo.91, conceſsione 266.
D

15 Pro Monialibus.

Idem Leo fecit duas Conceſsiones, ſeu diſpenſationes circa Officium Diuinum pertinentes ad Moniales S. Claræ: quę poſitæ ſunt in dictione Moniales, §.23 & 24.

16 Pro Monialibus.

CLEMENS VII. fecit aliam diſpoſitionem, pertinentem ad hanc materiam, pro Monialibus, & Fratribus imperitis, prout habetur in dictione Moniales, §.29.
E

Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti.

17 Pro neſcientibus dicere Officiū Diuinum.

EVGENIVS IV. conceſsit, quòd Monachi clerici, in Sacris tamen non conſtituti, etiam ſi Profeſsi, ad Canonicas Horas recitādas ex debito minimè teneātur. Debeat tamē Prior pſalmos aliquos, aut Pater noſter, aut Officiū, qđ laicis Monachis iungitur, prædictis hmōi Monachis Clericis, q aliqua fortè rationabili cauſa Horas Can. (vt dictū eſt) nō recitauerint, iniun-

iniungere; vt illud Apoſtoli in omnibus impleatur: Qui man A
ducat, quòd laboret, o.

Collector. Præfata Conceſsio non deſeruit pro Fratribus Minoribus: quia ipſi ſtatim, ut profeſsionem emittunt, tenentur ratione voti ad perſoluendum Officium Diuinum: licèt non ſint in ſacris Ordinibus conſtituti, ac ſi omnes Sacros Ordines haberent. Poterit tamen huiuſmodi Conceſsio prodeſſe alijs Fratribus Mendicantibus.

Ex Priuilegijs Fratrum Sancti Hieronymi. B

18 Declaratio dubiorum. BENEDICTVS XIII. conceſsit, quòd ubi occurrerit dubium in recitatione Horarum in choro, poſsit illud determinare Prior, vel Vicarius, aut ille, qui eſt deputatus in Choro Corrector, vel maior pars presbyterorum, o.

19 De Officio dominæ noſtræ. MARTINVS V. conceſsit, quòd ſingulis diebus ſabbatinis, niſi Feſtum duplex occurrat, poſsint Fratres Officium Beatæ Mariæ Virginis liberè celebrare, o.

20 De Cantico graduum. Idem Martinus conceſsit, quòd Priores, & Fratres Ordinis Sancti Hieronymi poſsint poſt Completorium dicere Cãticum graduum, & Matutinos Beatæ Virginis, o. C

21 De Horis Beatæ Virg. Idem Martinus conceſsit, quòd Fratres præfati Ordinis, recitantes extra chorum, poſsint recitare Horas Beatæ Virginis ante horas diei, vel è contrario. Et idem etiam de Matutinis: dummodò non dicant omnes Horas Beatæ Virginis poſt omnes horas diei, o.

Collector. Præfatam Conceſsionem reperi alibi, prout ſequitur. D

22 De Horis Beatæ Virg. Idem Martinus conceſsit, quòd Priores, & Fratres dicti Ordinis Horas Canonicas Beatæ Virginis, quandocumq; voluerint, ante horas Canonicas diei, orando, vel aliàs dicere, vel prout negocia occurrerint, melius ordinare (in choro tamen dicendo modo conſueto) liberè, & licitè valeant, o.

23 Idem Martinus, circa Officium Diuinum, fecit quandã Cõceſsionem pro Fratribus infirmis, & ſenibus; prout habetur in dictione Infirmi Fratres, §. 11. E

24 Pro feſtis Corporis Chriſti: & Viſitationis Beatæ Virg. EVGENIVS IV. conceſsit, quòd in Feſtiuitatibus Corporis Chriſti, & Viſitationis Beatæ Virginis, & per earũ Octauas, poſsit dici in præfato Ordine Matutinum poſt Completorium diei præcedentis. Et quòd gaudeant qui interſunt indulgentijs conceſsis, ac ſi hora conſueta interfuiſſent, o.

25 Idem Eugenius conceſsit, quòd Priores, & Fratres Ordinis Sancti Hieronymi, circa Officia Monaſterij, vel Ordinis, vel

alia

A alia pia opera occupati, ſeu debiles, aut infirmi cum licentia Prioris, aut Confeſſoris pro Fratribus deputati, poſsint, poſt completoriū in die pręcedente dicere Matutinos ante mediā noctem, & poſt mediam noctē, etiam ante aurorā dicere alias Horas, vſque ad Veſperas, Et hoc quamdiu vixerint in obſeruantia Regulari, o. De anticipatione Horarum.

Idem Eugenius prefatis Fratribus fecit duas Conceſsiones, circa hmōi materiam pro infirmis, & ſenibus, ac debilibus, B prout habetur in dictione Infirmi Fratres, §. 12. &. 13.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

Quoad. §. 6. 7. & 8. primò, quòd poſt illam Conceſsionē Sixti IV. deberent poni aliæ eiuſdem Sixti, & aliorum Pontificum Conceſsiones; quæ in eo Compendio, tit. Officium Diuinum, 2. habentur inferius. Secundò notandum, quòd ibi omiſſæ ſunt duæ Conceſsiones, & duo C *§§. ex defectu Calchographi. Nam ibi deficit Conceſsio §. 7. & Conceſsio §. 8. quæ ibi truncata eſt: & quàmuis Conceſsio illa pro §. 8. quę ibi truncata, eſt optimè poſsit ſuppleri, ut Paulò inferius ſuppletur, tamen ego non poſſum diuinare, quę Conceſsio ſit illa, quæ pro §. 7. poſita erat, aut debuit poni à Collectore: quia non habeo eius Originalē. Ideò, loco eius, ego pono unam aliam Conceſsionem, quæ non eſt poſita in Compendio; & fortè hæc eſt, quam Collector ibi pro §. 7. poſuit. Eſt ergo pro* D *§. 7. Conceſsio hæc quæ habetur in Regiſtro Ordinis, facto tempore Reuerendiſsimi Patris Fratris Frāciſci Lycheti Miniſtri General. quòd ſ. Leo X. annò Domini 1519. uiuæ uocis Oraculo conceſsit, quòd tempore Capituli, non teneantur Fratres dicere in Choro Officium Beatæ Virginis, & habetur ff. 92. Conceſsione 304. Pro §. autem 8. Conceſsio illa, quæ ibi habetur truncata, ſuppletur ſic, Leo. X. conceſsit nobis, quód dicendo Horas Canonicas, & alia Officia Diuina in Choro, uel extra, ſatisfacimus præcepto cap. Dolentes, de celebranda Miſ. de* E *dicendo ſtudiosè pariter & deuotè, ac etiam Regulæ noſtræ, etiam ſi propter aliquam fatigationem, uel aliam cauſam, dicamus ſedendo, aut deambulando, uel non integrè proferendo uerba, prout ſunt ſcripta, propter negligentiam, aut imperitiam, &c. ut ibi ſubſequitur in Compendio, ante §. 9.*

OFFICIVM DIVINVM: SECVNDO. A

1 Indulgentia pro ſupplecione defectuum Officii Diuin.

CLEMENS .V. fertur Conceſsiſſe, quòd quicunq; in fine Horarũ dixerit flexis genibus infraſcripta, conſequatur remiſsionem omnium defectuum in huiuſmodi Horis commiſſorum. Et inſuper conceduntur ei quadraginta dies Indulgentiæ. ¶ Sequitur oratio, cui præmittitur. ℣. B
Diuinum auxilium maneat ſemper nobiſcum. Antiph. ¶ Sanctiſsimę Trinitati, & indiuiduæ vnitati, domini noſtri crucifixi humanitati, & Beatiſsimę Virginis Mariæ fœcunditati, & virginitati, ſit ſempiterna gloria nunc & ſemper, & per infinita ſeculorum ſecula. Amen Oratio. ¶ Suſcipe Domine Deus meritis, & precibus Beatiſsimæ ſemper Virginis Marię omnium ſanctorum officium ſeruitutis noſtræ, & ſi quid in tuis laudibus dignum egimus, propitius reſpice; & quod neglegẽ- C
ter actum eſt, clementer indulge. Per Chriſtum, &c. ¶ Similiter aſſeritur, quòd Sixtus Papa IV. conceſsit ſupradictam remiſsionem dicenti ſolùm antiphonam ſupraſcriptam, ſcilicet, Sanctiſsimæ Trinitati. Et hoc eſt ſatis veriſimile, cùm ſic habeatur communiter in vſu apud Eccleſiaſticos.

2 Pro ſupplectione defectuum Officii Diuini.

SIXTVS IV. conceſsit omnibus Fratribu Mino. non valentibus perſoluere Diuinum Officium bene, ac diligenter in Choro, prout tenentur, quòd ſi per defectum viſus, vel audi- D
tus aliquid prætermiſerint, non teneantur illud omiſſum iterum perſoluere: ſed dicant vnum pſalmum in fine Horarum, & ſufficiat eis, o.fo. 62. & ffo. 66. conceſsione 98. Et fff o. 100. conceſsione 383.

3 Pro ſupplectione defectuum Officii Diuini.

INNOCENTIVS VIII. conceſsit, quòd quando Fratres Mino. aliquid dimittunt de Diuino officio, non ex dolo, poſsint ſupplere cum aliquo pſalmo, vel dicendo orationem Dominicam, vel Aue Maria, o. ffo. 69. conce. 249. ¶ Idem ad E
literã reperitur conceſsũ per Alexandrũ, VI. fffo. 99. conc. 362.

4 Pro Fratrib' idiotis.

Idem Innocentius conceſsit quòd Fratres Mino. profeſsi, neſcientes per ſe plene perſoluere Officium Diuinum, non teneãtur ad id, ſub pœna peccati mortalis, donec ſciuerint illud: dummodo faciant quòd in ſe eſt, & dicant ſicut ſciunt, & vltra dicant Horas Fratrum laicorum, o. ſo. 65. & ffo. 96. conce. 156. & fff. 100. conce. 373.

LEO

A LEO X. conceſsit, quòd quicunq; dixerit poſt quamlibet horam diei infra ſcriptam orationem, & in fine illius vnum Pater noſter, & Aue Maria, pro felici ſtatu ſuæ Sanctitatis, & Eccleſiæ Sanctæ Dei, conſequatur plenariam remiſsionem omnium defectuum in illa hora humana fragilitate commiſſorũ. Oratio. ¶ Sacroſanctæ, ac indiuiduæ trinitati, crucifixi Ieſu Chriſti Domini noſtri humanitati, & Beatiſsimæ, ac glorioſiſſimæ Virginis Mariæ fœcunditati, ſiuè integritati, & omnium B ſanctorum Vniuerſitati, ſit ſempiterna laus, honor, uirtus, & gloria ab omni creatura, nobiſq; remiſsio peccatorum per infinita ſecula ſeculorum, Amen. Et Beata viſcera Mariæ Virginis, quæ portauerunt æterni Patris filium: & Beata vbera, quę lactauerunt Chriſtum Dominum. Pater noſter, & Aue Maria, pro intentione ſupradicta, o.ffo.61. conceſsione 268. 5 Indulgentia pro ſuppletione defectuum Officii Diuini.

Idem Leo, ampliando prædictam gratiam, conceſsit, quòd non ſolùm ſufficiat dicere ſupraſcriptam orationem .ſ. Sacro- C ſanctæ, &c. pro ſupplemento vnius horæ, quando dicitur per ſe ſola, ſed etiam omnium horarum, quæ dicuntur ſemel, ſeu vno contextu: licet aliquis paruus interuallus inter vnam, & aliam fiat, o.ffo.94. conce.294. 6 Indulgẽtia.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

D *QVoad §. 4. notandum id, quod ibi conceditur per Innoc. VIII. habetur etiam declaratũ in tab. 19. Vit. g. & melior conceſsio habetur ſupra, tit. Officium Diuinum 1. §. 16. per communicationem Monialium, tit. Moniales, § 29. & de his latius in tit. Infirmi Fratres tit. Feriæ, tit. Feſtiuitas, tit. Miſſa, ſecundùm ſubiectam materiam, habetur.*

OFFICIVM DIVINVM, TERTIO.

E ALEXANDER VI. conceſsit omnibus dicentibus in Officio Beatæ Virginis, in hymnis Quem terra pontus, &c. & O Glorioſa Domina, &c. V. Maria Mater gratiæ, &c. decem annos indulgẽtię pro qualibet vice, o.fo.66. Et ffo.70. con.170. 1 Indulgẽtia.

LEO X. conceſsit, quòd Religioſi Ordinis Minorum, qui Officium Diuinum ſoluerint per librũ, conſequantur remiſſionem dimidiæ partis peccatorum commiſſorum illa die, qua prædictum ſoluunt Officium, O.ffo.94. conce.298. 2 Indulgẽtia.

Ex Priuilegijs Fratrum Sancti Hieronymi. A

Indulgentia.

MARTINVS V. conceſsit Fratribus ſancti Hieronymi, quòd pro qualibet hora, ſcilicet, Matutino, Prima, Tertia, Sexta, Nona, Veſperis, & Completorio, cùm eas dixerint in Choro cum alijs, lucrentur centum dies indulgentiæ, o.

Collector.

De indulgentijs conceſsis ratione Officij Corporis Chriſti, habetur ſupra, in dictione Indulgentiæ quoad ſeculares, poſt §.2. Et de Indulgentijs conceſsis ratione Officij Conceptionis Beatæ Virginis, habetur etiam in dictione Indulgentiæ quoad ſeculares, 7.§.1.& 2. B

Collector.

Sequuntur aliæ indulgentiæ attinentes ad Officium Diuinum, quæ reperiuntur conceſſæ; prout in ſubſequentibus verſibus continentur.

Indulgentia.

Quando Ieſus nominatur, ſi deuotè inclinatur.
Dantur indulgentiæ, à Ioanne vigeſimo.
Secundo Papa optimo, dies quater decies. C
Ad campanam cum pulſatur, ſi Aue Maria dicatur.
Dantur dies totidem.
Et ad gloriam pſalmorum, quandocunq; tenent chorum.
Si benè ſunt inclinantes, quadraginta ſunt lucrantes.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

LICET, circa Officium Diuinum perſoluendum, variæ reperiantur Conceſſiones Clericis Regularibus, & Beneficiatis factæ; nunc tamen debet obſeruari Conſt. 72. pro Breuiarijs, & conſt. 125. pro Officio B. Virginis, & Conſt. 138. Pij V. vt in Bullario pro pœna Beneficiatis non dicentibus diuinum Officium inſticta; in Conſtit. enim illa 72. annullantur omnia alia Breuiaria, & illo tantùm nouo uti iubetur: ac in alia Conſt. 125. mandat, ut Officio B. Virginis ab ipſomet Pio V. reformato utatur cæteris alijs annullatis, &c. D E

Conceſſio Cōgregationi S. Iuſtinę Camalduleſ. & Mōtis Oliueti.

Sed ultra ſupradictas Conceſſiones eſt ſciendum, quòd Fratres in Officijs Monaſteriorum occupati, ideoq; in Choro intereſſe nequientes, aut qui aliàs non docti ſunt, aut minus experti, ut Officium diuinum commodè dicere poſsint (dummodò in ſacris non ſint Ordinibus conſtituti, licèt profeſsionem emiſerint) ad perſoluendum integrè prædictũ Diuinum Officium non teneantur; ſed Prælati, conſideratione ſubditorum, ultra Officium B. Virginis, ad quod obligati remanere, Pontifex uoluit

A uoluit aliquid aliud dicendum illis imponere poſſunt, quod cum animi alteratitate perſoluant: iſta conceſſit Eugenius IV. Congregat. S. Juſtinæ, anno Domini 1436. Et Iulius II. Congregat. Montis Oliueti anno 1507. Et Congreg. Camaldul. Leo X. anno Domini 1513.

Poſſunt etiam Fratres Minores qui ad horas Canonicas tenentur ſine Scrupulo, ratione itineris, uel alterius honeſtæ occupationis, quando creditur, quòd tunc maiori deuotione Officium recitabunt, dicere Matutinum Veſpere ante ſolis occaſum, uel manè totum, uſq; ad Cõ- Minoribus.

B pletorium incluſiue. Ita conceſſum eſt per Pium V. Minoribus ut refertur in Compẽd. Societatis Ieſu, uerbo Horæ Canonicæ §. 2. & in manuſcripto Priuileg. Minor f 79. pag. 2.

Poſſunt Fratres Ordinis Societatis Ieſu de licẽtia Generalis, aut alio rum quos ipſe ſubſtituerit, ſine Scrupulo, Officium Diuinum Miſſę poſt ponere, iuſtis de cauſis, ſuper quo conſcientia largientis licentiã oneratur. Ita conceſſit Iulius III. Societ. Ieſu, ut in eodem eius Compend. refertur. Verbo Horæ Canonicæ. §. 1. Societati Ieſu.

C Eorumq; profeſſi, quouſq; ſacro Ordine initiantur, non obligantur ad Diuinum Officium perſoluendum; & huius ratio ẽ, quia obligatio dicendi Diuin. Offic. non prouenit ratione profeſſionis; ſed uel ratione Clericatus in ſacris, uel Beneficiarij, uel Monachatus utriuſq ſexus, ex antiquiſſima conſuetudine, uel ſtatuto Religionis, ut inquit Aſtenſ. & Medin. C. de oration. q. 7. & habetur in ſumma d. Iacobi de Graffijs nuper edita, tit. de Horis Canonicis, n. 6.

Fratres Ordinis prædicationi uerbi Dei, audientiæ Confeſſionum, &

D ſacræ Theologiæ, ac ſacrorum canonum ſtudiis inſiſtentes, ad ſuam, & animarum fidelium utilitatem, & qui occupantur infirmitate propria, aut infirmorum Fratrum curatione, ſatisfaciunt pro horis canonicis, recitantes certum numerum pſalmorum per Priorem eis aſſignandorum, numero non minus ſeptem, aut ſex, cum deuotione: aut orationem Dominicam ſepties, & ſymbolum Apoſtolorum bis: grauiter autem agrotantes, orationem Dominicam ſepties in die recitando ſeptem horis canonicis ſimiliter ſatisfaciunt. Ita conceſſum eſt à Clem. 7. So- Societati Clericorum Sãcti Silueſtri de Vrbe alias Theatini.

E cietati Clericorum S. Silueſtri, & S. Andreæ de urbe, aliàs Theatini nuncupati, & refertur in Compend. Priuileg. S. Hieron. hiſpan. Collecto à P. Garſia, anno 1591. f. 108. §. 70.

Sed an Officium paruum B. M. ſit à Fratribus recitandum ſub pœna peccati mortalis Reſolutè reſpondendo (quidquid dicant in hoc Doctores) quòd, qui Romano Offic. utuntur, & ad horas canonicas recitandas ſunt obligati, tenentur in Choro illud perſoluere illis diebus, quibus in rubricis dicti Breuiarii annotatur, ſub pœna peccati mort. extra

uero Chorum, liberum eſt cuiq; pro temporis opportunitate, illud dicere, uel omittere. Pſal. uerò pœnitent. & Graduales, Officiumq; defunctorum, extra omnem culpam dici debent: ut ex Conſt. Pij V. in principio Breuiarij poſita apparet, Qui uerò alio Officio, quàm Romano in Religionibus licitè uti poſſunt, tùm ad dictum Officium B. M. cùm etiam ad 7. Pſalm. ad Grad. &c, perſoluenda, ſecundùm Statuta Religionis tenebuntur, lethaliter, ſi ſub lethali culpa ſtatuuntur. & ueniàliter, ſi ſub ueniali culpa. Et ſic poſſent Concord. diſpoſitiones uariæ Doctorum, præcipuè Nauar. & toti circa hoc, qui enim dicunt teneri ſub peccato, intelligitur, ſi per Statuta Ordinis id præcipiatur. aliàs non. A B

ORACVLA VIVÆ VOCIS.

1 Priuilegio, Nota.

LEO X. conceſsit, quòd Fratres Mino. Regularis Obſer. ſecura conſcientia poſsint vti omnibus conceſsis à Sede Apoſtolica, & Romanis C Pontificibus, ſiuè per Bullas, aut Breuia, aut viuę vocis Oracula; prout in libris Ordinis repeRiuntur; ac ſi omnia ſpecificè fuiſſent tunc expreſſa. Et pro maiori conſcientiarum ſecuritate, omnia de nouo conceſsit, O. ffo. 58. conce. 161.

2 De valore Oraculorũ.

Idem Leo conceſsit, quòd non ſint minoris efficaciæ, & valoris viuæ vocis Oracula, quàm ſi per Bullam, aut Breue ad perpetuam rei memoriam eſſent conceſſa. Et hoc in foro con- D ſcientiæ tantùm, O. ffo. 58. conce 161.

3 De ſuſpenſione Oraculorum viuæ vocis.

Idem Leo informatus, quòd ſunt nonnulla viuę vocis Oracula, conceſſa Ordini Fratrum Minorum, quorum aliqua, aliquibus temporibus, fuerunt vtilia: ſed fortè pręſentibus non ſunt, nec futuris erunt: ac præterea aliqua ſunt, in aliquibus locis, neceſſaria, & aliqua non: conceſsit, vt non ſolum Generalis in ſuo generali Capitulo: ſed etiam quilibet Prouincialis, in ſuo prouinciali Capitulo, de conſenſu eiuſdem Capitu- E li, vel maioris partis, declarare poſsit, & valeat, vtrùm ab vſu alicuius Conceſsionis viuę vocis Oraculo factæ abſtineri debeat. Poſt quam quidem declarationem, tàm Fratres, quàm Moniales, ac ſi Conceſsio huiuſmodi per ſuam Sanctitatem ſuſpenſa, vel reuocata fuiſſet, Conceſsione eadem in poſterum non vtantur, o. ffo 74. conceſsione 296.

ORDI-

A

ORDINES SACRI.

Diſtinctio materiæ infraſcriptæ.

CIrca Ordines ſacros, duo principalia continentur in Pri- Collector.
uilegijs Fratrum Minorum, & aliorum Fratrum Mendicantium, ac etiam non Mendicantium. ¶ Et primò ſunt ali-
B qua, quæ reſpiciunt perſonas Fratrum, qui debent ad huiuſmodi Ordines promoueri, ac etiam ad promouentes. Et hæc habentur infra, §.1 & 2.& 3.& 9 & 10.ac 11.

Secundò ſunt aliqua, quę tangunt etiam perſonas ordinandorum, ſcilicet, qualiter poſsint circa ętatem diſpenſari, ac de ſufficientia examinari. Et iſta ſpecialiter continentur, §.4. & 5.& 7.

C CLEMENS IV. conceſsit licentiam, & liberam 1
facultatem ad hoc, vt Fratres Mino. promoueri Epiſcopi.
poſsint ad Ordines ſacros, per quoſcunq, Catholicos Epiſcopos, communionem, & gratiam Sedis Tamen per examen Epiſcopi Conc. Trid.ſeſſ.23. c.12.
Apoſtolicæ habentes. Et hoc abſq; aliqua examinatione, per huiuſmodi Epiſcopos facięda; & abſq; omni promiſsione, vel obligatione ipſorum ordinandorum Fratrum, B.fo.56. Et ffo.140.conce.312. Et ffo. 56. conce.321.

D Aduerte, quòd circa prędicta fuit poſtea aliter ordinatum; Collector.
prout patet infra, §.7.

CLEMENS V. decreuit, ſeu ſtatuit, ut alio non obſtan- 2
te impedimento Canonico, poſsit quis liberè in decimooctauo ad Subdiaconatus, in vigeſimo ad Diaconatus, in vigeſimo quinto ætatis ſuæ anno ad Presbyteratus Ordines promoueri. Habetur in Clementina, Generalem, de ętate, & qualitate. Ex iure cõi.

SIXTVS IV. conceſsit, quòd quilibet Catholicus Epi- 3
E ſcopus poſsit celebrare Ordines ſacros, temporibus ad hoc ab Epiſcopi.
Eccleſia deputatis, in locis Fratrum Minorum de Obſeruãtia, pro Fratribus prędictis duntaxat, o. fo. 63. Et ffo. 67. conce. 106. ¶ Vide circa prædicta, infra, §.6.

INNOCENTIVS VIII. fecit duas diſpenſationes 4
circa tempus ætatis perueniendum ad ſacerdotium, quæ Diſpẽſatio.
habentur ſupra in dictione Diſpenſatio, §.14.& 15.

IVLIVS II. fecit quandam diſpenſationẽ Fratribus Ordinis 5 Diſpẽſatio.

Diſpenſatio. Minimorum ſimiliter circa tempus promotionis ad Ordinem A
Sacerdotij, quæ poſita eſt in dictione Diſpenſatio, §. 22.

6 LEO X. ampliando Conceſsionem Sixti ſuprapoſitam, §. 3. côceſsit, quòd quiſlibet Catholicus Epiſcopus poſsit in locis, & perſonis Fratrum exercere omnes actus Epiſcopales; prout latius in dictione Benedicere, §. 15. poſitũ ẽ, O. ffo. 60. côc. 179.

7 Idem Leo in Concilio Lateranenſi ſtatuit, quòd Fratres ad Ordines promouendi, poſsint per Ordinarios, de grammatica, & ſufficientia examinari, & quòd dummodò competenter B reſpondeant, per eoſdem Ordinarios debeant liberè admitti. Ac etiam ſtatuit, quòd nullatenus in eorum Eccleſijs, aut Domibus, vel alijs prædictorum Fratrum locis ab alio, quàm à diœceſano Epiſcopo promoueri ad dictos Ordines debeant; niſi prius ipſo diœceſano Epiſcopo, vel eius Vicario ſuper hoc (cum debita reuerentia) requiſito, & abſque rationabili cauſa contradicente, uel eo à diœceſi abſente, B. ffo. 26. conceſſione 78. C

Examinatio ordinandorum. Prohibitio. Ita etiam per Conc. Trid. Seſſ. 23. c. 12. Epiſcopi. Collector.

In foro conſcientiæ non tenentur Fratres Mino. Obſer. ad huiuſmodi Statutum, ſicut nec ad alia in prædicto Concilio contra eorum Priuilegia ordinata; vt habetur in dictione Côcilium, §. 7.

8 Idem Leo ſtatuit, quòd, quandocunque aliquis Frater laicus ad Clericatum aſcenderit, extra obedientiam Prælatorum Ordinis, etiã ſi vſque ad Sacerdotium promotus ſit, poſtquam reuerſus ſit, omni honore clericali priuetur, prout latius poſitum eſt ſupra, in dictione Laici Fratres, §. 4. Et ibidem inferius ponuntur multa, circa prædicta notanda. D

De laicis Fratrib⁹ promotis.

Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti.

9 EVGENIVS IV. conceſsit, vt ſinguli Monachi præſentes, & futuri Sancti Benedicti, ad id idonei, quos Prior ſui Monaſterij ad hoc elegerit, ſiue nominauerit, ſemel duntaxat anno quolibet, omnes etiam ſacros ordines vna, & eadem die, ẽt E extra tempora à iure ſtatuta, à quibuſcunque catholicis Antiſtibus, gratiam, & communionem Sedis Apoſtolicæ habentibus (cuiuſuis ſuper hoc licentia minimè requiſita) ſuſcipere: dictique Antiſtites eiſdem Monachis Ordines huiuſmodi, tũc conferre poſsint, b.

Infraſcripta Priuilegia iã ſunt correcta p Côc. Trid. Seſſ. 23. c. 12. & 13. de reform. Nota. Epiſcopus.

10 Idem Eugenius ſtatuit, & decreuit, quatenus Monachi S. Benedicti Congregationis Italiæ, omnes etiã ſacros Ordinês, ad quos

A quos per eorum Superiores præſentati fuerint, à quocunque maluerint catholico Antiſtite, gratiam, & communionẽ Sedis Apoſtolicæ habente, ſtatutis à iure temporibus, abſq; aliquo dictorum Monachorum examine, recipere valeant. Atque huiuſmodi Antiſtites in dictæ Congregationis Monaſterijs, & locis duntaxat aduocare; quibus liceat Apoſtolica auctoritate, abſque alia licentia, & contradictione diœceſani; vt nulla, vt præfertur, examinatione præmiſſa, Monachos ordinare, Miſ-
B ſas celebrare, Eccleſias, Altaria, & vaſa conſecrare, veſtes benedicere, & alia Pontificalia exercere, b. Epiſcopus.

Ex Priuilegijs Fratrum Sancti Hieronymi.

ALEXANDER VI. conceſſit, quòd Prior generalis Ordinis Sancti Hieronymi, & ſinguli Priores eiuſdem Ordinis præſentes, & futuri, poſſint eligere quemcunque Epiſcopum catholicum, communionem Sedis Apoſtolicæ habentem; qui perſonas ſingulorum Monaſteriorũ huiuſmodi ad id ido- 11 Epiſcopus.
C neas, ad omnes etiam ſacros, & Presbiteratus ordines, etiam extra tempora à iure ſtatuta, tribus diebus Dominicis, ſiuè Feſtiuis duplicibus ſucceſsiuè promouere poſsit: Diœceſanorum licentia ſuper hoc requiſita, o.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

D *CONCILIVM Trid. Seſſ. 23. circa ordinandorum ætatem, & qualitatem, nonnulla decreuit: & præcipuè infraſcripta, ad Regulares etiam pertinentia.* Conc. Trid. diſpoſitiones.

Abbatibus, & alijs quibuſcunque, quantumuis exemptis, non liceat in poſterum, intra fines alicuius diœceſis conſiſtentibus, etiam ſi nullius diœceſis, uel exempta eſſe dicantur, cuiquam, qui Regularis ſubditus ſibi non ſit, tonſuram, uel minores ordines conferre: nec ipſi Abbates, & alij exempti, &c. literas dimiſſorias aliquibus clericis ſecularibus, ut ab alijs ordinentur concedant. Cap. 10.

Minores ordines ijs, qui ſaltem latinam linguam intelligant, per tẽ- Cap. 11.
E *porum interſtitia (niſi aliud Epiſcopo expedire magis uideretur) conferantur. Hi verò, non niſi poſt annum à ſuſceptione poſtremi gradus minorum ordinum, ad ſacros ordines promoueantur: niſi neceſſitas, aut Eccleſiæ utilitas, iudicio Epiſcopi, aliud expoſcat.*

Nullus in poſterũ ad ſubdiaconatus ordinẽ, ante 22. ad Diaconatus, ante 23. ad Presbyteratus, ante 25. ætatis ſuæ annũ ꝓmoueãtur, etc. Regulares quoq; nec in minori ætate, nec ſine diligẽti Epiſc. examine, ordinentur: Priuilegijs quibuſcunque, quoad hoc, penitus excluſis. Cap. 12. Hic corrigit. Clem generalem de ętate & qualit. ordinãd poſita ſup. §. 2

Cap. 13. *Promoti ad ſacrum Subdiaconatus ordinem, ſi per annum ſaltem in eo non ſint verſati, ad altiorem gradum, niſi aliud Epiſcopo videatur, aſcendere non permittantur.* A

Duo ſacri ordines non eodem die, etiam Regularibus, Priuilegijs, ac Indultis quibuſuis conceſſis non obſtantibus quibuſcunq;

Cap. 14. *Qui piè, & fideliter in miniſterijs anteactis ſe geſſerint; & ad Preſbyteratus ordinem aſſumuntur, bonum habeant teſtimonium: & hi ſint, quòd non modo in Diaconatu, ad minus annum integrum (niſi ob Eccleſiæ vtilitatem, ac neceſſitatem, aliud Epiſcopo videretur) miniſtrauerint, ſed etiam ad populum docendum, &c.* B

Sixti V. Motus proprius. *Sixtus V. in quodam Motu proprio contra clericos malè promotos anno 1588. emanato, contra non ſeruantes ſupradicta, nonnullas pœnas appoſuit, dicens: Præſenti conſtitutione perpetuò ſtatuimus, & ordinamus, vt, ſi in poſterum Antiſtes aliquis Epiſcopali, Archiepiſcopali, Primicariali, vel etiam Patriarchali dignitate præfulgens, aut Abbas ad primam tonſuram, minoreſq; ordines ſuis ſubditis conferendos, à Sede Apoſtolica authoritatem habens, quemcunque ſecularem, uel cuiuſuis ordinis, aut militiæ Regularem, ex aliquo crimine, vitio, aut defectu, ſeu aliàs inhabilem, vel irregularem exiſtentem, vel extra tempora à iure ſtatuta, vel abſq; veris dimiſſorijs ſui Ordinarij literis, aut per ſaltum, vel furtiuè, aut quoad ſeculares, ſine titulo ſufficientis beneficij, vel patrimonij, aut ante ætatem per ſac. Concilium Tridentinum decretã primę Tonſuræ, aut cuicunq; Ordini præſcriptam, aut non ſeruatis temporum interſtitijs ita, vt aliquis vnico die, ſeu continuatis diebus ad plures ordines ſacros, vel poſt vnum ordinem ſuſceptum ſine cauſa rationabili, anteaquam tempus ab eodem Concilio Tridentino præfixum elabatur ſine diſpenſatione, aut Indulto Apoſtolico, Clericali charactere non legitimè inſignierit, aut ad ordines minores, vel ſacros, vt præfertur, vel aliàs malè promouerit, ſiuè id ſcienter, ſiuè ignoranter fecerit, niſi debita diligentia adhibita, iuſtus error, & probabilis facti ignorantia eum excuſet, vt in quo deliquit, in eo puniatur à collatione quorumcunq; ordinum, &c.* C D E

Pœna in ordinantes.

Pœna in clericos ordinatos. *Et Clericos poſt hac malè promotos ab exequutione, miniſterio, & exercitio ordinum ſuſceptorum, & ab omni ſpe aſcendendi ad alios ſuperiores, perpetuò ſuſpenſos declaramus: & ſi in eis miniſtrare præſumpſerint, illos, ſic irregulares eſſectos, omnibus dignitatibus, officiis, & beneficiis Eccleſiaſticis . . . cura & ſine, Ac ſi ipſi Clerici Regulares fuerint, actiua, & paſſiua voce ipſo facto priuamus;*

& iis

A & iis priuatos, atq; ad illa, & alia ſimilia in poſterum obtinenda in
perpetuum inhabiles, & incapaces eſſe decernimus; ac illorum benefi-
ciorum uacantium diſpoſitionem Apoſtolicæ Sedi perpetuò reſeruantes: Reſer. abſo-
& tàm abſoluendi, quàm diſpenſandi facultatem in caſibus præmiſſis, lutionis.
etiam in foro conſcientiæ, nobis, & ſucceſſoribus noſtris duntaxat per-
petuò reſeruamus; adeò, vt nec per quæcunq; Priuilegia, nec per quæ-
cunq; Iubilea, & indulgentias etiam pleniſſimas, per nos, vel per ſuc-
ceſſores noſtros anno Iubilei, vel alio quouis tempore, & Cruciatę, præ-
B dicti Epiſcopi ordinantes, & Clerici ordinati, niſi in mortis articulo,
abſolui poſſint, nec in irregularitate contracta diſpenſando. Quia in prę-
dictorum verborum Concilij, & Sixti V. intelligentia, aliqua occur-
runt dubia: ideò ea hic ponere, ac declarare operę pretium eſſe
duxi.

Vnde eſt primò notandum, quòd R.P. Emanuel Rodriguez luſitanus, 1. Not.
in explicatione Bullæ Cruciatæ, in fine, hanc materiam Ordinum tan- Declarantur
gens, quatuor puncta principalia explicare nititur. dubia occur
C Primum, ſi id, quod à Sac. Conc. Trid. ſeſſ. 23. cap. 13. & 14. de rentia in ſu-
interſtitijs dicitur, debeat ita de Religioſis, ac de ſecularibus intel- pradictis de-
ligi. cretis.

Secundũ præſuppoſitũ, intelligi de omnib⁹: quæritur cui cõueniat, in in
terſtitijs illis diſpenſare? Prelatis videlicet, ordinum cum ſuis ſubditis;
an Epiſcopis? & ſi Epiſcopis, Diœceſano, ubi ordinandi morantur, vel
Epiſcopo, qui eos ordinare habetur.

Tertiũ, quæ nam poterit eſſe cauſa pro tali diſpenſatione ſufficiens?
D Quartò quæritur ſi de rigore, interſtitia omnia, tã minorũ, quã ma-
iorum ordinum obſeruari debeant, nec ne? Circa quæ, aliqua, ſecun-
dùm aliorum ac meam opinionem, addam.

Et iam, circa primum concluditur, interſtitia omnia, & minorum, 1
& maiorum ordinum, ſeruanda eſſe; ſicut clarè conſtat ex verbis ſu-
pradictis Concil. & Motus proprij Sixti V.

Et quòd interſtitia ipſa, etiam in Regularium ordinationibus ſint
ſeruanda; non obſtante, quòd in cap. 11. præfatæ ſeſſ. 23. vbi de hoc
E agitur, nulli ipſorum Regularium mentio fiat, nec verba illa genera-
lia poſſint in materia odioſa (ut eſt huiuſmodi) Religioſos Regulares
comprehendere: niſi expreſſa fieret de eis mentio, (ſicut Doctores tra-
dunt) nam Sixtus V. clarè id inſinuat in ſupradictis verbis, dum ait, Silu. Nauar.
cuiuſuis Ordinis, aut militiæ Regularem.

Quoad ſecundum cui, ſcilicet, in interſtitijs diſpenſare conueniat? 2
eſt ſciendum, quòd, licèt ſuper hoc, nonnulli Doctores, cum quibus illud
contuli, variæ fuerint opinionis, ſupradicti tamen authoris ſententiam

Epiſcopis competit in interſtitiis diſpenſare, & nō Prælatis.

faciliter poſſe ſubſtineri arbitror; qui Epiſcopis licere ait, & non Prælatis Ordinum, cum ſuis ſubditis: cùm verba Concilij ſint expreſſa: dùm in cap. 11. dicitur minores Ordines ijs, qui ſaltem latinam linguam intelligant per temporum interſtitia: (niſi alind Epiſcopo expedire magis videatur) Et etiam paulò poſt, de ordinibus maioribus ait (Iudicio Epiſcopi) Immò author ipſe ſupradictus probat, quòd licèt Concilium non illo verbo (Epiſcopi) vſum fuiſſet: ſed verbo (Ordinarij) Adhuc tamen de Epiſcopo intelligi oporteret. Nam, quàmuis Prælati Religionum, (vt ſunt Generales, & Prouinciales, habeant iuriſdictionem ordinariam; & in abſoluendo, ac diſpenſando cum ſuis ſubditis ſint ordinarij: quando tamen Decretum aliquod Sacrorum Canonũ, vel Bullæ, aut Motus proprij, abſolutionem, uel diſpenſationem alicui caſus committitur Ordinario, abſoluté, tunc quidem de Epiſcopo intelligitur: quia, cùm hoc verbum Ordinarij, & de Epiſcopo, & de Prælatis Religionum, qui quaſi Epiſcopalem iuriſdictionem habent, poſſit intelligi; in dubio, quando aliud non apparet, debet ſumi in potiori ſuo ſignificatu, ſecundùm Regulam Analogi. Et hoc euidentiſſima alia ratione comprobari poteſt; quia, quando in Bullis datur facultas eligendi ſibi Confeſſorem, per Ordinarium approbatum, tunc clarè conſtat, quòd per Ordinarium intelligitur Epiſcopus, & non Prælati Religionum, ut ſupra iam dixi, in uerbo Abſolutio.

Dicitur inſuper, quòd, quando Epiſcopus aliquis, ob aliquod impedimentum, non valens ſuum ſubditum ordinare, mittit illum, cum debitis literis dimiſſorijs, ad alium Antiſtitem, ordinandum; tunc abſq; dubio, in interſtitijs diſpenſare, ad hunc, qui mittit, & non ad illum, qui ordinare habet, pertinebit. quia, ut in ſeſſ 23. cap. 16. cùm nullus debeat ordinari, qui iudicio ſui Epiſcopi non ſit utilis, aut neceſſarius ſuis Eccleſiis, ita nullus alius Epiſcopus poterit in interſtitiis diſpenſare: niſi ille, qui neceſſitatem, & vtilitatem Eccleſiæ, ubi ille reſidere habet, ſcit profuturam; & hoc nullus ſciet melius, quàm eius proprius paſtor; prout latè à ſupradicto authore ibidem comprobatur. & hac eadem ratione poſſemus ſimiliter dicere de Prælatis Religionum, quòd ad ipſos diſpenſare pertineat: cùm ipſi ſoli Eccleſiarum ſuarum ſciant vtilitatem, & neceſſitatem; niſi tàm expreſſis verbis id Epiſcopis committeretur.

Seſſ 23. c. 7. de refor.

Immo non ſolùm in interſtitiis, diſpenſare tali Epiſcopo conuenire dicimus; ſed quando etiam in literis dimiſſoriis fidem fecerit, ſe illum de omnibus neceſſariis, iuxtà Conc. Trid. examinaſſe, ac idoneum inueniſſe; minimè quidem oporteret, ut iterum Epiſcopus ordinans, illum examinaret, nec in pœnis proinde à Sixto V. taxatis, incurrere: Aliàs vide-

A *uideretur potius irreuerentiam quandam, & infidelitatem erga ſuum conſocium, & germanum Epiſcopum demonſtrare.*

Quando verò Abbates ſuos Regulares ſubditos de ordinibus minoribus per ſe ordinauerint, iuxtà conceſſam ſibi facultatem à Conc. Trid. ſeſſ. 23. cap. 10. poterunt utiq; ſine dubio in interſtitiis diſpenſare.

Et ſic concludi poſſe arbitror (ſaluo tamen meliori iudicio) ad Epiſcopos, ſeu Abbates ordinantes in interſtitijs diſpenſare; non autem ad Pralatos Ordinum, cum ſuis ſubditis: niſi uellemus paulò ſupra dictā ra- B *tionem admittere. poſſent tamen Prælati ipſi, quando in illis iudicauerint diſpenſandum, expedire, Epiſcopum in literis dimiſſoriis exorare, ut in illis interſtitiis cum tali, & tali &c. diſpenſare dignaretur, abſq; quòd in alicuius particularis cauſæ aſſignationem deſcenderet, illudq; ſanè Epiſcopo ad illos ordinandos, ſine alia inquiſitione poſſet ſufficere: ſicq; Paſſarellus, ei à Sacra Card. Congreg. fuiſſe reſponſum. an. 1573. teſtatur, in lib. Priuilegiorum f. 225. ut videlicet, ſufficiens cauſa ad diſpenſandum à Prælatis iudicata, ordinaturo Epiſcopo referatur, cuius* C *erit iudicare de illa.* Paſſarellus Congreg. Card.

Quoad illud, quod tertio loco, ſupra eſt propoſitum: quę nam, ſcilicet, poterit eſſe cauſa ſufficiens diſpenſandi in interſtitiis? dicitur, quòd in Ordinibus minoribus, & in Diaconatu, quæuis cauſa, licèt leuis, iudicio Epiſcopi erit ſufficiens, cùm ſic in ſeſſ. 23. cap. 11. & 13. ſimpliciter illud iudicio Epiſcopi relinquatur. 3. Quę dicatur cauſa ſufficiens ad diſpenſandū in interſtitiis.

A poſtremi verò minorum ordinis ſuſceptione ad ſubdiaconatum, & à Diaconatu ad Presbyteratum; cum dicatur in cap. 11. & 14. ut D *non aliter in anno requiſito diſpenſetur; niſi neceßitas, aut Eccleſiæ vtilitas, iudicio Epiſcopi, illud eſpoſcat, vrgentiorem quidem cauſam in eis requiri, clarè ex verbis illis appoſitis (Eccleſiæ neceßitas, aut vtilitas) conſtare uidetur, quæ vtilitas, & neceßitas, Epiſcopi arbitrio iudicanda relinquitur, ſecundùm locum, & tempus, ac perſonæ conditionem. Bene uerum eſt, quòd vrgentior requiritur cauſa in diſpenſatione anni requiſiti à Diaconatu ad Presbyteratum; cùm in c. 14. Concilii coniunctiuè dicatur, requiri vtilitas, & neceßitas, illis* E *uerbis (niſi ob Eccleſiæ vtilitatem, & neceſſitatem, aliud Epiſcopo &c.) & in alio ſupradicto ponantur iſta diſiunctiuè, vtilitas, aut neceſſitas, ac ſi iſtarum altera ſit ſufficiens.*

Eſt tamen aduertendum, quòd, licèt, ſicut ſupra dictum eſt, iudicio Epiſcopi relinquatur, in interſtitiis diſpenſare: tamen eodem die, etiam Regularibus, duos ſacros ordines vni conferre, ut in cap. 13. eiuſdem ſeſſ. 23. prohibetur. Duo ſacri Ordines eodem die nō poſſunt dari.

Et licèt Nauar. in manuali cap. 25. nu. 71. dixerit, quòd quamuis

An quatuor ord. minores cũ vno ſacro poſſint dare.

In Motu ꝓprio cõtra cl. mal. prom.

duo ordines ſacri, eodem die dari non poſſint, ordines tamen minores A
cum vno ordine ſacro, vbi fuerit conſuetudo, dari poſſe: cùm Conc.
Trid. conſuetudinem huiuſmodi non tollat.

Nihilominus tamen, quia Sixti V. derogatio, eſt valdè generalis,
& ampla, dùm ait, contrariis quibuſcunq; non obſtantibus; id proinde
ſubſiſtere minimè poſſe videtur: niſi vellemus dicere, quòd cùm Pon
tifex in Motu illo, aliud non prætendat, niſi ut Concilium obſer-
uetur. Et in eo conſuetudines antiquæ non tollantur, niſi quando
expreſsè dicit, vt in ſeſſ. 23. cap. 6. & 9. quòd nec etiam ipſe Ponti- B
fex tollere intendat.

Quæ erit utilitas, & neceſſitas diſpẽſandi in interſtitiis.

Et quia eſt iam ſupra dictum, quód in ſuſceptione Subdiaconatus,
cauſa ſufficiens diſpenſandi in interſtitiis, eſt neceſſitas, aut Eccle-
ſiæ vtilitas, disiunctiuè; & in ſuſceptione Presbyteratus coniuncti-
uè. Ideò videamus nunc, quænam poſſit dici iſta Eccleſiæ vtilitas,
& neceſſitas. Et relicta opinione Syl. tit. ordo. §. 10. in fine, vt val-
dè rigoroſa, dicimus cum Sancto Antonino 3. p. tit. 14. de tempore,
& loco ord. in §. 18. tunc Eccleſiam dici neceſſitatem habere, quan- C
do alios non habet ordines ſuſcipientes, ac miniſtrorum neceſſitatem
habet, qui Cappellis, & beneficiis ſatisfaciant. Et tunc erit vtilitas,
quando, licèt ipſa alios habeat miniſtros idoneos, aliis tamen pluribus
indiget, ut melius ſeruiatur, Et ſic, quando pauci erunt miniſtri ido-
nei, erit vtilitas; Et quando non ſolúm talium idoneorum miniſtrorũ,
ſed etiam & non idoneorum inopiam habebit, dicetur neceſſitas, pro in
interſtitiis ſupradictis diſpẽſando; relinquuntur tñ vtilitates, & neceſ-
ſitates huiuſmodi Epiſcopi iudicio iudicandæ, ut ſupra eſt iam dictum. D

4

An interſtitia æqualiter ſint ſeruanda.

Arm. & Nauar.

An autẽ de rigore æquè in omnibus ordinibus, cùm maioribus, tùm
ẽt minoribus, interſtitia ſint ſeruanda? & iam in primo Not. concluſũ
eſt, quòd ſic, ſed longè minus in minoribus, quã in aliis: cùm ex quauis
etiã leuiſſima cauſa, in illis poſſit diſpenſari, adeó, vt etiam cum prima
tonſura, omnes ſimul poſſent dari eidem perſonæ, eodem die, vbi fue-
rit conſuetudo; ut tenent Armilla, tit. ordo. §. 6. & Nauar. in man.
cap. 25. num. 71. Et poteſt, ultra Canones, & Doctores, per ipſos alle-
gatos, ſumi ratio à verbis ipſiuſmet Concilii; quia diſpenſatio- E
nem in interſtitiis horum ordinum minorum ſimpliciter Epiſcopi iudi-
cio relinquit.

At in interſtitio medio, inter Subdiaconatũ, & Diaconatũ, cùm pa-
riter ſic ſimpliciter, abſq; quòd aliquid diceret de vtilitate, & neceſſita-
te Eccl. Epiſc. iudicandũ reliquerit: ſtatim poſtea addidit, vt duos
ordines ſacri, eodem die vni non dentur, ac ſi dicere vellet, quòd & ſi
huiuſmodi amplam diſpenſandi licentiam in interſtitiis à Subdiaco-
natu;

A *natu, ad Diaconatum dederit, vult tamen, vt in hoc ſit limitata, ne, ſcilicet, duo ordines ſacri vnicò dentur die, quam quidem reſtrictionem, cùm in ordinibus minoribus ſupra non poſuerit, tacitè videtur inferre, eos vni ſimul poſſe eodem die dari. Et dùm dixit, duo ordines ſacri, &c. intellexiſſe conſtat de maioribus, qui propriè, & ratione materiæ dicuntur ſacri, ſecundum Thom. in 4. d. 22. q. 3. & in ſupplem 3. par. ſummæ, q. 37. art. 3. vbi inquit, quòd, licèt, omnes ordines per ſe poſſint dici ſacri, ratione tamen materiæ, circa quam*
B *verſantur, ſunt tantùm tres ordines maiores ſacri; & ſic, ordines, per ſacros, & non ſacros, diſtingui poſſe concludit.*

Et habetur in cap. 1. iuncta gloſ. 32. d. & Nau. in man. c. 22. n. 18.

Poſſetq; hoc clarius corroborari, ex quo, ex ipſiuſmet Concilij verbis videtur huiuſmodi diſtinctio inter ordines poſſe colligi: nam in ſeſſ. 23. cap. 11. cùm praeſcripſiſſet modum in collatione minorum ordinum obſeruandum, illicò ſubnectit, dicens: Hi uerò non niſi poſt annum à ſuſceptione poſtremi gradus minorum ordinum ad ſacros ordines promoueantur, &c. Eccè quomodo videtur Concilium diſtinctio-
C *nem prædictam, inter minores, & maiores ordines, probare: illos ſimpliciter minores ordines appellans, maiores autem, Sacros. Et poſtea, in cap. 13. loquens de promotione ad Subdiaconatum, & Diaconatum, eorumq; interſtitijs, ſtatim ſubnectit, dicens, duo ſacri ordines, non eodem die, etiam Regularibus, conferantur; quæ prohibitio iam clarè uidetur intelligi tantùm de ordinibus maioribus, qui propriè ſacri vocantur, & de quibus ſupra in eodem capite mentionem fecerat, & non de alijs ordinibus minoribus, quos potius ſacra-*
D *mentales appellari, ait Nau. vbi ſupra.* 1

Et ſic bene concludi poſſe arbitror, quòd, cùm talis prohibitio non conferendi eodem die duos ſacros ordines eidem perſonæ, ſit tantùm ſpecificè facta in ordinibus maioribus, & non in minoribus: minores iſti poſſent omnes ſimul eodem die dari, quando Epiſcopus, vel Abbas expedire iudicauerit; cùm non ſit contra Concilium, & ſit iuxtà canones, ut tenet gloſ. in capit. de eo. de temp. ordin. & Nauar. & Aimil. vbi ſupra, vel ſaltem vbi dari ſimul, non fuerit
E *conſuetudo, poſſent ſinguli dari Dominicis diebus, alijſq; feſtis; vt in præfato cap. de eo. & Angel. in ſum. tit. ordo 4. pro ut ſic vidi à multis Epiſcopis practicari.*

Promoti ante ætatē ſunt ſuſpenſi.

Item notandum ſecundò, quòd promoti ſine licentia, vel ante ætatem, ſunt ipſo iure ſuſpenſi, per Extrauag. Pij II. Et ſi quis, durante ſuſpenſione, præſumpſerit celebrare, incurrit irregularitatem, ſecundū canones, quia ſic promoti, & ſi caracterē, non tamen exequutionē recipiunt. Ideò credo voluiſſe Panor. in c. per illorū, de præb. & dig.

2. Not. Quam refert Na. in man. c. 27. n. 21. C. ... de te in d. in 6. & cō muni delict. excom. in 6.

quòd

quòd pro motus ante ętatem non debet habere vocem in Capitulo; quia A
tunc paria ſunt, ut quòd non ſit ordinatus ad ordinem requiſitum, & quòd ſit ordinatus ante tempus: & allegat notabilem gloſam in c. ei cui, de præb. & dig. in 6. vbi eſt aduertendum, quòd cùm ordinatis ſine licentia, poſſunt Prælati diſpenſare, etiam cum Fratribus ordinatis in apoſtaſia; nec obſtat C.fin. de apoſt. vbi habetur, quòd Monachus in apoſtaſia ordinatus, non poteſt miniſtrare in ordine ſic ſuſcepto, ſine diſpenſatione Papæ. Quia hodie vacat, propter priuilegia noſtra; quibus concedit, Prælatos poſſe cum talibus diſpenſare, non autem cum B
ordinatis ante ætatem: immo neq; Epiſcopus, ut tenet gl. in Cle.final. de ętate, & qualitate ordinand. & Sylue. in uerbo ætas. Immo, nec per Bullam Cruciatę, nec per alia Iubilea datur talis authoritas, ut ait Nauar. in lib. 1. conſ. tit. de temporibus ordin. conſ. 36. nu. 2. & in manuali, cap 27. nu. 254. Sed elapſo tempore ſuſpenſionis, ſunt ipſo iure reſtituti, hoc eſt, abſq; alia declaratione, ut probat gl. in c. 1. de ſent. excom. in vi 1. uerbo menſem.

Cum ordinatis ſine licentia vel in Apoſtaſia poteſt Prælatus diſpēſare.

Sed non cū ordinatis ante ætatem. Nauar.

Nota doctrinam Nauar.

Sed hic aduertenda eſt doctrina illa Nauar. poſita in lib. 5. conſ. C
tit. de Cleri. non ordin. miniſt. conſ. 4. vbi concludit, quòd accipiens presbyteratum, ante legitimam ætatem, ſit irregularis, antequam celebret, uel vtatur alio ordine ſacro; & hoc probat; quia, cùm iſte talis ſit ipſo iure ſuſpenſus, per ſupradictam extrauag. Pij II. cum ex ſacrorum. Et fiat irregularis, ſi poſt illum aſſumptum, utatur ordine ſacro; & quoniam, qui ordinatur Presbyter, conſecrat cum Epiſcopo, & vtitur ordine Presbyteratus, poſteaquam aſſumpſit illum: quia Epiſcopus prius ordinat Presbyteros, & prius infigit eis caracterem illius or- D
dinis, quàm conſecret, & admittit eos ad conſecrandū: alioquin enim induceret eos ad conſecrandum antequàm haberet poteſtatem id faciendi, quòd eſt abſurdum, & ita non dicendum, &c.

Idcirco per illam primam celebrationem; abſq; quòd alias celebret, irregularitatem incurrit; hæc Nau. Hoc tamen non occurrit in ſuſceptione aliorum ordinum.

3. Not. Clerici idiotæ an poſſint in Ord. aſsūpto miniſtrare ſine diſpenſatione Pont.

Eſt etiam tertio aduertendum, quòd clerici idiotæ, ordinati contra formam Decreti Sac. Conc. Trid. ſeſſ. 23. c. 11. vidétur non poſſe in or- E
dine illo, ſic ſuſcepto, miniſtrare, ſine Sum. Pont. diſpenſatione: nam ſic Pius V. in conſt. 74. in bullario contra promotos ſine tit. patrimonij, & ſufficienti tit. beneficij, ut Conc. Trid. ordinat, inter aliàs pœnas, dicit, exequutione prædictorum ordinum omninò carere, nullaſq; prorſus, & irritas exiſtere; & à pœnis incurſis, niſi à Romano Pontifice, vel in mortis articulo, minimè poſſe abſolui. Et in conſt. 32. dicit, quòd Eccleſię Parochiales collatæ contra formam Conc. Trid. non poſſint

A ſint retineri, & celebrare, ſine noua diſpenſatione & ſint illæ conceſſiones nullę. Sic etiam videtur dici de idiota Clerico, vel Religioſo malè ordinato, contra formam, & decretum ipſius Sacri Concilij, ut non poſſit miniſtrare, ſine Summi Pont. diſpenſatione, nec Religio poteſt diſpenſare in virtute ſuorum Priuilegiorum: cum in confirmatione illorum eis dicatur, dummodò non contradicant Concilio Tridentino.

Eſt etiam quartò notandum, quòd Sixtus V. de aliquibus conſultus ſuper conſt. prędicta contra malè promotos De congreg. Cardinalium B ſententia reſpondit. Et primò circa id, quod in ſeſſ. 23. c. 5. habetur ibi (& teſtimoniales literas) de haben tis teſtimonialibus literis, ij, qui ordines ſuſcepturi ſunt, fuit quæſitum. An Epiſcopus ordinans circa Clericos alterius Diœceſis, ordinandos, teſtimoniales literas à ſuis Ordinarijs habentes, de requiſitis ad ordinationes, alia diligentia vti teneātur, quā ipſos examinandi quoad ſufficientiam, &c.? ſuæ ſanctitatis mentem eſſe, Ordinarios cum ſuis ſubditis dimiſſorias petentibus, teneri adhibere debitam diligentiam ſuper omnibus requiſitis circa ordinan- C dos, iuxtà Conc. Trid. & ſacros canones: & ſi ea, ipſos habere conſtiterit, in eiſdem dimiſſoriis, in conſcientia ſua, de eis fidem facere. & tunc cum tales dimiſſorias habentibus non opus eſſe, Epiſcopum ordinantem nouam facere diligentiam ſuper dictis requiſitis: niſi in examine ſuper idoneitate, & literatura. 4. Not. Congreg. Card. Reſpō ſa ſup quædam dubia. Motus pro Six. V.

Circa id, quod in Seſſ. 23. cap. 13. de reformatione, ordinatur, ut promoti ad ſacrum Subdiaconatus ordinem, ſi per annum ſaltem in eo non ſint uerſati, ad altiorem gradum (niſi aliud Epiſcopo uideatur) aſcē- D dere non permittantur, fuit quæſitum, An in interſtitiis ſeruandis, annus, qui interponi debet in promotione ab uno ad alterum ſacrum Ordinem, duodecim menſium completorum eſſe debeat: uel ſufficiat lapſa eſſe quatuor interſtitia; quæ aliquando, propter uariationem Feſtorum mobilium, occurrunt, priuſquam menſis duodecimus compleatur. & reſpondit ſua B. eſſe attendendum curſum quatuor dictorum interſtitiorum, non autem tempus 12. menſium completorum.

An prædicta conſt. contra male promotos, cenſeatur reuocatum, E ſeu reſtrictum arbitrium Epiſcopo conceſſum, ut poſſit ordinare infra annum à promotione unius ordinis ſacri, ad alium, iuxtà decretum in ſupradicto cap. 13. Seſſ. 23.? & reſpondit ſua Sanctitas, non eſſe ſuæ mentis alterare diſpoſitionem ſupradicti decreti; quod uult remanere in ſua priſtina ualiditate, ac uigore, abſque ulla innouatione, ſeu reſtrictione.

Eſt etiam tertio notandum, quòd Clerici Regulares, qui ante profeſſionem factam ad ſacros ordines promouentur, ipſo facto ſuſpenſi ſunt, 5. Clerici regulares ante ꝑ

& ita

ſeſſionẽ ordinati ſunt ſuſpenſi. Excipiuntur clerici ſocie. Ieſu. *& ita ordinum ſuſceptorum actus exercendo, ſiunt irregulares; ita* A
Pius V. in Extrauag. quæ incipit, Romanus Pontifex ſacrorum, &c. publicata pridie idus octobris 1568. Sed in hac Pii V. conſtitutione Greg. XIII. in conſt. 74. declarauit Clericos Societatis Ieſu non comprehendi.

4. Not. *Et id, quod dicitur in Conc. Trid. quòd ordinarii non poſſint, niſi à proprio Epiſcopo, non intelligi de Regularibus, declarauit Pius V. vt teſtatur Paſſarellus f. 109.*

5 *Notandum, quòd ſacra Congreg. Card. declarans id, quod in Conc.* B
Trid. ſeſſ. 23. cap. 10. de reformatione ſtatuitur, videlicet, Abbatibus, & aliis quibuſcunq; quantumuis exemptis, non liceat in poſterum intra fines alicuius Diœceſis conſiſtentibus, etiamſi nullius Diœceſis, uel exempti eſſe dicantur, cuiquam, qui Regularis ſubditus ſibi non ſit, tonſuram, vel minores ordines conferre, nec literas dimiſſorias Clericis ſecularibus, ut ab aliis ordinentur, concedant. Ait ipſa congregatio, Abbates Regulares, habentes ius Baculum deferendi, & Mitram; poſtquam Sacerdotalem ordinem, & munus Benedictionis ſuſceperint, C
poſſunt Tonſuras, & ordines minores ſecularibus, Epiſcopi iuriſdictioni ſubiectis, conferre: ſi modo ipſius Epiſcopi conſenſus accedat; & à dicto Epiſcopo quiſq; literas dimiſſorias impetrauerit; ita vt ſatis non ſit, id generatim ab Epiſcopo conceſſum eſſe, ſed hac conceſſione ſemper opus ſit ſingulis, &c.

Poſſint etiã ipſi Abbates eoſdẽ ordines cõferre aliis Regularibus, q dimiſſorias ſpeciales Superiorũ ſuorũ, & ſpecialẽ conſenſũ Epiſcopi loci habuerint, ac ꝑterea aliis ſecularibus, q aliorũ Epiſcoporũ iuriſdictioni D
ſubiecti ſint, dũmodò Superiorũ ſuorũ dimiſſorias attulerint, & ſpecialẽ cõſenſum Epiſcopi loci, in quo Ordines huiuſmodi cupiunt ſuſcipere.

Poſsunt etiam ex Priuilegio Apoſtolico (de conſenſu tamen Ordinarii, vt ſupra) Confirmationis ſacramentum conferre; prout declarauit ſacra Congreg. prædicta, in ſeſſ. 7. can. 3. de confirmatione.

Hęc pro huiuſmodi materia ordinũ ſint dicta, ſaluo ſẽper ſaniori iudicio.

ORNAMENTA ECCLESIASTICA. E

Diſtinctio materiæ infraſcriptæ.

Collector. PRiuilegia Fratrum Minorum, ſeu Statuta, quę loquuntur de Ornamentis Eccleſiaſticis, ſunt bipartita. ¶ Aliqua enim ex ipſis tangunt paupertatem, quàm Fratres Minores circa huiuſmodi ornamenta debent habere. Et hæc habentur infra, §. 1. & 2. & 4. & 8. ¶ Alia autem concernunt vſum, & tactum eorumdem ornamentorum. Et iſta continentur in §. 3. & 5.

A & 5.& 7.& 8. ¶ Reliqua verò, quæ pertinent ad benedictionem huiuſmodi ornamentorum, poſita ſunt in dictione Benedicere, in multis §.

CLEMENS V. in declaratione Regulæ Fratrum Minorum, quę incipit Exiui de Paradiſo, &c. voluit, & mandauit Fratribus prędictis, ne habeant, niſi paramenta, & vaſa Eccleſiaſtica, decentia in numero, & in magnitudine ſufficientia competenter. Quia ſuperfluitas, aut nimia pretioſitas, vel quæcunq; curioſitas in ijs, ſeu alijs quibuſcunq;, non poteſt ipſorum profeſsioni, uel ſtatui conuenire, b.ſo. 15. in tractatu 3. Et ffo. 16. ſecundo tractatu. 1 Paupertas.

B

CALIXTVS III. remiſit omnem exceſſum in paramentis factum vſq; in illum diem; & ſuſpirans dixit, quòd prouideretur, ne in futurum tales exceſſus fierent, o. fo. 62. Et ffo. 65. conceſsione 89. 2 Paupertas.

C

Idem Calixtus conceſsit, quòd Fratres laici poſsint tangere calices, & lauare Corporalia, & alia ornamenta Eccleſiaſtica, cùm expedierit, o.fo.62. Et ffo.65. Conce.91. 3 Fratres laici.

Aduertendum eſt circa præfatam Conceſsionem, quòd quidam Commiſſarius curiæ, ignorans huiuſmodi Conceſsionē, vel oblitus illius, impetrauit aliam Conceſsionem valdè ſtrictam, ſolùm pro illis laicis Fratribus, qui ſunt ſocij Generalis, aut Prouincialium Miniſtrorum; prout ſupra poſitum eſt, in dictione Laici Fratres, in §.3. Sed illa Conceſsione non obſtante, poſſunt Fratres huiuſmodi vti ſupraſcripta Conceſsione; quia non reperitur reuocata. Collector.

D

SIXTVS IV. conceſsit, quòd Fratres Minores poſsint tuta conſcientia tenere, & recipere paramenta argentea, aurea, & alia ad Diuinum cultum pertinentia; & habere campanas magnas, & diuerſas. Sed hoc, quando Capitulo prouinciali viſum fuerit, poſſe ſine ſcandalo fieri, o.fo. 63. Et ffo. 67. conceſsione, 103. Et ffo. 100. conceſsione, 374. 4 Paupertas.

E

Cauendum eſt ab huiuſmodi Conceſsione, ſaltem pro talibus rebus recipiendis in futurum: quia propter conſimilia relaxatur, & deſtruitur paupertas promiſſa in Regula. Collector.

Idem Sixtus conceſsit, quòd omnes Fratres Clerici, & laici poſsint tāgere, ſine ſcrupulo cōſcientię Calices, & Corporalia,

& alia

& alia ornamenta : cum reuerentia tamen, o. ffo. 97. conceſ- A
ſione 343.

6 Idem Sixtus cõceſsit, ut poſsint prędicti Fratres,ſecura cõ-
ſcientia,veſtes, & pannos prophanos, in paramenta, & alios
vſus eccleſiaſticos conuertere, o. ffo. *69.* conceſsione 144. Et
ffo. 97. conce.344.

7 Moniales. Idem Sixtus fecit quãdam Conceſsionem Monialibus ſan-
ctæ Claræ, ac Tertiarijs, ut poſsint tangere, & lauare orna-
menta Eccleſiaſtica, exceptis Corporalibus ; quæ poſita eſt in B
dictione Corporalia, §.3.

8 Paupertas. LEO X declarauit,& decreuit,quòd Fratres Minores ſunt
tantùm cuſtodes, & non poſſeſſores paramentorum, & orna-
mentorum, ac vaſorum,quæ ad miniſterium Sacramenti alta-
ris habẽt:& propterea illis,abſq; ſuæ profeſsionis macula, aut
violatione vti, & potiri liberè,& licitè poſſe:cùm deceat,iuxtà
ſolennitatum celebritatem, decentioribus paramentis diuinã
honorare maieſtatem,B. ffo. 15. conceſsione 54. C

Collector. Huiuſmodi Conceſsio eſt relaxatiua, & diſsipatiua pauper
tatis, ſicut ſuprapoſita in.§.4.quapropter non expedit vti illa,
præſertim, quia aduerſatur determinationi Clementis ſupra-
ſcriptę, §.1.

9 Idem Leo fecit in huiuſmodi materia quandam eximiam
Conceſsionem omnibus Prẹlatis Fratrum Mi. Obſeruan. quæ
poſita eſt in dictione Benedicere,§.14.

D

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVoad.§.4. & 8. notandum, quòd ibi Collector conformiter ad Spec.ff.6. dicit,quòd cauendum eſt ab illis diſpenſationibus Sixti IV. & Leonis X. quoad habendũ precioſa,& ſumptuoſa in cultu Diuino, quia ſunt ſubreptitiæ; ex falſa cauſa habitę; & quia contra Declarationes, &c. Sed certè modeſtius mihi dicendum uidetur. Nam E *aliud iudicium habendum eſt, quoad Fratres, utentes prædictis rebus precioſis, ſecundùm prædicta Priuilegia ; & aliud quoad procurantes prædicta precioſa, aut ſuperflua.*

Nam primò, quoad ipſos Fratres utentes,dico, quòd omnes Fratres poſſent licitè recipere, & tenere paramenta, & contenta in Priuileg. Sixti IV.§.4. cum limitationibus ibi poſitis : quia ſic limitata uidetur rationabilis diſpenſatio, ad tollendum ſcandalum, uel turbationem perſona-

A perſonarum, probabiliter imminentem; & ut deuotioni talium perſonarum ad Dei honorem condeſcendatur; & dummodo Fratres non dēt cauſam prædictis; ut ibi dicitur, neq, tenentur Fratres eſſe ualde ſolliciti ad informandum tales perſonas, uel ad multùm diſſuadendum eis: ſed ſufficit, quòd nō prouocent eos ad id, & quòd non fingant ſcandalum, vbi non eſt, vt ibi innuitur. & certè temerarium videtur dicere, quòd cum his limitationibus non ſit licitum uti tali Conceſſione, quam totum Capitulum generale Aquilæ, anno Dom. 1472. acceptauit; & poſuit

B inter alias recollectiones ipſius Capituli; vt habetur ffo. 100. Similiter dico, quòd omnes Fratres poſſent licitè uti domibus, & ædificiis ſumptuoſis, & ibi morari, et paramentis, vaſiſq, Eccleſiaſticis precioſis ualdè, & multiplicibus vti, et aliis quibuſcunque, quibus Fratres utuntur communiter, vel diuiſim, vtpote Cellis, et Officinis, libris, et aliis utēſilibus domorum noſtrarum, ſecundùm Priuileg. Leo X. ſupradictum, §. 8. quia videtur rationabile, & habere cauſam rationabilem aliqualiter; ut in dicto Priuileg. ff. 15. ponitur: quia. ſ. talium rerum ſumus cu-

C ſtodes tantùm, et ex ipſarum uſu, nihil magis adiicitur noſtris commoditatibus corporalibus, quoad uictum, et neſtitum; et propter honorem cultus Diuini; et ut ſimiliter deuotioni domini earum rerum. ſ. deuotioni domini Papæ, qui eſt dominus talium rerum, alio domino non exiſtēte uidetur, quòd licitè talibus rebus utamur; ſicut de Conceſſione Sixti IV. dictum eſt. Maximè, quia ex quo ipſe Leo X. non ſolùm diſpenſando concedit, ſed et declarat, et decernit eſſe licitum talibus uti, et inſuper vult, mandatque ſit fieri, certè uidetur tacitè decernere, talem

D Conceſſionem, ſeu diſpenſationem, eiuſque cauſam, eſſe rationabilem, et licitam nobis. Ideò, tanquam talis, habenda eſt in utroque foro: dùm de oppoſito non conſtat manifeſtè; ut eſt communis practica, et regula Doctorum utriuſque iuris: et nos humiliter, et ſyncerè ſic ſtantes prædictis, Papali declarationi, atq; decreto, ſumus omninò tuti in conſcientia. Neque eſt dicendum, Papam non fuiſſe debitè informatum de noſtra obligatione: conſtat enim, quòd fuit ſufficienter inſtructus; ut expreſſè patet in relatione ipſius priuilegii: & dato quòd ei non fieret tàm

E extenſa relatio, ſeu informatio noſtræ obligationis, ipſe tamen cenſetur habere in pectore ſuo omnia iura communia, cuiuſmodi eſt noſtræ Regulæ obligatio, quoad hoc, de qua habetur in Declarationibus inſertis in corpore iuris: ergò licitè poſſumus uti prædictis rebus, ſecundùm præfata Priuilegia; ut dictum eſt. Et quoad ædificia, idem adhuc clarius patet: quia, quamuis Clem. 5. decreuerit, in ſua declaratione, ſuper noſtram Regulam, quòd ædificia nimis ſumptuoſa non conueniunt noſtro ſtatui; tamen ipſe poſtea in Clem. Cupientes, de pœnis, præcepit ſub excom-

A Circa præfatam Conceſsionem vide Declarationem ſuperius poſitam, in dictione Indulgentiæ, quoad ſeculares 8. in §. 1. Collector.

PAROCHIA.

ALEXANDER IV. reuocauit Decretum Innocentij IV. quo prohibebatur, ne Fratres Mino. aut alij quicunq; Religioſi reciperent ad Diuina parochianos alienos, in diebus Dominicis, & feſtiuis in ſuis Eccleſijs, & Oratorijs, B. ffo. 102. conce. 214. 1 Reuocatio pro ſecularibus.

Idem Alexander, quia nonnulli Prælati Eccleſiaſtici non curabant de ſupradicta reuocatione per eum facta, dedit ſuper illam literas executoriales. B ffo 102. conce 115. 2

C Per ſuprapoſitas Prouiſiones nihil nobis noui conceſſum eſt: ſed Pontifex reſtituit nos ad ius commune. Attamen Leo X. prouidit optimè circa ſupradictum; vt poſitum eſt in dictione Miſſa primò, quoad locum §. 9 & 10. Collector.

SIXTUS IV. declarauit, quòd Parochialium Eccleſiarum præiudicium, quod debent Fratres Carmelitæ, ac Fratres Mino. & alij Mendicantes, per communicationem euitare, celebrando, & prędicando in Domibus ſuis, vel extra: ac etiam in D plateis communibus, intelligendum eſt ſolùm de decimis, & primitijs, quæ à laicis ſolent Clericis exhiberi, B. fo. 102. Et ffo. 185. conce. 465. 3 Quid ſit præiudiciũ eccleſiarũ parochialium.

Vide circa iſtam Conceſsionem in dictione Prædicatores, §. 14. Collector.

LEO X. in Concilio Lateranenſi ſtatuit, quòd nulli Religioſorum Parochias cum cruce, ad leuanda corpora eorum, qui apud Eccleſias domorum, & locorum eorundem Religio- E ſorum ſuam elegerunt ſepulturam, intrare poſsint: niſi prius præmonito, & requiſito, ac recuſante Parochiano Presbytero. Et tunc ſine eius, ac Ordinarij preiudicio: niſi eiſdem Fratribus ſuper hoc antiqua conſuetudo, quę ſit in viridi obſeruantia, & cum pacifica poſſeſsione, ſuffragetur, B. fffo. 26. conce. 76. 4 Prohibitio. Sepultura.

Idem Leo circa ſupradicta. §. 1. & 2. fecit quandam Declarationem, ſeu Statutum; prout poſitum eſt in dictione Eccle-

ſiæ Fratrum §. 12. & 13. Et in dictione Miſſa primò quoad locum, §. 9. & 10. A

PAVPERTAS.

Diſtinctio materiæ Paupertatis.

Collector. QVoad materiam paupertatis, ſunt multa, & varia conceſſa, & diſpoſita in Priuilegijs Fratrum Minorum, quę ſub ſequenti ordine diſtinguūtur. ¶ Primò nanq; inueniuntur aliqua in commendationem, ac laudem huiuſmodi Paupertatis: necnon etiam in defenſionem illius. Et iſta ponuntur infra, §. 2. & 3. & 4. & 6. ac 7. Et in dictione Bona, §. 9. ¶ Secundò reperiuntur complura, ſpectantia ad ea, quæ Præfati Fratres acquirere, ſeu recipere, ac poſsidere poſſunt. Hęc autem ponuntur ſub varijs dictionibus huius Compendij, ſcilicet, in dictione Bona, §. 2. & 3. & 4. & 7. ac 13. Et in dictione Commutari. Et in dictione Eleemoſynæ, in §. 1. & 2. ac 3. & 14. cum Statutis generalibus ibidem additis. Et in dictione Poſſeſsiones, §. 1. Sed in ſpeciali, quoad illa, quæ relinquuntur Fratribus prædictis in teſtamentis: habetur in dictione Hæreditas, §. 2. & 4. & 5. ac 6. cum ibi notatis. Et in dictione Legata. Et magis in particulari quędam pertinentia ad res cultui Diuino dedicatas: continentur in dictione Ædificare, §. 4. Et in dictione Ornamenta Eccleſiaſtica, §. 1. & 2. & 4. ac 8. ¶ Tertiò in prędictis Priuilegijs reperiuntur aliqua, quæ reſpiciunt diſpoſitionem rerum, quas huiuſmodi Fratres poſsident: præſertim quoad res viles, & parui valoris. De quo habetur in dictionibus Dare, ac Declarare. ¶ Quartò ſunt aliqua, quæ ſpecialiter concernunt denarios, vel pecuniam. Et quoad iſtud, ponitur in fine huius dictionis quoddam dubium notabile, cum ſua deciſione. B C D E

1 In iure cõi. INNOCENTIVS III ſtatuit, ne quis Monachorũ proprium aliquo modo poſsideat. Et quòd, ſi proprietatem aliquam fuerit deprehenſus habere, Regulari monitione premiſſa, de Monaſterio expellatur, nec recipiatur vlterius: niſi pœniteat ſecundùm Monaſti-

A naſticham diſciplinam. Quòd ſi proprietas apud quemquam inuenta fuerit, in morte, ipſa cum eo in ſignum perditionis, extra Monaſterium, in ſterquilinio ſubterretur; ſecũdùm quod Beatus Gregorius narrat in dialogo, ſe feciſſe. Vnde, ſi quicquam alicui fuerit ſpecialiter deſtinatum, non præſumat illud accipere: ſed Abbati, vel Priori, ſeu Cellario aſsignetur. Et infra. Nec æſtimet Abbas, quòd, ſuper habenda proprietate, poſsit cum aliquo Monacho diſpenſare: quia abdicatio pro-
B prietatis, ſicut & cuſtodia caſtitatis, adeò eſt annexa Regulę Monachali, vt contra eam nec Summus Pontifex poſsit licentiam indulgere. Habetur in c. Cùm ad Monaſterium, extra de ſtatu Monachorum. Nota.

ALEXANDER IV. declarauit, quòd Mendicitas Fratrum Minorum Prędicatorum eſt meritoria, & quòd poſſunt eleemoſynas petere, ac recipere à fidelibus: non obſtante quacunque contradictione, b.fo.15. Et ffo.25.conce.15. 2 Pro Fratrib. Prædicatoribus, & Minoribus.

C NICOLAVS III. in declaratione Regulæ Fratrum Minorum determinauit, quòd paupertas prędictorum Fratrum Minorum, quæ abdicat proprietatem omnium rerum, tàm in particulari, quàm etiam in communi, propter Deum, eſt meritoria, & ſancta; quam & Chriſtus, viam perfectionis oſtendens, verbo docuit, & exemplo firmauit. Et circa hoc dicit ibidem multa alia notabilia, B.fo.5. in ſecundo tractatu. Et ffo.7. articulo primo, in ſecundo tractatu. 3

D MARTINVS V. commiſit cuidam Cardinali pleniſsimè ſuam auctoritatem, vt prędideret Capitulo generali Fratrum Minorum in ciuitate Aſiſij celebrando, vbi præfatus Cardinalis reualidauit declarationem Nicolai III. quoad articulum paupertatis, ſub forma ſequenti. ¶ Item quoad votum Paupertatis, ideſt viuendo ſine proprio, & quòd Fratres nihil ſibi approprient, ſtatuimus, & ordinamus, illud inconcuſsè tenendum, quod felicis recordationis Nicolaus III. de- 4 Approbatio ſeu reualidatio decretalium Exijt, &c. Nota.
E clarauit in ſua decretali, extra de verborum ſignificationibus, Exijt, qui ſeminat, libro 6. à §. Porrò, ſucceſsiuè, & ſeriatim per ordinem, vſq; ad §. Verùm: quia expreſsè continetur in Regula, &c. ¶ Et quòd quilibet Conuentus habeat ſuum Procuratorem, ſecundùm Declarationem, & Priuilegium Domini Nicolai III. & Martini IV. & Sanctiſsimi Domini Patris & Domini, Domini Martini V. Hucuſq; verba pręfati Cardinalis, in Conſtitutionibus Martinianis poſita. ¶ Poſtea prędictus

Martinus confirmauit omnia per dictum Cardinalem in præfato Capitulo facta. ¶ Commiſsio ſupradicta habetur ffo 84. conceſsione 245 ¶ Reualidatio autem continetur in Conſtitutionibus Ordinis Minorum, quæ appellantur Martinianæ, in Capitulo primo, fo.231. tractatu 3. A

Confirmatio verò exiſtit, b. fo.38. Et ff°.36. conce.41.

5 Idem Martinus fecit quandam Conceſsionem contra Conſtitutionem, quæ incipit Ad conditorem, per Ioannem XXII. editam; prout habetur infra, in dictione Procuratores Fratrũ, ſeu Syndici, 6. B

6 Approbatio ALEXANDER VI. approbauit, & perpetuæ firmitatis robur obtinere voluit literas Martini IV. Martini V. Eugenij IV. Calixti III. ac Sixti IV. necnon Pauli II. Romanorum Pôtificum, per quas literas huiuſmodi Pontifices profeſſoribus Ordinis Mino conceſſerunt, quòd vſum bonorum eis, & dicto Ordini relictorum (proprietate, ſeu dominio eorundem bonorum apud Romanam Eccleſiam remanente) cum puritate ſuę Regulę percipere, & habere poſsint, B.ffo.75.côce 225. C

Hæc approbatio confert ad reualidationẽ Decretalis Exijt qui ſeminat; & derogationem extrauagantiũ Ioannis XXII. de quibus ſupra.

7 CLEMENS VII. in quodam Breui, ſeu Bulla ſolenni; vbi Fratribus Mino. Regularis Obſer communicauit omnia Priuilegia quorumcunq; Ordinum, tàm Mendicantium, quàm non Mendicantium; & poſuit ſequentem clauſulam notatu dignam; necnon Regulam ipſam; per ſanctum Franciſcum, pro Fratribus Ordinis Minorum inſtitutam, obſeruabilem, meritoriam, fundatam ſuper ſacrum Euangelium, exiſtere: & quoſcunq; cuiuſcunq; ſtatus, dignitatis, aut conditionis, ſcribentes, aut aſſerentes, Regulam ipſam non meritoriam, vel inobſeruabilem, ſeu ſacro Euangelio repugnantem eſſe: in hoc eorum aſſertionem huiuſmodi non eſſe tenendam, nec admittendam; auctoritate, & tenore pręmiſsis, decernimus, ac volumus, & mandamus. Super quo, & alijs dedit Conſeruatores Archiepiſcopum Hiſpalenſem, & Epiſcopum Abulenſem, cum maximis clauſulis, & latiſsimis derogationibus. B. D E

Collector. Aduertendũ eſt, quòd in Capitulo generali Meclinenſi; vbi tertiò electus eſt in Generalem Reuerendus Pater Claræ memoriæ Frater Oliuerius Maillardi, factæ ſunt, circa paupertatem, nonnullæ declarationes; prout ſequuntur.

Capi-

A Capitulum generale declarauit, quòd Papa Ioannes XXII. reuocauit, ante mortem ſuam, quicquid dixerat, ſeu fecerat contrarium Eccleſiæ, & determinationi Romanorum Pontificum. Quare Conſtitutiones, quas feceratcontra noſtras declarationes. ſ. Nicolai III. & Clementis V. nullius ſunt roboris, vel momenti. Habetur, fo. 227. in tractatu 3. Et ffo. 249. tractatu 2. Declaratio Capituli generalis.

Capitulum generale declarauit, quòd duplex eſt ius vtendi .ſ. ius vtendi, ideſt licitè vti. Et ſic vtimur Obſeruantes Fratres. Et ſimiliter ius vtendi, ideſt dominium rei habere; vel auctoritatem exigendi immediatè habere. Et iſto modo non habemus alicuius rei ius vtendi, nec habere poſſumus. Habetur, fo. 228. in tractatu 3. Et ffo. 247. in tractatu 2. Altera declaratio.

B

Item fuit declaratum in prędicto Capitulo, quòd licitum eſt Fratribus hoſpitari in domo relicta ab aliquo, defuncto alicui viuenti, hac conditione, vt ibidem hoſpitentur Fratres, & ſibi prouideatur de vtenſilibus. Habetur, fo. 227. in tractatu 3. Et ffo. 246. tractatu 2. Alia declaratio.

C

Inſuper in Capitulo generali, celebrato in Conuentu Brugenſi declaratum eſt, quòd pœna Proprietarij, quæ aliquando ponitur in conſtitutionibus, eſt pœna priuationis actuum legitimorum, & Canonicę ſepulturæ. Et pro laicis, priuatio vocis actiuæ, & paſsiuę, ac viſitationum in iudicio. Habetur, fo. 225. tractatu 3. Et ffo. 244. tractatu. 2. Alia declaratio. Pœna cõtra ꝓprietarios.

D

CIRCA HVIVSMODI MATERIAM PAVPERTATIS, inquantũ tangit receptionem, aut delationẽ denariorum, eſt notanda deciſio ſequentis dubij. Collector.

DVbitatur, an vniuerſaliter ſit illicitum Fratribus Minor. Regularis Obſer. Burſariũ in via ducere? Et primò videtur, qđ nõ: quia Nicolans III. & Clemẽs V. in declarationibus Regulæ pfatorũ Fratrũ, dicunt, quòd pro ſimilibus cauſis, prout ſunt cõtentę in huiuſmodi Regula, ſcilicet, pro infirmis curandis, & alijs Fratribus induendis, poſſunt Fratres recurrere ad amicos ſpirituales, ſiue ſint dãtes pecunias, vel deputati per ipſos; ſiue nũcij, ſeu depoſitarij, aut quouis alio nomine appellẽtur. Sed neceſsitas itineris videtur ẽẽ talis, ſicut pſtatę neceſsitates expreſſę in Regu. ergo, &c.. In oppoſitũ tñ eſt rei veritas, ad quã faciunt multa. Quæſtio de Burſariis.

E

Primò, quia de hoc in Concilio Conſtantienſi à Fratribus procurantibus reformationem Religionis, aduerſus tráſgreſſores, ſpecialis reclamatio facta eſt; vt habetur. ffo. 165. in 2. tractatu. Secundò, quia Auctor tractatus, qui dicitur Serena conſcientia; qui fuit natione Italus, allegans Aluarum Hiſpanum, lib. 2. de planctu Eccleſiæ, dicit, quòd non poſſunt huiuſmodi Burſarij duci: niſi Fratres irent per regiones, vel partes inhumanas, ac ex vera obedientia, & pro licitis negocijs Religionis: & vbi eſſet valde veriſimile, & expertum, quòd non poſſet inueniri eleemoſyna eſcibilis mendicando. Addens, quòd ſolùm in neceſsitate ineuitabili, & valde probabili, poſſunt duci; quia alias Patres noſtri Ordinis ſemper euitarunt. Tertiò quia per Vbertinum, in libro Vitæ Chriſti abſolutè hoc reprobatur, & damnatur. Quartò principaliter, quia Sanctus Bernardinus in tractatu, quem compoſuit de caſibus, in quibus Frater Minor poteſt dici, ſeu efficitur proprietarius, aſsignauit hunc caſum, abſque aliqua limitatione. Quintò, quia ſanctus Bonauentura in expoſitione Regulæ noſtræ, ait, quòd perfectio Euangelica etiam in itinere eſt obſeruanda; ita, vt nullum depoſitum pecuniæ habeatur ab ijs, qui perfectionis Regulam imitantur: licet tamen, quando per inhoſpitales regiones Fratres iter agerent, plura viatici cauſa liceat portare. Et hoc eſt, quòd ſupra licere diximus in neceſsitate ineuitabili; quæ, cùm ſit extrema, omni lege caret; vt eſt notum. Igitur non poſſunt Burſarij per viam duci.

Reſponſio ad dubium.

Pro reſponſione ad quæſitum, eſt notandum, quòd, vt apparet per dictas Declarationes, duo copulatiuè requiruntur ad hoc, vt recurſus ad amicos ſpirituales, &c. licitè fieri valeat. Primum eſt cauſa iuſta, & neceſſaria. Secundum eſt obſeruatio modificationum, ibidem poſitarum. Quorum altero deficiente, dictus recurſus, ſub peccati mortalis pœna prohibitus eſt. Et quia in itineratione per terras Chriſtianorum cõmuniter, nec vix vnquam inuenietur cauſa, ſeu neceſsitas ſufficiens (vt continua experientia euntibus à partibus remotiſsimis ad Curiam Romanam, & ad Capitula generalia longè diſtantia, oſtendit:) ideò talis delatio Burſariorum eſt illicita. Nec obſtat dicere, quòd ducendo equos, ac iter faciendo curſim, & multi inſimul, expertum eſt, quòd indigent dictis Burſarijs. Quia, qui ſic iter faciunt, ipſimet pro ſuo libitu ſe ponunt in talẽ neceſsitatẽ; quæ tamen verè, ſeu propriè neceſ-

ſitas

A ſitas appellari nequit. Nam luce clarius eſt, quòd poſſunt,& adhuc cum maior Religioſitate, incedere pauci iunctim; vt puta duo vel quatuor, & ducere iumenta humilia, exemplo Saluatoris noſtri, & Sanctorum: præſertim Seraphici Patris noſtri Franciſci; qui Chriſti veſtigia ſectati ſunt. Ac etiam ſic ordinare iter ſuum, vt non ſit opus, curſorum inſtar, ambulare. Et inſuper, quia iuxtà textum Regulæ noſtræ, debent ire oſtiatim pro eleemoſyna confidenter: niſi fortè (quod abſit) vellent, vt
B magni Abbates, comedere lautè. Quod quàm alienum, immo contrarium ſit noſtrę profeſsioni; præſertim quando per pecuniam procuratur, nullius, qui huiuſmodi ſtatus aliqualem notitiam habet,, ignorat. Pręterea hoc idem patet, quia non ſolùm cauſa, ſiue neceſsitas vera debet interuenire pro huiuſmodi recurſu licitè faciendo (quæ neceſsitas, vt prædictum eſt, vix continget Fratribus Mino. iter facientibus, ſicut boni Fratres iter facere debent; ac, vt ſuæ Regulæ obſeruatores, incedē-
C tes:) ſed etiam multæ modificationes requiruntur; prout perlucidè in tractatu, qui dicitur Speculum Fratrum Minorum, in articulo, Pecuniæ, continentur; quæ in hoc caſu nullatenus bene obſeruari poſſunt. Quas modificationes cùm legeris, liquidò videbis reprobationem Burſariorum eſſe veram, atque iuſtiſsimam. Præterea quæro, quonam modo poterunt tales oſtendere cunctis, in dictis pecunijs nihil habere (ſicut dicit Clemens, quòd oſtendere debent) taliter, vt ſiniſter oculus nō
D poſsit præſumi contra ipſos. Item, quomodo euitabūt non ſolùm malum; ſed etiam ſpeciem mali, prout euitare aſtricti sūt à lege Diuina. Item, qualiter habebunt teſtimonium ab ijs, qui foris ſunt: immo quomodo euitabunt ſcandalum proximorum, quod ex hoc quàm pluribus datur: cum dicat Apoſtolus. Si Frater meus ſcandalizatur, carnes non manducabo in æternum. Et inſuper, quonam pacto ſatisfacient puritati voti paupertatis, obſeruando, quòd non præcipiant quomodo
E aut qualiter pecunia expendatur; nec de expenſa computum exigant; & abſtinebunt à qualibet contrectatione, vſu, & adminiſtratione, & diſpenſatione pecuniæ: prout hæc etiam dicti Pontifices cauenda omnino eſſe dicunt; & præcipiunt? Itaq; pro firmiſsimo, & indubitabili tenendum eſt, quòd extra caſum extremæ neceſsitatis (quæ nulla lege aſtringitur) nullatenus Burſarij duci licitè poſſunt, ſicut præfati Doctores tenent. Nec obſtat primò adductum ex declaratione Clementis, quia

ex verbis, & ex ſenſu verborum huiuſmodi declarationis ap- A
paret, iſtam fuiſſe intentionem eius, per ea, quæ immediatè
allegata ſunt. Et præſertim cum non ſolùm præcipiat, vt ſit
neceſsitas, quæ aliter prouideri nequeat: ſed etiam, quòd ſer-
uentur prædictæ modificationes. Non obſtat etiam dicere,
quòd forſan non ita integrè in aliquibus Conuentibus obſer-
uantur modificationes, quæ cum Burſarijs dictum eſt debere
obſeruari; quia vnum peccatum non excuſat aliud, nec culpa
illius maior alleuiat meam minorem; nec minus ardebunt, B
immo amplius, cum multis, quàm ſi ſoli in igne infernali eſ-
ſent. A quo nos liberare dignetur, qui, cùm diues eſſet, pro
nobis egenus fieri dignatus eſt; noſq; vt ſibi aſsimilaret, in ca-
Capuccini Annotatio. mino Paupertatis elegit. *Nec etiã obſtat dicere Chriſtum, & Apo-
ſtolos, Burſariũ aliquãdo duxiſſe: quia id (ut cõmuniter expoſitores aiũt;
& ſic præcipuè reſpondiſſe Vbertinum de caſal. fertur in tractat. de de-
cem plagis Paupert.) ut perſonæ communes, & Eccleſiæ Prælati alio-
rum curã habentes (ut nũc Papa, et Epiſcopi) feciſſe cenſendi ſunt. Nos* C
*autẽ, quia non ſuccedimus eis in ſtatu Epiſcoporum, ſed in exemplo uitæ
particularis perfectionis (ut in c. Exiit. determinatur) Burſarium habe-
re non poſſumus; ut ſupra eſt concluſum.* ¶ Reliqua pertinentia
Et vide Cordub. alioſq; moderniores Regulę noſtræ expoſitores in 4. & 5. cap. ad Paupertatis materiam reſpectu Fratrum Minorum, haben-
tur latiſsimè in Declarationibus Apoſtolicis Regulæ prędicto-
rum Fratrum; quas fecerunt Nicolaus III. & Clemens V. Sed
clarius continentur in quodam tractatu intitulato Speculum
Fratrum Minorum, per reuerendum Patrem Fratrem Ioannẽ D
de Argomanes Prouincialem prouinciæ Sancti Iacobi luculẽ-
ter editum. Et præſertim in ijs, quæ attinent ad pecuniam:
habetur ibidem peroptimè, prope finem eiuſdem tractatus.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

*QVoad. §. 1. notandum, quòd nec ſuper habendo peculio
poteſt Prælatus cum ſuo Monacho diſpenſare, niſi ſit* E
*Monachus habens adminiſtrationem communitatis, ſeu
pro ipſa communitate, vtpotè Eleemoſynarius, Veſtia-
rius, aut alius officialis communitatis: quia pro Com-
munitate poteſt habere peculium, non pro ſe, ut habetur in eo. cap. cũ
ad Monaſterium, ſecundùm Doct. ibidem: Gerſon. 1. parte ſumm. Al-
phab. 23. litera G, litera S, Peculium autem in propoſito, quoad Mo-
nachos, ſeu Religioſos, vt habetur in Gerſ. ubi ſu. ſecund. Gerard.)*

minus

A *minus eſt, quàm proprium, ſeu quàm proprietas; & minus eſt habere peculium, quàm habere dominium, aut proprietatem: quia non eſt habere principale dominium in re ipſa; ſed habere facultatem, ſeu licentiam Superioris ad commutandum, diſtrahendum, ſeu diſponendum generaliter, & ad libitum; prout ſibi viſum fuerit, de tali re, uel rebus; & hoc adhuc non libere omnino: ſed, vt dictum eſt, limitatè; ideſt ſub alio id facere poſſunt, vt filius ſub patre, ſeruus ſub domino: & durante licentia eorum ſub quorum dominio, aut poteſtate ipſi ſunt. Ideò*
B *videant Fratres, quàm multipliciter à Prælatis pariter, & ſubditis, ſæpe circa hoc erratur; quia Prælati tenentur ſpecialiter, circa hoc prouidere ſibi, & ſubditis. De quo nos latius egimus ſupra, in expoſ. Regulæ Fratrum Mino. cap.6.q.7. ibi videatur.*

Quoad illa notabilia, quæ Collector, circa paupertatem ponit. qui voluerit latius videre, legat ſupra in noſtra expoſ. Regulę Fratrum Mino. cap.6.q.1. ibi fortè plenius intelliget ea, quæ hic breuiter tangit Collector. Et quoad quæſt.3. de Burſarijs, quam ibi Collector pertra-
C *ctat, videat qui volet in prædicta expoſ. Regulæ Fratrum Mino. cap. 4.q.13.*

CAPVCCINI ANNOTATIO.

PRO huiuſmodi paupertatis materia, licèt multa ab expoſitoribus Regularum Religioſorum, eam profitentium, dicantur, & præcipuè à Cordub. alijſq; moder-
D *nioribus expoſitoribus Regul. noſtræ minoritanæ in 6. eius cap. Ego tamen duarum tantùm quæſtionum valdè neceſſariarum, reſolutionem hic adducam. Illius videlicet: an Fratribus, & Monialibus in commune viuentibus, & victum, & ueſtitum à Religione petentibus, quales ſunt Mendicantes Ordines, liceat habere poſſeſſiones, annuos redditus, vel alia immobilia? ſecundo an licitè poſſint habere redditus vitalitios, quos illis parentes, vel conſanguinei pro eorum neceſſitatibus aſſignant.*

An Fratrib' & Monial. liceat habere poſſeſſiones, annuos redditus &c.

E *Quoad primùm reſolutè dicimus, quòd non in particulare, ſed benè in commune: in cap. enim cùm ad Monaſterium, de ſtat. Monach. ſic dicitur. Prohibemus in virtute ſanctæ obedientiæ, ne quis Monachorum proprium aliquo modo poſſideat. Sed ſi quis aliquo modo habeat proprium, id totum in commune reſignet, &c. Et infra dicitur, quòd ſuper hoc nec Abbas, nec Papa poteſt diſpenſare: quaſi ſit contra ius diuinum, & naturale.*

Conc. Trid. diſpoſitio.

Et in Conc. Trid. nouiſſimè, ſeſſ.25. cap.2. tit. de regul. ſic ſcriptum legimus

legimus. Nemini igitur Regularium, tam uirorum, quàm Mulierũ, A
liceat bona immobilia, vel mobilia, cuiuſcunq; qualitatis fuerint, etiã quouis modo ab eis acquiſita, tanquàm propria, aut etiam nomine Conuentus poſſidere, uel tenere: ſed ſtatim ea Superiori tradantur, Conuentuiq; incorporentur. Nec deinceps liceat Superioribus bona ſtabilia alicui Regulari concedere, etiam ad vſumfructum, uel vſum, adminiſtrationem, aut Commendam. Adminiſtratio autem bonorum Monaſteriorum, ſeu Conuentuum, ad ſolos Officiales eorundem, ad nutum Superiorum amouibiles, pertineat. Mobilium verò vſum, ita Supe- B
riores permittant, vt eorum ſupellex ſtatui paupertatis, quam profeßi ſunt, conueniat, nihilq; ſuperflui in ea ſit: nihilq; etiam, quod ſit neceſſarium eis denegetur.

Pro Fratribus Minoribus.

Et licèt Fratribus Minoribus Martinus V. conceſſerit, quòd per Procuratorem Romanæ Eccleſiæ, licitè habere poßint redditus, poſſeſſiones, vineas, & cætera id genus; vt patet per Priuilegium ad Statũ Ordinis Fratrum Minorum conſeruandum, &c. quod & Six. IV. con-
firmauit per Priuilegium Dùm fructus vberes, &c. Nos tamen Ca- C

Pro Capuccinis.

puccini, qui Priuilegijs Regulam relaxantibus renunciauimus, ipſam Regulam in ſua puritate, ſicut à Papa Honorio fuit confirmata profitendo, ex vi voti noſtræ paupertatis, nec redditus, nec poſſeßiones aliquas poſſumus habere, licèt horum proprietas, nõ Fratribus, ſed dominis rerum, ſit reſeruata; vel ipſi Eccleſiæ Romanæ: cùm in prædictis omnibus aliqua theſaurizatio, & prouiſio in futurum annexa ſit; quæ noſtro ſtatui repugnant, ne dùm ex Clement Exiui, §. Rurſus: ſed ex ipſa Regula. D

Redditus ꝓpriè qui ſint.

Quòd autem Redditus formales, & propriè dictos (quod eſt ius, ſeu actio ad aliquid annuatim percipiendum) Fratres nullo modo habere valeant: expreßè declaratum habetur in d. Clem. Exiui: ait enim ibi: Cùmq; annui redditus infra immobilia cenſeantur à iure: ac huiuſmodi redditus obtinere, paupertati, & mendicitati repugnent; nulla dubitatio eſt, quòd Fratribus prædictis redditus quoſcunque, ſicut & poſſeſſiones, vel eorum etiam vſum (cùm eis non reperiatur conceſſus) re-
cipere, vel habere; eorum conditione conſiderata, non licet. Ex qui- E
bus verbis conſtat, quòd ne dùm redditus, & poſſeßiones aliquas, ſed nec horũ vſum, (licèt proprietas ſit penes alios) Fratres habere poſſunt: niſi tantùm hortos, pro neceſſarijs hortilitijs; & ſyluas moderatas, pro ſpiritus ſubleuatione, & domos ad habitandum, vt in eadem Clem. apparet, §. licèt verò.

Virtuales autem Redditus, nec Fratribus licent, ut ex eadem Clement. Exiui, & Decret. Exijt, conſtat. Vnde, ſi quis ordinauerit red-

ditum

A *ditum perpetuum, quo in aliqua ciuitate, uel loco ſubſtentarentur Fratres, hæredes in hoc grauando, vt quotannis Fratribus neceſſaria miniſtrarent: vel ſi reliquerit aliqua territoria, vel uineas, de quorum fructibus per culturam, & induſtriam, uel eorundem fructuum pretio, Fratrum neceßitatibus, per hæredes ſingulis annis prouideretur; hæc penitus Fratribus interdicta probantur. Quiq; hæc habere, eſt habere uſum reddituum, ſeu illorum ſpeciem, & naturam; ut ex dicta Clem. probatur, §. licet uerò.*

B *Et nomine poſſeßionum, non tantùm agri, uineæ, uiridaria, & domus; ſed omnia, quæ ſucceßiuè fructificant, intelliguntur; ut armenta ouium, uaccarum, iumentorum, &c. ut habetur in tractat. decem plagarum, plag. 6. & per Cord. alioſq; expoſit. Regul. in cap. 6. comprobatur.*

Poſſeſſionũ nomen, cõprehendit armẽta gregeſq;

Idemq; uidetur dicendum de quibuſdam eleemoſynis, quas quotannis tenentur facere Fratribus quadam Confraternitates, hoſpitalia, aut communitates, ita ut ciuiliter ad id cogi poſſint: quoniam tales elee-
C *moſynæ naturam ſapiunt redditus, & habent obligationem ciuilem annexam, quorum Fratres incapaces ſunt. Licèt tamen Cordub. ubi ſupra, q. 10. puncto. 4. dicat: quòd ſi Fratres expreßè proteſtentur purè eleemoſynaliter, abſq; ullo iure prædictam petere, ſeu recipere eleemòſynam, licitè poterunt illam habere: ſed tutius mihi uidetur illis non uti; de his etiam plura alia diximus ſupra, in verbo Hæreditas, & in verbo Legata.*

Eleemoſynę ciuiliter debitæ ſunt prohibitę.

Quoad ſecundum, an ſcilicet, liceat habere redditus uitalitios, &c.
D *hæc quæſtio ſatis prolixè tractatur à Corduba in ſumma, q. 54. & à Petro Nauarra, in tract. de reſtitutione, lib. 3. cap. 1. nu. 166.*

An liceat habere redditus vitalitios.

Et licèt multos uiros graues reperiri dicant, qui huiuſmodi conſuetudinem damnent, ut eſt Gerſon. Alphab. 23. lit. g & Gerard. Pyrini in tract. de diſpenſ. Eccl. Conc. 21 & habetur in lib. monumenta ordinis Minorum tract. 3. f. 162. & alij, nonnullis iuribus, & rationibus moti, præcipuè C. Ioannes Frater, de Regul. ibi; Mandamus, & C. Monachi, & C. cùm ad Monaſt. de ſtatu Monachi, & illa ſupradicta di-
E *ſpoſitione Conc. Trid. tamen contrariam opinionem ſectari aiunt. Sylues. verbo Abbas, q 3. diſt. 7. Innoc. in cap. Inſinuante, ne Cleric. uel Monac loquens in ſpecie de dictis redditibus, Nauar. de reddit. Eccleſia. q. 1. f. 6. 23. & 24. nu. 84. & alios Doctores, quos refert ipſe Petrus Nauar ibi. Et hanc ſequitur ipſe Cord. in præfata q. 54. cùm quibuſdam limitationibus: primò, ut prędictum ius, uel alia quęuis res illi conceſſi, ſit reuocabilis per uoluntatem Superioris: ſecundo, ut non habeat apud ſe, ſed in manu publici officialis, per Superiorem aßignati.*

Siq;

Sicq, ſaluandam eſſe conſuetudinem cenſet: non obſtante diſpoſitione A
dicti Concilii Tridentini.

Sed mihi cum ipſo Petro Nauar. dicendum uidetur, quòd ſi ipſi Regulares redditus illos uellent pro ſe tenere ſpecialiter, ac latenter Superioreq; ignorante: tunc eſſent proprietarii, & acriter hoc à ſupradictis Iuribus deteſtatur. Vel ſi illos redditus ſeu quodcunq; aliud poſſiderent irreuocabiliter, etiam ſciente, & prouidente Superiore, facerent contra Votum paupertatis, quia eſſet habere proprietatem, & liberum rerum dominium, & in hoc ſenſu loquuntur iura ſup. allegata, B
& præcipuè C. cùm ad Monaſterium.

Sed ſi prædicta Bona, & pecuniæ non ſint in poteſtate ipſius Regularis ſed publici Officialis ad id per Superiorem aſsignati, ut ſunt Depoſitarii, uel Procuratores Monaſteriorum, uel alii de omnium more pro hoc inſtituti licitum eſt talia bona admittere, ita ſanè docuit Sylu. Nauar. & Cordub. etiam poſt Conc. Trid. cuius ratio eſt: quia, cùm ſint in poteſtate publici Officialis, in Superioris poteſtate eſſe dicuntur, & non aliter eas diſpenſet: niſi ad nutum Superioris, adeò, ut ſi quando domus C
egeat in communi, ex illis pecuniis, ac bonis, prouideantur neceſſaria domus.

Quod certè non rarò Superiores tentare deberent, ut diſcerent ſubditi, non proprietatem, ſed uſum, & illum ad nutum Superioris ſe habere; & hoc eſſet iuxta Concilii Tridentini diſpoſitionem.

Quòd ſi ſuperiori (ait ipſe Petrus Nau.) in particulari certam pecuniam, uel aliam rem concederet temporaliter, ſuo ſubdito ad certum uſum, pium, licitum, & neceſſarium, non uagè illi relinquendo diſpo- D
ſitionem, & adminiſtrationem: poſſet certè concedi, neq; id diceretur eſſe contra Conc. neq; adminiſtratio propriè dici poſset: quicquid tamé ſit uideatur benè, & ſanè intelligatur ſecundũ Conc. Trid. diſpoſitio. quia ex ea omnia dubia circa hoc occurrentia facillimè reſoluentur, & hæc ſatis.

PORTIO CANONICA.

Collector. QValiter Fratres Mino. necnon & alij Mendicantes, non tenentur ſoluere Prælatis Eccleſiarũm aliquam portionem Canonicam: poſitum eſt in dictione Canonica portio, præſertim, §. quinto. E

POSSESSIONES FRATRVM.

Collector. CIrca bona, quæ poſsident Fratres Mendicantes, & Moniales, eorum curæ commiſſæ, dictum eſt in dictionibus Alienatio, & Bona. ¶ Sed vltra illud additur hic aliquid, quoad Fratres Minores.

NICO-

A NICOLAVS III. in Declaratione Regulæ Fratrum Mino.ſtatuit,& declarauit, quòd omnium rerum, quibus vtuntur prædicti Fratres, ius & dominium pertineat ad Summum Pontificē, & Eccleſiam Romanam, vtpote vtenſilium, & librorum, ac eorum mobilium, quorum vſum licèt huiuſmodi Fratribus habere: dum tamen, qui prædictas res dedit, nō reſeruauerit ſibi dominium, B fo.6. in tractatu 2. Et ffo. 8. in B tractatu 2. 1 Paupertas

INNOCENTIVS VIII. fecit quandam diſpoſitionē Fratribus prædicatoribus obſeruan. Congregationis Hiſpaniæ, circa poſſeſsiones; vt habetur in dictione Diſpenſatio §. 18. 2

IVLIVS II. fecit quandam Conceſsionem magnam Fratribus Auguſtinenſibus, circa eorum bona, & poſſeſsiones; quæ poſita eſt in dictione Bona,§. 10. 3

C LEO X. præcepit omnibus Chriſti fidelibus, ut nemo bona Ordinis Fratrum Auguſtinenſium audeat occupare, vel vexare; quòd tàm de perſonis prædictis, quàm de locis, Conuentibus, poſſeſsionibus,& alijs quibuſcunq; rebus, ad loca, perſonaſue pertinentia intelligi voluit, ſiue pecunia ſiue mobilia illa ſint. Et voluit, quòd ſi vexantes, vel occupantes (poſtquàm à prędictis Fratribus fuerint moniti) non integrè infra tridui ſpatium omnia reſtituerint, aut vexare omnino deſti- D terint, excommunicationis ſententiam incurrant; à qua abſolui, niſi à Sede Apoſtolica, & in mortis articulo non poſsint b.ffo.122.conce.558. 4 Prohibitio. Excõicatio.

PRÆDICATORES VERBI DEI.

Diſtinctio materię infraſcriptæ.

E NOtandum eſt, quòd omnia, quæ in Priuilegijs Fratrum continentur, reſpectu prædicationum, & Prædicatorum ſunt in triplici differentia. ¶ Quædam enim reſpiciunt facultatem, quàm Fratres prædicaturi habere debent. Et hæc continentur infra,§ 1.& 4.& 5.& 10.ac 13 ¶ Alia concernunt prohibitionem Prælatorum Eccleſiaſticorum, & nonnullorum etiam Fratrum. Et iſta habentur in § 3.& 11. ¶ Reliqua verò ſunt in Commendationem,& fauorem dictorum Fratrum actu prædicantium. Iſta verò ſunt duplicia. Nam aliqua reſpi- Collectio

ciunt

ciunt proprie ſuas perſonas. Et hęc habentur infra, §. 2. & 14. A
& 15. Alia autem reſpiciunt auditores ſermonum. Et quoad
iſta, ponitur quædam remiſsio in fine huius dictionis.

1 Licētia prę-dicandi. INNOCENTIVS III. dedit Beato Franciſco, & ſocijs eius licentiam prędicādi ad uerbi Dei ſemen in omnem terram ſpargendum, b. fo. 1. Et ffo. 3.

2 Nota. GREGORIVS IX. præcepit omnibus Ec- B
cleſiarum Prælatis, vt Fratres Ordinis Mino. ad officium prę dicandi (ad quod dicit, quòd ſunt ex profeſsione ſui Ordinis deputati) benignè recipiant: & ut admoneant populos eis commiſſos, quatenus ex ore prædictorum Fratrum, vbi Dei ſemen deuotè ſuſcipiant; ac etiā, quòd in neceſsitatibus huiuſmodi Fratrum, liberales exiſtant. B. fo. 25. Et ffo. 109. conceſſione 233.

3 Prohibitio. Idem Gregorius IX. pręcepit Eccleſiarum Prælatis, quate- C
nus, ſi qui aſſerentes, ſe eſſe de Ordine Fratrum Minorum prę dicauerint in iuriſdictionibus huiuſmodi Pręlatorum, faciendo quæſtum pecuniarum, ex quo infamia ſequeretur Religioni ipſorum Fratrum; qui paupertatem profeſsi ſunt, capiant tales prædicantes, & tanquam falſarios condemnent, B. fo. 25. Et ffo. 109. conce. 234.

4 Licētia prę-dicandi. ALEXANDER IV. conceſsit, quòd Fratres Ordinis
Prædicatorum, & Minorum poſsint prædicare Populis de li- D
centia Romani Pontificis, aut Legatorum eius, vel Diœceſani, ſeu Ordinarij, abſq; aliorum inferiorum Prælatorum, & Rectorum Eccleſiarum, ac Sacerdotum Parochialium aſſenſu, b. fo. 25. Et ffo. 26. conce. 35.

5 Licētia prę-dicandi. CLEMENS IV. referendo, ac confirmando Prædictas literas Alexandri IV. declarauit, quòd, ſi prædictis Fratribus concedatur licentia prædicandi, & audiendi confeſsiones, à Legatis Sedis Apoſtolicæ, aut ab Ordinarijs locorum, poſsint li- E
berè huiuſmodi Fratres prędicare Populis ſubiectis Legatis, & Ordinarijs; & confeſsiones audire, ſine aliorum Prælatorum inferiorum, & Rectorum Eccleſiarum aſſenſu, vllo modo requiſito. Illis tamen caſibus exceptis, qui de iure, vel conſuetudine, aut ſpeciali reſeruatione facta Sedi Apoſtolicæ, ac Legatis, & Ordinarijs prædictis ſpecialiter relinquuntur, b. fo. 29. Et ffo. 30. conce. 36.

A Caſus, de quibus hic fit mentio, ſpecificantur à Benedicto, Collector. 11. infra, §. 11.

6 Inſtitutio prædicatorũ

Idem Clemens conceſsit, vt ſinguli Prouinciales Fratrum Minorum in ſuis Prouinciis, cùm Diffinitoribus in ſuis Capitulis prouincialibus congregatis, habeant plenariam auctoritatem, & facultatem examinandi, & approbandi Fratres prędicti Ordinis in ſacra pagina eruditos; & quòd eis officium prædicationis (Deum habendo præ oculis) committere va-
B leant; ſicut ex forma Regulę poterat Miniſter Generalis. B. fo. 56. Et ffo. 139. conc. 311. ¶ Hoc idem conceſſum eſt Carmelitis. B. ffo. 185. conc. 463. ¶ Et ſimiliter conceſſum eſt Auguſtinenſibus. B. ffo. 244. conceſſ. 589.

7 Prohibitio prædicandi.

Idem Clemens prohibuit, ne Fratres, quos ab Ordine pro ſuis culpis expelli contigerit, vel egreſsi fuerint proprio motu, pręſumant prædicare, &c. niſi ad alium Ordinem, in quo licitè exercetur huiuſmodi officium, de licentia ſedis Apoſto-
C licę, vel Miniſtrorum Ordinis pręfati, tranſierint, B. fo. 58. Et ffo. 141. conce. 331. ¶ Habetur idem quoad Carmelitas, fo. 103. Et ffo. 186. conce. 472. ¶ Et quoad Prædicatores, ffo. 238. conceſsione 557.

8 Pro prædicatoribus euntibus ad infideles.

NICOLAVS III. vel IV. conceſsit multa, & magna Fratribus Ordinis Prędicatorum euntibus ad terras infidelium, & hæreticorum in partibus Oriẽtis; quę, quia non videtur deſeruire pro iſtis temporibus, non ponuntur hic: ſed qui vo-
D luerit illa videre, reperiet b. ffo. 116. & 117.

9 Ex iure cõi.

BONIFACIVS VIII. & Clemens V. fecerunt ſequentẽ Cõſtitutionem, circa Prædicatores, Statuimus, & ordinamus, vt Prædicatorum, & Minorum Ordinum Fratres in Eccleſiis, & locis eorum, ac in plateis communibus, liberè valeant Clero, & populo prędicare, ac proponere verbum Dei, hora illa duntaxat excepta, in qua locorum Prelati prędicare voluerint, vel coram ſe facere ſolenniter prædicari: in qua prædicare ceſſa-
E bunt: præterquam, ſi aliud de Prælatorum ipſorum voluntate proceſſerit, ac licentia ſpeciali. In Studijs autem generalib⁹ vbi ſermones ad Clerum ex more fieri ſolent, diebus illis, quibus prædicari ſolenniter conſueuit, ad funera etiam mortuorum, & in feſtis ſpecialibus, ſiue peculiaribus eorundem Fratrum poſſunt ijdem Fratres, & liceat eis liberè prędicare: niſi fortè illa hora, qua ſolet ad Clerum in prædictis locis Dei verbum proponi Epiſcopus, vel Prælatus Superior, Clerum ad ſe gene-

generaliter conuocaret: ac ex aliqua ratione, vel cauſa vrgente, Clerum ipſum duceret congregandum. ¶ In Eccleſijs autẽ A

Parochiales Eccleſiæ.

Parochialibus, Fratres illi nullatenus audeant, vel debeant prędicare, vel proponere verbum Dei: niſi Fratres prędicti à Parochialibus ſacerdotibus inuitati fuerint, vel vocati; & de ipſorum beneplacito, & aſſenſu, ſeu petita licentia fuerit, & obtenta; niſi Epiſcopus, vel Pręlatus Superior, eoſdem Fratres prædicare mandaret. Habetur in Clementina Dudum, de ſepulturis. B

10 CLEMENS V. in virtute ſanctę obedientiæ, & ſub interminatione maledictionis æternæ, diſtrictius inhibuit Religioſis quibuslibet: ne in ſermonibus ſuis Eccleſiarum Prælatis detrahant. Aut etiam retrahant laicos ab Eccleſiarum ſuarũ frequentia, vel acceſſu, ſeu indulgentias pronuncient indiſcretas. Habetur in Clementina, Religioſi, §. Quibus etiam, de Priuilegijs, & exceſſibus Priuilegiatorum.

Collector.

Notandum, quòd glo. ſuper verbo Detrahant, ſuprapoſito, C ſic dicit. Detrahant, 6. q. 1. c. Deteriores, dicit Hieronymus ad Ruſticum: Non eſt humilitatis meę, atque menſurę, de Miniſtris Eccleſiarum ſiniſtrum quippiam dicere. Habeant illi Ordinem ſuum, & gradum 16. q. 1. Si Clericus. Et Tullius in inuectiua contra Saluſtium, in fine: Sæpe (inquit) vidi grauius offendere animos auditorum eos, qui aliena vitia apertè dixerunt, quàm eos qui commiſerunt. Intelligo autem hanc literam (dicit præfata glo.) cum nominatim detrahunt, vel per D circumlocutionem, quæ vicem habeat proprij nominis. Alias in genere bene liceret prædicatoribus tangere vitia Prælatorum. Vnde Dominus dixit: Super cathedram Moyſi ſederunt Scribæ, &c. Matthęi 23. Et 1. q. 1. c. Omnia. Licet ergo in genere, quòd non licet in ſpecie, de offi. ordi. c. Si ſacerdos. Caueant tamen, vt etiam in generali locutione linguam refrenent: quia, qui inconſideratè loquitur ſentiet mala, 43. diſtin. Sit Rector. Hæc glo. præfata; quæ eſt meritò notanda; & ideò B hic inſerta.

11 BENEDICTVS XI. ſtatuit, quòd Fratres Ordinis Prædicatorum, & Minorum, qui ad prædicãdum deputati ſunt, poſſunt in Eccleſijs, & locis ſuis, ac in plateis communibus, ſeu publicis, liberè (abſq; Diœceſanorum, & aliorum Prælatorũ petita licentia) Clero, & populo prædicare, eiſq; proponere verbum Dei. Voluit tamen, quòd prædicti Fratres caueant omni-

Caſus in quibus poſsint prædicare Fratres etiamſi dioceſani contradicant.

A omnino, ne illa hora, in qua Diœceſani prædicauerint, vel coram ſe fecerint prędicare, prædicent ipſi Fratres: niſi forſan hoc facerent de volũtate Diœceſanorum ipſorum, aut in Studijs generalibus: diebus illis duntaxat, quibus ſermones ad Clerum fieri ſolent ſolẽniter, ſiuè in funeribus mortuorum, ſiuè in eorundem Fratrum Feſtis ſpecialibus, ſeu peculiaribus: quia in prędictis quatuor caſibus concurrere poterunt in prædicationibus cum Diœceſanis, B. fo. 126. Et ffo. 203. con-
B ceſsione 500.

Aduerte, quòd in hoc caſu non curatur, niſi de Clementina Dudum, ſuprapoſita, §.9. Collector.

Idem Benedictus ſtatuit, quòd prædicti Fratres in Eccleſijs parochialibus non audeant prædicare inuitis earum Rectoribus, ſeu Sacerdotibus: niſi de licentia Superiorum eorundem Rectorum, B fo. 126. Et ffo. 203. conce. 501. 12 Prohibitio prædicandi.

BONIFACIVS IX. conceſsit Fratribus Ordinis Prædica-
C torum, quòd poſsint verbum Dei in eorum Eccleſijs, & plateis communibus publicè proponere, & prędicare; & iuxtà morẽ ipſius Ordinis quęſtus facere, & mendicare, cuiuſcunque inferioris Summo Pontifice ſuper hoc licentia minime requiſita b. ffo. 118. conceſsione 534. 13 Licẽtia prędicandi.

SIXTVS IV. conceſsit Fratribus Carmelitanis, vt poſsint liberè prædicare populis in locis publicis, abſque tamen Parochialium Eccleſiarum iuris præiudicio. Et declarauit, quòd
D huiuſmodi iuris pręiudicium intelligatur de decimis, & primitijs duntaxat; quæ à laicis ſolent clericis exhiberi, B. fo. 112. Et ffo. 185. conce. 465. 14 Licẽtia prędicandi.

In prædicta conceſsione vult dicere Sixtus, quòd dummodo Eccleſijs Parochialibus nõ ſequatur præiudicium, quoad exactionem decimarum, & primitiarum, poſsint prædicti Fratres prædicare liberè in quibuſlibet locis publicis. Collector.

LEO X. conceſsit, quòd prædicatores verbi Dei Ordi. Mi-
E norum de Obſer. quando actu prædicant; vtputa in Aduentu, & Quadrageſima, poſsint officiũ ferialem anticipare, & Feſta illis diebus reſeruare, quibus illos amplius laborare neceſſe ẽ. Non tamen in fraudem Diuini Officij: ſed vt liberius valeant ſtudio vacare, & conſolationi ſpirituali fidelium populorum incumbere, o. ffo. 91. conceſsione 265. 15 Officiũ Diuinum.

Idem Leo conceſsit, quòd Fratres Mino. Prædicatores actu prædicãtes, poſsint ſine ſtimulo, & ſeruato ieiunio, anticipare, 16 Ieiunium.

& retardare horas comeſtionis, & ſerotinæ collationis, iuxtà A
ſuam conſolationem, o.ſſſo.93.conce.282.

17 Idem Leo in Concilio Lateranenſi ſtatuit, & ordinauit, vt
Examinatio nullus tam Clericus, uel ſecularis, quàm cuiuſcunque etiam
Prędicatorũ Mendicantium Ordinum Regularis, aut quiuis alius, ad quem
facultas prędicandi, tàm de iure, quàm de conſuetudine, vel
Priuilegio, aut aliàs pertinet, ad huiuſmodi officium exercẽdum admittatur: niſi per Superiorem ſuum reſpectiuè diligẽter examinatus (in qua re conſcientiam ipſius Superioris onerat) ac morum honeſtate, ætate, doctrina, probitate, prudẽtia, & vitæ exemplaritate ad illud aptus, ac idoneus reperiatur. Et hic quocunq; poſtea prædicaturus acceſſerit, de huiuſmodi examine, & idoneitate ſua per literas authenticas, ſeu alias ſui examinatoris & approbatoris, Epiſcopis, & alijs locorum Ordinarijs fidem legitimam faciat, b.ſſſo.127.cõc.565. B

18 Prohibitio. Idem Leo mandauit omnibus prędictis, qui onus prędicationis ſuſtinent, quique in futurum ſuſtinebunt, vt Euangelicã veritatem, & ſacram ſcripturam, iuxtà declarationem, interpretationem, & ampliationem Doctorum, quos Eccleſia, vel vſus diuturnus approbauit, legẽdoſque hactenus recepit, prędicent, & explanent: nec quicquam eius proprio ſenſui contrarium, aut diſſonum adijciant: ſed illis ſemper inſiſtant, quæ ad ipſius ſacrę ſcripturæ verbis ritè, ac ſanè, & præfatorũ Doctorum interpretationibus intellectis non diſcordant. Tempus quoque prẹfixum futurorum malorum, vel Antichriſti aduentum, aut certum diem iudicij prædicare, vel aſſerere nequaquàm præſumãt: cùm ueritas dicat, non eſſe noſtrum noſſe tempora, uel momenta, quæ Pater poſuit in ſua poteſtate, b. ſſſo.127.conce.566. C D

19 Inhibitio. Idem Leo inhibuit omnibus, & ſingulis Clericis Secularib⁹ & Regularibus præfatis, cæteriſque cuiuſcunq. ſtatus, Ordinis & conditionis exiſtant, qui onus prædicationis aſſument, ne in ſermonibus ſuis publicis alia quęq; futura, quàm quę ex literis ſacris conſtant prædicere: nec illa à Spiritu Sancto, vel diuina reuelatione ſe habuiſſe affirmare, & alienas, inaneſq; diuinationes aſſeuerãdas, aut alio quoq; modo tractãdas aſſumãt: ſed ex diuinę vocis prępcepto, Euangelium omni creaturæ cum viciorum deteſtatione: & virtutum commendatione enucleẽt, & declarent, & pacem, ac dilectionem mutuam à redemptore noſtro tanto opere commendatam, vbique fouentes, nõ ſcindãt E

veſtem

A veſtem inconſutilem Chriſti, ſed ab Epiſcoporum, Prælatorũ ac aliorum Superiorum, eorumq; ſtatus ſcãdaloſa detractione aperta, & manifeſta redargutione abſtineãt, b. ffſo. 127. cõc. 567

Idem Leo in pręfato Conc. ſtatuit, ut ſi quibuſdã Dñs futura quędã in Dei Eccleſia inſpiratione quapiã reuelauerit, quoniã res magni momẽti eſt, eo quòd non de facili credendũ ſit omi ſpiritui, ſed ſint probãdi ſpiritus (teſte Apoſtolo) an ex Deo pueniant tales aſſertę inſpirationes, antequã publicẽtur, aut populo prædicẽtur, Apoſt. Sedis examini reſeruatæ intelligãtur. Qđ ſi ſine morę periculo id fieri non valeret, aut vrgens neceſsitas aliud ſuaderet, tũc eodẽ ordine ſeruato, Ordinario loci notificẽtur, vt ille, adhibitis ſecũ trib⁹ aut quatuor doctis & grauib⁹ viris, & in eiuſmodi negocio exercitatis, diligẽter examinato, qñ id expedire videbunt (ſuper quo eorum conſcientias onerat) licentiam concedere poſsint, b. ffſo. 127. conce. 569. 20 Prohibitio. B

21 Idem Leo vbi ſupra ſtatuit, vt ſi qui in huiuſmodi prędicatoribus miracula falſa, aut incerta, vel prophetias, quæ ex ſacra ſcriptura non conſtant prædicare, ſeu Epiſcopis, aut eorũ Superioribus pręfatis detrahere auſi fuerint, vltra pœnas cõtra tales à iure ſtatutas, excommunicationis etiam ſententiã, à qua non niſi à Romano Pontifice (præterquam in mortis articulo conſtituti) abſolui poſsint, eos incurrere voluit. Et vt eorum exemplo alij attentare ſimilia minimè audeant, eis prędicationis etiam officium interdictum eſſe perpetuó, decreuit, b. ffſo. 127. conce. 570. C Excõicatio. D

Circa materiam iſtam Prędicatorum, multi Summi Pontifices conceſſerunt multas Indulgentias, quas lucrantur audientes ſermones Fratrum Minorum, prout poſitę ſunt in dictione Indulgentiæ quoad ſeculares quintò. Collector.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

E *QVoad, §. 8. notandum, quòd ſimiliter ad id, quod ibi Nicol. III. vel IV. conceſſit, & Greg. IX. ff. 253. & Innoc. IV.*

Quoad. §. 13. notandum, quòd idem Bonif. IX. ibidem prohibuit etiam ſub excommunicatione ipſo facto in quoſcunque contrafacientes, ne Prælati Eccleſiarum, aut alij quicũque populum, aut parochianos ſuos retrahere præſumant, quo minus accedant ad audiendas prædicationes Fratrum Prædicatorum quoties, et quando voluerint.

A

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In.§. 11.

EST notandum, quòd priùs, per Decretum Pij V. in Eccleſijs noſtris poteramus prædicare ſine benedictione Ordinarij; ut in conſt. & ſi Mendicantium Ordines, habetur, edita, anno 1567. Sed quia conſt. illa fuit poſtea per Greg. XIII. ad terminos iuris communis, & ſacrorum Conc. Trid. Canonum redacta, & ſecundùm Pium IV. in conſtitutione, in Principis Apoſtolorū 119. annullantur omnia Priuilegia, in quibus, decretis Conc. Trident. contrariātur: ideò hodie nō alias poſſumus, niſi cū eorū benedict. In Conc. enim Trid. ordinatur; ut Prędicatores, ſine licentia Superiorū Ordinis, & benedictione Ordinarij, in Eccleſijs eiuſdem Ordinis prædicare non poſſint, in Eccleſijs autem alijs à noſtris, vltra licentiā Superiorum, & Epiſcopi licentiā habere teneantur. B

Prędicare in Eccleſiis noſtris, quādo, & quomodo poteſt.

Conc. Trid.

Et notandum etiam, quòd præſentati ſemel, non tenentur amplius in illa Diœceſi præſentari, vt in eadem ſupra citata Pij V. conſt. Et ſi mendicantium, declaratur. C

PRÆLATI.

Diſtinctio materiæ infraſcriptæ.

Collector.

CIrca Pręlatos ſunt multa, & varia in Priuilegijs Fratrum, quæ ſub ſequenti Ordine partiuntur. Primò enim ſunt D aliqua ſtatuta, & conceſſa reſpectu Prælatorum Religioſorum. Et hæc ſubdiuiduntur. Nam quædam pertinent ad eorū electionem; quæ poſita ſunt in dictione Electio. Alia concernunt eorundem Prælatorum confirmationem; quæ habentur in dictione Confirmatio. Nonnulla verò attinēnt ad huiuſmodi Prælatorum auctoritatem in executione ſuorum officiorum. Et de hoc habetur in varijs dictionibus, ſecundùm varietatem denominationum officiorum. Vt de auctoritate Generalis Miniſtri in dictione Generalis Ordinis. Et ſic de alijs officijs; E prout diſtincta ſunt in dictione Officia Ordinis. Secundò principaliter in Priuilegijs Fratrum ſunt non pauca pertinentia ad Prælatos Eccleſiarum. Et horum aliqua reſpiciunt modū, quem ipſi debent obſeruare erga Fratres, ad eos declinantes, ſcilicet, qualiter debent eos benignè recipere. Et hoc habetur in dictione Recipere. §. 1. & 2. Alia ſpectant ad reuerentiam

De attinēti bus ad Prę-latos Ordinis.

De attinēti bus ad Prę-latos Eccleſ.

A tiam,quam Fratres debēt exhibere huiuſmodi Pręlatis,in Pręſentatione Confeſſorum, & alijs conſimilibus. De quo habetur in dictionibus Abſolutio, quoad ſeculares, & Pręſentatio Confeſſorum. Alia pertinent ad formam, quam erga priuilegia dictorum Fratrum debēt tenere prædicti Pręlati Eccleſiarum. De quo habetur in dictione Priuilegia. Et tandem nonnulla pertinent ad inhibitiones per Summos Pōtifices huiuſmodi Prælatis factas:nè circa Fratres,& eorum officia ſe intro B mittant. Et de hoc in dictione Exemptio, in multis .§. multa continentur.

PRÆFATIO.

C EVGENIVS IV.conceſsit Fratribus Mino.quòd in Feſtiuitatibus Sancti Franciſci, poſsint dicere propriam Præfationem;& Credo,o.ffo.101. conce. 408. 1

SIXTVS IV. conceſsit, quòd Fratres Mino. in die Sancti Franciſci,& Stigmatum eiuſdem, poſsint dicere Præfationem propriam in Miſſa,o.fo.63. Et ffo. 100. conceſsione 386. 2 Pro S.Franciſco.

Idem Sixtus conceſsit,quòd in Miſſa Sancti Franciſci dicatur propria Pręfatio, o. ffo. 102. conceſsione 412. 3 Collector.

Hoc videtur intelligendum de Miſsis votiuis, quæ dicũtur D extra Feſtiuitates prędictas. Nam pro dieb' Feſtiuitatum iam conceſſum erat; vt patet ſupra §.1.

PRÆSENTATIO CONFESSORVM.

QVia conceſsiones, & ordinationes attinentes ad præſentationem Confeſſorũ Ordinarijs faciendã, ſunt cõ- Collector. E mixtæ cum auctoritate, quam huiuſmodi Confeſſores habent ad abſoluendum: ideò poſitæ ſunt ſupra, in dictione Abſolutio quoad ſeculares 1. Circa huiuſmodi tamen materiam Præſentationis Confeſſorum, oportet vlterius aduertere, quòd,quia Fratres Confeſſores Ordinum Mendicantium debitè præſentati Epiſcopis, aut eorum vices genendibus, magnam habent auctoritatem: tam per Clementinam Dudum, de ſepulturis: quàm per Priuilegia ſpecialia; quibus

nequeunt gaudere, nec confeſsiones ſecularium generaliter A
audire, non ſic præſentati: ideò formam debitam præſentandi
libuit hic inſerere. ¶ Sciendum eſt ergò, quòd duplex mo-
dus, ſeu forma præſentationis Confeſſorum reperitur in iure,
& in Priuilegijs Fratrum Prædicatorum. Primus modus, &
forma iuridica continetur in præfata Clementina Dudum, de
ſepul. vbi ponuntur multa; quorum aliqua ſunt de neceſsitate
obſeruanda. Primò enim dicitur ibi, quòd petitio fieri dicitur
per Miniſtros, aut Cuſtodes, quoad Fratres Mino. aut per Ma- B
giſtrum, ſeu Priorem Prouincialem, vel eius Vicarium, quoad
Fratres Prædicatores: qui debent accedere ad Præſentiã Præ-
latorum Eccleſiæ, & petere, quòd Fratres, qui fuerint ele-
cti ab eis, poſsint liberè confeſsiones ſubditorum illius Diœce-
ſis audire. Et hoc eſt de neceſsitate, ſi Epiſcopi petant. Secũ-
dò dicitur ibidem, quòd, poſt huiuſmodi petitionem, eligan-
tur Fratres, qui audituri ſunt cõfeſsiones; & hoc per Generalẽ,
vel Prouinciales; ſicut habetur ſupra, in dictione Confeſsio- C
nes, & Confeſſores, §.3. Iſtud etiam eſt neceſſarium. Poſſet ta-
men præcedere admiſsio, ſi Epiſcopi vellent, aliâs non. Ter-
tiò additur, quòd Confeſſores, ſic electi, præſententur Epiſco-
pis, aut eorum vices gerentibus; à præfatis Prælatis Fratrum
per ſe, uel per alios Fratres, quos ad hoc deputauerint, peten-
do humiliter, vt de ipſorum beneplacito poſsint audire con-
feſsiones ſuorum ſubditorum: quod etiã de neceſsitate debet
fieri. Dubium eſt tamen: vtrum præſentialiter debeant Fra D
tres comparere? Et verius eſt, quòd ſic, ſi Epiſcopi hoc petant:
præſertim, quia poſſunt eos examinare; ad quod requiritur
præſentia. Sed quia prima duo ſupradicta ſunt difficilia ad
ſeruandum; cùm Prælati huiuſmodi Fratrum nequeant ſem-
per adeſſe vbicunque, & quandocunque eſt facienda præſenta
tio: ac ſimiliter, quia ijdem Prælati non valent eligere aliquos
Fratres ad audiendas confeſsiones extra Capitula prouincia-
lia: niſi fortè habeant ſpecialem commiſsionem ſui Generalis: E
ideò expedit, vt fiat præſentatio, ſub forma inferius annotata;
quæ, ſi acceptetur à Prælatis Eccleſiarum ſufficiet; quamuis
alia prædicta omittantur, quæ ſunt in fauorem ipſorum: cum
liceat vnicuique renunciare iuri ſuo. Et notandum; quòd pri-
mum. ſ. petitionem, poteſt facere Miniſter, uel Cuſtos per ſe,
vel per alium. Alterum poteſt facere Miniſter in Capitulis
prouincialibus tãtùm, propter Statutum Ordinis; quamuis de
iure,

A iure, per Clementinam Dudum, poterat facere ipſe ſolus, ſine Capitulo; prout credo, quòd alij Mendicantes faciunt. ſ. eligere Confeſſores. Tertium. ſ. præſentare, poteſt Miniſter per ſe, vel per alium facere.

Sequitur forma Præſentationis Confeſſorum, quæ fieri debet, vt dictum eſt, accedendo ad pręſentiam Ordinariorum, & dicendo. Reuerendiſsime domine, ſupplex orator dominationis veſtræ Frater. N. Miniſter, aut Prior, ſeu Frater. N. Prima forma pręſentationis Fratrum Confeſſorum.

B Cuſtos huius Cuſtodiæ, uel Prouinciæ, vel Guardianus, ſeu Prior talis Conuentus, auctoritate, & commiſsione dictorum, Miniſtri, aut Prioris Prouincialis Ordinis Fratrum. Enim humilem, ac debitam exhibet reuerentiam. Cùm Fratrũ Priuilegia dicto Ordini noſtro à Summis Pôtificibus indulta, Fratres eiuſdem Ordinis per Miniſtrum, per ſe, vel Cuſtodem, aut Fratres alios, quos ad hoc idoneos deputauerit, præſentati humiliter locorum Prælatis, ad ſuorum ſubditorum confeſ-

C ſiones audiendas, & ſalutares pœnitentias, cum abſolutionis beneficio, iniungendas; de licentia, & gratia, ac beneplacito eorundem, meritò recipi debeant, & admitti: hinc eſt, quòd Reuerendæ dominationi veſtrę, de cuius benignitate ampliſſimam fiduciam gerimus; ſecundum Canonici iuris formam, ſuper hoc ſtatutam: infraſcriptos Fratres, per me (ſi eſt Miniſter, aut Prior Prouincialis, vel in Capitulo noſtro prouinciali) legitimè electos, & deputatos; cum ea, qua decet, & poſſum

D reuerentia, humillimè præſento: obnixius eidem dominationi veſtræ ſupplicans, quatenus ipſos, & me cum illis, ſi vult recipere, & admittere dignetur: ac ſi totalis forma iuris in Clemẽtina Dudum, de ſepulturis, & in Concilio Lateranenſi tradita obſeruata eſſet. Et eiſdem, ac mihi, de ſua gratia ſpeciali, à caſibus etiam eidem reſeruatis (pro aīarũ ſalute) abſoluendi auctoritatem præſtare. Et ipſi vnà mecum pro eadem dominatione veſtra, vniuerſoq; ſibi grege commiſſo, aſsiduè red- Nota.

E demur apud Deum ſupplices præcatores. Quam idem Dominus (longæuos in annos) ad cunctorum ſalutem conſeruare dignetur.

Facta iſta præſentatione, & ſeruatis ſeruandis ſupradictis (niſi Ordinarius cauſam legitimam haberet non admittendi aliquem) ſiue admittat, ſiue non: poſſunt dicti Fratres abſoluere ſubditos prædicti Ordinarij ab omnibus caſibus, à quibus poſſunt Presbyteri Parochiales; vltra id, quod per Priuilegia Collector.

particularia conceſſum eſt, & non oportet dictã præſentationẽ iterare in vita illi⁹ Epiſcopi: licet aliquorsũ ſe trãsferãt Fratres ad morandum: cùm ad dictã Diœceſim iterũ ad morandũ reuerſi fuerint: vt habetur in dictione Abſolutio, quoad ſeculares. i. in, §. 4. Attamen ad euitandũ, & euadendum tot ambages, ſecurius eſt, quòd Prouincialis per ſe, vel per aliũ accedat ad Epiſcopũ, rogans eũ, quòd admittat tot Confeſſores, quos ipſe determinatos habeat in ſua intentione; ſupplicãs ipſi, quòd eos acceptare dignetur: ac ſi in omnib⁹, & per oĩa ſeruata eſſet forma iuris, contẽta in Clementina Dudũ, & in Conc. Lateranẽſi. Quod ſi dignetur facere; tales Cõfeſſores ſunt præſentati in illa Diœceſi per totam vitam ſuam: dum tñ ipſe intendat quid facit. Si autem Epiſcopus noluerit, oportebit ſeruar. ſupradictam formam: & alids non poſſent Fratres audire confeſsiones de iure; ac per conſequens nec abſoluere. — *Nota.* — A, B

Alter modus præſentandi Fratres Confeſſores habetur per Conceſsionem Innocentij VIII. qui poteſt fieri per quemcunque Guardianum, etiam ſi non habeat commiſsionem ab aliquo Superiore; prout habetur in dictione Abſolutio, quoad ſeculares primò, §. 12. Attamen iſte ſecundus modus eſt oneroſus. debet enim fieri quolibet anno, & eſt dubium an ſic præſentatus habeat Conceſsiones particulares, factas Confeſſoribus noſtris, ut ſupra præſentatis. Ideò egò non curarem de iſto, niſi in caſu neceſsitatis. — *Secũda forma præſentandi Confeſſores. Idem ait Nauar. loco infra citato in fine.* — C

Vltimò circa huiuſmodi Præſentationis materiam, eſt ſciẽdum, quòd nuper Clemens VII. fecit quandam conceſsionem; quæ poſita eſt in dictione Abſolutio, quoad ſeculares primò, in §. 16. virtute cuius, multis non ſpernendę auctoritatis, viſum eſt, quòd vnica præſentatio, ſecundùm formam iuridicam ſupraſcriptam facta ſufficiat Fratribus Confeſsoribus per totam vitam eorum, etiam ſi ad alias quaſcunque Diœceſes trãſeant. Alijs tamen videtur aliter, prout poſt prętatã conceſsionem poſitum eſt. Veruntamen per communicationem priuilegiorum Ordinum non Mendicantium, Ordini noſtro factam, videtur omnino ſublata neceſsitas, vel obligatio Præſentationis; pſertim virtute cõceſsionis, quę habetur in dictione Abſol. quoad ſeculares 2. §. 18. & 19. Virtute cui⁹ nihilomin⁹ poterũt Frat. Cõfeſſ. abſoluere à caſib⁹ reſeruatis Epiſc. vt patet in pallegato §. 19 ibi: pter quã Sedi Apoſt. dũtaxat reſeruatis. Sed ad omẽ ſcrupulũ, & ambiguũ in hoc amouẽdũ, nullatenus videtur omit- — *Collector.* — *Nota.* — D, E

A omittenda Pręſentatio iuridica, ſaltem ſemel pro ſemper. Ac etiam, quia huiuſmodi omiſsio Præſentationis eſſet cauſa ſcādali Pręlatis Eccleſiarum: & fortè ob hoc mouerentur ad procurandum reuocationem priuilegiorum, & reductionem ad ius commune; prout in Concilio Lateranenſi vltimo, ſub Leone X. celebrato, cùm adhuc pręfatam communicationem priuilegiorum non haberemus, procuratum, & partim obtentū eſt. Non enim omnibus licitis vti oportet, iuxta Apoſtoli ſen-
B tentiam dicentis. Omnia mihi licent, ſed non omnia expediunt.

Nauar. in manual. cap. 27.nu.266. tenet, quòd ſemel præſentatus non indigeat noua præſentatione: quod intelligo ego in eodem, ſcilicet, Epiſcopatu: vbi etiā ait tales, confeſſores ſic pręſentati non debere abſol uere a caſibus Epiſcopo reſeruatis, nec minus diſpenſare in votis, &c. niſi accepta ab eis facultate: tamen Silu. verbo Confeſſ. q.5. contrarium tenere ait.

C

ANNOTATIO CORDVBÆ.

Qvoad id, quod Collector tandem dicit, circa Conceſſionem Clem. V. notandum, quòd, ut habetur ſupra annotatum, tit. abſolutio, quoad ſeculares 2.§.16. ſufficit, quòd ſit ſemel præſentatus; quia iam ſemper, & vbiq, cenſetur præſentatus.

D

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Notandum, quòd priuilegia Mendicantibus conceſſa, ſuper neceſſitate, vel modo præſentandi Ordinarijs Confeſſarios ſui Ordinis, nō ſunt eis ſublata per Conc. Trid. ſeſſ. 25. cap. fin. tit. de Regul. quia ibi ſolùm ea priuilegia tolluntur, quæ ſunt contraria iuribus communi-
E *bus in ſupradictis capitulis illius tituli, in quibus nullibi repetitur, obſeruari debere ius præſentandi præfatos Confeſſarios.*

Adeò, quòd licèt reperiantur alia priuilegia contraria, alia iura canonica, ibi non expreſſa, non cenſentur tamen ſublata; ut tenet Nauar. in ſua ſum. tit. de interdicto, in fine.

Notandum, quòd Pius V. in conſtit. quadam anni 1571. emanata, Conſt. 135
moderando ea, quæ in alia conſtit. ſua 38. diſpoſuerat, ſtatuit, Regulares cuiuſcūq; Ordinis etiam Mendicantes, Lectores, aut in Theologia

gradua-

graduati, non poſſe ſecularium confeſſiones audire, niſi fuerint ab Ordinarijs approbati, iuxtà Conc. Trid. ſeſſ. 23. cap. 15. de reform. & Greg. XIII. conſt. 15. volens tamen eos, qui ſemel ab Epiſcopo in ciuitate, & diœceſibus ſuis præuio examine approbati fuerint ab eodem Epiſcopo iterùm non examinari. Ab Epiſcopo autem ſucceſſore pro maiori conſcientiæ ſuæ quiete examinari denuò poterunt. A

Semel præſentatio, & approbatio an ſufficiat.

Plura tamen pro hac materia Pręſentationis Cōfeſſorum dixi ſuprà in uerbo Abſolutio, in reſolutionibus abſolutionum, in 5. capite principali, f. 54. & f. 82. Ai vbi ſpecialiter tractat: An vnica præſentatio ſufficiat pro ſemper in omnibus Epiſcopatibus, vel ſaltem in eo, vbi fuerit facta reprę ſentatio. B

PRIVILEGIA FRATRVM.

Diſtinctio materiæ Priuilegiorum Fratrum.

Collector.

CIrca Priuilegia Fratrū, multa debent conſiderari. ¶ Primò, illorum firmitas. Et hoc continetur infra, §. 5. & 6. & 7. & 9. & 12. & 15. Et alijs ſequentibus, vſq; ad finem. ¶ Secundò debet attendi huiuſmodi Priuilegiorum interpretatio, ſeu declaratio, ad quem pertineat. Et de hoc habetur infra, §. 5. & 15. & 19. ¶ Tertiò eorundem Priuilegiorum ſuſpenſio, ſeu reuocatio. Iſtud autem ponitur infra, §. 6. & 8. & 12. & 17. & 25. & 26. & 27. ¶ Quartò ſunt conſiderandæ nonnullæ prohibitiones, reſpectu prędictorum priuilegiorum. Iſtę verò habentur infra, §. 3. & 13. & 14. & 16. ac 23. ¶ Quintò eſt attendenda eorundem Priuilegiorum communicatio. Et de hoc habetur in dictione Communicatio Priuilegiorum. ¶ Vltimò, quia circa ſuſpenſionem, & reuocationem huiuſmodi Priuilegiorū occurrunt multę dubitationes, ponuntur in fine quædam notabiles quæſtiones. C D

1 Ex iure cōi.

INNOCENTIVS III. ſtatuit, ſeu declarauit, quòd innouatio Priuilegij, ſeu nouā conceſſio, nouum ius non tribuit: ſed antiquum ius conſeruat. Habetur in c. Ex parte. extra de priuilegijs ¶ Vbi glo. ſuper verbum, Antiquum ius, ait: Nota ergò, quòd per innouationem huiuſmodi, nihil iuris acquiritur: ſed antiquum conſeruatur E

2 Idem Innocentius in c. Quia intentionis noſtræ, extra de priuilegijs, confirmans ſupradictum, ait. Innouatio nec ius

nouum

A nouum confert, nec vetus tollit.

ALEXANDER IV. præcepit Eccleſiarum Prælatis, vt permittant Fratres Minores, & Prædicatores vti ſuis priuilegijs, & Indulgentijs, ac Regularibus Obſeruantijs & Statutis per Sedem Apoſtolicam approbatis, b fo.22. Et ffo.24. conce.11. 3 Prohibitio.

Idem Alexander decreuit irritas, & inanes omnes ſententias, quas Archiepiſcopi, Epiſcopi, & Prælati, Rectores, & Clerici ferre præſumpſerint, contra Fratres Ordinis Prædicatorũ, B ſeu in eorum aliquem: aut in loca eorum: ſeu quoſcunq; alios occaſione ipſorum Fratrum, contra indulta conceſſa Ordini præfato à ſede Apoſtolica, vel in poſterum concedenda, b.ffo. 115. conceſsione 509. 4

CLEMENS IV. inhibuit diſtrictè omnibus Eccleſiarum Prælatis, nè interpretari præſumant priuilegia, & indulta cõceſſa Fratribus Minoribus, & Prædicatoribus, ſiue clara, quę interpratatione non indigent; ſiue dubia contineant. Et voluit, quòd interpretatio ſuper huiuſmodi dubijs, & obſcuris C reſeruetur Sedi Apoſtolicæ: cùm eius ſit interpretari, cuius & condere, b.fo.30. Et ffo.31. conce.31. 5 Interpretatio.

EVGENIVS IV. conceſsit Fratribus Ordinis Prędicatorum, quòd virtute quarumcunq; literarum Apoſtolicarum conceſſarum, & concedendarum, non poſsit vllo modo praiudicari, ſeu derogari priuilegijs Prędictorum Fratrum: niſi de ipſo Ordine, & de huiuſmodi literis fiat de verbo ad verbum D expreſſa mentio, B.ffo.79. conce.239. 6 Ex priuileg. Fratrũ Prędicatorum.

SIXTVS IV. confirmauit omnia priuilegia ab eodem, vel à Prædeceſſoribus ſuis conceſſa Ordini Fratrum Mino. & præſertim contenta in Bulla eiuſdem: quæ incipit: Regimini vniuerſalis Eccleſiæ. Non obſtantibus quibuſcunq; literis poſt modum ordinatis à ſua Sanctitate: pręſertim illis, quæ incipiunt Super curam gregis Dominici, o.ffo.68. conce.127. 7 Cõfirmatio.

Idem Sixtus confirmauit omnia Priuilegia à ſua ſanctitate, E vel à ſuis prædeceſſoribus conceſſa Ordini Mino. exceptis indulgentijs generalibus, quoad viſitantes loca Fratrum, vel Sororum. Et hoc de conceſsis in genere; addendo, quód non intendit ſua Sanctitas, quòd indulgentiæ prædicto Ordini conceſſę pro perſonis Fratrum (ſiuè ſint generales, ſiuè non) reuocentur, per quaſcunq; literas Apoſtolicas, etiam Cruciatę. Et idem de alijs Priuilegijs: niſi in talibus literis Apoſtolicis fiat expreſſa mentio de indulto huiuſmodi, & Ordine prædicto 8 Cõfirmatio. Reuocatio.

dicto, o.fo.64. Et ffo. 68. conce. 137. A

Collector. Nota. Aduerte circa prædictam conceſsionem, quòd communiter ponũtur in bullis Cruciatę, & alijs ſimilibus talia verba, quòd æquipollent expreſsioni neceſſariæ ad reuocationem, vel ſuſpenſionem Priuilegiorum Fratrum, etiam Mendicantium. Semper tamen ſunt inſpiciendæ derogationes talium bullarũ, & conferendæ cum non obſtantijs Priuilegiorum Fratrum, vt ſic appareat quid præualere debeat.

9 Idem Sixtus conceſsit Generali Fratrum Mino. quòd, quãdo viderit aliquem Fratrem ſui Ordinis abuti gratijs, & facultatibus Apoſtolicis: poſsit & valeat huiuſmodi gratias ſuſpendere, & ſuſpenſas tenere, donec (quàmprimum commodè poterit) conſulat deſuper Romanum Pontificem; & ab eo reſponſum habeat. Et ſuper hoc onerat conſcientiam prędicti Generalis, b. fo. 56. Et ffo. 52. conce. 58. B

Suſpenſio.

10 Idem Sixtus in Mari magno, Motu proprio, & ex certa ſciẽtia, auctoritate Apoſtolica approbauit, & robur perpetuæ firmitatis obtinere debere decreuit, omnia, & ſingula priuilegia, per quoſcuoq. Summos Pontifices prędeceſſores ſuos Ordini Fratrum Mino. & illius domibus, & profeſſoribus (in genere ſub quacunq. verborum forma) conceſſa; ac, pro potiori cautela, omnia & ſingula prædicta de nouo conceſsit, & indulſit, B. fo. 59. Et ffo. 142. conceſsione 343. C

Cõfirmatio.

11 Idem Sixtus in Mari magno diſtrictè inhibuit Prælatis ordinarijs locorum ſub interdicti ingreſſus Eccleſiæ, & ſuſpenſionis à regimine, & adminiſtratione ſuarum Eccleſiarum; ac Rectoribus Eccleſiarum, & alijs quibuſcunq. ſub excommunicationis latæ ſententię, & priuationis earundem Parochialiũ Eccleſiarum, ac omnium aliorum Eccleſiaſticorum beneficiorum, quę obtinuerint, necnon inhabilitatis ad illa, & alia in poſterum obtinenda: pœnis, eo ipſo, per eos, qui contrafecerint, incurrendis: ne Ordines Fratrum Prędicatorum & Minorum, & illorum domos, & profeſſores: pręter, aut contra priuilegia: & indulta Romanorum Pontificum quorumcunq. prædeceſſorum eiuſdem Sixti; vel contra ſuarum literarum tenorem: inquietare, ſeu moleſtare præſumant, B. fo. 61. Et ffo. 145. conce. 355. D E

Pro Fratrib. Prædicat. & Mino. Excõicatio.

12 Idem Sixtus in Bulla aurea, propè finem, poſuit graues pœnas, & cenſuras, contra quaſcunq. perſonas inhibentes, ſeu impedientes quominus Fratres Ordinum Prædicatorum, & Mino-

A Minorum vtantur liberè priuilegijs, & gratijs ſibi conceſsis, Et ponit ibidem non obſtantias notabiles, B.ffo. 150. conceſſione 368.

INNOCENTIVS VIII. fecit Fratribus Ordinis Prædicatorum Congregationis Hiſpaniæ, circa eorum Priuilegia, ſequentem Conceſsionem. Quia nonnulla dubia occurrunt, & occurrere poſſunt Fratribus Ordinis Prædicatorum Congregationis Hiſpaniæ, ſuper gratijs, & Priuilegijs, tàm Ordini, 13 Pro Fratrib⁹ prædicatorib⁹ Interpretatio Particularis pro Hiſpania.

B quàm Congregationi prædictę conceſsis, idem dominus Innocentius, pro ſecuritate conſcientiarum prædictorum Fratrum conceſsit facultatem Vicario Generali dictæ Congregationis pro tempore exiſtenti: cùm aliqua perſona, in dignitate Eccleſiaſtica conſtituta, & duobus alijs Iuriſconſultis, interpretandi huiuſmodi dubia. Et quòd Fratres dictę Congregationis ſecurè poſsint ſtare declarationibus, per eoſdem faciendis, o. ffo. 76, conce. 195. propè finem. Et ffo. 101. conce. 394.

C Sciendum eſt circa prædictam conceſsionem, quòd illud, quòd conceditur hic Vicario Generali Fratrum prædictę congregationis, debet intelligi etiam eſſe conceſſum cuilibet Prouinciali Fratrum Mino. prouinciarum Caſtellæ, & Legionis: & non aliarum prouinciarum, extra huiuſmodi Regna. Et hoc ratione communicationis ſpecialis, factæ huiuſmodi Fratribus, quæ habetur in dictione Communicatio priuilegiorum, .§.13. Collector.

D ALEXANDER VI. decreuit, & ordinauit, quòd Fratres Mino. nequeant vti gratijs, vel facultatibus in forma Breuis duntaxat conceſsis, quæ per Bartholomęum Floridum olim Secretarium ſuum ſubſcriptæ fuerunt: niſi ad id ſuorum Superiorum Generalium, vel Prouincialium pro tempore exiſtentiũ accedat aſſenſus: perinde ac ſi in literis prædictarum facultatum, & gratiarum adiecta foret prædicta conditio, b. ffo. 55. conceſsione 64. 14 Prohibitio.

E IVLIVS II. declarauit, quòd per confirmationem Priuilegiorum Fratrum Mino. per Sixtum IV. factam, ac eorundẽ Priuilegiorum nouam conceſsionem, per hęc verba (de nouo concedimus) ſolummodò eſſe confirmata Priuilegia dicto Ordini conceſſa; & non aliàs reuocata, B.fo.43. Et ffo. 126. conceſsione 277. Cõfirmatio. & reuocatio

Prædicta declaratio creditur ſic factã fuiſſe abſolutè, & generaliter propter defectum relationis. Quia multi famoſi Do- Collector.

ctores

Nota. ctores vniuerſitatis Salmantinæ declarauerunt, & determinauerunt, quòd quandocunq. aliqua Priuilegia conceduntur de nouo, cum ſequenti clauſula: Non obſtantibus reuocationibus Apoſtolicis; prout in Bulla aurea continetur: intelliguntur viuificata, & de nouo conceſſa, etiam illa, quæ fuerant reuocata. Nam aliter nihil operarentur prædicta verba: cùm tamen verba, in literis Apoſtolicis poſita, debeant aliquid operari. A

16 Ex Priuileg. FratrũAuguſtinen. Confirmatio. Idem Iulius fecit copioſiſsimam confirmationem Priuilegiorum, qualitercunq. conceſſorum Ordini Fratrum Auguſti. & perpetuæ firmitatis robur obtinere decreuit. Et inſuper ſingula priuilegia, immunitates, exemptiones, conceſsiones, indulgentias, peccatorum remiſsiones, & indulta quæcunq. quibuſuis Congregationibus, ſeu Societatibus, aut alijs locis, & illorum perſonis dicti Ordinis Fratrum Auguſtinen. Regularis Obſeruantiæ generaliter conceſſa: ad totum ipſum Ordinem prædictorum Fratrum, & illius perſonas, ac ſi illis etiam ſpecialiter conceſſa fuiſſent, extendit, & communicauit, B.ffo. 66. conce. 206. B C

17 Idem Iulius conceſsit Fratribus Auguſtinenſibus, quòd Priuilegia eorum omnia integrè, & ad verbum, vt ſonant, pleniſſimè, atq. inuiolabiliter, vbiq. gentium obſeruentur. b. ffo. 95. conceſsione 311.

18 De validitate priuileg. Nota. Idem Iulius proprio Motu, ac de plenitudine ſuæ poteſtatis, voluit, & ſtatuit, ac decreuit, vt quæcunq. Conceſsio Apoſtolica facta Ordini Fratrum Auguſtinenſium, vel eiuſdem Ordinis Generali; ſiuè directè, aut per communicationem Priuilegiorum aliorum Ordinum, eandem omnino vim, atq. efficaciam perpetuò habeat, tàm in iudicio, quàm extra iudiciũ, ac ſi plumbeo ſigillo obſignata eſſet. Et hoc intelligi voluit, tàm de ijs, quæ in forma Breuis, quàm de ijs, quę per Supplicationes expedita ſunt: in quibus placuit, vt ſola ſignatura ſufficeret, B.ffo. 267. conceſsione 698. Et ffo. 76. conce. 229. D E

19 De validitate Priuileg. Nota. Idem Iulius proprio Motu, & ex certa ſcientia, ac de plenitudine ſuæ poteſtatis decreuit, & mandauit, vt quæcunq. Priuilegia dicto Ordini Auguſtinenſium, vel eiuſdem Ordinis Generali, vtcunq. conceſſa: ſiue ipſa exemplaria, ſiue eorum trãſumpta oſtendantur, Prelati alicuius, aut publici Notarij manu ſignata, aut etiam Generalis dicti Ordinis ſigillo firmata, eandem omnino vim habeant, & illis fides adhibeatur, ac ſi plum-

A plumbi ſignum haberent, B. ffo. 268. conceſsione 698. Et ffo.
67. conceſsione 230.

LEO X. fecit conſimilem conceſsionem Præfatis Fratri- 20
bus Auguſtinenſibus, prout Iulius II. in conceſsione immedia De validita
tè ſuprapoſita fecerat, nullo immutato, nec addito verbo, b. te Priuileg.
ffo. 123. conce. 559. & 560.

Idem Leo ſtatuit, quòd ſi Seculares contraire Mari magno, 21
vel cuiquam Conceſsionum Fratrum Eremitarum Sancti Au- Prohibitio.
B guſtini temerè auſi fuerint, pro excommunicatis publicentur. Excõicatio.
Si autem Clerici fuerint, præter cenſuram ſupradictam, digni
tatibus, & beneficijs Eccleſiaſticis priuati ſint, eaq. liberè im-
petrari poſſe decreuit, b. ffo. 122. conce. 558.

Idem Leo conceſsit, quòd Fratres Mino. Regularis Obſer. 22
ſecura conſcientia poſsint vti omnibus eis conceſsis à Sede Ampliſſima
Apoſtolica, & Romanis Pontificibus, ſiue per Bullas, vel Bre- noua cõceſ-
uia, aut viuæ vocis Oracula (prout in libris Ordinis reperiũ- ſio.
C tur) ac ſi omnia ſpecificè fuiſſent præfato Summo Pontifici ex Nota.
preſſa. Et pro maiori conſcientiarum ſecuritate, omnia præ-
fata priuilegia de nouo conceſsit. ¶ Voluit etiam, quòd non Oracula.
ſint minoris efficaciæ, & valoris viuæ vocis Oracula, quàm ſi
per Bullam, aut Breue, ad perpetuam rei memoriam eſſent cõ
ceſſa. Sed hoc in foro conſcientiæ tantùm, O. ffo. 58. conceſ-
ſione 191.

Idem Leo conceſsit. quòd virtute Bullarum Cruciatæ con- 23
D tra Infideles, vel aliarum indulgentiarum generalium, quaſ- Reuocatio.
cunq. reuocationes, aut ſuſpenſiones Priuilegiorum Ordinũ,
etiam Mendicantium continentes: nunquam intelligantur re
uocata, nec ſuſpenſa indulta, priuilegia, & gratiæ conceſſæ,
quoad perſonas Fratrum Mino. Obſer. & quoad ſuſpendendũ
interdictum in Feſtiuitatibus Sanctorum ſui Ordinis, niſi de
ijs ſpecificè, & nominatim mentionem facerent, O. ffo. 60.
conceſsione 177.

E Idem Leo conceſsit, quòd Generalis Fratrum Mino. in ſuo 26
Capitulo generali, & quilibet Prouincialis in ſuo Capitulo Declarare.
prouinciali (de conſenſu eiuſdem Capituli, vel maioris par-
tis) declarare poſsit, & valeat, vtrum ab vſu alicuius conceſ-
ſionis viuæ vocis Oraculo factæ, abſtineri debeat. Poſt quam
quidem declarationem, tàm Fratres, quàm Moniales ſuę obe-
dientiæ, ac ſi conceſsio huiuſmodi per ſanctitatem ſuam ſuſpẽ
ſa, vel reuocata fuiſſet. conceſsione eadem in poſterum non Reuocatio.
vtan-

vtantur, o. ſſſo.94. conce. 296. A

27 Reuocatio. Idem Leo, poſtquam in Concilio Lateranenſi moderauit, ſeu reuocauit in aliquibus Priuilegia Fratrum Mēdicantium: declarauit, quòd omnia, & ſingula Priuilegia prędictorũ Fratrum Mendicantium, qualitercunq. eis conceſſa, permanſerunt, & permaneant in ſuo robore: exceptis illis, in quibus fuerunt moderata, ſeu reuocata. Et ad abundantiorem cau-

Noua conceſſio. telam, Priuilegia prædicta, cũ dictis modificationibus, Motu proprio innouauit, ac diſtrictè præcepit, & mandauit Eccle- B ſiarum Pręlatis, vt Religioſos præfatos ſuper alijs priuilegijs non modificatis, moleſtare non præſumant: ſed ſua eis iura, & priuilegia inuiolabiliter obſeruent, B.ſſſo.27. conce.88. habetur in Conſt. 17. ipſius Leonis, in Bullario.

28 Idem Leo poſtea reualidauit, ac in priſtinum ſtatum reſtituit omnia priuilegia Fratrum Minorum Obſer. quoad forum conſcientiæ tantùm. Et hoc ſolùm Oraculo viuæ vocis. ¶ Vide in dictione Concilium, §.7. C

29 Idem Leo reualidauit omnia priuilegia, etiam quoad forũ iudiciale; ſicut poſitum eſt in dictione Communicatio priuilegiorum, §.2.

Collector. Circa ſupradictum vide notata, ſeu addita in dictione Cõcilium, poſt §.7.

30 Conceſſio notabilis ꝑ foro iudiciali. Idem Leo ſtatuit, & ordinauit, ac decreuit; quòd in quibuſcunq; cauſis per Fratres Minores Obſer. vel contra eos in Romana Curia, vel extra eam, pro tempore motis; ad quarum D proſecutionem, & defenſionem aliqua clauſula, vel clauſulis, ex contentis in literis Apoſtolicis Mare magnum nuncupatis; & alijs quibuſcunq; in poſterum forſan concedendis, indiguerint huiuſmodi Fratres, mandata, citationes, & inhibitiones, quæ earum vigore fieri contigerit, etiam illarum non inſerto tenore; ſed ſolùm effectu clauſulæ deputationis, ſeu conceſſionis, & iuriſdictionis huiuſmodi, vnà cum clauſula rei, ſuper qua agitur ex ipſis literis originalibus, aut earum tranſum- E pto auctentico, de mandato iudicis, coram quo fuerint productæ, per Notarium publicum fideliter extractis, perindo eos, quos concernent, arctent, & proceſſus earum vigore pro tempore habiti valeant, & eo prætextu, quòd non inſerto tenore delegationis, facti fuerint: de inualiditate impugnari ne queant, dummodò in primo actu, coram ipſo mandante, vel citante, antequam ad vlteriora procedatur, ipſę literę originales

A nales, aut earũ tranſumptũ auctenticum, exhibeatur. Quòdq; ſolùm clauſulæ huiuſmodi extractę, ut præfertur, & non totus ipſarum literarum tenor, apud acta Regiſtrarij, & quòd ipſi Iudices, etiam delegati Apoſtolici, iuxtà clauſulæ, vel clauſularum ſic coram eis pro tempore productarum continentiam, & tenorem iudicare, & diffinire debeant, ac ſi ipſæ literæ originales, ſeu earum tranſumptum auctenticum producta, & re giſtrata forent. Et quòd pręmiſsis in aliquo, per quęcunque **Note.**

B etiam Miniſtris, & alijs Fratribus dicti Ordinis concedendo: niſi eis, & pro tempore exiſtentibus Generalibus, aut ſuis Cõmiſſarijs Romanis Curiam ſequentibus, vocatis, & auditis: & in illis contineatur Romanum Pontificem pro tempore exiſtentem eoſdem deſuper vocaſſe, & adueniſſe: derogari non poſsit, nec derogatum cenſeatur. Habetur in libro Ordinis italico, impreſſo Venetijs: in fine ſecundæ partis.

Idem Leo ſtatuit, quòd tranſumptis quarumlibet literarum

C Apoſtolicarum Fratribus Minoribus Obſeruantiæ conceſſarũ manu Notarij publici ſubſcriptis: & ſigillo alicuius Curię Eccleſiaſticæ, ſeu perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ, munitis: eadem prorſus fides in iudicio, vel extra adhibeatur, quæ ipſis literis originalibus adhiberetur, ſi originaliter exhibitæ, vel oſtenſæ forent. Non obſtantibus quibuſcunque in cõtrarium facientibus. Habetur in libro Ordinis italico, impreſſo Venetijs, in fine 2. partis. **De tranſumptis Priuilegiorum.**

D CLEMENS VII. Motu proprio, & ex certa ſcientia, omnia, & ſingula Priuilegia, immunitates, exemptiones, indulgẽtias, peccatorum remiſsiones, & gratias, ac omnia & ſingula indulta Ordini Fratrum Minorum Regularis Obſeruantiæ, & ſanctæ Claræ, ac tertio de pœnitentia nuncupato Ordinibus, illorumque Fratribus, Monialibus, Sororibus, & vtriuſque ſexus perſonis, ac Monaſterijs, Domibus, Eccleſijs, & locis quibuſcunque, etiam per modum extenſionis, ſeu communi- **Cõfirmatio Priuilegiorũ trium Ordinum Sancti Franciſci. Ponitur iſta bulla in fine nouæ impręſſionis.**

E cationis, & alias quomodolibet per quoſcunque Romanos Põtifices prædeceſſores ſuos, ac per ipſum, & Sedem Apoſtolicã approbauit, ac innouauit, & perpetuæ firmitatis robur obtinere, & inuiolabiliter obſeruari debere, decreuit; prout latius habetur ſupra, in dictione Communicatio Priuilegiorum, §. 19.

Notandum, quòd in literis huiuſmodi confirmationis ponuntur eximiæ non obſtantiæ, dicendo. Non obſtan. quibuſuis **Collecto.**

literis Apoſtolicis, per quoſcunque Romanos Pontifices, etiã Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine: & cũ quibuſuis irritatiuis, annullatiuis, quaſſatiuis, reuocatiuis, modificatiuis, &c. Quæ verba, quantum operentur, poſitum eſt ſupra, in dictione Concilium, poſt. §. ſeptimum, prope finem. A

Ex Priuilegijs Carthuſienſium.

33 NICOLAVS IV. conceſsit Carthuſienſibus, vt poſsint vti Priuilegijs eis conceſsis, etiam ſi propter ſimplicitatem, & iuris ignorantiam vſi non fuerint retroactis temporibus: dummodo eis non ſit per præſcriptionem, vel aliàs legitimè derogatum, B. B

Collector.

SEQVVNTVR QVÆDAM QVÆSTIONES PRO INtellectu Priuilegiorum Ordinibus Mendicantium conceſſorum.

Quæſtio circa derogationem Priuilegiorum Fratrum.

PRIMA quæſtio eſt. Quia in pleriſque conceſsionibus ſupràdictis, & in toto noſtro Mari Magno, & alijs Priuilegijs continetur: quòd non intelligantur reuocata, niſi de eis fiat mentio, de verbo ad verbum; ut puta, conceditur nobis vt non teneamur ad procurationem legatorum, etiam ſi in literis eorundem dicatur: vt tam non exempti, quàm exempti teneantur ad hoc onus: niſi de hoc indulto, nobis conceſſo, fiat mentio, de verbo ad uerbum. poſtea Papa concedit Legato, vt poſsit exigere procurationem à quibuſcunque perſonis etiam exemptis: quamuis talia habeant Priuilegia, quòd de eis ſit facienda mentio, de verbo ad verbum: quæ voluit in literis Legati, haberi pro expreſsis. quæritur nunc, utrum per has literas Legatorum, ſit derogatum Priuilegio noſtro? Et ſic de ſimilibus. C D

Reſpõſio ad quæſtionem

Et licèt ſuper hoc multi multa dixerint: tamẽ ſemper maior & ſolemnior pars Doctorum tenuit Priuilegio noſtro derogatum eſſe. Tandem Felinus, in c. Nonnulli, de reſcriptis compendioſiſsimè tractans hanc materiam, & ibi adducens oẽs ſuper eam ſcribentes, concludit, quòd ſi hoc habet Curiæ ſtylus, indubiè derogatur priori Priuilegio. Et quòd hoc habeat ſtylus Curiæ, eſt pluſquam manifeſtum, cùm in nullis reuocationibus inſerantur literæ Priores: niſi aliquãdo ad abũdantiorem cautelam. Ac propterea non debent opinari Fratres, quòd ſua Priuilegia ſint immutabilia, ſicut ſi ſic eſſent ligata E

gata

A gatæ manus Pontificum, vt non poſſent derogare conceſſa à ſe, vel à ſuis prædeceſſoribus, niſi illa insererentur: cùm eſſet impoſsibile omnia ſcire, cùm ſint innumerabilia, & peculiaria. Eſt tamen aduertendũ: an relatio Breuis, vel Bullę, ſuper quã fit conceſsio, ſit vera. Nam ſi eſt falſa, nihil valet, quod conceditur, etiam ſi contineat maximas clauſulas, & non obſtantias. Item eſt aduertendum: an in totum, vel in partem, aut ad tẽpus derogent Prioribus. Nam, licèt habeant literę ſecundę ma

B gnas non obſtantias, & amplas generalitates: non derogant, niſi illis, contra quæ ſunt. Verbi gratia. Ego habeo Priuilegium, vt in partes Hieroſolymitanas poſsim tranſire; poſtea prohibetur, quòd in illas partes ullus tranſeat: non obſtantibus quibuſcunque Priuilegijs conceſsis Ordinibus, vel perſonis, &c. etiam ſi de eis eorunque totis tenoribus, &c. nũquid non potero proficiſci ad Compoſtellam, cùm habeam aliud Priuilegium hoc mihi concedens. Si diceres, non: quia om-

C nibus Priuilegijs eſt derogatũ: intellige omnibus Priuilegijs derogatum, quoad tranſeundum in Hieruſalem. ¶ Sed quia derogatio poteſt fieri quoad totalem reuocationẽ, vel quoad temporalem ſuſpenſionem: ideò quæritur ſecundò quid de ſuſpenſionibus Priuilegiorum, quæ quotidie fiunt, quando cõceduntur Bullæ Cruciatæ, uel Fabricæ Eccleſiæ Apoſtolorum Petri, & Pauli; ſiuè tempore Iubilei, aut alię ſimiles? Dicendũ, quòd inſpicienda ſunt verba, & ſecundùm ipſa iudicandum;

Quæſtio 2. de ſuſpenſione Priuilegiorum.

Per Iubileũ.

D prout in alia quæſtione iam dictum eſt: ideò de hoc non quærimus. Sed quæritur quot, uel quę Priuilegia comprehendãt tales ſuſpenſiones? Et videtur, quòd ſolum comprehendant, & ſuſpendant illa, quæ poſſent impedire, vel retardare effectum illorum, quæ per tale Iubileum exhortantur quòd fiant; ut proficiſci Romam ad conſequendum Iubileum: ire ad bellum cõtra infideles ad conſequendam Indulgentiam: accipere bullã, & contribuere certam quãtitatem pecuniæ pro eadem cauſa.

Reſponſio. Quæſtionis.

E Nam ſi ego haberem per Priuilegium illud, quòd conceditur per Iubileum, vel Cruciatam, &c. vel per confeſsionalia, & ſimiles facultates: non curarem de dicto Iubileo, ſeu Cruciata, &c. ideò ſuſpenduntur talia Priuilegia, & facultates, & aliæ quæſtuariæ applicandæ Cruciatæ, &c. non autem Priuilegia ſuper alias materias, vel in Bullis Cruciatę non contenta; aut per Iubileum non conceſſa. Quia abſurdum eſſet, quòd ſuſpẽderet illud, quod mihi non poteſt prębere, quia non habet.

Vide quæ ego dixi ſupra in verbo Cruciata.

Per Bullam Cruciatæ.

Sed dimiſſa quæſtione de ſuſpenſione per Iubileum,& alias Bul A
las, quas non vidimus: dicamus de Cruciata conceſſa in Hi-
ſpania primò contra Mauros Regni Granatę:deinde cōtra in-
fideles partium Aphricæ. Et dicimus, quòd clauſula ſuſpen-
ſionis in forma, & ad literā continebat hæc verba. Et ne,pro-
pter alias Indulgentias: in hoc ſancto opere tardiores Chriſti
fideles exiſtant: omnes ſimiles,aut diſsimiles indulgentias, &
facultates à nobis, & eadem Sede, uel eius auctoritate,quibuſ-
cunque Eccleſijs, Monaſterijs, Hoſpitalibus, & pijs locis,Vni- B
uerſitatibus,Confraternitatibus, & ſingularibus perſonis:ple-
narias, temporales,& perpetuas in vita,vel mortis articulo in
dictis Regnis conceſſas; pro huiuſmodi expeditione duntaxat
ad tempus triennij duratura, ſuſpendimus:ita,quòd illæ,etiam
ſi clauſulas aliquas, contra futuram earum ſuſpenſionem, in
ſe continerent (quarum tenores, & formam, ac ſi de verbo ad
verbum inſerentur præſentibus, haberi volumus pro expreſ-
ſis) nemini interim vllatenus ſuffragentur. Et ſub excommu- C
nicationis latæ ſententiæ pœna, huiuſmodi Indulgentię,durā-
te triennio,publicari, & prædicari, & earum prætextu quæuis
pia ſuffragia poſtulari nequeānt.

Quæſtio 3. de ſuſpēſionibus contētis in Bullis Cruciatę.

Nunc quæritur 3. quomodo, vel in quibus prædicta ſuſpē-
ſio intelligatur. Et videtur, quòd ſolùm Indulgentijs conceſ-
ſis,viſitantibus Eccleſias,Monaſteria,Hoſpitalia,&c.Patet hoc:
nam ibi dicitur: Omnes ſimiles, aut diſsimiles Indulgentias
plenarias, & temporales, & perpetuas. Additur etiam, quòd D
non prędicentur, aut publicentur, nec quæuis ſuffragia poſtu-
lari queant, ſuſpenſione durante. Item in principio clauſulæ,
dicitur: Ne propter alias Indulgentias, &c. Attamen, quia
ibi dicitur: ne tardiores Chriſti fideles exiſtant, &c. poſſet for-
tè dici, quòd omnes aliæ gratiæ, ſiuè facultates, quarum ſi-
miles continentur in Bulla Cruciatę, ſuſpenduntur; videlicet
confeſsionalia, & alię quęcunque ibi contentæ. Nam videtur
velle Papa, quòd (ut Chriſti fideles neceſsitentur ad accipiē- E
dum iſtam Cruciatam, & contribuendum) non poſsint fa-
cultatibus contentis in Bulla Cruciatæ,per Bullas,uel confeſ-
ſionalia antea habitas,vti. Dicere .n. (prout aliqui auſi fuerūt)
quòd per iſtam ſuſpenſionem ſuſpendebantur oīa Priuilegia,
facultates; & indulta, quibuſcūq; perſonis facta,ē ita abſurdū,
qđ non indiget reprobatione. Nam eſſet dicere, quòd ēt eſſet
derogatum Priuilegijs eorum, qui habent facultatē teſtādi,&

Priui-

A Priuilegijs Religionum,vniuerſitatum, & aliarum perſonarū: ſuper diuerſis materijs; ita quòd,durante tempore ſuſpenſionis, non poſſent tunc vti eis,illa habentes. Et ſic,quòd pro illo tempore, eſſent Religiones Ordinarijs ſubiectæ,& quòd nō poſſent Prælati Religionum abſoluere ſuos ſubditos à caſibus eis per Sedem Apoſtolicam conceſsis,neque à caſibus Epiſcopis reſeruatis:niſi ſibi Epiſcopi darent commiſsionem. Et ſic de alijs infinitis inconuenientibus.

B Propter quod tenendum videtur(prout ſupradictum eſt)quòd per ſuſpenſionem ſupradictam, ſuſpenduntur omnes Indulgētiæ quæſtuariæ,& omnes facultates contentæ in Bulla Cruciatæ huiuſmodi,quæ antea virtute aliorum indultorum habebātur. Et quoad Religioſos, eſt etiam aliud; quia ſcilicet in tali ſuſpenſione, non ſuſpenduntur conceſsiones Religionū: quia licèt dicatur de Monaſterijs, intelligendum videtur de Indulgentijs conceſsis viſitantibus Monaſteria,&c. Reſolutio quæſtionis.

C Sed an etiam propter hoc,Indulgentiæ ſuſpendantur,quoad Fratres. Videtur quòd non. Nam, prout dixi, non ſuſpendit conceſsiones Religionum, neque ſunt quoad Religioſos quæſtuariæ: cùm illas non conſequantur,porrigendo manus adiutrices, ſed cor purum, & orationes deuotas;quibus plus proderunt intentioni cruciatæ,quā pecunijs. Et ſic, videtur,quòd non ſunt in præiudiciū Cruciatę. Et fortè hoc intendit Sixtus IV. talia verba dicens; ut patet ſupra in dictione Indulgentiæ Quæſtio 4. de ſuſpēſione Indulgētiarum Fratrum.

D Stationum.§.7. ¶ Item quia in prǽfata clauſula Cruciatæ, licèt fiat mentio de Eccleſijs, & Monaſterijs, &c. non tamen de Ordinibus fit penitus mentio.Ideoq; ſuſpenſio huiuſmodi non tangit conceſſa Fratribus Ordinum. Ad quod facit illud vulgatum.Quod non mutatur,quare ſtare prohibetur?vt in l.Prǽcipimus, C. de appel. Et ſic declarant ſemper Commiſſarij dictæ Cruciatæ; cùm ad eos recurritur.Et in ſpeciali,quoad Fratres Mino. Obſeruan. ita conceſsit Leo X. vt poſitum eſt ſu-

E pra,§.25. Tamen ſecurius eſſet procurare, quòd emendaretur ille ſtylus,& quòd expreſsè exciperētur indulgentię Fratrum, quoad perſonas ſuas, & etiam quoad alios, in ijs quæ non poſſunt diuidi. Vt videlicet, habemus Priuilegium ſuſpendendi interdictum in noſtris Feſtiuitatibus, non poſſemus bene ipſo vti, niſi ſeculares poſſent audire Diuina: licèt per Bullas Cruciatæ ipſis concedatur; quòd poſsint audire Diuina tali tempore, ianuis clauſis. &c. Hæc poſita ſunt propter multos ſcru

pulos Fratrum, & vt Prælati prouideant, aut prouideri procurent; quia aliter nunquam ſedabuntur aliqui Fratres. A

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVoad.§.4. notandum, quòd Alex.4.ibidem.ff.115.non decreuit, eſſe ipſo facto irritas ſententias, inflictas contra alios, occaſione noſtra, contra noſtra Priuilegia: ſed ſententias contra nos decreuit irritas, & nullas ipſo facto. Sententias autem contra alios, occaſione noſtra, contra noſtra Priuilegia, decreuit fortè irritandas, & annullandas per Iudicem. Ideò ſic eſt generaliter tenendum: niſi in caſu aliud alicubi per Papam ſit conceſſum, aut concedatur. B

Quoad.§.10.notandum, quòd idem Six.4. ibidem, & in Mari magno Carmel. f. 98. f. 100. decreuit irritum, & inane quicquid contra noſtra Priuilegia; contra nos, & Moniales, ſeu Sorores utrinſq; ſexus, gaudentes noſtris Priuilegijs, à quocunque, quomodocunque attentetur; & omnes pœnas, & cenſuras, vel alia quæcunque contra noſtra Priuilegia, contra prædictas perſonas, nullius eſſe roboris, & momenti ipſo facto, etiā ſi non allegentur ipſa Priuilegia, & noſtra exemptio; quia iam notoria hæc omnia cenſentur. C

Quoad.§. 12.notandum, quòd Bulla aurea, de qua ibi agitur, habet etiam fol. 66. & idem Six. IV.ff.197. dat modum procedendi contra quoſcunque infringentes noſtra Priuilegia. D

Quoad.§.15.notandum, quòd cum opinione Collectoris ibidem concordat id, quod ipſe, infra.§.32. ponit de Conceſſione Clem. 7. & quod idèm dixerat ſuper tit. Concilium.§.7. in fine fol.43. & Panorm. poſt. Ioan. de lignario in cap. cum ſuper, de cau.poſſ.& glo.in c. cùm acceſſiſſent, de conſtitu. & diffusè id probat ſum. Roſ. tit. Abſolutio 1. §.122.§.123.

Quoad.§.22. notandum, quòd idem Leo X. (vt habetur in Regiſtro Ordinis, facto tempore Reueren. Miniſtri General. Fratris Franciſci de Lycheto) conceſsit anno Dom.1519. in vig. Viſitationis B. Mariæ, viuæ vocis Oraculo, quòd omnibus Priuilegiis, & Indultis, & Conceſſionibus in utroq; foro impetratis, per Fratrem Ioannem de Coſta, Commiſſarium quondam vltramon. quæ habentur .ff. 91. liceat nobis vti ſecurè, quamuis fuerint impetrata indebitè, abſque cauſa legitima, vel quouis aliomodo indebito, etiam malitioſè, & mendaciter, doloſè & huiuſmodi, quæ omnia Dominus Papa habuit pro ſufficienter expreſſis, E

& ſup-

A & ſuppleuit quoſcunque defectus in tali impetratione factos; & tanquam, ſi debitè, & legitimè impetrata fuiſſent, nobis licitè vti conceſſit eiſdem.

Quoad.§.23. notanda ſunt ea, quæ notantur à Collectore, in Compêdio, tit. Indulgentiæ Stationum, quoad Fratres, poſt.§.7.fol.80.&.§.20. fol.81.& 82.

Quoad.§.29. vbi ponitur reualidatio Leo.X. & cæt. ultra id, quod notat Collector, nota etiam ea, quæ ſupra.§.15. notata ſunt; quia faciunt

B ad idem.

Quoad.§.32. uide ea, quæ notata ſunt ſupra, §.15.

Quoad quæſtionem primam, quam Collector ponit, fol.143. &c. notandum, quòd prædicta determinatio Collectoris ibidem, ſecundùm Falinum, et communiter Doctores, eſt uera generaliter loquendo: niſi quãdo aliunde habetur, quòd talis reuocatio non extenditur ad tale Priuilegium; ut etiam eſt tex. optimus in l. omnes, in uerſ. ſpecialiter, & nominatim Cod. de præſcrip. 30. annorum, quæ ibi multum notat Bal. &

C Ang. & reputant ſingularem, & ſolennem; vid. hæc in gloſſ. ſumma Angelica, titulo Excommunicatio 5. caſu. 31. & concordat ſumma Silueſtrina, titulo Exemptio, q.11.

Tandem quoad hanc materiam Priuil. notandum, ut habetur. ff.128 quòd Maremagnum Priuilegiorum dicitur, & eſt una compilatio multorum Priuilegiorum, ibi mixtim, confusèque contentorum. Prædictũ autem Mare magnum, ſeu compilationem Priuilegiorum fecerunt diuerſi Summi Pontifices, pro diuerſis Religionibus, & pro diuerſis tem-

D poribus, colligendo Priuilegia prædeceſſorum, & addendo ſua. Ideò, quoad nos Fratres Min. Alex. IV. Innoc. & Clem. IV. Honorius IV. Bonif. VIII. & Eug. IV. fecerunt ſinguli ſuum Mare Magnum. Sed tandem Six. IV. colligendo omnia prædictorum Pontificum, & inſuper addens plura, fecit Mare Magnum Fratrum Mino. quod incipit, Regimini vniuerſalis Eccleſiæ, fo.55. ff.140 Mare Magnum Ordinis Prædicatorum fecit Greg. XI. Eug. IV. & tandem Six. IV. & incipit In nomine domini, ff.135. fff.131. Mare Magnum Auguſtin. fecit In-

E nocen. IV. Eug. IV. Nicol. III. & tandem Six. IV. in Priuileg. Dùm fructus vberes, fff.132. Mare Magnum Carmelitarum fecit idem Six. IV. in Priuileg. Dùm attenta, fo.76. & iſti ſunt 4. Ordines Mendicantes. Poſt hoc à tempore Six. IV. additus eſt Ordo Minimorum à noſtro Ordine Fratrum Mino. ortus, & deriuatus; quorum Minomorũ Mare Magnum fecit Six. IV. & tandem Iulius II. in Priuileg. Dùm ad ſacrum, ffff. quarto.

 A

☞ CAPVCCINI ANNOTATIO.

In.§.27. VT in Conſt. 17. ipſius Papæ Leonis, in Bullario, & in
conſt. 4. Pauli IV. habetur etiam in illis, quæ ipſi Conc.
Lateran. contradicebant, cùm ſit in conſt. illa ex-
plicitum.

Hęc confirmatio fuit facta in anno 1525. Itē Pius B
In.§.32. V. in Conſt. ſua 38. in anno 1567. vt in Bullario, Mé-
dicantibus, Monialibus, & Tertiarijs confirmat omnia Priuilegia, &
Vide etiam Conceſsiones eis à Sede Apoſtolica factas, & præcipuè à Papa Eugenio
ſup in verbo IV. Sixto IV. & Leone X. Paulus III. & Gregorius XIII. in ſua cōſt.
Communi- 35. ex Benigna, in anno 1575. & Sixtus V. in conſt. 26. in 2. par. Bul-
catio Priuil. larij Fratribus de Obſeruantia, & alijs ſupradictis, confirmant itidem
in noſtra An omnia eorum Priuil. quatenus ſint in uſu, & Canonibus, & decretis
notatione. Conc. Trid non cōtraria: & cum hac eadem ferè clauſula, in Bulla edita C
à Greg. XIIII. anno 1591. pro confirmatione Ordinis Clericorum Re-
gular. uocati Miniſtri infirmorum, communicantur eis omnia Priuil.
Exemptiones, immunitates, &c. omnium aliorum Ordin. Mendic. &
non Mendic. et Societatis Ieſu. Dicitur enim ibi, quæ tamen ſunt in
Communi- vſu, nec ſub ullis reuocationibus comprehenſa, neque Decretis ipſius
catio Miniſt. Concilij, nec ipſius Congregationis Regularibus inſtitutis contraria. Vt
infirmorū. eſt uidere ſupra, in uerbo Communicatio Priuilegiorum in noſtra an-
notatione. D

Et Pius IV. in Conſt. in Principis Apoſtolorum 1565. omnia Pri-
uilegia conceſſa, et concedenda, quæ fuerint Conc. Trid. contraria an-
nullat, atque ad terminos illius reducit.

Sed hic aduertendū (ut ſupra eſt dictum in uerbo Abſolutio) quòd
per talem confirmationem, non uidetur, eos poſſe abſoluere ab his, quę
in Bulla Cœnę Domini reſeruantur: licèt poſſit contendi, quòd poſſent,
ab illis abſoluere, uiuente illo Pontifice confirmante, uel ſaltem uſque
ad ſequentem aliam illius Bullæ publicationem, poſt factam illam Pri- E
uilegiorum confirmationē: maximè, quando ſine aliqua exceptione fue-
rit facta confirmatio; illa, inter alias, ducti ratione, quam adduximus
ſupra, iu parte prima, uerbo Cruciata, in 5. quæſito; dùm ibi quæritur:
An, tempore Iubilei Pleniſsimi, ſuſpendatur Bulla Cruciatæ. Sed quid-
quid tamen ſit, tutius erit quolibet anno, poſt Bullæ publicationem, pe-
tere Priuilegiorum confirmationem, ut fuit ſup. concluſum, in uerbo
Abſolutio p. p. fol. 12. B.

Et licèt,

A *Et licèt Greg. XIII. in ſua Conſt. 15. anno 1572. reduxerit ad ius commune dictam Conſt. 38. Pij V. Per illud tamen, quòd Concilio Tridentino non contradicit reſtat in ſuo robore, & eodem modo confirmantur ab ipſomet Conc. Trid. ſeſſ. 25. cap. 22. tit. de Regularibus.*

Eſt etiam aduertendum, quòd per illam clauſulam apponi nunc ſolitam in confirmatione Priuilegiorum. Dummodò ſint in vſu, & Sacris Canonibus, & Decretis Conc. Trid. non aduerſentur. *Non eſt intelligendum (vt quidam malè opinari videntur) de Sacris*
B *Canonibus Summorum Pontificum in Decretis, & Decretalibus contentis, ſed de Sacris Canonibus, & Decretis Conc. Trid. cùm clarè pateat, Concilium ipſum, & Canonibus, & Decretis conſtare. Et illud operatur illa copula (Et) coniungendo Canones cum Decretis Conc. Trid. Adeò, vt malè ſentire mihi videantur, qui aiunt ſub illa particula (Canonibus) intelligi Decreta, & Decretalia Summorum Pontificum: & ſub illa alia (Decretis Conc. Trid.) ea, quæ ſunt in eodem Conc. Trid. Et quòd proinde, nulla, aut pauciſſima remanerent Men-*
C *dicantibus Priuilegia; & ita eſſet equidem, ſi hæc illorum ualeret opinio. Sed quantùm ſit hoc abſurdiſſimum, & à mente, & à verbis ſupradictorum Summorum Pontificum alieniſſimum, quis mente Compos non videt? (vt etiam probaui infra, poſt finem huius Compendij in Bulla prima, f. 2. ibi Annotatio Capuccini) dixiſſent enim ſi vellent intelligi de Decretis, & Decretalibus, Quatenus ſint in vſu, & Sacris Canonibus Summorum Pontificum, & Decretis Sacri Conc. Trid. non aduerſentur. Et hoc corroboratur etiam ex verbis ipſius Gregor.*
D *XIV. in Bulla Miniſtrorum infirmorum, appoſitis ſupra relatis. Nullam enim prorſus ibi de Summorum Pontificum Decretis, & Decretalibus facere mentionem poteſt colligi, ſed tantùm de Decretis Sac. Conc. Trid. vt cuilibet intuenti patet*

Videte etiam, pro clauſula illa (quę ſunt in vſu) ſupra, in verbo Abſolutio quoad Secular. primò, p.p. f. 73. E. Vbi quæritur, an in communicatione Priuilegiorum, communicetur vſus, vel non vſus illorũ. Et f. 52. A. Et videte etiam ibidem, f. 52. B. Vbi Corduba diſputat, An
E *Priuilegia perdi poſſint per non vſum, vel per vnam contrauentionem, vel per plures: ſunt equidem iſta ſcitu digna, & frequẽter occurrentia.*

Et etiam notandum, quòd tempore Iubilei pleniſſimi Mendicãtium Priuilegia ſuſpenduntur, quoad illa quinq; quæ in tali Iubileo ſuſpenduntur: primò Indulgentiæ plenariæ: ſec. Authoritas cõmutandi Vota: tertiò Authoritas in illis diſpenſandi: quartò poſſe componere in malè Ablatis: quintò poſſe eligere Confeſſores, & à caſibus Sedi Apoſtolicæ reſeruatis abſolui. Priuilegia in quibus ſuſpenduntur tempore Iubilei pleniſſimi.

Et

Et adeò hæc ſuſpenduntur, quòd nec Fratres, nec ſeculares poſſunt illis gaudere; vt latiùs de hoc dixi ſupra, in verbo Cruciata in fine; & ibi etiam dixi in quo ipſa Priuilegia ſuſpendantur, & non ſuſpendantur, per Bullam Cruciatæ, & per Bullam Cœnæ: ideò ad illa me remitto. A

An poſsit recedi à Statuto confirmato.

Sed iſtis quæſtionibus Collectoris ſubnectam & ego aliam, an videlicet Statuentes poſſint recedere à Statuto confirmato per Sedem Apoſtolicam, ſeu alium Superiorem, & redire ad ius commune priſtinum, non obtenta licentia Superiorum prioris ſtatuti concludit Panor. in cap. cum acceſſiſſet, ſequenti diſtint. B

Quòd aut Statutum concernit principalem fauorem ſtatuentium, & ſic liberè poſſunt recedere; vt voluit Bart. in l. omnes Populi ff. de Iuſt. & iure, ratio eſt, quoniam tunc confirmatio habet vim cuiuſdam priuilegij, cui poſſunt ſtatuentes (ut priuilegio) renuntiare: Si verò Statutum concernit fauorem potius aliorum, nel bonum publicum, quàm merè ipſos ſtatuentes, & tunc non poſſunt recedere, ſine obtenta licentia. Et ſic intelligitur, quod voluit Bald. in l. omnium, cap. de teſtam. C *Et ratio eſt, quia ex quo Superior confirmat, videtur diſpoſitionem ſuam facere: quia omnia noſtra facimus, quibus authoritatem impartimur, in cap. Apoſtolicæ, de præben. lib. 6. inferior autem non poteſt legem Superioris tollere, facit quod notat Innoc. in antecedentibus, de Priuileg. vbi ſingulariter dicit, quòd, ſi Statutum Eccleſiæ concernit principaliter vtilitatem, vel bonum ipſius Eccleſiæ, non poſſunt Canonici expreſsè, vel tacitè illi renuntiare.*

D

PROBATIO NOVITIORVM.

Collector.

CIrca tempus probationis Nouitiorum in Ordine Fratrū Minorum, ſunt nonnulla Statuta, & conceſſa per varios Summos Pontifices, quæ poſita ſunt in dictione Nouitius, in multis §.

PROCESSIONES. E

1 Pro Fratribꝰ Mino. Obſer. & Couētualibus.

ALEXANDER VI. ſtatuit, quòd Fratres Ordinis Minorum de Obſer. in Proceſsionibus nō ſeparentur à Fratribus Conuentualibus eiuſdē Ordinis: Et declarauit, quòd in huiuſmodi proceſsionibus ille modus, & ordo circa præcedentiam obſeruari debet in Fratribus Obſeruantibus dicti Ordinis

A dinis, reſpectu Fratrum aliorum Ordinum; qui in Fratribus Conuentualibus prædicti Ordinis obſeruatur. Ita, vt nulla ſeparatio, vel diuiſio fiat inter huiuſmodi Fratres Obſeruantes, & Conuentuales, b.ſſo.56. conce.67.

LEO X. in Concilio Lateranenſi ſtatuit, quòd Fratres requiſiti à Prælatis Eccleſiarum ad proceſsiones ſolennes; pro tempore faciendas, accedere debeant ad illas: dummodò domus, ſeu loca eorundem Fratrum, non ſint remota vltra vnum

B milliare à Ciuitatibus, vel oppidis, vbi facienda eſt proceſsio, B.ſſo.25. conce.71.

Idem Leo ſtatuit, quòd, ne inter Fratres Mino. Obſer. & Conuentuales ſuper præcedentia, diſſenſio, & contentio oriatur, talis inter eos ordo ſeruetur, videlicet, quòd in proceſsionibus, & funeralibus, ac exequijs; necnon & in alijs actibus publicis in quibus Fratres Obſeruantes, & Conuentuales cõuenerint: Fratres Conuentuales, Fratribus Regularis Obſer- 3 In fauorem Fratrum Mino. Obſer.

C uantiæ locum digniorem relinquere teneantur, B.ſſo.32. conceſsione 113.

Idem Leo poſtea declarauit, tam Fratres Mino. Obſer. quã Conuentuales, in quibuſcunq; proceſsionibus, & alijs actib⁹ publicis, in quibus eos ſimul adeſſe contigerit, ſuas cruces poſſe, & debere deferre; ita tamen, quòd ſicut ipſi Fratres Obſeruantiæ Regularis locum digniorem inter omnes alios Fratres dicti Ordinis tenere debent: ſic etiam eorum cruces in 4 De præcedentia crucis Fratrum.

D parte, ſeu loco digniori proceſsionis deferri poſsint, & debeãt B.ſſo.36. conce.121.

Idem Leo ad amouendum aliquas contentiones inter Fratres Mino. Obſer. & Auguſtinenſes, & alios Mendicantes, ſuper præcedentia in proceſsionibus exortas: declarauit, quòd prædicti Fratres Mino. poſt Capitulum generaliſsimum Romæ, tempore eiuſdem Leonis celebratum: habent, & habere debent in proceſsionibus, & in cæteris actibus publicis illã præ- 5 Contra Fratres Auguſtinenſes.

E minentiam, & locum quē ante præfatum Capitulum habebãt Fratres Mino. Conuentuales. Sed in locis vbi Fratres Mino. Conuentuales nunquam fuerunt ſed ſoli obſeruantes: præcepit, vt inter Fratres Mino. Obſeruantes, & alios Fratres Ordinum Mendicantium ſequens Ordo obſeruetur. Quòd ſcilicet Fratres Mino. obſer. antiquum ſemper locum teneant, quem ordo Sancti Franciſci in ſimilibus actibus tenere alibi conſueuit: niſi conſuetudo antiquitus approbata, & legitimè obſer- Nunc iuxta Conc. Trid. ſeſſ. vltim. de Regul. c. 13. controuerſia in præcedentiis, ſedanda eſt ab Epiſcopis.

obſeruata ſecùs habeat. Super ijs autem, vt bene ſeruentur, A
dat Conſeruatores omnes Eccleſiarum Prælatos, B. ffo. 57.
conceſsione 158.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Pro Minimis.

PRoceſſionibus intereſſe, olim Fratres Minimi non poterant cogi, iuxtà eorum Mare magnum, à Iulio II. conceſſum: niſi ad aliquas ſpecificatas pro omnibus B
Mendicantium Ordinibus à Conſt. Pij V. (videlicet in feſto Corporis Chriſti, in Litanijs, & in Iubileis publicis) ſed hodie Regulares tenentur ad omnes, iuxtà Decretum Conc. Trid. quo cauetur, vt exempti omnes, tàm Clerici ſeculares, quàm Regulares, etiam Monachi, ad publicas Proceſſiones vocati, accedere compellantur; aliàs puniri poſſunt ab Epiſcopo, per cenſuras, & pœnas arbitrarias, vt ſacra Congreg. declarauit.

Seſſ. vltima de Regul. c. 15.

Ac tenentur cantare, iuxtà diſpoſitionem ſacræ Congreg. Card. ſuper C
cauſas Regularium: Declarauit tamen Sacra Congreg. Card. ſuper hoc Decretum Concilij, hoc debere intelligi, dummodò proceſſiones ſint eius generis, quòd Bulla ſupradicta, Et ſi Mendicantium, &c. comprehendit. Et dummodò Regulares non ſint ex illis Conuentibus, qui Collectanei nuncupantur; quæ in eadem Bulla excipiuntur, videlicet, in quibus Fratres arctiori clauſura degunt, ita, vt nec in Choro cantent, nec ad mortuos accedant.

Eximuntur Patres ſocie. Ieſu; vt habetur in Cōpend. eorū Priuil. verbo proceſſiones.

Ex Priuilegijs Fratrum S. Hieronymi Hiſpaniarum. D

In §.5.

P*IVS V. anno Domini 1568. conceſſit, vt quouis prætextu, aut quæſito colore, ad incedendum in publicis, & alijs Proceſſionibus ab ordinarijs locorum minime ipſi Fratres cogerentur, nec teneantur ad eas exire; Mandauitq; Archiepiſcopis, alijſq; locorū Ordinarijs, in Regnis Hiſpaniarum exiſtentibus, vt permittant ipſos Fratres hoc priuilegio pacificè vti: voluit tamē quòd cum opus fuerit, & proceſſiones publicè fiunt, eas intra eorum Monaſteria faciant, non obſtantibus quibuſuis Apoſtolicis Sinodalibus, &c. Concilijs editis Conſtitutionibus* E
Habetur in Compend. priuileg. eorundem Fratrum, collecto à P. Garſia f. 153.

Conc. Trid.

Quoad præcedentiam in proceſſionibus obſeruandam Concilium Trid. ibidem, ſtatuit, ut controuerſias omnes de præcedentia, quæ perſæpe cum ſcādolo oriuntur inter Eccleſiaſticas perſonas, tàm ſeculares, quàm Regulares, Epiſcopus amota omni appellatione componat.

Incipit diuina, diſponēte.

Sed à Pio V. in Conſt. 69. in anno 1568. ordinatum fuit, vt Fratres

tres

A *tres Dominicani in omnibus præcederent, vt prius approbati : ſed po-*
ſtea Greg. XIII. in conſt. 86. in anno 1580. ordinauit, vt ſecundùm
antiquitatem loci prius in ciuitatibus fundati, & non ſecundùm Reli-
gionis antiquitatem præcederent: & licèt Fratres de Obſeruantia præ-
cederent Fratres Conuentuales virtute Bullę 21. Leon. X. Hodie tamē
ſub iudice pendet in ciuitate Neapolitana.

Verba autem conſtit. ſupradictæ Greg. ſunt iſta.

E*X poſcit paſtoralis officij munus & infra de nob. attributę poteſta-*
B *tis plenitudine, volumus, quòd quicunq; ex dictis Fratribus Men*
dicantibus inter ſe de pręcedentia huiuſmodi contendentibus, aut con
fratribus Confraternitatum prædictarum, inter quos lites, præmiſſorum
occaſione ortæ iam ſint; ſeu oriri contigerit in futurum, quòd in quaſi
poſſeſſione præcedentiæ, ac iuris precedendi ſunt, ij (quibuſcunq; recla-
mationibus, aut appellationibus prorſus remotis) in proceßionibus tā
publicis, quàm priuatis, præcedere debeant. Quando verò non probe-
tur, aut non conſtet de quaſi poſſeßione præcedentiæ huiuſmodi, inter
C *Fratres quidem Mendicantes, ij, qui antiquiores in loco controuerſiæ:*
inter confratres uerò, inter ſe litigantes ij, qui prius ſaccis uſi ſunt in
proceßionibus tàm publicis, quàm priuatis, pręcedere habeant, ita ut,
ſi contingerit noua Monaſteria, aut domus alicuius Ord. Mendicantium
in loco, in quo alterius Ord. ex dictis Mendicantium Monaſteria prius
erecta, & inſtituta ſint, ille Ordo, qui prius Monaſterium in loco habue-
rit, præcedat, &c.

D PROCVRATORES FRATRVM, SEV SYNDICI.

INNOCENTIVS IV. conceſsit Miniſtris Fra- 1 De inſtitutione Procuratorum.
trum Mino. auctoritatem, quatenus in prouin
cijs eis commiſsis; per ſe, vel Fratres ſuos qui-
bus id duxerint committendum, poſsint con-
ſtituere, vel nominare aliquos viros idoneos,
Deum timentes, qui ſecundùm indigentiam Conuentuum, ſeu
E domorum prædictorum Fratrum, poſsint res conceſſas Fratri-
bus huiuſmodi auctoritate Apoſtolica petere, ac vendere, cō-
mutare, alienare, tractare, expendere, permutare, & in Fra-
trum vſum conuertere. Conceſsit etiam, quòd liceat prædi-
ctis Miniſtris præfatos viros ſic conſtitutos remouere, alioſq;
ad prędicta exequēda ſine difficultate aliqua ſubrogare, quo-
ties videbitur opportunum, B. fo. 29. Et ffo. 113. conce. 247.

Poſt Declarationem Nicolai III. non poſſunt Fratres facere Collect.
prædi-

prædictam denominationem : ſed prout infra ordinatum eſt A per Martinum, IV. & V.

1 Interdictū. CLEMENS IV. conceſsit, quòd Procuratores negotiorũ Fratrum Mino. poſsint tempore interdicti in locis prædictorum Fratrum audire Diuina : niſi ipſi Procuratores cauſam dederint, interdicto, vel excommunicari ſpecialiter, ſeu interdici contigerit eoſdem, B.fo.56. & ffo.140.conce.316.

3 De Procuratorum nominatione: ſeu inſtitutione. MARTINVS IV. conceſsit Generali, & Prouincialibus, ac Cuſtodibus vniuerſis Ordinis Fratrum Minor. quòd poſsint B nominare aliquas perſonas, quæ non ſint de prædicto Ordine; quę perſonę, ſic nominatæ habeant (circa res concernentes prædictos Fratres) adminiſtrationem legitimam, & generalẽ, ac liberam. Et decreuit, quòd tales perſonæ ſint veri, & legitimi adminiſtratores OEconomi, Syndici, & Actores, q res prędictas, & rerum prædictarum prętium, nomine Romanę Eccleſiæ recipiant, & per eoſdem, in Fratrum prędictorum vtilitates (prout eis licet ex Regula, vel declaratione Regulę) cõ C uertant, quando à prædictis Miniſtris, vel alijs Fratribus, de aſſenſu eorundem Miniſtrorum fuerint requiſiti. Et generaliter conceſsit, quòd prędictæ perſonæ habeãt facultatem procurandi in omnibus cauſis, pro rebus, & locis ad Eccleſiam Romanam ſpectantibus, & ipſorum Fratrum vſui conceſsis. Necnon pro immunitatibus, libertatibus, iuribus, ac Priuilegijs eorundem Fratrum, & ſuorum Conuentuum, ſeu domorum, B.fo 46. Et ffo. 129. conce. 290. D

Collector. Aduertendum eſt circa prædictam conceſsionẽ, quòd Guardiani, etiam cum toto ſuo Conuentu, non poſſunt prædictos Procuratores, vel Syndicos nominare, quia hoc ſolùm conceditur Miniſtris, & Cuſtodibus. Et ſimiliter eſt aduertendum, quòd Miniſtri, ſeu Cuſtodes, non inſtituunt præfatos Procuratores, vel Syndicos: ſed ſimpliciter nominant, & ſic nominati per illos, inſtituuntur à Summo Pontifice pro Procuratoribus, & Syndicis ſuæ Sanctitatis, & Eccleſiæ Romanę, ad quã E pertinent res conceſſę Fratribus, quando dantes non ſeruauerunt ſibi dominium, & quando huiuſmodi res ſunt tales, quarum vſum licet Fratribus prædictis habere. Vnde ſequitur, quòd reſpectu rerum, in quibus dantes reſeruauerunt ſibi dominium, aut quarum vſum non licet, vel aliquando non licuit Fratribus habere, nihil poſſunt agere Procuratores, vel Syndici.

Idem

A Idem Martinus conceſsit Procuratoribus Fratrum Minorum in Curijs Eccleſiaſticis, & ciuilibus laborantes pro defenſione Ordinis prędictorum Fratrum, Eccleſiarumq; ſuarum; ſingulis annis indulgentiam centum annorum, b. ffo. 260. conceſsione 663. 4 Indulgētiæ.

NICOLAVS IV. fecit conſimilem conceſsionem circa Procuratores, vel Syndicos; prout fecerat Martinus IV. in conceſsione ſuprapoſita, §. 3. Et habetur, B. fo. 13. Et ffo. 107. con- 5
B ceſsione 230.

Concilium Conſtantienſe ſtatuit, quòd Generalis Fratrum Minorum poſsit, & debeat in Conuentibus ſibi ſubditis tollere quæcunq; ſuperflua, ſiue ſint in rebus mobilibus, vel immobilibus, quantùm fieri poterit bono modo, habito ſemper cōſilio antiquorum, & diſcretorum Fratrum ſuorum. Et voluit, quòd præfatus Generalis eligat (ſi opus fuerit) aliquas perſonas fideles, qui prædictas ſuperfluitates, auctoritate dicti 6 Generalis Miniſter. Paupertas.
C Concilij vendant, & commutent, aut alids in operibus conuertant, B. fo. 26. Et ffo. 110. conceſsione 236.

MARTINVS V. literas Martini IV. ſuprapoſitas, §. 3. approbauit, & fulminauit, illas inſerendo de verbo ad verbum; & conceſsit Miniſtris, & Cuſtodibus, ac alijs Fratribus Mino. quòd literis prędictis, ac omnibus in eis contentis liberè, & licitè vti valeant, tandiu, & quouſq; per Sedem Apoſtolicam aliud in pręmiſsis eidem Ordini vtilius fuerit ordinatum. Nō 7
D obſtante conſtitutione Ioannis XXII. Quæ incipit Ad conditorem: per quam prædictis Fratribus: ne literis, & conceſsione præfatis, ſine ſpeciali Sedis Apoſtolicæ licentia vterentur: prohibitum fuerat, b. fo. 38. Et ffo. 38. conce. 42. prope finem. Cōtra Ioānem Papam XXII.

Idem Martinus confirmauit Conſtitutiones, quæ vulgariter appellantur Martinianæ, quas quidam Legatus à latere præfati Pontificis ordinauerat; in quibus quoad Procuratores Fratrum habetur ſequens Statutum. 8

E Statuimus, & ordinamus, iuxtà declarationem Nicolai III. & Clementis V. ac Martini IV. & V. quòd quilibet Conuentus, ſeu locus habeat ſuum Procuratorē, OEconomum, Syndicum, & Actorem; cui omnis eleemoſyna pecuniaria, & alia, quæ ad pecuniam reduci poſſunt, integraliter aſsignentur. Qui eaſdem diſpenſare debeat legàliter, & fideliter pro reparatione Conuentuum, & locorum, ac alias quoq; neceſsitates Fratrum pro tempore occurrentes. Et infra. In omnibus autem, Statutū generale.

tem,

tem, quæ vltra hoc magis videntur arctare Fratres, ſiuè ex declaratione Clementis, ſiuè quacunq; alia declaratione Summorum Pontificum, vel aliorum quorumcunq; Apoſtolica nobis auctoritate commiſſa miſericorditer diſpenſamus. Non aſtringentes eos propterea, qui voluerint prædictas declarationes ſeruare, quin ſuo voto ſatisfacientes, ſeruare valeant, & tenere. Habetur hoc fo. 233. tract. 3. Confirmatio autem huiuſmodi Statuti, & Conſtitutionum exiſtit, b.fo.38. Et ffo. 36. conce. 41. A B

Collector. Sciendum, & notandum eſt, quòd huiuſmodi ordinatione, ac diſpenſatione vtuntur Fratres Mino. Obſer. partium Italię, qui prefatas Conſtitutiones acceptauerunt, necnon, & Bullam Martini IV. ſuprapoſitam, §.3. Et ideò ipſi omnem eleemoſynam pecuniariam, & alia ad pecuniam reducibilia, aſsignant huiuſmodi Procuratoribus, ſeu Syndicis, tanquàm Nuntijs nominatis per Papam; qui nomine Papæ tenent dictam pecuniam pro Fratrum neceſsitatibus ſuo tempore expendendã. C

¶ Sed Fratres Hiſpani, & Galli, ac Alemani, qui obſeruanter viuunt: quia prædictam diſpenſationem non acceptauerunt: vtuntur Syndico ſolùm, & præcisè ad hoc, vt ſi aliquid ſuperfluum, vel inutile in Conuentu fuerit inuentum; vt puta ſi mulus, aut aſinus ſenuerit, ſiue aliquid aliud, quod vno tempore fuit neceſſarium, & poſtea non eſt: immo oportet vendi aliquid prædictorum: tunc præfatus Procurator nomine Papæ, cuius eſt Syndicus, vendat: & pretiũ in alias neceſsitates Fratrum conuertat. Et de iſto Syndico locutus eſt Nicolaus III. in declaratione Regulę, dicens, debere dari à Papa, vel à Protectore Ordinis. Et taliter vti Syndico, eſt Regulam purè obſeruare. Et talem non habere, eſt periculo ſe committere. Vix enim reperietur aliquis Conuentus, ſeu locus Fratrum Mino. qui aliquando non indigeat, vt aliquid vendatur, & renouetur. Et ſi dicas, quòd poterit vendi, & pecunia recipi, & expendi per aliquem amicum ſpiritualem, qui non ſit Syndicus Papę dico quòd hoc nequit fieri ſine tranſgreſsione voti paupertatis. Quia tunc ille amicus ſpiritualis faceret prędicta, auctoritate Fratrum, & ſic eſſet interpoſita perſona, ex quo Papa, pro huiuſmodi rebus, quarum dominium pertinet ad ipſum, & Sedem Apoſtolicam, ordinauit ſuum Syndicum, & non reliquit hoc voluntati Fratrum. Dico etiam, quòd talis amicus ſpiritualis, in ſupradicto caſu committeret furtum contre- D E

Nota.

ctando

A ctando rem alienam inuito Domino, ſcilicèt, Papa. ¶ Aliqui tamen Fratres vtuntur huiuſmodi Procuratore, vel Syndico in omnibus contentis in Bulla ſupradicta Martini IV. & V. excepto in petitione, ac receptione eleemoſynarum, & denariorum, ſeu pecuniarum aliter obuenientium, quàm per teſtamẽta; vt faciendo petere ea, quæ pro habitibus, pro defunctis acceptis, vel pro celebrandis Miſsis fuerunt promiſſa, &c. Sed tales vtuntur diſpenſatione, contra declarationem Nicolai B III. quam, ſicut & Regulam, obſeruare tenentur: cùm ſecundùm iura, declaratum, & declaratio ſint idem. Vnde, contra talia præſumentes, factum eſt quoddam Statutum in Capitulo generali, in Conuentu Lualis prouinciæ Turoniæ, celebrato anno Domini 1503. ſub forma ſequenti.

Deponantur omnes Guardiani, & pœna Proprietarij puniantur, qui ratione debiti cuiuſcunq; ſeu aliorum bonorum temporalium fecerint excommunicari, ſeu detineri, vel vexa- C ri quoſcunq; ſeculares. Subditi verò, qui talia procurauerint, pœna Proprietarij puniantur, & de Conuentu confuſibiliter expellantnr, fo. 230. tracta. 3. Et ffo. 249. in tracta. 2. Statutũ generale.

Aduertendum eſt tamen, quòd licèt Conſtitutiones ſupradictæ non fuerint acceptatæ vniuerſaliter, tamen Bulla Martini acceptata eſt à toto Ordine. Collectea

Aduertendum eſt inſuper, quòd extra caſum, quo aliquid cõceſſum vſui Fratrum, cuius dominium attinet ad Papam, debet D vendi: non indigent Fratres huiuſmodi Procuratore, vel Syndico. Et in caſu quòd hæredes vellent defraudare eos legatis in teſtamentis, habent duplex remedium, prout poſitum eſt ſupra, in dictione Hæreditas, in fine Conceſsionum. Qui autem latiùs videre voluerit materiam hanc Procuratorum, & Syndicorum, reperiet eam optimè diſcuſſam, & elucidatam in tractatu, intitulato Speculũ Fratrũ Minorũ, propè finẽ additionũ articuli 5. declarationis Nicol. III. Et in additionib' articu- E li 11. Vide ibi, ac nota benè; & ſic in hac materia non errabis.

EVGENIVS IV. literas prædictorũ Martini IV. & V. de verbo ad verbũ in ſuis literis inſeruit, decernẽs, quòd hmõi literis eadẽ fides adhibeatur vbicunq; ſicut originalib' literis prędictorũ Pontif. adhiberẽtur, ſi oſtẽſæ forent. Noluit tamen, vt per hoc aliquod ius de nouo acquireretur prędictis Fratrib': ſed, quòd antiquũ ius (ſi quod habebant) tantummodo eis conſeruaretur, b. fo. 40. Et ffo. 38. conce. 42. in fine.

10 Pro Syndicis Monialiũ Sanctę Claræ & Tertiariorum.

SIXTVS IV. in Bulla aurea conceſsit, quòd Procurato A
res, Syndici Monialium S. Claræ, & tertij Ordinis Fratrũ, &
Sororum, eiſdem Priuilegijs, & immunitatibus, gratijs, fauo-
ribus, conceſsionibus, indultis ſpiritualibus, & temporalibus
Procuratoribus, Syndicis Fratrum Minorum, & Prædicato-
rum conceſsis, & in poſterum concedendis, gaudeant; prout
latius habetur ſupra, in dictione Communicatio priuilegio-
rum §.2.

11 Indulgētię.

INNOCENTIVS VIII. conceſsit, vt Procuratores B
Fratrum Minorum, eorunq; ſubſtituti, liberi, parẽtes, fratres,
ſorores, & vxores eorum poſsint promereri indulgentias Sta-
tionum, & alias Fratribus prędictis conceſſas: dicendo in Ec-
cleſijs huiuſmodi Fratrum quinq; Pater Noſter, & totidem
Aue Maria, pro felici ſtatu Romanę Eccleſiæ, ō. fo. 95. Et ffo. 70.
conce. 162. Et ffo. 99. conce. 367.

12 Cōicatio Priuilegiorum.

CLEMENS VII. conceſsit vni Syndico, & Procuratori,
cum illius vxore, & liberis, præſenti, & futuro ſingularum do- C
morum, & Monaſterij Fratrum Minorum Regularis Obſer-
uantiæ, ac Monialium Sanctæ Claræ, Conceptionis, & Annun-
ciationis Ordinum, & Sororum tertij Ordinis Sancti Franci-
ſci, pro tempore ſeruienti: quòd perpetuis futuris tempori-
bus ipſi, & eorum quilibet, omnibus, & ſingulis indulgentijs,
& peccatorum remiſsionibus, fauoribus, & gratijs, quibus
Fratres Ordinis, & Obſeruantiæ prædictorum vtuntur, po-
tiuntur, & gaudent, ſeu vti, potiri, & gaudere poterunt quo D
modolibet in futurum, vti, potiri, & gaudere poſsint, & va-
leant, B.

13 Exemptio.

Idem Clemens conceſsit præfatis Syndicis, & Procuratori-
bus, quòd ſuper quibuſuis cauſis, & rebus, ipſos Syndicos, &
Procuratores concernentibus, ciuilibus, & criminalibus, &
mixtis: non niſi coram Iudicibus Conſeruatoribus domorum
illarum, quarum ipſi Syndici & Procuratores fuerint: de iu-
ſtitia reſpondere teneantur. Inhibuitq; ſub excommunicatio E
nis latæ ſententię pœna vniuerſis, & ſingulis iudicibus, & com-

Excōicatio.

miſſarijs Eccleſiaſticis, & ſecularibus, quacunq; auctoritate
fungentibus: ne de cauſis contra dictos Syndicos, & Procurato
res motis & mouendis, directè, vel indirectè, quouis quęſito
colore, ſeu prætextu, ſe intromittere quoquomodo de cętero
audeant, vel præſumant, B.

PRO-

A # PROFESSIO FIDEI.

QVòd priùs titulus iſte ab authore huius Compendij non fuit appoſitus, ex eo fuit, quia eo tempore, talis Fidei Profeſſio facienda, non erat ordinata: at quia poſtea eſt iam ordinata, ideò, vt valde neceſſarium, ponere uolui, ad hoc, vt ſciatur à quibus, quomodo, & quando ſit facienda.

Capuccini annotatio.

Eſt ergò ſciendum, quòd Sancta Synodus Tridentina ſtatuit, quòd
B qui cathedralibus, & ſuperioribus Eccleſijs præficiuntur, vel quibus de illarum dignitatibus Canonicantibus, & alijs quibuſcunq; beneficijs curam animarum habentibus prouideri continget, publicam orthodoxę fidei profeſſionem facere, ſeq; in Romanæ Eccleſiæ obedientia permanſuros ſpondere, & iurare teneantur.

Conc. Trid. ſeſſ. 24. c. 1. & 12. & ſeſſ. 25. c. 2. de reform.

Cuius fidei profeſſionis formam bonæ memoriæ Pius IV. edidit, & mandauit etiam idem ſeruari, per quoſcunq, quibus de Monaſterijs, Cōuentibus, Domibus, & alijs quibuſcunq; locis Regularium, quorum-
C cunq; Ordinum, & Militiarum quoq; nomine, vel titulo prouidebitur; vt in Bulla 114. iniunctum nobis, &c.

Forma profeſſ. Fidei.

Idcirco in fine huius Compendij, fol. 19. Bulla 8. huiuſmodi Bullam Pij IV. continentem formam profeſſionis fidei, cùm quibuſdam alijs bullis, apponere volui; vt prouiſi de Conuentibus, & Monaſterijs, ſciāt quid agere teneantur

Incipit iniunctū nob. ann. 1564.

Et eſt primò aduertendum, quòd Prælati Regulares, ſine dubio, teneri etiam videntur facere prędicta Fidei Profeſſionem, per extenſio-
D nem, quā Pius IV. fecit d. cap. 12. de reform. ſeſſ. 24. Conc. Trid. & quòd ſufficeret, vt eam facerent intra duos menſes ab adepta poſſeſſione ſuæ pfęcturæ; vt idē Conc. in eodē c. exprimit: attamen nō eſſe in vſu, Illuſt. Cardinales, alijq; Doctiſſimi viri conſulerunt, & ſic iā obſeruatur.

Prælati Regulares tenētur facere hāc fid. profeſſ.

Secundò notandum, quòd ſi quis Clericus, vel alius prefectus, adeptus Parochialem Eccleſiam, vel aliud beneficium, uel præfecturam, per ignorantiam, incogitantiam, vel inaduertentiam, non fecit profeſſionem fidei ſupradictam, coram Deo, & in foro conſcientiæ non pec-
E cauit mortaliter, nec obligatur ad reſtituendos fructus: tenetur tamen illam poſtea facere, prout ſic conſulit Nauar. in lib. 1. ſuorum conſil. tit. de Sātiſsima Trinitate, & fid. Cathol. conſ. 2. 3.

Si non fieret quando peccatur.

Tertiò notandum, quòd tempore Pij V. fuit à Sacr. Congreg. Card. reſponſum, vt Prædicatores, tempore, quo petent benedictionē ab Epiſcopo prædicandi, ſi ab Epiſcopo exigeretur ab eis hæc profeſſio, teneantur eam facere: vnde, licèt eā pluries alias feciſſent, & ab Epiſcopo alia interim exigeretur, tenerentur eam facere & ſic etiam Lectores, &c.

Cardinal. reſponſum. Prędicatores quando tenentur.

Et ſi ab ipſis non requireretur, crederem quòd eam non faciendo, nō incìderent in excomm. Et id, quod dicitur in illa Conſt. 114 per Sacrū Conc. Trid. Fiat profeſſio fidei etiam ab illis, qui ſunt de aliquo canonicatu prouiſi, vel de quouis beneficio alio Eccleſiaſtico, intelligitur de his, quæ in uita conferuntur; vt à Clauſtralibus practicari iam videtur, cuius profeſſionis formam ponit in ſupradicta conſt. 14. Pij IV. A

Omnes Lectores tenētur.

Quartò notandum, quòd idem Pius IV. per aliam Bullam 112. in ſacroſancta, &c. ad hanc fidei profeſſionem teneri voluit omnes Doctores, Magiſtros, Regentes, & alios cuiuſcunq; artis, ac facultatis profeſſores, ſiue Clerici, aut laici illi ſint, vel cuiuſcunq; Ordinis Regulares, quòd docere uel promoueri voluerint: Et Sacra Card. Congreg. ſup. Conc. Trid. ſeſſ. 24. cap. 22. de reform. ad hoc comprehendi declarauit in Bulla prędicta Pij IV. etiam docentes prima principia Grāmaticæ, Arithmeticæ Muſicæ, & aliarum artium, licèt publicam ſcholam non faciant, ſed in proprijs domibus doceant; & ſuper hoc faciant informationem, & proceſſum ſummarium, quantum Epiſcopo ſufficere videbitur, qui omnes promouentes vltra excomm. latæ ſententiæ, etiam ipſo facto omnium, & ſingularum dignitatum, beneficiorum, officiorum feudorum Eccleſiaſticorum, in priuationis pœnam, eo ipſo, incurrunt, & inhabilitatis ad illa, & ad alia in poſterum obtinenda, & eſt Epiſcopalis abſolutio, vt tenet auctor catecheſis Neapolitanæ lib. 3. de excommun. nu. 129. Legentes autem, aut promoti, ſine præuia fidei profeſſione non incurrunt cenſuram, ſed peccatum, ac nullitatem gradus, ſeu promotionis: quia tantùm incurrunt promouentes, aut permittentes, vt ſupra. At in Diœceſi Neapolitana dictam excom. incurrunt etiam ſupradicti legentes, &c. quoad tamen non exemptos; vt eſt uidere in ſynodo Prouinciali Neapolitano, celebrato anno 1576. & ſic determinatur in catecheſi, vbi ſupra.

Cōgregatio Cardin. Etiam docētes grammaticam, muſicam.

Catecheſis f. 204. in noua impreſſione.

B C D

PROFESSIO FRATRVM MENDICANTIVM.

Collector.

CIrca profeſsionis emiſsionem in Ordinibus Fratrum Mēdicantium factam, vel faciendam, ſunt multa, & varia conceſſa, per multos Summos Pontifices, quæ poſita ſunt in dictione Nouitius; vbi in margine habetur hęc dictio Profeſsio. E

PROMOTIO AD ORDINES.

Collector.

QVoad Promotionem ad Ordines ſacros; præſertim ad Sacerdotiū, fecerūt aliqui Sūmi Pontifices aliquas Conceſsiones, & diſpēſationes, in fauorē Fratrū Mino. ac nonnulla alia

A alia pertinentia ad Promotiones conceſſerunt,quæ poſita ſunt in dictionibus Ordines ſacri, & Diſpenſatio, §.11.& 12. & 13. ac 22.

PROTECTOR ORDINIS.

1 Officia Ordinis. Correctio.

B GREGORIVS IX. diſtrictè inhibuit: nè Cardinalis Protector Ordinis Fratrum Minorum ſe intromittat in rebus pertinentibus ad officia, & gubernationem, ſeu correctionem Fratrum dicti Ordinis: niſi, quando prædicti Fratres, aut aliqui ipſorum aliquid committerẽt cõtra tres articulos in Regula prędictorum Fratrum contentos, videlicet, quando deuiarent ab vnitate Fidei,vel ab obedientia Romanæ Eccleſiæ: aut ab obſeruantia ſuæ Regulæ. Ita quòd di- C ctus Ordo, & Fratres eiuſdem Ordinis, in nullo ſint ſubiecti Protectori huiuſmodi: niſi duntaxat in caſu,quo ipſorum Fratrum communitas, vel generale Capitulum (quod abſit) à prędictis articulis, vel eorum aliquo deuiarẽt. Decreuit etiã, irritum, & inane quicquid ſecus factum fuerit. ¶ Statuit inſuper, quòd Fratres prædicti Ordinis,recurrentes ad Protectorem, tanquam ad Prælatum, pro licentijs, vel alijs conſimilibus: puniantur grauiter, & actibus legitimis, & officijs Or- D dinis ſint ſuſpenſi ipſo facto, B.ffo 137. conceſsione 304.

Nota.

2 Declaratio pręcedentis cõceſſionis.

SIXTVS IV. approbauit literas ſupraſcriptas Gregorij IX. inſerendo illas de verbo ad uerbum; & robur perpetuæ firmitatis obtinere decreuit. Ac etiam declarauit, quòd nec adhuc in præfatis tribus caſibus habeat auctoritatem pręfatus Protector, quando non vniuerſi, ſed ſolùm aliqui prædicti Ordinis profeſſores, in quouis numero, à Fidei vnitate, ac Sacroſanctę Romanæ Eccleſiæ obedientia deuia- E rent, vel Regulam pręfatam non obſeruarent, B. ffo. 138. conceſsione 304.

3 Pro Monialibus Sanctę Clarę.

VRBANVS IV. ſtatuit, quòd Moniales Sanctæ Clarę ſint ſubditæ Cardinali, qui pro tempore fuerit Protector Ordinis Fratrum Minorum, & illi teneantur firmiter obedire. Et quòd huiuſmodi Protector habeat curam, & regimen dicti Ordinis S. Clarę: necnon, & perſonarum inſiſtentium ſeruitijs Monaſteriorum huiuſmodi Ordinis .ſ. Capellanorũ.

Oblatorum, & Familiarium. Et quòd tam per ſe, quàm per A viros idoneos, quoties expedire viderit, viſitationis officium impendere ſtudeat, corrigendo, & reformando, tàm in capite, quàm in membris; quæ correctionis, & reformationis officio nouerit indigere. Inſtituendo etiam, ac deſtituendo, & ſtatuẽdo, ac diſponendo; prout ſecundùm Deum viderit expedire, b. fo. 291. tractatu 3. & ffo. 319. tractatu 2.

4 De ingreſſu Monaſteriorum ſanctæ Claræ. MARTINVS V. ſtatuit, quòd præfatus Protector non poſſit vllo modo dare licentiam aliquibus perſonis, ad ingrediẽdum Monaſteria S. Claræ, inconſulto Romano Pontifice, ſeu abſq; Sedis Apoſtolicæ licentia ſpeciali, b. ffo. 63. conce. 41. B

5 Pro Monialibus Sãctę Clarę. IVLIVS II. conceſsit, vt Prouinciales Fratrum Mino. habeant eandem poteſtatem, & facultatem circa Moniales Sanctæ Claræ illorum curæ commiſſas, quam Vrbanus IV. in Regula prædictarum Monialium commiſit Protectori dicti Ordinis, B. fffo. 72. conce. 220.

Collector. Aduertendum eſt, quòd huiuſmodi poteſtas Protectoris, C debet, intelligi ſicut poſtea fuit reſtricta p Martinum V. vt dictum eſt ſupra immediatè: quamuis aliqui minus docti, aliter opinati fuerint. Nota. Et adhuc poſſet non immeritò dici, quòd præfata Conceſsio Iulij fuit ſubreptitia, & per conſequens nullius valoris: quia in relatione non fuit expreſſum, qualiter prædicta poteſtas Protectoris ab Vrbano conceſſa, fuerat poſtea reſtricta per Martinum V. forſitan enim, ſi hoc fuiſſet expreſsũ, non conceſsiſſet ille generaliter, & abſolutè, prout conceſsit. D

6 Idem Iulius ſupraſcriptas literas Gregorij IX. & Sixti IV. approbauit, & confirmauit, b. fffo. 88. conce. 253.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

Quoad §. 1. vbi ponitur Priuilegium, ſeu Conceſſio Grego. V. prohibentis Fratribus Mino. ſub ſuſpenſione ipſo facto, nè petant à Protectore facultatem aliquam aliter, quàm ibi ab eo prouidetur. Notandum, quòd iſta ſuſpenſio, ipſo facto iam non ualet, ſecundùm eos, qui tenent, quòd Six. IV. reuocauit omnes pœnas Statutorum, & Declarationum etiam Papalium ſuorum prędeceſſorum, vt infrà, tit. Statuta, §. 1. habetur, ibi vide. E

Quoad §. 5. vbi Collector agit, an poteſtas Protectoris conceſſa per Iulium II. noſtris Prouincialibus, ſuper Moniales, debeat intelligi reſtricta, an abſoluta: latius dictum eſt ſupra, in his annotationibus, tit. Ingre-

A *Ingredi, ſuper 4. notabili Collectoris, ibi videatur.*

Quoad §.6. notandum, quòd ipſe Iulius II. ſſſ. 88. ff.255. approbãs ſupradictas literas Greg. IX. & Six. IV. inſuper excommunicationẽ ipſo facto infligit contra non obedientes Protectori, in pertinentibus ad ſuum officium, ibi expreſſum, & limitatum.

PROVINCIALIS.

B DE multis attinentibus ad Prouinciales Fratrum, dictum eſt in dictione Miniſtri. Collector.

PROVINCIA.

NICOLAVS IV. ſtatuit, & ordinauit, ac diſtrictè inhibuit, nè in Ordine Fratrum Mino. fiat diuiſio alicuius Prouinciȩ, vel nouarum prouinciarum multiplicatio, abſq; Romani Pontificis licentia ſpeciali, per eius patentes literas concedenda, faciente plenam, & expreſſam de huiuſmodi Statuto, & ordinatione, ac inhibitione mentionem: decreuitq; irritum, & inane, ſi ſecùs in hac parte contigerit attentari, B.fo.53. Et ffo. 136. conceſsione 303. 1 Prohibitio multiplicationis prouinciarum. C

IVLIVS II. fecit duo Statuta, circa ædificationem domorum Ordinis Fratrum Minorum, in alienis prouincijs, quæ habentur in dictione Ædificare, §. 11. & 12. 2

D

QVARTA PORTIO.

CIrca quartam portionem, qualiter non teneãtur Fratres Minores ad illius ſolutionem, factæ ſunt multæ Conceſſiones prȩdictis Fratribus, ac etiam alijs Mendicantibus, inter quas potior videtur illa, quȩ facta eſt Fratribus Carmelitanis; vt habetur in dictione Canonica portio, §.5. & 9. Et ibidem habentur omnia, quæ circa quartam reperiuntur E conceſſa, in oĩbus §§. vbi in margine ẽ appoſita hȩc dictio, Quarta. Collector.

QVÆSTVARE.

GREGORIVS IX. præcepit vniuerſis Eccleſiarum Prælatis, quatenus, ſi in ſuis iuriſdictionibus inuenti fuerint aliqui prædicantes, & quæſtum pecuniarum quærentes, de Ordine Fratrum Minorum ſe eſſe dicentes, capiant illos, & tanquam falſarios con- 1 Prædicatores.

demnent eoſdem: nè Religio prędictorum Fratrum (qui pau- A
pertatem profeſsi ſunt) per hoc infamari contingat, B. fo. 25. Et ffo. 109. conceſsione 234.

De Fratrib' Mino. Obſe. & conuen. 2 CALIXTVS III. prohibuit ſtrictè, ſub excommunicationis pœna: nè Fratres Minores Conuentuales, ſub nomine Fratrum Minorum obſer. nec è contra, aut ſub nomine locorum aliorum quæſtuare aliquo modo præſumant, B. fo. 6. Et ffo. 90. conce. 197. propè finem.

Collector. Pręfata conſtitutio reuocata eſt per Bullam Pij II. B. fo. 8. B
Et ffo. 92. conce. 200.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVoad §. 1. vbi ponitur Priuileg. Greg. IX. notandum, quòd idē conceſsit Fratribus Ordinis Prædicatorum, Bonif. IX. ff. 118.

RECIPERE. C

Diſtinctio materiæ infraſcriptę.

Collector. LIcèt ad hanc dictionem Recipere, poſsint reduci multa Priuilegia: tamen, quia iam ſuperius in varijs dictionib' poſita ſunt, ſufficiet hic illa diſtinguere, & ad propria loca remittere. De multiplici nanque receptione fit mentio in prædictis Priuilegijs. ¶ Et primò de receptione Fratrum ad habitum, & ad profeſsionem. De hoc autem habetur in dictione D
Nouitius, in multis §§. Et in dictione Simonia, §. primo. Et in dictione Abbatiſſa, §. 8. ¶ Secundò, quoad bona Nouitiorum, & Apoſtatarum, redeuntium ad obedientiam, quid poſsint de huiuſmodi bonis recipere Fratres prædicti, continetur in dictione Nouitius, §. 12. & 21. Et in dictione Bona, §. 13. Et in dictione Hęreditas, §. 2. & 3. & 4. ¶ Tertiò, qualiter Fratres, in Ordine Mino. profeſsi, nequeant recipi à Fratribus aliorum Ordinum, dictum eſt in dictione Apoſtatę, in multis §§. Et alia, E
pertinentia ad idem, ponuntur hic infra, §. 3. & ſequentibus, vſq; ad 11. ¶ Quartò, circa receptionem Sacramentorum, qui quando, & quomodo poſsint ea recipere à Fratribus præfatis: habetur in dictione Communicare, §. 3. & 4. ac ferè in reliquis §§. ibi contentis. Et in dictione Sacramenta. ¶ Quintò, qualiter Prælati Eccleſiarum teneantur recipere prædictos Fratres, ponuntur aliqua infra, §. 1. & 2.

HO-

A HONORIVS III. præcepit in principio Ordinis Prælatis Eccleſiarum, quatenus Fratres Minores, cùm ad eos declinare contigerit, recipiant eos, ſicut Catholicos, & fideles: ac eis ob reuerẽtiam diuinam, & ipſius Pontificis, ſe exhibeant fauorabiles, & benignos, b.fo.18. Et ffo.22. conceſsione 1. Et fffo. 83. conceſsione 241. 1

B GREGORIVS IX. præcepit ſimiliter Eccleſiarum Prælatis, quatenus Fratres Minores ad eos accedentes, reciperent benignè, ac charitatiuè (vt potè Catholicos, & fideles; ac circa lucrum animarum, & euangelizationẽ verbi Dei inſiſtentes) tractarent; eiſq; in ſuis neceſsitatibus fauorabiles, & propitij exiſterent; credendo firmiter, ac de ipſis certam habendo fiduciam, quòd cum ſpiritu viuant, ſpiritu & ambulent, b.fo. 20. Et ffo. 22. conceſsione 5. 2

C INNOCENTIVS IV. præcepit Abbatibus, & Conuentibus Ordinis Ciſtercienſis, quatenus omnes Fratres, quos de Ordine Fratrum Minorum receperant, remitterent ſine aliqua difficultate ad Miniſtros Prouinciales, & quòd à talium receptione de cætero abſtinerent, b. fo. 21. & ffo.23. conce.8. 3 Prohibitio.

ALEXANDER IV. inhibuit diſtrictè vniuerſis Abbatibus, Prioribus, Præpoſitis, & Conuentibus Monaſteriorum ſancti Benedicti, Ciſtercienſis, Sancti Auguſtini, Præmonſtraten. D Camaldulen. Vallis vmbroſæ Ordinum: nè, prætextu quaruncunq; literarum à Sede Apoſtolica generaliter, vel ſpecialiter obtentarum, ſeu obtinendarum, quæ de præſentibus literis plenam, & expreſſam non facerent mentionem: non recipiant Fratres profeſſos Ordinis Minorum ſub pœna excommunicationis ipſo facto incurrenda; à qua nequeant abſolui, niſi perſonaliter compareant ante Romanum Pontificem, vel Sedem Apoſtolicam. Et decreuit, irritum fore, & inane quicquid in E contrarium factum fuerit, vel attentatum, b.fo.28. Et ffo.28. conceſsione 20. 4 Prohibitio. Excõicatio.

BENEDICTVS XI. decreuit, nè aliquis Frater cuiuſuis Ordinis Mendicantium poſsit tranſire ad Ordines Monachorum Nigrorum, vel Ciſtercienſium, vel ab eorum Abbatibus recipi, ſine Romani Pontificis licentia ſpeciali, faciente plenam, & expreſſam de Conſtitutione huiuſmodi mẽtionem, B.ffo.171. conceſsione 399. 5 Prohibitio.

MAR-

6 MARTINVS V. fecit circa prædicta quandam ampliſsimã A
prouiſionem, quæ habetur in dictione Apoſtatæ, §, 15.

7 PIVS II. ſimiliter fecit aliam eximiam prouiſionem in
præfata materia; prout habetur in dictione Apoſtatæ, §. 17.

8 PAVLVS II. circa receptionem Fratrum Minorum Obſer.
à Fratribus Conuentualibus eiuſdem Ordinis, & è contra,
fecit quoddam Statutum rigidum; ſicut poſitum eſt in dictio-
ne Apoſtatæ, §. 20.

9 INNOCENTIVS VIII. contra recipientes Fratres Mino- B
res Apoſtatas promulgauit ſententiam excommunicationis,
vt habetur in dictione Apoſtatę, §. 21.

10 Excõicatio. IVLIVS II. diſtrictè pręcepit vniuerſis Fratribus Ordi-
nis Minimorum, ſub excommunicationis latę ſententię pœna:
nè aliquem Fratrum Ordinis Minorum de Obſeruantia, ali-
quo modo, vel cauſa recipere, vel retinere præſumant; ſine
expreſſa, & ſpeciali licentia Sedis Apoſtolicæ, à volente tran-
ſire ad illos ſpecialiter obtenta. Non obſtantibus quibuſcũq; C
in fauorem dictorum Minimorum conceſsis, B. ſſto. 12. con-
ceſsione 48.

11 Excõicatio. Licentia. LEO X. inhibuit ſub excommunicationis latæ ſententiæ
pœna, omnibus & ſingulis Conuentualium, ſecundùm Priui-
legia viuentium, Pręlatis, ac Fratribus: nè aliquem ex Fratri-
bus reformatis, niſi præhabita licentia Capituli Prouincialis
Reformatorum recipere audeant; prout latè habetur in dictiõ
ne Conuentuales Fratres, §. 2. Et in dictione Licentiare Fra- D
tres, §. 1. Et originaliter, B. ſſo. 30. conce. 100.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Notandum, quòd huiuſmodi prohibitiones Alex. IV. Benedict. XI. Mart. V. &c. videntur confirmatæ per Conc. Trid. ſeſſ. 25. tit. de Regul. c. 19. vbi inhibetur ut nemo Regularis, cuiuſcunq; facultatis vigore, trã- E
ſferatur ad laxiorem Religionem. Et per conſt. 91. Pij V. ann. 1569. ut in Bullario, vbi declarat, quòd qualibet conceſſio, etiam ab ipſo facta, recipiendi Fratres alterius Religionis, intelligatur de illis à lege permiſsis; id eſt, vt ad ſtrictiorem, & non ad laxiorem.

Incipit Sedis Apoſtolicę ſolertia. *Item in ann. 1567. ab eodem Pio V. fuit probibitum, ſub indignationis ſuæ pœna; ut nullus ex Fratribus Capuccinis ad Ordinem Sancti Franciſci de Paula, nec è conuerſo ullo vnquam tempore, & quacunq;*

A etiam iuſtiſſima cauſa, etiam de licentia ſuorum Superiorum ſe transferre poſſit: quæ Bulla manet authenticca penes nos Capuccinos; & ponitur à Paſſarello in collect. priuileg. f. 116.

Prohibitio tranſitus Capuccinorũ ad Minimos & è contra.

Et in anno 1591. 27. Maij à Sacra Regul. congreg. authoritate ei conceſſa à Papa Greg. XIV. fuit decretum, poſt hoc memoratum Pij V. Motum proprium, ſub pœna tranſeuntibus, & illos recipientibus, priuationis Officiorum, & vocis actiuæ, & paſſiuæ in perpetuum ipſo facto incurrenda; ſeruandum eſſe, & ſeruari debere: quæ etiam Bulla B apud nos Capuccinos ſeruatur authentica.

Pœna appoſita à Greg. XIV.

In ann. 1578. Greg. XIII. conceſſit, vt Fratres Diſcalciati Ord. S. Patris noſtri Franciſci, poſſent recipere Fratres de Obſeruantia, vt in Conſt. 98. ad hoc nos Deus.

Et quia hodie, per Bullam Pij V. 91. ann. 1569. latam, ſunt reuocata omnia Priuilegia, præter iuris communis diſpoſitionem recipiendi Fratres alterius Religionis. Ideò quid velint iura de tranſitu Mendicantium ad Ordines monachales, eſt ſciendum, quòd hæc volunt iura C per Conſt. Mart. V. quæ ponitur in extrauag. de Regula. & incipit ambitioſè, vt nullus Frater de Ordine Mendicantium, poſſit tranſire ad aliquem Ordinem Monachalem (excepto Ordine Carthuſienſium) niſi de licentia Papæ, quæ mentionem faciat de conſtitutione Martini: aliàs ille eſſet excommunicatus, vt Apoſtata, ſimiliter cum recipiẽtes, ut ſupra habetur, in verbo Apoſtatæ, §. 15. Quòd ſi Religioſi Mendicãtes, etiam de licentia Papæ, tranſeant ad Ordinem Monachorum, non poterunt habere uocem, uel locum in Capitulo, etiam ſi ab eis concede-D retur. Nec poterunt habere Prioratum, nec aliquam adminiſtrationem, nec quæcunq; officia etiam annua: nec tanquam Vicarij, uel Miniſtri, vel loca eorum tenentes, poſſunt quodcunq; regimen animarum exercere; ſicut habetur in Clement. ut profeſſores, de Regul.

Qiiddicitur in iure de trãſitu Mendicantium ad Ordines Monachales.

Pariter hic aduertendum, quòd per Conſt. Pauli III. ann. 1537. fuit nobis Fratribus Capuccinis prohibitum recipere Fratres Minores de Obſeruantia, ſine licentia in ſcriptis eorum Prouincialium Miniſtrorum. Et licèt poſt talem prohibitionem conceſſerit dictus Pontifex, ut E poſſent eos Capuccini recipere, per conſt. tamen 26. Romani Pontificis, &c. ann. 1541. fuit talis licentia reuocata, confirmando denuò primam prohibitionem, ſub pœna excommunicationis, & inhabilitationis ad quæuis officia, & legitimos actus. Et Iulius III. in conſt. ſua 10. officij, ann. 1550. renouando dictam Pauli III. prohibitionem, declarat talem profeſſionem, ſeu receptionem, ſine dicta licentia Miniſtrorum in ſcriptis, eſſe nullam, & Capuccini recipientes eſſent ſupradictas cenſuras incurſi. Et idem poſtea confirmauit Sixtus V. anno 1586. in conſt.

Prohibitione Capuccini recipiant Fratres de obſeruãtia.

conſt.22. Pro ea,&c. quæ omnes Bullę ad Miniſtrorum inſtantiam de A *Obſeruantia fuerunt impetratę; in quibus tamen Bullis eſt aduertendum, quòd excommunicationis latæ ſententiæ abſolutio, reſeruata non reperitur.*

Capuccini poſſunt recipere Diſcalciatos.

Poſſumus tamen nos Capuccini ipſos Diſcalciatos, ſeu reformatos Fratrum Minorum Hyſpaniarum, volentes tranſire ad arctiorem Obſeruantiam Franciſcanam recipere: dummodò licentiam in ſcriptis ab eorum Miniſtris Prouincialibus obtineant, per dictam conſt. 22. Sixti V. cum ex conſt. 56. Greg. 13. ann. 1579. eſſet Cuſtodis tantùm ſuf- B *ficiens licentia.*

Diſcalciati poſſunt recipere Fratres de Obſer.

Ipſis tamen Diſcalciatis, poſſe recipere Fratres de Obſeruantia conceſſit Greg. XIII. ann. 1578. vt habetur in conſt. 99. ad hoc nos Deus, vt ſupra eſt dictum.

An autem nos Capuccini poſſemus ad aliam Obſeruantiam tranſire? & ſi reperiatur nec ne ſtrictior Obſeruantia? alibi, ab alijs recentioribus eſt tractatum, in quæſtionibus autem D. Bonau ſuper Regulam, dùm inquirit: an de iſta noſtra Religione Minorum poſſet quis trã C *ſire ad aliam, poſt factam profeſſionem, reſoluit quòd nõ, niſi per diſpenſationem Sedis Apoſtol. cùm hoc expreſsè in ipſa noſtra Reg. prohibeatur, ibi, nullo modo licebit eis exire, &c. videas tamen quid ipſi recentiores dicant.*

De prohibitionibus autem factis à Pio V. circa tranſitum Capuccinorum ad Ordinem S. Franc. de Paula, & è contra, & à Greg. XIV. quòd non poſſint recipi à Fratribus Conuentualibus Reformatis, vide Bullas poſitas in fine huius Compendij. D

An & quando poſſent recipi in vna Religione illi, qui vouerunt intrare in aliam. Vide in annotatione noſtra, infra, in verbo Votum, in principio, vbi adducuntur Priuilegia conceſſa Societati Ieſu, ac Congregat. Caſinenſi.

Et an poſsint recipi ad Ordinem deſcendentes ab infidelibus parentibus; vide infra, in verbo Nouitius, in declaratione primę Condit. Regulæ.

REFORMATIO. E

Diſtinctio materiæ infraſcriptæ.

Collector.

CIrca reformationem Fratrum Conuentualium, & ſuorũ Conuentuum, ac etiam Monialium, & Monaſteriorum ſuæ curæ commiſſorum, fuerunt multa, & varia diuerſis temporibus, per multos Summos Pontifices ordinata. Sed quia modernis temporibus aliqua ſunt Statuta, quæ ſolùm, quan-

tum ad

A tum ad huiuſmodi reformationem, obſeruari debent: ideò hæc tantùm ponentur infra, reliquis omiſsis.

CONCILIVM Conſtantienſe ſtatuit, quòd Generalis Fratrum Mino. poſsit, & debeat Conuentus ſibi ſubditos, ad ſtatum ſtrictæ obſeruantiæ conſonum reducere, &c. prout habetur in dictione Generalis Ordinis, §.3. 1

B SIXTVS IV. ſtatuit, quòd Prælati Fratrum Conuentualium Ordinum Mendicantium, teneantur debitè reformare Monaſteria ſibi ſubdita, tâm Fratrum, quàm Monialium, infra annum, poſtquam requiſiti fuerint, B.ffo.149.conce. 487. 2 De Fratribus Conuentualibus, & Monialibus.

LEO X. in Bulla Vnionis ſtatuit, & in virtute ſanctę obedientię pręcepit, quòd de cætero nullæ nouæ reformationes in Ordine Fratrum Mino. introducantur, aut fiant, abſq; Miniſtri Generalis, aut Prouincialium Miniſtrorum Reformatorũ in ſuis Prouincijs reſpectiuè expreſſo aſſenſu. Ita tamen, quòd dictæ reformationes, Miniſtro Generali, & Prouincialibus reformatis, per omnia iuxta Regulam ſubijciantur, B.ſſo.30. conceſsione 101. 3

C Idem Leo, in Bulla Concordię, ſtatuit multa circa reformationem domorum, & Fratrum Mino. Conuentualium, quę poſita ſunt ſupra, in dictione Conuentuales Fratres, §.2.& 3.& 4. & 5.& 6.& 7. ac 10. 4

D

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVoad §.3. notandum, quòd idem Leo X. ſſſo.30. prohibuit, nè quis uocet iniuriosè aliquem Fratrem Mino. aliquo nomine iniurioſo, vt pote Bulliſtam, &c. vt habetur in Conpendio, tit. Obſeruantes, §.7. ibi videatur.

E

☞ CAPVCCINI ANNOTATIO.

NOtandum pro hac materia Reformandi, quòd Reformatio debet fieri, non ſecundùm vſum, ſed iuxtà Regulam promiſſam, vt in Conc. Trid. ſeſſ. 25. tit. de Regul. cap. 1. mandatur.

De inſtitutione aũt Fratrũ Reformatorũ Ordinis Mino. ſ.p.n. Franc. de obſer-

de Obſeruantia, habes in Bullario latiſſimam Conſt. Clem. VII. in ſuprema militantis Eccleſiæ ſpecula, &c. anno D. 1532. editam, vbi inter alia, mandatur, aſſignari eis quædam loca particularia; & de Cuſtode eorum, eiuſq; officio, & auctoritate, & in officio triēnali duratione. A

Vt mandauit etiā Pius V. in Conſt. 82. iniunctū nobis anno 1560.

Quæ tamen Conſt. confirmatur, declaratur, ac ampliatur à Greg. XIII. in Conſt. 56. Cum, illius vicem, anno D. 1579. Vbi, inter alia, declarando, ſeu determinando, ait, vt ſiqui Fratres profeſſi in obſeruātia voluerint ad Reformatos tranſire, habeant (vt alij Nouitij non profeſſi) annum continuum ad deliberandum an remanere in tali ſtrictiori obſeruantia voluerint: & profeſſos, inde recedētes Apoſtatas eſſe declarari. B

Et quòd, niſi ad Capuccinos reformati ipſi, habita priùs in ſcriptis licentia Cuſtodis, tranſire poſſint.

Ac vt Nouitij, & Fratres reformandi per Cuſtodem recipi poſſint: habito tamen conſenſu Fratrum eius loci.

Miniſter Gener. Fratrum de Obſeru. tantùm, & non alij, facultatem habeant viſitandi, & corrigendi eos. C

Et quòd ipſi Reformati non retineant in eorum locis aliquem non reformandum, niſi Lectores, & Prędicatores cum ſuorum Superiorum licentia.

Capitula Cuſtodialia ſingulis annis in locis Cuſtodiæ; ad electionem Cuſtodis fieri debent. Et Cuſtodes ad triennium eligantur. Amplamq; facultatem eis tribuit. multaq; alia pro ipſis Reformatis vtilia decernit. Vt ibidem in ſupradicta Conſt. eſt videre. D

PRO REFORMATIS, SEV RECOLLECTIS in Regnis Aragoniæ, Valentiæ, & Cathaloniæ.

IDem Greg. XIII. anno D. 1581. in Conſt. 70. Ex quo nos Deus cū ſupradictam dediſſet conſtitutionem obſeruandam à Fratribus de Obſeruantia, & eorum reformatis: & tamen Reformati, contra formā dictæ Conſt. moleſtarentur ab eiſdem de Obſeruantia; ideò fecit hāc aliam vbi exemit à Iuriſdictione Miniſtrorum Prouincialium, & omniū, etiam aliorum Superiorum dictarū trium Prouinciarum de obſeruantia, omnes Reformatos, ſeu Recollectos, commorantes in Regnis Aragoniæ, & Valentiæ, ac Principatu Cathaloniæ, Ac illos penitus ab eis ſeparauit, & diſmembrauit. Et omnia eorum loca in vnam Prouinciam redigi iuſſit. Eamq; per Miniſtrum Prouincialem ab eiſdem E

A *Reformatis in Capitulo dictæ Prouinciæ eligendum, gubernari mandauit.*

Ac Prouinciam ipſam, ſub obedientia Miniſtri, ſeu Commiſſarij Generalis remanere declarauit.

Et ut Miniſter ille Prouincialis confirmationem petere habeat ab eodem Miniſtro, uel Commiſſario Generali. Qui quidem Miniſter Prouincialis, eandem facultatem, & auctoritatem habeat cum ſuis Reformatis, quàm habent alij Miniſtri Prouinciales in ſuis Prouincijs non
B *Reformatorum.*

Cæteris, in alia ſupradicta Conſt. 56. ordinatis firmis remanentibus, &c. omnia ſub excommunicationis pœna obſeruari ab ipſis Fratribus de Obſeruantia iubet.

PRO REFORMATIS DISCALCIATIS PROuinciæ S. Ioſephi in Regnis Hyſpaniarum, eiuſdem Ord. Minor. de Obſeruantia.

C

IDem Greg. XIII. anno D. 1578. in Conſt. 91. *Ad hoc nos Deus. Confirmauit, ac declarauit Regulam, & regimen Fratrum Diſcalciatorum Congregationis, ſiue Prouinciæ S. Ioſephi, in Regnis Hyſpaniarum, Ordinis Minorum S. Franciſci de obſeruantia. Ac ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ inhibuit, Superioribus, & Prælatis ipſorum Fratrum de obſeruantia, nè eos circa eorum viuendi modū moleſtare, aut in eis aliquid innouare præſumant.*

D *Eiſdemq; Diſcalciatis facultatem conceſſit recipiendi Fratres de obſeru. ad eos tranſeuntes, modo in alijs ſupradictis Conſt. præſcripto.*

Cuſtodiam S. Gregorij in Indijs Philippinis incorporauit eidem Prouinciæ S. Ioſephi.

Ac ipſos Diſcalciatos ſub iuriſdictione Miniſtri Generalis ipſius Ordinis tantùm remanere iuſſit, adeò, vt ipſe Generalis per ſe ipſum, uel alium, ſeu alios eiuſdem Ordinis Diſcalciatorum tantùm poſſit ipſos Fratres Diſcalciatos corrigere, uiſitare, ac in eos iuriſdictionem exer-
E *cere.*

PRO REFORMATIS DISCALCIATIS. Ordinis Carmelitarum.

IDem Greg. XIII. anno D. 1580. in Conſt. 98. *Pia conſideratione. Nonnulla ordinauit, de inſtitutione, & Regula, gratiiſque, & Priuilegiis Fratrum, & Monialium Diſcalciatorum primitiuam Regulam Ordinis B. Mariæ de Monte Carmelo, in regnis Hyſpan. obſeruantium*

Ac poteſtate, & officio Prioris Prouincialis Hyſpan. ac Prioris Generalis totius Ordinis. Et inter alia ipſi Reformati omnimodè fuerunt ſeparati ab ipſis Mitigatis; & ut ab uno Priore Prouinciali, eligendo ex Diſcalciatis, gubernarentur. Prouinciamq; eorum ſub obedientia Prioris Generalis totius Ordinis remanere declarauit. A

Ac Diſcalciatos ipſos ad Mitigatos, uel alium Ordinem, quàm Carthuſiens. minimè tranſire poſſe probibuit, Et alia ordinantur, ut ibidem eſt uidere.

B

REFORMATIO ORDINIS SERVORVM Beatæ Mariæ.

FVit etiam Reformatus à Pio V. Ordo Seruorum Beatæ Mariæ anno D. 1570. ut habetur in eius Bulla 103. Poſtquam nos Deo, &c. in Bullario, ubi nonnulla ad eorum Obſeruantiam, & Regimen reperiuntur ordinata, ut ibidem eſt uidere.

Reperiuntur, & alij quàmplurimi Reformati tàm Ordin. Minorum ut Reformati Fratres Conuentuales, &c. quàm aliorum Ord. Mendicãtium; quorum, cùm non potuerim pre manibus habere Summorum Pontific. Conceſſiones, ſeu Confirmationes: ideò eas hic non refero, ſed ad eas me remitto: eſſet etiam nimis prolixum eas omnes recenſere. C

RELIGIO ET RELIGIOSI.

Annotatio Cordubæ.

NOtandum, quòd de hoc tit. nihil habetur in Compendio: quia ſub alijs titulis habetur, quod hic videbatur poſſe poni, tamen nota, quòd Bonif. IX. ſſſo. 118. & Alex. IV. (ut etiam refert Gaetanus) in ſummula, tit. Excommunicatio, caſu 81. & alij Summiſtę, eo. tit. & Fioren. 4. parte Sum. tit. 12. cap. 4. §. 14. decreuerunt, Religioſos eſſe in ſtatu perfectionis, & qui aliter aſſerit publicè, & temerè, & pertinaciter, eſt ipſo facto excommunicatus, non abſoluendus, niſi per Papã. Ideò cauendus eſt modus loquendi Gerſon. in 3. parte ſumm. alphab. 21. litera t. u. & alphab. 67. litera u. x. & alphab. 68. a. c. Nam in modo loquendi, & in vocabulis ſtandum eſt communi Doctorum doctrinę, & locutioni, quamuis in ſenſu non diſcordetur, aliter vtendo uocabulis. Nam Theologia, ſecundùm Auguſtinum habet ſuam logicam. Ideò Religio eſt ſtatus perfectionis ad ſenſum communem Doctorum. De quo ſupra, in expoſitione Regulę Minorum in introductione, q. 2. latè babetur. D E

A

REVOCATIO.

QVoad reuocationem Priuilegiorum dicta ſunt in aliqua, & non parui momenti, ſupra in dictione Priuilegia.§.8. & 12. & 17. ac 25. & 27. Vide ibi. & attende ad quæſtiones poſitas in fine. Collector.

B

SACERDOTIVM.

DE attinentibus ad Sacerdotium habetur in dictione Ordines Sacri in.§.4.& 5.& 8.Ac etiam in dictione Diſpenſatio.§.12.& 14.& 15.& 22. Collector.

SACRAMENTA.

C

Diſtinctio materiæ infraſcriptæ,

QVantùm ad adminiſtrationē,& receptionem Sacramentorum Eccleſiæ, ſunt plura in Priuilegijs Fratrum Mino. contenta, quæ ſub ſequenti Ordine diſtingūtur. ¶ Primò enim ſunt aliqua pertinentia ſolùm ad Fratres inter ſe, præſertim pro tempore Interdicti. Et hęc poſita ſunt in dictione Communicare.§.8. Ac quoad Moniales ibidē.§.11. Collector.
D ¶ Secundò ſunt aliqua pertinentia ad ſuos Tertiarios,& famulos, ſeu oblatos, & familiares. Et hæc habentur etiam in dictione Interdictum 3.Et in hac dictione Sacramēta.§.2. ¶ Tertiò ſunt plura concernentia perſonas Seculares. Iſta autem continentur in dictione Communicare.§.1. & 2.& 3. & 4. & 6. & 8. in fine, ac 10. & in hac dictione Sacramenta.§.1.

E BENEDICTVS XI. ſtatuit,quòd Sacerdotes, ſeu Rectores Eccleſiarum Parochialium, ſint aſtricti miniſtrare Euchariſtiæ, & extremæ Vnctionis Sacramenta illis perſonis, quæ à Fratribus fuerint abſolutæ. Et ſuper confeſsione, & abſolutione huiuſmodi,voluit, quòd in foro pœnitentiali ſtetur ſimpliciverbo illius, qui petit Sacramenta prædicta, & aſſerit ſe confeſſum Fratribus; cùm hic de confitentis ſolius præiudicio, ſi falſum dicat, agatur. Duos tamen caſus excepit.ſ.ſi Sacerdos aſſerat eum excō- 1 Euchariſtia Vnctio extrema. Abſolutio.

Zzz muni-

municatum notoriè peccatorē,B.fo.126.Et ffo.203. cōce.502. A

Supraſcripta conſtitutio iā non ligat; quia fuit reuocata, & Collector. in contentis hic non reualidata per Sixtum.

2 LEO X ſtatuit in Concilio Lateranenſi,quòd Fratres,& Sorores Tertij Ordinis,necnon Mantellati,& Corrigiati,ac Cordellati,in proprijs domibus habitantes, teneantur in die Paſchatis tantùm Euchariſtiam, necnon extremam Vnctionem, cęteraque Eccleſiaſtica Sacramenta(pœnitentiæ Sacramento duntaxat excepto) à proprio Sacerdote recipere, B. ffo. 26 conceſsione 86. B

Collector. Collector. Pro omnibus ſecularibus.

Collector. Aduerte, quòd hic non includuntur fœminæ, promittentes virginalem, ſeu vidualem caſtitatem ſub præfato modo viuēdi: quia tales gaudent omnibus Priuilegijs Fratrum,prout ſupra ſæpe dictum eſt; præſertim in dictione Mulieres .§. vltimo.

Ex Priuilegijs Fratrum Auguſtinenſium.

3 INNOCENTIVS IV. fecit quandam copioſam conceſsionem Fratribus Auguſtinenſibus circa huiuſmodi materiam C Sacramentorum; prout habetur in dictione Eccleſiæ Fratrum .§. ſecundò.

4 EVGENIVS IV. conceſsit Fratribus Auguſtinēſibus, quòd ſi ſedes Diœceſanorum Epiſcoporū fortè vacauerint,interim omnia Eccleſiaſtica Sacramenta à vicinis Epiſcopis accipere liberè, & abſque contradictione poſsint. Sic tamen, ut ex hoc in poſterum proprijs Epiſcopis nullum pręiudicium generetur,B. ffo.247. conce. 616. D

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVoad.§.1.vbi dicit Collector, quòd illa conſtitutio Benedicti I. de qua ibi agitur;iam eſt reuocata, videatur de hoc ſupra in eodē Compēdio,tit. Abſolutio quoad Seculares 2.§.1.et tit. cōceſſiones.§.3.

SCRVPVLOSI FRATRES. E

Collector. CIrca Fratres ſcrupuloſos,ſunt generalia quoad omnes,ſcilicet, qualiter Prælati poſsint in ſcrupuloſis tangentibus conſcientias huiuſmodi Fratrum declarare, & determinare: ac ſubditi declarationi, & determinationi huiuſmodi ſecura conſcientia ſtare. Hæc autem poſita ſunt in dictione Declarare.§.4. & 5. Alia ſunt ſpecialia circa Officium Diuinum. Et

iſta

A iſta habentur in dictione Officium Diuinũ primò.§.8. & 9. 11. ac 12. & 13.

SEPELITIO, ET SEPVLTVRA.

Diſtinctio materiæ infraſcriptæ.

STatuta, & conceſſa quoad ſepulturas, & ſepelitionẽ, quædam concernunt omnes ſeculares perſonas. Alia uerò pertinent ad familiares Fratrum, uel germanos Ordinis. Reliqua reſpiciunt præciſe eoſdem Fratres. Ea, quæ concernunt ſeculares, ſub diuiduntur: quia aliqua tangunt libertatem ſepulturæ in Eccleſijs Fratrum, & delationem defunctorum ad eaſdem. Hæc autem ponuntur in .§. 1. & 3. & 4. & 5. & 10. & 11. & 17. Alia reſpiciunt ſepelitionem cum habitu Fratrum. Et iſta continentur in .§. 12. & 13. & 14. & 15. — Collector. — B

C Illa verò, quę ſpectant ad familiares Fratrum, habentur in §. 2. & 21. Quòd autem tangit perſonas Fratrum, habetur in §. 16. Et in dictione Interdictum primò.§.13. & 25.

1 — Pro omnibus ſecularibus.

D INNOCFNTIVS IV. conceſsit, vt in Eccleſijs Fratrum Mino. ſit libera ſepultura, ità, quòd nullus valeat impedimentum præſtare, quominus poſsint omnes volentes, ibidem liberè ſepeliri: ſalua tamen iuſtitia Eccleſiarum Parochialium, b. fo. 22. & ffo. 23.

Qualiter intelligantur prædicta libertas, & iuſtitia Eccleſiarum, declaratur infra à Sixto 4. in.§.5. — Collector.

2 — Pro familiaribus Fratrũ.

CLEMENS IV. conceſsit Fratribus Mino. vt eos, qui in ſuis immorantur obſequijs, poſsint (cũ deceſſerint) in Cœmiterijs ſuarum Eccleſiarum ſepelire, B. fo. 56. & ffo. 140. E conceſsione 315.

3 — Pro omnibus ſecularibus.

Idem Clemens conceſsit, quòd in Eccleſijs Fratrum Minorum ſit omnibus libera ſepultura, ut eorum deuotioni, & extremæ voluntati illorum, qui ſe illic ſepelire deliberauerint nullus obſiſtere valeat: niſi excommunicati, aut interdicti, vel publici vſurarij fuerint: ſalua tamen iuſtitia Eccleſiarum illarum, à quibus corpora defunctorum aſſumuntur, B.fo.58. & ffo. 141. conceſsione 336.

Collector. Aduerte infra quomodo Sixtus declarauit prædictam iuſtitiam Eccleſiarum in.§.7. A

4 Prohibitio. Idem Clemens diſtrictè inhibuit, ut nulli Religioſi, vel ſeculares prgſumant, ſine aſſenſu, & voluntate Fratrum Mino. aliquorum defunctorum corpora in ſuis Cœmiterijs ſepelire. Miſſa. Nec etiam in Eccleſijs prædictorum Fratrum (ipſis inuitis) audeant Miſſarum ſolennia, vel exequias pro animabus eorũ, qui ad huiuſmodi loca tumulandi deferuntur celebrare, B.fo. 58. Et ffo.141. conce. 336. B

5 Indulgẽtia. MARTINVS IV.conceſsit omnibus ſepeliẽdis in Eccleſijs, ſeu clauſtris, & CœmiterijsFratrum Mino. Indulgentiam 40. annorum, b.ffo.260. conceſsione 664.

6 Ex iure cõi. Prohibitio. BONIFACIVS VIII. vniuerſis Religioſis, & ſecularibus Clericis cuiuſcunque ſtatus vel conditionis exiſtant,in virtute ſanctæ obedientiæ, ac ſub interminatione maledictionis æternę,diſtrictiſsimè prohibuit, nè aliquos ad vouendum, iurandũ vel fide interpoſita, ſeu aliàs promittendum inducant,vt apud C eorum Eccleſias ſepulturam eligant,vel iam electam alterius non immutent. Et ſi ſecùs actum fuerit, electionem talem decreuit nullius penitus exiſtere firmitatis. Statuit etiam, vt ij, qui ſic elegerint, nec apud ſic electas Eccleſias vllatenus ſepeliri, nec alibi, nec contra votum, iuramentum, aut promiſſum huiuſmodi à ſe factum,materiam habeant veniendi, poſſint eligere ſepulturam:ſed contradictione quacunque ceſſante, ſepeliantur omnino apud illas Eccleſias,apud quas ſepeliendi de iure fuiſſent, ſi aliàs,ſepultura non electa,forſitan deceſsiſſent. Statuit inſuper, quòd ſi ijdem Religioſi, vel Clerici prædictos in ſuis Eccleſijs, uel Cœmiterijs prgſumpſerint ſepelire, ad reſtitutionem, tam ſepultorum corporum ſi petantur, quàm etiam omniũ, quæ occaſione ſepulturæ illorum peruenerint quomodolibet ad eoſdem,infra decedentium,integraliter faciendam ſint obligati. Quam niſi fecerint, Eccleſiæ ipſæ, apud quas ſepulti fuerint, necnon Cœmiteria earũdem: ex tunc eo ipſo ſint, & tandiu maneant Eccleſiaſtico ſuppoſita interdicto, donec ab eis facta fuerit reſtitutio plenaria omnium prædictorum. Habetur in c. Animarum periculis,de ſepulturis,libro 6. D E

7 Ex iure cõi. Prohibitio. Idem Bonifacius ſtatuit,quòd Religioſi, niſi à proprijs Monaſterijs adeò forſitan ſint remoti, quòd ad ea, cùm moriantur,commodè portari non poſsint, nequeãt ſibi eligere ſepulturam:

A turam: cùm velle, vel nolle non habeant: ſed ſint apud ſua Mónaſteria tumulandi. Habetur in cap. Religioſi, de ſepulturis, libro 6.

Idem Bonifacius, & Clemens V. ſtatuerunt, vt Fratres Prędicatorum, & Minorum Ordinum in Eccleſijs, vel locis ſuis, vbilibet conſtitutis, liberam, vt ſequitur, habeant ſepulturã; videlicęt, quod omnes eam recipere valeant, qui ſepeliri élegerint in locis, & Eccleſijs memoratis. Habetur in Clementina Dudum. de ſepulturis. §. huiuſmodi quoque. 8 Ex iure cõi.

B BONIFACIVS IX. conceſsit Fratribus Ordinis Prædicatorum, vt ad domos quorumcunque decedentium, qui apud prædictorum Fratrum Eccleſias ſepulturas elegerint, vel habere debuerint, cum cruce, thuribulo, & luminarijs, aqua benedicta, & alijs Cærimonijs conſuetis, etiam per aliorum Parochias perſonaliter accedere, & funera decedentiũ huiuſmodi. qui tempore vitæ ſuæ liberè elegerint: vel aliàs debuerint, ut pręfertur, ad eorum Eccleſias portare, & inibi facere ſepeliri, b ffo. 118. conceſsione 525. 9 De ingreſſu Parochiarũ.

C SIXTVS IV. declarauit ſupraſcriptam Conceſsionẽ Clementis IV. §. 3. ſ. quòd Fratres Mino. habeant in Eccleſijs ſuis liberam ſepulturam, ſic debere intelligi, quòd Fratres prædicti nullius ſuper hoc petita licentia, poſsint cum cruce proceſſionaliter ingredi Parochias, in quibus fuerint corpora defunctorum, ac corpora ipſa ad eorum Eccleſias ſepelienda deferre, vbi hoc fieri conſuetum foret: uel quando Presbyteri Parochiales requiſiti id facere, recuſauerint. Et voluit, quòd nec prędicti Fratres, nec conſanguinei defunctorum poſsint cogi (etiam prætextu cuiuſuis conſuetudinis) ad deferendum prius huiuſmodi corpora ad Eccleſias Parochiales, aut alia loca, & inibi ante, vel poſt ſepulturam aliqua Diuina Officia pro eiſdem defunctis celebrare, aut celebrari facere, B. fo. 60. Et ffo. 143. conceſsione 346. 10 De ingreſſ. Parochiarũ

D

E Circa hoc facta eſt quædam moderatio in Concilio Lateranenſi; prout infra ponitur. §. 18. Collector.

Idem Sixtus declarauit, quòd iuſtitia Parochialium Eccleſiarum, de qua in literis Clementis facta eſt mentio, ſupra. §. 3. id eſt Canonica Portio, tunc habet locum duntaxat reſpectu dictorum Fratrum Minorum, quando in eorum Eccleſijs, ſeu Cœmiterijs corpora defunctorum ſepeliũtur. Sed ſi non apud huiuſmodi loca Fratrum, ſed apud aliorum Ordinum Men- 11 De iuſtitia Eccleſiarum Parochialiũ. Canonica portio.

 dican-

dicantium profeſſores ſepeliantur, decreuit, quòd ex ijs, quæ ad Fratres Mino. prædictos, apud quos tunc corpora defunctorum non ſepeliuntur, de bonis defunctorum quomodolibet obuenientibus, quouis particulari, vel vniuerſali titulo, directè, uel per obliquum, nullam canonicam portionem dare teneantur, B. fo 60. Et. ffo. 143 conce. 346. A

12 Habitus Fratrum. Idem Sixtus decreuit, quòd illi, qui cum habitu Fratrum Minorum, aut Sororum Tertij Ordinis elegerint ſepeliri: tales in Eccleſijs, uel Cœmiterijs prędictorum Fratrum, vel Sororum ſepeliantur; etiam ſi alibi ſuam elegiſſent ſepulturam: niſi de licentia expreſſa, & aſſenſu Fratrum Domus, ſeu Conuentus illius loci: vbi tales deceſſerint, B.fo.60. Et ffo. 144. conceſsione 350. B

Collector. Vide infra qualiter LeoX.in Cōc.Latera.aliter ſtatuit,§.18.

13 Excōicatio. Idem Sixtus fecit conſimilem conceſsionem ſicut immediatè ſuprapoſitam Fratribus Carmelitanis: & excommunicauit contradictores eiuſdem conceſsionis, B. fo. 99. Et ffo. 182. conceſsione 444. C

Collector. Huiuſmodi excommunicatio iam non ligat, propter decretum Concilij Lateranenſis, poſitum infra, §.18.

14 Habitus Fratrum. Idem Sixtus ſtatuit, quòd nullus valeat dare prædictum habitum Fratrum ad ſepeliendum aliquam perſonam: niſi Guardianus domus loci, in quo talis decedere contigerit, aut alij Pręlati Superiores; uel illi, cui ipſi duxerint committendum duntaxat, & non alius quauis auctoritate, uel pręlatione fungatur. Et ſimiliter ſtatuit, quòd pręfati (quibus committit auctoritatem dandi prędictum habitum) teneantur declarare recipientibus, quòd apud eorundem Fratrum Eccleſias debēt, cùm obierint, ſepeliri, B.fo.65. Et ffo. 149. conce.364. D

Collector. Vt colligitur ex literis prædicti Sixti, vbi ſupra, poſſunt præfati, quibus committit auctoritatem dandi prædictum habitū, dare illum, nō ſolùm ijs, qui moriuntur in locis, vbi morātur Fratr. ſed ēt alijs, qui intra illorū Guardianias deceſſerint. E

15 Habitus Fratrum. Idem Sixtus ſtatuit, quòd corpora volentium cum prædicto habitu ſepeliri, deferantur ad ſepulturam ſine alio pallio, vel tegumento ſuper impoſito. Non obſtante quacunque ordinatione, uel prohibitione Ordinariorum locorum, etiam ſub cēſuris facta, B.fo.65. & ffo.149. conce.364. in fine.

16 Pro Fratrib⁹ tantùm. IVLIVS II. conceſsit Fratribus Mino. quòd tempore interdicti ordinaria auctoritate appoſiti, poſsint corpora Fratrum

dece-

A decedentium eiuſdem Ordinis publicè ſepelire; prout latè poſitum eſt in dictione Interdictum 1. in §. 13. Vide etiam ibidẽ §. 25.

Idem Iulius II. fecit aliam conceſsionem pro familiaribus Fratrum Minimorum,qui eligunt ſepeliri in Eccleſijs prædictorum Fratrum; prout habetur in dictione familiares,§.7. 17 Pro familiaribus Fratrũ

LEO X.in Concilio Lateranenſi ſtatuit, quòd Fratres quorumlibet ordinum non poſsint intrare Parochias cum cruce, 18 Prohibitio ingreſſus fratrum in parochiis.
B ad leuanda corpora defunctorum,qui apud Eccleſias domorũ eorundem Fratrũ ſuam elegerint ſepulturam: niſi prius præmonito, & requiſito, ac recuſante Parochiali presbytero. Et tunc ſine illius, ac Ordinarij præiudicio, niſi eiſdem Fratrib' ſuper hoc antiqua conſuetudo, quæ ſit in viridi obſeruantia,& cum pacifica poſſeſsione ſuffragetur, B. ffo.26. conce 76.

Idem Leo vbi ſupra ſtatuit, quòd volentes ſepeliri cum habitu Fratrum,ſi non ſint perſonæ inClauſtro eorundem Fra- 19 Habitus Fratrum.
C trum degentes, ſed in proprijs domibus habitantes, poſsint in eorum vltima voluntate, ſeu teſtamentis ſepulturam ſibi liberè eligere, B.ffo.26. conce.77.

Idem Leo conceſsit, quòd Prælati Ordinis Mino. poſsint in ſuis Eccleſijs, & capellis exhumare corpora defunctorum, & ad alias ſepulturas in eiſdem Eccleſijs ſuis transferre. De cõſenſu tamen illorum,quorum intereſt, O.ffo.58.conce.162. 20 Exhumare.

D *Ex Priuilegijs Fratrum Prędicatorum.*

IOANNES XXIII. conceſsit Fratribus Ordinis Prædicatorum,de gratia ſpeciali, quòd confratres, & germani præfati ordinis poſsint ſepeliri tempore interdicti in Eccleſia, uel cœmiterio prædictorum Fratrum: niſi fuerint excommunicati publicè, uel nominatim, b ffo.95. conce. 306. 21 Pro germanis ordinis.

Qualiter prædicta conceſsio ſit intelligenda, dictum eſt in dictione Indulgentię quoad ſeculares 4. in fine. Et in dictio- Collector.
E ne Interdictum 3. poſt §.5. Vide ibid. & nota bene.

LEO X. & Adrianus VI. omnibus, & ſingulis Chriſti fidelibus,in Regnis Caſtellæ, Legionis, & Granatæ exiſtentibus, 22
qui deuotionis feruore ducti, in habitu Ordinis Sanctiſsimæ Trinitatis deceſſerint:aut eorum corpora, ſeu cadauera, dùm ab hoc ſeculo migrauerint, in Eccleſijs Monaſteriorum Ordinis prędicti ſepeliri ordinauerint: conceſſerunt omnes,& ſingulas indulgentias, & peccatorum remiſsiones, Fratribus Habitus. Sepultura

prædicti Ordinis conceſſas, B, A

Collector. De hoc habetur latius in dictione Communicatio Priuilegiorum .§. vltimo.

SERVITORES FRATRVM, ET SERVITRICES MON.

Diſtinctio materiae infraſcriptae.

Collector. REſpectu ſeruitorum Fratrum, ſunt nonnulla conceſſa, & B ſtatuta; quæ poſita ſunt in dictione Familiares Fratrum. Quoad ſeruitrices verò Monialium; qualiter ſcil. poſsint ingredi Monaſteria Monialium, quibus ſeruiunt: habetur in dictione Ingredi Monaſteria Monialium.§.19. Sed quoad illa, quæ concernunt eorum abſolutiones, habetur in dictione Abſolutio ordinaria, quoad Fratres.§.11. Nonnulla alia ad huiuſmodi perſonas ſpectantia, ponuntur hic infra.

C

1 Habitus. SIXTVS IV. ſtatuit, quòd ſeruitrices Monialium Sanctæ Claræ, portent veſtimenta honeſta, iuxta diſpoſitionem, & ordinationem Generalis Fratrum Minorum, o.ffo.67. conce.105.

2 Indulgentiæ. Idem Sixtus conceſsit, quòd illi, qui ſunt in ſeruitio Fratrum Minorum, & Sororum Sanctę Claræ, habeant Indulgentiam plenariam in morte, ac ſemel in vita, de reſeruatis, o.ffo.66. conce.96. D

3 Stationes. Idem Sixtus conceſsit, quòd ſeruitores Fratrum, & ſeruitrices Monialium Sanctæ Clarę, poſsint promereri omnes indulgentias Stationum Romæ, & portiunculas cõceſſas Fratribus Mino. dicendo quinque Pater noſter, & totidem Aue Maria, cum Gloria Patri, in Eccleſijs prædictorum Fratrum, & Monialium, o.ffo.67. conce.114.

SIMONIA. E

Diſtinctio Materiæ Simoniæ.

Collector. CIrca Simoniam continentur aliqua in Priuilegijs Fratrũ Mi. prout ſequũtur. Et primò qualiter poſsint Fratres Minores abſoluere à Simonia: habetur in dictione Abſolutio, quoad ſeculares 2. in .§. 5. Item quomodo prędicti Fratres poſsint

A poſsint vti caſibus eiſdem, conceſsis ab Epiſcopis ſimoniacis: habetur in dictione Abſolutio, quoad ſeculares 1. in §. 6. ¶ Secundò qualiter Moniales, quæ neſciunt diſcernere inter intentionem primariam, quæ cauſat Simoniam; & ſecundam, non incurrant eam, continetur in dictione Moniales, §. 16. & 17. & vltimo.

VRBANVS V. & Gregorius XI. fecerunt Statutum, ſeu prohibitionem, modo ſubſequēti. Vniuerſis, & ſingulis Abbatibus, Prioribus Decanis, Præpoſitis, & Magiſtris, Abbatiſsis, & Prioriſsis, alijſq; Prælatis, quouis nomine nuncupentur, & eorum officialibus quarumcunque Eccleſiarum, Monaſteriorum, Prioratuum, Domorum, & locorum, quorumlibet Ordinum, & Religionum, etiam Militariorum, tàm exemptorum, quàm non exemptorum, quocunq; nomine cenſeantur, etiam Capitulis, & Conuentibus, ac ſingularibus eorum perſonis, tàm maribus, quàm mulieribus, volentibus ingredi eorum Religiones, Eccleſias, Monaſteria, Prioratus, Domos, ſeu loca, in earum perſonarum receptione, ſeu ante, vel poſt illam; quęcunq; prandia, ſeu paſtus, ſiue cœnas, pecunias, ſocalia, aut res alias, etiam ad Eccleſiaſticum, ſeu quemuis pium vſum alium deputata, ſeu deputanda; de cætero directè, vel indirectè petere, ſeu exigere quoquomodo præſument. ſed eas cum omnimoda puritate recipiant, ac in victu, & veſtitu; ſicut alias perſonas ſuarum Eccleſiarum, Monaſteriorum, Prioratuum, Domorum, & locorum ſyncera charitate pertractent: illa, quæ perſonæ illæ ingredientes, plenè, ac ſponte, & plena liberalitate, omniq, pactione ceſſante quocunq; dare, vel offerre Eccleſijs, Monaſterijs, Prioratibus, Domibus, ac locis huiuſmodi voluerint, cū gratiarum actione duntaxat recipiant. Nos enim in eos, qui ſecùs egerint, ſi ſingulares ſint perſonę, tàm dantes, quàm recipientes huiuſmodi excommunicationis ſententiæ: ſi verò Capitula, vel Conuentus fuerint, ſuſpenſionis ſententiæ, eo ipſo decernimus ſubiacere; a quibus (præterquam in mortis articulo) abſolui nequeant, abſq; Sedis Apoſtolicæ licentia ſpeciali, b.ſſſo. 125. conce. 563. Habetur in extrauag. comm. ſanè de Simonia.

[Margin: B; 1 Prohibitio. — C; Nouitius. — Recipere. — D — E; Excōicatio Suſpenſio.]

AN-

A

ANNOTATIO CORDVBÆ.]

QVoad §. 1. notandum, quòd Silueſt. titu. Excommunicatio 7. ex communi 44. poſt Florent. aſſerit Martinum Papam huius Vrbani ſucceſſorē, abſtuliſſe, quoad Moniales, hanc ſententiam excommunicationis latam per Vrbanum V. & Greg. XI. facit ad hoc Gaetanus in ſummula, tit. Excommunicatio, poſt cap. 81. de Conſtitutionibus ſimilibus non receptis, & ſpecialiter ſaluat Moniales, habentes talem vſum recipiendi prandia, &c. huiuſmodi eo. titu. cap. 73. facit & Gerſon in 3. parte ſumm. lect. 5. & 6. de vita ſpirituali, quia tales ſententiæ videntur inualidæ. Iam non per vſum, & talia iura humana ſunt abrogata in hoc, ſicut & alia multa in alijs materijs, per conſuetudinē oppoſitam. Ideò illa, & ſimiles Bullæ, ſeu extrauagantes, tanquàm nō viſæ, & non vſitatę, ſeu iam non validæ, non debent quottari, nec adduci, & facit ad hoc quod habetur in Compendio, tit. Moniales, §. 31. conceſſum per Clem. VII. ibi videatur. B C

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Habetur in catechesi Neapolitana fo. 284. Excōicatio Papalis.

PRO hac materia Simoniæ non erit inutile, & Confeſſoribus, & alijs Regularibus hæc, quę infra ponam notabilia conſiderare.

Et primò notandum, quòd adeſt excommunicatio Papalis latæ ſententię, contra Simoniacos in ordine & beneficio, & contra mediatores, & procuratores palàm, uel occultè, & tàm dantes, quàm recipientes, per Conſtitutionē Pij V. cum primum, &c. vbi confirmat extrauag. Pauli II. Ipſi verò aſſecuti beneficia ſunt etiam ipſo iure illis priuati, & inſuper inhabiles ad ea, & ad alia omnia obtinenda: non autem mediatores. D

Cum priuate & inhabilitat.

Priui°. intelligitur etiam in foro conſcientiæ. Quid veniāt appellatione beneficii.

Secundò, notandum, quòd priuatio ipſius beneficij ipſo facto eſt etiā in foro conſcientiæ, abſq; alia ſecuta declaratione, ſeu condemnatione: & aduerte, quòd appellatione beneficij etiam Prioratum, Guardianatū, & ſimilia venire, quouis nomine nuncupentur; quæ ſunt prælationes, & officia paſtoralia apud Mendicantes: quoniam Monaſteriorum, ſeu Conuentuum ſunt electiones, confirmationes, ſeu prouiſiones huiuſmodi, quamuis inter beneficia Eccleſiaſtica communiter non computentur. E

Tertiò notandum, quòd, ſi ante abſolutionem celebretur Miſſę ſacrificium, incurritur in irregularitatem; quę quidem (ſicut nulla ex alyſ)

nec

A nec Iubileorum vigore poteſt aboleri; & ſuper tali contracta irregularitate difficillimè Papa ſolet diſpenſare.

Quartò notandum, quòd tenetur ad reſtitutionem fructuum, tanquam iniuſtè perceptorum: cùm non fuerit ingreſſus per oſtium in ouile ouium; & ideò quia furtum, ac ſacrilegium, tales redditus percipiẽdo perpetrauit.

Quintò notandum, quòd eſt inhabilis in futurum ad habenda beneficia; vt in eo, in quo deliquit, puniatur: & proinde etiam ſi talis clericus fuerit à cenſura abſolutus, atq; ſecum per irregularitatem fuerit diſpenſatum per Sedem Apoſtolicam, adhuc tamen incapax beneficij exiſtit. Inhabilitas ad beneficia

B

Et notandum bene, quòd in Conc. Trid. ſeſſ. 24. cap. 18. §. caueatq; in illo caſu Simoniæ ibi contento erat canon ferendæ (dum dicitur Simoniæ vitium incurrant, & abſolui nequeant, niſi dimiſſis beneficijs, & ad alia in poſterum inhabiles reddantur) Hodie generaliter in Simonia quoad beneficia factus eſt Canon. latæ ſententiæ. Conc. Trid.

C *Sextò notanda ſunt aliqua circa ea, quæ ſtatuit Vrbanus V. contra ſingulares perſonas aliquid ex pacto dantes, aut recipientes pro ingreſſu Religionis, ut ſupra in §. 1. habetur.* In §. 1. Pœna contra dantes aliquid pro ingreſſu Religionis.

Et primò, quòd illa Conſt. comprehendit omnes, ſed in duabus tantùm actionibus, videlicet, dando, & in recipiendo.

Item nota, quòd ſicut in cæteris Simonijs ab Eccleſia punitis, regulariter requiritur pactio. Ita & in hac, & ita ex pacto tacito ſcilicet, vel expreſſo tantummodò, dantes & accipientes ſunt excommunicati, Hic locus è ſingularis.

D *non autem ſi ſine pacto quantumcunq; intentio peruerſa adeſſet.*

Tertiò ſcias hodie per contrarias Romanorum Pontificum extrauagantes, non habere locum hanc conſtitutionem in Monialibus, quoniam eis ratione dotium præcedente pacto omnia dantur: poſſent tamen & ipſæ in hoc delinquere, ſi videlicet peruerſa, & non permiſſa pacta præcederent: vt tenet Author Catecheſis Neapolitanæ, lib. 5. cap. 12. §. 3. Author catechesis.

E *Quartò aduerte, quòd regulariter (ipſe ſupradictus author ait) debere in Simonia præcedere pactum: quia hodie in multis caſibus etiam ſine expreſſo pacto, ſed ſolo nutu, aut ſubornatione præcedente, in eam incurritur, quo circa Pius V. in extrauag. quanta, circa mediũ ſic ait.*

Caueant autem Epiſcopi, & alij prædicti, Item quòd omnes Electores Præſentatores, & Patroni, tam Eccleſiaſtici, quã laici quicunq; ſint, ne uerbo quidem, aut nutu, uel ſigno futuri in huiuſmodi beneficijs, & officijs ſucceſſores, ab ipſis reſignantibus, aut alijs eorum ſignificatione, uel hortatu deſignentur, aut de his aſſumendis promiſſio inter eos uel Nutus & ſigna.

etiam

etiam intentio qualiſcunq; intercedat. Cæterum præcipimus, & interdicimus: nè Epiſcopi, aut alij collatores de beneficijs, & officijs reſignãdis prædictis, aut admittentium conſanguineis, affinibus, vel familiaribus etiam per fallacem circuitum multiplicatarum in extraneos collationem, audeant prouidere. Quòd ſi ſecùs, ac etiam quicquid, præter, uel contra formam, prædictorum fuerit à quocunq; temerè attentatũ: id totum ex nunc uires & effectum decernimus non habere. Qui uerò contra fecerint, ut in eo quod deliquerint puniantur, à beneficiorum, & officiorum collatione, necnon electione, præſentatione, confirmatione, & inſtitutione, prout utique competierit, tandiu ſuſpenſi remaneant, donec remiſſionem à Romano Pontifice meruerint obtinere. Et qui talia beneficia, ſeu officia receperint, eos prędictis pœnis uolumus ſubiacere. Et nihilominus in eos, qui ſic ſuſpenſi, conferre, eligere, præſentare, uel confirmare auſi fuerint, excommunicationis quoad perſonas: quo uerò ad Capitula, & Conuentus, à diuinis ſuſpenſionis ſententias, ipſo facto promulgamus, à quibus nullus abſolui poſſit, niſi per Rom. Pont. excepto mortis articulo, &c. prohibitione, & literis noſtris prędictis nihilominus in cæteris omnibus perpetuò ualituris, &c. A B C

Nota hanc excommunicationem.

Nota. *Conſidera etiam hoc idem in Bulla contra confidentias, fortaſſe habetur Pius V. intolerabilis.*

Anno 1531. *Quantùm uerò ad ſubornationem ſic ſtatuit Pius V. in extrauag. 131. directa ad Fratres Ordinum Minorum de obſeruantia: quæ incipit Paſtoralis officij.*

Subornatio excommunicata in electionibus.

Contra non reuelantes ſubornamẽtum.

Qui fauorẽ pcurauerint

Qui uerò in electionibus omnibus, uel ante eas, per ſex menſes, pro ſe, uel pro alio ſubornauerint, in excommunicationis ſententiam ipſo facto incurrãt, à qua niſi à Romano Pontifice, præterquam in mortis articulo, abſolui non poſſit; ac uoce actiua, & paſſiua perpetuò careat ſubornatus, uel alius etiam pro quo ſuborn. fiet: Qui ſubornantem non detulerit in eandem pœnam incurrere cenſeatur: qui autem ad officium obtinendum quorumuis fauorem extra Religionem procurauerit, ultra prædictas pœnas per menſem carceri mancipetur, &c. Et hæc ſint dicta pro hac materia Simoniæ. E

SORORES TERTII ORDINIS.

Diſtinctio materiæ infraſcriptæ.

Collector.

QVoad Sorores tertij Ordinis Sanctiſsimi Patris Franciſci, ſunt multa conceſſa, & ſtatuta in Priuilegijs Fratrũ Minorum. ¶ Iſtorum autem aliqua, quę pertinent ad ingreſſum ſuorum Monaſteriorum, habentur in dictione Ingredi Mona-

A Monaſteria Monialium, §.17.& 29. ¶ Alia multa, quæ ſunt eis communia cum Monialibus ſanctæ Claræ,poſita ſunt in dictione Moniales. ¶ Reliqua verò, quæ pertinent ad eas particulariter, reperientur in dictione Tertiarij.

STATIONES.

B QVia Stationes pertinent propriè,vel reducuntur ad materiam indulgentiarum: ideò omnia, quę ſuper Stationes promerendas à Fratribus Minoribus alijs perſonis, quibus ſunt communia eorum Priuilegia, conceſſa ſunt: viſum fuit ea ponere in dictione Indulgētiæ Stationū,quoad Fratres.

Collector. Hodie ſtationum ordo eſt regulandus ſecū dum Miſſale nouum.

STATVTA ORDINIS.

C SIXTVS IV.ſtatuit, & decreuit,quòd Miniſtri, & Cuſtodes, ac Guardiani, & Fratres Ordinis Mino. qui pro tempore fuerint: nulla Eccleſiaſtica cenſura, nulloq; mortalis peccati vinculo ligari valeant, ex Statutis, & conſuetudinibus, vel declarationibus dicti Ordinis (pręter Regulam) quomodolibet, & à quibuſcunq; editis, etiam confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis: illis contrafaciendo, niſi tales eſſent caſus, vel exceſſus, qui diuina lege, aut præce-
D pto Romanæ Eccleſiæ, meritò inducerent ad mortale. Ac etiā cenſuras, & pœnas, aliter latas, reuocauit, & annullauit; illaſq; ad vim comminationis pœnarum comminatoriarum, & inferendarum, ſeu ad corporales, & temporales pœnas, per Prælatos ſupradictos ferendas, & infligēdas reduxit. Voluitq; ſimiliter, quòd Miniſtri, Cuſtodes, Guardiani, & alij prædicti Ordinis Prælati, poſſint ferre, & promulgare corporales, & temporales, ſeu alias pœnas, pro non obſeruatione dictorū
E Statutorum, ſecundùm qualitatem perſonarum, locorum, & temporum, ac aliàs ſecundùm quod videbitur ſaluti animarum Fratrum eorundem in Domino expedire, ac etiam delinquentes ab illis abſoluere, B.fo.22. & ffo.106.conce.229.

1 Relaxatio cenſurarum & ſtatutorū ordinis.

Circa ſupraſcriptam ordinationem Sixti eſt aduertendum, & notandum primò, quòd illud, quod ait de Declarationibus, intelligitur de factis per Fratres, & per Papam approbatis, non autem de declarationibus Regulæ à Summis Pontificibus factis,

Collector.

ſactis, prçſertim Nicolai III. & Clementis V. quæ exiſtunt in A
corpore iuris: licèt aliqui, & malè aliter ſenſerint. ¶ Notandum etiam, quòd non obſtante præfata ordinatione, ſeu conceſsione, tenentur Fratres Minores ad Statuta, quę poſtea auctoritate Apoſtolica facta reperiuntur, ac de cætero fient; quia Pontifices præcedentes, nequeunt ligare manus ſuccedentiũ. Prçſertim verò tenentur ad Statuta generalia, virtute ſequentis præcepti Leonis X. facta. Et ſicut dictum eſt de præfata ordinatione Sixti, ſimiliter dicendum eſt de duabus Conceſsionibus Eugenij IV. quæ habentur, o.fo.61. & ffo. 64. conce. 76. B
Et B.fo.28. & ffo. 112. conce.242. Quæ etiam, quia particulares, ac temporales fuerunt, non ponuntur hic: licèt per inaduertentiam in prima editione Compendij poſitæ ſunt.

2 *De Statu Ordinis faciendis.* LEO X. ſtatuit, quòd Capitulum generaliſsimum celebratum Romæ (quando ſcilicet, facta eſt Vnio Fratrum Minorum Obſer. & omnium aliorum reformatorum eiuſdem Ordinis) teneretur deputare nonnullos Fratres ex diuerſis Re- C
gionibus, ſeu Nationibus aſſumptos, ex probatioribus, & doctioribus, ac magis expertis Fratribus, qui omnia, & ſingula (quæ pro manutenentia reformationis, & vera Regulæ obſeruantia accommoda iudicarent) in vnum recolligerent, ac poſtea per totum Capitulum generale, aut maiorem partẽ eiuſdem approbarentur; & tandem Apoſtolicę confirmationis patrocinio munirentur, B.ffo.30. conce.107.

3 *Pro Monialibus Sanctę Claræ.* Idem Leo ſtatuit, quòd Moniales Sanctæ Claræ, & aliæ quę- D
cunque, ſub obedientia, & regimine Fratrum Minorum obſer. exiſtentes, teneantur ſeruare Statuta, ſeu Conſtitutiones reſpectu illarum facta in Capitulis generalibus, aut Prouincialibus factis, & faciendis; prout latè poſitum eſt, in dictione Moniales, §. 23.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

E

QVoad §. 1. notandum, quòd eſt dubium, an per præfatũ Priuilegium Six. IV. de quo ibi agitur reuocentur obligationes, quoad pœnas, & quoad culpas, indictæ per Statuta, & per Declarationes etiam Papales, vltra ſeu præter Regulam noſtram, nobis Fratribus Mino. ſpecialiter. An ſolùm reuocentur obligationes, quoad culpas, ſeu pœnas, indictæ per Statuta, aut Declarationes, aut Conſuetudines aliorum quorum-

A quorumcunq; intra Ordinem noſtrum, ſeu à Fratribus, ſeu à Capitulis noſtris, vltra, ſeu præter Regulam editas, ſeu factas, quoad nos Fratres Mino. ſpecialiter: & in hoc eſt duplex opinio. Nam Collector cum alijs tenet, quòd per dictum Priuilegium ſolùm reuocantur obligationes ad culpas, & ad pœnas quaſcunq; indictæ nobis per Statuta, aut Declarationes, vltra, ſeu præter Regulam, editas ſolùm intra Ordinē noſtrum, ſeu à quibuſcunq; Fratribus, ſeu Capitulis noſtri Ordinis: nō autē per Statuta, aut Declarationes editas à Papa, vel Eccleſia. Sicq; B ſecundùm hanc opinionem, præcepta, & pœnæ, ſi quæ ſunt in declarationibus Nic. III. Clem. V. Ioan. XXII. vltra ſeu pręter obligatoria Regulę noſtræ bene nos obligant, & ſunt in ſuo vigore, nec reuocantur per Priuilegium præfatum: quia de iſtis, nec loquitur, nec intelligitur præfatum Priuilegium: & ratio huius opinionis eſt, quia ſemper dicitur in eodem Priuilegio, quòd per id reuocat Papa obligationes præfatas Statutorum, & Declarationum omnium, & à quibuſcunq; dicti Ordinis noſtri: nota illam limitationem, dicti Ordinis, id eſt intra Ordi- C nem, ſeu à Fratribus, ſeu à Capitulis quibuſcunq; noſtri Ordinis: ergò non extenditur ad Statuta, & Declarationes Papæ, vel Eccleſiæ.

Secunda opinio eſt cuiuſdam Patris ſatis docti, quæ mihi magis placet, quòd, ſcilicet, non ſolùm reuocantur obligationes nobis ſpecialiter indictę per Statuta, & declarationes, vltra, ſeu pręter Regulam editas intra Ordinem, ſeu à Fratribus, ſeu Capitulis noſtri Ordinis: ſed etiā à Papa, vel Eccleſia, vel à quibuſcunq; alijs: & ratio huius opinionis eſt, quia in relatione præfati Priuilegij hoc petebatur, vbi dicitur, quòd D quia nonnulli Rom. Pontifices prædeceſſores noſtri, ac alij etiam Generales, & Fratres ipſius Ordinis deuotionis feruore accenſi, vltra dictam Regulam, nonnulla Statuta, & Ordinationes fecerunt, &c. & infra ibidem in Conceſſione Papæ habetur (non obſtan. Statutis Ordinationibus, & Declarationibus præmiſſis, quibus, quoad hoc expreſſè derogamus, ac Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, &c. ergo ex his videtur, quòd Papa de omnibus ſupradictis intelligebat, & ſe conformabat intentioni petentis hoc Priuilegium, vt litera ipſius Pri- E uilegij apertè ſonat, ergò. Et ad illud, quod limitatè dicitur (dicti Ordinis) dico, quòd intelligitur non vt prima opinio Collectoris gloſſat, id eſt intra dictum Ordinem: ſed ſic, ſcilicet, dicti Ordinis, id eſt, pro ipſo Ordine Fratrum Minorum tantùm ſpecialiter editis Statutis, ſeu Declarationibus, &c. quia tales tantùm reuocantur. Non autem reuocantur obligationes ad culpam, ſeu pœnam indictæ per Statuta, ſeu Declarationes Papales, ſeu Eccleſiaſticas, editas generaliter pro omnibus Chriſtianis, ſeu pro omnibus Religioſis; quales ſunt multæ prohibitiones,

tiones, & cenſuræ inflictę à iure, ſeu per extrauagantes generaliter, A quoad omnes Chriſtianos, ſeu quoad omnes Religioſos tantùm: quia iſtæ non reuocantur per prędictum Priuilegium Sixti, ut patet; quia alio qui eſſet abſurdum ſic intelligere, ut dictum eſt ſupra, in his Annotationibus, tit. Ingredi. ſuper §.15. quod etiam clarius innuitur in eodem Priuilegio Six. IV. ubi expreſſè dicitur, Niſi tales eſſent caſus, uel exceſſus, qui Diuina lege, aut præcepto Rom. Eccleſiæ meritò inducerent ad mortale, hæc ibi. Ex quo patet, quòd ſolùm reuocantur Statuta, ſeu Declarationes, editę à quibuſcunque, etiam à Papa, uel Eccleſia ſpecialiter pro nobis Fratribus Minoribus, inquantùm nos obligant B ad culpam, ſeu ad pœnas aliquas, ultra id, quod in noſtra Regula continetur. Non autem Statuta, aut Declarationes generaliter editæ à Papa, uel Eccleſia pro omnibus Chriſtianis, ſeu pro omnibus Religioſis, quamuis ibi de nobis Fratribus Minoribus ſpecialiter fiat mentio; aut ibi, quoad nos tantùm, aliquid ſtatuatur ſpecialiter: quia tale quid non reuocatur per prędictum Priuilegium: ex quo tale Statutum non eſt ſpecialiter pro nobis editum, ſed generaliter pro omnibus Religioſis, C aut Chriſtianis; ut dictum eſt. Quamuis aliquis dixerit, quòd etiam Statuta, & Declarationes Papę, generaliter edita, quoad omnes Religioſos, & Chriſtianos, reuocantur quoad nos Fratres Mino. nec obligamur per ea ad culpam, ſeu ad cenſuras aliquas: ſed, ut probatum eſt, non eſt ita. ſed ut nos iam ſæpe diximus.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

D

In §.1. NOTA, quòd Statuta Confirmata à Sede Apoſtolica intelliguntur iuxta Confirmationem iam factam à Greg. XIII. in Conſt. 35. Ex benigna. Et à Six. V. anno 1587. omnium Priuilegiorum Fratrum Minorum de Obſeruantia. Vbi dicitur Dummodò ſint licita, honeſta, in vſu, & ſacris Canonibus, & Decretis Sacri Conc. Trid. non contradicant.

Et Conc. Trid. ſeſſ. 25. tit. de Regular. cap. 27. determinat, quòd E Regulares ſub ſtrictiora Statuta viuentes, ab ipſis non intendit remouere.

An autem Statuentes poſſint recedere à Statuto confirmato per Sedem Apoſtolicam, uide ſupra in uerbo Priuilegia, in noſtra Annotatione, in fine.

Et de intelligentia ſupradictæ Clauſulę Dummodò ſint in vſu, &c. Vide ibidem, & ſupra in p.p. 52. & 73. E.

STI-

A
STIGMATA.

GREGORIVS IX. edidit quandam Bullã ad per- 1
petuam rei memoriam, in commendationem,
& laudem Sacrorum Stigmatum Seraphici Pa-
tris Franciſci; vbi acriter increpat quendã Epi-
ſcopum dubitãtem de huiuſmodi Stigmatibus,
B B. fo.11. Et ffo. *96.* conce. 209.

Idem Gregorius diſtriƈtè præcepit Prioribus, & Prouincia- 2
libus Ordinis Fratrum Prædicatorum, quatenus inquirerent,
an quidam Frater prædiƈti Ordinis prædicaſſet contra Stig-
mata Beati Franciſci, ac contra Fratres Minores, prout ſibi
fuerat denunciatum: quòd ſi ita feciſſe inuenirent, ſuſpende-
ret illum ab officio prędicationis, & mitterent ad præſentiam
eiuſmodi Summi Pontifices; vt iuxtà ſua demerita, reciperet,
C b. fo.21. Et ffo. 23. conce. *6.*

ALEXAMDER IV. edidit quandam ſolenniſsima Bullam 3
ad perpetuam rei memoriam in exaltationem, & laudem Stig
matum Beati Patris Franciſci, proferens multa teſtimonia fi-
delium perſonarum, qui viderunt, & palpauerunt huiuſmodi
ſacra Stigmata, & inſuper addens proprium teſtimonium, B.
fo. 12. Et ffo. *96.* conce. 207.

Idem Alexander commendauit, & eximijs laudibus exalta- 4
D uit montem Aluerne; vbi præfata Stigmata fuerunt diuinitus **De monte**
impreſſa Beato Franciſco; ac in uirtute ſanƈtæ Obedientiæ **Aluernae.**
mandauit Prælatis Fratrum Minorum, nè Conuentum illic
ędificatum delinquerent, uel deſtrui permitterent; ſed quòd
ibi aliquos Fratres ſtatuant, qui debitum domino reddant Fa-
mulatum, b. fo. 22. Et ffo. 24. conce. 10.

Idem Alexander ſcripſit vniuerſis Chriſti fidelibus literas 5
patentes in commendationem Stigmatum prędiƈtorum, vbi Teſtimoniũ
E poſuit ſequentia uerba. Grande, ac ſingulare miraculum, quo Stigmatũ S.
Beatum Franciſcum, ipſe ſanƈtorum ſplendor, & gloria domi- Patris Franci-
nus Ieſus Chriſtus mirabiliter decorauit, vobis ſe re. Grego- ſci.
rius Papa IX. prædeceſſor noſter, clara ſua inſinuatione lite-
rarum expreſsit, videlicet, quòd idem Sanƈtus cùm adhuc
ſpatium præſentis vitæ percurreret; & poſtquàm illud felici-
ter conſumauit; in manibus, latere, ac pedibus, ſpecie Stigma-
tum diuinitus extitit inſignitus. Cùm igitur tam inſigne di-

uini amoris ſignum, quod vtique ante obitum eius patuit, & A
nobis etiam tunc notum fuit, cùm eodem prędeceſſore in minori adhuc officio conſtituto, ab omnibus Chriſticolis credi firmiter cupiamus: deuotionem veſtram rogamus, & hortamur in Domino Ieſu Chriſto, in remiſsionem uobis peccaminum iniungendo, quatenus ab aſſertione contrarij (quæ non niſi ex cordis malignitate procederet) aurem, & mentem penitus auertatis, reddentes uobis eundem Sanctum digna vene-
ratione propicium apud Deum; vt adiuti præcibus eius, & me- B
ritis, felicitatis æternę poſsitis participium obtinere, b.fo.26. Et ffo,29. conceſsione 23.

6 Excõicatio. Pœnæ contra aduerſantes Stigmatibus ſancti Patris Franciſci.

Idem Alexander promulgauit ſententiam excõmunicationis, à qua nullus poſſet abſolui, niſi perſonaliter adiret Sedem Apoſtolicam, cõtra eos, qui in Regnis Caſtellæ, & Legionis de imagine Beati Franciſci Stigmata ſacra aboleuerint, ſeu abolere fecerint; et qui prædicauerint prędictum Sanctum præfa-
ta Stigmata nullatenus habuiſſe, cuiuſcunque Ordinis, uel cõ- C
ditionis exiſtant. Et decreuit inſuper, quòd ſi forté tales fuerint Doctores, ſeu Lectores in Theologia, ſeu in quacunq; alia facultate, aut poteſtatem audiendi confeſsiones habentes, incurrant priuationem prædictorũ officiorum. Et inſuper præcepit Eccleſiarum Prælatis prędictorum Regnorum, quatenus huiuſmodi literas notificent Chriſti fidelibus, & prædicta omnia faciant firmiter obſeruari: contradictores per cenſuram
Eccleſiaſticam (appellatione poſtpoſita) compeſcendo, b.fo.26. D
Et ffo.27. conce.18.

7 Excõicatio.

Idem Alexander excommunicauit detractores, contemptores, & irriſores ſacrorum Stigmatum Beati Franciſci, maiori excommunicatione, à qua abſolui nequeant, niſi per Sedem Apoſtolicam, B.ffo. 109. conce.460.

8

NICOLAVS III. approbauit, & confirmauit quandam Bullam Greg. IX. in fauorẽ Stigmatum B. Franciſci editam,
illamq; ſuis literis inſeruit, quæ eſt quaſi de verbo ad uerbũ, E
ſicut ſuprapoſita Alexandri IV. §.5. Habetur autem, B. fo. 11. Et ffo.95.conce.205.

9 De S. Catherina de Senis.

SIXTVS IV. informatus, quòd nonnulli Religioſi quaſdam ſanctas, & maximè ſanctam Catherinam de Senis, in diuerſis partibus, ſine cõſenſu, & approbatione Sedis Apoſtolicæ, ac vt creditur, ſine rei veritate, cum Stigmatibus Chriſti, ad inſtar Beati Franciſci depingebant, ac quòd in publicis prædicationi-

dicationi-

A dicationibus aſſerebant, prędictam ſanctam Catherinam recepiſſe à Chriſto Stigmata verius, quã Sanct. Franciſcus; attendens hoc eſſe in pręiudicium veritatis, & honoris prædictæ Sedis Apoſtolicę: fecit prouiſionem infraſcriptam, dicẽs ſic. Nos igitur de præmiſsis plenariam habentes notitiam, & quòd ſi dicta Sancta Catherina Stigmata huiuſmodi habuiſſet, felicis recordationis Pius Papa II. prędeceſſor noſter, qui eandem Sanctam cathalogo Sanctorum adſcripſit, & ſuarum virtutum B prærogatiuas in ſua Canonizatione luculentiſsimè declarauit, ſpecialem de hoc ſingulari Priuilegio feciſſet memoriã: huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, uniuerſis, & ſingulis quorũcunque Ordinum profeſſoribus, & alijs perſonis vtriuſq; ſexus cuiuſcunque dignitatis, ſtatus, gradus, & conditionis fuerint, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium, in uirtute obedientiæ, & ſub excommunicationis pœna (quam contra facientes ipſo facto incurrant; & à qua per alium, quàm Romanum C Pontificem, niſi in mortis articulo duntaxat abſolui non poſſint) diſtrictius inhibemus prędicatoribus, vt à prædicationibus, et aſſertionibus huiuſmodi deinceps deſiſtant, ac prĕmiſſis, & alijs quibuſcunque, vt picturas cum huiuſmodi Stigmatibus auferant, & auferri vbilibet faciant, atque procurẽt, infra ſpatium vnius anni à publicatione præſentium; nec liceat alicui eandem ſanctam Catherinam depingi facere cum ipſis Stigmatibus, donec eadem Sedes Apoſtolica hoc approbauerit, D & per ſpeciale Priuilegium ſanctam ipſam cum ipſis Stigmatibus depingi conceſſerit, b.fo.53. Et ffo.50. conceſsione 54.

Nota. Sicut nec in Martyrologio Roma. nec in legẽda ſua quibus P. Domi nicani vtun tur fit aliqua de illis mentio. Excõicatio. Prohibitio.

Idem Sixtus, quia poſt literas immediatè ſuprapoſitas fuit informatus, quòd nonnulli proprijs inhærentes affectibus, mãdatis prædictis nõ obediebant: præhabitis conſilio, & aſſenſu, & matura deliberatione cum ſanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, ſtatuit, & ordinauit, quòd nullius Sancti, aut Sanctæ, Beati, aut Beatæ figura aliqua cum dictis Stigmatibus depingi E poſsit quouis modo, quo æſtimari poſsit, uel credi, illum, uel illã huiuſmodi Stigmata habuiſſe: excepta imagine Beati Frãciſci, quèm multipliciter conſtat Stigmata à Chriſto recepiſſe. Ac etiam prohibuit, ne aliquis in prædicationibus ad populũ, vel aliàs ſcriptura, aut uerbo, aſſerere, aut affirmare præſumat aliquem Sanctum, vel Sanctam, Beatum, aut Beatam Stigmata huiuſmodi habuiſſe. Et ſuper ijs imponit grauiſsimas cenſuras, & pœnas, quas incurrant diuerſimodè facientes con-

10 Prohibitio in fauorem S. Franciſci. Cenſurę.

tra præmiſſa. Super quibus etiam dat Conſeruatores omnes A
Eccleſiarum Prę latos; & alios in Eccleſiaſtica dignitate conſtitutos, B.ffo. 217. conceſsione 520.

11 De S. Catherina de Senis

Idem Sixtus, quia poſt omnia ſupradicta, per quaſdam ſuas literas, ſuſpenderat ad tempus cenſuras, & pœnas, per eum impoſitas contra depingentes ſanctam Catherinam de Senis cum Stigmatibus: declarauit, dictam ſuſpenſionem de cætero non valere: & decreuit, quòd literæ prædictæ ſuper Stigmatibus editæ, ob ſuſpenſionem pręfatam, nullatenus reuocatæ cenſeri debeant: ſed in ſuo robore, ac uigore permanere, ac ſi huiuſmodi ſuſpenſio non emanaſſet. B Ac inſuper mandauit de nouo, ſub cenſuris in prædicta Bulla contentis: nè præfata imago Beatæ Catherinæ de Senis amplius cum Stigmatibus depingatur; & quòd imagines ſic depictæ aboleantur: non obſtantibus quibuſcũque, B.fo.40. Et ffo. 124. conceſsione 271.

Cenſuræ. Fuit facta ãnno 1550. anno X. ſui Pontificatus

C

STVDENTES FRATRES.

1

CLEMENS IV. in Mari Magno ſtatuit, quòd Fratres Ordines Minorum, quos Pręlati eiuſdẽ Ordinis, ſecundum Conſtitutiones ipſius Ordinis in Conuentibus deputauerint in Lectores, ſine cuiuſcunque alterius licentia, liberè in domibus prædicti Ordinis legere, ac docere valeant in theologica facultate: illis locis exceptis, in quibus viget Studium generale; ac etiam quibus in facultate ipſa docturus ſolenniter incipere conſueuit, B.ffo.139. conceſsione 310. D

2 Generalis Miniſter. De reductione Fratrum ſtudentium.

EVGENIVS IV. conceſsit auctoritatem Miniſtro Generali Fratrum Minorum reducendi Fratres ſtudẽtes, cuiuſcũq; gradus, & conditionis exiſtant, ad ſuam, & aliorum Prælatorum dicti Ordinis Regularem obedientiam, & communẽ viuendi modum; iuxtà formam Regulæ, & Profeſsionis, Statutorunque eiuſdem Ordinis. E Non obſtantibus quibuſcunque in contratrium facientibus. Et inſuper voluit, quòd præfatus Generalis Miniſter, & alij per eum deputandi, habeant facultatem, & poteſtatem plenariam, omnes, & ſingulos ſupradictos Frat. obedire recuſantes, & cõtradictores quoſcũq; p cẽſuras Eccleſiaſt. & alia iuris remedia (appellatione poſtpoſita) cõpeſcẽdi; inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſecula-

Appellatio.

A ſeculares, b.ffo. 84. conce. 246.

Idem Eugenius fecit aliam Conceſsionem, quæ non modicum deſeruit huic materiæ ſtudentium Fratrum, etiam Conuentualium: quæ poſita eſt in dictione Eleemoſyna, §. 5.

PIVS II. præcepit Generalibus quatuor Ordinum Mendicantium, quatenus omnes, & ſingulos ſuorum Ordinum profeſſores; qui, ſpiritu rebellionis aſſumpto, Prælatis ſuis obtemperare, eorunque ſalutares correctiones, & diſciplinam 4 Pro omnib. Generalibus Mendicãtiũ.

B effugere, aut deſpicere præſumpſerint, & ut impunè hoc efficiant, Rectorum, ſeu Gubernatorum, & Conſeruatorum ſtudiorum præſidia, & patrocinia implorauerint, prætendentes ſe exemptos ab ipſorum Ordinum iuriſdictione, & poteſtate, ac correctione: cuiuſcunque gradus, uel conditionis exiſtant niſi (Canonica monitione pręmiſſa) ab huiuſmodi reſipuerint, & debitam à prædictis Generalibus, pro commiſsis pœnitentiam humiliter ſuſceperint, ac mandatis eorundem Generaliũ

C efficaciter obtẽperare ſtuduerint, auctoritate Apoſtolica denuncient; & ab alijs, vbi, & quando, & quoties expedierit denuntiari faciant, prædictos Fratres excommunicatos eſſe, & ab omnibus Magiſterij, Bachalariatus, Lectoratus, Biblijſtatus officijs, alijſque dignitatibus, & honoribus dictorum Ordinum exutos fore: & inſuper, ſi eorum contumacia, proteruitas, uel rebellio id exegerit, carceribus ad pœnitentiã peragendam intrudi faciant, donec ad cor reuerſi, ſalutaribus mo- Excõicatio. Gradus Scolaſtici. Correctio.

D nitis, & mandatis ſe ſubiecerint; & à pręd icta excommunicationis ſententia abſolutionis beneficium meruerint obtinere, b.ffo.86. conce. 249.

INNOCENTIVS VIII. fecit quãdam Conceſsionem notabilem, circa modum, quo Pręlati Obſeruantes poſſunt corrigere Fratres ſtudentes in quibuſlibet vniuerſitatibus Hiſpanię. Vide in dictione Correctio Fratrum. §. 4. 5 De correctione ſtudentiũ

IVLIVS II. ſtatuit, & ordinauit, quòd Fratres Ordinis Pręd-

E icatorum, aut Minorum non poſsint commorari extra domos ſuorum Ordinum, cauſa, uel reſpectu ſtudij, ſiue in Salmantina, ſiue in alijs ciuitatibus, & locis, quibus literaria ſtudia vigeant, præter, & abſq; licentia Prouincialium, Priorum, ſeu Miniſtrorum, uel eorum Vicariorum reſpectiuè: ac illa durante duntaxat, etiam de licentia Sedis Apoſtolicę, aut prętextu quarũcunque facultatum, ac indultorum, & literarum Apoſtolicarum Salmantineñ. & alijs vniuerſitatibus prædictis, 6 De habitatione extra conuentus.

pro tempore conceſſorum. Et ſuper hoc ponit pœnas,& cenſu- A
ras,ac dat Conſeruatores,B.ffo.209.conceſsione 512. Et ffo.
70.conce.217.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

Qvoad. §. 6. vbi ponitur Conceſſio Iulij II. notandum, quòd ſimiliter conceſſit Leo X. fff. 50. de quibus etiam videatur in Compendio, tit. Apoſtata, tit. Correctio, ſecundùm ſubiectam materiam. B

SVCCEDERE.

Collector. CIrca ſucceſsionem hęreditatum, ſunt multa, & varia conceſſa, & ſtatuta per multos Summos Pontifices; quæ poſita ſunt in dictione Hæredes, & Hæreditas.

SVPERFLVITATES.

Collector. QValiter ſuperflua, quę in Conuentibus Fratrum Minorū C
Obſer. reperta fuerint, poſsint, & debeánt tolli per Generalem dicti Ordinis: habetur in dictione Generalis Ordinis §. 3. & 5. Et in dictione Ornamenta. §. 1.

SVSPENSIONES.

Distinctio materiæ ſuſpenſionis.

Collector. IN Priuilegijs Fratrum Minorum aliorum Mendicantium D
reperiuntur nonnulla pertinentia ad hanc dictionē Suſpēſio. Et primò ea, quæ concernunt abſolutionem, ſeu diſpenſationem à ſuſpenſionibus incurſis per Fratres: habentur in dictione Abſolutio ordinaria quoad Fratres. §. 4. & 7. & 10. Secundò de illis, quæ iungunt Suſpenſionem Priuilegiorum, & Indulgentiarum, dictum eſt in dictione Priuilegia in multis, §. ubi in margine poſita eſt hęc dictio Suſpenſio. E

SYNDICVS.

Collector. SCiendum, quòd omnia, quæ in Priuilegijs Fratrum Minorum continentur reſpectu Syndicorum, à Sede Apoſtolica deputatorum pro huiuſmodi Fratribus, ſunt ſuperius poſita in dictione Procuratores Fratrū; quia tali nomine frequentius reperiuntur nominati.

A CAPVCCINI ANNOTATIO.

ET quoniam ſupra in verbo Procuratores Fratrum omiſimus additionem Reuerendi Patris Capuccini, quam ſub hoc verbo nunc inſerimus cuius tenor talis eſt.

Pro huiuſmodi materia Syndici Inſtitutionis, et officij, de qua tractatur in ſupradictis §.1.3.5.& 7.etc. eſt ſciendum (vltra ea, quæ dicit hic Collector) quòd Paulus IV. in cõſt. B 4. ex Clementinis anno Dom. 1555. emanata, confirmando Conſt. ſupradictam à Mart. IV. conceſſit facultatem, ut Generalis de per ſe in toto Ordine, & ſinguli Prouinciales Miniſtri, ac Cuſtodes vniuerſi, pro tẽpore exiſtentes, in ſuis Prouincijs, & Cuſtodijs reſpectiuè, & ad hoc ab eis reſpectiuè deputati Fratres pro tempore, poſſint nominare ſpeciales perſonas, quę non ſint de dicto Ordine Minorum, pro locorum indigentia ſingulorum, quando, & quoties opus fuerit in ſingulis eorũ Conuentibus, quæ, ut legitimi Adminiſtratores, Oeconomi, Syndici, & C Actores poſſint res ipſas oblatas, donatas, aut in vltima voluntate relictas ipſis Fratribus, & rerum ipſarum pretium, & Eleemoſynas, nomine Romanæ Eccleſię recipere, & in Fratrum vſus eas, uel earum pretium conuertere, ſicut, & quando à prędictis Prælatis extiterint requiſiti. Ac omnimodam poteſtatem habeant illa omnia exigendi, repetendi, diſtrahendi, alienandi, &c. in iudicio, uel extra illud. Ac poteſtatem dedit etiam iiſdem Prælatis ſupradictos Syndicos reuocandi, aut alias ſubrogandi, uel nominandi quoties opportunum fuerit.

Collector. In §.1.3.5. & 7.

Paulus 4. cõfirmans conſtit. Mart. 4.

D Nec propter præmiſſa, contra Regulam, nec contra Statuta Regularia fieri, immo cum illius obſeruatione quoad hoc, & pura, & ſana conſcientia, ſine alicuius conſcientię ſcrupulo uiuere declarauit. Hęc in ſupradicta Conſt. Paul. IV.

Vti Syndico non eſſe cõtra Regulã.

Intantum, quòd Syndicus, Procurator, ſeu Oeconomus ille eſt, qui nomine Papæ, ſe Romanę Eccleſię ad expedienda Fratrum negotia deputetur. Et hunc Syndicum Miniſter Generalis, uel Prouinc. vel Cuſtos poterunt nominare: uel ſaltem habentes commiſſionem ab eis, E ut ex ſupradictis literis Martini, & Pauli, habetur: præter prædictos autem, nullus alius, etiam Guardianus cum toto ſuo Conuentu poterit Syndicum nominare, ut ait Collector in §.3. Ac ab iiſdem Prælatis poteſt ab officio Syndicatus deponi, ut ſupra.

Syndicus à quibus Prælatis ẽ nominandus.

Cuius Syndici munus, & auctoritas, ut ex ſupradictis Bullis Innocentij IV. Martini IV. & V. &c. ad quinque eſſe dignoſcitur.

Syndic⁹ quę facere poteſt.

Primò ad recipiendas nomine Papę, ſeu Eccleſię Romanæ res omnes mobiles, ſiue immobiles (quæ pecuniarię non ſunt) oblatas, ſeu modo li-

cito donatas, aut in ultima uoluntate ipſis Fratribus relictas. A

Secundò ad vendendum, commutandum, alienandunque res omnes, quibus Fratres licitè uti poſſent, ad dominium Eccleſiæ pertinentes, & ad recipiendum, & expendendum eorum pretiũ in neceſſitates Fratrum.

Tertiò ad recipiendum nomine Eccleſię, & iudicialiter repetendum eleemoſynas omnes, etiam pecuniarias, modo licito ipſis Fratribus relictas, ſeu in teſtamento legatas.

Quartò ad experiendũ in iudicio, ſeu extra, in omnibus actionbus, & cauſis, quæ in dictis Priuilegijs Syndicatus explicantur. B

Quintò ad recipiendum nomine Eccleſiæ omnes pecuniarias eleemoſynas quomodocunque prouenientes, eaſque expendendas pro neceſſitatibus communicatis. Et hoc ultimum in conſt. Mart. V. tantummodo habetur conceſſum, & in ſupradicta Paul. IV. conſt. Alij uerò quatuor patent ex Priuileg. Mart. IV. & aliorum ſupradictorum.

Fratres in q- bus ex ſupra dictis caſib. poſſunt uti Syndico.

His autem habitis, ſciendum eſt, omnes Fratres Minores præfato Syndico, quoad primum, & ſecundum actum ex ſupradictis quinque, licitè vti poſſe, ut annotauit Speculator, & Collector hic, ac communiter Corduba, in c. 4. q. 16. & alij Expoſitores Regul. tenent. & colligitur ex decretali Exijt. §. cæterum. verſic. ſi uero res. Et non habere Syndicum ad hos duos actus praedictos, eſt ſe periculo probabiliter exponere; vt Collector ait ſupra, in. §. 8. C

Quoad 3. & 4. uerò actum, licèt Corduba in expoſit. 4. cap. Regul. q. 16. punct. 3. dicat, licitè poſſe à Fratribus in talibus caſibus, Syndico uti, & ſit eius opinio valdè probabilis: Attamen Speculator, & Collector, hic nolunt Fratres ſecundùm Regulæ puritatem, abſq; aliquali ipſius relaxatione, in his actibus Syndico vti: quandoquidem ipſis ex officio Iudicis, uel aliter, conſuli poteſt honeſtiori modo, ut ſupra diximus in verbo Haereditas, & in verbo Legata. Et iſte modus erit ſanctior, tutior, & ad aedificationem populi conuenientior, quo & Religio noſtra hactenus vſa eſt, & in praeſentiarum vtitur. D

Quoad quintum verò, & vltimum actum, ad deponendas, ſcilicet, omnes eleemoſynas pecuniarias undecunque prouenientes apud Syndicum, clariſſimum eſt, in his Syndico uti Fratres non poſſe, abſque diſpenſatione Regulae, & Declarationum Nicolai, & Clementis relaxatiua; ut hic Collector ait, & omnes alij expoſitores conſentiunt. Et hæc pro huiuſmodi Syndici, ſeu Procuratoris materia, ſic breuiter dicta ſufficiant. E

Procurator gener. Ord.

Circa autem Procuratorem Generalem Ordinis, eſt ſciẽdum, ꝙ Procurator Ordinis Praedicatorũ, à Priore Generali electos, eo ipſo omniũ

Prouin-

A *Prouintiarum locorum, & perſonarum dicti Ordinis, quaſuis cauſas etiam ſpeciale mandatum requirentes, iuxtà poteſtatem ſibi à Generali traditam, agere poteſt; ac ſi omnimodam poteſtatem, cum pleno, ac libero, ac ſpeciali mandato ad huiuſmodi cauſas accepiſſet. Ita Martinus V. prædicto Ordini conceſſit, vt eſt in eorum Priuileg. f. 106.*

Idem conceſſit Auguſtinianis Bonifacius VIII. vt in eorum Priuileg. fol. 79. Et refertur in Compend. Priuileg. Societ. Ieſu, in verbo Procurator. Pro Auguſtinianis.

B

TERTIARII FRATRES, ET SORORES.

Diſtinctio materiæ infraſcriptæ:

EA, quæ in Priuilegijs Fratrum Minorum continentur, reſpectu Tertiariorũ, ſunt in multiplici differentia. ¶ Quę dam enim attinent ad ipſorum Regulam, & Profeſsionem abſolutè. Et hæc habentur infra §.2.& 6.& 7. & 12.& 13.& 18. Collector.
C ¶ Alia pertinent in ſpeciali ad ſubiectionem, & obedientiam, quam ijdem Tertiarij habere debent. Et iſta ponuntur, §. 3. & 4.& 5.& 8.& 16.& 17. ¶ Nonnulla concernunt eorundem Tertiariorum exemptionem, & alia Priuilegia. Et hęc continentur, §.1.& 4.& 9.& 11.& 12.& 14.& 19.& 20.& 21.& 22. ac 23. ¶ Reliqua verò reſpiciunt abſolutionem, & adminiſtrationem Sacramentorum. Hęc autem conſiſtunt, in §.8. & 15. vltra ea, quę poſita ſunt in dictionibus Abſolutio ordinaria, &
D Abſolutio extraordinaria quoad Fratres. Nam, ratione communicationis Priuilegiorum, poſſunt gaudere omnibus conceſsis Fratribus, quorum ſunt Tertiarij.

GREGORIVS IX. conceſsit, quòd Tertiarij Beati Franciſci nequeant compelli ad aliquod iuramentum, niſi pacis, ac fidei, & calumniæ, aut teſtimonij. Et ſtatuit, quòd non grauentur 1
E amplius impoſitione onerum, quàm ſij conciues, b.fo.19.

Tertiarij, de quibus in hac conceſsione fit mentio, ſunt illi, qui in proprijs domibus viuunt, & non fecerunt tria vota eſſētialia Religionis. Collector

NICOLAVS IV. approbauit, & confirmauit Regulam Fratrũ, & Sororũ Tertij Ordinis Beati Franciſci, inſerẽdo totam Regulã hmói in ſuis literis, B.fo.49. Et ffo.132. conce. 298. 2

Collector. Pręfata Regulas, cum multis alijs Regulis Fratrum, & Mo- A
nialium, ſub obedientia Pręlatorum Ordinis Minorum degẽ-
tium, in calce huius Compendij ponitur.

3 Viſitatores. Idem Nicolaus ſtatuit, vel potius conſuluit, quòd prædicti
Tertiarij procurent aſſumere Viſitatores, & Reformatores
de Ordine Fratrum Minorum, B.fo.33. Et ffo.116. conce.254.

4 Cõicatio priuilegiorum. Idem Nicolaus præfatis Tertiarijs (qui iuxtà ſuum conſi-
lium elegerint Viſitatores de Ordine Fratrum Minorum) de-
dit ſuam benedictionem, & conceſsit, quòd gaudeant Priuile- B
gijs eidem Ordini Pœnitentium, ſeu Tertiariorũ à Sede Apo-
ſtolica conceſsis, & in poſterum concedendis. Et inſuper vo-
luit, quòd huiuſmodi Tertiarij (qui ſequuti fuerint ſuum cõ-
ſilium, accipiendo Viſitatorem de Ordine Mino.) habeant,
& debeant habere Miniſtros de ſeipſis, iuxtà formam in præ-
dicta Regula comprehenſam, B.fo.33. Et ffo.116.conce.255.

5 MARTINVS V. circa ſubiectionem pręfatorum Ter-
tiariorum, ſub obedientia Generalis, & Prouincialium Mini- C
ſtrorum Ordinis Fratrum Mino. edidit quandam Bullam, cõ-
mittens hoc negotium cuidam Cardinali. Sed quia non con-
ſtat quid ſuper hoc idem Cardinalis fecerit, prædicta Bulla in
nullo videtur deſeruire. Habetur tamen, B.fo.32. Et ffo.115.
conceſsione 253.

6 Ieiunium. EVGENIVS IV. conceſsit, quòd Sorores Tertij Ordi-
nis ſolummodò teneantur ad illa ieiunia, ad quę Fratres Or-
dinis Mino. Regulam Obſeruantes obligati ſunt. Et quòd D
eoſdem modos ſeruent in cibis quadrageſimali tempore, ex-
ceptis debilibus, & infirmis, b.fo.46. Et ffo.42.conce.47.

7 Votum. SIXTVS IV. ſtatuit, ac decreuit, quòd votum Obedien-
tiæ Paupertatis, & Caſtitatis emiſſum à Tertiarijs Beati Frã-
ciſci, habeat vim, & valitudinem voti ſolennis, ac omnem in-
ducat effectum, quem inducit votum ſolenne, factum cuicũq;
de Religionibus à Sede Apoſtolica approbatis. Ac diſtrictè
præcipiendo mandauit omnibus, & ſingulis cuiuſcunq; gra- E
dus, dignitatis, ordinis, aut conditionis fuerint, ſub quorum
cura, vel iuriſdictione prædicti Tertiarij Fratres, vel Sorores
tunc degebant, aut in futurum degere contingeret: nè Fra-
tres, vel Sorores prænominatos, pręfatum votum, modo prę-
dicto emittentes, Matrimonium contrahere, vel ante contra-
ctum conſumare, aut Religionem ipſam dimittere, & ad ſe-
cularem vitam redire permittant. Decreuitq; irritum quic-

quid

A quid in contrarium factum fuerit. Ac ipſos Fratres, vel Soro-
res id facientes, excommunicationis ſententia innodatos fore. Excõicatio.
B.fo.33. Et ffo.117.conce.256.

Idem Sixtus ſtatuit, quòd Generales,& Prouinciales Mini- 8
ſtri Ordinis Minorum, & eorum Vicarij, tàm Conuentuales, De ſubiectio
quàm Obſeruantes habeant ſub ſua iuriſdictione omnes Fra- ne Prælatis
tres,& Sorores Tertij Ordinis Beati Franciſci,vbilibet, infra Ordinis Mi-
Prouincias eis commiſſas,conſiſtentes; ac eos charitatiuè vi- norum.
B ſitent, & eoſdem, iuxtà Regularia inſtituta dicti Ordinis, in-
ſtruant,& reforment:necnon & corrigant, etiam per ablatio- Correctio.
nem habitus dicti Tertij Ordinis, ſi id qualitas exceſſus exe- De receptio
gerit. ¶ Et ſimiliter ſtatuit, quòd prædicti Prælati Ordinis ne ad Ordi-
Mino. poſsint recipere volentes aggregari huiuſmodi Tertio nem Tertia
Ordini. Ac etiam, quòd poſsint eiſdem Tertiarijs deputare riorum.
Viſitatorem, ſeu Confeſſorem prædicti Ordinis Mino. de Ob-
ſer. vel Conuentualium, prout eis plus placuerit; qui eiſdem
C Tertiarijs omnia Eccleſiaſtica Sacraméta miniſtrare debeat,
B.fo.8. Et ffo.92. conce.201.

Idem Sixtus in Bulla aurea conceſsit, vt Tertiarij vtriuſq; 9
ſexus Ordinum Prædicatorum,& Minorum,gaudeant eiſdem Cõicatio pri
Priuilegijs, & immunitatibus, gratijs,fauoribus, & conceſsio uilegiorum.
nibus, ac indultis ſpiritualibus,& temporalibus, conceſsis,
& in poſterum concedendis Ordinibus prædictorum Fratrum
Prædicatorum, & Minorum, & illorum profeſſoribus, ac Do-
D mibus, & locis, & procuratoribus,& oblatis, ſeu alijs quomo
dolibet; quatenus ſtatui, & conditioni prædictorum Tertia-
riorum conuenire poſſunt, B fo.66. Et ffo.148. conce.362.

Idem Sixtus ſtatuit, quòd Fratres Prędicatores,& Minores 10
recipientes, ſeu admittentes ad Priuilegia, & immunitates
ſuorum Ordinum, quoſcunq; laicos vtriuſq; ſexus; prętextu
Tertij Ordinis, ſeu alterius modi viuendi, niſi geſtauerint ha-
bitum dicti Tertij Ordinis,& profeſsionem emiſerint ſolitã,
E & in congregatione viuant,& in communi, ſint excommuni- Excõicatio.
cati: non obſtantibus quibuſcunq;

Habetur in Bulla pręfati Sixti, quæ incipit: Deteſtanda Collector.
nonnullorum ambitio, prout allegatur in quadam tabula Pri
uilegiorum, per quendam Commiſſarium Romanum, compi-
lata. Non tamen habetur in libris Priuilegiorum impreſsis.

INNOCENTIVS VIII. extendit gratias, & indulta con- 11
ceſſa Fratribus, & Sororibus Tertij Ordinis in communi vi-
uenti-

uentibus, etiam illis qui viuunt in particulari, o. fo. *64*. Et ffo. A
69.conce. 14*6*. Et fffo. 100.conce.*375*.

Collector. Huiuſmodi conceſsio debet intelligi ſolùm de gratijs ſpiritualibus, ſeu in foro conſcientię: præſertim, quia cum ſit facta Oraculo viuę vocis, nihil deſeruit pro rebus temporalibus, ſeu pro foro iudiciali.

12 De Sororib. Tertiariis. Idem Innocẽtius declarauit, quòd Sorores Tertii Ordinis, etiam in communi viuentes; quamuis ſe aſtringant ad plura, quàm in earum Regula continentur, non includuntur ſub cõſtitutione Ioannis XXII. reprobantis vitam, & ritum Fratricellorum; prout à nonnullis credebatur, B. fo. 38. Et ffo. 122. B
conceſsione *266*.

13 De Sororib. Tertiariis. Idem Innocentius conceſsit, quòd prædictæ Sorores Tertii Ordinis Beati Franciſci poſsint liberè, & licitè ſumere velum nigrum, & ſub perpetua clauſura manere, quandocunq; prędictis Sororibus, ac Miniſtris Ordinis Minorum, vel aliis earum Superioribus (ſub quorum cura exiſtent) placuerit; ac C
earundem ſtatui viſum fuerit expedire, B. fo. *38*. Et ffo. 122. conceſsione *266*. in fine.

14 De Sororib. Tertiariis. Exemptio à decimis. ALEXANDER VI. conceſsit, quòd Sorores tertiæ Regulæ in Congregatione, ſub cura Fratrum Minorum Obſer. degentes, quæ pro maiori parte ex eleemoſynis Chriſti fidelium, & labore manuum ſuarum victum, & veſtitum recipiũt, non poſsint cogi ad ſolutionem alicuius decimæ, ſeu taxe, aut collectæ, quæ pro tempore imponi contigerit: etiam ſi aliquid D
habeant proprii; quod tamen non ſufficit eis ad quotidianas expenſas, b.ffo.*56*. conceſsione *66*. Et B. fffo. 3. conce. 4.

15 De Confeſſoribus ſecularibus deputandis. Ingredi Monaſteria. Idem Alexander conceſsit, quòd Generalis, & Prouinciales Ordinis Mino. Obſer. poſsint cum conſilio aliquorum Fratrum, deputare Confeſſores Presbyteros ſeculares, vel aliorum Ordinum Regulares, & honeſtos, pro Fratribus, & Sororibus Tertii Ordinis: vbicunque in partibus vltramontanis commorantibus (ſcilicet, in partibus Galliarum, & Hiſpaniarum, & cæteris eis annexis) quibus ſua peccata confiteri, E
& ab eis quęcunque Eccleſiaſtica Sacramenta recipere poſſint. Ita tamen, quòd Confeſſores huiuſmodi nullo modo debeant ingredi Clauſtra, ſeu interiores Officinas dictarum Sororum, abſque alterius perſonę bonæ vitæ, & famæ ſocietate. Attamen prædictam deputationem fieri poſſe conceſsit, ſolũ in locis, in quibus Fratres Minores Obſer. aut Conuentuales com-

A commodè haberi non poſſunt, B.fo.39. Et ffo.123. conce. 269.

IVLIVS II. confirmauit literas Sixti IV. ſuprapoſitas .§.8. ac illis perpetuæ firmitatis robur adiecit, ſuppleuitq om nes, & ſingulos iuris, & facti defectus, ſi qui forſan interuenerint in eiſdem. Et inſuper de nouo ſubiecit omnes Fratres, & Sorores Tertij Ordinis, vbiq; locorum per vniuerſum orbem conſiſtentes, ſub obedientia, & correctione Generalis, & Prouincialium Fratrum Minorum de Obſer. & Conuentualium; B ita, quòd eos viſitare, & corrigere poſsint, iuxtà formam prædictarum literarum Sixti IV. Super ijs autem imponit graues cenſuras, & pœnas prædictis Tertiarijs: niſi cum effectu paruerint huiuſmodi literis, infra certum terminum. Ac etiam ſuper hoc dat Conſeruatores, B.ffo.223.conce.529. 16 Deſubiectione Prælatis Ordinis Minorum. Viſitatio.

Idem Iulius dedit poſtea alias literas ad Confirmationem ſuprascriptarum immediatè cum magnis clauſulis, & non obſtantijs, ac deputatione Conſeruatorum, B.ffo.225.conce.530. 17 Cōfirmatio.

C Idem Iulius ſtatuit, quòd Tertiarij portent vbiq; habitum talem, quòd diſtinguantur à Fratribus primi Ordinis Sancti Franciſci. Et quòd conſtituatur omnibus illis de tertia Regula, quocunque nomine nuncupentur, & vbicunque ſint per vniuerſum orbem, habitus vniformis; qui ſit communis omnibus ipſis vbiq; tàm in forma, quàm in colore: ita, quòd nulla differentia ſit in habitibus eorum. In forma autem, quòd ad minus habeant Caparonem latum, vt deſuper ſcapulas deſcē- D dat ab vtraq; parte, per quatuor digitos. In longitudine verò, tàm à parte anteriori, quàm poſteriori attingat infra cingulum, vt ſuper illud poſsit cingi. Color quoque ſit magis ad nigredinem tendens, quàm ad albedinem, B. ffo. 215. conceſſione 519. 18 Habitus Fratrum.

LEO X. in Concilio Lateranenſi ſtatuit, quòd Fratres & Sorores Tertij Ordinis, in proprijs Domibus habitantes, valeant ſepulturam eligere vbi voluerint. Et quòd, die Paſcha- E tis tantùm, Euchariſtiam, necnon extremam vnctionem, cæteraq; Eccleſiaſtica Sacramenta (pœnitentiæ Sacramēto duntaxat excepto) à proprio Sacerdote parochiali recipere debeant. Et voluit, quòd ad onera, quę laicis incumbunt perferenda, teneantur; ac, quòd in foro ſeculari coram Iudicibus ſecularibus conueniri poſsint. Et inſuper decreuit, quòd prædicti Tertiarij in proprijs Domibus habitantes, nullatenus admittantur tempore interdicti ad audienda Diuina in Eccleſijs 19 De Tertiariis in particulari viuentibus. Sacramenta Interdictum

ſijs Ordinum, quorum ſunt Tertiarij: ſi cauſam dederint Interdicto; vel cauſam ipſam nutriant, ſeu foueant; aut dantib⁹ auxilium, conſilium, vel fauorem quoquomodo præſtiterint, B. ſſſo.26.conce.86. A

Collector.

Prædicta intelligenda videntur generaliter de quibuſlibet Tertiarijs, in particulari viuentibus (exceptis mulieribus, quæ promiſerunt continentiam virginalem, aut vidualem, quę omnibus poſſunt gaudere; vt patet ſequenti Conceſsione) quia cùm lex non diſtinguat, nec nos diſtinguere debemus: & B præſertim, quia pro viuentibus in communi facta eſt poſtea ſequens Conceſsio.

20 Cōicatio Priuilegiorum. Idem ſtatuit Pi⁹ V. in cōſt. 63. an. 1561 vide in Côc. Trid. ſeſſ. 24 de reformat. cap. 4.

20 Idem Leo, vbi ſupra, ſtatuit, quòd Tertiarij collegialiter viuentes, ſeu cum Clauſtralibus habitantes, aut mulieres virginalem, ſeu cælibem, aut caſtam vidualem vitam ducentes, expreſſo voto, & ſub dicto habitu, gaudere debeant Priuilegijs, quibus Fratres Ordinis, cuius Tertiæ Regulæ habitum geſtant, potiuntur, & gaudent, B. ſſſo.26.conce.87. C

Idem Leo confirmauit, & approbauit, ac innouauit ſupradictas literas Sixti, §.8. cum omnibus, & ſingulis in eis contē-
21 tis clauſulis, ac perpetuæ firmitatis robur obtinere deberę decreuit. Et inſuper inhibuit omnibus, & ſingulis Prælatis Eccleſiaſticis, ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna, nè Sorores Tertiæ Regulæ Beati Franciſci; quæ tria eſſentialia vota emittendo, collegialiter viuunt (quaſq; conformiter ad præfati Sixti literas, veras Religioſas eſſe declarauit) quomodolibet impedire præſumant, quominus huiuſmodi Sorores iuxtà Priuilegia Fratrum Minorum poſsint liberè, & licitè habere Oratoria, ſeu Eccleſias cum campanili humili, & cāpana; ac in illis Sacramentum Euchariſtiæ, in loco decenti, & honeſto; necnon Oleum Sanctum pro earum vſu tantùm, & Cœmiterium benedictum, in quo Sororum decedentium corpora ſepeliri poſsint; ac in eiſdem Eccleſijs Aquam benedictā ſolenniter benedici, Miſſaſq; ſecundùm earum deuotionē cantari, & celebrari facere, B. ſſſo.35. conceſsione 119. D E

Pro Sororibus Tertiariis. Excōicatio

Collector.

Iſta Prouiſio fuit ſatis ſuperflua, cùm dictæ Sorores omnia prędicta ab antiquo haberent: prſertim per Bullam auream, vt patet ſupra .§.9.

22 De Sororibus Tertiariis in com-

22 Idem Leo ſtatuit, quòd prędictę Sorores Tertiæ Regulę collegialiter viuentes: nullatenus poſsint compelli per ſupradictos Prēlatos Eccleſiarum, & Rectores, aut quoſuis alios, ad audien-

A audiendum Miſſas, & alia Diuina Officia in alio loco, quàm in dictis ſuis Eccleſijs; aut ad ſuſcipiendum Eccleſiaſtica Sacramenta ab alio, quàm à Confeſſore Regulari, vel ſeculari, eis per earum Superiorem aſsignando: nec de ſuper quomodolibet moleſtari valeant. Ac quòd huiuſmodi Confeſſor, ſi ſecularis fuerit, quamdiu officium prædictum confeſsionis à dictis Superioribus ſibi impoſitum continuauerit, nequaquam per locorum Ordinarios in pręmiſsis impediri poſsit. Et tandem circa præmiſſa dedit Conſeruatores omnes in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutos, B. ffto. 35. conce. 119. muni viuētibus. Sacramenta. B

Idem Leo dedit pręfatis Sororibus copioſam exemptionem à ſolutione cuiuſuis decimæ, aut taxæ, vel collectæ, etiam per Sedem Apoſtolicam impoſitę: ſi tamen ita ſunt pauperes, quòd earum redditus non ſufficiunt pro commoda earum ſuſtentatione, B. ffto. 48. conce. 143. 23 Exemptio.

Hoc ponitur latius ſupra, in dictione Decimæ. §. 8. Et in dictione, Exemptio, §. 30. Collector. C

Idem Leo fecit quaſdam Conceſsiones, circa modum, quo alienari poſſunt bona Monaſteriorum Monialium, ſeu Sororum Tertij Ordinis, quę poſita ſunt in dictione Alienatio, §. 4. & 5. 24

Idem Leo ordinauit denuò Regulam pro Tertiarijs Beati Franciſci, qui tria vota eſſentialia emittunt, & in congregatione viuunt; quæ in fine huius Compendij vnà cum alijs Regulis ponitur. 25 D

EX prædictis omnibus colligendum eſt, quòd Fratres, & Sorores tertij Ordinis Sancti Franciſci, ſunt in triplici differentia. ¶ Quidam enim illorum, & primi tempore, ſunt illi, qui non faciunt tria vota eſſentialia Religionis, nec in Congregatione viuunt: ſed in proprijs Domibus cum ſuis vxoribus, & filijs, aut familijs, prout aliæ perſonæ ſeculares: excepto quòd obſeruant ea, quę in Regula per Nicolaum IV. compilata continentur. ¶ Alij Tertiarij ſunt, qui faciunt prædicta tria vota in manibus ſui Miniſtri, vel Miniſtræ, coram ſua communitate. Sed ij ſubdiſtinguntur, quia aliqui iſtorum poſt emiſsionem Votorum, ſeu Profeſsionem prędicto modo factam, remanent, & viuunt in communi. Reliqui verò, licèt faciunt profeſsionem in cōitate, ut ſupradictū eſt: tamen poſtea non viuunt in cōitatibus ſui Ordinis, ſcil. in aliquibus Eremitorijs, vel Eccleſijs ſeparatis à Cōuentib' dicti Ordin. Collector. De Triplici differentia Tertiariorū S. Franciſci. E

Quo

De prima differentia Tertiariorũ S. Franciſci.

Quoad primum gradum præfatorum Tertiariorum eſt notandum, quòd huiuſmodi ſunt illi, qui ordinati fuerunt per Beatum Franciſcum. Et ij non conuertuntur in perſonas Eccleſiaſticas: ſed remanent, vt perſonæ merè ſeculares. Ideoq; non eſt intelligendum, quòd reſpectu huiuſmodi Tertiariorum extendatur iuriſdictio, & gubernatio, quæ Fratribus Minoribus ſuper Tertiarios commiſſa eſt. Quia talem iuriſdictionem, ſeu gubernationem, non poſſunt Fratres Minores habere ſuper perſonas ſeculares; prout ſunt præfati primi Tertiarij. Ac pro tanto Bulla Eugenij IV. quæ dat Fratribus Minoribus iuriſdictionem ſuper Tertiarios, extra communitatem viuentes, debet intelligi de illis, qui fecerunt profeſsionem in communitate, & poſtea viuunt extra illam. Et ſi fortè reperiretur aliqua Bulla, quæ conferret expreſsè iuriſdictionem Fratribus Minoribus ſuper huiuſmodi Tertiarios, qui manent in ſeculo cum vxoribus, & filiis, ſeu alio modo conſimili: eſſet reputanda, tanquàm ſubreptitia. Et inſuper eſſet, contra puritatem profeſsionis prædictorum Fratrum Minorum: quia, ut dictum eſt, cum huiuſmodi Tertiarii nõ ſint perſonæ religioſæ, nõ poteſt conuenire Fratribus prædictis iuriſdictio ſuper illos. Verùm eſt tamen, quòd prędicti Fratres Minores poſſent licitè ſuper præfatos Tertiarios primi gradus, habere quandam diligentiam, ſeu curam ſpiritualem, prò directione animarum illorum; vt pote audiendo confeſsiones eorum, & conferendo illis Sacramentum Euchariſtiæ frequẽtius, quàm alijs fidelibus: necnon communicando eis aliquas indulgentias, & peccatorum remiſsiones, & alia ſimilia ſpiritualia; quemadmodum fit Confratribus, & Oblatis Ordinis. Et adhuc non haberent tantam auctoritatem ſuper huiuſmodi Tertiarios, ſicut ſuper Oblatos perpetuos: niſi ſimiliter ſe offerrent, & donarent in forma iuridica. Et tunc etiam non eſſet niſi quædam obligatio mutua, ſine prçiudicio decimarũ, & tributorum, ac iuriſdictionum Eccleſiaſticarum, & ſecularium; quibus manerent ſemper obligati, vt alii merè ſeculares. Et facit ad hoc Determinatio Concilii Lateranenſis ſupra poſita .§. 19.

De habitu Tertiariorũ ſecularium.

¶ Aduertendum eſt etiã, quòd habitus prædictorum Tertiariorum primi gradus reperitur determinatus per Nicolaum IV. in Regula, quàm ipſe compilauit. Con ſuetudo tamen, vel potius corruptela interpretauit in diuerſis Prouincijs, & Regnis, diuerſas formas habituum. Ita, quòd in ali-

A in aliquibus partibus, deferant huiuſmodi Tertiarij habitus conſimiles habitibus Fratrũ Mino. licèt hoc ſit expreſsè cõtra priuilegia prędictorũ Fratrũ Mino. & nonnũquã eueniat inde materia ſcandali. Videtur tamẽ, quòd habit⁹, quẽ in partib⁹ Italiæ deferunt prędicti Tertiarij, ſit eorũ ſtatui, & rationi magis cõdecẽns. Quia, quoad formã, deferunt veſtes, prout alij ſeculares: & quoad colorẽ, ſicut Fratres Mino. Et ẽ veriſimile, quòd talẽ habitũ voluit Beatus Franciſcus, quòd prædicti Ter- *Nota.*
B tiarij deferrẽt; cũ ab antiquo, in partib⁹, vbi prefatus Sanctus primò inſtituit prædictũ tertiũ Ordin. & vbi pro maiori parte conuerſatus eſt, obſeruatus ſit, & de præſenti obſeruetur talis forma habitus. ¶ Non poſſunt tamẽ præfati Tertiarij deferre chordã, ſicut Fratres Mino. Quia adhuc alij Tertiarij, q viuũt collegialiter, nequeũt portare hmõi chordã, Regula ipſorum prohibẽte. ¶ Itẽ eſt aduertendũ, quòd ab hmõi Tertiarijs non poteſt à Fratrib⁹ Mino. recipi aliquod Votũ Religionis: ſed ad *Nota pro chorda Fratrum Mino.*
C plus põt fieri quędã acceptatio, ſeu admiſsio ad prædictã tertiã Regulã, exhortãdo illos, quòd eã obſeruent, & adiuuandò eos in confeſsionib⁹, & alijs ſpiritualib⁹; ſicut Confratrib⁹ Ordinis, prout ſupra dictũ eſt. Nec etiã, propter hoc efficiuntur Fratres Superiores illorũ: ſed remanẽt, vt pri⁹, ſub iuriſdictione ordinaria, tã Eccleſiaſtica, quã ſeculari. ¶ Poſſunt tamen hmõi Tertiarij (ad inſtar modi, qui obſeruatur cõiter in Confraternitatib⁹) habere, velut Superiores, aliquos ex ſeipſis; qui *De Superioribus Tertiariorum.*
D nominentur Miniſtri; vel alio nomine; vt eorũ curã habeãt ad conuocandũ, vel puniendũ eos, &c ¶ Eſt inſuper ſciendũ, quòd hmõi Tertiarij nõ gaudẽt priuilegijs tẽporalibus Fratrũ Mino. Vnde videtur, quòd nõ extẽduntur ad eos cõicationes Priuilegiorũ, quas fecerũt Tertiarijs. Nicol. IV. & Six. IV. ſed ſolũ intelligi debent de alijs, qui ſunt Religioſi. Nec obſtat prædictis quædã Conceſsio Innoc. VIII. ſuprapoſita. §. 10. qua extẽdit oĩa Priuilegia conceſſa Tertiarijs in cõi viuẽtibus ad eos,
E qui viuunt in particulari: quia illa Conceſsio, cùm ſit viuæ vocis Oraculo facta, non facit fidem, niſi pro foro conſcientiæ, & pro rebus ſpiritualibus. Et dato caſu, quòd faceret fidem in iudicio, & extenderetur ad temporalia, non debet intelligi, niſi de illis, qui fecerunt profeſsionem in communitate, & poſtea, virtute alicuius diſpenſationis, viuunt in particulari; prout ſæpe accidit etiam in Fratribus aliorum Ordinum magis principalium) licèt tamen adhuc iſtud nõ conſtet nimis

clare. Attamen circa huiuſmodi communicationem, reſpe- A
ctu priuilegiorum ſpiritualium, vide infra, poſt tertiam diffe-
Nota. rentiã Tertiariorũ. ¶ Vnde ſequitur qd per quàm grauis er-
ror fuit quorumdam Religioſorum, qui intuitu pietatis, vel
deuotionis, inconſideratè procurauerunt, quòd prædicti Ter-
tiarij, in aliquibus partibus, non ſoluerent decimas, nec pri-
mitias; aſſerendo eſſe exemptos ab huiuſmodi, & à ſolutione
tributorum, & vectigalium dominis temporalibus: pręſertim,
quia iſtud ſæpe redundat in non modicum damnum vicinorũ B
huiuſmodi Tertiariorum, & exactorum redditüum: quia ſunt
aliqua prædictorum onerum talis qualitatis, quòd, quantùm
aufertur oneris vni, vel pluribus exemptis, ſeu priuilegiatis
de populo, tantùm ſuperimponitur alijs eiuſdem populi non
exemptis, neque priuilegiatis. Et inſuper, qui præfatam exē-
ptionem de facto procurauerunt, & incurrerunt in excommu-
nicationem, quæ habetur ſupra, in .§. 16. Circa quod eſt pro-
pterea valdè aduertendum, & cauendum in futurum. C

De ſecunda differentia Tertiariorũ S. Francisci.

Quoad ſecundum gradum Tertiariorum, qui iuxtà Decla-
rationem Sixti ſuprādictam .§. 7. faciunt tria vota, & viuunt
in communi, ſunt aliqua aduertenda. ¶ Primum eſt, quòd
iſti ſunt verè perſonæ Eccleſiaſticę, & Religioſæ; & ſunt exem-
pti ab omni iuriſdictione Eccleſiaſtica, & ſeculari: exceptâ
ſubiectione, quam debent habere Ordini Minorum. De qua
ſupra dictum eſt .§. 8. & 16. ¶ Alterum eſt, quòd habitus iſtorũ
Tertiariorum, ſecundùm Regulam confirmatam per Nico- D
laum IV. debet eſſe coloris, nec prorſus nigri, nec prorſus al-
bi. Sed, quia prædictus Nicolaus nihil dixit de forma huiuſ-
modi habitus, ac etiam de colore locutus eſt obſcurè, fuit po-
ſtea, per Iulium II. prouiſum circa vtrumq; vt habetur ſupra
.§. 18. ¶ De cingulo autem huiuſmodi Tertiariorum dicitur
in pręfata Regula, confirmata per Nicolaum IV. quòd ſit cor-
rigia, & non chorda, ſicut eſt cingulum Fratrum Minorum.
¶ Aliud eſt etiam notandum, circa prędictos Tertiarios, quòd E
ſuper eos habent iuriſdictionem, & ſuperioritatem Fratres
Minores, tàm obſeruantes, quàm Conuentuales; vt patet ſu-
pra .§. 8. & 16. Et quia vtriſque Fratribus Minoribus cōmiſſa
Nota. eſt, ideò eſt locus præuentioni. ¶ Vnde ſequitur, quòd, licèt
huiuſmodi Tertiarij ſint ſub obedientia Fratrum Minorũ Cō-
uentualiũ, poſſunt Prælati Fratrum obſer. in defectu, vel abſē-
tia Prælatorũ Conuentualiũ, corrigere prædictos Tertiarios.

Ac ſi-

A Ac ſimiliter è contra. Ratio huius eſt, quia non datur aliquibus gubernatio, & iuriſdictio, vt occaſione illius committantur impunè illicita. Quapropter poteſt quælibet dictarum diuerſitatum Fratrum Minorum exequi ſuper præfatos Tertiarios iuriſdictionem in defectum alterius. ¶ Reliquũ inſuper aduertendum eſt, quòd hmôi Tertiarij, in communi viuentes gaudent omnibus priuilegijs, conceſsis Fratrib⁹ Minorib⁹, ſub quorũ gubernatione conſiſtũt; vt patet ſupra, in §.4. & 9. & 20.

B Tertius inſuper gradus in aliquibus partibus reperitur, ſcilicet eorum, qui nec ſunt merè ſeculares, vt primi ſupradicti, nec fecerunt profeſsionem, in communitate, vt ſecundi etiam ſupradicti, ſed qui propria authoritate aſſumpſerunt habitum Tertiariorum, aut illum receperunt ab aliquibus Fratribus Minoribus non obſeruata forma ſupradicta, & qui poſt aſſumptionem, vel receptionem huiuſmodi habitus, ac etiam emiſsionem profeſsionis, extra communitatem, viuunt in ali- *De tertia differentia Tertiariorum.*
C quib⁹ Eremitorijs, ſeu in domib⁹ ſecularibus. Et hi non dubiũ eſt, quin temeritatem eximiam committãt, & quòd tales nullatenus ſunt Tertiarij Sancti Franciſci, nec alicuius Regulæ ab Apoſtolica Sede approbatæ, ac per conſequens, quòd nequeunt gaudere Priuilegijs Fratrum Minorum, nec Tertiariorũ, nec exiſtũt ſub iuriſdictione illorũ. Quin potius debent procurare Fratres Minores, quòd Prælati Eccleſiaſtici ordinarij procedãt cõtra tales: quia deferũt habitũ Relig. cui⁹ ipſi nõ
D ſunt; prout habetur in dictione Habitus Fratrum. §. 4. & 5.

Inſuper, circa Tertiarios ẽ ſciendũ, ac notandũ, quòd nõ reperitur aliqua Regula, ſeu modus viuẽdi à Beato Frãciſco (ſaltẽ in ſcriptis) pro Tertiarijs tradit⁹. Sed credendũ ẽ, quòd ordinauit, vt ieiunarẽt aliquib⁹ dieb⁹, & recitarẽt aliqua & ſimilia conferẽtia ad bonũ modũ viuẽdi. Quarũ aliqua Nicol. Papa IV. inſeruit in ſua Bulla. ¶ Tertiarijs aũt hmôi, cõceſſa ſunt prima Priuilegia .ſ. cõiugatis, & alijs in proprijs domibus habi- *De principio ac progreſſu Tertiariorũ & priuilegiis eis conceſſis*
E tantibus, nullo habito reſpectu, ſub qua obedientia exiſterẽt. Sicq; multo tempore ſub Diœceſanorum obedientia, & ſubiectione permanſerũt. ¶ Sciendũ ẽt, quòd ꝑ plures Doctores famoſos diſputatũ eſt, vtrũ præfati Tertiarij eſſent ꝑſonæ Eccleſiaſticæ, vel ne. Et multi tenuerunt quòd ſic: & quòd inijcientes manus violentas in ipſos, incurrebant excõicationẽ, nec poterãt cõueniri, niſi corã Iudicibus Eccleſiaſticis, nec tenebãtur ſoluere talias, & reliquas exactiones. Ita quòd habebãt

Priuilegiũ pſonæ,ac fori. Alii verò tenuerũt oppoſitũ. Durante A iſta altercatione, in quibuſdã partib⁹ gaudebãt pdĩcto priuil. & in aliis nõ. De quo Florent. 3. p. ti. 23. c. 5. §. 4. tractat. Tandẽ Six. Papa IV. dedit Bullã declaratoriã, in fauorẽ prædictorũ: licet loquitur ſolũ de exiſtentibus in Italiæ partibus, vt habetur in Monumentis Ordinis primæ impreſsionis, fo. 53. primo tractatu: Præfatus etiã Pontifex (nullo habito reſpectu, ſub qua obedĩetia hmõi Tertiarii exiſterent) dedit poteſtatẽ Ordini noſtro Mino., vt illos ſibi ſubmitteret, &c. Et quia ante tẽpo- B ra Sixti, aliqui prædictorũ Tertiariorũ ſe in cõgregatione poſuerãt, & Eugen. IV. declarauerat, quòd Matrimoniũ talium erat validũ: modificauit iſtud Sixtus, quòd eſſet verũ, niſi facerent profeſsionem in cõitate, &c. vt patet ſupra. §. 7. Itaq; profitẽtes modo ſupradicto, declarauit eſſe verè Religioſos. Alios verò primos Tertiarios, dimiſit in ſuo antiquo modo, & ordine approbato, cũ ſuis Priuilegiis. ¶ Procedente autẽ tẽpore, idẽ Sixtus oĩbus Tertiariis cõicauit oĩa priuilegia noſtro Or- C dini conceſſa, & concedẽda; vt habetur in Bulla aurea: & ſupra. § 9. Et hoc, quamuis in cõi non viuerent; vt patet in pręfata Bulla expreſsè. Immò adhuc videtur potius dirigi ad Tertiarios, in communi nõn viuentes: quia dicit Perſonis, & non Monaſteriis; prout dixerat ibidem paulò ante de Monialibus S. Claræ, ac Sancti Dominici. Hanc autem communicationem Priuilegiorum ſemper intellexerunt habere locum in Tertiariis, licet non exiſtant ſub obediẽtia Ordinis noſtri Mi- D norum: ſed ſub Miniſtris eiuſdem Ordinis, vel aliàs; prout habetur in vſu. ¶ Item eſt notandum, quòd, quia tempore Innocentii VIII. ita tenebatur, non eſſe alios Tertiarios veros, niſi in particulari viuentes: quòd aliqui aſſerebant, Tertiarios in communi viuentes, eſſe excommunicatos, propter prohibitionem Ioannis XXII. declarauit præfatus Innocentius, non ita eſſe verum. Et quia fuit informatus, quòd aliquę Conceſsiones factę fuerant Tertiariis in communi viuentibus, extendit E præfata priuilegia ad viuentes in particulari; vt habetur ſupra. §. 11. ¶ Poſt omnia ſupradicta Leo. X. in Concilio Lateranenſi ordinauit aliter, quoad Tertiarios in particulari, & in communi viuentes; prout habetur ſupra. §. 19. & 20. Huiuſmodi autem ordinatio, & conceſsio debet nunc obſeruari, & non vti præcedentibus, in his, quibus iſta vltima contrariatur. Aliter breui⁹, ac meli⁹ poteſt reſolui materia Tertiariorum

De cõicatione priuil.

Reſolutio præfatæ materiæ.

ſub

A ſub ſequenti modo. Quoad Tertiarios vtriuſque ſexus (quicquid ſit de temporibus retroactis) in præſenti ſunt in triplici differentia; prout Leo X. in Concilio Lateranenſi diſtinxit. ¶ Primi ſunt viuentes collegialiter. Et iſti gaudent omnib' Priuilegijs, ſicut Fratres Mendicantes, abſq; aliqua differentia, inquantùm eorum capacitas permittit. ¶ In ſecundo gradu ſunt mulieres continentiam virginalem, aut vidualem promittentes, & habitum Tertiariorum geſtantes. Et iſtæ pari-
B formiter gaudent, vt primi: niſi in ijs, in quibus expreſſè diceret Papa, quòd ſolùm concedit pro viuentibus in congregatióne, ſaltem poſt Innocentium octauum. Nam de conceſsis vſque ad ſua tempora, cum tali expreſsione, vel reſtrictione, ipſe Innocentius omnes parificauit; ſicut habetur ſupra, §. 11. ¶ Vltimi ſunt coniugati, aut qualitercunque aliter à præfatis duabus ſpeciebus ſe habentes. Et iſti de omnibus priuilegijs Mendicantium habent illa, quę per Concilium prędictum non
C fuérunt ſibi ſublata; de quibus habetur ſupra. §. 19. Ex quo ſequitur, quòd habent omnia ſpiritualia, ſcilicet, indulgentias, &c. excepto, quòd Euchariſtiam in die Reſurrectionis, & alia Sacramenta non poſſunt recipere, niſi à ſuo Parochiali Rectore. Sacramentum tamen Pœnitentiæ, & Euchariſtiæ ſemper in reliquis temporibus anni poterunt recipere à Fratribus. Et de iſtis habitantibus cum Collegiatis, idem eſt, quod de talibus Collegiatis; vt habetur ſupra. §. 20. Item habebunt iſti
D Priuilegium, c. Si quis ſuadente: quia habent modum viuendi approbatum à Sede Apoſtolica. Et ſic tenent Doctores. Et eſt notandum, quia ſæpe non aduertitur circa hoc.

Sciendum eſt vlterius, quòd ſolus ſanctiſsimus Pater Franciſcus inſtituit Fratres, & Sorores Tertij Ordinis, ſeu de Pœnitentia nuncupatos, vt ſupra dictum eſt, propter quod in eius laudem canit Eccleſia. Tres Ordines hic ordinat: primúq; Fratrum nominat Minorum, Pauperumq; ſit Dominarum me- Collectoe.
E dius: ſed Pœnitentum tertius: ſexum capit vtrumq;. Attamē poſtea nonnulli alij Ordines, præſertim Fratrum Mendicantium, præfatam inſtitutionem aliqualiter imitari uiſi ſunt. Nam Fratres Prædicatores, & Auguſtinenſes, necnon & Carmelitæ obtinuerũt à Sede Apoſtolica, vt aliquę pſonæ vtriuſq; ſexus, in proprijs domibus habitantes, aut ſaltem non in Cõgregatione Regulari viuentes: ſed certo modo ſub huiuſmodi Ordinibus reſpectiuè degentes; quæ Pinzocheræ, aut Man-

tellatæ, vel de Pœnitentia dicuntur, gauderent Priuilegijs dictorum Ordinum. Hoc patet quoad Prædicatores, B.ffo 204. conce. 573. De omnibus autem huiuſmodi perſonis, quæ vt in plurimum ſunt fœminę, dictum eſt ſupra ſatis latè, in dictione Mulieres. Et nonnulla alia adduntur hic, quoad Carmelitas, & Auguſtinenſes; prout ſequuntur. A

Ex priuilegijs aliorum Fratrum Mendicantium.

26 Ex priuilegiis Carmelitarum. SIXTVS IV. ſtatuit, ac ordinauit, & conceſsit, quòd Generalis, & alij Priores Ordinis Carmelitarum poſsint recipere vtriuſque ſexus perſonas, quæ habitum dicti Ordinis, ad inſtar Mantellatarum, ſeu Pinzochearum, aut Fratrum de Pœnitentia tertij Ordinis Fratrum Minorum, ac Prædicatorum, & Eremitarum Sancti Auguſtini habere voluerint. Quæ perſonæ, ſic receptæ, gaudeant omnibus Priuilegijs, quibus præfato Carmelitarum Ordini conceſſum eſt poſſe gaudere, B.fffo.184. conce. 462. B

27 Ex priuileg. Carmelitarum. Sacramenta Sepultura. Idem Sixtus conceſsit Fratribus Carmelitis, vt poſsint adminiſtrare Sacraméta Euchariſtiæ, & extremæ Vnctionis ſuis Pinzocheris, & Mantellatis, etiam in earumdem domibus. Et ſimiliter conceſsit, quòd, dùm tales decedere contigerit, poſſunt eorum cadauera, ad eorumdem Fratrum Eccleſias, tumulanda deferre, abſq; licentia alicuius Prælati Eccleſiaſtici, & contradictione quacunque nō obſtante, B.fo.97. Et ffo.180. conceſsione 426. C

Collector. Vide circa hoc ea, quæ ſtatuta ſunt in Concilio Lateranenſi, vt habetur ſupra .§.18. D

28 Idem Sixtus facit aliam Conceſsionem, ſicut immediatè ſupraſcriptam Fratribus Auguſtinenſibus: & habetur, B.fffo. 247. conce. 623.

29 INNOCENTIVS VIII. conceſsit, vt ſuſcipientes habitū Mantellatorum, ſiue Mantellatarum Ordinis Sancti Auguſtini: licèt habitum illum cum licentia Prioris loci non retineāt, nec continuè deferant, corrigiam tamen retinentes, ac deferentes: eiſdem Priuilegiis, gratiis, immunitatibus, & indulgentiis gaudeant, quibus ipſi Mantellati, & Mantellatę gaudent, & gaudere poſſunt, O.fffo.79.conce.238. E

Collector. Quænam ſint illa, quibus præfati Mantellati gaudere poſſunt, habentur in dictione Communicatio Priuilegiorum .§. 23.& 24.& 28.

AN-

A

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVoad .§.7.vid.1 ſup.§.20. quia ibi latius declarat hoc priuilegium Six.IV.

Quoad .§.10.notandum primò, quòd illa Bulla Six. IV. quam ibi allegat Collector, tanquàm in uſu nòn ſit, & nunquam uiſa, & per non uſum abolita, non ualet,

B *neque debuit allegari ſupra, tit. Excommunicatio .§.14. & ſupra, tit. Simonia .§.1. Notandum ſecundò, quòd idem Six.IV. f.53. conceſſit Tertiarijs vtriuſque ſexus partium Italiæ, gaudere Priuilegijs perſonarum Eccleſiaſticarum, tàm fori, quàm perſonæ, fulminans excommunicationes ipſo facto in Iudices, Communitates, & alios quoſcunque grauantes eos, contra prędictum priuilegium; vt hoc etiam ait, & refert Collector paulò inferius, ibidem f.57. poſt tertium gradum Tertiariorum.*

C *Tertiò notandum, quòd etiam ſi ſupradicta Bulla Six. IV. quę allegata eſt in .§.10. eſſet valida, & in uſu, nihilominus tamen poſſent gaudere noſtris priuilegijs, & indulgentijs omnes alij, quibus ſpecialiter per Papam id conceditur, ut dictum eſt, & annotatum ſup. tit. Excōmunicatio .§.14. & tit. Indulgentiæ, quoad ſeculares, per totum; ut sūt Syndici, Procuratores, Medici, Familiares, & alij eiuſmodi ſuo modo; prout eis conceditur per Papam: quia Clem.VII. confirmauit ōmnia noſtra Priuilegia de nouo, ut ſup. tit. Priuilegium .§.32. habetur,*

D *& ibi annotatum eſt. Sed & de Tertiarijs, qui & quo modo poſſent gaudere noſtris Priuilegijs, latiùs dicetur infra.§.20.*

Quoad .§.20. ubi ponitur Conceſſio Concilij Lateranen. notandum, quòd Leo X. ſſſo. 28. poſtea idem magis declarando conceſſit, quòd mulieres uirginalem, aut cælibem uitam ſolenniter uouentes, etiam ſi non uoueant ſolenniter, aut profiteantur aliquam Religionem, nec alia uota Religionis, etiam ſi ſint in domibus propriis, uel ſeorſum, ſeu in domibus conſanguineorum, aut affinium ſuorum habitantes, gaudere

E *debeant, & frui Priuilegiis, & immunitatibus prædictis, ſcilicet, quibus Fratres Ordinis, cuius Tertię Regulę habitum portant, potiuntur, & gaudent. Nullis obſtantib. Ex quibus, ut ait quidam Pater ſatis eruditus, patet primò, quòd, ut profeſſio Tertiariorum utriuſque ſexus habeat uim Voti ſolennis, quoad impediendum, & dirimendum matrimonium: requiritur, quòd fiat in Communitate, ut paulò ſuperius §. 7. ſtatuerat Six.IV. f.33 ſſ. 117. quia de hoc loquitur tantùm ibidem Six.IV. ut patet. Sed ad gaudendum Priuileg. noſtri Ordinis, non re-*

quiritur, quòd aliqua profeßio mulierum fiat in communitate, neque A
quòd Tertiarij utriuſq; ſexus uiuant in communitate: ſed ſolùm requi-
ritur & ſufficit, quòd mulieres ſolenniter uoueant caſtitatem, & quòd
portent habitum Tertiariarum; ut hic dictum eſt, in utraq; Conceßio-
ne Leo. X. ſſfo. 26. ſſfo. 28. ut habetur in hoc. §. 20. ſimul omnia col-
ligendo.

Ideò ſecundò notandum, quòd ubicunq; Collector dicit, quòd ad gau
dẽdum noſtris Priuilegijs, oportet quòd Tertiarij utriuſq; ſexus faciãt
profeßionem in communitate, ſeu quòd uiuant in communi, debet ca- B
ſtigari, & emendari, ſecundùm quod iam hic annotatum eſt. quia, ad
gaudendum priuilegijs noſtris, non requiritur, quòd mulieres fecerint
profeßionem in communitate; neque quòd uiuant in communitate: ſed
ut dictum eſt, & annotatum ſup. hoc. §. 20. Ideò emendetur, ſecundùm
hoc, id, quod dicit Collector paulò inferius, fo. 156. ibidem linea 23. ubi,
epilogando à primo gradu Tertiariorum, dicit, quòd debet intelligi de
illis, qui fecerunt profeßionem in communitate, & poſtea uiuunt ex-
tra) tu dic, quòd ſufficit, quòd ſolenniter uouerint caſtitatem tales mu C
lieres, & habitum Tertiariorum portent; ut dictum eſt.

Item eo. fol. 56. in 2. philura, infra, linea 14. ante finem ipſius pri-
mi gradus Tertiariorum, ubi dicit Collector, quòd non debet intelligi
niſi de illis, qui fecerunt profeßionem in communitate, & poſtea uir-
tute alicuius diſpenſationis, uiuunt in particulari. Tu dic (ut dictum
eſt) ſufficit, quòd mulieres uouerint ſolenniter caſtitatem, & habitum
portent Tertiariarum, etiã ſi ſint extra communitatem. Item fo. 157.
in 3. gradu Tertiariorum, linea 6. ubi dicit Collector, & qui poſt aßũ- D
ptionem, uel receptionem huiuſmodi habitus, ac etiam emißionem pro
feßionis extra communitatem, &c. Tu dic, quòd ſufficit, quòd mulie-
res ſolenniter uouerint caſtitatem, &c. ut dictum eſt, ad gaudendum
noſtris Priuilegijs, & ad habendum poteſtatem ſuper eas, ſecundùm
quod habetur in eo. Comp. eo. tit. §. 8. & . §. 21. fol. 154. fol. 118. ſe-
cundùm Six. IV. fol. 8. ſſ. 92. & Leo. X. ſſ. 35. expreßè habetur. Et ſic,
quoad gaudendum noſtris priuilegijs Collector tandem in 2. reſolutio-
ne, quàm breuiter facit, fol. 157. uidetur tacitè ſe retractare, & emẽ- E
dare ſeipſum, concordans nobiſcum, ſicut annotatum eſt; dicens abſo-
lutè, quòd Tertiarij, de quibus ibi agit, poſſent gaudere noſtris priuile-
giis; non limitando, ſi mulieres fecerunt profeſsionem in communitate;
aut ſi omnes utriuſq, ſexus Tertiarii uiuunt in communitate, an non:
quia quoad mulieres, non requiritur, quòd fecerunt profeſsionem in
communitate; & quoad omnes utriuſq; ſexus Tertiarios, non requiri-
tur, quòd uiuant in communitate; ſed ad gaudendum noſtris priuilegiis,

ſufficit

A *ſufficit quòd Mulieres vouerunt ſolenniter caſtitatem vbicunque, &*
portant habitum Tertiariarum. Viris autem ſufficit, & requiritur,
quòd fecerint Profeſſionem Religionis in communitate, ſicut alij ve-
rè Religioſi: quamuis poſtea, virtute alicuius priuilegij, vel aliàs vi-
uant in particulari ſeorſum in Eremitorijs, ſeu alibi, ex conceſſione
Prælatorum, vel Papæ: quia iſti ſunt verè Religioſi viri, gaudentes
Priuilegijs Religioſorum; vt dictum eſt.

Quoad reſolutionem, ſeu notabile, quod Collector, fo. 156. poſt.§.
B *25. vſque fo. 157. incluſiuè facit, vide quod ſupra eſt annotatum, in*
.§.20. & ſecundùm ea limita, & intellige omnia, quę hic Collector di-
cit, quoad mulieres Tertiarias noſtri Ordinis: quia ad gaudendum no-
ſtris Priuilegijs, non requiritur, quòd illæ fecerint Profeſſionem in cõ-
munitate, neque quòd viuant in communitate: ſed ſufficit (vt dictum
eſt) quòd ipſæ mulieres fecerunt ſolenniter Votum Caſtitatis, & quòd
portent habitum Tertiariarum; quàmuis tales non ſunt veræ Religio-
ſæ, ex quo non vouent ſolemniter tria Vota, aut Profeſſionem Regu-
C *læ approbatæ, non faciunt in communitate, ſicut illæ veræ Religioſæ;*
de quibus Six.4. & Leo X. vbi ſup.§.7.§.21. habetur in Compendio.
Et notandum, quòd omnes mulieres Tertij Ordinis, modò vouerint ca-
ſtitatem, modo non, modo gaudeant priuilegijs noſtris, modo non; quæ
non ſunt verę Religioſæ, vt dictum eſt, uocantur multis nominibus; nam
in Italia vocantur Bizochę, alibi Pynzocheræ, in Hyſpania Beatæ, ali-
bi Mantellatę, & communiter dicuntur etiam Tertiariæ, ſeu dę Pœni-
tentia. Illæ verò, quæ ſunt veræ Religioſæ, tria Vota ſolẽniter emit-
D *tentes in profeſſione in communitate; quàmuis poſtea ex conceſſione ui-*
uant in particulari, ſeu ſeorſum in ſuis domibus; dicuntur Religioſæ,
ſeu Monachæ, ſeu Sorores, Tertiarię, ſeu Tertij Ordinis; ut de his ſup-
tit. mulieres.§.1. dictum eſt.

Quoad vltimum notabile, quod Collector tandem fo. 157. fo. 158.
ponit circa hanc materiam, vbi dicit Collector, quòd ſolus Beatiſſimus
Pater noſter Franciſcus, inter alios Religionum Inſtitutores, inſtituit
Fratres, & Sorores Tertij Ordinis, &c. Notandum, quòd Florent. in
E *3. parte hiſtoriali, tit. 23. cap. 14.§.2. dicit, Beatum Dominicum etiã*
inſtituiſſe Tertium Ordinem, ſeu Tertiarios Fratres, & Sorores de Pœ-
nitentia: Et fortè hoc fecit imitando Beatum Franciſcum in hoc; qui
fuit contemporaneus eidem. qui quidem B. Pater noſter Franciſcus;
quia primus omnium hos Tertiarios, ſeu Fratres de Pœnitentia inſti-
tuit: ideò ei ſpecialius Eccleſia hoc tribuit, ſpecialius de eo cantans,
Tres Ordines hic ordinat, & cętera. quod autem Auguſtinen. etiam
habeant ſuos Tertiarios, ſeu Corrigiatos Fratres de Pœnitentia, patet

ff. 249.

ſſ.249. & de Carmelitis ſimiliter, quòd habent ſuos Tertiarios, patet A
ſſ. 180. & de his latiùs ſup. in Compendio, tit. Mulieres.

Quoad .§.26. ubi ponitur Priuilegium Six. IV. ſſſ. 184. error librarij eſt in ſſ nam debuerat eſſe cum duplici tantùm ſſ. ſſo. 184. & ſ. 101.

Quoad .§.28. vbi ponitur alia Conceſſio Six. IV. ſſſ. 247. ſimiliter dic, quòd eſt error librarij, ſeu ſcriptoris; nam debet cum duplici ſſ. eſſe ſſo. 247.

CAPVCCINI ANNOTATIO. B

QVoad hanc materiam Tertiariorum, eſt primò notandum, quòd eorum duæ reperiuntur Regulæ factæ, una à Seraphico P. Franciſco, à Nic. V. approbata, & altera à Leone X. vt dicitur infra, poſt Compendiũ, f. 43. vbi iſtæ Regulæ ponuntur: & ibi dicitur pro quibus Tertiarijs ſeruit prima, & pro quibus altera. Et de Regulis Tertiariarum tractat Collector, ſupra, in uerbo Ingredi Monaſteria, f. 106. C

Qui Tertiarii poſſunt noſtris priuileg. gaudere.

Secundò notandum, quòd nunc (quicquid dicat ipſe Corduba hic in .§.20. de ipſis Tertiarijs, quando poßint noſtris gaudere Priuilegijs) per Conſt. Pii V. 63. Ea eſt officii noſtri, anno 1568 editam; Et per Conſt. 35. Greg. XIII. Ex benigna, anno D. 1575 ſolùm illi poſſunt noſtris Priuilegijs, Exemptionibus, immunitatibus, &c. gaudere, qui ſunt Tertii Ordinis S. Franc. de Pœnitentia nuncupati, in Congregatione viuentes; ac tribus votis ſubſtantialibus aſtricti, ac profeßi, & ſub Ordinis Minorum Superiorum Regularis obſeruantiæ obedientia degẽ- D tes. Hæ clauſulæ, & conditiones punctualiter, & ſpecialiter ponuntur in præfatis Bullis Pii V. & Greg. XIII. quarum prima eſt Reformatiua ipſius Tertii Ordinis. Altera verò eſt Confirmatiua Priuilegiorũ Ordinis, &c. Adeò, quòd hinc tollitur omnis quæſtio. Illi autem alii Tertiarii, qui ſupradictis carent Conditionibus, & in ſuis domibus viuunt, carent etiam & huiuſmodi Priuilegiorum communicatione, & exemptione, &c.

Vide pro hoc etiam Conc. Trid. ſeſſ. 24. de Reform. cap. 4.

Tertiò notandum, quòd in ſupradicta Bulla 63. Pii V. quæ eſt Re- E formatiua ipſius Tertii Ordinis, inter alias declarationes, & determinationes, habentur iſtæ ſequentes, videlicet.

Extinctio officii Viſitatoris, Miniſtri, & Vicarii eorum, ut poſthac nullus Miniſter, Vicarius, ac Viſitator Generalis de dicto Ordine habeatur.

Subiectio eiuſdem Ordinis tàm Virorum, quàm Mulierum, eorũq; bonorum, &c. Generali, & Prouincialibus Miniſtris Fratrum Minor.

de obſer-

A de obſeruantia, à quibus debeant viſitari, corrigi, &c. quemadmodum illis eſt in ſuo proprio Ordine attributum. Ac ut ipſis Prælatis omnimodè obediant, præcipitur.

In Capitulis eorum interueniat Generalis, uel eius Commiſſarius, uel illius Prouinciæ, ubi celebratur Capitulũ, Prouincialis de Obſeruantia.

Electiones Viſitatorum Prouincialium fiant de idoneis Fratribus Tertii Ordinis huiuſmodi per ſecreta ſuffragia, & alias eo modo, quo fit de Fratrum Minorum de obſeru. Prouincialibus. Et per prædictum B Miniſtrum generalem confirmentur.

Et hæc officia annalia eſſe; ita, ut elapſo primo anno, illa uacare ceſſeantur. Viſitatores autem poſſint, ſi idonei reperiantur, etiam eodem modo eligi, & confirmari in ſecundo, & tertio anno. Sed omnes ſuis huiuſmodi officiis quandocunq; perfuncti, denuò ad illa, niſi tranſacto ſexennio, nequeant reuocari.

Et ſupradictorum Viſitatorum poteſtas tanta ſit cum ſuis ſubditis, quanta eſt Prouincialis cum ſuis Fratribus.

C Fratres, & Sorores huius Tertii Ordinis profeſſi, nihil priuatim, uel proprium habere poſſint: ſed omnia ubiq; communia eſſe debeant, & contra faciens furti pœna puniatur.

Sorores huius Tertii Ordinis in communi, & ſub clauſura uiuere debent.

Confeſſores, & Concionatores earumdem, approbari debent à Miniſtro Generali, uel Prouinciali.

Et huic Tertio Ordini conceduntur omnia Priuileg. Minorum de D obſeru. ab eodem Pio V. in eadem Bulla; Et à Greg. XIII. in alia ſua ſupra citata.

De Indulgentiis Tertiariis conceſsis, uide ſupra in uerbo Indulg. & de facultatibus pro abſolutionibus peccatorum, & Sacramentorum adminiſtratione; uide ſupra, in prima parte, in uerbo Abſolutio.

Tertiariæ, quando, & quomodo teneantur ſeruare Clauſuram, & de nonnullis aliis notabilibus, circa hoc, uide ſupra, etiam in eadem prima parte, f. 165. B. Et quomodo Tertiariæ incluſæ ueniant appellatione E Monialium, uide in hac parte ſecunda, ſupra, f. 90. E.

TRANSIRE AD ALIOS ORDINES.

QValiter poſsint, aut non poſsint Fratres Minores tranſire de ſua Religione ad aliã, vel de vna obedientia ad aliam, dictũ eſt in dictionibus Apoſtatæ, & Nouitius, & Obedientia, & Obſeruantes Fratres, & Recipere Fratres. Collector.

VEN-

A

VENDERE.

Diſtinctio materiæ Venditionis.

Collector. NOnnulla reperiuntur in priuilegijs Fratrum Minorum, quæ pertinent ad materiam Venditionis. Et horum aliq; ſpectant ad Fratres: alia verò ad Moniales, curę ipſorum commiſſas; prout infra patebit.

B

1 NICOLAVS III. conceſsit, quòd cùm expedierit vtilitati Fratrum Minorum Vendere, aut commutare aliquas res, vſui eorum prius conceſſas, cõmutatio talium rerum, pro rebus, quibus vſum Fratribus liceat habere, procedat, ſeu fiat auctoritate, vel licentia Generalis, & Prouincialium Miniſtrorum in ſuis adminiſtrationibus, coniunctim, aut diuiſim. Voluit tamen, & ordinauit, quòd ſi res huiuſmodi ęſtimato pretio vendi contigerit, fiat per Procuratorem, vel Syndicum à Sede Apoſtolica, vel à Protectore Ordinis deputatũ; & quòd per eum pecunia, pro pretio rei venditæ habita, recipiatur, & expendatur in rem licitam, cuius vſum Fratribus liceat habere. Habetur in declaratione Exijt qui ſeminat, b. ffo. 10. in 2. tractatu, Et B fo. 8. C

Procurator vel Syndicus

2 CLEMENS V. declarauit, non licere Fratribus Mino. habere hortos, vt colantur: ac olera, & alia hortalitia pretio distrahantur. Et idem de quibuſlibet alijs rebus. Habetur in declaratione Regulę, quę incipit Exiui de paradiſo, fo. 14. tractatu 3. Et ffo. 15 in 2. tractatu. D

Superfluitates.

3 Concilium Conſtantienſe ſtatuit, qualiter Generalis Fratrum poſsit facere vendi res ſuperfluas Conuentuum Reformatorum; prout habetur ſupra, in dictione Generalis Ordinis, §. 3. Et in dictione Alienatio. §. 1.

4 LEO X. fecit quandam Conceſsionem ſuper venditionẽ bonorum, quæ aliqui Fratres Minores acquiſierunt, cum extra obedientiam Ordinis euagarentur. Sed hæc etiam poſita eſt in dictione Bona. §. vltimo. E

Apoſtatę.

5 Idem Leo fecit aliam Conceſsionem circa commutationẽ; ſeu venditionem eleemoſynarum ſuper abundantium; prout habetur in dictione Eleemoſynas, §. vltimo.

Eleemoſynas.

6 Idem Leo reſpectu venditionis, ſeu alienationis bonorum

Mona-

A Monaſteriorum Monialium Sanctæ Claræ, & tertij Ordinis, fecit duas Conceſsiones, quæ poſitę ſunt in dictione Alienatio rerum.§.4 & 5. De bonis Monialium.

CLEMENS VII. circa hanc materiam fecit quandam Conceſsionem, quæ habetur ēt in dictione Alienatio.§. vltimo. 7

VICARIVS.

Diſtinctio materię Vicariorum.

B DE multiplicibus Vicarijs reperitur facta mentio in Priuilegijs Fratrum Minorum. ¶ Et primò de Vicario totius Ordinis; qui cedente, vel decedente Generali Miniſtro eligi debet. ¶ Secundò de Vicarijs Generalibus, & Prouincialibus ciſmontanis, & vltramontanis, qui per Concilium Conſtantienſe fuerunt ordinati pro regimine Fratrum Minorum Regularis Obſer. ¶ Tertiò de Vicarijs Conuentuum, vel Domorum prędictorum Fratrum, ſeu Monialium eis commiſſarum. Et de ſingulis iſtorū dicentur infra aliqua, quæ ad eos ſpectāt. Collector.

C *De Vicario totius Ordinis.*

NICOLAVS IV. ſtatuit, & ordinauit, ac diſtrictè inhibuit Fratribus Mino. nē deficiēte Miniſtro Generali poſsint eligere, aut conſtituere aliquē Fratrem in Vicarium Ordinis præfati, abſq; Romani Pontificis, & Protectoris eiuſdem Ordinis licentiā ſpeciali, per ipſius Romani Pontificis patentes literas concedenda, facientes plenam, & expreſ- D ſam de hmōi literis mentionē, b.fo.31. Et ffo 32.conce.33. 1 De Vicario totius Ord.

De Vicarijs generalibus, & prouincialibus.

COncilium Conſtantienſe ſtatuit, quòd Prælati Superiores Fratrum Minorum Regularis obſeruantię appellarētur Vicarij Generales, & Prouinciales reſpectiuè. Et hoc idē confirmauerunt multi alij Summi Pontifices, ac ordinauerunt multa, & varia, circa huiuſmodi Vicarios. ¶ Sed quia poſt Capitulum generaliſsimum totius præfati Ordinis Romæ cele- E bratum, tranſlatum eſt officium Miniſteriatus ad Fratres Mino. obſer. ac per conſequens ceſſauit denominatio prędictorū Vicariorum, & omnia illa, quę reſpectu talis denominationis fuerant ſtatuta, ſeu conceſſa, ſimiliter ceſſauerunt: ideò ſuperfluum foret hic illa ponere. 2 De Vicariis generalibus & prouincialibus.

De Vicariis, & Confeſſoribus Monialium.

INNOCENTIVS IV. ſtatuit, quòd Fratres Mino. qui in Monaſt. Monialiū fuerint deputati pro ſeruitio illarū, in ſpiri- 3 De Vicariis Monialiū.

ſpiritualibus duntaxat deſeruiant; ut habetur latiùs in dictione Monaſteria .§.2. A

4 Particulare pro Hiſpania. De duratiõe Vicariatus.

IVLIVS II. ſtatuit, & ordinauit, quòd Confeſſores, ſeu Vicarij Monialium S. Claræ, & aliarum Religioſarum, ſub cura Fratrum Minorum in Regnis Hiſpaniarum degentium, nullatenus poſsint, vltra triennium, officia huiuſmodi exercere. Et quòd prædicto triennio finito, vel antea, ſi Miniſtro Prouinciali expediens videbitur, à prædicto officio abſoluantur, B.ffo 49. conce. 145. B

Collector. Aduerte, quòd idem Iulius ordinauerat prius hoc idem, generaliter loquendo de omnibus, & ſingulis officijs trium Ordinum Beati Franciſci; vt habetur in dictione Officia Ordinis .§.2. ¶ Circa auctoritatem verò huiuſmodi Vicariorum, vide aliquid infra, poſt .§. ſequentem.

De Vicarijs Conuentuum Fratrum Minorum.

5 De Vicariis Conuẽtuũ Fratrum.

IDem Iulius in Communicatione ampliſsima, quàm fecit Fratribus Ordinis Mino. de Priuilegijs Fratrum Ordinis C Prædicatorum conceſsit, quòd ea, quæ ſpectant ad Vicarios Conuentuum, aut ſingularum Domorum præfati Ordinis Prędicatorum, ſimiliter ſpectent, & pertinent ad Vicarios Conuentuum & Domorum Ordinis Minorum, B.ffo.228. conceſſione 533. Et ffo. 74. conce.222. ¶ Hoc habetur latius in dictione Communicatio priuilegiorum .§.13.

Collector. Notandum eſt, quòd vt ſuperius in nonnullis locis tetigi, appellatione Vicariorum apud Fratres Prædicatorum, non D veniunt Vicarij communiter vſitati inter ipſos: ſed ſolùm illi, qui propter abſentiam, aut carentiam Prioris eliguntur, ſeu inſtituuntur ad præſidendum, velut Priores. Et conſimiliter intelligendum eſt quoad Fratres Minores de illis Vicarijs duntaxat, qui apud eos vocantur Præſidentes: quia adeſt, vel deeſt Guardianus. Ad quod faciunt, quę ſubſequuntur.

Quoad auctoritatem prædictorum Vicariorũ Monialium, & Conuentuum Fratrum, fuit ſtatutum in Capitulo generali E Albienſi id, quod ſequitur.

Statutũ ge. Pro Vicariis Mon.& Fratrum,

Vniuerſi Confeſſores Monialium noſtrę familiæ habeãt pręſenti Decreto ſemper actiue auctoritatem Prælatorum ſuper Moniales in foro conſcientiæ, quoad caſus, & ſententias; habeantq; ſimiliter Guardiani, ac Vicarij Guardianorum in abſentia eorum. Habetur fo. 228. tractatu 3. Et ffo. 248. in tractatu 2.

Dein-

A Deinde in ſequenti Capitulo generali, Lauális celebrato, facta eſt ſequens Declaratio prædicti Statuti.

Declaratur, quòd illa clauſula in Capitulo generali Albienſi inſerta, videlicet, quòd Guardiani, & eorum Vicarij habeãt auctoritatẽ Prælatorũ in foro conſcientię, &c. ſic debet intelligi, quòd, videlicet, auctoritas per Patrem Prouincialem cõceſſa Guardianis, remaneat ſemper penes eorum Vicarios, ſeu Vicariorum Vicarios; ipſis Guardianis ſuum Conuentum, Statutũ ge. Pro Guardianis & ſuis Vicarijs.
B pro ſuis negotijs, exeuntibus. Habetur fo. 229. tractatu 3. Et fo. 248. tractatu 2.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

C *Qvoad .§.5. vbi Collector notat, & bene, quòd nomine Vicariorum Fratrum Prędicatorum, intelliguntur illi, quos nos uocamus Pręſidentes Conuentuum; ut gaudere poſſint communicatione priuilegiorũ ibi conceſſa, de hoc etiam latè dixit idem Collector, ſupra, tit. Abſolutio ordin. quoad Fratres, poſt .§.7. & ibi notationem fecimus, ibi uideatur.*

VISITATIO, ET VISITATOR.

Diſtinctio materię Viſitationis, & Viſitatorum.

D Circa materiam Viſitationis, & Viſitatorum, ſunt complura in Priuilegiis Fratrum Minorum contenta. ¶ Iſtorũ autem quædam pertinẽt ad Viſitationem Fratrum actiuam, & paſsiuam inter ſemetipſos. Et hæc poſita ſunt in dictione Correctio .§.9. & quaſi in omnibus .§§. Ac in dictione Exempti Fratres .§.2. & 4. ¶ Alia verò attinent ad Viſitationem Monialium S. Clarę, quæ habentur in dictione Abbatiſſa .§.9. Et in dictione Moniales .§. 2. & 3. & 17. & 22. & 26. ac 27. Et in di- Collector.
E ctione Generalis Ordinis .§.13. ¶ Nonnulla inſuper ſpectant ad Viſitationem Fratrum, & Sororum tertię Regulæ Beati Franciſci. Hæc autem continentur in dictione Tertiarii .§.3. & 4. & 8. ¶ Attamen quoad Viſitationem quarumlibet Monialium per Fratres Mino. faciendam, fecit Leo.X. quandam Cõceſsionẽ, quæ habetur in dictione Ingredi Monaſt. Monialium .§.32. ¶ Sed quoad licentiã, quę ad Viſitationis Monialiũ officiũ exercẽdũ reqritur, notãda ẽ ſequẽs ordinatio Innoc. VIII.

INNO-

1 De Viſitatoribus, & Cōfeſſorib⁹ Monialium.

INNOCENTIVS VIII inhibuit ſub grauibus cenſuris, & pœnis: nè quiſpiam Fratrum Mino. Regularis obſer. ſine ſuorū Superiorum licentia, & deputatione, ac inſtitutione præſumat accipere, & exercere officium Confeſſoris, A ſeu Viſitatoris Monaſteriorum Monialium, Beguinarum, vel Sororum quarumlibet, aut temporalium dominorum, & aliarum perſonarum ſecularium, ſeu Regularium vtriuſq; ſexus: etiam ſi ad id Apoſtolica auctoritate deputarentur. Et decreuit, quòd deputationes, quas ſic fieri contigerit, ſequentem conditionem habere debent: vt ſcilicet, Deputati ad officia prædicta, illa exercere poſsint, ſi ad id eorum ſic deputatorum Superiorum conſenſus, & licentia accedant, & non alio modo B.ffo.157.conce.375. B

Quomodo & quādo in Viſitationib⁹ poſſit dari Indulgen. plen. vide ſupra, in verbo Indulg. ple. quoad Fratres. §. 16.

VNCTIO EXTREMA.

C

Collector. QVoad adminiſtrationem Sacramenti extremæ Vnctionis ſunt aliqua conceſſa Fratribus Mendicantibus, tàm reſpectu ſuorum Tertiariorum, & familiarium, ſeu oblatorū, quàm aliarum perſonarum ſecularinm. ¶ Ea, quæ concernũt Tertiarios, ac familiares Fratrum, habentur in dictione Tertiarij. §. 19. Et in dictiones familiares. §. 3. & 7. Et in dictione Abſolutio ordinaria, quoad Fratres. §. 10. & 11. Et hic infra, §. 1. ¶ Illa verò, quæ pertinent ad omnes ſeculares, continetur in dictione Sacramenta. §. 1. Et in dictione Communicare D §. 6. & 10.

Ex Priuilegiis Monachorum Sancti Benedicti Obſer. Hiſpaniæ.

1 NICOLAVS Francus Apoſtolicę Sedis Nuntius, & Orator, cum poteſtate Legati de latere à præfata Sede deputatus in Regnis Caſtellæ, & Legionis, & Aragonum, conceſsit Monachis E Sancti Benedicti obſeruantiæ Hiſpaniæ, quòd ſi qui infra ſepta Monaſteriorum infirmati fuerint, extremam Vnctionem dare Apoſtolica auctoritate liberè, & licitè poſsint; Parochialis presbyteri, vel alterius cuiuſcunq; Epiſcopi, vel Superioris licentia, vel aſſenſu nullatenus requiſitis, o.

CA-

A

CAPVCCINI ANNOTATIO.

NOTA, quòd Epiſcopi nolentes dare oleum ſanctum extremæ Vnctionis fratribus, eſſent valdè reprehenſione digni: vnde Neapoli obſeruatur, ut ſacriſtà poſt fer. quintam hebdomadæ ſanctæ omnibus Religioſis iſtud petentibus dat, & vide ſupra in verbo Eccleſia Fratrum, num. 2.

B

VOTVM.

Diſtinctio materię Votorum.

SCiendum eſt vltimò, quòd in Priuilegiis Fratrum reperiũtur aliqua, pertinentia ad materiam Votorum. ¶ Horũ autem aliqua ſpectant ad perſonas Fratrum infirmorum, vel debilium. Et iſta habentur in dictione Diſpenſatio .§.8. Et quoad omnes Fratres, in eadem dictione .§.28. Et hîc infra .§. Collector.
C 1. ¶ Alia concernunt perſonas Monialium, quæ curæ prædictorum Fratrum ſunt commiſſæ. Hæc autem continentur in dictione Abſolutio extraordinaria, quoad Fratres .§.7. Et in dictione Diſpenſatio .§.20. ¶ Reliqua verò reſpiciunt perſonas Secularium. Et hæc continentur in dictionibus Abſolutio, quoad Seculares primò, in .§.17. Et Abſolutio quoad Seculares, 2. in .§.12. ac 16. & 18. Et in dictione Diſpenſatio .§. 16. & 29. ac 30.

D *Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti.*

BENEDICTVS XIII. conceſsit, quòd nullus Monachus Sancti Benedicti teneatur ad aliquod Votum cuiuſcunque peregrinationis, quomodocunque emiſſum, nec ſi ſit de Hieruſalem, nec Sãctorum Petri & Pauli, aut Iacobi, aut aliud quodcunq; o. 1

CAPVCCINI ANNOTATIO.

E

Notandum, quòd Confeſſores ſocietatis Ieſu, commutare poſſunt omnia Vota (exceptis, vltramarinis, Petri, & Pauli de Vrbe: S. Iacobi in Compoſtella, Caſtitatis, & Religionis) Ita conceſſum eſt a Paul. III. Societati Ieſu. Paulus III.

Quam facultatem poſtea illis extendit Greg. XIII. ad Vota etiam iurata, dummodò, commutatio non fiat in præiudiciũ tertij: Ita habetur in eius Compend. Priuileg. Verbo Vota §. 1. Greg. XIII.

Congregat. Caſinenſ. *Liceat Prioribus Ordinis, & Superioribus, perſonas volentes Ordini Caſinenſi ſociari, quæ Religionem, locum, vel Ordinem alium quæcunque, etiam arctiorem, ingredi vouiſſent (tali Voto non obſtante) ad probationem, & profeſſionem recipere, eoſque auctoritate Apoſtolica ab ipſo Voto abſoluere, & cum ipſis diſpenſare: dummodò, in tali Religione, ſeu Ordine de quo vouerint, profeſſionem non emiſerint; Quòd ſi tamen, antè profeſſionem emiſſam à tali Ordine receſſerint, Diſpenſatio ſit nullius roboris.* A

Eug.IV. *Ita conceſſit Eug. IV. prædictæ cõgregationi Caſinens. Ord. S. Bened. anno D. 1436. & reperitur in Comp. Priuil. Fratrum S. Hieron. à Patre Garſia Collecto f. 170.* B

Camaldul. Mont. oliu. Carthuſiẽs. *Idem fuit conceſſum Camaldulenſibus, Congreg. Montis Oliueti, S. Auguſt. & Carthuſiens. Vt habetur in eodem Compend. Verbo Nouitius, & dixi ego ſup. in verbo Nouitius.*

Et Paulus II. anno D. 1468. eidem Congreg. Caſinens. Et Congreg. Canonic. S. Saluatoris in lauro (in cuius Compend. Priuileg. refertur fo. 14.) conceſſit, vt qui fecit Votum Religionis, aſſumens habitũ Donati, vel perpetuò oblati, quandiu in iſto ſtatu permanſerit, adimpleat Votum, & ſatisfeciſſe intelligatur in illo permanens. Ut habetur in prædicto Compend. priuil. S Hieron. f. 171. C

Sed vltra ea quæ à Collectore in locis aſſignatis prænotata eſſe ait, ego aliqua alia pro maiori huius materiæ voti dilucidatione ſubnectã.

Et primò eſt ſciendum, quòd per quinque modos poteſt uotũ aliquod tolli, per interpretationẽ, per irritationem, per diſpenſationem per cõmutationem. & per ceſſationem: per interpretrationem eſt, quando euidenter quis ſcit non obligari, ob aliquam iuſtam cauſam: per irritationem, quando Prælatus, uel alius ſuperior poteſtatem habens ſupra uouentem, illud irritat; nec alia cauſa requiritur niſi uoluntas illius, qui ad irritandum facultatem habet; & quomodo irritatio poſſit fieri, uideatur Nauar. in manu. cap. 12. num. 64. ubi multa dicit de differentia, quę eſt inter irritationem, & duo ſequentia: per diſpenſationem requiritur authoritas Prælati, & cauſa rationabilis & iuſta; quæ, ſi deficiet, nihil talis diſpenſatio ualebit. D

Per commutationem poſſunt facere confeſſores, authoritatem habẽtes; quod quando, & quomodo debeat fieri, infra dicemus. E

Per ceſſationem eſt, quando quis uouit aliquid uſq; ad tale tempus, quo completo iam uotum ceſſat.

Secundò ſciendum, quòd ſoli Prælati Eccleſiaſtici, vel eorum authoritatem habentes, poſſunt diſpenſare, & commutare Vota, propter rationem, quam S. Thom. 22. q. 88. art. 12. communiter receptus reddit; un-

A dit; unde, non poterit quis authoritate propria commutare Votum etiã in melius, niſi manifeſtum ſit illud eſſe gratius Deo; ut pulchrè declarat Caiet. in præfato art. 12. & refert Nauar. in man. cap. 12 tit. 25.

3 Tertiò eſt ſciendum, quòd ſolus Papa, uel qui poteſtatem ab ipſo peculiarem habet, poteſt ſuper quinque Votis diſpenſare, ſcilicet ſuper Votũ perpetuę Continentiæ, Relig. Peregrinat. in Hieruſalem, uel Romam, uel ad Sanctũ Iacobũ Compoſtellę: & additur etiam, ſecundũ Nauar. 6. ſcilicet ad Sanctam Mariam de Loreto.

Nauar. in cõment. in ca. non dicatis 12. q. 1. nu. 18.

B In cæteris autem Votis, alij Prælati inferiores poterunt diſpenſare, ut Epiſcopi, uel qui iuriſdictionẽ Epiſcopalẽ ſortiti ſunt; ut probat Nauar. uel quòd aliquod per hoc habuerint priuilegium.

Nau cap. 12 nu. 75.

4 Et hic quartò eſt ſciendum, quòd, licèt ſimplex ſacerdos poßit à quocunque peccato, & quacunque excommunicatione, & fractione Voti in articulo mortis abſoluere, non tamen poteſt, aut in Votis diſpenſare, aut aliquod illorum commutare: etenim ſola peccatorum abſolutio, non autem uotorum diſpenſatio illis conceditur, ſecundùm mentem om-
C nium Doctorum; ut dicit ipſe Nauar. loco ſupra citato, qui ait, etiam eum, qui non habet ampliorem authoritatem quàm commutandi, non poſſe diſpenſare; & qui non habet niſi poteſtatem ad diſpenſandum, non poſſe commutare: cum iſta inter ſe ſint ualdè diuerſa, & poteſtas, & priuilegium diſpenſandi poßit aliquid operari abſque eo, quòd ad commutationem extendatur; ut reſpondet ibi opinioni Soti contrarium dicentis, ſcilicet, quòd qui habet poteſtatem diſpenſandi, quod plus eſt, habet & ad commutandum. Nam hoc ait forſitan procedere in illis,
D qui ſunt huiuſmodi authoritatem ſortiti iure communi, & tanquam Ordinarij, non autem in his, qui priuilegiorum ui, & tanquam delegati eandem adepti ſunt.

5 Quintò eſt notandum, quòd qui habuerit authoritatem diſpenſandi, & commutandi Vota, eandẽ habent authoritatem in iuramentis euſdem materiæ, ut tenet Sotus, & ſequitur hanc opinionem Directorium Curatorum, & Author Exp. Bullæ Cruciatæ. §. 11. num. 110. contra Nauar. in man. cap. 27, nu. 275. quòd ait opinionem Nauar. poſſe eſſe
E ueram in caſu, quòd quis promitteret dare, & ſtatim iuramentum ſubiungeret: quia tunc iam concurrent duo uincula, ut ipſe ait: ſecùs autẽ, quando quis ſimpliciter iuraſſet dare: quia tunc non eſſet, niſi unum uinculum, ſicut in uoto.

Sotus lib. 8. iuſt. & iure fo. 686. Direct. Curat. c. 15. f. 182.

6 Sextò eſt notandum, quòd Papa Innocentius VIII. conceßit confeſſoribus ritè præſentatis ex ordine noſtro Fratrum Minorum, ut poßint in omnibus uotis diſpenſare, in quibus poſſunt Epiſcopi, præter quàm in uoto peregrinationis ultra duas dietas, ut ſupra habetur, tit. Abſolutio

quoad

Nauar. cap. 12.n.10. *quoad ſeculares 2.6.12. Et idem poßunt alij Mendicantes, & eorum participantes, ut refert etiam Nauar. in manuali.* A

7 *Septimò eſt notandum, quòd ſupradicti Mendicantes confeſſores qui uirtute priuilegiorum ſuorum, uel alij, qui uirtute alicuius Bullę in ſupradictis uotis diſpenſant, uel commutant, non poſſunt hoc agere, niſi in ſacramento pænitentiæ.*

Sed quando tales diſpenſationes non fiunt per uirtutem alicuius Bullæ, uel Iubilei, niſi per uiam authoritatis, ſicut habent Papa, Archiepiſcopi, Epiſcopi, Generales, Prouinciales Abbates, Priores, uel Guardiani pro ſuorum ſubditorum uotis, tunc tales diſpenſationes poſſent fieri ex cauſa rationabili in foro exteriori, &c. Nonnulla alia pro hac materia, uide ſupra in Verbo Diſpenſatio. B

F I N I S.

SERIES CHARTARVM. C

a aa Aaa Bbb Ccc Ddd Eee Fff Ggg Hhh Iii kkk Lll Mmm Nnn Ooo Ppp Qqq Rrr Sss Ttt Vuu Xxx Yyy Zzz Aaaa Bbbb Cccc.

Omnes ſunt quaterniones, præter aa quinternionem & Cccc ſimplicem.

D

Imp. Ardicinus Biandrà Vic. Gen. Neap.

M. Cherub. Veron. Theol. Vidit. R. f. 6.

NEAPOLI.
Ex Typographia Stelliolæ, ad Portam Regalem. M. D. XCV. E

ABSOLVTO PRIVILEGIORVM COMPENDIO RESTAT IAM PONERE ILLA ALIA IN TERTIA EIVS PAGINA PROMISSA.

ET PRIMO PONVNTVR BVLLAE QVAEDAM neceſſariò ſemper præ manibus à Regularibus habendæ, quæ in Bullario, vel alibi (vt infra) authenticè reperiuntur poſitæ.

Deinde ordines, quidam obſeruandi ad Induendum, Nouitium, Monialem, Fratres & Sorores Tertij ordinis S. P. Franciſci. Ac eorum Regulæ: & Ad induendum pueros, & puellas ex voto; ac ad Benedicendum Velum, & Abbatiſſam, necnon & Corporalia.

Poſtremò Ponuntur Formulæ abſolutionum, ſecundum moderniorem inſtitutum, in Confeſſionibus faciendæ.

BVLLAE SVNT ISTE VIDELICET.

Confirmatio, & conceſsio omnium Priuilegiorum, Indultorum, Exemptionum, ac gratiarum Ordinibus omnibus Mendicantium, & non Mendicantium, conceſſorum, & concedendorum, facta à Clem. 7. Fratribus Minoribus ſancti Franciſci Regularis Obſeruantiæ; Quæ eſt valdè notanda, etiam ab omnibus participantibus ſupradictorum Priuilegiorum ob communicationem quam inter ſe habent Priuilegiorum; & adducitur authentica à Reuerendiſs. P. Chriſtophoro de Capite fontium in Compendio per ipſum edito.

[C]LEMENS VII. Ad perpetuam rei memoriam. Dum fructus vberes, quos ordo ſacer dilectorum fratrum Minorum regularis Obſeruantiæ, in agro militantis Eccleſiæ cũ propagatione Religionis, ac defenſione, & augmento fidei Catholicæ ac ſalute Chriſti fidelium produxit hactenus, & in dies produxit diligenter attendimus; dignum, quin potius debitum putamus, vt eius ſtatum proſperum, & tranquillum, omni diligentia procuremus, illius religioſas perſonas Bulla 1.

ſpecia-

ſpecialibus fauoribus,& gratijs proſequamur.Hinc eſt,quod nos Motu Proprio, & ex certa noſtra ſcientia tenore præſentium omnia, & ſingula Priuilegia immunitates, exemptiones præſertim de non ſoluendis Clericis ſecularibus, quartam funeralium, quoad fratres in poſſeſſione, non ſoluendi quartam huiuſmodi exiſtentes, ac omnia, & ſingula indulta,Indulgentias peccatorum remiſſiones,& gratias,dicto Minorum ac ſanctæ Claræ ac tertio de pœnitentia nuncupato, ordinibuſq. illorumq. Fratribus Monialibus Sororibus,& vtriuſque ſexus perſonis atque Monaſterijs, domibus Eccleſiis,& locis,quibuſcunq. etiam per modum extenſionis, ſeu communicationis, & aliâs, quomodolibet per quoſcunq. Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, ac per nos, & Sedem prædictam conceſſa,auctoritate Apoſtolica,tenore præſentium approbamus, & innouamus, & perpetuæ firmitatis robur obtinere, & inuiolabiliter obſeruari debere, ipſoſq. fratres Moniales,Sorores,perſonas,monaſteria,domus,Eccleſias,& alia loca huiuſmodi omnibus,& ſingulis Priuilegijs,immunitatibus,exemptionibus,conceſſionibus, indultis,indulgentijs peccatorum remiſſionibus,& gratijs,quibuſuis cōgregationibus dictorum Ordinum alterumq; Ordinum Mendicantiũ, quomodolibet conceſſis,& concedendis,neque non etiam quibuſuis facultatibus, & gratijs, ſue profeſſioni regularis obſeruantiæ non contrarijs, alijs ordinibus, quibuſcunque non mendicantibus, quomodolibet conceſsis, & concedendis,vti, frui, & gaudere poſſe,atque debere in omnibus,& per omnia perinde,ac ſi eis ſpecialiter conceſſa fuiſſent,& conſtitutiones, in vltimo Capitulo generali dicti Ordinis Minorum regularis obſeruantiæ,in Prouincia Burgenſi Regni Caſtellæ factas plena robores, firmitatem obtinere, & ab omnibus, quandiu per Capitulum aliud Generale dicti Ordinis mutatæ non fuerint inuiolabiliter obſeruari debere,necnon regulam ipſam per ſanctum Franciſcum, pro fratribus Minoribus inſtitutam obſeruabilem, meritoriam, &c. cum omnibus,clauſulis reuocatiuis.Datum Romæ,Apud ſanctum Petrum,ſub annulo Piſcatoris die 30.Maij,milleſimo quingenteſimo vigeſimo quinto, Pontificatus noſtri anno ſecundo.

☞ CAPVCCINI ANNOTATIO.

NOtandum, quòd à ſubſequentibus Summis Pontificibus fuerunt factæ aliæ Priuilegiorum confirmationes, & præcipuè à Greg. XIII. in Conſt.35. Ex benigna, &c. anno Domini 1575. Et à Six. V.in Conſt. 16.in 2.parte Bullarij;qui in confirmatione Priuilegiorum Fratrum Minorum, & Monialium, Sancti Franciſci de Obſeruantia ac S. Claræ, & Tertij Ordinis de

de Pœnitentia, illam appoſuerunt clauſulam (quatenus ſint in vſu,& Sacris Canonibus, & Decretis Sacri Conc. Trid. non aduerſentur.

Et aduertẽdum, quòd dum in hac clauſula dicitur Sacris Canonibus, & Decretis 7. non eſt intelligendum, (vt aliqui male ſentiunt) de Sacris Canonibus Summorum Pontificum in Decretis, & Decretalibus contentis; ſed de Sacris Canonibus, & Decretis Conc. Trid. cum clare paſcat. Ipſum Conc. & Canonibus, & Decretis conſtare, & illud operatur illa copula [&] coniungendo Canones cum Decretis Concilij Trid. Adeo videlicet male ſentire eos mihi videtur, qui aiunt ſub illa particula Canonibus, intelligi Decreta, & Decretalia Summorum Pontificum; & ſub illa alia Decretis Concilij, ea quæ ſunt in Conc. Trid. & quòd proinde nulla, aut paucisſima, remanent Priuilegia, & ita eſſet equidem ſi hæc illorum valeret opinio. Sed quantum ſit abſurdisſimum & à mente, & à verbis ſupradictorum Summorum Pontificum alienisſimum, quis menti compos non videt? dixiſſent enim ſi vellent intelligi de Decretis, & Decretalibus, Quatenus ſint in vſu, & Sacris Canonibus Summorum Pontificum, & Decretis Sacri Concilij Tridentini.

DE EXEMPTIONIBVS AB EXACTIONIBVS, Datijs, Gabellis, Pedagijs, vectigalibus, &c. vtriuſque ſexus Religioſis perſonis ordinum Mendicantium conceſſis per Sanctiſſimum in Christo P. & D. N. D. Pium Diuina prouidentia Papæ V.

PIVS PAPA V. Ad perpetuam rei memoriam.

DVM ad vberes, quos ſacri mendicantium ordines in agro dominico quotidie faciunt fructus, attentè reſpicimus, & attentæ conſiderationis indagine perſcrutamur, ipſorum Religionis ſinceritatem, & voluntariæ paupertatis habitum, in quibus ſub humilitatis ſpiritu deuotum altiſſimo præſtant famulatum. Dignum, quin potius debitum reputamus, vt illis ea libenter concedamus, per quæ ſemotis quibuſlibet grauaminibus, promptiores eiuſdem altisſimi inhæreant ſeruitijs. Hinc eſt, quod nos volentes eoſdem Mendicantium ordines, ac dilectos filios eorum fratres, & monachos, cæteraſque perſonas ac etiam moniales quaſlibet eiuſdem ordinis ſub illorum cura degentes ſpecialibus fauoribus,

In fauorẽ omniũ clericorum vl de c. Quãquam, de cenſ. in ſexto. & Cle. c. præſenti. eod. tit. & Cõc. Trid. ſeſſ. 25. c. 20.

Has immunitates, et omnes alij Regulares per ſua priuilegia dicuntur habere, ut ſũt Benedictini, & ẽt per extenſionẽ factã à Pio V.

ribus, & gratijs proſequi; Motu proprio, non ad alicuius nobis, ſuper hoc, oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, quod ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus, omnes, & ſinguli Mendicantium Ordinum huiuſmodi Fratres, Monachi, & dilectæ filiæ in Chriſto Moniales, ſeu Sorores, ac aliæ vtriuſque ſexus perſonæ Regulares, vbilibet per totum Chriſtianum orbem diffuſi, & conſtituti, illorumq; Monaſteria, Cænobia, Domus, Conuentus, Eccleſiæ, Cappellæ, Oratoria, & alia loca, etiam vnita, ac membra, & dependentia, nec non terræ cultæ, & incultæ, poſſeſſiones, prædia, agri, & alia omnia, & ſingula, mobilia, & immobilia, ac ſe mouentia, & vbilibet, ac in quibuſcunq; rebus conſiſtentia bona, nec non eorum in dictis bonis laboratores, coloni, arrendatarij, locatarij, & affictuarij; negotiorumq; eorum geſtores vniuerſi quomodolibet nuncupati, nunc, & pro tempore exiſtentes in perpetuum, ab omnibus, & ſingulis exactionibus, tam vrbanis, quàm ruſticis, nec non datijs, gabellis, pedagijs, vectigalibus, collectis, impoſitionibus, & oneribus ordinarijs, & extraordinarijs, ac tam realibus, quàm perſonalibus, meris, & mixtis, etiam ſubſidio triennali, & augmento, ac focularibus, equorum taxis, militumq; hoſpitijs, ac alias quibuſcunque nominibus nuncupatis quauis auctoritate, quomodolibet impoſitis, & imponendis, & quæ laicis, ac alijs quibuſuis quomodolibet imponi conſueuerunt, & in futurum imponentur, ac ratione quarumcunque mercium, & rerum cuiuſcunque generis, vel qualitatis exiſtentium, tam per mare, & aquam dulcem, quam per terram, vndecunque, & quomodocunque pro tempore delatarum, nec non animalium quorumcunque mortuorum, & viuorum, & quæ aliàs quomodolibet, & ex quauis cauſa, ac ſuper quibuſcunq; rebus, tàm in alma Vrbe noſtra, quàm extra eam, vbilibet locorum exiguntur, & in futurum exigentur; nec non à contributionibus, & ſolutionibus in illis faciendis, ac tàm pro victu, & veſtitu, quàm quocunq; alio vſu ſuo tantum, ac tam emendo, quam vendendo, & aliàs quomodolibet negotiando; nec non etiam à ſolutione quadrantis, pro ſingulis libris carnium de animalibus, quæ nunc, & pro tempore ex armentis occidi contigerit; necnon etiam, quæ in ſuis ædibus prædijs, & poſſeſſionibus priuatim detinent, & nutriunt, & à contributione ſumptuum, ac impenſarum, quæ aliquandò pro pontibus, vijs, aquæductibus, muris, mœnibus, aliiſue machinis ſtruendis, & reparandis, ſeu reficiendis, ac ciuitatum, terrarum, & locorum quorumcunque fortificationibus, nec non etiam aliàs in omnibus, & per omnia, ac tam in dicta Vrbe, quam extra eam vbilibet, penitus, & omnino liberi, immunes, & exempti, ac liberæ, & exemptæ, liberaq; immunia, & exempta

Exactiones, datia, gabellæ, pedagia, vectigalia, collectæ, impoſitiones, onera quæcunque, ſubſidiũ triennale, focularia, equorum taxæ, Militũ hoſpicia.

Exemptio à quadrante carnis pro ſingulis libris carniũ. Hic corrigitur l. ad inſtruct. cũ gloſ. Doct. C. de ſacro ſanct. eccl. & olim correcta fuit per Auct.

pta ſint, & eſſe cenſeantur, ac pro talibus teneantur, & reputentur, quodque terræ, agri, & poſſeßiones, & loca aratiua (vt præfertur) in illis, quæ aliquando pro paſcuis animalium ad certum tempus reſeruantur, nullatenus vnquam comprehendantur, nec comprehendi cenſeantur, ac etiam monaſteria, cœnobia; aliaque omnia regularia loca prædicta, pro quorumcunq; militum, tàm equitum, quàm peditum hoſpitijs, quemadmodum magno cum noſtro dolore hucuſq; in pleriſq; locis factum comperimus, nequaquã aßignentur, nec aßignari debeant; Et inſuper quòd fructus, redditus, prouentus, introitus, & alia quæcunq; bona monaſteriorum, cœnobiorum, & aliorum locorum regularium præfatorum, ab alijs, quam à Syndicis, & Procuratoribus, Religioſis, Fratribus, Monachis, & Monialibus, illiſq; perſonis præfatis exigi, illaq; dumtaxat in beneficium loci, vel ſubſtentationem ipſorum Religioſorum, Fratrum, & Monialium impendi, nec per alios quoſcunque, quouis nomine cenſeantur, nec in alium, quam præmiſſum vſum conuerti, ſeu impendi poßint, neq; debeant, niſi de conſenſu ſuperiorum illius loci, cui data, vel cõſignata, aut donata fuerint, ſeu ad quem aliàs ſpectabunt, nec etiam ſoli tutores, aut curatores, ſeu protectores, & alio nomine Sanctesij, aut aliàs nuncupati, de eiſdem bonis vllo modo diſponere poſſint; Quodq; id ipſum etiam de eleemoſynis, oblationibus; & quibuſcunq; alijs donatiuis intelligi, & obſeruari debeat; Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium perpetuò ſtatuimus, ordinamus, volumus, & declaramus. Necnon Fratres, Monachos, Moniales, ac aliàs Regulares perſonas, eorũq; monaſteria, cœnobia, conuentus, eccleſias, cappellas, oratoria, & alia loca, ac terras, poſſeßiones, prædia, agros, & bona, necnõ laboratores, colonos arrendatarios, locatarios, affictuarios, ac geſtores, prædicta (vt præfertur) libera, immunia, & exempta eiſdem auctoritate, & tenore facimus, ac fore, & eße decernimus; Mandantes propterea dilectis filijs modernis, & pro tempore exiſtentibus, Cameræ Apoſtolicæ Camerario, Præſidentibus, & Clericis, ac commiſſarijs, agentibus, & officialibus quibuſcunque, vt omnibus, & ſingulis, tàm virorum, quàm mulierum monaſterij, Mendicãtium ordinum huiuſmodi exiſtentibus, ſub ditione noſtra temporali, mediatè, vel immediatè conſtitutis, tantum ſal, quantũ pro eorum vſu ſuffecerit ſingulis annis, omni dilatione ceſſante, & cõtradictione remota, cõtribuere, ac aßignare, ac contribui, & aßignari facere debeant realiter, & cum effectu. Diſtrictius etiã in virtute ſanctæ obedientiæ, & ſub indignationis noſtræ, ac excommunicationis maioris latæ ſententiæ, ac duorũ millium ducatorum auri de Camera, pro vna Baſilicæ S. Petri de vrbe, & pro altera medietatibus, ſingulis monaſterijs, & locis præfatis, quæ

Item nulla communitas. C. de Epiſ. & cle. & pro eodẽ faciũt cap. non minus. & c. aduerſus, de immun. eccl. & c. Quanquã. de ceſ. in ſexto. & cap. fin. de vi. & hon. & alia ſuperius dicta.

Tenẽtur cõmiſſarij Eccleſiæ dare ſalem Mendicantibus, &c.

Excommunicatio latæ ſentẽtiæ.

Pœna 2000. ducatorum. Toties quoties contra fit incurrũtur illæ pœnæ. Inhibetur exactorib & alijs datia. ijs, conductoribus appaltatoribus, & cõmunitatib. ne cõtraueniant, &c.

moleſtari, ſeu perturbari contigerit, irremiſſibiliter applicandorum, pœnis, eo ipſo ſi, & quoties contra factum fuerit, incurrendis; inhibentes tam illis, quàm dilectis filijs Legatis, Vicelegatis, gubernatoribus, poteſtatibus, datiorum, gabellarum, onerum, & aliorum præmiſſorum exactoribus, conductoribus, & appartatoribus, nec non quibuſuis communitatibus, & vniuerſitatibus, illarumque officialibus, & perſonis, alijsque quibuſcunque, ad quos ſpectat, & quomodolibet ſpectabit in futurum, quatenus præmiſſa omnia, & ſingula inuiolabiliter, & perpetuò obſeruent, ac ab omnibus obſeruari faciant; neque fratres, monachos, moniales, & alias religioſas perſonas, alioſque ſupradictos ſuper præmiſſis quomodolibet moleſtent, & perturbent, neque permittant, per quoſcunque quomodolibet moleſtari, ſeu perturbari. Et ſi quis contradicere, aut quouis modo contrauenire præſumpſerit, per mandatum executiuum contra ipſum, cuiuſcunque dignitatis, ſtatus, ordinis, vel præeminentiæ fuerit, ipſo facto procedi, & ſic per quoſcunque iudices, & commiſſarios, quauis auctoritate fungentes (ſublata eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate) iudicari, & diffiniri debere, ac, quidquid ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernimus.

Epiſcopi & eorum Vicarij debēt obſeruari facere hoc priuilegiũ inuiolabiliter.

Quocirca venerabilibus fratribus Patriarchis, Archiepiſcopis, & Epiſcopis, ſiue eorum Vicarijs in ſpiritualibus generalibus, nec non dilectis filijs curiæ cauſſarum cameræ Apoſtolicæ, generali Auditori, ac Abbatibus, Prioribus, Præpoſitis, Decanis, Archidiaconis, Canonicis, & Capitulis, ac alijs quarumcunque eccleſiarum Prælatis, & perſonis, vbilibet, & in quibuſcunq; regionibus, terris, & locis, exiſtentibus, ac alijs, ad quos quomodolibet ſpectat, & ſpectabit, per præſentes motu ſimili mandamus, quatenus ipſi, & eorum quilibet per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes litteras, & in eis contenta quæcunque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte fratrum, monachorum, monialium, aliarumq; religioſarum perſonarum præfatorum, fuerint requiſiti, ſollemniter publicantes, illiſq; in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio adſiſtentes, faciant auctoritate noſtra illos, & eorum ſingulos ſtatuto, ordinatione, voluntate, declaratione, conſtitutione, deputatione, mandato, inhibitione, decreto, alijsq; præmiſſis, pacificè frui, & gaudere, non permittentes eos, deſuper per camerarium, præſidentes, clericos, & commiſſarios cameræ huiuſmodi, nec non legatos, vicelegatos, gubernatores, collectores, gabellarios, & exactores prædictos, aut quoſcunq; alios, ad aliquam ſolutionem, contributionem, vel præſtationem præmiſſorum, occaſione quomodolibet facienda, quouiſmodo cogi, & com-

Hoc priuilegiũ poteſt ſolemniter publicari.

Contra gabellarios, & alios collectores, aut exactores.

C

& compelli, aut aliàs contra præſentium tenorem quomodolibet moleſtari, perturbari, aut inquietari; Contradictores quoſlibet, & rebelles per prædictas, aliasque opportunas cenſuras, & pœnas, appellatione poſt poſita, compeſcendo, ac legitimis, ſuper his habendis, ſeruatis proceſsibus, in cenſuras, & pœnas huiuſmodi incurriſſe, declarando, interdictum eccleſiaſticum apponendo, inuocato etiam ad hoc, ſi opus ſit, auxilio brachij ſæcularis. Non obſtan. fœl. rec. Bonifacij Papæ VIII. prædeceſſoris noſtri de vna, & Concilij generalis, de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas aliquis auctoritate præſentium non extrahatur; ac omnibus illis, quæ in contrarium per quoſcunq; officiales, & quoſuis alios, ac præſertim per officiales ciuitatis noſtræ Bononiæ, & quoſuis alios, & adductæ ſunt hactenus, & deducentur in poſterum, ac adduci, & allegari poſſent; nec non quibuſcunq; litibus, & cauſſis, tam in Romana Curia, quam extra eam, vbilibet, ac coram quibuſcunque iudicibus, etiam palatij noſtri, cauſſarum Auditoribus, ac S. R. Eccleſiæ Cardinalibus ſuper præmiſsis inter quoſcunque quomodolibet pendentibus, ac etiam inſtructis, & ad ſententiam deductis, vel etiam a ſententia terminatis niſi in fauorem eccleſiæ fuerint, & præſertim quadã lite inter huiuſmodi Regulares, ac Ciues, & Communitatem dictæ ciuitatis Bonon. in Romana Curia pendente, quas, & quam, ac omnes proceſſus, & ſcripturas productas, & producendas, ac regiſtra, & ſententias vbiu s comperantes, & latas, ac ferẽdas ad nos, auocamus, & penitus extinguimus, caſſamus, annullamus, & delemus, perpetuumq; deſuper ſilentium imponimus; nec non quibuſuis Apoſtolicis, ac in prouincialibus, & ſynbodalibus, concilijs, editis, generalibus, vel ſpecialibus conſtitutionibus, & ordinationibus, etiam contra exemptos quomodolibet editis, & edendis; ac etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia, roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegijs quoq;, indultis, & litteris Apoſtolicis, illis, & eorum ſingulis, ſub quibuſcunq; tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijſque efficacioribus; efficaciſsimis, ac inſolitis clauſulis, irritantibusq;, & alijs decretis in genere, & ſpecie, etiam motu ſimili, & certa ſcientia, etiam conciſtorialiter, & aliàs quomodolibet, etiam iteratis vicibus in contrarium conceſsis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus illorum tenores præſentibus pro ſufficienter expreſsis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſsè derogamus contrarijs quibuſcunq;, aut, ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſsint per litteras Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de

Poteſt formari proceſſus contra eos qui non obſeruant, &c Poteſt poni interdictũ contra non ſeruantes hanc Bullam.

Nõ obſtãt aliqua huic priuilegio.

Nunquã intelligitur hoc priuilegiũ reuocatũ, niſi mẽ-

tio de eo fiat de verbo ad verbum.

verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Dat. Romæ apud Sanctum Marcum ſub anulo Piſcatoris, die xxix. Iulij M. D. LXVI. Pontificatus noſtri anno primo.

☞ *Sed vt facilius ſupradicta materia exemptionum intelligatur, aliquas declarationes appoſitas ab Auctore Catecheſis Neapolitanæ in lib. 5. c. 2. ſub eandem Bulla, ponere operepretium eſſe duxi. Et ſunt quæ ſequuntur.*

SVBMONITIO.

QVamquam priuilegia conceſſa à Pio V. ordinibus Mendicantium fuerint per Greg. XIII. in extrauag. In tanta, reuocata, & quantum ad alia priuilegia olim dictis ordinibus conceſſa à Rom. Pontificibus, ea reduxerit in eum ſtatum, in quo erant ante Concilium Trid. exceptis ijs, in quibus ei apertè aduerſantur; Non tamen vlla ex parte hoc priuilegium fuit ſublatum, imminutum, aut alteratum. Et ratio fuit. Quia in hiſce rebus iuriſdictio Epiſcoporum non ſolum non tollitur, aut minuitur, ſed potius confirmatur, conſolidatur, ac roboratur.

Notanda tempore Iubilei.

Vide Bullã in Cœna Domini.

☞ *TEmpore Iubilei, aut ſimilium gratiarum, illi, qui publicè non reuocauerint, deleuerint, & caſſauerint ordinationes, & decreta edita contra libertatem Eccleſiaſticam, quantum ad eos ſpectat, non conſequuntur effectum dicti Iubilei, & item debent hoc ſignificare Papæ.*

Hoc idẽ tene de excõmunic. propter indebitã exactionem à Clericis in trãſitu fluuiorum.

Item excommunicati, ſuſpenſi, & interdicti, vigore Iubilei abſoluti, niſi ſatisfecerint ijs, propter quæ cenſuræ ipſæ latæ fuerint, reinciderunt, & reincidunt in dies in eaſdem cenſuras. prout declarauit Pius V. 1568. & Greg. xiij. 1572. & 1574. in hæc verba videlicet.

Declaramus tamen tam præſentes, quam alias quaſcunq; ſuper conceſſione ſimilium, vel diſsimilium indulgentiarum à nobis, & prædeceſſoribus noſtris hactenus emanatas. & infuturũ quomodolibet emanandas litteras, Chriſtifidelibus ipſis, niſi in foro conſcientiæ, & pœnitentiali tantum, non autem in foro fori, & contentioſo, niſi ſatisfecerint ijs, propter quæ cenſuræ ipſæ latæ fuerint, nullatenus ſuffragari, eoſdemq; Chriſtifideles illis iuxta huius noſtræ declarationis formã, & tenorem, & non aliter, nec alio modo vti, aut eis ſe iuuare poſſe, & potuiſſe. Quinimmo eos in eaſdem cenſuras poſtmodum reincidiſſe, &

impo-

impoſterum reincidere. Sicq; ab omnibus quauis auctoritate fungentibus cenſeri, & iudicari debere; irritumque, & inane, quidquid ſecus à quoquam quouis prætextu, aut colore, ſcienter, vel ignoranter attentatum forſitan eſt hactenus, vel impoſterum contigerit attentari. Non obſtantibus, &c. 1572. tertio idus Septemb. Pont. noſtri anno primo.

Notanda ſuper hac Apoſtolica declaratione.

PRimò, nota quod iſta reincidentia pendet ex cap. eos qui, de ſent. excom. lib. 6. & ita, quod hic docet Papa, non eſt nouum ius, ſed veteris inculcatio, declaratio, & innouatio.

Secundò, collige, multas communitates ad huc remanere interdicto ſubiectas, aut ſaltem in interdictum relapſas, eo quòd non ſatisfecerint ijs propter quæ cenſura hæc in eas lata fuit à iure, vel ab homine. Nam pluribus in locis Italiæ, & extra ad huc remanent aliquæ ordinationes, aut decreta, quorum vigore multi exactores, aut quatreni ſalis, aut carnis, aut huiuſmodi in perſonas Eccleſiaſticas, aut etiam pro portu in tranſitu fluuiorum, vbi talia datia, & pedagia ſolent incantari, aut aliàs locari, adhuc in eodem officio excommunicationi, & cenſuris ſubiecto, perſeuerant. Quia videlicet præfatæ communitates, ſiue Poteſtates, Conſules, Gubernatores, & Conſiliarij, neq; etiam tempore Iubilei dictas ordinationes reuocauerint; nec ex eorum archiuijs deleuerint, nec eorum exactoribus, quo minus dictas impoſterum exactiones illicitas (etiam ex immemorabili tempore factas) facerent, aut continuarent, minimè inhibuerint, vide gloſſ. ſing. Clem. præſenti, de cenſ. & remanebis attonitus. Nota.

Tertiò, nota tales exactores contra perſonas Eccleſiaſticas, etiam reincidiſſe in excommunicationes, & cenſuras, propter prædicta incurſas, nec excuſari propter obedientiam, præſertim ſi ſe ad illud munus ingeſſerint; vt inquit Silueſter in verbo Gabella, ac ſcito eos teneri ad reſtitutionem perceptarum gabellarum, datiorum, ac pedagiorum, aut huiuſmodi illicitarum exactionum, ſi tamen eorum communitates, aut aliàs Domini, aut Principes, quæcunq; fulgeant dignitate, etiam Regali, aut Imperiali, non reſtituerint cum effectu. Nam etiam tales Domini omnes incidunt in excommunicationem, ſi eorum tacito etiam conſenſu præfatæ exactiones, aut potius extorſiones, fiant, aut permittantur, & item tenentur ad reſtitutionem, non obſtante quauis conſuetudine, etiam longiſſima in contrarium; iuxta contenta in c. Quanquam, de cenſ. lib. 6. & Gab. in 4, diſt. 15. & conſentit Nauarrus, cum quo de hac re Romæ, locutus ſum.

Infiniti hodie in hoc peccant.

Nauarrus.

Quartò,

Nota ſuper exactione gabellarũ à laicis.

Nota.

Notabene.

Hoc idem ſentit Franciſ. à Toledo.

Contra cõfeſſarios principũ.

Quartò, ſcias me ſemper multum dubitaſſe, an multi Principes, & etiam Marchiones, ac Duces, & huiuſmodi viri magnates (recognoſcentes tamen ſuperiorem in temporalibus, & à quibus de iure datur appellatio) receperint vnquam virtutem Iubilei, immo, & remiſſionem peccatorum; Nam, cum non poſſint præfati Principes imponere ſubditis ſuis laicis, aliquod nouum pedagium, aut gabellam, neque etiam poſſint augere antiquam, neque vti valeant ipſis pedagijs, vectigalibus, aut gabellis, iam olim impoſitis, aut auctis (niſi ab immemorabili tempore fuiſſent impoſita, aut aucta) ſine expreſſa licentia Romani Pontificis, aut ſui Imperatoris, aut ſui Regis; vt patet in cap. ſuper quibuſdam, de verborum ſignificationibus, aliàs, à tempore Concilij Conſtantienſis citrà incurrerunt, & ſemper incurrunt ipſo facto in excommunicationem contentam in Bulla Cœnæ Domini, Papæ reſeruatam. Non poſſum bene videre, quomodo plures hodie Barones, Domini, Principes, ac præfati Duces, etiam in Italia, non reinciderint, & in dies non reincidant in dictam excommunicationem; cum multi ex eis abſque legitima licentia, & ſæpiſſimè, etiam ſine legitima cauſſa (quod peius eſt) ſubditis ſuis noua pedagia, aut portoria, aut gabellas, aut vectigalia imponant; aut augeant antiquitus impoſita, aut ſaltem vtantur de nouo olim impoſitis, aut auctis pedagijs, aut gabellis ab eorum progenitoribus. Qua in re non excuſantur, neque ab excommunicatione (vt præfertur) incurſam, neque etiam à reſtitutione, prout aiunt Doct. & probatur argum. cap. ſua de vſuris; & Nota quòd non ſufficit habere merum, & mixtum imperium ad hoc, vt quis poſſit imponere nouas gaballas, & cetera, vt ſupra: ſed oportet habere ſummum imperium, ſine recognitione; vt ſupra dictum eſt, vt Nauarrus vir doctiſſimus. Et propterea dicere poſſum cum Beato Ioanne. Potentes, potenter tormenta patientur, & item rectè dicere, Væ Mundo à ſcandalis; & demum cum Paulo Apoſtolo; Radix omnium malorum eſt cupiditas; Vnde miror ego quomodo Principum Confeſſarij damnabiliter hanc rem pertranſeant, nam etiam ipſi in excommunicationem incurrunt, ſi contra Bullam in Cœna D. tales ſupradictos abſoluant.

Quintò, Nota quod, ſi quis excommunicatus, etiam Papali cenſura irretitus, contenta etiam in Bulla Cœnæ Domini, aut aliter quomodocunq; cenſuris ſubiectus, faciat debitam ſatisfactionem; aut pareat, cui parere debet, iuxta conſilium ſui confeſſarij, prudentiam habentis, non reincidit in poſterum in cenſuras, neq; tenetur ſe Apoſtolico conſpectui præſentare, etiam, ſi aliàs, vigore cap. eos qui, de ſent. excom. ad ſe præſentandum fuiſſet obligatus; ſi tamen accipiat Iubileum, tunc

quando

quando pro tempore promulgatur à Papa.

Sextò, aduerte, quod argumentum hic à contrario ſenſu non valet, ſcilicet, ergo, ſi quis ſatisfecerit iis, propter quæ cenſuræ latæ fuerint, poterit etiam, in foro fori frui beneficio Iubilei, non inquam valet, quia dictio excluſiua præceßit, videlicet, in foro tantum pœnitentiali. Hinc autem collige, quod ſi quis poſt acceptum Iubileum accuſaretur ſuper aliqua incurſa cenſura, non poterit allegare gratiam acceptam in Iubileo, ſed de iure poterit procedi contra eum, perinde, ac ſi nunquam dictum Iubileum accepiſſet; & proinde, noua abſolutione in foro fori debebit abſolui; De æquitate tamen, mitius cum tali agendum erit, quàm ſi Iubileum non accepiſſet. Fel. cap. de his, de accuſ.

☞ *Nonnulla alia Notabilia circa hanc materiam exemptionum occurrentia, videas, quæ ſupra dixi in Compendio in verbo, Exemptio.*

DECLARATIO CLEMENTIS VII. CIRCA communionem in die Paſchæ faciendam, pro partibus Hiſpaniarum; Quæ refertur authentica, ab Auctore expoſitionis Bullæ cruciatæ P. Emanuele Rodriguez f. 474. ſermone Hiſpano, teſtificante, iam idem hodie ibidem obſeruari.

Laurentius miſeratione Diuina Epiſcopus Praneſtinus Cardinalis Sanctorum Quatuor Coronatorum nuncupatus, ac maior Pœnitentiarius, vniuerſis ac ſingulis prædictas literas inſpecturis ſalutem in domino ſempiternam. Cum fœlicis recordationis Innocentius Papa I I I. in Concilio generali ſtatuerit, omnes vtriuſq; ſexus Chriſti fideles, poſtquam ad annos diſcretionis peruenerint, ſaltem ſemel in anno peccata ſua proprio Sacerdoti confiteri, ac iniunctam ſibi pœnitentiam adimplere, & ad minus in Paſchate Eucbariſtiæ Sacramentum ſuſcipere debere, niſi fortè de proprij Sacerdotis conſilio, ob aliquam rationabilem cauſam ad tempus, ab huiuſmodi perceptione ducerent abſtinendum, alioquin, & viuentes ab ingreſſu Eccleſiæ arceri, & morientes Chriſtiana ſepultura carere debere. Tamen ſanctißimus in Chriſto Pater, & Dominus noſter Clemens Diuina miſeratione Papa VII. ſibi perſuadens non fuiſſe intentionis legiſlatoris, animas illa quære fidelium, ad communicandum præciſſæ in die Reſurrectionis Domini noſtri Ieſu Chriſti, dummodò, ſemel in anno confiteantur, & ad minus, in Paſchate ſuſcipiant Eucbariſtiæ Sacramentum in partibus Hiſpaniarum. Bulla 2.

ſpaniarum, in quibus propter numerum communicantium eſſet impoſſibile, vt in die Paſchæ Euchariſtiæ Sacramentum ſuſcipere poſſent. Chriſti fideles ipſos in Hiſpaniarum Regnis huiuſmodi, ſi à prima die Cinerum vſque ad octauam Reſurrectionis Domini noſtri Ieſu Chriſti, proprio Sacerdoti peccata ſua ſingulis annis confeſſi fuerint, & intra dictum tempus Euchariſtiæ Sacramentum, ſecundum eorum meliorem conſcientiæ diſpoſitionem, & arctiorem mentis deuotionem ſuſceperint, viuæ uocis oraculo de ſuper nobis facto, Canoni huiuſmodi ſatisfeciſſe declarauit. In quorum fidem præſentes literas, per Secretarium noſtrum fieri, ſigilliq; noſtri parui impreßione muniri fecimus, eaſq; manu propria ſubſcripſimus. Dat. Romæ in Camera noſtra ſolitæ reſidentiæ die 13. Menſis Februarij anno 1526. Pontificatus præfati Domini noſtri anno 3.

Ita eſt Laurentius Epiſcopus Præneſtinus Cardinalis Quatuor Coronatorum manu propria.

BVLLA PII QVINTI IN QVA PROHIBETVR Fratribus Ordinis Prædicatorum, ne virtute alicuius Bullæ poſsint ſibi eligere Confeſſores, & à Caſibus reſeruatis abſolui: Ac Prouincialibus datur tota illa facultas cum ſuis ſubditis, quam Conc. Trident. concedit Epiſcopis in foro conſcientiæ cum ſuis, in abſolutionibus, & diſpenſationibus, &c. Et adducitur à R.P. Paſſarello.

Bulla 4. Paſsarellus in ſuo com. cit. notanda priuil. §.10. fol. 175.

PIVS Papa V. ad perpetuam rei memoriam, Romani Pontificis circunſpecta benignitas honeſtis petentium votis perſonarum, quæ ſub Religionis iugo altißimo famulatum ſtatum, & ſalubrem directionem reſpiciunt, ad exauditionis gratiam libenter admittit, & fauoribus proſequitur opportunis, exponi nobis nuper fecit dilectus filius prior Prouincialis Prouinciæ Hiſpaniæ, Ordinis Fratrum Prædicatorum, quod cum in Bulla Cruciatæ ſanctæ, & aliis priuilegiis, quæ ab Apoſtolica Sede concedi ſolent, detur facultas eligendi Confeßorem idoneum ab Ordinario approbatum, qui poſſunt Chriſti fideles abſoluere à caſibus Ordinario reſeruatis, & à quibuſdam etiam, quæ dictæ Sedi reſeruata ſunt; Religioſi dicti Ordinis, ſeu eorum nonnulli etiam iis facultatibus vti præſumunt, & illorum prætextu eligunt Confeſſorem aliquando præter eos, qui à ſuis Prælatis eorum confeſſionibus deputati ſunt, quod aliquando in ſpeciale eorum vergit detrimentum, quare prædictus Prior humiliter nobis ſupplicare fecit, qua-

tenus

tenus in præmiſsis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur, &c. huiuſmodi ſupplicationis inclinati talem conceſsionem Sanctæ Cruciatæ, & aliorum indultorum particularium, quantum ad prædictum articulum eligendi Confeſſorem, & abſoluendi à Caſibus reſeruatis, cum Fratribus, & Sororibus Monialibus totius Ordinis prædicti, tam Prouinciæ Hiſpaniæ huiuſmodi, quam extra eam vbilibet, locum minimè habere, neque cenſeri, ſed noſtræ intentionis exiſtere, quòd iidem Fratres, & Moniales, quantum ad Sacramentum Pœnitentiæ, ſeu Confeſſionis adminiſtrationem, diſpoſitioni ſuorum Prælatorum ſubiecti ſint, Apoſtolica authoritate tenore præſentium perpetuò declaramus. Eiſdem tamen Prælatis, in vſu huiuſmodi poteſtatis ſe, cum ſubditis benignos, & faciles exhibeant præcipientes, mandantes. Et inſuper, quia Sacrum Oecumenicum Concilium generale Tridentinum conceſsit Epiſcopis, vt abſoluere poſſint in foro animæ, ſeu conſcientiæ ab omnibus peccatis, & diſpenſare in irregularitatibus, prout ſeſſ. 24. cap. 6. habetur, ne Prior Conuentualis, & Superiores Prælati dicti Ordinis, tam in dicta Prouincia, quàm extra eam, vbilibet in hac parte deterioris conditionis, quam Clerici, aut ſeculares exiſtant, eiſdem Priori Conuentuali, & ſuperioribus Prælatis, vt ipſi per ſe ipſos idem omnino poſsint in Fratres, & Moniales dicti Ordinis, ſibi ſubditos, tam quò ad abſoluendi, & diſpenſandi huiuſmodi, quàm alias quaſcunque facultates, eiſdem authoritate, & tenore etiam perpetuò concedimus, & indulgemus; atque etiam declaramus decernentes præſentes literas perpetuò durare, & valere, &c. ponuntur clauſulæ ſufficienter derogatoriæ aliorum in contrarium, & ſufficienter confirmatoriæ huius indulti. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die 21. Iulij 1571. Pontificatus noſtri anno ſexto.

G. Melchioris.

BVLLA PAVLI III. AMPLISSIMA CONCESSA Ordini Societatis Ieſu, circa facultatem prædicandi in quibuſcumque Eccleſijs, locis, & plateis; Ac abſoluendi per Confeſſores approbatos à quibuſuis criminibus, & peccatis, etiam Sedi Apoſtolicæ reſeruatis (exceptis in Bulla Cœnę Domini, & vota commutandi ſunt) vt in ea eſt videre; Quam vidiſſe authenticam, Idem Auctor expoſit. Bull. Cruc. teſtatur, in Collegio ciuit. Valentiæ; cuius etiam participant Mendicantes omnes, & eorum participantes.

DILECTIS FILIIS Moderno, & pro tempore exiſtenti Præpoſito, & Sociis Societatis Ieſu in alma vrbe noſtra Canonicè inſtitutis.

PAVLVS PAPA III.

Bulla 5. *Dilecti filii, ſalutem & Apoſtolicam benedictionem. Cum inter cunctas ſolicitudines noſtras quibus nos premit Paſtorale officium illa ſit præcipua, vt gregi Dominico nobis ſupernæ diſpoſitioni commiſſo animarum cura non deſit, ne illum antiquus ſerpens humano generi inimicus indefeſſum, & imparatum inuadat. Attendentes igitur ad fructus vberes quos in domo Domini hactenus produxiſtis, & producere non deſinitis veſtræ Religionis integritate, ſcientiæ, doctrinæ, moribus, & experientiæ plurimum in Domino confidentes, vobis quos alias Societatem veſtram Dei Ieſu approbandam, confirmando, & benedicendo, atque perpetuæ firmitatis munimine roborando, ſub Apoſtolicæ Sedis protectione ſuſcipimus. Et cuilibet veſtrum, qui ad hoc onus idoneus repertus, & per veſtrum Societatis Præpoſitum pro tempore exiſtentem deputatus fuerit in quibuſuis Eccleſiis, & locis, atque plateis communibus, ſeu publicis, & alias vbique locorum Clero, & populo verbum Dei prædicandi, proponendi, & interpretandi, ac eos viam veritatis edocendi, & ad bene, beateq; viuendum, ita vt in vobis verbo pariter, & exemplo edificentur in Domino hortandi, & monendi. Necnon illis ex vobis, qui presbyteri fuerint quorumcunque vtriuſque ſexus Chriſtifidelium ad vos vndique accedentium Confeſſionibus diligenter auditis, ipſos & eorum ſingulos ab omnibus, &*

ſingulis

ſingulis eorum peccatis, criminibus, exceſſibus, & delictis quantumcunq; gradibus, & enormibus etiam Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, & à quibuſuis ex ipſis caſibus reſultantibus ſententiis cenſuris, & pœnis Eccleſiaſticis (exceptis contentis in Bulla, quæ in die Cœnæ Domini ſolita eſt legi) abſoluendi, atque eis pro commiſſis pœnitentiam ſalutarem iniungendi, nec non vota quæcunque per eos pro tempore amiſſa (Vltramarinis, viſitationis liminum beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum de vrbe, ac Sancti Iacobi in Compoſtella, necnon Religionis, & Caſtitatis votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutandi, &c. Datis Romæ apud Sanctum Petrum, ſub anulo Piſcatoris, die tertio Iulii, anno Domini 1545. Pontificatus noſtri anno II.

BVLLA PII QVINTI IN QVA PROHIBETVR Fratribus Capuccinis ne ad Ordinem Sancti Franciſci de Paula ingrediantur, & è contra Fratribus S. Franciſci de Paula ad Congregationem Capuccinorum.

PIVS PAPA V.

AD perpetuam rei memoriam. Sedis Apoſtolicæ ſolertia dum ad ſalutare quorundam remedium extructa, in eorum detrimentum vergere conſpicit, ne quod illis profuturum maturitate ſumma prodiiſſe comperitur noxium incauto miniſterio efficiatur celeris prouiſionis opem afferre conſueuit, prout in domino conſpicit ſalubriter expediri. Sane accepimus qui cum aliquando contingat aliquos Fratres Religioſos tam Ordinis Sancti Franciſci Capuccinorum, quàm eiuſdem Santi Franciſci de Paula Minimorum, nuncupatorum de vno loco ad alium, etiam forſan abſque ſuorum Superiorum licentia transferri, exinde perturbationes, & mala exempla inter eoſdem Fratres ſæpius oriri ſolent. Nos cupiẽtes perturbationibus, & malis exemplis huiuſmodi quantum cum Deo poſſumus, obuiare. Motu proprio, non ad alicuius inſtantiam, ſed de noſtra mera liberalitate, & ex certa noſtra ſcientia, quòd de cætero perpetuis futuris temporibus, nullus ex Fratribus Capuccinis ad dictum Ordinem S. Franciſci de Paula, nec è conuerſo, quòd nullus Frater eiuſdem S. Franciſci de Paula ad Ordinem Fratrum Capuccinorum huiuſmodi vllo vnquam tempore, & quacumq; etiam, & quantumcumq; iuſtiſſima cauſa, etiam de licentia ſuorum Superiorum, ſe transferre poſſe Apoſtolica auctoritate tenore præſentium perpetuò ſtatuimus, & ordinamus. Decernentes ſtatutum, & ordinationem huiuſmodi per Fratres præfatos ſub indignationis

Bulla 6. Pius V. prohibet ingreſſũ Fratrũ Capucinorũ ad Ordinẽ S. Frãciſci de Paula, & è contra.

tionis noſtræ pœna, inuiolabiliter obſeruari debere, ac exnunc irritum, & inane quicquid ſecus ſuper his à quoq; quauis authoritate, tam ordinaria, quàm delegata, ſcienter, vel ignoranter contingerit attentari. Non obſtantibus Apoſtolicis, ac in Prouincialibus, & Synodalibus editis, generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, ac Statutis, & Conſuetudinibus, cæteriſq; contrarijs quibuſcunq;. Cæterum quia difficilè foret, præſentes literas, ad ſingula quæq; loca, in quibus de eis fides forſitan facienda foret, deferri, volumus vt ipſarum tranſumptis, manu publici Notarij ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in Eccleſiaſtica dignitate conſtitutæ munitis, in iudicio, & extra (vbi opus fuerit) eodem prorſus fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die 6. Octobris 1567. Pontificatus noſtri anno ſecundo.

Fabricius Galletus Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ Notarius

Cæſar Glorierius.

BVLLA GREGORII XIIII. NE CVIVIS Religioſo, & prçcipuè Reformatis Fratrum Conuentualium, ac Eremitis, habitum Fratrum Capuccinorum geſtare liceat, nec ita conſimilem, quòd propter eum poſſent credi Fratres Congregationis Capuccinorum. Idem fuit conceſſum à Paulo III. à Pio IIII. & à Gregorio XIII. Interdicitur etiam Capuccinis ingreſſus ad Congregationem Reformatorum, quibus inhibetur receptio eorumdem.

Bulla 7.

Diuiſio ordinũ in Regula S. Frãciſci permittitur.

BEeati Franciſci Confeſſoris ſodalitas ab vno Fundatore inſtituta, & ad eundem Dei finem ordinata, vniuſq; Seraphicæ Religionis nomine nuncupata, in plures Sodalitates, & membra, Apoſtolica permiſſione diuiditur, & quàſi circum amicta varietate, prò vt pietas diuerſimodè ſuadet, corde vno, & anima vna Deum colit, & inſtar agri Dominici varios, atque vberes fructus quotidie profert, & ditiores, & abundantiores, vt confidimus, indies proferre non ceſſat. Sanè cum ad aures noſtras peruenerit, alias fœl. record. Paulum PP. III. prædeceſſorem noſtrum, inter alia, per ſuas, in forma Breuis, litteras, quibuſuis perſonis, cuiuſcunq; conditionis exiſterent, ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna, eo ipſo incurrenda, ne habitum per Fratres

Ordinis

Ordinis Minorum Sancti Franciſci Capuccinorum nuncupatorum geſtari ſolitum, niſi in eadem Congregatione eſſent, & ſub moderni, & pro tempore exiſtentis Generalis eiuſdem Ordinis obedientia & cura permanerent, geſtare quoquo modo præſumerent, diſtrictius inhibuiſſe, & piæ memor. Pium Papam Quartum, etiam prædeceſſorem noſtrum, litteras eiuſdem Pauli prædeceſſoris confirmando, inſuper non ſolum, ne habitum prædictum, iuxta litterarum ipſius Pauli prædeceſſoris huiuſmodi tenorem: Verum etiam, nec ita conſimilem, quòd propter eum poſſent credi Fratres Congregationis Capuccinorum, geſtare deberent, ſub eadem excommunicationis pœna eo ipſo incurrenda, prohibuiſſet. Et ſimiliter fæl. record. Gregorium Papam XIII. etiam prædeceſſorem noſtrum, litteras prædeceſſorum huiuſmodi, & in eis contenta quæcunque, pro expreſſis habendo, & innouando, Motu proprio, & ex certa eius ſcientia, eoſdem Fratres, qui Tertiarij ex Ordine Conuentualium dicuntur, non ſolum capucium rotundum, ſed etiam habitum coloris berettini, ſeu ſubcinericij ad inſtar Fratrum eorundem Conuentualium deferre deberent, ita vt à Fratribus Capuccinis facilè diſcernerentur, ſub eiſdem Pauli III. & Pij IIII. pœnis poſt ſex menſes ipſo facto incurrendis ſtatuiſſe, & ordinaſſe. Verùm quia ijdem Fratres, qui Reformati Conuentualium dicuntur, ita conſimiles eiſdem Fratribus Capuccinis incedere præſumunt, vt paſſim à populo pro Capuccinis habeantur, ac illis tanquam Capuccinis eleemoſynæ, & oblationes conferuntur, non ſine graui plebis offenſione, & ſcandalo, dum reputantur Capuccini eſſe: Idcircò, rationabile exiſtimantes, vt qui ex inſtituto Regulæ, atq; in vitæ Regularis obſeruantia vniformes non ſunt, etiam habitus diſtinctione dignoſcantur, vtq; prædeceſſorum huiuſmodi litterarum contemptus, & contumacia, ſeuerioris diſciplinæ cenſuram inueniat, ad euitandas etiam confuſiones, & contentiones, quæ ex indè oriri poſſent. Hac noſtra perpetuò valitura conſtitutione ſingulas prædeceſſorum huiuſmodi litteras, & in eis contenta quæcunq; pro expreſſis habentes, & harum ſeriè approbantes, & confirmantes, atq; etiam innouantes; Motu etiam ſimili, & ex certa ſcientia noſtra ſtatuimus, & ordinamus, quòd ex nunc de cæterò perpetuis futuris temporibus, huiuſmodi Fratres Reformati non ſolum in Vrbe, ſed etiam vbique locorum per vniuerſum orbem exiſtentes, vt verè, & realiter à Capuccinis diſtinguantur, & dignoſcantur, præter capucium pœnitus rotundum, & colorem berettinum, vel ſubcinericium, vt præmiſſum eſt, etiam mantellum longius ad Conuentualium lõgitudinem deferre, & mozzettam latam, & longam, non ſub mantello, ſed ſupra geſtare teneantur. Inſuper ſtrictiori Capuccinorum prædictorum vitæ conſulentes, ne ab eiſ-

Cauſa cur expedita fo hæc Bulla.

De hoc tamen habuerunt poſteà gratiam.

** dem

Prohibitio Capuccinis ne ingrediãt Cõgregationẽ Reformatorum, nec ab ipſis poſſunt recipi. Contra Eremitas geſtantes habitum conſimilẽ habitũ Capuccinorum.

dem Reformatis ipſi Capuccini admitti, vel recipi poſſint, ſub eadem excommunicationis ſententia, ipſo facto tam ab ipſis Capuccinis receptis, quàm Reformatis recipientibus incurrenda, interdicimus, & prohibemus: & nihilominus actum ipſum receptionis, & tranſitus tanquam indebitè factum, ex nunc, pro ut ex tunc irritum, & pœnitus nullum eſſe decernimus, & declaramus.

Et quoniam ſimiliter accepimus, nonnullos alios, qui ſub Eremitarum vocabulo nominantur, vagos, aut profugos, ac acephalos, ſub nullius obedientia degentes, nec Epiſcoporum iuriſdictioni ſe ſubijcientes ſine aliqua licentia, vel loci aſſignatione, non ſine graui fidelium ſcandalo huc, illucq; vagari, eorundem Fratrum Capuccinorum habitum, vel adeo conſimilem geſtantes, vt facilè pro Capuccinis reputentur, Motu pari, eoſdem Eremitas ſine litteris dimiſſorijs alicuius Ordinis approbati, de cuius gremio ſint, Epiſcopi loci illius vbi degunt, vagari, aut ex proprijs locis diſcedere non poſſe: & in primis ab habitu Capuccinorum eiſdem ſaltèm, vel alijs notioribus differentijs diſtingui, & dignoſci debere omninò præcipimus, & iubemus. Mandantes propterea vniuerſis, & ſingulis Fratribus Reformatis prædictis, eorumq; Superioribus, ac ipſis Eremitis acephalis, & ſine obedientia itinerantibus, præter pœnas per prædeceſſores prædictos inflictas, in virtute ſanctæ obedientiæ, ac ſub indignationis noſtræ, aliiſq; grauioribus pœnis, arbitrio noſtro imponendis, vt præmiſſa omnia, & ſingula omni excuſatione, & tergiuerſatione poſtpoſita, infra ſex menſiũ ſpaciũ, à data præſentium computandum, ſtatim adimpleant, & exequantur. Quòd ſi facere diſtulerint, vel neglexerint, eos per Almæ Vrbis Vicarium noſtrum hic in Vrbe, eiuſq; diſtrictu; ac per locorum ordinarijs, vbi Fratres prædicti reperiantur, per carcerationem, aliaq; opportuna, iuris, & facti remedia, prout contumacia cuiuſq; exegerit, cogi, & compelli poſſe, ac debere volumus, & iubemus. Et nihilominus irritum, & inane decernimus, quicquid ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obſtan. quatenus opus ſit, Regula noſtra de iure quæſito non tollendo, aliiſq; Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, & vtrarumq; Regularum, ſiue Ordinum etiam iuramento confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis Statutis, Conſuetudinibus, Regulis, & Inſtitutis, Priuilegijs quoque, Indultis, & litteris Apoſtolicis, Fratribus, & Eremitis prædictis, eorumq; Superioribus, & perſonis in genere, vel in ſpecie quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, eorum tenores præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſsè derogamus, cæteriſq; contrarijs

trarijs quibuſcunque. Volumus autem, quod præſentium tranſumptis, etiam impreßis, manu publici Notarij ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem fides vbique in iudicio & extra adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ in Monte Quirinali ſub annulo Piſcatoris, die 6. Iulij 1591. Pontificatus noſtri Anno primo.

M. Veſtrius Barbianus.

BVLLA PII IIII. CONTINENS FORMAM Iuramenti profeſsionis orthodoxæ Fidei, quæ obſeruari præcipitur, à prouiſis de beneficijs, ac dignitatibus, Eccleſijs, Monaſterijs, & alijs locis Ordinum Regularium, & Militiarum.

PIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. Bulla 8.

INIVNCTVM nobis Apoſtolicæ ſeruitutis officium requirit, vt ea quæ Dominus omnipotens, ad prouidam Eccleſiæ ſuæ directionem, Sanctis Patribus in nomine ſuo congregatis diuinitus inſpirare dignatus eſt, ad eius laudem, & gloriam incunctanter exequi properemus. Cum itaq; iuxta Concilij Tridentini diſpoſitionem omnes quos deinceps Cathedralibus, & Superioribus Eccleſijs præfici, vel quibus de illarum dignitatibus, Canonicatibus, & alijs quibuſcunque beneficijs Eccleſiaſticis, curam animarum habentibus, prouideri continget, publicam orthodoxæ Fidei profeßionem facere, ſeq; in Rom. Eccleſiæ obedientia permanſuros ſpondere, & iurare teneantur: Nos volentes etiam per quoſcunque quibus de Monaſterijs, Conuentibus, Domibus, & alijs quibuſcunque locis Regularium quorumcunque Ordinum, etiam Militiarum quocunque nomine, vel titulo prouidebitur idem ſeruari, & ad hoc vt vnius eiuſdem Fidei profeßio vniformiter ab omnibus exhibeatur, vnicaq;, & certa illius forma cunctis innoteſcat, noſtræ ſollicitudinis partes in hoc alicui minimè deſiderari, formam ipſam præſentibus annotatam, publicari, & vbique gentium per eos ad quos ex Decretis ipſius Concilij, & alios prædictos ſpectat, recipi, & obſeruari, ac ſub pœnis per Concilium ipſum in contrauenientes latis, iuxta hanc, & non aliam formam Profeſſionem prædictam ſolemniter fieri, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium diſtrictè præcipiendo mandamus, huiuſmodi ſub tenore. Ego N. firma fide credo, & profiteor omnia, & ſingula, quæ continentur in Symbolo Fidei, quo Sancta

Forma profeſsionis Fidei obſeruanda, ſub pœnis hic expreſsis.

Romana Eccleſia vtitur, videlicet.

Credo in vnum Deum, Patrem omnipotentem, factorem Cæli, & Terræ, viſibilium omnium, & inuiſibilium. Et in vnum Dominum Ieſum Chriſtum filium Dei vnigenitum. Et ex Patre natum ante omnia ſæcula, Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Genitum non factum, conſubſtantialem Patri, per quem omnia facta ſunt. Qui propter nos homines, & propter noſtram ſalutem deſcendit de Cælis. Et incarnatus eſt de Spiritu ſancto ex Maria Virgine, & homo factus eſt. Crucifixus etiam pro nobis ſub Pontio Pilato, paſſus, & ſepultus eſt. Et reſurrexit tertia die ſecundum Scripturas. Et aſcendit in Cœlum, ſedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus eſt cum gloria iudicare viuos, & mortuos, cuius Regni non erit finis. Et in Spiritum ſanctum Dominum, & viuificantem, qui ex Patre, Filioq; procedit. Qui cum Patre, & Filio ſimul adoratur, & conglorificatur, qui loquutus eſt per Prophetas. Et vnam Sanctam, Catholicam, & Apoſtolicam Eccleſiam. Confiteor vnum Baptiſma in remiſsionem peccatorum. Et expecto reſurrectionem mortuorum. Et vitam venturi ſæculi. Amen.

Apoſtolicas, & Eccleſiaſticas traditiones, reliquaſq; eiuſdem Eccleſiæ obſeruationes, & Conſtitutiones firmiſſimè admitto, & amplector. Item Sacram Scripturam iuxta eum ſenſum, quem tenuit, & tenet Sancta Mater Eccleſia, cuius eſt iudicare de vero ſenſu, & interpretatione Sacrarum Scripturarum, admitto, nec eam vnquam, niſi iuxta vnanimem conſenſum Patrum accipiam, & interpretabor. Profiteor quoque ſeptem eſſe verè, & propriè Sacramenta Nouæ Legis à Ieſu Chriſto Domino noſtro inſtituta, atque ad ſalutem humani generis, licet non omnia ſingulis neceſſaria, ſcilicet, Baptiſmum, Confirmationem, Eucbariſtiam, Pœnitentiam, Extremam vnctionem, Ordinem, & Matrimonium, illaq; gratiam conferre: & ex his Baptiſmum, Confirmationem, & Ordinem ſine ſacrilegio reiterari non poſſe. Receptos quoque, & approbatos Eccleſiæ Catholicæ ritus in ſupradictorum omnium Sacramentorum ſolemni adminiſtratione recipio, & admitto. Omnia, & ſingula quæ de peccato originali, & de iuſtificatione in Sacroſancta Trid. Synodo definita, & declarata fuerunt, amplector, & recipio. Profiteor pariter in Miſſa offerri Deo, verùm, proprium, & propitiatorium Sacrificium pro viuis, & defunctis: atque in Sanctiſſimo Eucbariſtiæ Sacramento eſſe verè, realiter, & ſubſtantialiter Corpus, & Sanguinem, vnà cum Anima, & Diuinitate Domini noſtri Ieſu Chriſti, fieriq; conuerſionem totius ſubſtantiæ panis in Corpus, & totius ſubſtantiæ vini, in ſanguinem: quam conuerſionem Catbolica Eccleſia

cleſia tranſubſtantiationem appellat. Fateor etiam ſub altera tantum ſpecie totum, atque integrum Chriſtum, verumq; Sacramentum ſumi. Conſtanter teneo Purgatorium eſſe, animaſq; ibi detentas fidelium ſuffragijs iuuari: Similiter, & Sanctos vnà cum Chriſto regnantes, venerandos, atq; inuocandos eſſe, eoſq; orationes Deo pro nobis offerre, atq; eorũ reliquias eſſe venerandas. Firmiſſimè aſſero imagines Chriſti, ac Deiparæ ſemper Virginis, necnon aliorum Sanctorum habendas, & retinendas eſſe, atq; eis debitum honorem, ac venerationem impartiendam. Indulgentiarum etiam poteſtatem, à Chriſto in Eccleſia relictam fuiſſe, illarumq; vſum Chriſtiano populo maximè ſalutarem eſſe affirmo. Sanctam Catholicam, & Apoſtolicam Romanam Eccleſiam omnium Eccleſiarum Matrem, & Magiſtram agnoſco: Romanoq; Pontifici B. Petri Apoſtolorum Principis ſucceſſoris, ac Ieſu Chriſti Vicario veram obedientiam ſpondeo, ac iuro. Cætera item omnia à Sacris Canonibus, & Oecumenicis Concilijs, ac præcipuè à Sacroſancta Trid. Synodo tradita, definita, & declarata, indubitanter recipio, atq; profiteor: ſimulq; cõtraria omnia, atq; hæreſes quaſcunq; ab Eccleſia damnatas, & reiectas, & anathematizatas ego pariter damno, reijcio, & anathematizo. Hanc veram Catholicam Fidem, extra quam nemo ſaluus eſſe poteſt, quàm in præſenti ſpontè profiteor, & veraciter teneo, eandem integram, & inuiolatam, vſq; ad extremum vitæ ſpiritum conſtantiſſimè Deo adiuuante, retinere, & confiteri, atq; à meis ſubditis, vel illis, quorum cura ad me, in me, in munere meo ſpectabit, teneri, doceri, & prædicari, quantum in me erit, curaturum, ego idem N. ſpondeo, voueo, ac iuro. Sic me Deus adiuuet, & hæc Sancta Dei Euangelia. Volumus autem quod præſentes literæ in Cancellaria noſtra Apoſtolica de more legantur: & vt omnibus facilius pateant, in eius Quinterno deſcribantur, ac etiã imprimantur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ voluntatis, & mandati infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attẽtare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, M. D. LXIIII. Idib. Nouemb. Pontificatus Noſtri Anno Quinto.

Hæc Cõſt. pub. in Cã cell. & in eius Quinterno deſcribatur. Quã publ. hic habes in fine.

Fed. Cardinalis Cæſius.

Cæſ. Glorierius.

BVLLA GREGORII XIII. NE PRAELATI, ET alij Monaſteriorum Monialium curam habentes, in illa ingredi valeant, niſi in caſibus neceſſarijs.

Ad hoc vide Concilium Trid. ſeſſ. 25. cap. 5. de Regula. & Mon. & in Bullario, in Conſtitutionibus eiuſdem Gregorij XIII. Conſtit. 36. Vbi gratiæ, & in Conſt. Pij V. Conſt. 22. Regularium. & Conſt. 100. Decori.

Bulla 9.

GREGORIVS ſeruus ſeruorum Dei, Ad futuram rei memoriam.

Concilij Trid. decretũ iſtud habes in ſeſſ. 25. c. 5. de Reg. & Monia.

DVBIIS, quæ emergunt, declarationis remedium expedit adhibere. Cum igitur ſuper eo, quod optima primum ratione Concilium ſanxit Tridentinum, deinde in Conſtitutione fæl. record. Pij Papæ V. prædeceſſoris noſtri nonis Iulij Pontificatus ſui Anno Tertio, atque item noſtra, Idibus Iunij Pontificatus noſtri Anno Quarto editis, fuit prouiſum, ne cui in poſterum, niſi in caſibus neceſſarijs ſepta Monaſteriorum Monialium ingrediendi concederetur licentia, à nonnullis dubitatum fuiſſe ſciamus circa perſonas, quæ alterius ad id licentia non indigent, ſed ſui auctoritate officij nituntur, an liceat eis pro libito ſuæ voluntatis huiuſmodi ſepta ingredi, vel potius ſeruare debeant ipſi quoque Regulam à Concilio præſcriptam. Nos omnem hæſitationis materiam tollere, & viam ſcandalis præcidere, ac Sanctimonialium quieti conſulere volentes, harum tenore auctoritate Apoſtolica declaramus, Prælatos omnes tam Seculares, quàm Regulares, quibus cura & regimen Monaſteriorum Monialium quouis modo incumbit, facultate ſibi ex officio attributa ingrediendi Monaſteria prædicta ita demum vti poſſe, ſi id faciant in caſibus neceſſarijs, & à paucis, ijſq; ſenioribus, ac Religioſis perſonis comitati.

Declaratio, qđ Prælati Monaſteriorum Monialiũ in caſibus tantummodo neceſſarijs, ea ingredi valeant.

Quocirca vniuerſos, & ſingulos Epiſcopali, ſeu maiori, ac etiam Cardinalatus dignitate præditos, necnon quorumuis Ordinum Abbates, Priores, Miniſtros, & alios, quoſcunque Superiores Regulares ſeriò monemus, vt facultate huiuſmodi, qui eam habent, præterquam in caſibus, vt præfertur, neceſſarijs nè vnquam vtantur. Quòd ſi contrafecerint, eadem auctoritate Apoſtolica ſtatuimus, atque decernimus, qui Pontificalis dignitatis fuerint, eos pro prima vice, qua contrafecerint, ingreſſu Eccleſiæ interdictos, pro ſecunda, à munere Pontificali, & à Diuinis ſuſpenſos, ac deinceps ipſo facto abſque alia declaratione excommunicatos exiſtere: Regulares verò omni officio, ac miniſterio priuatos, excommunicationi ſimiliter ſubiacere. Non obſtantibus Apoſtolicis, ac in Generalibus,

Contrauenientium pœnæ.

ralibus, & Prouincialibus Concilijs editis generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & ordinationibus, Priuilegijs quoque, indultis, & literis Apoſtolicis quibuſuis Eccleſijs earumue Prælatis, aut Ordinibus in genere, vel in ſpecie ſub quibuſcunque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijſq; fortioribus, efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus decretis quouis modo conceſſis, approbatis, & innouatis, etiam ſi illis caueretur expreeſſè, quòd nemo interdici, ſuſpendi, vel excommunicari poſſet per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam de indulto huiuſmodi mentionem, quibus, eorumq; totis tenoribus, perinde ac ſi de verbo ad verbum infererentur præſentibus, ſpecialiter, & expreſſè derogamus, cæteriſq; contrarijs quibuſcunque. Quoniam verò difficile eſſet præſentes ad ſingula loca perferri, volumus, earum exemplis, etiam impreſſis, manuq; Notarij publici, ac ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, quæ haberetur ipſis præſentibus, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Datum Romæ, apud ſanctum Petrum ſub annulo Piſcatoris die 23. Decembris 1581. Pontificatus noſtri Anno Decimo.

INCIPIVNT

QVAEDAM SPECTANTIA AD FRATRES, SORORES, ET TERTIARIOS,

ET PRIMO' DE FORMA RECIPIENDI FRATRES ad profeßionem. Secundò de modo induendi nouitiam. Tertiò de prima, & ſecunda Regula Fratrum, & Sororum de Pœnitentia, ſeu Tertij Ordinis, & de forma recipiendi eos ad Profeßionem.

Circa formam, & modum recipiendi Fratres ad Profeſsionem.

Decem faciẽda in receptione ad Profeſſionem.

PRIMO' fiat capitularis omnium Fratrum congregatio. Secundò per nouitium Profeſſionis humilis poſtulatio, & reſponſio. Tertiò eius ſufficientiæ, & conuerſationis examinatio. Quartò circa promittenda in Regula ſpecifica informatio. Quintò habitus, & cinguli benedictio, & eorum impoſitio. Sextò ſui ſtatus pro Clerico, vel Laico deputatio. Septimò generalis omnium renunciatio, & votorum commutatio. Octauò (ſi voluerit) nominis mutatio, & electi confirmatio. Nonò Profeßionis emiſſio, & æternæ gloriæ promiſſio. Decimò circa præmiſſa obſeruanda benigna exhortatio, & indulgentiæ adeptæ, grata notificatio, & noui Profeſſi charitatiua recommendatio, ac etiam Hymni, & Orationum decantatio.

Circa primùm, pulſetur campana Capituli, vt moris eſt, & omnes Fratres, qui poſſunt, conueniant in capitulo, etiam hoſpites interiores, quia iſte actus Profeſſionis eſt de ſolemnibus, & principalibus Ordinis. Et omnibus congregatis, & cauſa per Prælatum denunciata, ſi aliqui Nouitij ſunt ibi, exeant.

Circa ſecundùm, vocatus Nouitius facturus Profeſſionem, flectat genua coram Prælato, obſecrans humiliter eum, & Fratres vt velint ipſum recipere.

Circa tertiùm, Prælatus quærat ab omnibus de eius conuerſatione, onerando conſcientias eorum.

Circa quartùm, vocato Nouitio, Prælatus intimet ſibi defectus, & ſpecificet promittenda.

Circa quintum, habitu ante Prælatum in crucis modum, & cingulo poſitis, ſurgant omnes Fratres, & depoſitis mãtellis, incipiat Prælatus.
℣. Adiutorium noſtrum, &c. ℟. Qui fecit. ℣. Domine exaudi.
℟. Dominus vobiſcum.

Oratio.

Domine Ieſu Chriſte, qui exiſtens in forma Dei, formam ſerui accipere, ac in ſimilitudinem hominum fieri, & habitu inueniri, vt homo pro noſtra ſalute dignatus es, te ſuppliciter exoramus, vt iſtum noſtræ Religionis habitum in Crucis modum pro tuæ paſſionis memoriali depoſitum, bene✠dicere digneris, vt famulus tuus Frater N. qui pro pœnitentiali ſui Corporis tegumento ipſum induet, te per imitationem induat ſaluberrimam, ad omnis perfectionis exemplum. Qui viuis, &c.

Oratio ſuper chordam.

DEVS, qui vt ſeruum abſolueres, Filium funibus ligari voluiſti, bene✠dic quæſumus funem iſtam, vt famulus tuus Fr. N. qui eo velut ligamine ſui Corporis cingetur, vinculorum eiuſdem Filij tui Domini noſtri Ieſu Chriſti memor exiſtat, & in Ordine quem aſſumit ſaluбriter perſeueret, & tuis cum effectu ſemper obſequijs ſe obligatum eſſe cognoſcat. Per eundem &c.

Hic habitus, & chorda aſpergantur aqua benedicta, & induatur Nouitius habitu benedicto à Prælato, & dicat ſequentia ſuper eum.
℣. Dominus vobiſcum.

Oratio.

Maieſtatem tuam Domine ſuppliciter exoramus, vt famulum tuum N. cui de tua gratia præſumentes, noſtræ Religionis veſtem imponimus, digneris inter diſcipulos tuos virtute ex alto induere, iuſtitiæ lorica munire, & ſalutis protegere veſtimento, vt intercedente Beatiſſimo Patre noſtro Seraphico Confeſſore tuo Franciſco, ſub humilitatis veſte tibi perſeueranter deſeruiens, ad ſtolam immortalitatis, & gloriæ mereatur peruenire. Qui viuis.

Hic cingatur à Prælato chorda.
Deindè dicatur Oratio.

DEVS, qui Beato Petro Apoſtolo tuo (ſignificans, qua morte clarificaturus eſſet Deum) prædixiſti per alium in ſenectute ipſum fore cingendum, famulum tuum Fratrem N. quem cingulo noſtræ Fraternitatis præcingimus, tua quæſumus charitate præcinge, tui nominis

minis metu cõſtringe,& chorda ſalutari, cor eius regulari alliga diſciplina,vt tua ei opitulãtè gratia, ſolutus,& liberatus à mundo,tuoq; vinctus ſeruitio,in Ordinis quem aſſumit obſeruantia, vſque in finem iugiter perſeueret. Qui viuis.

Oratio dicenda ſuper Fratrem indutum, & præcinctum.

℣. Dominus vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

DEVS, qui mira Crucis miſteria in tuo deuotiſſimo Confeſſore Beato Franciſco multiformiter demonſtraſti, da famulo tuo Fratri N. ipſius ſemper exempla ſectari,& aſſidua eiuſdem Crucis meditatione muniri. Per Chriſtum.

Circa ſextum, Prælatus deputet eum pro Clerico, vel Laico.

Circa ſeptimum, renunciet omnibus tam habitis, quàm habendis, & omni iuri, & priuilegio. Et ſi qua vota emiſit, commutet ea Prælatus.

Circa octauum, poteſt Nouitius mutare nomen, vt ſibi placuerit.

Circa nonum, ſcilicet Profeſſionis emiſſionem, flexis genibus Nouitius amoto caputio, iunctiſque manibus inter manus Prælati, dicat ſic.

EGO Frater N. voueo, & promitto Deo, & Beatæ Mariæ ſemper Virgini, & Beato Franciſco,& omnibus Sanctis, & tibi Pater, toto tempore vitæ meæ ſeruare Regulam Fratrum Minorum confirmatam per Dominum Papam Honorium, viuendo in obedientia, ſine proprio, & in caſtitate. Reſpondeat Prælatus: Si tu hæc ſeruaueris, ego promitto tibi vitam æternam. In nomine Patris, & Filij, &c. Et ſi non intellexerit profitens, dicatur in vulgari.

Circa decimum, Prælatus moneat Profeſſum ſeruare, quæ promiſit, & notificet quantam indulgentiam adeptus ſit, & recommendet eum Fratribus deuotè. Quo facto, ſurgens Cantor incipiat Hymnum. Veni Creator. Quo finito, duo Fratres dicant. ℣. Confirma hoc Deus. Deinde Prælatus dicat ℣. Poſt partum virgo. & ℣. Ora pro nobis Beate Pater Franciſce, & ℣. Saluum fac. & ℣. Domine exaudi. & ℣. Dominus vobiſcum. Oratio, Deus, qui corda. & Concede nos. & Deus, qui Eccleſiam tuam, &c.

DEVS, qui nos à ſeculi vanitate conuerſos, ad brauium ſupernæ vocationis accendis, pectoribus noſtris purificandis illàbere,& gratiam nobis, qua in te perſeueremus infunde, vt protectionis tuæ muniti præſidijs, quod te donante promiſimus impleamus,& noſtræ Profeſſionis executores effecti, ad ea quæ perſeuerantibus in te, promiſtere dignatus es pertingamus. Per Dominum, &c.

INCIPIT ORDO AD INDVENDVM Nouitiam.

QVO vero ad modum induendi Nouitiam, primò antè Miſſam, tunicis poſitis, & chorda ante altare; dum celebratur Miſſa, Nouitia, & conſanguineæ eius ſibi aſtantes, ſtent coram altari tenentes candelas accenſas, quas offerent poſt offertorium Sacerdoti. Finita verò Miſſa, Sacerdos accedēs illuc, abſolutè incipiens dicat ℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini. ℣. Qui fecit Cælum, & Terram. ℣. Sit nomen Domini benedictum. ℟. Ex hoc nunc. ℣. Domine exaudi orationem meam. ℟. Et clamor. ℣. Dominus vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oratio.

DEVS Pater omnipotens, qui per Legiſerum Moyſem famulum tuum, miniſtris Eccleſiæ ſub typo paſſionis, priſce Legis præcepto, dediſti hanc laneam veſtem, quam Sanctus Pater noſter Franciſcus Miniſter Eccleſiæ diuino amore ferre conſueuit, ſancti†ficare, atq; bene†dicere, & conſecrare tuo proprio ore digneris, vt hæc ancilla tua, quæ eam cupit induere, exuta ab omni ſorde vitiorum, cum indumento ſanctarum virtutum, ea induatur, quatenus ab omni perturbatione callidi inſidiatoris deinceps protecta, in Eccleſia tua Sancta, de die in diem renouetur. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

Poſtea ſuper ea, quæ induenda eſt, dicatur hæc Oratio.

DEVS, qui Abrahæ famuli tui opere, humano generi obedientiæ exemplar tribuiſti, concede huic ancillæ tuæ, & ſuæ voluntatis prauitatem frangere, & tuorum præceptorum rectitudinem in omnibus adimplere. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

Alia Oratio.

OMnipotens ſempiterne Deus, propitius reſpice ad preces Eccleſiæ tuæ, & huic ancillæ tuæ, quam ad nouam gratiam vocare dignatus es, fidem rectam, charitatem perfectam, humilitatem veram cōcede Domine, vt ſit in ea ſimplex affectus, & fortis, obſeruantia perſeuerans, pax perpetua, mens pura, rectum, & mundum cor, voluntas bona, conſcientia ſancta, compunctio ſpiritualis, virtus animæ, vita immaculata, conſummatio irreprehenſibilis, vt viriliter currens, in tuum introire Regnum fæliciter mereatur. Qui cum Patre, &c. Amen.

His

*His expletis aſpergat Sacerdos Nouitiam, & tunicas aqua benedi*ctâ*. Poſtea ducant eam conſanguineæ eius vſque ad portam rotæ, & cùm inceperit ingredi portam, ſi Nouitia fuerit Virgo, incipit Cantor Antiphonam. Veni Sponſa Chriſti, &c. Quam cantando, ducant Nouitiam Sorores ad Altare intrinſecum, quod eſt in Choro. Finita Antiphona, dicatur Pſalmus, Beati immaculati in via, cum Gloria Patri, in octauo tono. ¶ Si verò Nouitia non fuerit virgo, non cantetur Antiphona, Veni ſponſa Chriſti, nec Pſalmus, Beati immaculati, ſed cantetur Antiphona, Veni electa mea, & ponam in te Thronum meum. Alleluia. Qua finita, cantatur Pſalmus, Beati qui habitant in domo tua Domine, in ſecula ſeculorum laudabunt te: in primo tono, cum Gloria Patri, & Filio, &c. Et ſi neceſſe fuerit, Pſalmus, & Antiphona reiterentur quouſque Nouitia ſit induta. ¶ Perueniens autem Nouitia ad altare, genuflectat, & iaceat proſtrata. Interim autem aliquæ Sorores quandam palliam extendentes, Nouitiam pannis ſuis exuant. Quam Abbatiſſa, vel alia loco eius, ſtatim induat tunicis benedictis dicendo. ¶ Exuat te Dominus veterem hominem cum actibus ſuis, & induat te nouum, qui ſecundum Deum creatus eſt in iuſtitia, & ſanctitate veritatis. ¶ Qua induta, dicat Sacerdos ℣. Dominus vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.*

Oratio.

D*omine Ieſu Chriſte Paſtor bone, qui animam tuam pro ouibus tuis poſuiſti, fac hanc ancillam tuam ſacro habitu indutam ante tuum conſpectum cum iuſtitia viuere, & ad miſericordiam tuam cum fructu bonorum operum peruenire. Concede, tribueq; ei in fide obedientiam, in labore virtutem, in affectu deuotionem, in actu proſperitatem, in victu abundantiam, in pace lætitiam, in conuerſatione gratiam, in tribulatione patientiam, in languoribus ſanitatis tuæ medicinam, quatenus in hoc præſenti tempore, per ſemitam iuſtitiæ cum fœlicitate percurrat, vt te venturum iudicem in nouiſſimo die cum magna hilaritate ſuſcipiat. Qui cum Patre, &c.*

Poſt hæc incipiat Cantor Hymnum, Veni Creator. Quo finito, dicat Sacerdos. ℣. Emitte ſpiritum tuum, &c. ℣. Poſt partum Virgo. ℣. Ora pro nobis beate Franciſce. ℣. Ora pro nobis beata Clara. ℣. Orate pro nobis omnes ſancti Dei. ℣. Domine exaudi orationem meam. ℣. Dominus vobiſcum.

Oratio.

D*EVS, qui corda fidelium Sancti Spiritus illuſtratione docuiſti, da nobis in eodem ſpiritu recta ſapere, & de eius ſemper conſolatione gaudere. Per Chriſtum, &c.*

Alia Oratio.

COncede nos famulos tuos quæſumus Domine Deus, perpetua mentis, & corporis ſanitate gaudere, & glorioſa Beatæ Mariæ ſemper Virginis interceſſione, à præſenti liberari triſtitia, & æterna perfrui lætitia.

Alia Oratio.

DEVS, qui Eccleſiam tuam Beati Franciſci meritis fœtu nouæ prolis amplificas tribue nobis ex eius imitatione terrena deſpicere, & cæleſtium donorum ſemper participatione gaudere.

Alia Oratio.

FAmulos tuos quæſumus Domine Beatæ Virginis tuæ Claræ votiuam commemorationem recenſentes, cæleſtium gaudiorum ſua facias interuentione participes, & tui vnigeniii cohæredes.

Alia Oratio.

OMnipotens ſempiterne Deus, qui nos omnium Sãctorum tuorum merita ſub vna tribuiſti celebritate venerari, quæſumus, vt deſideratam nobis tuæ propitiationis abundantiam, multiplicatis interceſſoribus largiaris. Per Dominum noſtrum, &c. ℣. Dominus vobiſcum. Benedicamus Domino. Poſt hæc erigat ſe Nouitia, & det pacem Abbatiſſæ, & Sororibus aſtantibus. Poſtea duæ Sorores ducant eam per Chorum, & det pacem per ordinem, ſicut ſtant in Choro, Sororibus vniuerſis.

Alius Ordo ad idem.

QVANDO aliqua Monialis S. Claræ Monaſterium ingreſſura eſt, primò cantetur, vel legatur Miſſa. Qua completa, Sacerdos benedicit veſtes, ſeu habitum, & velamina, cantando, ſiue legendo. ℣. Oſtende nobis. ℟. Et ſalutare. ℣. Domine exaudi. ℟. Et clamor. ℣. Dominus vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oratio.

DEVS, qui ſola tua ineffabili pietate, qua non minus ſuauiter, quàm ſapienter vniuerſa diſponis, lanam harum veſtium ad vſum hominum de vellèribus ouiũ produxiſti, vt trino beneficio ſimul, ornarent, fouerent, & ab intemperie aeris corpora tuerentur, immenſæ miſericordiæ tuæ largitatem ſuppliciter exoramus, vt hoc indumentum, quod præſens famula tua N. pro forma habitus S. Claræ ad tibi in ipſo Ordine laudabiliter ſeruiendum intendit aſſumere, ita bene ✠ dicere, & ſancti ✠ ficare digneris, vt ſit ei ornatus ad operimentum peccatorum

catorum ſuorum, fomentum ad profectum virtutum, & fortis armatura, ac tota defenſio contra aereas poteſtates, & ignea hoſtis nequiſſimi tela ad victoriæ triumphalis obtentum, quibus perſeuerando vſquè in finem, tandem immarceſſibilis gloriæ brauium dono gratiæ tuæ valeat adipiſci, necnon ad cœleſte conuiuium ſuauiſſimum Sponſi ſui, Filij tui Domini noſtri Ieſu Chriſti perenniter regnatura, cum nuptiali veſte delectabiliter introduci. Qui tecum viuit, &c.

Oratio.

Domine Ieſu Chriſte Fili Dei viui, cuius Apoſtolus muliebrem ſexum in ſignum ſubiectionis, humilitatis, & honeſtatis velamen, ſuper caput ſuum propter Angelos habere præcepit, cuiuſq; oculos tempore acerbiſſimæ paſſionis tuæ ad opprobrium velauerunt, quæſumus propter gloriam honorandi nominis tui, copioſam bene✠dictionis tuæ, his velaminibus infunde virtutem, quòd famulam tuam illa gerentem tibi ſubiecta in omnibus, & cuicunq; tenetur ex Ordine quem aſſumit efficiant, ne proprias virtutes, & bona concernens, in gloriam data deperdat, ſed in vera humilitate conſeruet, & obumbret, ab omni etiam oculos eius varietate compeſcant, demum turpiſſimæ mortis tuæ dulcis Sponſi ſui memoriam hoc viduitatis iudicium ſæpe mentis eius oculis repræſentet, ac radicitus cordi continuè recolendam tenacius aſtringat, vt cum hac Galea ſalutis, tanquam ſocia paſſionis, conſolationem tecum, & cum omni curia cœleſti ſemper experiri mereatur. Qui viuis, &c.

Finita autem benedictione, aſpergantur aqua benedicta, & incenſentur. Poſtea Soror genuflectat coram Sacerdote, & altari, cum accenſo cereo in manibus. Tuncq; Sacerdos cantet, ſiue legat. ℣. Sit nomen Domini. ℟. Ex hoc. ℣. Adiutorium. ℟. Qui fecit.

Oratio.

Congrega nos Domine de nationibus, vt confiteamur nomini ſancto tuo, & gloriemur in laude tua. Per Chriſtum. ℟. Amen. ℣. Dominus cuſtodiat introitum tuum, & exitum tuum. ℟. Ex hoc nunc. ℣. Saluam fac. ℟. Deus meus. ℣. Mitte ei Domine. ℟. Et de Syon. ℣. Eſto ei Domine turris fortis. ℟. A facie. ℣. Nihil proficiat. ℟. Et filius iniqui. ℣. Domine exaudi. ℟. Et clamor. ℣. Dominus vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oratio.

Domine Ieſu Chriſte Rex Regum, & Dominus dominantium, qui à Patre egrediens, & in hunc mundum ingrediens carnem mundiſſimam de immaculata Virgine ſuſcepiſti, vt nos liberares de manibus inimici, & ad Paradiſi Patriam reuocares, reſpice ſuper

hanc famulam tuam, quæ mundum cum pompis ſuis relinquere diſpoſuit, & in hoc Sacro Monaſterio tibi Domino Deo ſuo vero ſanctarum animarum ſponſo facias perpetuò deſeruire, ac infunde cordi eius benigniſſimam gratiam Spirituſſancti, qui eam illuminet ad te Deum Creatorem ſuum cognoſcendum, ac perfectè diligendum, vt cum dies extrema, finiſq; eius vitæ aduenerit, emundata ab omnibus peccatis ſuis, ad Regna valeat Cœleſtia peruenire. Qui viuis, &c.

Deindè Sacerdos aſpergat eam aqua benedicta in modum Crucis dicendo. Benedicat te Dominus ex Syon, vt videas bona Hieruſalem omnibus diebus vitæ tuæ. ¶ Deindè incenſet eam dicens: Dirigatur Domine oratio mea ſicut incenſum in conſpectu tuo, eleuatio manuum mearum ſacrificium veſpertinum. ¶ Deindè ducitur ad introitum Monaſterij cantando, ſiue legendo. Te Deum laudamus, &c.

¶ Et ingreſſa Monaſterium, vel Eccleſiam, à Sororibus coram Altari interiori tondetur, & depoſito habitu ſeculari, habitu Religionis induitur. Et tunc dicitur Hymnus. Veni Creator. Quo completo, dicitur ℣. Emitte. ℟. Et reno. ℣. Sit gloria Domini in ſeculum ſeculi. ℟. Letabitur Dominus in operibus ſuis. ℣. Ora pro nobis ſancta Dei genitrix. ℟. Vt digni. ℣. Ora pro nobis beate Franciſce. ℟. Vt digni. ℣. Ora pro nobis beata Clara. ℟. Vt digni. ℣. Saluam fac. ℟. Deus meus. ℣. Domine exaudi. ℟. Et clamor. ℣. Dominus vobiſcum. ℣. Et cum ſpiritu tuo.

Oratio.

DEVS, cui omne cor patet, & omnis voluntas loquitur, & quem nullum latet ſecretum, purifica per infuſionem Sancti Spiritus cogitationes cordis noſtri, vt te perfectè diligere, & dignè laudare mereamur. Concede nos famulos tuos, &c. Deus qui Eccleſiam tuam beati Franciſci, &c. Famulos tuos quæſumus Domine beatæ virginis tuæ Claræ, &c. Et Oratio.

QVæſumus Domine Pater miſericordiarum, & Deus totius conſolationis, qui per omnipotentiam, ſapientiam, & clementiam tuam potes, ſcis, & vis hominem ſaluare quem creaſti, nec lætaris in peccatorum perditione morientium, ſed magis quòd conuertantur, & viuant, ob amorem, merita, & interceſſionem glorioſiſſimæ Matris tuæ intemeratę Virginis Mariæ, & beatiſſimæ virginis tuæ Claræ, reſpice illo pietatis oculo, quo beatum Petrum in atrio Pontificis aſpexiſti, præſentem famulam tuam N. hodie penitus de mundo te eligentem, conuerſam, & in Ordine Sanctæ Claræ famulæ tuæ deuotiſſimè mancipatam, quo tuo benigno reſpectu humilitas ſubijciat eam, pœnitentia reducat, iuſtitia inducat, obedientia conducat, perſeue-

ſeuerantia perducat, deuotio introducat, puritas iungat, & tibi charitas vniat, in quo ſimul omnia bona ſine vllo malo poſſit reperire, quibus te hæc tua pia dignatione conceſſeris poſſidere. Qui viuis, &c.

Ordo ad benedicendum velum.

PRIMO ponitur *Velum ſuper altare dum celebratur Miſſa. Qua finita Miſſa, receptura Velum, aſtantibus ſibi aliquibus Sororibus, genuflectat ante gradum. Aliæ verò Sorores tenentes candelas accenſas, per ordinem ſtent in Choro. Sacerdos autem accedens illuc, abſolutè incipiat, dicens ℣. Dominus vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.*

Oratio.

D*Omine Ieſu Chriſte qui tegimen noſtræ mortalitatis induere dignatus es, obſecramus immenſam tuæ largitatis abundantiam, vt hoc genus velaminis, quod Sanctus Pater noſter Franciſcus ad innocentiæ, vel humilitatis indicium abrenunciantibus ſeculo ſanxit, tu ita bene ✠ dicere digneris, vt hæc famula tua quæ hoc vſa fuerit, te induere mereatur. Qui cum Patre, &c.*

Poſtea ſuper eam dicat. Oremus.

D*EVS, qui per coæternum Filium tuum cuncta creaſti, quiq; mundum peccatis inueteratum, per myſterium ſanctæ incarnationis eius renouare dignatus es, te ſuppliciter exoramus, vt eiuſdem Domini noſtri Ieſu Chriſti gratiam ſuper hanc ✠ famulam tuam abrenunciationem ſeculi profitentem clementer infundere digneris, per quam in ſpiritu ſuæ mentis renouata, veterem hominem cum ſuis actibus exuatur, & nouum qui ſecundum Deum creatus eſt induere mereatur. Per eundem Chriſtum.*

Poſt hæc incipiat Sacerdos (ſi voluerit) vel duæ Sorores in medio Chori, ſequentem Lætaniam, & Sorores in Choro reſidentes reſpondeant vniuerſæ.

K*Yrie eleyſon. Chriſte eleyſon. ¶ Chriſte audi nos. ¶ Chriſte exaudi nos. Pater de Cœlis Deus, Miſerere ei. ¶ Fili Redemptor mundi Deus, Miſerere ei. ¶ Spiritus ſancte Deus, Miſerere ei. ¶ Sancta Maria. Ora pro ea. ¶ Oẽs ſancti beatorũ Spirituum ordines. Orate pro ea. ¶ Oẽs ſancti Apoſtoli, & Euangeliſtæ, Orate. ¶ Sãcte Frãciſce, Ora. ¶ Oẽs ſancti Confeſſores, Orate. ¶ Sancta Clara, Ora pro ea. ¶ Omnes ſanctæ Virgines. & Viduæ, Orate pro ea. ¶ Propitius eſto. ℟. Parce ei Domine. ¶ Ab omni malo. ℣. Libera eã Domine. ¶ Per myſteriũ ſanctæ Incarnationis,*

tionis, Paſsionis, Reſurrectionis, & Aſcenſionis tuæ. ℟. *Libera eã Domine.* ¶ *Peccatores.* ℟. *Te rogamus audi nos.* ¶ *Vt hanc famulam tuam ab omni tentatione eripere digneris.* ℟. *Te rogamus audi nos.* ¶ *Agnus Dei, qui tollis peccata mundi.* ℟. *Exaudi nos Domine.* *Kyrie eleyſon. Chriſte eleyſon. Kyrie eleyſon. Pater noſter.* ℣. *Et ne nos.* ℟. *Sed libera nos.* ℣. *Saluam fac ancillam tuam.* ℟. *Deus meus ſperantem in te.* ℣. *Mitte ei Domine auxilium de ſancto.* ℟. *Et de Syon tuere eam.* ℣. *Eſto ei Domine Turris fortitudinis.* ℟. *A facie inimici.* ℣. *Nihil proficiat inimicus in ea.* ℟. *Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.* ℣. *Domine exaudi orationem.* ℟. *Et clamor meus.* ℣. *Dominus vobiſcum.* ℟. *Et cum ſpiritu tuo.*

Oratio.

ADeſto Domine omnipotens ſupplicationibus noſtris, & hanc famulam tuam, cui in tuo ſancto nomine Velum Sacræ Religionis imponimus, bene✠dicere dignare, & per interceſſionem beatiſsimæ, & glorioſiſsimæ Virginis Mariæ, & beatorum Apoſtolorum Petri, & Pauli, atq; beati Franciſci, & beatæ Claræ, & aliorum omnium Sanctorum, fac eam ad obſeruantiam ſancti huius propoſiti peruenire, vt tribulationibus, & anguſtijs indeficiens, perpetua conſolatione valeat reſpirare, & iuſtè, ac piè, & caſtè per veram humilitatem in fraterna charitate fundata, quod te donante promittit, fœlici perſeuerantia compleat, & ad vitam proficere mereatur æternam. Qui cum Patre, &c.

Statim Cantor incipiat Hymnum, Veni Creator. Interim Sacerdos dum cantatur Hymnus, imponat ſibi velum, dicens: Exuat te Dominus veterem hominem cnm actibus ſuis, & induat te nouum, qui ſecundum Deum creatus eſt in iuſtitia, & ſanctitate veritatis. Accipe ancilla Chriſti ſanctum Velum Profeſſionis tuæ, ſacrum ſignaculum in perpetuum, cum quo fideliter valeas peruenire ad Regnum Cœlorum. Per Chriſtum, &c.

Ad Abbatiſsam autem conuertendo ſermonem dicat.

HAnc ſponſam tibi trado, vt vſq; in diem iudicij conſerues eam ſine macula, & in conſpectu Regis Altiſsimi reddas compotum Ieſu Chriſto. Qui cum Patre, &c.

Finito Hymno, dicat Sacerdos. ℣. *Emitte ſpiritum tuum, &c.* ℣. *Poſt partum virgo.* ℣. *Signaſti Domine ſeruum tuum Franciſcum.* ℣. *Ora pro nobis beata Clara.* ℣. *Orate pro nobis omnes ſancti.* ℣. *Domine exaudi.* ℣. *Dominus vobiſcum. Oratio. Deus qui corda fidelium. Oratio. Concede nos famulos. Oratio. Deus, qui Eccleſiam tuam. Oratio. Famulos tuos quæſumus Domine Beatæ Virginis tuæ Claræ. Oratio. Omnipo-*

tens ſempiterne Deus, qui nos omnium Sanctorum, vt ſupra. ℣. *Dominus vobiſcum.* ℣. *Benedicamus Domino.*

His peractis, erigat ſe, & det pacem Abbatiſſæ, & Sororibus aſtantibus. Poſtea duæ Sorores deducant eam per Chorum, & det pacem per ordinem ſicut ſtant in Choro Sororibus vniuerſis.

Ordo ad benedicendum Abbatiſſam.

PRIMO electione facta, & à Viſitatore approbata, Cantor incipiat. Te Deum laudamus. Cum quo proceſſionaliter deducant electam ad Eccleſiam, & quouſq; finiatur. Te Deum laudamus, coram altari iaceat proſtrata. ¶ *Quo finito, dicat Viſitator.* ℣. *Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.* ℟. *A templo ſancto tuo, quod eſt in Hieruſalem.* ℣. *Dominus vobiſcum.*

Oratio.

ACtiones noſtras quæſumus Domine aſpirando præueni, & adiuuando proſequere, vt cuncta noſtra oratio, & operatio, à te ſemper incipiat, & per te cepta finiatur. Per Chriſtum.

Poſtea reuertatur ad Capitulum, & det ibi ſigillum Viſitator coram omnibus Abbatiſſæ, & mandet ſibi per obedientiam, quòd exequatur ex tunc iniunctum ſibi officium; & Sororibus vniuerſis, quòd obediant ei in omnibus, quæ ſuum officium pertinebunt.

INCIPIT PROLOGVS PRIMAE REGVLAE, ſeu formæ viuendi Fratrum de Pœnitentia, ſeu Tertij Ordinis S. Franciſci, quæ deſeruire videtur, pro illis, qui volunt viuere in pœnitentia in proprijs Domibus; & iſti non gaudent Priuilegijs Fratrum Minorum.

NICOLAVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, dilectis filijs Fratribus, & dilectis in Chriſto filiabus Sororibus Ordinis Fratrum de Pœnitentia, tam præſentibus, quàm futuris, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Super montem Catholicæ Fidei, quam populis gentium, qui ambulabant in tenebris, diſcipulorum Chriſti, ſyncera deuotio igne charitatis exeſtuans, verbo ſollicitæ prædicationis edocuit, quam quæ Romana tenet, & ſeruat Eccleſia ſolidum Chriſtianæ Religiunis Prologus Põtificalis.

gionis poſitum noſcitur fundamentum, nullis vnquam concutiendum turbinibus, nullis quaſſandum fluctibus tempeſtatum. Hæc eſt etenim recta, veraq; Fides, abſq; cuius conſortio nemo in conſpectu Altiſsimi acceptus redditur, nemo gratioſus occurrit. Hæc eſt quæ ſalutis ſemitam præparat, & fœlicitatis æternæ præmia, gaudiaq; pollicetur. ¶ Ideoq; glorioſus Chriſti Confeſſor beatus Franciſcus huius Ordinis Inſtitutor, viam aſcendendi ad Dominum verbo pariter, & exemplo demonſtrans, ipſius ſynceritate Fidei ſuos filios erudiuit, eoſq; illam profiteri, conſtanter tenere, ſimiliter ac opere voluit adimplere, vt per eius ſemitam ſalubriter incedentes, mererentur poſt vitæ præſentis ergaſtulum æternæ beatitudinis effici profeſſores.

De modo examinandi volentes intrare Ordinem. Cap. I.

NOs igitur Ordinem ipſum oportunis fauoribus proſequentes, ad eius augmentum benignius intendentes ſtatuimus, vt omnes quos ad ſeruandum huiuſmodi vitæ formam aſſumi contigerit, antè aſſumptionem, ſeu receptionem ipſorum de Fide Catholica, & obedientia erga præfatam Eccleſiam diligenti examinationi ſubdantur. Et ſi eas profeſsi firmiter fuerint, verèq; crediderint, admitti, ſeu recipi tutè poterunt ad eandem. ¶ Præcauendum eſt tamen ſollicitè hæreticus, ne quis, vel ſuſpectus de hæreſi, aut etiam infamatus ad vitæ obſeruationem ipſius quomodolibet admittatur. Et ſi talem inueniri contigerit extitiſſe receptum, aſsignetur ille, quàm citius Inquiſitoribus prauitatis hæreticæ puniendus.

De forma recipiendi volentes intrare Ordinem. Cap. II.

De receptione ad probationem.

CVm autem fraternitatem huiuſmodi quis intrare voluerit, miniſtri ad receptionem talium deputati, eius officium, ſtatum, & conditionem ſolerter explorent, ſibi fraternitatis eiuſdem onera, & præcipuè alienorum reſtitutionem apertius exponentes. Quibus præmiſſis, ſi eidem placuerit, iuxta modum huiuſmodi induatur, & de alienis (ſi qua fuerint apud eum) ſatisfacere ſtudeat in pecunia numerata, vel ſecundum exhibitam pignoris cautionem. Seq; nihilominus proximis reconciliare procuret. ¶ Quibus omnibus ad effectum perductis,

De receptione ad Profeſsionem.

poſt vnius anni ſpacium, cum aliquorum diſcretorum Fratrum conſilio, ſi is videbitur ipſis idoneus, recipiatur hoc modo, videlicet, vt promittat ſe diuina præcepta omnia ſeruaturum, ac etiam ſatisfacturum (vt conuenit) de tranſgreſsionibus, quas contra hunc viuendi modum com-

commiſerit, cum interpellatus ad Viſitatoris extiterit voluntatem. Et huiuſmodi ab eo facta promiſſio, per manum publicam in ſcriptis ibi redigatur. Alio autem modo nullus à Miniſtris recipiatur eiſdem, niſi viſum eis aliter fuerit, conditione perſonæ, ac ipſius inſtantia, ſolicita conſideratione diſcuſſis. ¶ *Ordinamus præterea ſtatuentes, vt nullus poſt ipſius fraternitatis ingreſſum, eandem egredi valeat, ad ſeculum reuerſurus. Poſſit tamen tranſitum habere liberum ad Religionem aliam approbatam.* ¶ *Mulieribus verò viros habentibus (niſi de ipſorum licentia, & conſenſu) non pateat ad conſortium dictæ fraternitatis ingreſſus.*

De ſtabilitate in Ordine.

De mulieribus.

De forma habitus, & qualitate indumentorum. Cap. III.

FRatres inſuper ipſius fraternitatis, de humili panno in pretio, & colore, non prorſus albo, vel nigro communiter veſtiantur, niſi fuerit ad tempus in pretio per Viſitatores de conſilio Miniſtri ob cauſam legitimam, & apertam, cum aliquo diſpenſatum: Chlamydes quæq; ac pelles, abſq; ſcolaturis ſciſſas, vel integras, affibulatas tamen, vel patulas, vt congruit honeſtati. Clauſaſq; manicas Fratres habeant ſupradicti. ¶ *Sorores etiam chlamyde induantur, & tunica de huiuſmodi humili panno factis, vel ſaltem cum chlamyde habeant guarnellum, ſeu placentinum coloris albi, vel nigri, aut paludellum amplum de canabo, ſiue lino, abſq; vlla criſpatura conſutum.* ¶ *Circa humilitatem verò panni, & pellitones Sororum ipſarum, iuxtà conditionem cuiuſlibet eorundem, ac loci conſuetudinem poterit diſpenſari.* ¶ *Bindis, & ligaturis ſericis non vtantur, pelles dumtaxat agninas, burſas de corio, & corrigias ſimpliciter abſque ſerico vllo factas, & non alias, tàm Fratres habeant, quàm Sorores, depoſitis cæteris, iuxtà beati Petri Apoſtolorum Principis ſalubre conſilium, vanis huius ſeculi ornamentis.*

De habitu Sororum.

diſpẽſatio.

Quòd non vadant ad inhoneſta conuiuia, & ſpectacula, & quòd hyſtrionibus non dent. Cap. IIII.

SIt eis ad inhoneſta conuiuia, vel ſpectacula, ſiuè curias, ſeù choreas acceſſus penitus interdictus. Hyſtrionibus, ſeu vanitatis intuitu nihil donent. Et ne quicquam illis donetur à propria familia, prohibere procurent.

De abſtinentia, & ieiunio. Cap. V.

AB vſu carnium ſecunda, quarta, & ſexta feria, dieq; Sabbati abſtineant vniuerſi, niſi aliud infirmitatis, vel debilitatis inſtantia ſuaderet. Minutis verò, per triduum carnes dentur, nec ſubtrahantur in itinere conſtitutis. Sit quoque ipſarum comeſtio licita ſingulis, cùm ſolemnitatem præcipuã interuenire contigerit, in qua cæteri Chriſtiani ab antiquò epulis carneis veſci ſolent. Alijs autem diebus, in quibus ieiunium nõ ſeruatur, oua, & caſeus non negentur. Sed & cum Religioſis cæteris in eorum Conuentualibus domibus, licitè ſumere valeant de appoſitis ab eiſdem. Sintq; prandij, cœnæq; refectione contenti, exceptis languidis, & viatoribus, & infirmis. ¶Sit ſanis cibus moderatus, & potus, cùm textus Euangelicus habeat, Attendite ne corda veſtra crapula, & ebrietate grauentur. ¶Prandium autem, vel cœna, niſi præmiſſa ſemel Dominica oratione ſumatur, poſt ſumptionem cuilibet cum Deo gratias iteranda. Quod ſi ommitti contigerit, dicatur tribus vicibus Pater noſter. ¶Qualibet verò ſexta feria totius anni ieiunium celebretur, niſi fortè infirmitatis, vel alia cauſa legitima excuſentur, vel niſi Feſtum Natalis Domini feria ipſa occurreret obſeruandum. Sed à feſto omnium Sanctorum vſq; ad Paſcha, quarta, & ſexta feria ieiunabunt. Alia quæ ab Eccleſia ſunt ſtatuta, vel Ordinarijs ex cauſa communiter in dicta ieiunia, nihilominus ſeruaturi. In quadrageſima verò beati Martini, vſq; ad diem Natiuitatis Domini, & à Dominica Quinquageſimæ vſq; ad Paſcha, diebus ſingulis (exceptis Dominicis) ieiunare procurent, niſi aliud fortaßè infirmitas, vel neceſſitas alia ſuaderet. Sorores grauide, vſq; ad ſuæ purificationis diem ab exercitatione qualibet corporali (orationibus dumtaxat exceptis) poterunt, ſi voluerint abſtinere. ¶Laborantes autem (propter fatigationis afficientis inſtantiam) à Dominicæ Reſurrectionis feſto vſq; ad feſtiuitatem beati Franciſci prædicti, ter in die qua exercitio laboris incumbent, licitè ſumere cibum poſſunt. Cum verò illos contigerit aliorum imminere laboribus, de cunctis appoſitis, die quolibet ſumere licebit eiſdem, niſi ſexta feria, vel dies ſit alia in qua generaliter ab Eccleſia ieiunium noſcitur inſtitutum.

De ieiunijs ſeruandis.

Diſpẽſatio pro Sororibus, & laboratoribus.

Quoties debent confiteri per annum, & ſumere Corpus Chriſti. Cap. VI.

SInguli autem Fratrum, & Sororum ipſorum, ter in anno, videlicet, in Natali Domini, in Reſurrectionis ipſius, & Pentecoſtes feſtiuitatibus

tatibus peccata propria confiteri, & Euchariſtiam deuotè ſuſcipere non poſtponant, reconciliando ſe proximis, & reſtituẽdo etiam aliena.

Quòd non ferant arma impugnationis. Cap. VII.

IMpugnationis arma ſecum Fratres non deferant, niſi pro defenſione Romanæ Eccleſiæ Chriſtianæ Fidei, vel etiam terræ ipſorum, aut de ſuorum licentia Miniſtrorum.

De dicendis horis Canonicis. Cap. VIII.

DIcant vniuerſi quotidiè ſeptẽ horas Canonicas, videlicet, matutinum, primam, tertiam, ſextam, nonam, veſperas, & completorum. Clerici, videlicet, ſcientes pſalterium, pro prima, Deus in nomine tuo. Beati immaculati, vſq; ad Legem pone, ac alios Horarum Pſalmos iuxtà Clericorum ordinem, cum Gloria Patri dicant. ¶ Cùm verò ad Eccleſiam non accedent, pro matutino Pſalmos dicere ſtudeant, quos dicunt Clerici, vel Eccleſia Cathedralis, vel ſaltem vt illiterati alij, pro matutino duodecim, & pro alia qualibet hora ſeptem vicibus Pater noſter, cũ Gloria Patri dicere non ommittant. In quibus, videlicet, primæ, ac completorij horis minorem ſymbolum, & miſerere mei Deus, adijciant qui nouerunt. Sed ſi Horis non dixerint conſtitutis, dicant tribus vicibus Pater noſter. ¶ Infirmi autem, Horas huiuſmodi non teneantur dicere, niſi velint. ¶ In Quadrageſima verò Sancti Martini, & etiã in Maiori: Eccleſias in quarũ parochijs habitant, matutinalibus Horis perſonaliter adire procurent, niſi cauſa rationabili excuſentur.

De infirmis.

De tẽpore Quadrageſimæ.

Quòd omnes, qui de iure poſſunt, faciant teſtamentum. Cap. IX.

OMnes præterea quibus de iure facultas affuerit, condant, ſeu faciant teſtamentum, & de bonis ſuis infra tres menſes poſt eorum ingreſſum immediatè ſequentes ordinent, & diſponant, ne quenquam illorum contingat decedere inteſtatum.

De pace reformanda inter Fratres, & alios extraneos. Cap. X.

DE pace verò inter Fratres, & Sorores, aut etiam exteros in diſcordia poſitos facienda, ſicut miniſtris videbitur ita fiat, adhi-

bito

bito (ſi facultas affuerit) Epiſcopi Dioceſani conſilio in hac parte.

Quando moleſtantur contra ius, aut eorum priuilegia. Cap. XI.

SI verò Fratres, vel Sorores contra ius, vel eorum priuilegia per Poteſtates, ſeu Rectores locorum, vbi domicilium obtinent, vexationibus impetantur, Miniſtri loci ad Epiſcopos, & alios locorum Ordinarios ſtudeant habere recurſum, iuxtà conſilium, & ordinationem ipſorum in talibus proceſſuri.

Quòd caueant inquantum poſſunt à iuramentis ſolemnibus. Cap. XII.

A Iuramentis autem ſolemnibus omnes abſtineant, niſi neceſſitate cogente, in caſibus per indulgētiam Apoſtolicæ Sedis exceptis, videlicet, pro pace, fide, calumnia, & teſtimonio perbibendo, ac etiam in contractu emptionis, venditionis, & donationis, vbi videbitur expedire. ¶ In communi quoq; loquela vitent prout poterunt iuramenta. ¶ Et qui die aliqua minus cautè iurauerit lapſu linguæ (prout contingere in multiloquio conſueuit) die ipſo in ſero cùm debet recogitare quid fecerit, dicat tribus vicibus orationem Dominicam propter incautè facta huiuſmodi iuramenta. Memor autem ſit quilibet, vt ad diuina obſequia familiam propriam exhortetur.

De audienda Miſſa, & Congregatione facienda. Cap. XIII.

VNiuerſi ſani Fratres, & Sorores cuiuſcunque Ciuitatis, aut loci, diebus ſingulis (ſi commodè poterunt) Miſſæ officium audiant. Et menſe quolibet ad Eccleſiam, ſiuè loca, ad quam, vel ad quem Miniſtri curauerint intimare, conueniant, Miſſarum ſolemnia inibi audituri. ¶ Vnuſquiſque autem, vſualis monetæ denarium Miſſario tribuat, qui pecuniam huiuſmodi colligat, & eam de conſilio Miniſtrorum inter Fratres, & Sorores paupertate grauatos, & præcipuè infirmantes, ac eos, qui funeris carere dignoſcuntur exequiis, & deindè inter pauperes alios diuidant congruenter. ¶ Offerant inſuper de ipſa pecunia Eccleſiæ memoratæ. Tuncq; (ſi commodè poterunt) virum religioſum, & in verbo Dei competenter inſtructum habere procurent, qui eos ad pœnitentiam, & miſericordiæ opera exercenda hortetur,

ſoli-

ſolicitè moneat, & inducat. ¶ *Studeat quilibet dum Miſſæ celebratur officium, & prædicationis verbum proponitur, ſeruare ſilentium, orationi, & officio ſit intentus, niſi eum communis vtilitas fraternitatis impediat.*

De Fratribus infirmis, & defunctis. Cap. XIIII.

CVm autem, quemquam ex Fratribus infirmari contigerit, Miniſtri per ſe, vel per alium, ſeu alios (ſi hoc eis infirmus fecerit intimari) ſemel in Hebdomada viſitare teneantur ægrotum, ipſum ſolicitè ad recipiendum pœnitentiam (prout melius, & efficacius expedire putauerint) inducentes, neceſſaria illi de bonis communibus miniſtrãdo. ¶ *Et ſi præfatus infirmus de præſenti luce migrauerit, Fratribus, & Sororibus tunc in Ciuitate, vel loco, vbi eum contigerit mori præſentibus nuncietur, vt defuncti exequijs, procurẽt perſonaliter intereſſe; A quibus donec Miſſarum fuerint celebrata ſolemnia, & corpus tumulo conditum, non recedant.* ¶ *Hoc quoq; circa Sorores infirmas, & decedentes volumus obſeruari.* ¶ *Præterea, intra octo dies poſt ipſius ſepulti obitum immediatè ſequentes, quilibet Fratrum, & Sororum ipſarum dicat pro anima eius, Sacerdos, videlicet, Miſſam vnam. Sciens pſalterium 50. pſalmos, & illiterati totidem Pater noſter, & in fine cuiuſlibet Requiem æternam adijciant. Et poſt hæc, infra annum, pro Fratrum, & Sororum, tàm viuorum, quàm defunctorum ſalute, tres Miſſas faciant celebrari. Qui verò pſalterium ſciuerit, illud dicant, & cæteri orationem Dominicam centies dicere non ommittant, & requiem æternam in fine cuiuſlibet addituri.*

De exequijs faciẽdis.

De recitandis pro defunctus.

De Miniſtris. Cap. XV.

MInisteria quoq;, ac alia officia, quæ præſentis formulæ ſeries exprimit, impoſita ſibi quiſque deuotè ſuſcipiat, curetq; fideliter exercere. ¶ *Officium autem cuiuſlibet, certi temporis ſpacio limitetur. Nullus miniſter inſtituatur ad vitam, ſed eius miniſterium certum tempus comprehendat.*

De viſitatione, & correctione delinquentium. Cap. XVI.

AD hæc Miniſtri, & Fratres, ac Sorores Ciuitatis, & loci cuiuſlibet, ad viſitationem communem in aliquo loco religioſo, vel Eccleſia,

cleſia, vbi locum huiuſmodi contigerit deeſſe, conueniant, & Viſitatorem habeant Sacerdotem, qui alicuius approbatæ Religionis exiſtat, quiq; illis de commiſsis exceſsibus iniungat pœnitentiam ſalutarem. Nec quiuis alius poſsit eis huiuſmodi viſitationis officium exhibere.

Quod Viſitator ſit Ordinis Minorum.

¶ Quia verò præſens viuendi forma, inſtitutionem à beato Franciſco prælibato ſuſcepit, conſulimus, vt Viſitatores, & informatores, de Fratrum Minorum Ordine aſſumantur, quos Cuſtodes, vel Guardiani eiuſdem Ordinis, cùm ſuper hoc requiſiti fuerint, duxerint aſsignandos. Nolumus tamen Congregationem huiuſmodi à Laico viſitari. Huiuſmodi autem viſitationis officium, ſemel exerceatur in anno, niſi neceſsitate aliqua ſuadente fuerit pluries facienda. ¶ Incorregibiles

De incorregibilibus.

verò, ac inobedientes, monitio trina præueniat. Qui ſi ſe corrigere non curauerint, de ipſius Congregationis conſortio expellantur omninò, de conſilio diſcretorum.

De vitandis litigijs inter ſe, & cum alijs. Cap. XVII.

Vitent inſuper Fratres, & Sorores (iuxta poſſe) litigia interſe, illa (ſi ſuſcitari contigerit) ſolicitè dirimendo. Alioquin, de iure coram illo reſpondeant, apud quem Poteſtas reſidet iudicandi.

Qualiter, & per quos in abſtinentijs poſsit diſpenſari. Cap. XVIII.

Ordinarij autem locorum, vel Viſitator, cum Fratribus, & Sororibus vniuerſis, in abſtinentijs, ieiunijs, & auſteritatibus alijs, ex cauſa legitima (cum expedire viderint) poterunt diſpenſare.

Quòd Miniſtri eorum manifeſtas culpas denuncient Viſitatori. Cap. XIX.

De incorregibilibus.

Miniſtri verò, manifeſtas Fratrum, & Sororum culpas Viſitatori denuncient puniendas. ¶ Et ſi quiſq; incorrigibilis fuerit, poſt trinæ admonitionis inſtantiam, à Miniſtris (de diſcretorum Fratrum aliquorum conſilio) viſitatori nuncietur eidem, de fraternitatis conſortio abijciendus ab ipſo, & in Congregatione poſt modum publicandus.

Qualiter in prædictis nemo obligatur ad culpam mortalem. Cap. XX.

Coeterum in præmiſſis omnibus, ad quæ Fratres veſtri Ordinis non ex diuinis præceptis, vel ſtatutis tenentur Eccleſiæ, nullum

ipſo-

ipſorum ad mortalem culpam volumus obligari,ſed impoſitam ſibi pœnitentiam, pro tranſgreſſionis exceſſu prompta humilitate recipiat, & efficaciter ſtudeat adimplere.

Nulli ergo omninò hominum liceat,hanc paginam noſtri ſtatuti,& ordinationis infringere,vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit,indignationis omnipotentis Dei, & beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Reate. 16. Kalendas Septembris, Pontificatus noſtri anno ſecundo.

INCIPIT PROLOGVS SECVNDAE REGVLAE, ſeu formæ viuendi Fratrum, & Sororum de Pœnitentia, ſeu Tertij Ordinis Sancti Franciſci. Et eſt pro illis, qui in Congregatione viuunt, & Priuilegijs gaudent, vt in Conſt.63. Pij V. quæ incipit, Ea eſt officij noſtri.

S*CIENDVM, quòd Leo X. ordinauit denuò Regulam pro Fratribus, & Sororibus Tertiæ Regulæ beati Franciſci,qui tria vota eſſentialia emittunt, & in Congregatione viuunt. Et quia huiuſmodi noua Regula nunquam fuit impreſſa in aliquo libro Ordinis, ideò opere pretium viſum eſt illam hic inſerere. ¶ Sed aduertendum, quòd prædicta ordinatio Regulæ, facta eſt bis, vel ter ab eodem Leone X. & non vniformiter. Quarum vltima videtur melior, & quæ in partibus Hiſpaniarum per Reuerendum Patrem Miniſtrum Generalem Trium Ordinum beati Franciſci recepta, & diuulgata, necnon & omnibus prædictis Tertiarijs tradita eſt. Ideoq; præfatam vltimam Regulam (reliquis ommiſſis) imprimere curaui de verbo ad verbum, prout ſequitur.* Collector.

Dilectis filijs Fratribus, & Sororibus Tertij Ordinis Beati Franciſci, ſub tribus Votis eſſentialibus in Congregatione viuentibus.

L*EO Papa X. Dilecti filij,ac filiæ,ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Inter cætera noſtro regimini credita,ea nos potiſſimè ſollicitos reddunt, per quæ frenatis mundi,carniſq; cõcupiſcentiis,innocentiæ,primæq; pacis celitus collate tranquillus ſtatus ad ſuam prime-*

uam reduci cognoſcitur originem. ¶ Dudum ſi quidem huius gratia Nicolaus Papa IIII. prædeceſſor noſter, tertiam Regulam beati Franciſci, quam de Pœnitentia appellauit, per quam almus Confeſſor homines vtriuſq; ſexus fideles, Spiritu Dei plenus ſaluare contendebat, confirmauit, & approbauit. ¶ Verum quia temporis de curſu, ſpirante illo Spiritu ſancto, non ſolum viri cõiugati, mundiq; huius incolæ, pro quibus à B. Franciſco præfata tertia Regula edita fuerat, verum etiam, innumerarũ Virginum Chori, tribus eſſentialibus, & a quibuſdam etiam clauſuræ, noſtra auctoritate aſſumptis votis, conſtructiſq; Monaſterijs quamplurimis, non ſine militantis Eccleſiæ fructu multiplici, & ædificatione, præfati Tertij Ordinis iugo ſua colla ſubdiderunt. ¶ Et quoniã in dicta Tertia Regula, quædam Maritatis accõmoda, Celebi verò, Virgineoq; ſtatui, ſub huiuſmodi Tertia Regula Domino famulantibus, nullatenus decentia inneƈtuntur, ob quod caſtorum animorum nitidi affectus, ab ingreſſu dicti Ordinis, nonnunquam auertuntur; nos iuxta Domini voluntatem, pretioſum à vili ſeparantes, eandem Tertiam Regulam in modum, qui ſequitur diſtinctam, de nouo confirmamus, & approbamus, ac vobis, ac ſucceſſoribus veſtris ſeruandam tranſmittimus, cuius tenor ſequitur, & eſt talis:.

De Nouitiorum, ſeu Nouitiarum ingreſſu. Cap. I.

Conditiones recipiẽdorum.

FRatres, ſeu Sorores ad hunc Tertium Ordinem recipiendi, debent eſſe fideles Catholici, de hæreſi non ſuſpecti, in obedientia Romanæ Eccleſiæ firmi, matrimonio non ligati, debitis expediti, corpore ſani, animo prompti, nulla vulgari infamia maculati, cum proximis reconciliati. Et de ijs omnibus antequam recipiantur, ab eo qui recipiendi habet facultatem, ſunt diligenter examinandi.

De his, quæ habent promittere Fratres, & Sorores in Profeſſione huius Tertiæ Regulæ. Cap. II.

De habitu Fratrum, & Sororũ.

De forma Profeſſionis.

FRatres, & Sorores poſtquam per vnum integrum annum habitum probationis detulerint (qui de vili panno, arbitrio Viſitatoris eſſe debet) ſi conuerſatio laudabilis fuerit apud Conuentum in quo quis, vel quæ habitum probationis portauerit, de conſilio diſcretorum dicti Conuentus, ad Profeſſionem dicti Ordinis recipiatur. ¶ In qua Profeſſione promittat ſeruare mandata Dei, ac ſatisfacturum de tranſgreſſionibus quas facere poſſet in futurum contra hanc Tertiam Regulam, vbi à Prælatis requiſitus fuerit, viuendo in obedientia, ſinè proprio, & in caſtitate.

De

De Ieiunio. Cap. III.

FRatres, & Sorores, perpetuis temporibus feria ſecunda, quarta, ſexta, & Sabbato (excepto Dominicæ Natiuitatis feſto) carnes non comedant. Et à feſto omnium Sanctorum vſq; ad Reſurrectionem Domini, omni feria quarta, & ſexta ieiunare teneantur. Ac ſimiliter qualibet ſexta feria totius anni. ¶ Item à feſto beati Martini, vſq; ad Natiuitatem Domini ieiunent quotidie, iuncta Quadrageſima vniuerſalis Eccleſiæ, vſq; ad Reſurrectionem Domini, quam tamen à Quinquageſima incipere debent. ¶ Diebus verò, quibus non ieiunatur, bis tãtum die dumtaxat comedant. ¶ Excepto, q̃ à feſto Paſchæ vſq; ad menſem Octobris, laborantes penoſo, ſeu graui labore, ter in die refici poterunt, ieiuniorum ſemper diebus exceptis. Poterunt autem itinerantes, infirmi, debiles, tempore neceſſitatis ieiunium ſoluere.

De laboratoribus.

De diuino officio, & oratione. Cap. IIII.

FRatres, & Sorores in Eccleſia ſeruent ſilentium, præſertim quando miſſa celebratur, vel ſermo Dei proponitur. De alijs verò locis, ſeruent quod per ſuos Superiores circa ſilentium illis fuerit ordinatũ. ¶ Debent etiam quolibet die in ſero, intra ſe, & Deum, cogitare quid fecerint, dixerint, vel cogitauerint. ¶ Quolibet autem die (ſi potuerint commodè) debeant audire Miſſam. Et procurare debent, q̃ habeant virum religioſum, qui illis verbum Dei certis diebus proponat, & eos ad pœnitentiam, & virtutes inducat. ¶ Illi autem, vel ille, qui, vel quæ horas canonicas ſciunt per ſe dicere, debent horas canonicas ſecundum vſum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ perſoluere. ¶ Qui verò horas canonicas neſciunt dicere, dicant duodecim Pater noſter pro matutino, & pro qualibet aliarum horarum ſeptem, addito Gloria Patri, in fine cuiuſlibet Pater noſter, addito etiam Credo, & Miſerere mei Deus, in principio Primæ, & Completorij. Et qui præmiſſa neſcierit, ter Pater noſter, pro pœnitentia dicere debeat. ¶ Quoties autem prandium, vel cibum ſumunt, gratias Deo reddere debent. ¶ De Confeſſione verò Sacramentali, & Sacra communione ſumenda, ſeruabũt Ordinationem Nicolai Papæ IIII. q̃ ter in anno confiteantur, atq; communicent, vel etiam Statuta à ſuis Sup[...]ribus ſuper hoc ordinata.

De ſilẽtio. De Miſſa audienda. Pro clericis. Pro laicis. De confeſſione, & cõmunione.

De Prælatorum, & officiorum ordinatione. Cap. V.

QValibet domus, ſi Monaſterium virorum fuerit, habebit Superiorẽ iſtius fraternitatis, qui Miniſter localis appellabitur. Si verò

mulierum, mater dicetur. Et eligentur per ſuos Conuentus, vel inſtituentur per ſuos Prouinciales Superiores, ſeu Viſitatorem Generalem. Ita tamen, quòd nullus ſit perpetuus, ſed certi temporis. ¶ *Qui Miniſtri, & matres obedient per omnia, quæ ad præſentem Regulam ſpectant, Prouincialibus Miniſtris Ordinis Minorum beati Franciſci, & Viſitatoribus deputatis ab ipſis Miniſtris, quamdiù in dictis officijs fuerint. Quò verò ad alia officia intra domum, ſeruabunt ſtatuta ſua.*

De ſubiectione Ordini Fratrum Minorum.

De modo interius, exteriuſq́; conuerſandi. Cap. XVI.

De qualitate veſtiū.

CVm Fratres, & Sorores huius fraternitatis dicantur de Pœnitentia, oportet eos ab omni curioſitate, tàm in veſtibus, quàm ab alijs quibuſcunq; abſtinere. Et iuxta Apoſtolicum Principis B. Petri ſalubre conſilium, depoſitis cæteris vanis huius ſeculi ornamentis, nullum ornamentum corporale portare debent, niſi ſolum humile, & neceſſarium tegumentum corporis ſui. ¶ *Debent etiam ab acceſſu Curiarum Principum, Dominorum, ſeu Dominarum, vbi mollia huius mundi (Domino teſtante) habentur, omninò cauere.* ¶ *Nec vllo vnquam tempore choreis, ludis, iocis, & alijs hyſtrionum vanitatibus intereſſe.* ¶ *Debent quoq; eſſe parci in verbis, & locutionibus, quæ raro ſine peccato multiplicantur. Et ſuper omnia ab omni mendatio, & iuramento quocunq; iuxta mandatum Domini, niſi pro pace, fide, calumnia, & teſtimonio perbibendo, cauere debent.* ¶ *Et omni die in ſero, inter cætera, debent examinare ſe, ſi vel mendacium, vel iuramentum aliquod fecerint, & pro quolibet, ter Pater noſter dicere debent.*

De parcitate ſermonis.

De viſitatione, & cura infirmorum. Cap. VII.

SI quis Frater, vel Soror huius fraternitatis in infirmitate ceciderit, Miniſter domus, vel mater, ſemel quotidie per ſe, vel per aliam perſonam viſitare teneatur. Et de bonis communibus, omnia neceſſaria diligenter faciat illi miniſtrari. ¶ *Teneatur quoq; infirmum, vel infirmam monere ad pœnitentiam acceptandam, veramq; conuerſionem ad Deum faciendam, mortis propinquitatem, & iudicij diuini diſtrictionem, ſimulq; diuinam miſericordiam proponendo.*

De viſitatione, quam Prælati debent facere circa Fratres, & Sorores. Cap. VIII.

MIniſter Prouincialis Fratrum Minorum, vel Viſitator eiuſdem Ordinis cui ipſe commiſerit, viſitabit quolibet anno, ſemel tantum

tum in qualibet domum, cum præſentia ſeniorum. Et facta viſitatione, non debet intrare officinas, nec alia interiora Sororum. Ipſe autem Viſitator nunquam ſolus maneat, & ſeparatus cum aliqua Sorore. ¶ Debent autem Miniſtri, & matres dicere Viſitatori defectus, qui correctione indigent. Similiter, & alij Fratres, & Sorores. Et ſi aliqui fuerint incorrigibiles iudicio diſcretorum, vel diſcretarum domus, tanquam morbida pecora eijciantur de Congregatione. De ingreſſu clauſuræ. De incorrigibilibus.

De officijs mortuorum. Cap. IX.

P*oſtquam aliquis Frater, vel Soror ab hac luce migrauerit, curabit Miniſter, ſeu Mater, quòd eius exequiæ ſolemniter celebrentur. Quibus exequijs omnes Fratres, vel Sorores alicuius domus, vbi ipſum mori contigerit, perſonaliter intereſſe debent, nec recedere, donec corpus traditũ ſit ſepulturæ. ¶ Et pro anima cuiuſlibet defuncti, vel defunctæ, infra octo dies, quilibet Sacerdos vnam Miſſam, ſcientes autem pſalterium, quinquaginta pſalm. neſcientes verò pſalm. quinquaginta Pater noſter, & in fine cuiuſlibet, Requiem æternam dicere teneantur. In fine autem cuiuſlibet anni, ſeu infra quemlibet annum, quilibet Sacerdos tres Miſſas pro defunctis, ſcientes pſalterium, vnum pſalterium; neſcientes verò pſalterium, centum Pater noſter, cum Requiem æternam, in fine cuiuſlibet dicere debeant. ¶ Et circa iſta officia pro defunctis, & alia officia diuina, in præſenti ſerie annexa, cura imponitur Miniſtris, & Matribus, vt fideliter perſoluantur.* De exequijs faciẽdis. De recitandis pro defunctis.

De obligatione contentorum in Regula. Cap. X.

O*mnia, & ſingula in præſenti Regula contenta, ſunt conſilia ad facilius ſaluandas animas viatorum. Et nulla ſunt obligatoria ad peccatum mortale, vel veniale, niſi humano, vel diuino iure aliquis alias eſſet obligatus. ¶ Obligantur tamen Fratres, & Sorores facere pœnitentias ſibi à Superioribus impoſitas, quando ſuper hoc requirũtur. ¶ Obligantur etiam, ad tria Vota eſſentialia, paupertatem, nihil habendo in ſpeciali. Caſtitatem, quia poſt Votum non poſſunt matrimonium contrahere, nec ſine tranſgreßione vitijs carnis ſe immiſcere. Et obedientiam, quantum ad illa, ſine quibus non poteſt commodè iſta fraternitas manu teneri. ¶ Tenentur etiam ad clauſuram ſeruandam illæ, quæ ipſam expreßè ſeruare vouerint. Quòd omnibus, & ſingulis Conuentibus concedimus, dummodò hoſpitalitas, & charitas, quam exercere ſolent apud infirmos, nullum cum honeſtate patiatur detrimentum.* De tribus votis. De clauſura.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub annullo Piſcatoris, die 10. Ianuarij. 1521. Pontificatus noſtri Anno octauo.

ORDO AD INDVENDVM FRATRES, ET Sorores Tertij Ordinis Sancti Patris Franciſci.

PRimò *benedicantur veſtes in hunc modum.* ℣. *Adiutorium noſtrum.* ℟. *Qui fecit.* ℣. *Dominus vobiſcum.* ℟. *Et cum ſpiritu tuo.*

Oratio.

DOMINE *Ieſu Chriſte ſeminator, & inſpirator religioſi propoſiti, quiq; indumentum noſtræ carnis pro ſalute generis humani miſericorditer ſuſcipere voluiſti, & in Præſepio vilibus pannis inuolui non horruiſti, reſpice propitius ad præces humilitatis noſtræ, & has religioſas veſtes, quas hic famulus tuus N. (vel hæc famula tua N.) propter amorem tuum, abiecto habitu ſeculari, proponit induere, bene✝dicere tua pietate digneris, & concede propitius, vt ſicut exterius his religioſis induitur veſtimentis, intus renouetur affectibus, & per interceſſionem beati Patris noſtri Franciſci, induere eum, vel eam digneris. Qui viuis. &c.*

Poſtea ſuper chordam dicatur. Oratio.

DEVS, *qui vt ſeruum abſolueres, Filium ligari funibus voluiſti, benedic quæſumus funem iſtum, & præſta, vt famulus tuus N. (vel famula N.) qui (vel quæ) eo velut ligamine pœnitentiali cingetur, vinculorum eiuſdem Filij tui Domini noſtri Ieſu Chriſti memor exiſtat, & in Ordine quem aſſumit ſalubriter perſeueret, & tuis, cum affectu ſemper obſequijs ſe alligatum eſſe cognoſcat. Per eundem Chriſtum, &c.*

Hic habitus, & chorda aſperguntur aqua benedicta, & induitur Frater, vel Soror habitu benedicto à Prælato. Et di cat ſuper eum, vel eam. ℣. *Dominus vobiſcum.* ℟. *Et cum ſpiritu tuo:*

Oratio.

MAieſtatem *tuam Domine ſuppliciter exoramus, vt famulum tuum N. (vel famulam tuam N.) cui, de tua gratia præſumẽtes noſtræ Religionis veſtem imponimus, digneris inter diſcipulos tuos virtute ex alto induere, iuſtitiæ lorica munire, & ſalutis protegere veſtimento, vt intercedente beatiſſimo Patre noſtro Seraphico Confeſſore tuo Franciſco, ſub humilitatis veſte tibi perſeueranter deſeruiens, ad*

 ſtolam

ſtolam immortalitatis, & gloriæ mereatur peruenire. Qui viuis, & regnas in ſæcula, &c.

Hic cingitur à Prælato cingulum. Deinde. Oratio.

D*EVS, qui beato Petro Apoſtolo tuo ſignificans qua morte clarificaturus eſſet Deum, prædixiſti per alium in ſenectute ipſum fore cingendum, famulum tuum N. (vel famulam tuam N.) quem, vel quam cingulo noſtræ fraternitatis præcingimus, tua quæſumus charitate præcinge, tui nominis metu conſtringe, & chorda ſalutari cor eius regulari alliga diſciplina, vt tua ei opitulante gratia, ſolutus, & liberatus à mundo, tuoq; vinctus ſeruitio (vel ſoluta, & liberata à mundo, tuoq; vincta ſeruitio) in Ordinis quem aſſumit obſeruantia, vſq; in finem iugiter perſeueret. Qui viuis, & regnas in ſæcula, &c.*

Tandem ſuper Fratrem indutum, & præcinctum, vel Sororem indutam, & præcinctam dicatur. ℣. Dominus vobiſcum. ℟. Et cum.

Oratio.

D*EVS, qui mira Crucis miſteria, in tuo deuotiſſimo Confeſſore beato Franciſco multiformiter demonſtraſti, da famulo tuo N. vel famulæ tuæ N. ipſius ſemper exempla ſectari, & aſſidua eiuſdem Crucis meditatione muniri. Per Chriſtum, &c.*

AD INDVENDVM PVERVM, VEL PVELLAM pro aliquo Voto.

Adiutorium noſtrum in nomine Domini. ℟. Qui fecit cœlũ, & terram. ℣. Domine exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus. ℣. Dominus vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

D*OMINE Ieſu Chriſte, qui pro noſtra ſalute ſuſcipiens humanam naturam, te veſtimento carnis induere dignatus es, benedictione ſancta tua, bene✝dic iſta paruula veſtimenta, quæ pro gratiis tibi exoluendis cum omni deuotione, ſanctoq; voto, ac veneratione beatiſſimæ Mariæ Infans iſte (ſiuè Puella iſta) ſuper te ſuſcepturus eſt, vel ſuſceptura eſt. Infunde in eum (vel in eam) quæſumus, tuã ſanctam bene✝dictionem, vt cum primùm induerit hoc Religioni ſimile veſtimentum, intercedente beato Franciſco, deſcendat ſuper eum, vel eam, gratia tua, & protegat illum (vel illam) ab omni malo mentis, & corporis. Qui viuis, &c.*

Deindè aſpergantur veſtimenta, & illa adoleantur incenſo.

Cum

Cum verò exuit eum de ſuis veſtibus, dicat.

ERipiat Dominus de corde tuo ſæculi pompas, quibus abrenunciaſti, dum Baptiſmum ſuſcepiſti.

Pſalmus.

ERipe me Domine ab homine malo, à viro iniquo eripe me. Eripe me de inimicis meis Deus meus, & ab inſurgentibus in me, libera me.

Eripe me de operantibus iniquitatem, & de viris ſanguinum ſalua me. Gloria Patri, & Filio, &c.

Poſtea induat eum cappa, & ſcapularis, & antequam cingat, dicat.

IMmittat in te Dominus ſanctum Religionis amorem, ſanctoq; feruore ſuccendaris, & ardeas cœleſtium bonorum deſiderio. Pſalm. Laudate pueri Dominum.

Poſtea cingat eum, dicendo.

PRæcingat te Dominus Zona iuſtitiæ, vt immaculata conſerues omnia mandata ſua. Pſalmus. Laudate Dominum in Sanctis eius.

Deindè det ei candelam accenſam, & dicat.

Domine exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus. ℣. Dominus vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DOmine Ieſu Chriſte, lux vera de vero lumine, quæſumus clementiam tuam, vt per interceßionem beatißimi Franciſci, mentem paruuli huius illumines; vt cum ad annos diſcretionis aduenerit, ſancto tibi animo, corporeq; deſeruiat. Qui viuis.

Poſtea benedicat puerum offerendo eum ſuper altare, dicendo.

COnfirma Deus, in puero, ſiue puella, quod in eo, vel ea, operari feciſti, à templo ſancto tuo, deducat eum, vel eam, ſpiritus tuus bonus in terram rectam, & benedictio tua ſit ſuper eum, vel eam ſemper.

Dein-

Deindè reddat illum parentibus, & conuerſus ad circumſtantes, dicat.

Benedicat vos diuina Maieſtas, Pater, & Filius, & Spiritus ſanctus. Amen.

Ad exuendum Puerum poſt annum.

Adiutorium noſtrum in nomine Domini. ℞. *Qui fecit cælum, & terram.* ℣. *Dominus vobiſcum.* Oremus.

Domine ſancte Pater omnipotens æterne Deus, a quo deſcendit omne bonum, & omne donum, tibi gratias referimus: & expleta vota reddimus; ſuſcipe vota noſtra cum actionibus gratiarum, & intercedente beata Maria Virgine, ſanctoq; Franciſco huic infanti, vel puellæ, de cætero præſta ſalutem mentis, & corporis, vt te Creatorem recta fide colat, in te Redemptore ſpem ſuam confirmet, teq; ſummum bonum ſuper omnia diligat, atq; ſanctis mandatis tuis ſemper obediat. Per Dominum.

Deindè habitum exuendo, dicat.

Reddite vota veſtra Deo cum actibus ſuis. Pſalmus. Laudate Dominum omnes gentes, laudate eum omnes.

Deindè deponat habitum ſuper altare, & dicat.

Domine exaudi orationem meam. ℞. *Et clamor.* ℣. *Dominus vobiſcum.* Oremus.

Suſcipe ſancte Pater, omnipotens æterne Deus, vota, preceſq; ſupplicum: & per interceſſionem beatiſſimæ Virginis Mariæ, ſanctique Patris noſtri Franciſci, præſta nobis: ità beneficia tua cognoſcere, vt in gratiarum ſemper actione maneamus. Per Dominum noſtrum, &c.

Poſtea benedicat circumſtantes, vt ſupra.

Benedictio corporalium. Oratio.

Omnipotens ſempiterne Deus bene✠dic lintheamen iſtud ad tegendum, inuoluendumq; corpus, & ſanguinem Filij tui Domini noſtri Ieſu Chriſti. Qui tecum, &c. Oratio.

Domine Deus, qui iam ſanctificare dignatus es hoc genus ſpecierum, quando eo dignatus es inuolui corpus Domini noſtri Ieſu Chriſti vnigeniti tui in beata paſſione, concede quæſumus per eũdem Dominum, quanquam indignis famulis tuis, vt præſens lintheum cæleſti bene✠dictione ſanctum; & aptum fiat Dominico ſepulchro, vel altari tuo, vt placabiliter poſſit in eo imponi corpus, & ſanguis eiuſdem

Domini noſtri Ieſu Chriſti, qui eſt vita omnium fideliter ſe ſumentium, & viuit, & regnat tecum Deus in vnitate Spiritusſancti, &c.

Oratio.

CLementiſſime Domine cuius inenarrabilis virtus, cuius myſteria arcanis mirabilibus celebrantur, tribue quæſumus, vt hoc lintheamen tuæ propitiationis bene†dictione ſanctificetur ad conſecrandum ſuper illud corpus, & ſanguinem Dei, & Domini noſtri Ieſu Chriſti Filij tui. Qui tecum viuit, &c.

SEQVVNTVR FORMVLAE ABSOLVTIONVM.

Abſolutio ab excommunicatione maiore.

Videlicet, Iuramento, de parē do manda tis ſatisfa ctoria, ſeu pignoratitia caut. & alijs, vt ſupra in verbo, Excommunica.

PRAEMISSIS omnibus, genuflexo pœnitente, dicat Sacerdos ſuper eum, Miſerere mei, vel alium pſalmum pœnitentialem totum; & denudatis eius humeris, ſi viſum fuerit expedire (niſi ſit mulier, quæ nō percutitur) det ei ictum vnum, leuiter percutiendo ad quemlibet verſum. Poſtea dicatur Kyrie eleiſon, Chriſte eleiſon, Kyrie eleiſon, Pater noſter. ℣. Saluum fac ſeruum tuum. ℟. Deus meus ſperantem in te. ℣. Eſto ei Domine turris fortitudinis. ℟. A facie inimici. ℣. Nihil proficiat inimicus in eo. ℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei. ℣. Domine exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vobiſcū. ℟. Et cū ſpir. tuo. Oratio: Deus, cui proprium eſt miſereri ſemper, & parcere, ſuſcipe deprecationē noſtram, vel meam, vt hunc famulum tuum, quem excommunicationis catena conſtringit, miſeratio tuæ pietatis abſoluat. Per Chriſtum Dominum noſtrum. Amen. Auctoritate omnipotentis Dei, & beatorum Apoſtolorum eius Petri, & Pauli, & Sanctiſſimi Domini noſtri Papæ (vel Reuerendiſſimi Epiſcopi noſtri) in hac parte tibi conceſſa, & mihi commiſſa, abſoluo te à vinculo excommunicationis, in quam incurriſti propter talem, vel talem cauſſam, & reſtituo te ſanctis Sacramentis Eccleſiæ, communioni, & vnitati fidelium. In nomine Patris, & Filij, & Spiritusſancti. Amen.

Submonitio.

Nota ꝙ ſi excommunicatio non ſit certa, & proinde ad cautelam fieri abſolutionem contingat, non ſunt ſeruandæ prædictæ ſollemnitates, ſiuè circunſtantiæ. Item pro contumacia, vel offenſa dubia, ſufficit, dari cautionem iuratoriam, vt aiunt Doctores, etiamſi dari poſſit fideiuſſoria, & demùm ſcito, ꝙ in articulo mortis conſtitutus, à quocumq; caſu excommunicationis abſoluatur; ſi ſuperuixerit, neceſſe eſt eum adire Superiorem illum, à quo alias de iure fuerat abſoluendus; prout elicitur ex dicto c. eos qui, de ſent. excom. lib. 6. & ex ipſa extr. Bene di-

cti Papæ XI. de Priuilegijs, quæ incipit, Inter cunctas, & quidem, non pro abſolutione debet accedere, ſed vt pareat eius mandato, acceptando pœnitentiam, aut huiuſmodi.

Forma diſpenſandi ſuper irregularitate, ſi ſuper hoc facultas habeatur.

AVctoritate N. in hac parte tibi conceſſa, & mihi commiſſa, diſpenſo tecum ſuper irregularitate (vel irregularitatibus) quam (vel quas) contraxiſti propter talem (vel tales) cauſſam (vel cauſas) & reſtituo te ad actus legitimos, In nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti. Amen.

Abſolutio communiter obſeruanda in confeſsione Sacramentali.

1 *SI teneris aliquo vinculo excommunicationis, à quo poßim te abſoluere, ego abſoluo te, & reſtituo ſanctis Sacramentis Eccleſiæ, communioni, & vnitate fidelium. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti. Amen.*

2 *Miſereatur, &c. Indulgentiam, &c.*

3 *Dominus noſter Ieſus Chriſtus te abſoluat, & ego auctoritate ipſius, qua fungor, abſoluo te ab omnibus peccatis tuis. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti. Amen.*

Paſſio Domini noſtri Ieſu Chriſti, & merita B.M. ſemper Virginis, & omnium Sanctorũ, & quidquid boni feceris, aut mali ſuſtinueris, ſint tibi in remiſſionem peccatorum, in augmẽtum gratiæ, & præmium vitæ æternæ. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti. Amen.

Submonitio.

Nota, ꝙ Pœnitentiarij Epiſcopales, ſeu Archiepiſcopales, cum regulariter non audiant, niſi peccata reſeruata (quia pro reliquis debent remittere pœnitentes ad ſuos confeſſarios) poſt abſolutionem ab excommunicatione (vt moris eſt) ad cautelam, debent indefinitè dicere tali pacto. Ego te abſoluo à peccatis. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti. Amen.

In reconciliatione, & in caſu mortis repentinæ, vel alias imminentis.

1 *SI teneris aliquo vinculo excommunicationis, à quo poßim te abſoluere, ego abſoluo te. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti. Amen.*

2 *Item ego abſoluo te ab omnibus peccatis tuis. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti. Amen.*

Tempore Iubilei, aut ſimilium gratiarum.

SI teneris aliquo vinculo, vel aliquibus vinculis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, à quibus ego poſſim te abſoluere, auctoritate mihi commiſſa, & tibi conceſſa a Sanctiſſimo Domino noſtro Papa, ego abſoluo te, & reſtituo te ſanctis Sacramentis Eccleſiæ, communioni, & vnitati fidelium. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti. Amen.

2 *Miſereatur, &c. Indulgentiam, &c. Dominus noſter Ieſus Chriſtus, vt ſupra.*

Submonitio.

At ſi de excommunicatione confeſſarius ſit certus, & facultatem habeat abſoluendi, dicat ſic. Auctoritate N. ego abſoluo te à vinculo excommunicationis incurſæ propter talem cauſſam, deinde ſubiungat ſic: Et ſi teneris aliquo alio vinculo excommunicationis; a quo, &c. Poſtremò abſoluat à peccatis, vt ſupra.

Abſolutio in articulo mortis, pro habentibus Bullas, aut Confeſſionalia, aut Apoſtolica Priuilegia, prout ſunt illi communiter, qui ſunt ſcripti in Societate Corporis Chriſti, aut alibi, &c. & item omnes fere Regulares.

POſtea quam pœnitens fuerit abſolutus à cenſuris, & à peccatis, ſecundum formulam hic ſuperius poſitam, debet Sacerdos in fine hæc verba ſubiũgere. Auctoritate Domini noſtri Ieſu Chriſti, & beatorum Apoſtolorum Petri, & Pauli tibi cõceſſa, & mihi commiſſa, concedo tibi omnem illam indulgẽtiam peccatorum tuorum, quam poſſum concedere virtute tuarum Bullarum, Confeſſionalium, vel aliorum Priuilegiorum, ſi tamẽ hac vice morieris; alias, pro alia tibi vice reſeruo. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti. Amen. Et hanc formam tradit etiã Nauar. in ſuo Man. c. 26. num. 30. & dicit, eſſe etiam doctrinam B. Antonini 4. p. & ſubdit, quod in articulo mortis multi amittũt tales præfatas gratias, quia eorum Confeſſarij eis illas non applicant, & tales gratiæ, inquit, debent etiam applicari ijs, qui ammiſerũt loquelam, & non potuerunt confiteri, dummodò oſtenderint ſigna contritionis; poſſunt. n. tales percipere Sacram Euchariſtiam, & demum extremã vnctionem, etiam ſi fuerint antea grauiſſimi peccatores: vnde ſunt grauiſſimè puniendi, & Parochi, qui talibus ea Sacramenta denegãt.

Supradictæ Formulæ habentur in Catecheſi Neap. fol. 43.

FINIS.

LICENTIA PATRIS REVERENDISS. GENERALIS ORDINIS CAPVCCINORVM F. SILVESTRI A' MONTELEONE EIVSDEM ORDINIS.

FR. SILVESTER A' MONTELEONE ORDINIS Capuccinorum Generalis, & Seruus; in Christo ſibi Cariſſimo R. P. F. Hieronymo à Sorbo eiuſdem Ordinis, nec non in eodem Prædicatori, Salutem.

CVM intellexerim te cum non paruo labore annotationes quaſdam in Compendium Priuilegiorum Ordinum Mendicantium excerpſiſſe, quas in luce vnà cùm eodem Compendio ſecundò, ab eodem Auctore edito; ad cõmunem Mendicantium prædictorum vtilitatem cupis producere: Virtute huius, facultatem concedo (ſecundum temporis opportunitatem) illas poſſe in lucem edi, dummodò prius viſæ fuerint, & approbatæ, antequam dentur prælo, à Reuerendo Patre Fratre Silueſtro à Roſſano, Theologo, ac Prædicatore Ordinis, qui curam habebit diligentiſsimam, ne ſit aliquid, quod pias poſsit offendere aures, aut quod Sanctæ Romanæ Eccleſiæ, ac Decretis, & Conſtitutionibus Sacrorum Conciliorum, Summorumq; Pontificum, contrarietur. Nec non & approbatæ poſtea ab Illuſtriſsimo, & Reuerendiſsimo loci Ordinario extiterint. Iuxta Sac. Conc. Trid. diſpoſitionem. Datum Neap. die 4. menſis Maij. 1594.

Fr. Silueſter ſupradictus manu propria.

Locus ſigilli.

ADMODVM

R. P. F. HIERONYMO

A SORBO INSTITVTI CAPVCCINORVM
Diui Franciſci Prædicatori præclaro.

FR. SILVESTER ROSSANVS EIVSDEM Ordinis Prædicator S. P. D.

CVM enim ea, quæ ſparſim erant, hinc indè Religioſorum Priuilegia, nec non indulta, motu proprio, à ſanctiſsimis Pontificibus illis conceſſa, Tu Hieronyme, Admodum Reuerende in vnum collegiſti. Impoſitumq; eſt mihi illa diſcernere, an aliquid perpendatur, quod per opus fuerit, dignum emendatione, & correptione. Tandem fideliter vidi omnia, & adamus ſim perlegi. Vnde nè dumqu dquã quæ legentium oculos offendere valebit, equidem reperi; Verùm tùm diuinarum ſcripturarum, tùm ſacræ Theologiæ. Cùm ſacrorum Canonum documenta, clariſsimæ ordinata aſpexi, & magno cum zelo à te peroptimè ordinata. Age ergo quæſo, vt quamprimùm, ea typis imprimere facias, ſcire te etenim velim magno fore auxilio Religioni, laus Deo, & ſanctis ſuis. Vale Neapoli die 28. menſis Maij. M. D. XCIIII.

Fr. Silueſter Roſſanus, qui ſupra manu propria.

LAVS DEO.

Omnia ſubmittendo S. Romanæ Eccleſiæ correctioni.

Imprimatur. Ardicinus Biandrà Vic. Gen. Neap.
M. Cherubinus Veronen. Auguſt. Theolog. Archiep. Neap. vidit. R. f. 6.

Ex Officina IO. THOMAE Auliſij. M. D. XCIIII.